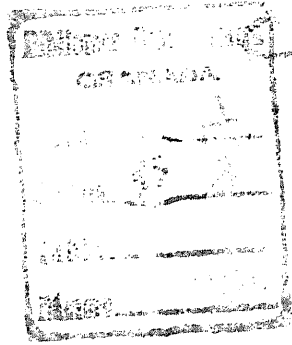

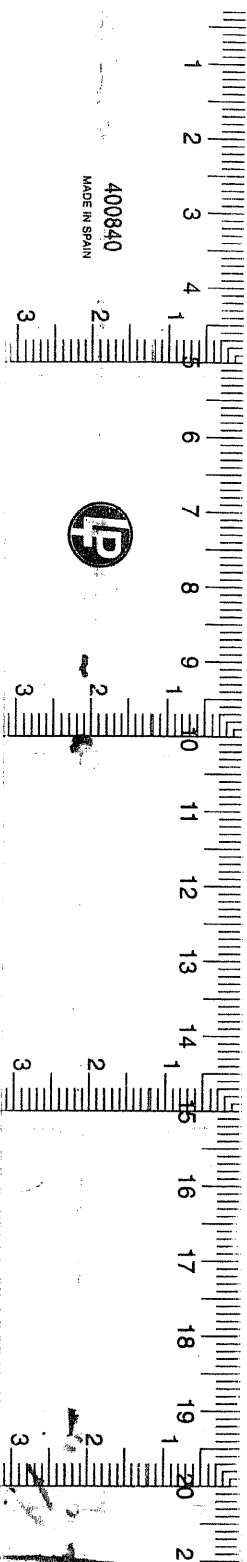
43:

Handwritten notes, possibly "12.10.1871"

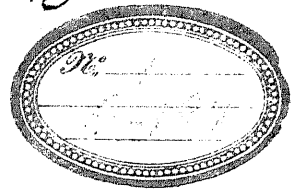
Handwritten notes, possibly "L. 10.10.1871"

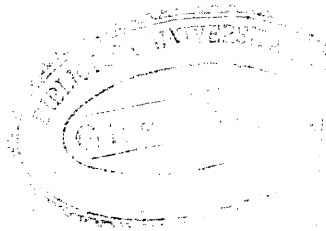
Handwritten text below the stamp

quis sit Hæreticus pag. 128. vid. version. 187...

Handwritten number "3-5-630"

del Colegio de N. S. de S. G. de
NOMOCANON R. 1812

PHOTII
PATRIARCHÆ
CONSTANTINOPOLITANI

*Cum commentarijs THEODORI BALSAMONIS
Patriarchæ Antiocheni.*

CHRISTOPHORVS IVSTELLVS EX
bibliotheca PALATINA nunc primùm Græcè edidit.

*Accessere eiusdem PHOTII, NILI Metropolitæ Rhodi, & ANONYMI
tractatus de SYNODIS Oecumenicis ex bibliotheca SEDANENSI
ab eodem IVSTELLO nunc primùm Græcè editi.*

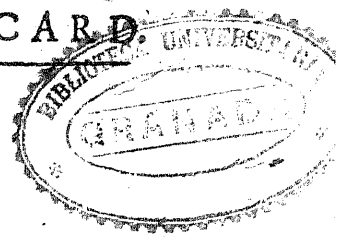
DE LA LIBRERIA
DEL REAL COLEGIO MAYOR
Reunido de Santa Cruz, y
Santa Catalina.
E. S. C. S. N.

LVTETIÆ PARISIORVM,
ARVD ABRAHAMVM PACARD

Anno CIO. IO. CXV.
Cum privilegio REGIS Christianissimi.

Hen. Dormay. 1643

Serenissimo potentissimoque Principi

FRIDERICO V.
COMITI PALATINO
AD RHENVM, BAVARIÆ DVCI,
Sacri Romani imperij Electori

PIO, FELICI, AVGVSTO, INCLYTO.

Edit tandem ad suum dominum
(*Serenissime Princeps*) PHOTII
Patriarchæ Constantinopolitani
Nomocanon, quem ex veteri co-
dice *ms. ditissimæ tuæ Bibliothecæ*
à me descriptum, concedente tua
Celsitudine, nunc primùm euulgari & excudi Græ-
cè curavi. Hunc priuatum olim, nunc tuæ Celsitu-
dinis beneficio publicum, tuo augusto nomini di-
catum restituo, atque vt eadem qua vtendum con-
cessisti beneuolentia & humanitate à me suscipias
exopto atque deprecor. Est hoc opus veluti bre-
uiarium Iuris Canonici Græcorum, ex vetustis

Concilijs, veterum & sanctorum Patrum epistolis
canonicis, & Imperatorum constitutionibus eccle-
siasticis ab ipso Photio collectum atque compo-
situm (vnde & Nomocanon appellatur) præclarum
atque eximium Canonicæ Jurisprudentiæ monu-
mentum ex quo perspicere licet quæ fuerit veteris
Ecclesiæ *παιδεία*, quis ecclesiasticæ disciplinæ vsus,
cuius Christiani Principes semper se præbuerunt
assertores vindicesque acerrimos; quorum in nu-
mero sunt illustrissimi Maiores tui, qui hoc diuino
beneficio Ecclesiam affecerunt, sibi que æternam
laudem & gloriam parauerunt, vnde verissimè dici
potest illis non minus Rempublicam Christianam,
quam illos Reipublicæ Christianæ debere. Tu haud
degener illis, nec pietati, nec benevolentia, nec
fortitudini cuiusquam cedis, vt hanc possessionem
laudis & gloriæ retineas. Nec minor ex literis com-
mendatio tot virtutibus accessit, cum eruditione
tantum profeceris, vt quibusuis palmam præripias,
& nihil non in te Principes admirentur, populus
amet, omnes laudent. Quapropter opus hoc non
omnino ingratum tuæ Celsitudini fore existimo.
Nec displicebit, vt spero, me addidisse versionem la-
tinam H. Agylæi viri doctissimi, vt. & eiusdem PHO-
TII, & NILI Metropolitæ Rhodi, & ANONYMI
cuiusdam de synodis œcumenicis tractatus, non
solum quod eiusdem sint argumenti, sed etiam

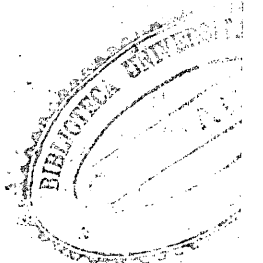
quod hi libelli, qui quidem nunc primum in lucem
prodeunt, desumpti sint ex Bibliotheca Sedanensi,
quam illustrissimus & fortissimus Dux BULLO-
NIUS, Princeps Sedanensis, auunculus tuus, do-
minus meus obseruandissimus, in gratiam studio-
forum maxima cum liberalitate quotidie instruit &
adimplet. Peccarem in publica commoda, si diutiùs
his te detinerem. Deum Opt. Max. obnixè precor,
vt tuam Celsitudinem bono Reipublicæ & rei lite-
rariæ incolumem quàm diutissimè & felicissimè
conseruet. Lutetiæ Parisiorum Kalend. Ianuar.
Anno CIO. IO. CXV.

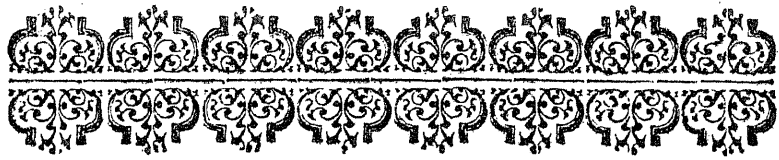
Celsitudinis tuæ

Deuotissimus

CHRISTOPHORVS IVSTELLVS.

* iij

ΕΠΗ ΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΘΕΟΤΠΟΛΕΟΣ ΗΤΟΙ ΜΕΓΑΛΗΣ

Αντιοχείας, κη πάσης ανατολής κυρίας Θεοδώρα βαλαμικών

πρεσβυτέρων αμφοτέρων νομοκάνονα εκτίσεως.

Σίβηρες ως πολύφωτοι αφεγγές όμματα νυκτός,
κανόνες εκρηγάσιν ερικυδίων κηρύκων,
θεασεσίων πατέρων τε περικλυτά θεασίσματα,
αλλ' ετώ τελέθοντες απλανείς ερανοβάπτι,
παιρώις εν πεδίοισιν ιλαδόν ετελλον φάτα.

τοί γάρ αντλήθεν εως φόροι αμφανέντες,
κείσε πανημέριοι λάμπων, κη κη νύκτα,
αλλοι δ' εαπερείσιον ενι μερόπεσσι φύνφους,
τίων κατεσάωσαν αμαρτίαν ερεβενλίω.
μήνις γάρ κρυόεσα διοτρεφέων βασιλίων,
κη στυ γ' εδρομένοντας επτι τοπον ίχναε τυτθόν,
ώκεανός δ' ες γείνατο παρχηθάνης σιωδικής.
τάστυ εν μεμβρανάις, ως γ' εν σήμασι θνητῶ,
κη μωσών ισόθρον φαραωντόνον εδλόν.
μήτηρ κατέθετε κυδρή, όψιμόνοις μέγ' όνηαρ,
αίθρ εδ' εμαχδόμενοι έχον έτέρων ίχυν
έχανε γάρ συμποιοιαν αφιλτέρα διφρασις.
ανάξ εδρυμέδων δε κραταιός πάνσοφ' ελέω,
κη φώτιός τ' άγκαλυτός πατριάρχης,
τίω δ' ερανίαν τετραγωνίσαιτες σφάϊραν
πέπαρα κη κλίματα, ήδ' έμέτρα πάσης γής,
κανόσιν, ως απράσιν απλανέσιν ήδ' απλανήταις.
προς δε νόμοις, ήπείροιο λωκόινεσι κελδύθεις,
βία κατησέρλουσιν σφίη τε φραδμοσύνη τε.

επιόπολοι σφάϊραν γάρ ήύθ', ερίζοντ' άγλαιον,
επιόδα τ' άθεσφαιρον άεισρο φέων παλανήτων,
επιό παρχηθονίων σιωδων κανόνες ολολαμπείς
ενθαδε προσάψαν άειφανώς ανατέλλειν.
ως δύο κη δεκα δε ψυχορεφέας αυ άστέραις,
ζώδια στυ καλ' εσιν άμύμονες ερανοφαίπτι,
δωδεκα κηρύκων ζαθέων κανόνες, ιδ' εφείμας,
λάμπην εν μερόπεσσι παλανήταις τετάρχαρον.
ιδης, ήν έβελης, κη παληιάδων επιόδα
αυγας ως πορχεσσαν άειλαμπείς ενι κόσμω,
θεία θεοσέπτα επιό σιωδων άγιων,
ως ρηπιας φάπτεσιν αληθείς ιεροφάντι,
εθρει κη πόλον αυτε νόπον νειλοτροφία,
κύδμον άθηνάσιν, ερήρόν τε κύριλλον,
άστέραις άλεξανδρείης, έμμηκτι λιθύης.
κη πόλον ιδε βόρειον, καππεδοκίων πατέρω,
βασίλειον πάμμεγαν, άστρουτον άσεσοφόντιω.
ναί μ' έω και θρασικάρδιον ώριώνα, κρατερδν
ιωάννω χερυποσμον, αντιοχίων κρηπίδα,
άρτεμιν ως σφάπτιντα βαλιώ εδ. ξίαν,
ένεκα χήρας εινότοπον λωθήσαστο γαίαν.
εσι και λυρα τετάρχο, δ' εταίς δ' ενι μολπαίς
θεις πιδύμαλ' αυρη παλητιομένη παλημίως,
ήπτι εοστομέοις μετ' ανθρώπισιν εσση
αοιδας ίχνασε αληθές σωτηρίας.
εσων δ' επτι κυδάλιμοι ρηγήροιο δύο,
ευασείων ό προσεδρ' ε, και ός ανα πῶσαν γλιώ
λάμψε θεηγορίη, διδάγμασίτε θεοιο.
εραρε ε δε λυρας τετραχόρδοιο φθόγγω.
και πέτε ε αλεξάνδροιο ός λάχε πολίεθρον.
προς δ' αυ διονύς ε αιχμαϊών όρχαμ' ειερός.
πόλιω ερανίω κατησέρλουσιν πυκπίδα,
άναξ, ήδ' πατριάρχης, ρώμης σιωχής.
όσοι γ' εν όρχατε απλανώς διφ' τωύτης
κανον.κα θεασίσματα, πρσών δούτερε φάτα.

καὶ νόμιμ' ἐκσφαίραθεντα ἔσυσπυγίαις,
 λιζέζαδε θεοῖο πρῆσποζατον Φύλιν,
 ἢ πόλον ἐσερέωσεν, ἰδί' ἄσρων ἀπλεῖα Φύλα,
 ὄσεβεί μεν κείνοις ἀρχιερεῖ βασιλείτε,
 οἱ παῖς δ' ἐν μεμεβραναίσι πόλον ἐξεπείουσιν,
 ἠὺ δέρον κ' ἰδί' ὄσματοζραφῆα,
 εἰ ἰδίλιν προσώμα ἔραναῖν βασιλείλω.
 τῷ δ' αὖ ἀνποχέιης παπῆνῷ πατριάρχη,
 βαλοσμάων θεοδώρω, ὅς τῶν δ' ἔραναῖν
 σωμάτων γλύπτουσεν ἀπῆρεσίς διωάμεις,
 πλονήτων τε νόμων ἰποχθονίλω κατὰδυσιν.
 πῆεν λάχε θρόνον ἀνποχέιης παρ' ὀκυδρής,
 σωτηρίλω ψυχῆς. πῆιτης γὰρ πῆι θρῆλεῖ.

Τ Ε Λ Ο Σ .

ΠΙΝΑΞ ΣΥΝ ΘΕΩ ΤΟΥ

ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΤΟΤ' ἘΣΤΙ ΤΩΝ ΔΕΚΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΙΣ ΤΥΠΟΙΣ ΤΙΤΛΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡ' ἘΜΕΝΟΝΤΑΤΕΣ ΕΚΙΝΕΣ ΠΑΤΕΡΙΑΡΧΕ

ΚΥΡΙΕ ΦΩΤΙΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΤΩΝ.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ α'.

- κεφ. α'. Πρὸς ἐπολογίαις, ἢ ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ κανόνων, ἢ χειροτονιῶν.
 κεφ. β'. Πόσους δεῖ κρατεῖν κανόνους.
 κεφ. γ'. Πρὸς φυλάσσειν τὸ ἀρχαφον ἐκκλησιαστικῶν ἔδου ὡς νόμον, ἢ ὅτι ἐκ ἔχρημα
 ἀνάγκη φυλάσσειν τὸ τῶ μωσαικῶ νόμου.
 δ'. Ὅτι ἐκ ὑφ' ἑνὸς ἐπισκόπου, ἀλλ' ἀπὸ τῆ κοινοῦτος οἱ κανόνες ἐκτίθενται.
 ε'. Πρὸς πατριάρχων ἢ μητροπολιτῶν ἢ τῶν ἐν ἀφεικῇ λεγόμενων πατριάρχων.
 ς'. Πρὸς τὴν πῆναι καὶ τῶ χειροτονίαν ἐπισκόπων, ἢ κληρικῶν ἢ ἐὰν ὁ χειροτονηθεὶς διὰ λι-
 βέλλου παρεπιτεῖται τῶ ἐπισκοπῶ.
 ζ'. Πρὸς τὸ μὴ χεῖν τοῖς ὄχλοις ἐπιτρέπειν τῶ τῶν ἱερέων ἐκλογῶ.
 η'. Πρὸς τὴν γνομῶν ἀντιλογίαις ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τῶ ἐπισκόπου.
 θ'. Πρὸς τὸ χρονοῦ ἢ ἐντὸς δεῖ τὸς ἐπισκόπους χειροτονεῖσθαι.
 ι'. Πρὸς τὸ μὴ χειρονοεῖσθαι πινὰ ἐπίσκοπον, ἢ πατριάρχον, ἢ δὴ ἀκόνονον, ἢ ἀπῆναι τῶ
 ἐν τῶ οἴκῳ αὐτῶ ὀρθοδόξου πείθεται.
 ια'. Πρὸς τῶν ἀπὸ λαϊκῶν γνομῶν ἐπισκοπῶν.
 ιβ'. Πῶς ὁ ἐθνικός, ἢ ὁ ἐν νόσῳ, ἢ ὁ νεωστὶ βαπτισθεὶς, ἢ ὁ ἐν φαύλης διαγωγῆς χειρονοεῖ-
 ται ἐπίσκοπος ἢ κληρικὸς.
 ιγ'. Πῶς ὁ ὀρθόδοξος ἐπίσκοπος γίνεται εἰς ὀρθόδοξον ἐπισκοπῶ.
 ιδ'. Πότε γίνεται ἐπίσκοπος κληρικὸς ἐν ἕχρημα, ἢ ἄλλως ἐμπαιθῆς τὸ σῶμα.
 ιε'. Πρὸς τὸ τὸν δαιμονιζόμενον μὴ κληρεῖσθαι.
 ις'. Πρὸς τὸ μὴ παιδαρχοῦν τῶ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ βελομῶν χειρονοεῖν αὐτὸν εἰς μείζο-
 να βλαβῶν.
 ιζ'. Πρὸς ἐπισκόπου ἢ κληρικῶ χειροτονηθέντος ἢ μὴ δεχθέντος ἑαπὸ τῆς πατριάρχου ἢ μὴ πα-
 τριάρχου, ἢ μὴ δυνωθέντος ἀπῆλθεῖν.
 ιη'. Πρὸς τὸ μὴ δυνάσθαι τὴν τελευτῶντα ἐπίσκοπον ἕτερον ἀπ' αὐτῶ χειρονοεῖν.
 ιθ'. Πρὸς τὸ μὴ ἐπὶ τῶ ἐν κάμῳ ἢ πύλῃ βραχίαι γυμῆς ἐπίσκοπον.
 κ'. Πρὸς τὸ μὴ εἶναι ἐν μίᾳ ἐπαρχίᾳ δύο μητροπολίταις, ἢ ἐν μίᾳ πόλει δύο ἐπισκόπους ἢ ἐν δυ-
 σὶ πόλεσιν ἑνὴ κληρικόν.
 κα'. Πρὸς τῶν χειροτονουμένων ἐν τῶ μὴ ἕσται ἑαπὸ αὐτῶν πύλες, ἢ ἐπαρχίαις.
 κβ'. Πρὸς τῶν διὰ πατριάρχου ἀρχόντων γνομῶν ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν.
 κγ'. Πρὸς τῶν διὰ γάμον ἢ παλαιμισμῶν μὴ χειροτονουμένων ἐπισκόπων.
 κδ'. Πρὸς τῶν ἐπὶ χεῖμασι χειρονοεῖσθαι, ἢ λαμβανόντων ὀφθίμια.
 κε'. Πρὸς τὸ μὴ γίνεσθαι ἀναχειροτονήσεις.

**

ΠΙΝΑΞ

- κς. Περὶ τῶ μὴ μετένευσι ἐπίσκοποι ἢ κληρικὸν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν.
 κζ. Περὶ τῶ ὑποκειμένου ἀμαρτήματι καὶ χειροτονηθέντος.
 κη. Περὶ τῆς ἡλικίας τῶ χειροτονουμένων ἀρρένων καὶ θηλειῶν.
 κθ. Περὶ ποιήσεως χειροποιήτων, καὶ ποτε, καὶ πῶς προσφύρουσιν, ἢ μεταδιδούσιν, ἢ μεταδιδούσιν, καὶ πῶς χειροτονήσιν ἢ ἔ.
 λ. Περὶ τῶ ἐπιτῶ καὶ μόνος εἶναι διακόνος καὶ ἢ ἡ πόλις μεγάλη ἢ.
 λα. Τίνας εἰσὶ κληρικοί ἢ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως.
 λβ. Περὶ τῶ μὴ χειροτονείσθαι ἕπιτος ἢ γυνὴ ἢ μοιχεύσθαι, καὶ ἐὰν γυνὴ κληρικῶ μοιχευθῆ.
 λγ. Περὶ τῶ μὴ χειροτονείσθαι κληρικὸν ἀποκελευμένως, ἀλλὰ πάντως εἰς ἐκκλησίας καὶ εἰς μοναστήρια.
 λδ. Περὶ φηροδευτῶν καὶ τῶ ἐν ταῖς κόμαις ἐκκλησιῶν.
 λε. Περὶ τῶ ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως εἶναι τὸν κληρικὸν τῶν πηχίων καὶ μοναστηρίων καὶ μαρτυρίων.
 λς. Περὶ δόλων κληρικῶν.
 λζ. Περὶ διακονιστῶν καὶ ὅτι γυνὴ ἔ γίνεται προσεβυτέρω.
 λη. Περὶ τῶν διὰ τῆς χειροποιήσεως λυομένων ἀμαρτημάτων.

ΤΙΤΛΟΣ β.

- α. Περὶ τῆς ποιήσεως ἐκκλησιῶν, καὶ ἱερῶν σκευῶν, καὶ ἀναθημάτων, καὶ κληρικῶν παρθενώ-
 μων ἐπισκόπων ἱερῶν τῶν συσπασίμων, καὶ φηροδιεργασίας ἐκκλησιῶν καὶ μαρτυρίων
 μὴ ἐχόντων λείψανα ἁγίων.
 β. Περὶ ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀναθημάτων.
 γ. Περὶ κληρικῶν ἀποχρησθέντων καὶ παρθενώμω τῶν ἐπισκόπων ἱερῶν τῶν συσπασίμων.

ΤΙΤΛΟΣ γ.

- α. Περὶ εὐχῶν, καὶ ψαλμωδίας, καὶ ἀναγιγνώσεως, καὶ ἀναφορῆς, καὶ κοινωνίας καὶ φορεσίας, καὶ
 ὑπερηγίας ἀναγιγνώσκων, ψαλμῶν καὶ ὑπερηγίων. πῶς ἑκάστος εὐχῶν ἀπορῶται, καὶ διὰ
 τὴν πῶς ἀνατολὰς ὀρθῶντες εὐχόμεθα.
 β. Περὶ τῶ πῶς, καὶ πῶς, καὶ ποῖα δεῖ ψάλλειν ἢ εὐχεσθαι ἢ ἀναγιγνώσκειν.
 γ. Περὶ τῶ χεῖρῶν τὸ πῶς ἀναγιγνώσκουσι εὐαγγελίου καὶ ἑτέρων γραφῶν.
 δ. Περὶ τῆς ἁγίας ἀναφορῆς καὶ κοινωνίας.
 ε. Πῶς διδάσκει τῶν ἐκκλησιῶν οἱ κληρικοί καὶ οἱ λαϊκοί.
 ς. Περὶ τῶν διακρινόμενων κοινωνεῖν ἀπὸ προσεβυτέρων γεγραμμένους.
 ζ. Περὶ τῶ μόνος ταῖς ἱερατικαῖς εἶναι κοινωνεῖν ἐν τῶ συσπασίμων, καὶ φηρο τῶ μὴ εἰσείναι
 γυναικῶ εἰς τὸ συσπασίμων.
 η. Πότε προσφύρουσι καὶ διδάσκει κοινωνίαν οἱ χειροποιήσοποι.
 θ. Περὶ τῶ μὴ προσφύρουσι διάκονον, μήτε διδόναι προσεβυτέρω κοινωνίαν.
 ι. Περὶ φορεσίας καὶ ὑπερηγίας ἀναγιγνώσκων, ψαλμῶν καὶ ὑπερηγίων, καὶ ὅτι ἔ δεῖ ὑπερηγίῳ ἁγ-
 ῶν διδόναι, ἢ ποτήριον εὐλογεῖν.
 ια. Περὶ τῶν διακρινόμενων ἐν πόλει καὶ ἐπιτῆς ἐβδομάδας μὴ κοινωνοῦντων.
 ιβ. Περὶ τῶν ἀκρότων τῶν γραφῶν, καὶ μὴ προσεβυτέρων ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐν χεῖρῶ
 καὶ μεταλαμβάνοντων.
 ιγ. Περὶ διακρινόμενων πῶς κοινωνεῖσι ἢ ἔ.
 ιδ. Περὶ τῶν ἕξωθεν ἐκκλησίας προσεβυτέρων ἢ ἐκκλησιαζόντων.
 ιε. Περὶ ἐπισκόπων, ἢ κληρικῶν συκοφανησάντων, ἢ σμυνομένων ἀρετικῶν, ἢ ἱερατικῶν, ἢ

- ἢ ἐπιτησάντων αὐτοῖς ἐνεργεῖν, ἢ δεχόμενων αὐτῶν συσπασίμων.
 ις. Περὶ τῶ μὴ δεῖν τὰ ἁγία λόγια εὐλογεῖν εἰς τὰς παρεκκλήσιαις πέμπεται.
 ιζ. Περὶ τῶ μὴ διδόναι ταῖς σάμασι τῶν τελευταίων κοινωνίαν.
 ιη. Περὶ τῶ μὴ χεῖρῶν γυναικῶν ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς κηδεύσεως αὐτῆς κοινωνεῖν.
 ιθ. Πῶς ὀνομαζομένης κοινωνεῖ.
 κ. Περὶ τῶ μὴ γίνεσθαι ἀναφορῶν παρὸντων ἀρετικῶν.
 κα. Πότε δεῖ τῶ γεμεῖν διὰ τῶν κοινωνίαν ἀπέχεσθαι.
 κβ. Πῶς γίνεσθαι προσεβυτέρω τῶ ἑαυτὸν ἀερόντος.

ΤΙΤΛΟΣ δ.

- α. Περὶ κληρικῶν, καὶ τῶ ἁγία βαπτίσματος.
 β. Περὶ τῶ μὴ ὀφείλειν μὴ δύο ἐβδομάδας τῆς τεσσαρακοστῆς δεχόμενος πρὸς τὸ φώτισμα.
 γ. Περὶ τῶν ἐπιτησάντων.
 δ. Πῶς δεῖ βαπτίζεσθαι.
 ε. Περὶ τῶ χεῖρῶν τὸν φωτισμόν ἀπαγγέλλειν τῶν πῶν.
 ς. Περὶ τῶ βαπτίζεσθαι τὸν ἀνοουῶντα εἰς ἕνα ὄνομα.
 ζ. Περὶ τῶ μὴ βαπτίζεσθαι τὸν τελευταίως.
 η. Περὶ τῶν πρὸς τῶ βαπτίσματος ἀμαρτανόντων καὶ φηρο κληρικῶν.
 θ. Περὶ ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν δεχόμενων βαπτίσματα αἱρετικῶν.
 ι. Περὶ τῶ ἐν νόσῳ βαπτίζομένων.
 ια. Περὶ ἑγγύς βαπτίζομένων.
 ιβ. Περὶ τῶ ὀφείλειν μὴ τὸ ἁγίον βαπτίσμα χεῖρῶν.
 ιγ. Περὶ ποιήσεως τῶ ἁγία χρίσματος.
 ιδ. Τίνας τῶν αἱρετικῶν εἰς τὸ ὀρθόδοξον μετιόντες βαπτίζονται, καὶ τίνας μόνον χεῖρονται.
 ιε. Πῶς ὁ δαιμονιζόμενος, ἢ ἐν νόσῳ παρεφρονῶν βαπτίζεσθαι.
 ις. Περὶ τῶ μὴ χεῖρῶν γυναικῶν ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς κηδεύσεως αὐτῶν βαπτίζομένων.
 ιζ. Εἰὰ ὁ κληρικὸς πρὸς τῶ βαπτίσματος κοινωνήσῃ.

ΤΙΤΛΟΣ ε.

- Περὶ τῶν κληρικῶν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ συλλέξων, κληρικῶν καὶ τῶν ἐπιτησάντων ἐν
 ἐκκλησίαις, καὶ φηρο ἁγίων.
 α. Περὶ τῶν διδασκόντων τὸν οἶκον τῶ θεοῦ, καὶ τὰς συλλέξεις καὶ τὰς μὴ μίας ἐκκλησιαστικῶν
 νήπας.
 β. Περὶ τῶ μὴ ποιεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀγάπας, καὶ ἐν αὐτῇ ἐδίπναι.
 γ. Περὶ τῶν ἐπιτησάντων τὰς γυναικῶν ἀγάπας, καὶ ὅτι ἔ δεῖ μέσῃ ἐκκλησιαστικῶν εἰς
 ἀγάπην.

ΤΙΤΛΟΣ ς.

- α. Περὶ κληροδοσιῶν.
 β. Τίνας δεῖ λαμβάνειν κληροδοσίαν ἢ διδόναι καὶ φηρο τῶν λαμβανόντων ἀπὸ ἐκκλησίας
 κληρῶ ἢ ἑλεῖον.
 γ. Περὶ τῶν προσεβυτέρων σωμαγωγῶν, ἢ ἱερατικῶν ἐπιτησάντων.

ΤΙΤΛΟΣ ζ.

- Περὶ νηστίας καὶ τῆς τεσσαρακοστῆς, καὶ τῶ πάσῃ, καὶ τῶ πενήτησῆς καὶ κληρικῶν καὶ
 σαββάτου, καὶ γονυκλισίας.
 α. Περὶ νηστίας καὶ τῶν κληρικῶν, ἢ ἐπιτησάντων γίνεσθαι ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ.

δυσχερῶς μὲν, ὁμοίως δὲ τῷ δικαίῳ ἀπειτουῦτος ἐν ἀρχαίῳ πύλιν σιγήσειαν, πάλιν ἰσὺ δὲ τοῦτον νόμον ἐπιμένει κτ' ἅς ὅτι πέντε κατασκευάσας νόμοις, ἡρώων ἐν τῷ παρῶν γ. κεφ. καὶ λέγει τότε πύλιν μακρῶν σιγήσειαν ἐν ἀρχαίῳ διὰ τὴν χεῖρα μὴ βεβαιωθῆναι αὐτῇ ἐν δικαστείῳ, καὶ ὡς νόμος ἐξήρατος κρατήσῃ. διὰ τὸ ἴσον καὶ ἐπιμένει κατασκευάσας, τὸ δυσχερῶς μὲν, ὁμοίως δὲ τῷ δικαίῳ ἀπειτουῦτος ἐν ἀρχαίῳ πύλιν σιγήσειαν. νόμος ἄρραφος ἐν ἐστὶ διοικητικῶν δὲ θέλεισαν ἀποκαθίστα καὶ διαλύσει καὶ οἰκίαι ἀνδρῶν μὴ ἀπειτεύθει ἀποκείσας, ἀλλ' εἰς μοναστήριον ἀπάγει καὶ διὰ τεμνύσας κερὰ δοκιμάσας, μὴ πετε κτ' ἀφαιμαγῆν πύλιν ἀποκαθίστα ἐξητήσας. Ἀλλὰ ἐξ ἀρχαίῳ σιγήσειας δοκιμαδείσης πολλὰς ἐπὶ δικαστείῳ καὶ βεβαιωδείσης νενομισται μὴ ἄλλως πύλιν ἀποκαθίστα ἐπισητέσας τὴν γυναικῶν εἰ μὴ μὲν τεμνύσας ἐρωτωμένη, τῷ ἀγαθῷ τέτρ σποσῶν ἐμμένη. καὶ ἐργουάσασα τὰ πρὶ τούτου ἐρ' ἰκανὸν ἐπὶ βασιλικῷ βήματος. πολλῶν γὰρ λεγόντων ὀφείλειν τὴν γυναικῶν τὴν Πυρρογαυρῆν ἐκείνη ἀπειτεύθει ἀποκαθίστα διὰ τὸ εἶναι αὐτῶν φρονήματος σερεῖ ὡς καὶ τεσσαρῶν ταῖσθε ἴσων, μὴ εἶναι τὸν νόμον ἐξήρατος χεῖρα τὴν τεμνύσας ὁ δευσεφῆς, κερῆσας, καὶ ἄλλοις ἡμῶν βασιλεῖς πύλιν μακρῶν σιγήσειαν κερῶσειαν ὡς ἐξηται ἀπὶ νόμου ἐγγράφῳ ἐδέξασα, καὶ σημειώματα ἐσηκίει ὡς τότε ἄρραφος σιγήσεια παρῶσειαν τὴν δικαίῳ ἀπειτουῦτος, ἡρώων αἰ τῶν τετρακισμύων ἐυλόγησαν ὅτι μὴ ἐβεβαιώθη διὰ δικαστείῳ διαγνώσας. εἶδον γὰρ ἄρραφος σιγήσειαν μὴ ἴσων κερῶσειαν ἀδειηθείσαν, σιγήσειας γὰρ ἴσων τὰς ἀπὸ ἱερέων λαοικῶν μονάσωντας, καὶ ὄντας πρῶτον καταγεγραμμένους, εἰς διακονίας ἱερέων, καὶ μὲν τὴν μονάσων βίον τῶν τὴν διακονίῳν συγκαταλέγει σῶματι, καὶ μὲν λαοικῶν ἱερέων σιμνασφῆσας ὁ παλαιώτατος ἡμῶν δεσπότης κύριος Μιχαὴλ, τὴν μακρῶν τοιαύτων σιγήσειαν ὡς ἴσων ἐλογίσατο, καὶ διορίσατο ἀπὸ μόνων λαοικῶν ἱερέων τὰς διακονίας σιμνασφῆσας, καὶ τὰς μοναχίαις πρῶτον τὰς οἰκίαις πρῶτον μοναίς. σιγήσειας ἴσων τὰς ἱεραίας δικαστείῳ παρῶ μόνων τῶν ἐπιτηγῶν τὴν ἐξῆς, ὁ κραταῖος καὶ ἄλλοις ἡμῶν βασιλεῖς διορίσατο παρῶ πρῶτον δικαστείῳ κτ' νόμοις τέτρ σιγήσειαν, καὶ ἡ σιγήσεια ἐλογίσατο ὡσεὶ ἴσων μὴ σιγήσειαν νομίσας. Σημειώματα τὴν παρῶ ἐπιμένειαν χεῖρα ἄρραφος σιγήσειας ὡς ἀναγκασιότατων διαφόρων νόμων πρὶ μακρῶν σιγήσειας νομίσασα πύλιν, καὶ ἐναντιομύμων ἀλλήλοις ὡς τὴν μὲν λεγόντων τὴν μακρῶν σιγήσειαν ἐν δικαστείῳ σιγήσειαν ἄκρην εἶναι ὅτι νεμῶ ἐναντιομύων ἐγγράφῳ, τὴν δὲ πρῶτον κερῶσειαν ταύτων κρατεῖν ἐν ἐγγράφῳ ἐναντιομύων τὸ παρῶν ἐκτον δέμα τὴν μὴ. κεφ. τὴν α'. τίτ. πύλιν β'. βελίαν τὴν βασιλικῶν λυεῖ τὴν ἐναντιομύων, φησὶ γὰρ πύλιν ἴσων τὸν νόμου ἄρραφος εἶναι καὶ ἐγγράφῳ, ὡς πύλιν καὶ πύλιν ἀγαθέσιν καὶ πύλιν ἴσων διὰ τὸ ὑπὸ ἄρραφος σιγήσειας ἄρραφος ὡς ὁ παρῶν τοῖς ὑποκίους ἀναγείσασα διὰ τὸ φιλανθρώπων, πύλιν δὲ ἀγίρεσιν διὰ σιγήσειας ἡτοῖ ἄρραφος νόμοι μὴ ἀφρακτεῖν, διὰ τὸ ἐναντιομύων φιλανθρώπων νόμοι ἴσων πύλιν τὴν ἐναντιομύων ἀκαλλῶσας τῶν δικαστείῳ κεφαλαίῳ, τῇ ἐπιμένειῳ τὴν στεφάνῳ, καὶ τῶν νόμων τῶν λέγοντων, πρῶτον τὸ φιλανθρώπων πρῶτον τὸν νόμοις ἐπιμένειας. Πρὶ ἐκείνης μύθοι τὴν σιμνασφῆσας ἐβεβαίω ταύτων τὴν ἐν δικαστείῳ σιγήσειας.

κεφάλαιον δ'.

Ὅτι καὶ ὁ ἑνὸς ὀπισκοποῦ ἀλλ' ὑπὸ τὴν κριότητος οἰκάνετες ἐκτίθενται, Βασιλεῖς κανῶν περὶ τὸ τέλος μζ'. Γρηγορίου Νύσης πρὶ τὰ μέσα κανῶν ε'.

κεφάλαιον ε'.

Περὶ Πατριάρχων καὶ μητροπολιτῶν, καὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ λεγομένων Περιβάτων, Ἀποστόλων κανῶν λδ'. σιμνάς Νικαίας κανῶν δλ'. ε'. ζ'. σιμνάς Ἀντιοχείας κανῶν θ'. σιμνάς Κωνσταντινουπόλεως κανῶν β'. γ'. σιμνάς Ἐφέσου κανῶν η'. σιμνάς Χαλκηδόνος κανῶν θ'. ιζ'. κη'. σιμνάς Σαρδικῆς κανῶν γ'. δλ'. ε'. σιμνάς Καρθαγίνης κανῶν ιζ'. λθ'. σιμνάς ε'. κανῶν λς'. λθ'.

κείμενον.

Περὶ τῶν ἑξῆς τῶν Πατριάρχων, καὶ τῶν παρ' αὐτῶν, καὶ τῶν λοιπῶν ὀπισκοπῶν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν χερῶν διδομένων, καὶ ὅτι πρῶτον τὴν ἐκκλησίαν κεφαλὴ ἐστὶν ἡ Κωνσταντινουπόλις, ἀνάγνωθι βιβλίον α'. β'. κώδικος. τίτ. α'. διατάξει ζ'. καὶ τίτ. β'. διατάξει ε'. καὶ κ'. καὶ κεφ. καὶ τίτ. α'. τῶν νεαρῶν διατάξει β'. καὶ τίτ. β'. διατάξει γ'. ἡ δὲ ις'. διατάξει β'. τίτ. β'. β'. βιβλίον φησὶν ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἔχει τὴν ἄλλων προεδρίαν καὶ ἡ δὲ διάταξις β'. ἡ γ'. β'. τίτ. ποῖσιν τὴν πρῶτον ἱερασίαν ἱερασίαν Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ ὅτι μείζων ἐστὶ μητροπολίτης, καὶ ἡ ὑπὸ τὴν σιμνάς αὐτῶν χερῶν ποῖσιν, καὶ ποῖσιν ἐπιτήρας ἔχει.

βιβλίον.

Ἡ ζ'. διατάξει τὴν α'. τίτ. τὴν α'. βιβλίον τὴν κώδικος ἐκ ἐπέσει εἰς τὰ βασιλικῶν, ἡ δὲ ε'. διατάξει τὴν β'. τίτ. τὴν αὐτῶν βιβλίον ἐστὶ κεφ. ε'. τὴν α'. τίτ. τὴν ε'. βιβλίον τὴν βασιλικῶν, καὶ φησὶν ἴσων, δεῖ τὸν ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ πρὶ κερῶν πρῶτον ζήτησαν ποιημένους ἀναφέρειν τέτρ ὅτι τὴν Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, καὶ παρ' αὐτῶν τῇ ἱερασίῳ σιμνάς καὶ ἄλλοις κρίσει καὶ πρῶτον νόμοις διακρίσας. Ἡ δὲ κ'. καὶ κδ'. διατάξει τὴν αὐτῶν τίτ. καὶ βιβλίον ἐκ ἐπέσει εἰς τὰ βασιλικῶν. Ἡ μύθοι β'. διατάξει τὴν α'. τίτ. τὴν νεαρῶν ἐστὶ νεαροῦ ἱερασίαν ὡς κη'. κειμένη ἐν βιβλίῳ γ'. τὴν βασιλικῶν τίτ. α'. κεφ. θ'. ἴσων ἐχρηστί, πρῶτον πρῶτον ἐκείνο δεσπότην φουλαχθῆναι ἵνα μηδεὶς διὰ εἰσεως χερῶν ἢ ἄλλων παραγμάτων ὀπισκοπος χερῶν ἱερασίῳ. Εἰ δὲ πρῶτον ἀμαρτήσῃ αὐτοὶ εἰσπρῶτον οἱ εἰδόντες καὶ οἱ λαμβάνοντες καὶ οἱ μέσοι αὐτῶν κτ' παρῶν δέμας χερῶν καὶ τὰς δέμας κερῶν κατακρίσει ὑποβάλλουσι, καὶ διὰ τέτρ καὶ οἱ διδῶν καὶ ὁ λαμβάνων καὶ οἱ μέσοι γινόμενος τῆς ἱερασίῳ, ἡ δὲ τὴν κη' ἐστὶ πρῶτον πρῶτον ἀποκαθίστα. Τὸ δὲ τὴν ὑπὸ ταύτων τὴν αὐτῶν εἰς ἐκκλησίαν ἐκείνη ἐκδικεῖται ἡς ἐβεβαίωθη τὴν ἱερασίῳ ὡνήσασα. Εἰ δὲ καὶ κοσμικὸς εἶναι ὁ ὑπὸ ταύτων τὴν αὐτῶν ἀντιομύων ἢ μέσοι τῶν παραγμάτων γινόμενος τὰ εἰδόντα τὰ παραγμάτων ἐν δικῶν αὐτῶν ἀπειτεύθει κατέλευσιν, τῇ ἐκκλησίῳ ἐκδικεῖται σιμνά, ἡ μύθοι τὴν κη' πρῶτον τῶν δεδούλων τρῶτον ἐκδικεῖται πρῶτον πρῶτον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἀσφάλειαν ὑπὸ τέτρ καὶ οἰονόησας τρῶτον ἐπιμένειαν, καὶ πύλιν τῶν ἐνεχῶν ἡ δὲ τὴν ἐγγυητῶν ἐνοχῶν καὶ πᾶσαν ἄλλου οἰονόησας ἀρῶν ἄρραφος δεσπότην. Καὶ πρῶτον τέτρ οἱ τὴν ὑποσχρῶν λαμβάνων μὴ μόνον τὴν ἐμολογίαν ἀποδίδου ἀλλὰ καὶ ἄλλο πρῶτον ἴσων ἢ ἐμολογία πρῶτον ἀπαμείβου ὀφείλον τῇ ἐκκλησίῳ εἰδῶν. Εἰ τῆς

μήτοι ἐν τῶν Ἐπισκόπων ἕτερον τῆς ἰδίας χειροτονίας, ἢ μὲν τὴν χειροτονίαν βεληθῆ
 τα ἰδίᾳ παρὰ τῆς ἑαυτοῦ ἢ μετὰ αὐτῶν παρὰ τῆς ἑαυτοῦ ἢ μετὰ τῆς ἑαυτοῦ ἢ μετὰ τῆς ἑαυτοῦ
 βανει ἐκείνου ἢ καλλιόμῳ, καὶ πάσης κατὰ δίκην καὶ ποιῆς ἐλευθέρου εἶναι δεσπόζοντα τῶ πα-
 ρόντος νόμου, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐπινοήσῃ κρινόμενον ἐπινοήσῃ τὸ ἐκ ἐστὶν ἀρεστῶν, ἀλλὰ παρὰ
 σφοδρῶν ἢ ἐξ ἀπὸ τῶ β'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον οὐ ἐτέθη εἰς τὰ βασιλικὰ. Οὐδὲ ἢ ἢ. διὰ τ. τῶ
 α'. τίτ. τῶν νεαρῶν. . . . ἐπινοήσῃ νεαρῶν ἢ ἢ Γ'. διὰ τ. τῶ β'. τίτ. τῶν νεαρῶν ἐπι νεα-
 ρῶν ἰστανίαν εἰς κειμὴν ἐν βιβλίῳ ἐ. τῶν βασιλικῶν τίτ. Γ'. κεφ. α'. Ἐματι β'. ἕτος ἔχεται,
 καὶ διὰ τῶτο ἐπινοήσῃ τὸν ἀνώτατον τῆς ἀρεστῶν τῶν Ρώμης Πάπαι,
 παρὼν τὸν εἶναι πᾶν τῶν ἱερέων, τὸν ὃ μακροτάτου Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως
 τῆς νέας Ρώμης δευτέρου τάξιν ἐπέχειν, μὲν τὸν ἀνώτατον ἀποστολικὸν θρόνον τῆς ἀρεστῶν
 τῶν Ρώμης, τῶν ὃ ἄλλων πᾶν τῶν παρὰ τῶν, τὸν ὃ κ' κειμὴς μακροτάτου ἀρχιε-
 πίσκοπον τῆς α'. ἰστανίαν τῆς ἡμετέρας πατρίδος ἔχειν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκίαν δικαιοδοσίαν
 τῶν Ἐπισκόπων τῶν ἐπαρχῶν Δακίης, Μεδιτεργίας, καὶ Δακίης Ρεπινίας, Περικαλίας, καὶ
 Δαρδανίας, καὶ Μυσίας τῆς ἀντιόχειας, καὶ παρὰ αὐτῶν τῶν χειροτονείων, καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς
 ὑποκειμένους ἡμῶν ἐπαρχίας τὸν τόπον ἐπέχειν αὐτὸν τῶ ἀποστολικῶν Ρώμης θρόνου, καὶ
 τὰ δευτέρου ἐπὶ τῶ ἀγίου Πάπαι Βασιλείᾳ. Καὶ τὸν ὅμοιον ἔσθον τὸ δικαίον τῆς ἀρεστῶν
 οὐκ ἔστιν ἄλλο τῶ Ἐπισκόπου ἰστανίαν χαλκηδόνος τῆς Αφρακῶν διοικήσεως δευτέρου ἢ ἢ
 ἐπὶ τῶ τῶν ἡμῶν ἀποκατέστησε φυλάττειν κειμὴν. Σημειώσαι ἀπὸ τῆς παρῆς
 ἰστανίαν νεαρῶν τὰ παρῆς τῶ ἀρχιεπισκόπου Βιζυρίας, ἕτος γὰρ ἐστὶν ἀρχιεπίσκοπος
 τῆς α'. ἰστανίαν τῆς πατρίδος τῶ βασιλείας ἰστανίαν, καὶ ἢ ἢ Βιζυρία διὰ τῶτο κληί-
 ται ἰστανίαν διὰ τὸν τῶ βασιλείᾳ ἰστανίαν ἀποκατέστη τῆ βασιλείᾳ τῶν Ρωμαίων
 τῶν ποιητῶν χάριτι. διὰ γὰρ τῶτο μέμνηται τὸ παρὼν κεφ. εἰς τῶν ὀργασίαν καὶ τῶν
 Πειθῶν τῆς ἐν τῆ Αφρακῆ χαλκηδόνος, δηλονότι τῶν παρῆς αὐτῆς. Πειθῶν γὰρ
 λέγεται καὶ Δακίης τὸ ἰδίον. Καὶ ἀνήκει τὸ τέλος τῶ ὁμοίου τῶ παρῆς κεφ. μέγας ἐν
 τῆς ἰστανίαν νεαρῶν, καὶ διὰ τῶν ἔχειν καὶ τῶν ἐπινοήσῃ τῆς χαλκηδόνος τὰ
 παρῆς τῶ ἀποστολικῶν θρόνου.

κεφάλαιον ε'.

Περὶ τῶ τῆς καὶ πῶ χειροτονῶσιν ὀπισθοπέρας ἢ κληρικῶν, καὶ ἐὰν ὁ χειρο-
 τονήσῃ διὰ λιβύλλας παρὰ τῆς τῶν ὀπισθοπέρας, ἀποστόλων κανὼν α'. β'.
 λέ. συνόδου Νικαίας κανὼν δ'. συνόδου Ἀντιοχείας κανὼν ιγ'. ιθ'. κεβ'. συνόδου
 Λαοδικείας κανὼν ε'. ιβ'. συνόδου Εφέσας κανὼν η'. καὶ ὀπισθολὴ παρὼ τῶν ἐν
 Παμφυλίᾳ συνόδου, συνόδου Σαρδικίας κανὼν ε'. συνόδου χαλκηδόνος
 κανὼν κη'. συνόδου Καρθαγίνης κανὼν ιγ'. ιη'. μθ'. νε'. συνόδου ε'. κανὼν
 λγ'. λζ'. συνόδου Νικαίας τὸ β'. κανὼν β'. συνόδου α'. καβ'. συγγραφή
 σης ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῶν νεῶν τῶν ἀγίων Ἀποστόλων κανὼν ιε'. Βα-
 σιλείας ὀπισθολὴ παρὼ τῶν χαρπεπισκόπων, Κυρίλλου ἐκ τῆς παρὼ Δόμον
 ὀπισθολῆς, κανὼν α'. γ'. Κυρίλλου ἐκ τῆς παρὼ σὺν ἐν Λιβύῃ καὶ Πενταπό-
 λει ὀπισθολῆς ὀπισθολῆς, κανὼν α'. γ'. Θεοφίλου ἐκ τῶ ὑπομνητικῶν κα-
 νῶν ε'. κείμενον.

κείμενον.

Βιβλίον α'. τῶ κώδικος τίτ. γ'. διάταξις ιβ'. λ'. μβ'. μζ'. νβ'. καὶ τίτ.
 α'. τῶν νεαρῶν διάταξις α'. β'. ιζ'.

ὁμοίον.

ἢ ιβ'. διάταξις καὶ ἢ λ'. μβ'. μζ'. καὶ νβ'. τῶ γ'. τίτλε τῶ α'. βιβλίον τῶ κώδικος ἐκ
 ἐτέθηται εἰς τὰ βασιλικὰ. Ὁ δ' α'. τίτλος τῶν νεαρῶν καὶ ἢ αὐτῶ α'. καβ'. καὶ ιζ'. διάταξις
 ἐτέθηται εἰς νεαρῶν τῶ ἰστανίαν ε'. κεφ. καὶ ρλζ'. πᾶσι ἢ ἢ ἐτέθη εἰς τὰ βασιλικὰ.
 ἢ ὃ κεφ. θ'. τῶ α'. τίτ. τῶ γ'. βιβλίον ὁμοίον καὶ ἐτέθη παρὼ ἡμῶν εἰς κεφ. ε'. τῶ πα-
 ρόντος τίτ. καὶ ζῆται αὐτό. ἢ ὃ ρλζ'. νεαρῶν ἐπὶ κεφ. ἢ. τῶ α'. τίτ. τῶ γ'. βιβλίον ὁμοίον
 κατετέθη εἰς ὁμοίον τῶ ἢ. κεφ. τῶ παρῆς τίτ. παρὼ τὸ τέλος, καὶ ζῆται τῶτο.

κεφάλαιον ζ'.

Περὶ τῶ μὴ χρῆσθαι τοῖς ὁμοίοις ὀπισθόπερας τῶν ἱερέων ὀπισθολογῆν, συνό-
 δου Λαοδικείας κανὼν ιγ'. συνόδου Νικαίας τὸ β'. κανὼν γ'.

κεφάλαιον η'.

Περὶ τῆς γινομένης ἀντιλογίας ὀπισθολογίας τῶν χειροτονῶν τῶ ὀπισθόπερας συνό-
 δου Ἀντιοχείας, κανὼν ιθ'. συνόδου Καρθαγίνης κανὼν μθ'.

κείμενον.

Τίτλος α'. τῶν νεαρῶν διάταξις α'. β'. ιζ'. ἐν οἷς καὶ παρὼ ἀντιλογίας
 χειροτονίας κληρικῶν, καὶ ἡγεμείων. ἢ μὲν γὰρ α'. διάταξις τῶ α'. τίτ. τῶν
 νεαρῶν παρὰ κειμὴν τῶν τῶν ὀπισθολογῶν χειροτονίας, ὅτι πᾶν τῶ τῶ
 λαὸς τῆς ἐκκλησίας γίνεσθαι, παρὼ τὸ ἀδειαν ἔχον πᾶν τῶν τῶν βεβλόμενον
 ἀντιλέγειν, καὶ εἶνα παρὼ τῆς χειροτονίας γίνεσθαι ἢ ἀντίρρησις, μὴ παρὼ τῶ
 χειροτονείσθαι, παρὼ ἀν ἢ ἐξέτασις γίνεσθαι, καὶ φανῆ πᾶν τῶν χίθην ἀνδύτη-
 νος. εἰ δὲ παρὼ τῆς ἐξέτασις χειροτονήσῃ τῆς χειροτονίας ἐκπεσεῖται σὺν
 τῶ χειροτονίᾳ π. εἰ μὲν τῶ ὁ παρὼ τῆς χειροτονίας ἀντὶ τῶν συνοφῶν τῆς
 φανῆ, ἢ μὴ ἐπέξελθῃ χωρὶς τῶν διηγεσῶν τῆς ἀγίας κοινωνίας, παρὼ
 τῶν χειροτονίαν ποιῶντος, ἢ δὲ χειροτονία γίνεσθαι. ἢ δὲ β'. διάταξις
 τῶ αὐτῶ τίτλε φησὶν, ὅτι εἰ μὴ ἢ ἀντίρρησις ὅτι ἀπὸ τῶν γίνεσθαι ἐμποδίσαι
 τῆ χειροτονίας δυναμίνῃ, καὶ σὺν νόμους ἢ σὺν κανόνους, καὶ ὅτι παρὼ τῶ
 ἐκπεσεῖται μέγας ἢ ἐξέτασις γίνεσθαι, ἢ ὁ κατήγορος ὑπερπλημένους ὅτι τρεῖς
 μῆνας πᾶν τῶν τῶν κατήγορον, καὶ ὅτι μὴ δεικνύς ὁ κατήγορος ἢ ἀπο-
 φύγων ἐκβάλλεται τῆς ἐπαρχίας ἢ ἐνοικῆ, γινομένης τῆς χειροτο-
 νίας παρὼ τῆς ἐξέτασις, ὁ μὲν χειροτονήσῃ ἐξωθεῖται, ὁ δὲ χειροτονήσῃ
 ὅτι ἐν αὐτῶν κωλύεται τῆς ἀγίας λειτουργίας, καὶ πάσαι ἢ ἐπὶ αὐτῶ
 παρὰ σκυρῶται τῆ κατ' αὐτὸν ἐκκλησία. ἢ αὐτῆ τῆς διάταξις γίνεσθαι τῶ αὐτῶ
 κωλύειν καὶ ὅτι τῶν χειροτονίας τῶν κληρικῶν. ἢ δὲ ιζ'. διὰ τ. τῶ αὐτῶ

ἐν αὐτοῖς ἀγορεύουσιν, ἢ ἰδίῳ χειρὶ οἷον εἴη ποτε τρέπον ἢ κτ' ἑρηνίαν γινώσκον ἢ ἡμισέμενον κρατεῖν, ἀλλὰ καὶ μηδὲ πᾶς λεγομένης ἀνακρίσεις ἐπι τοῖς τοῖς γινεσθαι προσωπίς ἢ γινόμενας κρατεῖν. Ἀλλὰ καὶ πάντα τὰς τοιαύτας συμπαλάμασι τὰ λοιπὸν ὑπουργοῦντας, πᾶς αὐτῶν κελεύουσι ἐρημίαις ὑποπῆλαι ποινάς. Εἰ μὲντοι διὰ πάθος συμβῆ δ' ἄλλον ἐυνοῦχον εἶναι, καὶ κείνον κελεύουσι τῆς ἐλευθερίας τυγχάνειν. Οἱ γὰρ ἕξ ἀρχῆς ὄντες ἐλευθεροὶ παθεῖν ὡς αἰκὸς τοῖς γὰρ ἑρπίθοντες ἐαυτῶν ἔχουσι ἕξουσίαν ὡς ἀνὰ θέλωσι θεροπύλαι ἐαυτοῖς ποσάγειν. Τὰς ἐυνοῦχας δὲ τὰς τοῖνυ ἀπὸ τῆς μηνογενέσεως ἡρόντα ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πολιτείᾳ παρ' οἷον εἴη ποτε προσωπῶν ὄντας κελεύουσι ἀναζητηθῆναι, καὶ ἐλευθεροὶ εἶναι καὶ μηδέποτε εἰς δουλείαν τέτοις κατέλευσθαι. Εἰ μὲντοι διαβήσουσι πινεῖς ἕξ αὐτῶν πᾶσι ἐυνοῦχοι εἶναι, πῶς μετὰ τὸν παρῶντα ἡμῶν ἐπιχρῆν νόμον, διδασκῶν ἄδειαν καὶ τοῖς ἐυνοῦχοι εἶναι αὐτοῖς ὡς ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας ἐκ τῆς παρῶντος ἡμῶν τυχεῖσι νόμου, ἐπιταῖδα μὲν τῆς βασιλείας ποσάγειν, τῶν τε κατὰ κροῖον ἀμωτάτω πατριάρχῃ, καὶ τοῖς ἐνδοξοτάτοις ἡμῶν ἀρχουσι ποσάγειν. Ἐν τῇ ταύτῃ ἐπαρχίᾳ τοῖς κατὰ τὸ πῶν ἐσωτάτοις ἐπιτάτοις καὶ τοῖς τέτοις ἀρχουσι ἐφ' ἧς ποσάγειν, πᾶσι πῶν ἡμετέρων ἀρχόντων, καὶ κινδύων τῶν παιδομένων αὐτοῖς τάξεων, εἴτε ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἴτε ἐν ἑτέροις οἰκισθῆναι ποτε τὸ πῶν τῆς ἡμετέρας πολιτείας τέτους διδασκῶν, καὶ φυλάττειν τὴν ἐν τῆς παρῶντος ἡμῶν νόμῳ δεδωμένῃ αὐτοῖς ἐλευθερίαν. παρῶν γὰρ φόνους τοσοῦτους γινόμενας κτ' ἑρῶσιν πᾶσι τοιαῦτα τολμῶντων ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πολιτείᾳ ἕδαμῶς ἀναχρῶνται. Εἰ γὰρ βαρῶσιν ἀκάντρες πᾶσι ἡμετέρων ἐφ' ἧς τῆς ἡμετέρας πολιτείας ἐφύλαξαν πῶς ἐν ἡμῖν συγχωρήσασθαι κτ' ὅτι πᾶσι πᾶσι τῶν ποσάγειν ἡμῶν βεβασλευκότων νομοθεσίας τοῖς ἐπὶ τῶν ἀμωπῶν εἶναι, ἢ καὶ ἀνεκδέχον τῇ ἡμετέρᾳ πολιτείᾳ καταλιμπανέσθαι.

κεφάλαιον ιε'

Περὶ τῶν δαμοινοζόμενον μὴ κληροδοτῶν, ἀποστόλων κανῶν οη'.

κεφάλαιον ις'

Περὶ τῶν μὴ πατριάρχων τῶν ἰδίῳ ἐπίσκοπῳ βουλομένων χειροτονεῖν αὐτῶν εἰς μεζίζονα βασιλῆον, συνόδῳ Κωνσταντινουπόλεως κανῶν λα'. Βασιλεῖς κανῶν ι.

κεφάλαιον ιζ'

Περὶ ἐπισκόπων, ἢ κληρικῶν χειροτονηθέντων, καὶ μὴ δεχθέντων ὑπὸ τῆς πατριαρχίας, ἢ μὴ καταδεχάμεναι, ἢ μὴ δυναμέναι ἀπελθεῖν, ἀποστόλων κανῶν λς'. συνόδῳ Ἀγκύρας κανῶν ιη'. συνόδῳ Ἀντιοχείας κανῶν ιζ'. ιη'. συνόδῳ ε'. κανῶν ιζ'.

κεφάλαιον ιη'

Περὶ τῶν μὴ δυναμένων τὸν τελευταῖον ἐπίσκοπον ἕτερον αὐτῶν αὐτῶν χειροτονεῖν, τῶν ἀγίων ἀποστόλων κανῶν ος'. συνόδῳ Ἀντιοχείας κανῶν κγ'.

κεφάλαιον ιθ'

Περὶ τῶν μὴ ἀπλῶς ἐν πόλει θραχίας, ἢ κώμῃ γινεσθαι ἐπίσκοπον, συνόδῳ Αἰουδικίας κανῶν νζ'. συνόδῳ Σαρδικίας κανῶν ς'.

κεφάλαιον κ'.

Περὶ τῶν μὴ εἶναι ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ δύο μητροπολίτες, ἢ ἐν μιᾷ πόλει, δύο ἐπίσκοποις, ἢ ἐν δυοῖς πόλεσιν ἕνα κληρικόν, συνόδῳ Νικαίας κανῶν η'. συνόδῳ χαλκηδόνος κανῶν ι. ιβ'. συνόδῳ Νικαίας τὸ β'. κανῶν ιε'.

κεφάλαιον κβ'.

Ὁ Ἐλενόποντος δύο ἔχει μητροπολίτας, ὡς ἡ κη'. νεαρό κη' ἢ Παφλαγονία διαφόρους, ὡς ἡ κθ'. νεαρό κη' ἢ Φρυγία Καππαδοκίαν ἢ β'. Καππαδοκία ἔτε εἰς δύο πόλεις δυνάται τις εἶναι ἐπίσκοπος ἐξ ἡρηταιοῦ Τομεῶς, αὐτὸς γὰρ, καὶ τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν Σαυδίας ποσάγειν, καὶ Ἐριονόπολις Ἰσαυρίας ὑπὸ τῶν ἐπίσκοπων ἐστὶν Ἰσαυροπόλεως, ὡς βιβλίον α'. τῶν κώδικος, τίτλος γ'. διάτ. λέ. ἔτε τῶν ἡγέμενος γίνεσθαι δύο μοναστηρίων ὡς διάτ. λθ'. τῶν αὐτῶν τίτλος.

κεφάλαιον κγ'.

Ἡ κη'. νεαρό κείτω εἰς βιβλίον τῶν βασιλικῶν ς'. τίτ. ιβ'. κεφ. α'. ἢ πῶς ἐνταῦθα ἐκ ἐπέθῃ παρ' ἡμῶν διὰ τὸ μέγας ἀλλοιωθῆναι τὴν ἢ ἐν ταύτῃ διηγουμένων χωρῶν κατὰ τῶν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν βασιλικῶν, καὶ διὰ τὸ ἀποσεκῆσθαι καὶ τὰ τῆς νεαρῆς. Καὶ ἡ κθ'. νεαρό ἐρεθῆ εἰς βιβλίον τῶν βασιλικῶν ς'. τίτ. ιγ'. κεφ. α'. ἐνταῦθα ἢ ἐκ ἐπέθῃ διὰ τὴν αὐτῶν αἰτίαν. Ἡ λέ. διάτ. τῶ γ'. τίτ. ς'. βιβλίον τῶ κώδικος ἐστὶ κεφ. γ'. τῶ α'. τίτ. ς'. γ'. βιβλίου τῶ βασιλικῶν ἔτω λέγον, τὸν ἀφαρέμενον πόλεως οἰοσθῆναι πῶς πάλαι ἔστις, ἢ νῦν περὶ τῆς τοῖς ἰδίῳ ἐπισκοπῆς δικαίον ἢ ἕτερον ποσάγειν κτ' ἀπὸ βασιλικῆς ἐπισκοπῆς, ἀπὸ μὲν καὶ δημεῖται ἢ διόταξίς, ἀμφοῖν καὶ τὴν ἐργασίαν, καὶ ἐξαρῆται ἢ παρ' ἐν Σαυδίᾳ ἐπαρχίᾳ καὶ Ἐριονόπολιν τῆς Ἰσαυρίας. Ἡ δ' λθ'. διάτ. τῶ αὐτῶν τίτ. καὶ βιβλίον ἐκ ἐπέθῃ εἰς τὰ βασιλικῶν. Σημείωσαι τῶ ἐνταῦθα κατασκευασθέντι νόμῳ ἡμῶν τῶ γ'. κεφ. τῶ α'. τίτ. ς'. γ'. βιβλίον μὴ ποσάγειν. ἀνερέθῃ γὰρ ὑπὸ τῶ ιζ'. κωνόνος τῆς ἐκ χαλκηδόνος συνόδου, καὶ τῶ λη'. κωνόνος τῆς ἐκ τῶ Τρέλλῳ συνόδου. Καὶ ἀνάγκη τὸν τοῖς τῶ λη'. κωνόνος καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν, κατεργάσθαι γὰρ ἐν αὐτῇ σιμείῳ κτ' βασιλικῶν ἔργα διαλαμβάνονται πῶς τοῖς βασιλεῦσι ἐφέτω ἐκκλησιαστικῶν μετσκευάζειν δίκαια καὶ ποσάγειν. Σημείωσαι. Ἡ λθ'. διάτ. τῶ γ'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον τῶ κώδικος ἢ διοικητικῶν μὴ γινεσθαι πᾶσι δύο μοναστηρίων, μὴ ἀφείλουσαι ἐνεργεῖν διὰ τὸ μὴ τεθῆναι εἰς τὰ βασιλικῶν, ἐνεργεῖ ἀποκόψας τῶ ιε'. κωνόνος τῆς ζ'. συνόδου τῶ διοικητικῶν μὴ γινεσθαι πᾶσι κληρικῶν εἰς δύο ἐκκλησίας μιᾶς πόλεως. Εἰ γὰρ ἐκ ἐφέτω κληρικῶν πᾶσι εἰς δύο ἐκκλησίας, πολλῶν πάλαι ἐδὲ ἡγέμενος δύο μοναστηρίων ποσάγειν, ὡς ἐδὲ κωνόνος μὴ δύο σιμείων. Τὸ δ' ποσάγειν τὸν παντοκράτορον ἡγέμενον πολλῶν μοναστηρίων ἐκ ἐναντιότητος τῶ κωνόνος τὸ γὰρ πολλὰ μοναστήρια ὡς ἐκλογίζονται, διὰ τὸ κατ' ἐπίδοσιν ἐφείλωσιν εἰς τὸ παντοκράτορα.

κεφάλαιον κδ'.

Περὶ τῶν χειροτονουμένων ἐν ταῖς μὴ ἔστις ὑπὸ αἰσῶν ἐπὶ πόλεσιν ἢ πατριαρχίας, ἀποστόλων κανῶν λδ'. συνόδῳ Ἀντιοχείας κανῶν ιγ'. κβ'. συνόδῳ Ἐφέσας κανῶν η'.

Περὶ τῶν Διὰ παλαιότητας δεχόντων γινομένων ἐγκλησιῶν, ὅσοι δὲ κωνων λ'. σωδὸς Νικαίας τὸ β'. κωνων γ'. ἀνάγνωθι τὸ α'. κεφάλαιον ε' ἢ γ'. τὸ παρόντος συμπάγματος, καὶ ἴσθι ἐν αὐτῷ παρεγεγραμμένα.

κεφάλαιον κγ'.

Περὶ τῶν Διὰ νόμον ἢ παλαιότητα μὴ χειροτονημένων ἑπιπέπων, ὅσοι δὲ κωνων ιβ'. ιθ'. σωδὸς ε'. κωνων γ'. ιβ'. Βασιλείς κωνων ιβ'.

κείμενον.

Τίτλος α'. τῶν νεαρῶν, διάταξις α'. β'. ιζ'. ἐν αἷς εἴρηται ὅτι ὁ χειροτονημένος ἑπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ ὑποδιάκονος ὀφείλει εἶναι περιττός, ἢ ἐκ περιουσίας μοιρογαμήσις παρθένον.

σχόλιον.

Ἡ α'. β'. καὶ ιζ'. διάτ. τῶ α'. τίτ. τῶν νεαρῶν ἐτέθησαν εἰς νεαροὺς ἰστανιανέους ε'. ρκγ'. καὶ ρλζ'. πῶλυ τὰ τῆς ε'. νεαροὺς ἐκ ἐτέθησαν εἰς τὰ βασιλικά. τὰ δὲ τῆς ρκγ'. νεαροὺς ἐτέθησαν ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλικῶν γ'. τίτ. α'. κερ. κζ'. ἐπὶ λέροντι, κληρικὸς δὲ ἐκ ἄλλως χειροτονεῖσθαι συγχωρεῖσθαι εἰ μὴ χρέμματα ἴσται, καὶ ὁρθῶς πῶλυ καὶ βίον σεμνὸν ἔχει, καὶ εἰδὲ παλαιῶν, ἢ φυσικὸν ἔχον ἢ ἔχει πῶλυ, ἀλλὰ ἢ σφοδρῶς βιωῦται, ἢ ἡμετέρῳ νόμιμον, καὶ αὐτῶ μῶν, καὶ ὁρθῶς ἐγκότας, ἢ ἔχοντα καὶ μηδὲ χρεῖαν μηδὲ διαζευχθεῖσαν ἀφ' ἑσῶς, μηδὲ ἄλλως τοῖς νόμοις, ἢ τοῖς θεοῖς κηρόν ἀπαρξουμένῳ. τὰ δὲ τῆς ρλζ'. νεαροὺς ἐτέθησαν ἐν κερ. ζ'. τῶ αὐτῶ βιβλίῳ καὶ τίτ. ἕπ' ἐχόντος, δεπίζομεν ὅσα κης χρεῖα γίνηται ὀπίσκοποι χειροτονησῆσαι πωῖναι τῶν κληρικῶν καὶ τῶν παρῶν τῆς πόλεως ἢς μέλλει ὀπίσκοπον χειροτονεῖσθαι, καὶ παρκειμένων τῶν ἁγίων εὐαγγελίων ἐπὶ τρεῖς παρῶν, ἢ ἡμετέρῳ ποιεῖν καὶ ἔχον αὐτῶν δυνῆσαι κατὰ τῶν θεῶν λογίων καὶ ἐγγράφων ἐν αὐτοῖς ὅτι τε εἰ διὰ δόξην, ἢτε διὰ ὑπόχρησιν, ἢτε διὰ φιλίαν, ἢ χρεῖαν, ἢ ἄλλῳ οἷαν δῆπνα παρῶν, ἀλλ' εἰδότες αὐτῶν τῆς ὁρθῆς, καὶ κητολικῆς πίστεως, καὶ σεμνῶ βίῳ, καὶ ὅσῳ τὸ λ'. ἕτας εἶναι τέτατος ἐπελέξωτο, καὶ ὅπ' εἰδὲ ἡμετέρῳ ἔχει, ἢ παλαιῶν, ἢ πῶλυ φυσικῶς αὐτῶν γηρότητα ἐγκέμαι ἢ ἔχει, ἀλλ' εἰ καὶ παρῶν πη δὲ αὐτῶν ἡμετέρῳ εἶχε, καὶ αὐτῶ μῶν καὶ εἰδὲ χρεῖαν, εἰδὲ ἀφ' ἑσῶς ἀποζευχθεῖσαν, εἰδὲ τοῖς νόμοις, εἰδὲ τοῖς ἱεροῖς κηρόν ἀπαρξουμένῳ, ἀλλ' εἰδὲ πολιτευόμενον ἢ ταξέω τῶν πη τῶν ἡμετέρῳ εἶναι γηρότητα. πῶλυ εἰ μὴ ἐν μοναστείῳ ἔχῃ ἢ πῶν δεκάπερτε ἐτῶν, μωναστήριον ὁ πολιτευόμενος ἢ ὁ ταξέω τῆς βίῳ ἀδιαβλήτως ἄξτετέλεσε, δηλαδὴ τῆς ἕμπαρῶν ἡμῶν εἰρημῶν παρῶν πηρότητας. καὶ ἐπὶ τῶν τῶν παρῶν ἐν πῶν γηρομῶν παρῶν αὐτῶν ἡμετέρῳ φυλαττομένης ἵνα ἐν τῶν ἕτω ἡμετέρῳ εἶναι ὁρθῶν παρῶν ὁ βελῶν χειροτονηθῇ τῆ ὀπίσκοπῳ καὶ τῶ κέμια τῶ χειροτονουῶτος. Σημείωσαι εἰ καὶ ἀπὸ τῆς παρῶν ρλζ'. ἰστανιανέου νεαροὺς ἦτοι τῶ ζ'. κερ. τῶ α'. τίτ. τῶ γ'. βιβλίῳ τῶν βασιλικῶν κωνῶν τὸ ἡμετέρῳ πη εἰς ὀπίσκοπῶ ἔχοντα ἡμετέρῳ νόμον, ἀλλὰ σὺ μὴ παρῶν τῶν παρῶν, παρῶν ἢ μῶν τῶ μῶ. κηρόν τῆς ἐν τῶ Τετάρτῳ σωδὸς ε' ἐν καὶ ἀνάγνωθι καὶ λέγε καὶ ἀπὸ τῶν παρῶν τῶν νόμων τῶν κηρόν. ἀνάγνωθι

ἡμετέρῳ τῶ καὶ γηρόντα παρῶ ἡμῶν εἰς τὸν διαληφθέντα κηρόν. Σημείωσαι. ἐρωτήσῃ δὲ τῆς ὡς τῆς παρῶν ἰστανιανέου νεαροὺς δεχθῆσις εἰς τὰ βασιλικά τῆς διοριζομένης, μὴ ἄλλως χειροτονεῖσθαι πη ὀπίσκοπον εἰ μὴ ἐπὶ τρεῖς παρῶν ἡμετέρῳ ἡμετέρῳ πη ὀπίσκοπον τῶν κληρικῶν καὶ τῶν παρῶν τῆς πόλεως, καὶ ἔχον αὐτῶν ἐπομόστω καὶ τῶν θεῶν εὐαγγελίων παρῶ αὐτῶ ὅτι τῆ νεαροὺς παρῶν, πῶς εἰδὲν πη ἐν τῶν ἡμετέρῳ εἰρημῶν ἀπὸ τῶ δ'. κηρόν τῆς ἐν Νικαίῳ σωδὸς ε', ἢ β'. τῆς ἐν Ἀντιοχείῳ, καὶ τῶ ι'. τῆς ἐν Λαοδικείῳ διοριζομένων παρῶ ἡμετέρῳ τῶν ἀρχιερέων, καὶ τῶν χειροτονίας παρῶ ὀπίσκοπων ἐπὶ τῶ κέμια τῶν γηρόν, ἢ παρῶ τῶ, παρῶ κηρόν τῶν ἁγίων εὐαγγελίων γηρόντα παρῶ ἡμετέρῳ τῶν ὀπίσκοπων παρῶ τῶν κληρικῶν, καὶ τῶν πολιτῶν. διὰ γὰρ τῶ τῶ ὡς ἐμῶν ἐκ εἰρημῶν καὶ ἐν τῶ ζ'. βιβλίῳ κέμια νόμος, καὶ διοριζόμενος δηλώσῃ τῶν δικαστῶν παρῶ κηρόν τῶν ἁγίων εὐαγγελίων. τὸ δὲ ἐπὶ τρεῖς παρῶν γηρόντα παρῶ ἡμετέρῳ τῶν ὀπίσκοπων τῶν ἡμετέρῳ ὡς νομίζω ἀπὸ τῆς παρῶν νεαροὺς ἡναγκασμένοι εἶσι.

κεφάλαιον κδ'.

Περὶ τῶν ἑπιπέπων χρέμια χειροτονημένων ἢ λαμβανόντων ὀφθίμια, σωδὸς Χαλκηδόνος κωνων β'. ὅσοι δὲ κωνων κβ'. σωδὸς ε'. κωνων κβ'. κγ'. Ταξοὺς δεχθῆσις παρῶ Ἀδριανὸν πῶν Ρώμης ἑπιπέπων, σωδὸς Νικαίας τὸ β'. κωνων δ'. ε'. ιθ'. Βασιλείς ἐκ τῆς παρῶ ὅσῳ ἑπιπέπων ἑπιπέπων, Γενναδίς καὶ τῆς σω αὐτῶ σωδὸς ἐκ τῆς ἐγκλησιῶ παρῶ ὅσῳ ὀπίσκοπον μητήροπολίτας ἑπιπέπων.

κείμενον.

Βιβλίον α'. τίτ. γ'. διάταξις λ'. μῶ. καὶ τίτ. α'. τῶν νεαρῶν διάταξις α'. β'. ια'. ἐν αἷς εἴρηται καὶ παρῶ τῶν διοριζομένων ἐμφανιστικῶν παρῶ ἑπιπέπων καὶ κληρικῶν, καὶ ὅπ' ἐν Βυζαντίῳ μόνου οἱ τῆς μεγάλης ἐγκλησιῶς εἰ μὴ οἱ τῶν ἄλλων κληρικῶν τοῖς αὐτῶν συγκληρικῶν παρῶ διδῶσιν. οἱ δὲ παρῶ ἡμετέρῳ εἰ διδῶσιν παρῶ ἐνός ὀνιαιτῶν δέμα. ἔτε δὲ Φρονίσμα οἰονδηποτε ἢ διοίκησιν ἐγκλησιατικῶν πη δύνανται λαβεῖν ὀπίσκοπῶ ἢ ὀπίσκοπῶ τῶν πῶ κηρίων γηρόντα, ἢ ξενῶν, ἢ διαγῶς οἶκος παρῶν. πάντι δὲ τῶ ἑπιπέπων τῶν διοριζομένων ἢ παρῶν, ἢ ἐγκλησιῶ, ἢ ὀφθίμια οἶκος ἐκδικεῖ. εἰς ὅσῳ ἢ ἔχον οἱ ὀπίσκοποι, καὶ παρῶ τῆς χειροτονίας, καὶ μῶ τῶν πῶ τῆς ἐγκλησιῶ παρῶ.

σχόλιον.

Ἡ λ'. καὶ μῶ. διάτ. τῶ γ'. τίτ. τῶ α'. βιβλίῳ τῶ κέμια ἐκ ἐτέθησαν εἰς τὰ βασιλικά, καὶ διὰ τῶ ἢ παρῶ τῶν ἡμετέρῳ α'. β'. καὶ ια'. διάτ. τῶ α'. τίτ. τῶν νεαρῶν εἰσιν νεαροὺς ἰστανιανέου ε'. ρκγ'. καὶ ις'. καὶ τῆς μῶν ε'. τὸ παρῶ κερ. ἐκ ἐτέθη εἰς τὰ βασιλικά, ὡς ὡς τῶ εἰδὲ ἢ νς'. νεαροὺς διοριζομένων παρῶ τῶν ἐν τῶ Βυζαντίῳ διοριζομένων ἐμφανιστικῶν παρῶ τῶν ἐν τῶν γηρόντων κηρικῶν. Ἡ δὲ ρκγ'. νεαροὺς ἐτέθη ὡς πολλὰ εἰρημῶν ἐν βιβλίῳ γ'. τῶν βασιλικῶν τίτ. α'. κερ. θ'. καὶ ἐπ' ἐξῆς, ὅσῳ β'. κερ. κατεστῆθη ἕξωδον τῶ ε'. κερ. τῶ παρῶν τίτ. δ' καὶ ἀνάγνωθι διδῶσιν παρῶ τῶν ἐπὶ χρέμια χειροτονημένων. Περὶ

ξ. πρεσβυτέρους, Διάκονους ρ. κ. κ. Διάκονίσσους, ΰποδιακόνους β. ανω-
 γνωστους ρι. ψάλτας κέ. θυρωρούς ρ. η. ζ. ε. αὐτὸς ἴτ. Διάτ. β. βάλταμ εν
 παῖς ἀλλας ἐκκλησίας φυλάττειν τὸ ἐξ ἀρχῆς ὁρμῶν στυξτον. ἄσθ
 τῷ πε δεσπότῃ Ηρακλίεσ ὠρμῶσιν εν τῇ αὐτῇ μεγάλη ἐκκλησίῃ,
 πρεσβύτεροι π. Διάκονοι σν. Διάκονίσσῃ μί. ΰποδιακόνοι ο. ανωγνω-
 στῃ ρζ. ψάλταμ κέ. θυρωροί οέ.

χόλιον.

Η. α. δι. λ. τ. ρ. α. π. τ. τῶν νεαρῶν ἐστ νεαροῖ ἰουστινιάνειος ε. τῶ το ζ τὸ κερ. αὐτῆσ ὡ
 ἐπέτη εἰς τὰ βασιλικῶ, ρ. αὐτῶ ζ π. τ. η. θ. δι. λ. τ. ἐστ νεαροῖ ἰουστινιάνειος γ. κειμῶν εν βι-
 βλίφ τῶν βασιλικῶν γ. π. τ. β. κερ. α. δέμαπ πορο τελευτήρ ἕτως ἔχρηπ, ὅσ τε δε-
 σπίζουκ μὴ περαιτέρω μὴ ζ. ποροσβύτερων κτ. τῷ μεγάλῳ ἐκκλησίῃν (εἶ), διακόνους
 ζ ἀρρενας ρ. κ. μ. Σηλείας, κ. ὡπο διακόνους β. ανωγνώστους ρ. ρι. κ. ψάλτας κέ. ὡσ εἶναι
 ρ. ἀπαντα ἀφίθμὸν τῶν ἐυλαβεσῶτων κληρικῶν τῆσ μεγάλῃσ ἐκκλησίῃσ εν κέ. ποροσ-
 ποῖσ κ. ρ. ποροσ τῶτοις τῶν κηλουμῶν πολωρῶν κ. η. ι. δι. λ. τ. ρ. α. τίτ. τῶν νεαρῶν
 ἐστ νεαροῖ ἰουστινιάνειος ις. κειμῶν εν βιβλίφ γ. τῶν βασιλικῶν τίτ. γ. κερ. α. δ. κ. α.
 ἀνῶγνωσθ εἰ δέλεισ, ε. κητεσρῶσθ γὰρ ἐν ταῦτῃ διὰ τὸ παντελῶσ ἀρησῆσθαι. ε. μόνῃ ζ τὰ
 ρ. τοῖτῃ νόμῳ ἠρησῆσθαι, ἀλλ. κ. τὰ τῆσ Ηρακλείεσ νεαροῖ τῆσ μνημογεουμῶν εν τῶ
 παρῶν π. σὺν τῷ γμαπ κ. εἰ δέξῃτο ὡπο σὺν κητεῖσ ἀειθμῶν κληρικῶν ἢ ἐκκλησίῃ ἕτερον
 διὰ τῷ τῶν πορογμῶτων ἀνωμάλῃσ. ε. δεπὶ γὰρ ἠρησῆσθαι ὡσ εἰ μὴ τὸ ἔλεος ρ. κρησῶσ
 κ. ἀγῆ ἡμῶν βασιλέσ, κ. τὸ ἀγῆου βασιλέσ ἡμῶν κ. παρῶσ αὐτῶ ποροσφῶσθαι εἰς τῷ
 μεγάλῳ ἐκκλησίῃσ ὡσ κ. πανταχῶ εἰς ὄλιγον παντάποσιν ἵνα περῆσθ ο. ρ. κληρικῶν
 ἀειθμῶσ διὰ τῷ ρ. πορογμῶτων σνορχειάν. διὸ κ. αὐτῶν μὴ ὡπορῶσ κητεῖσ
 τῶσ ζ πορῖ ρ. ἀειθμῶ ρ. κληρικῶν παλαιότεροισ νομοσέσῃσ μὴ ποροσέχῃσ, ἀρκετὸν
 γὰρ εἰ τῇ μαρῶ σὺν κητεῖσ ἐπόμῃσ, κ. κτ. τῷ τῷ ποῖμῳ.

κεφάλαιον λα.

Τίνες εἰσὶ κληρικῶι ἢ τῆσ ἐκκλησιαστικῆσ ἑξέωσ, σὺν ὀδε Λαιοδικείας
 κανῶν κολ.

κείμενον.

Η. β. Διάτ. ρ. α. ἴτ. τῶν νεαρῶν κληρικῶσ λέγῃ πρεσβυτέρους, Δία-
 κόνους, ΰποδιακόνους, ανωγνώστους, ψάλτας, ἠμῆντοι ε. Διάτ. ρ. γ. π. τ.
 ρ. α. βιβλίεσ ρ. κώδικεσ, κ. ἐξορκισῶν κ. πολωρῶν μῆμνηταμ.

χόλιον.

Η. β. δι. λ. τ. ρ. α. π. τ. τῶν νεαρῶν ἐστ νεαροῖ ἰουστινιάνειος ργ. κειμῶν εν βιβλίφ τῶν
 βασιλικῶν γ. π. τ. α. κερ. μβ. τοῖτῃσ μῆν ὡν ὄντοσ φησὶ, τὸ λα. κερ. μὴ πορῆχρηπ,
 διλαμῶσθαι π. τ. ταῦτα μῆτῶσ. τῶσ ζ ποροσβύτεροι, κ. διακόνους κ. ὡπο διακόνους, κ. α.
 ανωγνώστους κ. ψάλτας, ἕσ παντα κληρικῶσ κητεῖσ τὰ πορογμῶτα ἀφ οἰκθῆσθαι πορο-
 σθαι εἰς τῷ αὐτῶν δεσποτέῃσ περικουλίωσ ὡπο τῷ ἰδῆσ ἔχῃσ ἑξοσίμ ποροσπόμῃσ
 ρ. δμοιότητῃ ρ. σραπωτικῶν πεκουλίωσ ὡσε δμῶσθαι αὐτῶσ κ. ἀρκεῖσθαι κτ. νόμοις κ.

ἐπ' αὐτοῖσ διαπίστωσθ. εἰ ζ ὡπο τῷ τῷ γογῶν εἰσὶν ἑξοσίμ, ἕπο μῆν ταρε ὡσ τε τῶσ τῶ
 πῶν πῶνδῃσ, ἢ τέτων μὴ ὡποῖτων τῶσ γογῆσ αὐτῶν τὸ νόμιμον μῆσοσ κημῖσ εἰδῆσ. ἢ ε. διὰ τ
 ρ. γ. π. τ. ρ. α. βιβλίεσ ρ. κώδικεσ ἐπέσθ εν βιβλίφ γ. τῶν βασιλικῶν π. τ. γ. κερ. ε.
 πῶν τὸ πορῖ τῶ ἑξορκισῶν παρελείφθαι εν τῇ ἀνακηδῶσσει. ἔχει γὰρ ἕπο τὸ κερ. πῶσ
 κληρικῶσ ἔχει κ. τῶ ὄσῃσ, ποροσποικῶν ἑξοσαστεῖδῶσ λειτουρῶν, κ. ταῦτα
 μῆν ἕπο. σὺ ζ γῆσοσθ ε. ὅπ ἄλλοισ σῖμερον ἐπῆρῶσθαι ἢ ἐκκλησίῃ ὄσῃσ κ. πολωρῶσ,
 διὸ ε. ὀφείλομῃσ ποροσέχῃσ τοῖσ περὶ τέτων γογῆμῆντοισ ἀλλὰ τῇ κρησῶσθαι σὺν κητεῖσ.
 κληρικῶι ζ ἐκείνοι κηλουῦται κ. σῖμερον ἕσ τὸ μβ. κερ. ρ. α. τίτ. ρ. γ. βιβλίεσ ἀπορῖθ-
 μῆσθαι, ὄσθ κ. κητεσρῶσθ εν μῆσοσ ἀνῶσθ. Σημῖσθαι. ὡμῆσ σὺν κητεῖσ τοσ νομοκῶν-
 νοι παρῆρῶρ κ. μέλλων διδῶσθαι τίνεσ εἰσὶ κληρικῶι παρῆρῶμῆσ αὐτὸ εἰς ρ. κ. δ. κητῶσ
 τῆσ εν Λαιοδικείῃ σὺν ὀδε σὺν ἀριθμοῦτῃσ τοῖσ κληρικῶισ κ. τῶσ μοναχῶσ, ἐγὼ ζ εἰ ἀφ-
 σῖμῃσ ὡν ἔρησθαι εἰς ρ. ι. δ. κητῶσ τῆσ ζ. σὺν ὀδε κ. αὐτὰ ταῦτα. ποροσῖσθαι ζ τοῖσ ρη-
 φῆσιν κ. ταῦτα, ὅπ εἰ ὄσθ ἀπο μόνῃσ τῆσ ἀποκῶρστωσ ἀναγνώστους εἶναι τῶσ μόναχῶσ
 ἀδιασῖκτωσ τὰ ρ. ἀναγνώσῶν ἐνεργῆσθαι σὺν κητεῖσ μοναχῶι ἀποκρησῖσ κ. ἢ σὺν κητεῖσ
 μοναχῶν ἑρέων ἀπεκῶρσθαι μῆτε ἠγῆμῆντων ὄντων, μῆτε ἀπο ὄσποκόπου λαβόντων τὸ ἐνδῶ-
 σθαι, ὄσθ ὄσπο κ. γῆσθαι ζ μοναχῶσ τῶτο τὸ δῖκῃσ ὄσπο σποκῖσθαι διὰ τῷ
 ἀποκρησῖσ ὄσθ ἐσθ ἐπὶ πλέον ἀποσῶτῃσ. μὴ γῶν ποροσθ τῇ κητῇ σὺν κητεῖσ, ζῆπει ζ
 τῷ διῶσθαι. Σημῖσθαι. ἀπο ρ. παρῶτων νόμῳ κ. μόνῳ ἀναφῆσθαι τὸ μὴ ἀπολύεσθαι
 ἐκ τῆσ ὡσῶσθαι σποκῖσθαι διὰ τὸ κητεσρῶσθαι. τὸ ζ ἔχειν ὡσῶσθαι κληρικῶν τὰ ἀφ οἰουδῆ-
 σθαι ποροσθαι ὄσπο σποκῖσθαι αὐτῶ πορογμῶτα κ. δεσποτέῃσ κ. ρησῖσ κ. δμοιότητῃ ρ.
 σραπωτικῶν πεκουλίω μὴ ἐκλεβῶ, κ. εἰσ τὰ ἀπο ληγῶτων ἢ κητεσρῶμῶν ἢ ποροσθαι πε-
 ρελῶσθαι ἀπο τῶσ κ. κητεσρῶσθαι ἀποσῶσθαι ἀλλὰ εἰσ μόνῃσ τὰ ποροσφῶσθαι
 ρ. κητεσρῶσθαι σποκῖσθαι αὐτοῖσ. ἕπο γὰρ ἐκκλησίῃσ τὸ ἀφ οἰουδῆσθαι σποκῖσθαι, ὅπ εἰδῆ
 σρῶσθαι ὡπο παρῶτων νόμῳ, οἰ πορῖ ρ. πεκουλίω νόμοι. ζῆπει ζ κ. ρ. λβ. κητῶσ τῆσ
 εν Κητεσρῶσθαι σὺν ὀδε ἕτερον π. διδῶσθαι σὺν κητεῖσ τὸ μῆ μῆσθαι ποροσφῶσθαι
 ρ. κητεσρῶσθαι περικουλίωσ πορογμῶτων εἰς τῶσ κληρικῶσ κ. ἕτερον ρ. ἐκκλησίῃσ κητεσρῶσθαι
 πῶσθαι ὄσπο σποκῖσθαι ὡπο τῶτων πορογμῶτων νομῖσθαι γὰρ ὡσ ποροσθαι σποκῖσθαι τὰ ρ.
 κητῶσ κ. ἢ ἀπο σὺν κητεῖσ τῶσ ε. γῆσθαι. κ. ταῦτα μῆσθαι κητεσρῶσθαι ρ. κληρικῶν,
 κ. τῆσ ὡσῶσθαι σποκῖσθαι αὐτῶν τὰ ζ ρ. Κητεσρῶσθαι σποκῖσθαι κ. μόνῳ ἀρχῆσθαι ἀπολύ-
 σθαι τῆσ ὡσῶσθαι σποκῖσθαι τῶσ κληρικῶσ, κ. ἀνῶγνωσθ τὰ πορῖ τέτωσ παρ ἡμῶν κητεσρῶσθαι
 εἰς τὸ λς. κερ. ρ. παρῶτων π. τ. τὸ ζ ἀῖσθαι τῆσ ὄσπο σποκῖσθαι ἀπέμῶσθαι ἀποσῶσθαι τῶσ κη-
 τεσρῶσθαι μῆσθαι εν τῆσ ὡσῶσθαι σποκῖσθαι κητεσρῶσθαι κ. ταῦτα πορῖ τέτωσ εν τῶ αὐτῶ κερ. σλατῶσθαι
 εν περῆσθαι σποκῖσθαι.

κεφάλαιον λβ.

Περὶ τῆσ μῆσθαι κητεσρῶσθαι ε. πῶσθαι ἢ γῆσθαι ἐμοιχῶσθαι, κ. εἰ ἂν γῆσθαι κητεσρῶ-
 κῆσθαι μῆσθαι, σὺν ὀδε Νεοκαμπερῶσθαι κανῶν ἢ. κ. ὄσπο σποκῖσθαι νόμοσ ὄσθ
 πῶσθαι γῆσθαι εἰσ τῶσ κητεσρῶσθαι μῆσθαι ἀπολύεσθαι σποκῖσθαι.

κείμενον.

Η. δ. β. Διάτ. ρ. θ. τ. τ. ρ. β. βιβλίεσ ρ. κώδικεσ λέγῃ, ὅπ ποροσθαι ὄσθ
 εἰσθαι ὄσθ εἰσ τῶσ κητεσρῶσθαι μῆσθαι ἀπολύεσθαι, ε. μῆσθαι ὄσθ σποκῖσθαι

ζυγούτος Αμφιζομύνης. ἔπι εἰπέ ὅτι τῷ νόμου λέγοντος ἔπερωτάμην, καὶ μὴ ἀπλήροτα, ἀλλὰ σωπώντα, κερδάνοντα μὲν ἀπὸ συμανουῦτος παρελαμβάνεσθαι, ζημιώμενον δ' ἀπὸ ἀρνηθῆναι. ὅτι τῷ παρόντος ἔματος, ὁ εἶδος τῶν χειροτονιῶν τῷ δέλε αὐτῶ καὶ μὴ ἀπλήρην ἀπὸ συμανουῦτος λογίζεσθαι, καὶ ταῦτα βλαπτόμενος, καὶ ἐστὶ τῷτο ἰδικὸν διὰ τῶν ἐλευθερίων. ἔπι εἰπέ ὅτι ἀπὸ μόνης τῆς ἐπισκοπικῆς χειροτονίας οἱ ὑπεξέσοι αὐτεξέσοι γίνονται, ἢ μὲν ἀπὸ κληρώσεως οἰαζήτινος. τὰ δ' ἄρχοντικὰ τὰ πατερὰρχα Κωνσταντινουπόλεως καὶ μόνε αὐτεξούσιος ποιῶσι τὰς ὑπεξούσιος. τὸ δ' εἰς τειρετίαν παρεκτείνεσθαι τῷ δεσπότη τῶν ἀνάκλησιν τῷ χειροτονιζέντος δέλου ἀπὸ τῆ νεαροῦ τῷ βασιλέως κυεῖ Λέοντος τῷ σφεῖ ἐστὶ καὶ κρατεῖ, καὶ ὁπθαλμὸς τῷ ἐλευθερία ἐστὶ διὰ τὸ δίκαιον.

κεφάλαιον λζ'.

Περὶ Διακονιστῶν καὶ ὁπιγυγῆ εἴ γίνεται πρεσβυτέρα, συνόδος Νικαίας κανὼν ιθ'. συνόδος Λαοδικείας κανὼν ια'. συνόδος Χαλκηδόνος κανὼν ιε'. συνόδος ε'. κανὼν ιδ'.

κεφάλαιον λη'.

Περὶ τῶν Διῶ τῆς χειροτονίας λυομένων ἀμαρτημάτων συνόδος Νεοκαισαρείας κανὼν θ'.

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΠΕΡΙ ποιήσεως ἐκκλησιῶν, καὶ περὶ ἱερῶν σκιδῶν, καὶ ἀναθημάτων, καὶ κληρικῶν παρὰ γνώμην Ὀπισκόπων ἰσώντων ἑυσεύηρα, καὶ περὶ καθερώσεως ἐκκλησιῶν καὶ μαρτυρίων μὴ ἐχόντων λείψανα ἀγίας, συνόδος Κωνσταντινουπόλεως κανὼν ε'. σγ'. συνόδος Νικαίας τὸ β'. κανὼν ζ'. ιζ'.

κείμενον.

Εὐτὼ δ' κεφαλῶν ε' γ'. τίτ. ε' παρόντος συντάγματος παρεγράφη πῶς γίνεται ἐκκλησία. λέγει δ' καὶ Διάτ. ιε'. ε' β'. τίτ. ε' α'. βιβλίον ε' κώδικος ὡς ἐὰν τις δωρήσεται πρεσβυτέρα κινήτων, ἢ ἀκίνητων, ἢ ἀποκινήτων, εἰς πρῶστων μάρτυρος ἢ παρῶν, ἢ ἀγγέλων ὡς αὐτῶ μέλλων εὐκτίηρον εὐκοδομεῖν, καὶ τῶν δωρεῶν ἐμφανίζῃ ἐφ' ὧν ἀναγκαῖόν ἐστι, ἀναγκάζεται τὸ ἔργον, καὶ μὴ ἤρχηται πληρῶσαι μὲν κληρικῶν, καὶ πληρωθέντος δῶναί τῆς δωρεῆς. τὸ αὐτὸ καὶ ὅτι ξηνοδοχείων, καὶ νοσοκομείων, καὶ πτωχείων, ἀδείας εἰς τῶν Ὀπισκόπων καὶ οἰκονόμοις ἐνάργη αὐτοῖς. τῶτων δ' πληρωμένων ἢ διοικήσεως τῶν δόξαντα τοῖς Φιλοτιμησαμένοις καὶ ὅτι ὀπιτείνοντας ὄρους γίνεται, καὶ ἡ μέ. Διάτ. ε' γ'. ἤτις ε' αὐτῶ α'. βιβλίον Φησὶν.

ὅτι ἐὰν τις ὁσεῖται ποιήσῃτο Διατύπωσιν ἢ ἐν ἐνστάσει, ἢ ληρώτω, ἢ εἰς τῶν πρῶτων αὐτῶν, ἢ ὁμορπὸς καὶ οὐ δωρεῶν, ἀνάγκη ἔχει κελύθει εἰς Διάτ. Ὀπισκόπου καὶ ἐκκλησίᾳ διὰ Διαθεμένους παρονοήσασθαι, εἰ μὲν ἐκκλησίαν ἐπετρέπη ποιῆσαι, πληροῖ αὐτῶν εἰσω τειρετίας, εἰ δεξενῶνα, εἰσω ἐνιωτῆ, δυνατὸν γὰρ καὶ οἶκον εἰς ἀνάκλησιν τῶν ἀδελφωμένων μισθῶσθαι ἕως εἰς τὸ ἔργον πληρωθῆναι, εἰ δ' ἡ τοιαῦτα χροῖνα παρερχομένη ἀπαγεῖ τὸ κατὰ λειψῶν ὁ Ὀπισκόπος μὲν καρπῶν καὶ ἐπαυξήσεων διὰ τῶν κληρῶν τῆς Διαθεμένους τελευτήσῃ, καὶ ποιῆται τὰς οἰκοδομὰς τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν ξενῶνων καὶ τῶν γηροκομείων, ἢ ὁρφανοτροφείων, ἢ νοσοκομείων, ἢ πτωχείων, καὶ παροχρησίζεσθαι ὅτι διοικητῶν αὐτῶν, εἴγε μὴ ῥητῶς ὁ τελευτήσῃς ἐπιση τὸν ὀφείλοντα διοικεῖν, εἰ δ' ἢ καὶ ὀνομάζῃ, ἀδείαν ἔχει ὁ Ὀπισκόπος κακῶς αὐτὸν Διαθεμένον διοικεῖν, καὶ ποιεῖν ἄλλον, εἰ δὲ ὁ κελύθει εἰς καὶ παρὰ τῶν Ὀπισκόπων ὀχληθεῖς ἀρχικῶν ἐπισησιν ἀναμείνη, διδώσι διπλοῦν τὸ κατὰ λειψῶν, βαθυμουῦτος δ' εἰς Ὀπισκόπου ἀναγκάζει πληρωθῆναι τῶν Διατυπωθέν ὁ μητροπολίτης ἢ ὁ τῆς διοικήσεως ἐκείνης δεχτικὸς ὀπισκοπος, καὶ πᾶς βεβλόμενος τῶν πολιτῶν κινεῖ. εἰ δὲ μὲν τῶν ἰδίων τελευτήσῃ οἱ κληρονομοὶ κελύθεισθαι δῶναί, ἢ τῶν ποιῆσαι, χροῖνος ὁ παροδὴλόμενος μὲν τῶν διοικήσεων αὐτῶν ἀριθμεῖται, οἱ δ' ἄρχοντες ἀναγκάζονται ταῦτα πληρῶσθαι.

σχόλιον.

Ἡ ιε'. διάταξις τῶ β'. τίτ. ε' α'. βιβλίου τῶ κώδικος, ἐπέση ἐν βιβλίῳ ε'. τῷ βασιλικῶν τίτ. α'. κεφαλῶν ζ'. ἕως ἔχρησθαι ὡς ἐν τῶν σωφιστικῶν. ἢ μέ. διάταξις τῶ γ'. τίτ. α'. βιβλίου τῶ κώδικος, ἐπέση εἰς τὰ βασιλικῶν, καὶ μὴδὲ σὺ ταύτῃ παροχρῆσθαι, ἀνάγκη δὲ τῶ ε'. κεφάλαιον τῶ γ'. τίτ. τῶ ε'. βιβλίον τῶ βασιλικῶν μέρες ἐν τῶ ε' α'. ἰουστινιανείου νεαροῦ. τὰ αὐτὰ χροῖνα νομισθεῖν καὶ χροῖνασθῆναι εἰς τὸ ὅτι κατεβατῶν. καὶ τῶ μάρτυρον μὲν τῶ ιδ'. ἰδικτίονος χροῖνα νεαροῦ τῶ ἀγία ἡμῶν αυτοκράτορος κυεῖου Μεγαυοῦ τῶ Κομνηνοῦ ἐν μέσθαι τῶ διεξίησθαι, σὺν τῶτοις καὶ τῶτο δεσπίζοντες τοῖς παροχρησίζεσθαι παροχρησίζεσθαι, πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν τοῖς ὀπιτελευτήσις αὐτῶν διατάγμασιν, ὀπιτελοῦσι ἢ ἔργον διοικητῶν, τῶν παρ' αὐτῶν διοικηθέντων κατελιμπεύουσι, καὶ τῶτοις ἀναπέθεσθαι τῶ τῶ παροχρησίζεσθαι αὐτῶν οἰκονομῶντε καὶ διοικῆσιν, τὸν χροῖνα κληρονομῶν χροῖνασθαι, τὸ γὰρ τῶ καὶ κομισθῆναι ὄνομα. τῶτο δὲ δοκεῖται πειεῖν δι' ὧν τοῖς πρῶτοις τῶ ἀφιστάσθαι αὐτῶν κατελιμπεύουσι παροχρησίζεσθαι, τῶ γὰρ ἀφιστάσθαι ἀναγκάζεσθαι ἡμεῖς συγκατατάξασθαι τῶ τῶ χροῖνα, ἐφόσον γὰρ φησὶν ἐν τῶτων τῶ ἀναγκάζεσθαι ἀδελφῶν ἐπισησθαι, ἐμὴ ἐπισησθαι. παροχρησίζεσθαι ἐν ὅταν ὀπιτελοῦσι τοιαῦτα διοικήσεις παροχρησίζεσθαι, καὶ εἰς ἐσεσθῆς αἰτίας διανομῶν, καὶ παροχρησίζεσθαι οἰκονομῶν, καὶ ὀφειλῶν ἀποκλήσθαι καὶ πηνῶν ἀναγκάζεσθαι διατροφῆς τῶτων, μὴ χροῖνα ἔχειν ἐν ταῦτοις τῶ τῶ παροχρησίζεσθαι παροχρησίζεσθαι, καὶ τῶ ἐν τῶτων χροῖνασθαι, συμπεριεῖν γὰρ ἐν τῶτων τῶ τῶ τελευτῶντων χροῖνασθαι, καὶ τῶν ἐπ' ἀναγκάζεσθαι καὶ κατὰ λειψῶν παροχρησίζεσθαι.

πινῶν αἰπῶν πωλεῖται, ἔστιν ὅτε καὶ τὰ ἱερά. καὶ ζῆται τ' α' καὶ β'. τίτλος τ' ε'. βιβλίον διδάσκουσι γὰρ ἄμφω ἐκκλησιῶν, καὶ μοναστείων, καὶ ἐσαγῶν οἰκῶν καὶ ἄλλων παροικημάτων καὶ δικημάτων αὐτῶν, καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν παροικημάτων, καὶ ταῦτα μὴ ἄμφω τῶν ἱερῶν. τὰ δὲ ὅπῃ κεραιφορέα παροικημάτων ἐκείνων ἱερά. καὶ ζῆται βιβλίον γ'. τίτλος γ'. κεφάλαιον α'.

κείμενον.

Καὶ βιβλίον κδ'. τίτ. α'. Διάτ. ε'. καλῶς δωρεῶν τῆ γαμετῆ με τῶν ἐφ' ἃ ποιῶσαι ναὸν ἐν αὐτῇ, καὶ γίνεται ὁ τίπος ἱερός. βιβλίον κζ'. τίτ. ι'. Διάτ. ιβ'. ὁ τῶ μνημονεύων κεραιφῶν, εἰ δύναται παροικημάτων αὐτῶν κεραιφῶν. βιβλίον λ'. Διάτ. λθ'. ὁ ἱερόν ληρατεύων δοκεῖ μνημεῖον, καὶ ἔτε τὸ τίμημα δίδοται, ἐπὶ δὲ ἔτε ὅλως πωλεῖται. βιβλίον λθ'. τίτλος α'. Διάτ. α'. ἡ τῆς καινονομίας παροικημάτων χωρὶς ἔχει, ἵνα μὴ γῆνηται παρὰ τὸν νόμον ἔργον ἐν ἱερωῶ τόπων. τίτ. γ'. Διάτ. ιζ'. ἱερά τόπος παρενθημένης δευτείας εἰς συνίσταται. βιβλίον μα'. τίτ. β'. Διάτ. λα'. νέμεδοι παυόμεθα τόπων γινόμενα ἱερά, καὶ μὴ ὡς τοῖσιν ἀλλ' ὡς ἰδιωτικῶν αὐτῶν ἔχομεν. τίτ. γ'. Διάτ. θ'. τὰ ἱερά εἰς κτώμεθα Διάτ. χρονίας νομῆς. βιβλίον μγ'. τίτ. α'. Διάτ. α'. β'. εἰ δὲ γίνετο καὶ καὶ ἱερά τόπος, καὶ γινόμενον δόσκαθίζονται. τίτ. ς'. τὰ αὐτὰ βιβλία, Διάτ. α'. ἐκ ἐξέσι ποιεῖν, ἡ ἐμβάλλειν ἐν ἱερωῶ τόπων ὅπερ ἀμφοτέρων καὶ εἰς κῶσμον αὐτῶν φέρεται. τὰ τὸ ἱερὸν τὰ ἰδιωτικὰ ἱερά ἐκ ἀνῆκει. ἡ δὲ φυλακὴ τῶν ἱερῶν τοῖς παροικημάτων αὐτῶν ὀπιτέτρεται. τίτ. η'. Διάτ. β'. κτίσειν ὅσα ἐξέσι καὶ τόπος ἱερός, ἀλλὰ καὶ τὸ κτίσθαι καταλύεται. βιβλίον μδ'. τίτ. ς'. Διάτ. γ'. ὅσα ἐξέσι τὸ ὀπιτέτρεται τῶ Θεῷ καθιερωῦ. καὶ ὁ τῶ ποιήσας δίδωσι τὸ διπλοῦ τῶ ἀντιδικῶ αὐτῶ, ὡς ἔργων διωλιωτέρω ἀντιδικῶ αὐτῶ παρεδοῖν.

βιβλίον.

Τὸ ε'. Διάταγμα τὸ α'. τίτλος τ' . . . βιβλίου τῶν διατάξεων ἐστὶ βιβλίον λ'. τίτλος α'. κεφάλαιον ε'. Σέμα η'. εἰ καὶ πολὺ μὲν κενότατον δωρεῶν τῆ γαμετῆ με, ἔφρωται. μὲν δὲ μὴ τῶν ἐκείνων ἐν αὐτῶν. εἰ δὲ καὶ αὐτῶ ἐν αὐτῶ τῶν, γίνεται εἰς τῶν ἐκείνων ἐκείνων, καὶ ἐπὶ τῶ παροικημάτων τῶ Θεῷ, καλῶς δωρεῶν τῆ γαμετῆ μου ἡ τῶν, ἐφ' ἃ ποιῶσαι ἐν αὐτῶν δόσκαθίζονται ἔργον ὅπερ ἐπὶ γένοιτο, ἡ ναὸν, καὶ γίνεται ὁ τίπος ἱερός. τὸ ιβ'. Διάταγμα τὸ β'. τίτλος τ' κζ'. βιβλίον, ἐστὶ βιβλίον λθ'. τίτλος ι'. κεφάλαιον ι'. Σέμα β'. κεφάλαιον ια'. καὶ ιβ'. ἔπος ἔργον, ὁ κεραιφῶν τῶ μνημονεύων, καλῶς ἰδιον παροικημάτων ὡς τὰ μνημονεύων ἐκείνων. καθιερωῦ δὲ αὐτῶ παροικημάτων εἰς διώματα. τὸ λθ'. Διάταγμα τ' λ'. βιβλίον ἐστὶ βιβλίον μδ'. τίτλος α'. κεφάλαιον λθ'. Σέμα τελευταῖον. εἰ δὲ πρὸς τὰ δημόσια ἢ τὰ ἱερά, ἢ τὰ ἰδιωτικὰ βασιλῆως ληρατεύσει, μνημεῖον δοκεῖ. καὶ ἔτε τὸ τίμημα αὐτῶ δίδοται, ἐπειδὴ τὰ μὲν εἰς ὅλως πωλεῖται, τὰ δὲ βασιλικὰ εἰς παροικημάτων τῶ βασιλῆως.

τὸ α'. Διάταγμα τ' α'. τίτλος τ' λθ'. βιβλίου τῶν διατάξεων, ἐστὶ βιβλίον η'. τίτλος ι'. κεφάλαιον α'. Σέμα β'. τὸ δὲ ἄμφω τῆς καινονομίας παροικημάτων, ἐπὶ τοῖς μέλλουσιν ἔργων ἀρμόζει. εἰ γὰρ ἢ ἢ γέρονε τὸ ὄψω βίβη ἢ λείπει παροικημάτων, ἢ τὸ ἄμφω τὸ ὄψω σεσασιμῆ, ἢ τὸ ἄμφω τὸ ὄψω ἱερόν, ἢ τὸ ἄμφω ποταμῶν δημοσίας, ἢ τὸ ἄμφω ὄχθρας δημοσίας, χωρὶς ἔχει. τὸ ιζ'. Διάταγμα τὸ γ'. τίτλος ἐστὶ βιβλίον η'. τίτλος ιγ'. κεφάλαιον ιζ'. Σέμα δ'. ἄμφω τὸ τέλος. εἰ δὲ κείναι μεταξὺ ἡμῶν τόπος ἱερός, ἢ εἰς τῶν, ἢ ἄγιος, εἰ δὲ αὐτῶν συλλῶσαι δευτείας, τὸ λθ'. Διάταγμα τὸ β'. τίτλος τ' μα'. βιβλίον ἐστὶ τίτλος β'. κεφάλαιον λ'. Σέμα β'. τὸ ν'. βιβλίον, παυόμεθα νέμεδοι ἄλλοι ἀφειλετό με, καὶ τὸ μνημεῖον ἱερόν γινόμενον. παροικημάτων ἢ ὅπῃ ἐν τῶν ἀμφοτέρων, εἰ ἐτέστι τὸ ἐπὶ τὸς κείνων μέγας τὸ νόμον τὸ λέγον καὶ μὴ ὡς τοῖσιν, ἀλλ' ὡς ἰδιωτικῶν αὐτῶν ἔργων. καὶ διὰ τὸ ὄφειλε παροικημάτων αὐτῶν τοῖς ἐν τῶ βασιλικῶ παροικημάτων. τὸ ς'. Διάταγμα τὸ γ'. τίτλος, ἐστὶ βιβλίον γ'. τίτλος γ'. κεφάλαιον ς'. διὰ χρονίας νομῆς δεσπόζονται τὰ σωματικὰ, χωρὶς ἱερῶν ἢ ἄγιον, ἢ δημοσιῶν, ἢ δόσων, ἢ πόλεως, ἢ ἐλευθέρων ἀνθρώπων. τὸ α'. καὶ β'. Διάταγμα τὸ α'. τίτλος τὸ μγ'. βιβλίον τῶν διατάξεων, ἐστὶ βιβλίον η'. τίτλος ιδ'. κεφάλαιον β'. Σέμα παροικημάτων. τὰ νόμια παροικημάτων ἀρμόζονται ἢ διὰ τῶν δικῶν, ὡς πρὸς ἵνα μὴ γῆνηται ἐν ἱερωῶ τόπων, ἢ καὶ γῆνηται, ἵνα ἀποκαταστή. καὶ περὶ τῶ ἐπινομίαι νεκρῶν, ἢ κτίσει τῶν τὸ α'. Διάταγμα τ' ς'. τίτλος ἐστὶ τίτλος ιε'. κεφάλαιον α'. τὸ η'. βιβλίον ἔπος ἔργον, λέγει ὁ παροικημάτων, ἐν ἱερωῶ τόπων ἢ ποιεῖν ἢ ἐπινομεῖν πὶ κωλύω. τὸ τὸ ἱερὸν τὸ ὄψω, εἰ καὶ βιβλίου ἀρμόζει, εἰ δὲ τὸ κομμεῖται αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ βλάπτειται. ἢ δὲ φρονῆς τῶν ἱερῶν τῶν τοῖς φρονῆς ἐπὶ αὐτῶν ἀνῆκει. τὸ β'. Διάταγμα τὸ η'. τίτλος τὸ μγ'. βιβλίον ἐστὶ βιβλίον η'. τίτλος η'. κεφάλαιον ε'. Σέμα ια'. ἔπος ἔργον ὡς καὶ ἐν τῶ κεραιφῶν ἔργων. τὸ γ'. Διάταγμα τὸ ς'. τίτλος τὸ μα'. βιβλίον, ἐστὶ βιβλίον κζ'. κεφάλαιον ς'. λέγον ἔπος ὡς ἐκείνων τὸ κεραιφῶν. ἐρωτήσας, καὶ πῶς χάρις εἰς παροικημάτων ἐν τοῖς βασιλικῶ τὸ μέγας τῶν τῶ νόμου, τὸ λέγον καὶ μὴ ὡς τοῖσιν, ἀλλ' ὡς ἰδιωτικῶν αὐτῶν ἔργων. ἐνομοθετήθη ἐν κεραιφῶν γ'. τὸ δ'. τίτλος τὸ μ. βιβλίον, καὶ παροικημάτων τῶν ἐκείνων, ἐν τῶ κεραιφῶν διὰ παροικημάτων εἰδῶν, τὸ καὶ πῶς νομῆς, ὅπῃ ἀλλότερον νέμαται. ἔδοξεν ἐν διὰ τῶ τῶ ποιεῖν πῶ ἀνῆκει τῶν, ἀδικῶν τῶ τὸ παροικημάτων τὸ νόμου, τὸ καὶ πῶς νομῆς ἐκ τῶ ἀνῆκει τῶν τῶ Θεῷ τὸ παροικημάτων τῶ καὶ πῶς νομῆς νεμῶν, καὶ ἄλλοι εἰ μὴ τῶ ἄμφω τῶ εἰδῶν ἐκείνων ὑπὸ τῶ δικημάτων, ἀλλ' ὡς ἰδιωτικῶν αὐτῶν ἔργων. διὰ τοῖς τῶ τὸ μέγας τῶ νόμου τὸ λέγον καὶ μὴ ὡς ἱερόν, ἀλλ' ὡς ἰδιωτικῶν αὐτῶν νεμῶν, εἰ εἰδῶν. ἄγιος ἐπὶ τῶν μὴ τῶ ἰδιωτικῶν ἄγιος ἐπὶ τῶν ἀλλ' ὡς ἰδιωτικῶν αὐτῶν ἔργων, ὡς τὰ μὴ ἱερωῶν δεσπόζονται.

κείμενον.

Βιβλίον μέ. τίτ. α'. Διάτ. λθ'. καλῶς ἐπερωτῶ σε κτίσει ἱερόν, καὶ ἡ ἔπῃ τῶ τοῖσιν γὰρ μίθωσις ἐφρωται, Διάτ. πγ'. εἰ δύναται ἱερόν ἐπερωτῶν καὶ εἰ δύναται γῆνηται ἰδιωτικῶν. εἰ γὰρ καὶ ἰδιωτικῶν ἐπερωτῶν τῶν, καὶ συμβῆ αὐτῶν χωρὶς δόσων καὶ παροικημάτων, ἐκείνων, καὶ εἰ συμβῆ ἐκ πῶς νόμῶν γῆνηται καὶ ἰδιωτικῶν τῶν τῶν, ὅσα ἐκείνων. εἰ δύναται ἡ ἱερόν ἐπερωτῶν, ὅπῃ αὐτῶν τῶ ὅταν ἰδιωτικῶν γῆνηται, ἐκείνων γὰρ

επερωτων δυνάμεθα ὅσα κτ' τὸν κερὸν τῆς ἐπερωτήσεως τῆς χρεσίσεως
 καὶ τῆς ἀεσπιτείας ἡμῶν εἶναι δυνάται. Διάτ. β'. εἰὰ τὸ ἐπερωτηθῆν
 πρῶτον ἐστὶ μὲν ἐν φύσει, εἰ δὲ δύναται ἢ δοθῆναι Διάτ. γ' τυχὸν αὐτὸ γίνε-
 σθαι ἱερὸν. εἰ μὲν ἐν κερῶ τῆς ἐπερωτήσεως ἢ μετὰ ταῦτα εἰ ἐπερωτη-
 θέντος ἦν, καὶ ἔτιως γίνοντο ἱερὸν, συνέχεται. ὡς περὶ δὲ δι' ἑτέρας πωλήσαν-
 τος αὐτὸ γίνοντο ἱερὸν. εἰ ἢ τῶ πρῶτον ὄντος ἀλλοτρίως συμβῆ δι' ἑτέρας
 ἱερὸν γίνεσθαι, οὐκ ἐπέχεται ὁ ἐπερωτηθεὶς, εἰ μὴ μετὰ τὸ ποιῆσαι αὐτὸν
 ὑπερῆρξεν, γίνοντο τὸ πρῶτον ἱερὸν. Διάτ. ρλζ'. ἀνισχυρῶς ἐπερωτῶ
 ὑφ' αἵρεσιν ὑπὸ νόμου κεκαλυμμένῳ, οἷον δίδως, εἰὰ τις πωλήσῃ τὸ ἱε-
 ρόν, εἰ καὶ δυνάτων ἐστὶν ὑπερον ἐναλλαγήναι τὸ δίκαιον αὐτῶ.

σχόλιον.

Τὸ λβ'. διάταγμα γ' α'. τίτου τῶ μέ. βιβλίον, ἐστὶ βιβλίον μγ'. τίτ. α'. κεφ. ιζ'.
 δέμα ε'. ἔτιως ἔχρον, καλῶς ἐφωτῶσε παλαιῶν τῶδε, ἢ κτ' ἐν ἱερῶν ἢ κλημείν τῶπον.
 καὶ ἢ ἐπὶ τῶν τοιούτων γὰρ τόπων μίδωσις ἐρίεται. καὶ τὸ πγ'. διάταγμα τέτα ἐστὶ βι-
 βλίον μγ'. τίτλος α'. κεφάλαιον γγ'. δέμα δ'. ἔτε ἱερῶν, ἔτε κλημείν πρῶτον, ἔτε τὸ δι-
 νεκῶς τῆ δημοσίᾳ χρεῖται ἀφαιρῶν, ἐφωτῶ τὴν δυνάμει, ἔτε τὸν ἐλευθερῶν ἀνθρώπων, καὶ ἢ
 εἰ δυνάται δ' ἕλος ὁ ἐλευθερῶν γνῶσθαι, καὶ ὁ ἱερῶς ἢ ὁ δημοσίως ἰδιωτικῶς. εἰ γὰρ καὶ ἰδιωπι-
 κῶν ἐφωτῶ τῶ τῶπον, ἢ δ' ἕλοι καὶ συμβῆ ἢ τῶπον κλημείν αὐτῶν ἢ δ' ἕλον ἐλευθερῶν αὐτῶν
 χρεῖται δέμα μγ' ἐλευθερῶν, καὶ εἰ συμβῆ ἢ πρὸς νόμου πάλιν ἢ τῶπον ἰδιωτικῶν, ἢ δ' ἐλευ-
 θερῶν δ' ἕλον γνῶσθαι οὐκ ἐπέχεται, καὶ δέμα ζ'. ἢ αὐτὰ κεφαλαιῶν λέγον, ἢ ἐλευθερῶν ἢ δυνά-
 μει ἐφωτῶ τὸ ὑπὸ αἵρεσιν ἢ ἔτε δ' ἕλος γίνονται, ἔτε τὸ ἱερῶν ἢ κλημείν ὅτε γίνονται ἰδιω-
 πικῶ. ἐκείνη γὰρ ἐφωτῶ τὴν δυνάμει, ὅσον κερὰ τὴν κερῶν ἢ ἐφωτῶσεως, τὴν χρεσίσεως, καὶ τὴν
 δεσποτείας ἡμῶν γνῶσθαι δυνάται. τὸ β'. διάταγμα ἐστὶ βιβλίον μγ'. τίτ. α'. κεφάλαιον β'.
 δέμα β'. τὰ αὐτὰ γὰρ διαλαμβάνον ὅσα καὶ ὁ πατεיאργῶς φρεσθῶς ἐχρῶσε. τὸ ρλζ'.
 διάταγμα, ἐστὶ τῶ μγ'. βιβλίον καὶ τίτλος, κεφαλαιῶν ρλζ'. δέματος δ'. λέγον, ἀνισχυρῶς ἐπε-
 ρωτῶμαι φρεσθῶ αἵρεσιν ὑπὸ τῶ νόμου κεκαλυμμένῳ, οἷον δίδως εἰὰ Πίητος πωλήσῃ. τὸ ἱερῶν, ἢ
 τὸ κλημείν ἢ τὸ τῆ δημοσίᾳ χρεῖται ἀφαιρῶν, εἰ καὶ δυνάτων ἐστὶ τὸ δικαίον τῶν
 τοιούτων ἐναλλαγῶν πρῶτον, τὸ αὐτὸ καὶ τῆ φύσει ἀδυνάτως ἐστὶν ἢ αἵρεσις. Ση-
 μείωται, μίδωσις δὲ ἢ ἐπὶ τῶ ἱερῶν ἐρίεται, ἢ συστάσι χρεῖται τῶ κλημείν τὸ ἱερῶν, ἢ μὴ ἢ
 ἐπὶ ἐκ δ' ὅσοι τῶ ἱερῶν, εἰὰ γὰρ τις ἐναλλάσσεται μίδωσις μοναστήριον ἢ μόνον ἐκ ἀφελθῆσε-
 ται ἀπὸ τὴ μίδωσις ὡς ἔπος παρὰ νόμου καὶ ἀνισχυρῶς, ἀλλὰ καὶ κολαδιθῶστα. οἰ γὰρ μίδω-
 σθαι καὶ εἰ παρὰ νόμου ἐναλλάσσεται ἀνισχυρῶς, ὡς παρὰ νόμον ἀνισχυρῶς ἀνισχυρῶς ἀνισχυρῶς
 κότες, ὑφορῶσθαι ἢ ἀπὸ τῶ Θεῶ καὶ τῶ νόμου κερὰ κερῶν.

κείμενον.

Βιβ. μζ'. ἡτ. κβ'. Διάτ. β'. οἱ σὺ ὕπατοι κατέχοντες τῶπον ἱερὸν
 ὑπερέκινται πινῆ. κινεῖται γὰρ κατ' αὐτῶν ὁ φρεσθῶς κατὰ τῶ νόμος, καὶ βι-
 βλίον μγ'. ἡτ. δβ'. Διάτ. α'. βιβλίον γ'. ἡτ. ις'. Διάτ. ιζ'. τὰ ἱερῶ οὐκ
 εἰσὶ δημοσία.

σχόλιον.

Τὸ β'. διάταγμα τῶ κβ'. τίτου τῶ μζ'. βιβλίον ἐστὶ βιβλίον ζ'. τίτλος ββ'. κεφάλαιον ββ'.

ὁ παρὰ νόμον τοιῶν σύστημα, τῆ κερὰ τῶν σὺ ὕπατοι τῶπον δημοσίον, ἢ ἱερὸν κατέχοντων,
 ὑποκείται πινῆ. τὸ α'. διάταγμα τῶ δ'. τίτλος γ' μγ'. βιβλίον τῶν διατάξεων, ἐστὶ βιβλίον
 ζ'. τίτλος ββ'. κεφάλαιον α'. ὁ περὶ τῶν ἐπιπέλων νόμος, ὁμοίως ἐστὶ τῶ περὶ ἱεροσυλίας,
 καὶ ἐπέχεται αὐτῶ ὁ κερὰ τῶ φορμαῖκῶ δῆμος κλημείν, καὶ ὁ σπυδίσκος κερὰ δέμα
 πρῶτον κέλευσιν βασιλέως ἀναρῶν αὐτῶ τῶν ὁμοίως, ἢ ἵνα ἔνοστοι ἀνθρώποι ἐν πύλει κτ' ἢ
 πόλεως ὄσιν, ἢ ἵνα τῶπος ἢ ἱερῶ κερὰ κερῶσιν, ἢ σπυδίσκος γίνονται σπυδίσκος, ἢ ἵνα φουερῶ
 ὁ ἀρχων, καὶ ὁ σπυδίσκος τῶν πολέμων ἀγγεῖον ἢ γερῶματα πέμψας, καὶ σπυδίσκος αὐτῶν δέμα
 κῶς, ἢ ἀλλοτρίως βοηθῶσι αὐτῶ, καὶ ὑπονοθεύσας, ἢ ἐρεδίσκος σπυδίσκος πρῶτον ἢ σπυδίσκος
 κτ' ἢ πολιτείας. τὸ ιζ'. διάτ. γ' ις'. τίτ. γ' λ'. βιβλίον ἐστὶ βιβλίον β'. τίτ. β'. κεφ. ιζ'. ἔπος λέ-
 γον φρεσθῶ τῶ ἀρχῶς, ἐν ἢ τῶ δημοσίως ἢ φρεσθῶται, ἔτε τὰ ἱερῶ, ἔτε τὰ κλημείν, ἔτε τὰ
 τῶ δημοσίως χρεῖται ἀφαιρῶν, ἀλλ' εἰ πινῶ ἐστὶ τῶν πόλεων, οἷον αἰ ὕπατοι.

κείμενον.

Βιβ. λγ'. τίτ. α'. Διάτ. η'. εἰὰ ληρατῶσα πῆς ἱεροφύλαξι, δεκα νο-
 μίσματα δίδωσθαι τῶ κερῶ τῆς ἐρεθῆς αὐτῶ τῶ ἱερῶ, δεκά τὰ ἰ. νομίσμα-
 τα καταλιπεῖν ἐτήσια. βιβλίον λδβ'. ἡτ. α'. Διάτ. ιζ'. εἰὰ ἀφορῶσις
 δέμας με εἰς παρὰ φυλακῶν εἰ παρ' ἐμῶ κπζομένως ἱερῶ ληρατῶσα
 αὐτῶ ἐτήσια πρῶτον δόποτροφῶ, καὶ βεσιάριον, λαμβάνουσιν δόποτροφῶ
 τελευτῆς μέγρης εἰ παρὰ τῆ ὁ καὶ, δέμα ἢ μέγρης εἰ κληρονόμος εἰς ὁ
 Διάτ. ἡμενος εἰς παρὰ φυλακῶν εἰ αὐτῶ κπζομένως ἱερῶ ἀφαιρῶσιν, εἰ
 μὴ αὐτῶ ἢ ἀφαιρῶσιν, εἰς βιβλίον μ'. τίτ. ιβ'. Διάτ. λέ'. βιβλίον κδβ'.
 τίτ. α'. Διάτ. ε'. καλῶς δωρεῶν τῆ γαμετῆ με πρῶτον ἐφ' ὅ τῶ φρεσθῶ
 πρῶτον αὐτῶ βιβλίον λδβ'. ἡτ. β'. Διάτ. λζ'. εἰὰ εἰπω γνῶσθαι
 σπυδίσκος δόπο ἐκατὸν λιπερῶν καὶ ἀνατεθῆναι τῶδε τῶ ἱερῶ, πάντες ἢ οἱ ἐν
 τῶ αὐτῶ ἱερῶ ὄντες, ἀργυρῶ καὶ χαλκῶ εἰσιν, εἰ μὲν χαλκῶς δίδωσιν, ἔτε
 χρεσθῶς ἀναγκάζεται πινῶ, ἀργυρῶς ἢ κληρονόμος ἀναγκάζεται.

σχόλιον.

Τὸ κ'. διάτ. γ' α'. τίτ. γ' λγ'. βιβλίον τῶ διατάξεων, ἐστὶ δέμα τελευταῖον τῶ κ'. κεφ. γ' δ'.
 τίτ. τῶ μδ'. βιβ. ἔτιως ἔχρον ὡς σπυδίσκος. τὸ ιζ'. διάτ. γ' α'. τίτ. τῶ μδ'. βιβλίον, ἐστὶ τῶ βι-
 βλίων βιβλίον μδ'. τίτ. ιδ'. κεφ. ιζ'. ἔτιως ἔχρον ὡς σπυδίσκος. τὸ λέ'. διάτ. τῶ ιε'. τίτ.
 τῶ μ'. βιβλίον, ἐστὶ βιβλίον μγ'. τίτ. η'. κεφ. λε'. κπζομένως πινῶ κλημείν ἀφαιρῶσιν αὐτῶ δέ-
 μας, τῶ κληρονόμος ἔσονται ἔπος. τὸ ε'. διάτ. τῶ α'. τίτ. γ' κδ'. βιβ. ἐστὶ βιβλίον τῶ βασι-
 λικῶν λ'. τίτ. α'. κεφ. ε'. δέμα ἢ ἔχρον ἐν μέρει κερῶς εἰς τὸ κείμενον ἐπέχεται. τὸ λζ'. διάτ. γ' β'.
 τίτ. γ' λδ'. βιβ. ἐστὶ βιβλίον μδ'. τῶ βασιλικῶν τίτ. ιε'. κεφ. λζ'. δέμα τελευταῖον ἔτιως ἔχρον,
 εἰὰ εἰπω γνῶσθαι σπυδίσκος ἀπο ε'. λιπερῶν καὶ ἀνατεθῆναι ἐν τῶδε τῶ ἱερῶ, πάντες ἢ ἐν τῶ
 αὐτῶ ἱερῶ ὄντες, ἀργυρῶ καὶ χαλκῶ εἰσιν, ἀργυρῶς ὁ κληρονόμος ἀναγκάζεται πινῶ, εἰ
 χαλκῶς δίδωσιν, ἔτε χρεσθῶς.

κείμενον.

Βιβ. λε'. ἡτ. ββ'. διάτ. α'. καὶ ἔτι τῶ τῶ φρεσθῶ ληρατῶσιν, χῶρα τῶ φρεσθῶ
 κιδβ'. βιβλίον α'. ἡτ. ιβ'. διάτ. β'. εἰὰ τις πρῶτον. καρποφορῶσθαι, γίνονται

εις ἀνάρρυπτι ἀίχμαλώτων. καὶ εἰ μὲν εἶπεν ὁ διαχόμενος τὸν ὀφείλοντα ὑπεργρησάτω πρᾶγματι, αὐτὸς ἀποκτεῖ, καὶ κατὰ τὴν οἰκίαν σου εἰδήσῃσιν πληροῖ τὴν Διαιτύωσιν. εἰ δὲ μὴ εἶπε τὸ πρῶτον, ὁ τῆς πόλεως ὀπίσκοπος ἐν ἧ' ὁ Διαχόμενος ἐτέχῃ, λαμβάνει τὸ καταλειφθὲν, Φανερόν ὅτι πρᾶξως δῶρον παρὰ τῶ ἀρχοντι σιωπᾶμενον, τὸ πᾶν τῶν δοθέντων αὐτῷ χρημάτων, καὶ μετ' ἐνιαυτὸν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀναρρυθέντων, καὶ τῶν ὑπερ αὐτῶν δοθέντων, εἰ δὲ βάρβαρος ἢ ὁ Διαχόμενος, καὶ περὶ τὸ αὐτὸ πόλεως ἀμφισβάζουσι ὁ ὀπίσκοπος ἔτι πᾶς καθ' ὃν ἐτελεύτησε λαμβάνει τὰ χρημάτα, καὶ πληροῖ τὸ Διαιτυπῶν, ὃ ἢ γινώσκων τὸ καταλειφθὲν καλῶς ποιῆ λέγων τῶ ἀρχοντι καὶ τῶ ὀπίσκοπῳ καὶ σὺν ἔτε δηλατῆρος, ἢ γ' Διάτ. β' ἴτ. τ' νεαρῶν εἶπε, τὸν ὀπίσκοπον τὴ πόλεως ἐν ἧ τὴν οἰκίαν εἶχεν ὁ Διαχόμενος λαμβάνειν τὰ χρημάτα, καὶ ποιῆν τὸ Διαιτυπῶν, διὰ τ. με' ἐὰν ἐπίστον διηνεκὲς ληρατὸν θῆ, ἢ δωρηθῆ τὸ ποῖς εὐαγέσιν ἢ κληρῶ, ἢ μοναρχοῖς, ἢ μοναρχίαις, ἢ πτωχοῖς, καὶ ἀπλῶς βίαιον σὺν ἀπρηγορημένοις συήμασιν, σὺν ἔξῃσιν ἔπ' αὐτοῖς Διαλύεσθαι, εἰ μὴ δοθῆ πρῶτος εὐταλῆς, μηδὲ βεβαρημένη δημοσίαις, καὶ πρῶτη ἐχ' ἢ πον ἔτι τέταρτος τῆς καθαρῆς πρῶτος μέρος ἔχουσι, μηδέποτε ἐκποιήθησιν. δεῖ ἢ καὶ πτωχῶ καὶ διαλύσας ἐγχεῖσθαι ὅτι τὰ τῶ γίνεσθαι, καὶ ὅν ὑπομνήμασιν ἐμφανί εἶδαι. εἰ ἢ παρὰ ταῦτα ἐκπίπτει ἔτι δοθέντος χρυσίου ὁ διαλυσάμενος, ἐκδικεῖ τὸ πρᾶγμα ὁ βίαιος οἶκος ἔχων εἰς ὑποθήκην τὰ πρᾶγματ' ἔτι κατὰ τὸν νόμον, καὶ ὅτι καρποῖς, καὶ πρῶτος καὶ πάση νομίμῳ ἐπιψηφίσει, καὶ σὺν ἀντικειται τῇ ἀγωγῇ χρονία παρεργαφῆ, κατ' ἐνιαυτὸν γὰρ ἵκεται. τῶ μὲντοι διδωκῆ τὸ χρυσίον ὑποκείνεται ὁ συμβάλλων αὐτῷ μετὰ κληρονομίαν, καὶ οἶκον αὐτὸν δίδωσιν, ὡς ἢ νε'. διὰ τ. β' αὐτ' ἴτλβ.

σχόλιον.

Ἡ κδ'. διὰ τ. γ'. πτ. τ' α'. βιβλίον τ' κώδικος, ἐστὶ βιβλίον μδ'. πτ. ιη'. κεφ. λδ'. καὶ ἐτέθη ἢ ἐν τοῖς βασιλικαῖς ὡς ὁ κώδικ' διαλαμβάνει, ἀλλ' ἔτι φησὶν ὁ βασιλικός, τὸ ποῖς πτωχοῖς καταλιπαροῦμενον μὴ νομιζέσθαι ἄδελον. ἢ κη'. διὰ τ. καὶ ἐτέθη εἰς τὰ βασιλικὰ. ἢ γ'. διὰ τ. β'. πτ. τ' νεαρῶν ἐστὶ νεαροῖς ἐστὶν ἀριστῶν ρα'. κειμένη ἐν βιβλίῳ ε'. τ' βασιλικῶν πτ. γ'. κεφ. η'. ἔπος ἔχοντι, εἰ ἢ καὶ πρὸ ἀναρρυσίας ἀίχμαλώτων, ἢ ἀποτροφῆς πνήτων κληρονομίαν ἢ ληρατὸν καταλείπει ἐν πρῶτοις κληρονομοῖς, ἢ ἀυτοκλήτοις, ἢ κληρονομοῖς εἴτε ἀπαξ, εἴτε ἐτήσιον καὶ τὸ πρῶτος ἀπασ' κτ' ἢ τ' διαδεμένον γινώσκων ἀπὸ τ' κληρονομοῦ τὸ πρῶτον, πληροῦσθαι, ἢ μὴ ἴδιως εἶπη ποῖς ποῖς πέννησιν ταῦτα καταλείπειν, κληρονομοῦ τ' ὁσάτω τὸν τῆς πόλεως ὀπίσκοπον ἐν ἧ οἰκίαν ὁ διαλύμενος εἶχε παρελαμβάνη τὰ αὐτὰ πρᾶγματ', καὶ ποῖς τῆς αὐτῆς πόλεως πέννησιν διανέμειν. ἢ ἢ με'. διὰ τ. τ' β'. τίτ. τ' νεαρῶν καὶ ἐτέθη εἰς τὰ βασιλικὰ. ὡς πᾶσι τὸ εἶδ' ἢ νε'. διὰ τ. τ' αὐτὸ βιβλίον καὶ πτ. κειμένη.

κειμένη.

Ἡ ἢ γ'. Διάτ. β' ἴτ. τ' νεαρῶν, ὅτι ἔτι πρῶτος ληρατὸς φησὶν, εἰ μὲν οἱ δίδονται καὶ οἱ λαμβάνειν κληρονομοῦντες, ἢ ὁ ποῖς ἐξ' ἔτι πρῶτος δίδωται ἐν τῇ αὐτῇ, ἢ τῇ γείτονι ἐπαρχίᾳ εἶσιν, μηδὲν πρῶτον τὸ ληρατὸν ἐκποιεῖσθαι. εἰ δὲ πρῶτος εἰσὶν, ἔξῃσιν ἑκάτερος μέρος σιωπᾶμενος, πλησίον ὑπερ αὐτῷ λαμβάνειν πρῶτος εὐπορον, καὶ μετὰ πρῶτος τῆς καταλειφθείσης ποσότητος μὴ βεβαρημένης πολλοῖς τελέσασθαι. εἰ δὲ πρῶτος τὸ ληρατὸν βέλοιτο, μὴ λαμβανέτωσιν ἢ πᾶσι πρῶτος ἔτι σιωπᾶμενος ὅτι λέ'. ἐνιαυτῷ ἀπὸ τ' ληρατῶ, ὡς μὲντοι τὸ τίμημα, εἰς τὸ συμφέρον τ' σεβασμῶ οἶκος ὃ καταλείφθη πρῶτος.

σχόλιον.

Ἡ γ'. διὰ τ. β'. πτ. τ' νεαρῶν, ἐστὶ νεαροῖς ἐστὶν ἀριστῶν ρα'. κειμένη ἐν βιβλίῳ ε'. τ' βασιλικῶν πτ. γ'. κεφ. θ'. ὁ δὲ καὶ κληρονομοῦντες ὅτι οἰκονόμος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῶ πρῶτος κεφ. ἀρχόμενον ἔπος, εἰ ἢ πρὸ ἀναρρυσίας ἀίχμαλώτων.

κειμένη.

Ἡ ἢ μη'. Διάτ. γ' ἴτ. τ' α'. βιβλίον φησὶν, ὅτι ἐρρωμένως τις πρῶτος ἀίχμαλώτων κληρονομοῦντες, καὶ λαμβάνει τὴν κληρονομίαν ὁ ὀπίσκοπος, καὶ ὁ τῆς πόλεως οἰκονόμος ἐν ἧ τὴν οἰκίαν εἶχε, καὶ δαπανῶσιν εἰς ἀναρρυσίας τῶν ἀίχμαλώτων, ἢ τὰς πρῶτος πρῶτος, ἢ τὰς πρῶτος τ' πρῶτος, ἢ τὰς πρῶτος τ' οἰκονόμων, παρεργατοῦντες φιλκίδιον, καὶ ἐνάγονται ὅτι τοῖς πρῶτος καὶ πρῶτος πτωχῶς καλῶς τις πρῶτος κληρονομοῦντες, καὶ εἰ μὴ πρῶτος πρῶτος πρῶτος, ὁ ξενοδόχος τ' αὐτῆς πόλεως λαμβάνει τὰ πρᾶγματ', καὶ ἐκ τῆς Διαιτάσεως αὐτῶν ἀγοράζει πρῶτος. εἰ δὲ πολλοὶ ξενῶντες εἰσιν ἐν τῇ πόλει, ὁ μάλιστα ἀπὸ πρῶτος αὐτῶν λαμβάνει. τὸ περὶ τῶν δοκιμαζόντων τ' ὀπίσκοπος, καὶ τῶν ὑπερ αὐτῶν κληρονομοῦντων. εἰ ἢ μὴ ἔχῃ ξενῶντα ἢ πόλις Διαιτάμενον τὰ πρᾶγματ' Διάτ' ὀπίσκοπος, ἢ τ' οἰκονόμος εἰς ὅν πτωχῶς, ἢ ἄλλως ἐνδεεῖς μὴ παρεργατοῦντες φιλκίδιον. εἰ δὲ πρῶτος δῆλον ἢ ἄδελον ὄνομα ἐκκλησίας, ἢ βίαιος οἶκος ἀπιδὼν καταλείπειν, αὐτὸς λαμβάνει μόνος, μὴ ὑφιστάμενος φιλκίδιον. ἢ δὲ γ'. Διάτ. β' ἴτ. τ' νεαρῶν, λέγει, ὅτι τοῖς πέννησι Διάτ' ὀπίσκοπος Διαιτάμενον, καὶ νβ'. Διάτ. γ' ἴτ. τ' α'. βιβλίον τ' κώδικος, φησὶν ὅτι εἰ μὴ πρῶτος βαρυθῆ ὑποκαταστάσῃ ἢ ἀποκαταστάσῃ ἐξ ἀποδείας, καὶ μὴ βεληθῆ γινώσκων δι' ἀσκῆσιν μὲν εἶχων τὰ πρᾶγματ' ἢ δαπανῶσθαι πρῶτος πρῶτος ἢ καταλιπαίνει ὡς γέλει, βίαιος μὲντοι. εἰ δὲ καὶ ὑπερ αἵρεσιν πρῶτος πρῶτος καταλείφθη αὐτοῖς, ἔχουσιν αὐτὸ, καὶ μὴ πρῶτος πρῶτος. τὸ αὐτὸ καὶ ὅτι παρεργατοῦντες, καὶ ὅτι ποῖς

μύθοι ββ. διάτ. τσ α. τίτ. π. βιβλία ἐστὶ βιβλίον ιθ'. τῶν βασιλικῶν τίτ. α. κεφ. ξβ'. ἕκτα β'. ἕτως ἔχον ὡς εἰς τὸ κείμενον ἐγράφη. δ α. τίτ. π. β. ἵνα ταπεινὸς ἢ ἐπίσημος εἰς τὰ βασιλικά. ἢ α. διάτ. π. β'. τίτ. τῶν νεωτέρων, ἔστι νεωτέρῳ ἱεσθιναίους ςκ'. τῶτο ἢ αὐτῆς τὸ κεφ. ἢ ἐπέση εἰς τὰ βασιλικά.

καίμενον.

Ἡ δὲ α. Διάτ. ἔαυτῶ ἕ.τ. φησὶν ὡς τε ἱερά σκευή τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινικῆ πόλεως καὶ τὸ πνεύμα τε καίμενων δικτηρίων μὴ ἄλλως πιπεράσκεισθαι ἢ ὑποτίθεσθαι εἰ μὴ εἰς ἀνάρρυσιν ἀχμαλώτων. εἰ δὲ πλεονα εἶεν σκευή, μηδεμίαν ἀναγκάσαν ἐμποιοῦντα χρῆσιν, συμβῆ ἢ τινα τῶν διαγῶν οἰκῶν βαρύνεσθαι χρεῖσι, καὶ μὴ ὑπεσιν ἕτερα κινήτῃ πράγματα ἐξ ὧν ὀφέλει διδόναι τὰ χρεῖα, ἀδεια ἔσται σιωπημένης πράξεως ἀζημίως, ἑπισκόπος μὲν ἐκποιῶντος παρὰ τῷ μητροπολίτῃ, μητροπολίτης δὲ παρὰ τῷ δὲ πατριάρχῃ τὰ περὶ τὰ σκευή ἄλλοις διαγῶν οἰκῶν χρεῖαν ἔχασσι πωλεῖν ἢ χωνδύειν καὶ πιπεράσκειν, καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς τὸ χρεῖος παρέχειν, ὡς τε μὴ τὰ ἀκινήτα αὐτῶν ἐκποιεῖσθαι. λέγῃ δὲ βιβλίον α. ἕ.τ. ἡ. Διάτ. γ'. ὅτι οἱ ἀρχόντες ἀναζητῶσι τῶν ἱεροσύλων, καὶ βιβλίον ι'. ἕ.τ. β'. Διάτ. δ'. ὅτι τὰ ἐξ ἱεροσυλίας κτηθέντα ἐξαιρουμένων οἱ κληρονόμοι, καὶ βιβλίον μ'. τίτ. α. Διάτ. κς'. ὅτι ἀναρχύτως πρὸς ὁμολογίᾳ ἱεροσυλῆν, καὶ ἐχ ἀρμόζει ἐκ τῆς ἀγωγῆς.

σχόλιον.

Ἡ β'. διάτ. τσ β'. τίτ. π. νεωτέρων, ἔστι νεωτέρῳ ἱεσθιναίους ςκ'. κείμενον ἐν βιβλίῳ ε'. τῶν βασιλικῶν τίτ. β'. κεφ. κβ'. ἕτως ἔχον καὶ εἰς τὸ κείμενον διεγράφη. τὸ γ'. διάτ. π. ἡ. τίτ. π. α. βιβλία, ἐστὶ βιβλίον ς'. τίτ. α. κεφ. μβ'. ἕτως ἔχον, ὁ ἀρχὸν φρονιζέτω τῆς εἰρήνης ζητῶν τὸν ἱεροσύλον καὶ ἀποδοῦναι, καὶ κλέπτας καὶ ὑποδοχῆς καὶ πρὸς τὸ πλοῦς μέλημα ἐπέβιων αὐτοῖς. τὸ δ'. διάτ. π. β'. τίτ. π. ι'. βιβλία, ἐστὶ τῶν βασιλικῶν βιβλίον μβ'. τίτ. γ'. κεφ. δ'. ἕκτα β'. λέγον, ἐξ ημετέρων τῶν χρεῶν τὰ λοιπὰ πρῶτα κατὰ ἄρτον εἰς τὸ διαμερῶ τῆς φαιμῆς καὶ κληρὸν δικασθῆιον, καὶ τὰ κατὰ φάρμακα, καὶ τὰ μαγικὰ βιβλία, καὶ τὰ ἕμια, ἐφραϊκῶν δὲ δικασθῆιον κατὰ τὰ τοιαῦτα διαφείρειν. ἢ διαμερῆται δὲ τὰ ἀπὸ ἱεροσυλίας κτηθέντα, ἢ τὰ ἀπὸ δήμευ κλαπέντα ἢ ἀπὸ βίας κτηθέντα, ἢ ἐφόδ' α. οὐ δὲ γίνωσκαι ὅτι πάντα οὗ κατὰ πίστιν νέμεται ὁ τελευτήσας ἢ κληρῶνται εἰς τὸ διαμερῆτικὸν δικασθῆιον, ἀλλὰ φυλάσσεται τῶν ἰδίων δεσπότη ἀμείωτα. τὸ κς'. διάτ. π. α. τίτ. τσ μ'. βιβλία, ἐστὶ κεφ. κς'. π. α. τίτ. π. γ'. βιβλία λέγον τὰ αὐτά.

καίμενον.

Ἐ βιβλίον μ'. ἕ.τ. δ'. Διάτ. α'. ὅτι ὁμοίον ἐστὶ τὸ ἐγκλημα τῆς καθήστωσως, τῶ παρὶ τῆς ἱεροσυλίας. καὶ ἕ.τ. γ'. ἕκτα βιβλίας Διάτ. α'. ὁ παρὶ τῆς ἱεροσυλίας κινήτῃ νόμος καὶ ἔσ' ὑφελόμενα ἐκ τῶν ἱερῶν χρεμάτων, ἢ ἐξέψαντος εἰς ἰδίαν χρεῖαν, ἢ παρὰ σκευάσωντος κατὰ

δύλον γνέσθαι πὶ τέτων. διάτ. δ'. οἱ ἱερόσυλοι πρὸς τὸ πικρὸν ἔσ' ἀμαρτήματος πτωροῦνται. σχόλιον.

Τὸ κς'. διάτ. π. α. τίτ. τσ μ'. βιβλία τῶν διατάξ. ἐστὶ βιβλίον τ' βασιλικῶν γ'. τίτ. α. κεφ. κς'. λέγον, αἱ ἀρχαὶ ἐπερωθήσεις ἀναρχοῖ εἰσιν, ὡς ἔσται τῆς ὁμολογῆ φόνον ποιῆν ἢ ἱεροσυλίαν, ἕτε γὰρ ἀγωγὴ ἐκ τῶν τοιούτων ἀρμόζει.

ἕτερον σχόλιον.

Τὸ α'. διάτ. τσ δ'. τίτ. τσ μ'. βιβλία τῶν διατάξ. ἐστὶ τ' βασιλικῶν βιβλίον ξ'. τίτ. κς'. κεφ. α'. λέγον, ὁ πρὸ τ' ἐπιβέλον νόμος ὁμοίος ἐστὶ τῶ πρὸ ἱεροσυλίας, καὶ ἐνεχεται αὐτῶ ὁ καὶ τὸ βωμολοχὴ δήμευ πλημμελείας, καὶ ὁ ἀπεδάσας καὶ δύνον παρὰ κλέψιν βασιλείας ἀναρῆσθαι τὸν ὁμοίους, ἢ ἵνα ἐνοσπλοὶ ἀνδραπει κατὰ τῆς πόλεως ἐν πόλῃ ὄσιν, ἢ ἵνα τόπος ἢ ἱερά κληροδοῦσιν, ἢ σασιδάνας γῆνται σωδοῦς, ἢ ἵνα φονεῦσθαι ὁ ἀρχὸν καὶ ὁ πρὸς τὸν πλεμῶν ἀγγελοῦν ἢ χρεῖματα πέμψαι ἢ σιμῶν αὐτοῖς διδωκῶς, ἢ ἄλλως βοηθήσας αὐτοῖς, καὶ ὑποδοῦσας ἢ ἐρεδίους σρατιώτας πρὸς εὐσίαν ἢ δορυβον κατὰ τῆς πολιτείας. τὸ α'. διάτ. τσ γ'. τίτ. π. αὐτῶ βιβλία τ' διατ. ἐστὶ βιβλίον ξ'. τίτ. μ'. κεφ. β'. εἰ δὲ περικλυτὸς κινήτῃ καὶ τὸ ὑφελόμενον ἐκ τ' ἱερῶν, ἢ τ' μημῶν ἢ δημοσίων, ἢ χρεμάτων, ἢ σφέραντος εἰς ἰδίαν χρεῖαν. πλὴν τ' ἀπὸ νόμου ἐπιτετραμμένων, καὶ τ' παρὰ σιωπηλῶν καὶ δύνον γνέσθαι πὶ τέτων, καὶ τὸ μῆαντος τῶ δημοσίου χρεσσοῦ ἢ ἀργυροῦ χαλκῶν, ἢ ἕτερον βλάβηον αὐτά. τὸ δ'. διάτ. ἕ.τ. ἐπέση εἰς τὰ βασιλικά.

καίμενον.

Διάτ. ς'. τὸ ἐξ ἱερῶ ἰδιωτικῶν χρεμάτων ὑφελόμενα ἔκ ἐστιν ἱεροσυλία, ἀλλὰ κλοπή ἐν τῷ ἰσ'. Διατάγματα ξ' ιθ'. ἕ.τ. μ'. βιβλίας λέγῃ τὸν τῶν Διακρίνειν τὸν κλητῆν δόσῳ ἔσ' ἱεροσύλον, καὶ βιβλίον ς'. ἔσ' κώδικες, τίτ. β'. διάτ. γ'. ὅτι ὁ κλέπτης τὸ μῆπαν τῶ θεῶ κατὰ τῶν ὄσιν ὡς κλέπτης ἐνάρεται.

σχόλιον.

Τὸ ς'. διάτ. τσ δ'. τίτ. τσ μ'. βιβλία τ' διατ. ἐστὶ τ' βασιλικῶν βιβλίον ξ'. τίτ. μ'. κεφ. ς'. καὶ φησι, τὸ ὑφελόμενον ἀπὸ ἱερῶ χρεμάτων ἰδιωτικῶν ἔκ ἐστιν ἱεροσυλία ἀλλὰ κλοπή. τὸ ἰσ'. διάτ. τσ νθ'. τίτ. τσ μ'. βιβλία τ' διατάξ. ἐστὶ τ' βασιλικῶν βιβλίον ξ'. τίτ. γα'. κεφ. ἰς'. λέγον τὸ πῶν ποιῆν τὴν κλοπῆν, ἢ τὴν ἱεροσυλίαν. καὶ φησὶν ὅτι οὐκ ἀνάγκη τὰ κεφ. ἔκ ἐστὶ δ, ἀλλ' ὁ μὲν ἰδιωτικῶν χρεμάτων κλέπτης, καὶ ἢ ἔξ ἱερῶ τότε κλέπτης ἐστίν. ὁ δὲ τὰ ἀνατεθειμένα τῶ θεῶ κλέπτης καὶ ἢ ἔξ ἰδιωτικῶν τότε κλέπτης ὡς ἱερόσυλος ἐνεχεται. πλὴν ἐπεὶ εἰσὶ πῶν ἱερῶ μὴ ἀνατεθειμένα τῶ θεῶ ὡς τὰ ἰδικῶς ἡμῶν διαφείροντα ἐκονήματα, καὶ λοιπὰ μῆπαν ναοῖς, ἢ μοναστηρίοις ἀνατεθέντα καὶ τῶτο λέγει τὸ ἰς'. κεφ. π. γα'. τίτ. τσ ξ'. βιβλία τ' τῶπιν ποιῆν τὴν κλοπῆν, ἢ τὴν ἱεροσυλίαν. ὁ γὰρ τὴν ἐκ τῶ χαλλίῳ ἡμῶν ὄσιν ἀρῆαν ἐκόντα κλέπτης ἐκ ἐστὶν ἱερόσυλος, ἀλλὰ κλέπτης. εἰ δὲ μὴ τῶτο ἕτως ἐμμενεσθῆναι, εἰπωμεν πάντως καὶ τ' κλέπτης νομίσματα ἔχοντα εἰκόνα χρυσῶ, ἢ ἀργυρῶ, ὡς ἱερόσυλον ἐνάρεται. ὁ πρὸ ἀποτῶν καὶ ψευδῶς. ἢ γ'. διάτ. τσ β'. τίτ. τσ ς'. βιβλία τ' κώδικες, ἐστὶ τ' βασιλικῶν βιβλίον ξ'. τίτ. ς'. κεφ. κ'. λέγον, ὁ τὸ μῆπαν κατὰ τῶν κλέπτας κατὰ τῶν τῆ φύσῳ, ἔπω γὰρ ἱερόσυλος ἐστὶν ὁ κλέπτης τὸ μῆπαν κατὰ

ρωσέν. ἐκ τῶν τοιαύτων οὐκ ἐστὶν ὡς καλῶς ἐλύθη ἀνωτέρω ἢ δοκῶσι ἐσαυτοφωτίζεσθαι ἢ κερυαίων.

καίμενον.

Βιβλίον μὴ. τίτ. ιγ'. διάτ. η'. ἡ εὐσεβία πονηρὰ ἀπὸ τῆς ποιότητος τῶν περὶ αὐτῶν, καὶ εὐσεβείας, καὶ εὐσεβείας, καὶ τῆς ηλικίας, καὶ τῆς φύσεως, ἢ βαρυτέρας, ἢ ελαφροτέρας ἀπιφέρειται. τινὲς γὰρ θηροῖς περιδοθῆναι θηροῖς ἢ νυκτερινὸν ἱεροσόλυον, τὸ ἡμερῶν ἢ μέτριον πειροσυλοῦνται, μεταλλάττονται, τὸν ἢ τῆμερον δεπορτατεύονται. διάτ. ια'. οἱ ἱεροσολοι κεφαλικάως κολάζονται. ἱεροσολοι ἢ εἰσὶν, οἱ δὲ δημοσῆες νεῦες κλέπτοντες. οἱ ἢ ἰδιωτικῶς ἱερεῖ καὶ δὲ μικρῆς νεῦες ἀφυλάκτους ἄνθρωποι κλέπτοντες, ἢ τῆμερον τῶν ἱεροσολῶν, πλείον ἢ τῶν κλεπτικῶν πωροῦνται. ὁ ἢ ἐξωπὶος ὑποκλέπται τῶ ἱερέ, ὑποκλείται τῶ τῆς ἱεροσυλίας ἐγκλήματι. ὁ γὰρ τῶν αὐτῶν φυλακῶν πεπιστευμένος, καὶ ὑφέληται τῆ ἐξ αὐτῶν, εὐσεβείας ὑποκλείται τῶ τῶ νόμῳ. διάτ. ιβ'. δεπορτατεύεται ὁ κεφαλῶν ἀνθρώπων κίβωτος, καὶ παρὰ τῆμερον αὐτῶν ἐν αὐτῶ, ἐὰν ἐκείνος ἐξῆν τῆς κίβωτος, κλείψῃ τῆ εὐσεβείας. διάτ. ιγ'. τὸ τῆς ἱεροσυλίας καὶ κτ' κληρονομῶν ἀρμόζει. περὶ γὰρ χερμαίων ὑφαιρέτων ἐστὶν ἐν αὐτῶ ζήτησις.

σχόλιον.

Τὸ ζ'. διάτ. ιγ'. τίτ. ιγ'. πῆ μὴ. βιβλίον ἐκ τῆς εἰς τὰ βασιλικῶ, ἐπὶ τὸ ια'. τὸ ἢ ιβ'. ἐστὶ κεφ. ιγ'. τῶ μὴ. τῶ εὐσεβείας. βιβλίον ἔπος ἔχον ὡς εἰς τὸ κείμενον διηγεῖται. ὁ συνῆται καὶ τὸ ιγ'. ἐστὶ κεφ. ιγ'. τῶ ὡς βιβλίον καὶ τίτ. τὰ αὐτὰ διηγεῖται.

κεφάλαιον γ'.

Περὶ κληρικῶν ἀποστολῶν καὶ παρὰ γνώμῳ τῶν ἀποστόλων ἱερέων τῶν θυσιασθῆρα ἀποστόλων κανὼν λα'. σινοδὸς ἀντιοχείας κανὼν ε'. σινοδὸς Καρθαγίνης κανὼν ι'. σινοδὸς ε'. κανὼν λα'. σινοδὸς α'. καὶ β'. ἐν τῶ νὰ τῶ τῶ ἀποστόλων κανὼν ιβ'. ιγ'. ιδ'. ιε'.

ΤΙΤΛΟΣ Γ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΠΕΡΙ ὄχιων, καὶ ψαλμοῦ, καὶ ἀναγνώσεως καὶ ἀναφορῆς καὶ κωνωνίας, καὶ φορεσίας, καὶ ὑποργίας ἀναγνώσεως, ψαλτῶν, καὶ ὑποργετῶν, πῶν ὁ λαὸς ὄχιων ἀκροάται καὶ ἀπὸ τῶ πρὸς ἀνατολὰς ὄχιων ἀκροάται, σινοδὸς Λαοδικείας κανὼν ε'. καὶ ιθ'. Βασιλείας

ἐκ τῶ κτ'. κεφ. εὐσεβείας ἀγίας πνύματος.

καίμενον.

Ἡ ιζ'. ἀπὸ τῶ α'. τίτ. τῶν νεαρῶν, λέγει τῶν ὄχιων τῆς ἀγίας κωνωνίας καὶ ἀγίας βαπτίσματος ἐφείλαν ἐξαιρέσει τῶ λαῶ.

σχόλιον.

Ἡ ιζ'. διάτ. τῶ α'. τίτ. τῶ νεαρῶν, ἐστὶ κεφ. κα'. τῶ α'. τίτ. τῶ β'. βιβλίον τῶ βασιλικῶ ἔπος ἔχον, πρὸς τῶ τοῖς κληρικοῖς πάντας ἐπισκόπους τε καὶ πρεσβυτέρους μὴ μὲν τὸ σεσημασμένον, ἀλλὰ μετὰ φωνῆς τῶ πρὸς τῶ λαῶ ἐξαιρέσει τῶ δεινὰ πρὸς τοῖς κληρικοῖς, καὶ τῶ ἐπὶ τῶ ἀγίας βαπτίσματος πρὸς τῶν πνευματικῶν, πρὸς τὸ κωνωνεῖται τῶ ἀκροάτων ψυχῆς εἰς πλείονα κατὰ τῶν καὶ τῶ πρὸς τῶ δεσποτικῶν πρὸς διανείκεται ἐξαιρέσει.

κεφάλαιον β'.

Περὶ τῶ ἱερέων, καὶ πῶς, καὶ πῶς δὲ ψάλλειν, ἢ εὐχεσθαι, ἢ ἀναγνώσκαι, ἀποστόλων κανὼν ε'. πῶ. σινοδὸς Λαοδικείας κανὼν ιε'. ιζ'. ιθ'. κγ'. μθ'. σινοδὸς Καρθαγίνης κανὼν κδ'. μθ'. ργ'. σινοδὸς ε'. κανὼν λγ'. εγ'. σε'. πῶ. σινοδὸς Νικαίας τὸ β'. κανὼν ιδ'.

κεφάλαιον γ'.

Περὶ τῶ χερμαίων καὶ ἀναγνώσεως ἀναγνώσεως ἀναγνώσεως μετὰ ἐπίρων χερμαίων, σινοδὸς Λαοδικείας κανὼν ἐξ καὶ δεκάτος.

κεφάλαιον δ'.

Περὶ τῶ ἀγίας ἀναφορῆς καὶ κωνωνίας, ἀποστόλων κανὼν γ'. δ'. λα'. σινοδὸς Νικαίας κανὼν η'. σινοδὸς Ἀγκύρας κανὼν α'. σινοδὸς Νεοκαισαρείας, κανὼν ιγ'. σινοδὸς Λαοδικείας κανὼν ιθ'. μθ'. σινοδὸς Καρθαγίνης κανὼν ζ'. λ'. μα'. μθ'. σινοδὸς ε'. κανὼν κα'. κγ'. κη'. νζ'. νη'. εθ'. κρ'.

κεφάλαιον ε'.

Γῶς διδάσκει τῶ εἰρήνην οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ λαϊκοί, σινοδὸς Λαοδικείας κανὼν ἐνακαμδίκαιος.

κεφάλαιον ς'.

Περὶ τῶν διακρινόμενων κωνωνεῖν ἀπὸ πρὸς πρὸς γαλατικῶν, σινοδὸς Γαλατίας κανὼν τέτατος.

κεφάλαιον ζ'.

Περὶ τῶ μόνους τοῖς ἱεραποστολῆς ἐξῆναι κωνωνεῖν ἐν τῶ θυσιασθῆρα, καὶ περὶ τῶ μὴ εἰσεῖναι γυναῖκα εἰς τὸ θυσιασθῆρα, σινοδὸς Λαοδικείας κανὼν ιθ'. μθ'. σινοδὸς ε'. κανὼν εθ'. ςθ'.

κεφάλαιον η'.

Πότε πρὸς τῶν πρὸς τῶν κωνωνεῖν οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ λαϊκοί, σινοδὸς Νεοκαισαρείας κανὼν τριτοκαμδίκαιος.

Περὶ Ἐμὴ προσφέρειν Διάκονον, μήτε διδόναι προσκυτέρῳ κεινωσίαν, σιωδὸς Νικαίας κανὼν ιη'.

κεφάλαιον ι'.

Περὶ Φορεσίας καὶ ὑποεργίας ἀναγνωσῶν, ψαλτῶν, καὶ ὑποηρετῶν, καὶ ὅτι εἰ δέη ὑποηρέτιον ἄρτον διδόναι, ἢ ποτήριον δύλοθῆναι, σιωδὸς Λαοδικαίας κανὼν κα'. κβ'. κγ'. κε'. μγ'. σιωδὸς ε'. κανὼν κζ'. σιωδὸς Νικαίας τὸ δέυτερον κανὼν τεσσαρεσκαίδεκάτος, ἑξακαίδεκάτος.

κεφάλαιον ια'.

Περὶ τῶν Διαγόντων ἐν πόλει καὶ ὅπτι τρεῖς ἑβδομάδας μὴ κεινωσιούτων, σιωδὸς Σαρδικῆς κανὼν ια'. σιωδὸς ε'. κανὼν ὀγδοηκοστὸς.

κεφάλαιον ιβ'.

Περὶ τῶν ἀκρότων τῶν γραφῶν καὶ μὴ προσκαρτερουῶν ἐν τῇ τελευτῇ εὐχῆ καὶ μεταλαμψάνοντων, ἀποστόλων κανὼν η'. θ'. σιωδὸς Ἀνποχείας κανὼν β'.

κεφάλαιον ιγ'.

Περὶ δαιμονιζομένων πᾶς κεινωσῆσι, ἀποστόλων κανὼν θβ'. Τιμοθέε κανὼν γ'.

κεφάλαιον ιδ'.

Περὶ ἔξωθεν ὀκκλησίας προσφερόντων, ἢ ὀκκλησιαζόντων, ἀποστόλων κανὼν λα'. σιωδὸς Γαγγρῶν κανὼν ε'. σιωδὸς Ἀνποχείας κανὼν β'. ε'. σιωδὸς Λαοδικαίας κανὼν νη'. σιωδὸς ἐκτῆς κανὼν λα'. νθ'.

κείμενον.

Η' ζ'. Διάτ. ε' α'. τίτ. τῶν νεαρῶν, καὶ η' γ'. ε' β'. τίτ. Φησὶν, ὅτι δέη τὸ θέλοντα εὐκτήριον, ἢ ὀκκλησίαν κῆσαι, Διαλέγεσθαι περὶ τῆς τῆς πόλεως ὀπισκοπῆς, καὶ δωρεῖσθαι τὰ ἀρκουῖα πρὸς τὴν λυχνοκαίαν, καὶ τὴν ἱερὴν λειτουργίαν, καὶ τὴν ἀδιάφθορον εὐτόπιαν τήρησιν, καὶ τὴν ἀποτροφὴν τῶν προσεδρόντων, καὶ τότε τὸ ὀπισκοπεῖν τὸ πρᾶγμα πᾶσι Φανερωῦντα, δημοσίᾳ ἐκείσε προειπεῖν, καὶ σὺν εὐχῇ πηγυῖναι στυρεῖν, καὶ τότε τὸ ἔργον ἀρχεσθαι καὶ ὅτι ὁ ἀρχόμενος νέον κτίσειν, ἢ παλαιὸν ἀνανεοῦν, ἀναγκάζεσθαι μετὰ κληρονόμων αὐτοῦ, πρὸς τὸ ὀικονόμειν καὶ εὐὐπιστόπῃ καὶ ἄρχοντος τὸ ἀρχθῆναι πωληροῦσαι.

ρχολιον.

Η' ζ'. διάτ. ε' α'. τίτ. τῶν νεαρῶν, ἐστὶ νεαροῦ ἰστανιάνειος ε' ζ'. καὶ ἐτεθῆναι εἰς τὰ βασιλικῆ. η' γ'. διάτ. ε' β'. τίτ. τῶν νεαρῶν, ἐστὶ νεαροῦ ἰστανιάνειος ε' λα'. κειμήριον ἐν βιβλίῳ ε'. τῶν βασιλικῶν τίτ. γ'. κεφ. δ'. καὶ ε'. καὶ ἔχουσιν ὡς εἰς τὸ κείριον σιωψιδισται.

κείμενον.

κείμενον.

Εἰ δέ τις ἐν ἰδιωτικῷ οἴκῳ, προσασείῳ, ἢ χωρίῳ, ἱερὰν ἐκτελέσῃ λειτουργίαν, ἢ τιαν ἐκτελέειν συγχωρήσῃ, ἢ δίχα κληρικῶν ἀφορμιζομένων παρὰ τῆς τῶν ὀπισκοπῆς, ὁ τόπος ἐν ᾧ εὐτόπιον ἐν εἰδήσῃ τῆς δεασότητε προσκυρεσθαι τῇ ὀκκλησίᾳ καὶ τῆς ὀπισκοπῆς, καὶ τῆς οἰκονόμου, καὶ τῆς ἀρχοντος καὶ τὴν ε'. Διάτ. τῆ β'. τίτ. τῶν νεαρῶν, ἢ γὰρ ε'. Διάτ. ε' α'. τίτ. τῶν νεαρῶν εἶπεν αὐτὸν φισκῶσαι, καὶ ἡ ἰε'. Διάτ. τῆ γ'. τίτ. ε' α'. βιβλ. τῆ κώδικου, εἰ ἢ ἠγνόησε τὸ γινόμενον ὁ δεασότης, εὐὐμισθῆται, ἀλλ' οἱ γινώσκοντες φροντιστῆ, καὶ μισθωτῆ, καὶ ἐμφοτωτῆ, ἐξορίζονται τῆς ἐπαρχίας, τῶν πραγμάτων αὐτῶν προσκυρεσθαι τῇ ὀκκλησίᾳ, οἱ ἢ ὑπαρχοὶ ταῦτα πωληροῦντες ἐν εἰδήσῃ ν'. λίτρεας ζημιῶνται, καὶ ἢ ἔξις ν'. ἔξῃσι μέντοι τοῖς ἔχουσιν ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν δυνήθηρα, εὐχεσθαι, εἰ μὲν καὶ λειτουργίας παρὰ τὴν εὐρημένῃ ποιῆν.

ρχολιον.

Περὶ πᾶς γ'. διάτ. ε' β'. τίτ. τῶν νεαρῶν διαλέξομαι εἰς τὸ διελεθὸν ρχολιον. ἢ ε'. διάτ. ε' α'. τίτ. τῶν νεαρῶν ἢ λέγεται φισκῶσαι ἢ τοὶ δημοσιεύουσι τὸν τόπον ἐν ᾧ γίνεται πῖ ἱερὸν παρὰ γρόμιον τῶν ὀπισκοπῶν, ἐστὶ νεαροῦ ἰστανιάνειος νθ'. ἢ τις καὶ ὑπεκλήθησεν ὡς μὴ τεθεῖσαι εἰς τὰ βασιλικῆ. ἢ ἰε'. διάτ. ε' γ'. τίτ. ε' α'. βιβλίε τῶ κώδικος ἐκ ἐτεθῆναι εἰς τὰ βασιλικῆ.

κεφάλαιον ιε'.

Περὶ ὀπισκοπῶν ἢ κληρικῶν συγκεκωνοσιούτων, ἢ σιωδουχομένων ἀιρετικῶν, ἢ ἰστανιάνειος, ἢ ὀπισκοπῶν αὐτῆς ἐνεργεῖν, ἢ δεχομένων αὐτῶν θυσίας, ἀποστόλων κανὼν ι'. μέ. μς'. σιωδὸς Ἀνποχείας κανὼν β'. σιωδὸς Λαοδικαίας κανὼν λγ'.

κείμενον.

Η' δλ'. Διάτ. ε' ε'. τίτ. τῶν νεαρῶν, Φησὶν ὅτι σιωδόντες οἱ ἀιρετικοὶ, καὶ οἱ πρὸς αὐτῆς σιωδόμενοι τὰς ἀπὸ τῶν Διατάξεων πωνάς ὑπομίνεσθαι, καὶ οἱ οἴκοι ἐν οἷς ἀμαρτάνεσθαι εὐτόπι τῇ ἀγίᾳ ὀκκλησίᾳ προσκυρεσθαι.

ρχολιον.

Η' δλ'. διάτ. ε' γ'. τίτ. τῶν νεαρῶν, ἐστὶ νεαροῦ ἰστανιάνειος ε' λζ'. κειμήριον ἐν βιβλίῳ α'. τῶν βασιλικῶν τίτ. α'. κεφ. τελευτῶν κελουῦν ἰδνικον περὶ πίσεως, Κωνσταντινουπολίταις κελουῦσαι τὰς παρὰ σιωδῆς, καὶ τὰ παρὰ βασιλικῆ τῶν ἀιρετικῶν καὶ διαλαμψάνεσθαι ὅσα εἰς τὸ κείριον διελεθῆσαν.

κεφάλαιον ις'.

Περὶ Ἐμὴ δέειν τὰ ἄγια, λίγῳ δύλοθῆναι, εἰς τὰς παροικίας πέμπει-

συνόδου Λαοδικείας κανών τεσσαρεσκαδέκατος.

κεφάλαιον ιζ'.

Περὶ Ἐμὴ δίδοναι τοῖς σάμασι τῶν τελωτῶντων κωνωνίαν, συνόδου Καρθαγίνης κανὼν ιη'.

κεφάλαιον ιη'.

Περὶ Ἐμὴ χρῆναι γυναῖκα ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς καθάρσεως αὐτῆς κωνωνεῖν, Διονυσίου ἐκ τῆς πρὸς Βασιλείδην Ἐπιστολῆς, κεφ. β'. δλ'. Τιμοθέου κανὼν ζ'.

κεφάλαιον ιθ'.

Πῶς ὁ ὄνειραθεὶς κωνωνεῖ, Διονυσίου ἐκ τῆς πρὸς Βασιλείδην Ἐπιστολῆς κεφ. δλ'. Τιμοθέου κανὼν ιβ'.

κεφάλαιον κ'.

Περὶ Ἐμὴ γίνεσθαι ἀναφορὰν παρόντων αἰρετικῶν, Τιμοθέου κανὼν ἐνάτος.

κεφάλαιον κα'.

Πότε δὲ τῆς γαμετῆς Διὰ τὴν κωνωνίαν ἀπέχεσθαι, Διονυσίου ἐκ τῆς πρὸς Βασιλείδην Ἐπιστολῆς κεφ. γ'. Τιμοθέου κανὼν ε'. ιγ'.

κεφάλαιον κβ'.

Πῶς γίνεται προσφορὰ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀνελότου, Τιμοθέου κανὼν τεσσαρεσκαδέκατος.

κείμενον.

Ὁ πολιτικὸς νόμος τὸν ἑαυτοῦ ἀνελότου, ἢ ἀνελεῖν ἔπιχειρήσαντα Διὰ φόβον ἐγκλήματος, ε' μὲν Διὰ νόσον, ἢ μῖσος ζαῆς, τιμωρεῖται, ὡς τὸν ἕτερον ἀνελότου, καὶ δημόσει τὴν ἐστὶν αὐτοῦ, ὡς βιβλίον μη'. ιη'. κα'. καη βιβλίον θ'. Ἐκώδικος ιη'. ν'.

σχόλιον.

Ὁ κε'. πτ. τὸ μη'. βιβλίον τῶν διατάξε. ἐστὶ κεφ. γ'. καὶ δ'. τὸ γ'. πτ. τὸ ξ'. βιβλίου τῶν βασιλικῶν τὰ αὐτὰ διεξιόντες. ὁ ζ' ν'. πτ. τὸ θ'. βιβλίον τὸ κώδικος ἐκ ἐπισημίας ἐκ βασιλικῆς.

ΤΙΤΛΟΣ Δ'.

ΠΕΡΙ καταχραμένων καὶ ἁγίας βαπτίσματος.

κεφάλαιον α'.

Περὶ Ἐμὴ ὀφείλειν μετὰ δύο ἑβδομάδας τῆς προσερχομένης δε-

χέσθαι πρὸς τὸν φωτισμὸν, συνόδου Λαοδικείας κανὼν με'.

κεφάλαιον β'.

Περὶ τῶν Ἐπιρριζόντων, συνόδου Λαοδικείας κανὼν εἰκοστὸς ἕκτος.

κεφάλαιον γ'.

Πῶς δὲ βαπτίζεν, ἀποστόλων κανὼν μθ'. ν'. συνόδου ἕκτης κανὼν ιθ'.

κεφάλαιον δλ'.

Περὶ Ἐμὴ χρῆναι Φωτιζομένους ἀπαγγέλλειν τὴν πίστιν, συνόδου Λαοδικείας κανὼν μς'. μζ'. συνόδου ἕκτης κανὼν οή'.

κείμενον.

Η' ι'. Διάτ. ξ' ι'. ιη'. Ἐὰν βιβλίον τὸ κώδικος παρεκλεθῆται ὡς ἑλληνίαις μικρὰς μὲν ὄντας χωρὶς ἀνάθεολης βαπτίζεσθαι, ὡς ἡ τελείας πρὸς τὸν πρὸς γραφὰς κατὰ ὡς ἀγίας κανόνας διδασκομένους. καὶ ἴσθου ὅτι ἐχ' ὀφείλομεν κανόνα τι ποιῆτο διδάσκοντα. ἢ δὲ γ'. Διάτ. ξ' γ'. πτ. τὸ νεαρῶν, β'. εἰς περὶ σαμαρειτῶν, κείμενη ἢ ἐν τῷ ῥητῶ τῶν ἐν τῷ πατριάρχῳ βιβλίων, βιβλίον ρλγ'. Θεωρεῖ μὴ παρεκλείωσθαι ὡς σαμαρείτας ἔπι τὸ ἄγιον εἰς δεχέσθαι βαπτίσμα, ἀλλὰ ὡς μὲν χρῆσις διδασκαλίας ἀφαιρούμενης, ἔπι διετακτο κατηχεῖσθαι, καὶ ἔτω βαπτίζεσθαι, ὡς ἡ νέος πάντοτε διδασκαλίας ε' σαμηνίαις, καὶ χωρὶς τῆς παρεκλήσεως ταύτης, ἀξιῶσθαι ἁγίας βαπτίσματος.

σχόλιον.

Η' ι'. διάτ. τὸ η'. πτ. τὸ α'. βιβλίον τὸ κώδικος, ὅτι ἐστὶν εἰς τὰ βασιλικῆ. ἢ γ'. διάτ. τὸ γ'. πτ. τῶν νεαρῶν, ἐστὶν νεαροῦ ἰστανίαιος ρμδ'. κείμενη ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλικῶν α'. πτ. ε'. κεφ. ια'. ἢ πρὸς καὶ γραφῆσθαι εἰς τὸ τέλος τὸ ζ'. κεφ. τὸ δ'. πτ.

κεφάλαιον ε'.

Περὶ Ἐμὴ βαπτίζεσθαι ὡς ἀγνοοῦντας εἰ ἐβαπτίσθησαν, συνόδου Καρθαγίνης κανὼν ιβ'. συνόδου ε'. κανὼν πδ'.

κεφάλαιον ς'.

Περὶ τῶν μὴ βαπτίζεσθαι ὡς τελωτῆσαντες, συνόδου Καρθαγίνης κανὼν ὀκτωκαδέκατος.

κεφάλαιον ζ'.

Περὶ τῶν πρὸς τὸ βαπτίσματος ἀμαρτανόντων, καὶ περὶ καταχραμένων παρεκπιπόντων, συνόδου Νικαίας κανὼν ιδ'. συνόδου Ἀγκύρας κανὼν ιβ'. συνόδου Νεοκαισαρείας κανὼν ε'. βασιλείς κανὼν η'. Θεοφίλου ἐκ τῆς ὑπομνηστικῆς κανὼν δλ'. Κυρίλλου ἐκ τῆς πρὸς ὡς ἐν Λιβύῃ καὶ Πενταπόλει Ἐπιστολῆς Ἐπιστολῶν κανὼν δλ'.

ζόντων, ἄπο πόλων κανὼν μζ. κβ. ν.

κείμενον.

Περὶ τῶν ἀναβαπτίζοντων, καὶ ἀναβαπτίζομένων Διαλαμβάνουσαν ἡ α'. καὶ ἡ β'. Διάτ. ε' σ'. τίτ. ε' α'. βιβλίον ε' κώδικος, ἡ μὲν γὰρ τῷ ὀπισθοπίπῳ καθέρεται ἐπὶ γλ. ἡ δὲ ἐρχάτιμ πτωρῶν καὶ τῷ βαπτίσαντι καὶ τῷ βαπτισθέντι, εἴ γε ἡλικίας ἐστὶν ἐγκλήματος δευτικῆς. γίνωσκε ἡ ὅτι ὁ τῆς ἡσὺς πηλοσιάζων ἐπὶ ἐδεμία αἰτία βοηθεῖται, ὡς βιβλίον κβ'. τίτ. ε'. Διάτ. ιδ'. ἐστὶ ἡ καὶ ἡσὺς ὀπίσθενος ὁ ιδ'. ἐνιαυτὸς πεπληρωμένος, ὀπίσθενος τῆς ἡσὺς ἡλικίας ἡ συμπληρώσεως ε' β'. ἐνιαυτὸς, ὡς βιβλίον κη'. τίτ. α'. Διάτ. ε'. καὶ βιβλίον ε' κώδικος ε'. τίτ. ε'. Διάτ. γ'. ἰνστιταυῶνος α'. τίτ. κβ'. εἰ δὲ ποτε ληρατὸν ἢ ἀποτροφῆ ἕως ε' εἰσὶν ἀνήθοι, ὁ μὲν ἀρρῶν λαμβάνει ἕως ε' πληρώσει τὸν ἡ'. ἐνιαυτὸν, ἡ δὲ ἡλικία τὸν ιδ'. ἀνήθος ἡ τὸ πλάσθον ε' πληρωμενῶν, ὡς βιβλίον μη'. τίτ. ι'. Διάτ. κβ'. καὶ ἡ μοιχεία, μετὰ τὴν ἡσὺς πληρωμενῶν, ὡς Διάτ. λς'. ε' ἡ. τίτ. ε' αὐτὸς μη'. βιβλίον. ἡ δὲ Διαλαμβάνουσα παρὶ τῶν ἐκκλησιῶν ἀφαιρετικῆς λς'. νεαρὰ, φησὶν ὅτι οἱ ἀναβαπτίζοντες φρατρίδαται μὲν ε' δύνανται, μεταμῆλας ἡ χῶρα ἐχρῆσι.

χόλιον.

Ἡ α'. καὶ β'. διάτ. σδ' σ'. τίτ. σδ' α'. βιβλίον κώδικος, ἐκ ἐπέστη εἰς τὰ βασιλικὰ τὸ ιδ'. διάτ. τδ' ε'. τίτ. τδ' κβ'. βιβλίον τῶν διατ. ἐστὶ κεφ. ιδ'. τδ' ις'. τίτ. τδ' λς'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἕως ἔρχον, ἐκ πληροσάζων τῆς ἡσὺς ἀνήθος παρὰ φρατρίδαται ἀποτρεμὴ μὴ δημοσιεύσει τὸ γερῶνος, πτωρῶν. τοῖς γὰρ ὑπὸ τὴν ἡσὺς ἐργῶν ἀνήθοις συγχωρεῖται, εἰ μὴ τοῖς ὑποκρίταις, ἡ μετὰ τοῖς εἰδωμένοις νοεῖν τὸ παρὰ φρατρίδαται. οἱ γὰρ τοῖς εἰδωμένοις ἐπέστη αἰτίας βοηθοῦνται. τὸ ε'. διάτ. σδ' α'. τίτλου τδ' κη'. βιβλίον, ἐστὶ θέμα τελευταῖον τδ' ε'. κεφ. τδ' α'. τίτ. τδ' λς'. βιβλίον ἕτω διεξίον, ὁ ἀρρῶν πληρώσει τὰ ιδ'. ἐπὶ διαπρεταί, ἡ δὲ ἡλικία τὰ ιδ'. ὁ δὲ ἡλικίαις καλῶνδων ἰανναρείας δοκίμω πληρωθῆ ἡ ἐνιαυτὸν ἀπὸ ε'. ὄρα: τῆς νυκτὸς τῆς παρὰ φρατρίδαται ἰανναρείας τδ' ἐξῆς ἔπειτα. ἡ γ'. διάτ. τδ' ε'. τίτ. τδ' ε'. βιβλίον τῆς κώδ. ἐστὶ κεφ. γ'. τδ' ιθ'. τίτ. τδ' λη'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἕως ἔρχον, τὸ πτωρῶν ἡ μὴ τῶν δευτῶν ἡσὺς ἀπὸ μόνων τῶν ιδ'. ἐνιαυτὸν ἀκρίνετα, ἡ δὲ ἀρρῶν ἐκ τῶν πληρωθῶν τδ' ιδ'. ἐνιαυτὸν μζ' τῆς πτωρῶν καὶ τῆς σώματος ἕξιν, ὡς ἔχουσι καὶ ἐν τοῖς ἰνστιταυῶνοις ἡ διατ. οὐκ ἐχέουσι καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρῶν ἀπὸ τῶν ιδ'. ἐνιαυτὸν κρινέουσι καὶ ἐπὶ τῆς ἡσὺς ἡμῶν τὸ ἥμισυ τὸ σώματος, διὰ τὸ ἀπρεπέ. ὁ δὲ κβ'. τίτ. τδ' α'. ἰνστιταυῶνος ἐκ ἐπέστη εἰς τὰ βασιλικὰ. ὁ α'. τίτ. τδ' λδ'. βιβλίον τῶν διατ. ἐπέστη εἰς βιβλίον μδ'. τίτ. ιδ'. καὶ ζῆται κεφ. αὐτὸς ιδ'. ἕτω λέγον, ἐκ ἀνάθεως ληρατῶν διατροφῶν, καὶ μὴ δύνανται ἕως ποτὲ ἡ ἀνάθεως λαμβάνειν αὐτοῖς, ἕως ε' ζῶσι λαμβάνουσαν. εἰ δὲ εἴποι μέχρι τῆς ἡσὺς, ὁ μὲν ἀρρῶν μέχρι τδ' ιη'. ἔπειτα, ἡ δὲ ἡλικία τδ' ιδ'. λαμβάνουσαν. ἐπὶ μόνων ἡ δὲ διατροφῶν φρατρίδαται ἕως ἡσὺς ἡσὺς οὐδέεται. τὸ κβ'. διάτ. τοῦ ιδ'. τίτ. τδ' μβ'. βιβλίον, ἐστὶ κεφ. κβ'. τοῦ μδ'. τίτ. τοῦ ε'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν, ἕτω διαλαμβάνον, ἕτε τῶν ἰανναρείω δδ' ματα, ἕτε τῶν

ἐγκλήματι τῶν πτωρῶν ἀνήθος ὑποπίπῃ. τὸ λς'. διάτ. τδ' ε'. τίτ. τδ' μβ'. βιβλίον, ἐστὶ κεφ. ρ'. τδ' λς'. τίτ. τδ' ε'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν λέγον, μζ' τὴν ἡσὺς πληρωμενῶν ὁ νέος μοιχεία, καὶ ὑποκρίται τῶ νόμου. ἡ δὲ λς'. νεαρὰ, ἐπέστη εἰς βιβλίον α'. τίτλου α'. κεφάλαιον με. ἕως ἔρχον, ἀρετικὸς μὴ βαπτίζετω, μῆτε πολιτεύετω, μῆτε μετελεύετω οἰομένη ποτε πολιτικὸν ὄφθικιον. ἐκ ἀναβαπτίζοντες φρατρίδας μόνως κωλύεται, ἡ δὲ ἡλικίας χριστιανῶν ἀδελφῶν μὴ ἔχουσι, καὶ τὰ εἰς. καὶ ταῦτα μὴ διδάσκουσι τα κεφ. σβ' τῶ ἀνήθων καὶ τῶ ἀναβαπτίζομένων, ἡ ἄλλως ἀμαρτανόντων, πότε συγγινώσκονται καὶ πότε ε' συγγινώσκονται, καὶ ποῖος χερόνος ὁ μετὰ τὴν ἡσὺς ἐστὶ σὺ δὲ σωματῶν εἶπε, ὅτι ἡ ἀνήθους εἰς τρία διαμερεται εἰς ἡμῶντα ἀνήθων τῆς ἐρημιδιῶν φωνῆς, καὶ ἡσὺς συμπληρωθῶν τὴν τεύειαν, εἰς φρατρίδαται ἡμῶντα τῆς κωλύεται τῆς φωνῆς, καὶ συμπληρωθῶν τῆς ζ'. ἐνιαυτὸν, καὶ εἰς φρατρίδαται ἡμῶντα τῶν τῶν κωλύεται τῆς ἡλικίας, καὶ δευτικῶν ὄντα δόξα, ὅστις ἀπὸ τδ' ζ'. ἐνιαυτὸν καὶ μέχρι τδ' ιδ'. καὶ αὐτὸς παρὰ φρατρίδαται, καὶ οἱ μὲν μὴ δευτικοὶ δόλου ἀνήθοι ἀπὸ ἀμαρτήματος ἐκ δύνονται, οἱ δὲ παρὰ τῶν ἡσὺς ἡσὺς οἱ πληρωθῶντες τδ' ζ'. ἐνιαυτὸν, καὶ ἀναβαπτίζομένοις ἐκ δύνονται, καὶ ἄλλως ἀμαρτησαντες πτωρῶντα καὶ τὸ ιδ'. κεφ. τδ' ις'. τίτ. τδ' λς'. βιβλίον ὅσφ καὶ ἐν ταῦτα κατεσφώθη, καὶ ὁ δὲ κεφ. ἐρμηνεύσαι ὀφείλεις καὶ τὸ κβ'. κεφ. τδ' μα'. τίτ. τδ' ε'. βιβλίον. καὶ εἶπε ἐκείνου τῶ ἀνήθων μὴ ὑποπίπῃ τῶ ἐγκλήματι τῶ πτωρῶν τῆς ἡσὺς. ἐνιαυτὸν. ἀλλὰ καὶ τὸ μ'. κεφ. τδ' λς'. τίτ. τδ' ε'. βιβλίον ἕως ἐρμηνεύσονται, τὸ γὰρ μζ' τῶ ἡσὺς ὑποκρίταις τῶ νέον τῶ φρατρίδαται μοιχείας ἐγκλήματι, ποῖον ὄντα ἡσὺς τὸ δὲ ἔχουσι αὐτῶν πληρωθῶντα τῶ μόνων ἐκ ἀνήθους ἡσὺς ἀλλὰ καὶ μζ' ταῦτα. τὸ δὲ φρατρίδαται διατροφῶν, ἐστὶ παρὰ φρατρίδαται διὰ τὸ ἀναγκαιότητα τῶ διατροφῶν κατὰ τὸν, καὶ αὐτὸ τὸ ιδ'. κεφ. τδ' ιδ'. τίτ. τδ' μδ'. βιβλίον φησὶν, ὅσφ κατεσφώθη ἐν ταῦτα. πλὴν γίνωσκε ὅτι οἱ ποῖται ἀνήθοι εἰ κωλύονται ὡς οἱ τέλειοι, ἀλλὰ μετέως πτωρῶντα. καὶ ζῆται βιβλίον λς'. τίτ. ις'. κεφ. α'. θέμα τελευταῖον, καὶ βιβλίον ε'. τίτ. ν'. κεφ. ιε'. θέμα β'. καὶ βιβλίον β'. τίτ. γ'. κεφ. ρ'.

κεφάλαιον ιδ'.

Τίνες ἐξ ἀρετικῶν εἰς τὴν ἐρητοδοξίαν μεπίντες βαπτίζονται, καὶ τίνες μόνων χροῖοντα, σὺ δὲ Νικαίας κανὼν β'. σὺ δὲ Λαοδικείας κανὼν ζ'. ἡ σὺ δὲ Κωνσταντινῶν πόλεως καὶ τδ' ζ'. σὺ δὲ ε'. κανὼν δέ. σὺ δὲ Νικαίας τδ' β'. κανὼν ἡ. Βασιλείας κανὼν μζ'.

κεφάλαιον ιε'.

Πῶς ὁ δαιμονιζόμενος, ἡ ἐν νόσῳ παρὰ φρονῶν, βαπτίζετα, Τιμοθέος κανὼν β'. δι'.

κεφάλαιον ις'.

Περὶ τῆς μὴ χεῖναι γυναῖκας ἐν τῆς ἡμέρας τῆς καθάρσεως αὐτῶν βαπτισθέντων, Τιμοθέος κανὼν ε'.

κεφάλαιον ιζ'.

Εἰ δὲ καταχρῆσθαι παρὰ φρατρίδαται βαπτισματος κρηνηνῆς, Τιμοθέος κανὼν α'.

ΤΙΤΛΟΣ Ε΄

ΠΕΡΙ τῶν καταφρονοῦντων τῶν ἐκκλησιῶν καὶ συνάξεων, καὶ μνημῶν καὶ τῶν ἐοδιόντων ἐν ἐκκλησίαις καὶ περὶ ἀγαπῶν κεφάλαιον α΄.

Περὶ τῶν διδασκόντων ἢ ἄλλων ἕτερον, καὶ τὰς συνάξεις, καὶ τὰς μνήμας, ὁμοῦ καὶ φρονησῶν, συνόδου Γαγγρῶν κανὼν ε΄. ιθ΄. συνόδου σ΄. κανὼν ος΄. πη΄. 55΄.

κεφάλαιον β΄.

Περὶ τῶν μὴ ποιῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀγάπας, καὶ ἐν αὐτῇ ἐοδίαν, συνόδου Λαοδικείας κανὼν κη΄. συνόδου Καρθαγίνης κανὼν μβ΄. συνόδου σ΄. κανὼν οδ΄. ος΄. 56΄.

κεφάλαιον γ΄.

Καὶ ἡ γ΄. Διάτ. ε΄. ιβ΄. τίτ. ε΄. α΄. βιβλίον ε΄ κώδικος καλύπει ὅσα περὶ φερόμεντας ἐοδίαν ἢ καθύδην ἐν τῷ ναῷ, ἀλλὰ διάφορα ἀσφαλῶς ἐν τῷ τῶν περὶ τῶν ἐν αὐλαῖς, καὶ σοαῖς, καὶ λῆστεσις, καὶ κήποις.

ἀόλιον.

Ἡ γ΄. διάτ. τὸ ιβ΄. τίτ. σ΄. α΄. βιβλίον τὸ κώδικος, ἔστι βιβλίον ε΄. τῶν βασιλικῶν τίτ. α΄. κεφ. ια΄. ἔπος ἔργον, μέχρι τῶν περὶ τῶν δημοσίων ἀρχῶν τῆς ἐκκλησίας ὄρων, τὸ ἀσφαλῶς ἔχεταισαν οἱ περὶ τῶν ἑσπέρων, ἢ κήποις, ἢ οἰκίμασιν, ἢ αὐλαῖς, ἢ σοαῖς καὶ κήποις, καὶ κωλύεσθαι ἐν τῷ ναῷ, ἢ ἐοδίαν, ἢ ἕσπονδον. ὅπλασις ἢ ἐαυτῶν μὴ ἀσφαλῶς ἔδωσαν, ἀλλὰ ἀποπείθεσθαι ταῦτα παρὰ τῶν ἐπισκόπων, ἢ πειδόμενοι περὶ τῶν, ἢ μὴ ταῦτα ἐκβαλλόμενοι καὶ κέλευσαν τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν δικαστῶν.

κεφάλαιον δ΄.

Περὶ τῶν ὀυτελιζόντων πρὸς γινόμενας ἀγάπας, καὶ ὅτι εἰ μὲν λαμβάνειν εἰς ἀγάπην, συνόδου Γαγγρῶν κανὼν ια΄. συνόδου Λαοδικείας κανὼν κζ΄.

ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΠΕΡΙ καρποφοριῶν, ἀποστόλων κανὼν γ΄. δλ΄. οα΄. συνόδου σ΄. κανὼν κη΄. νζ΄. οθ΄. 5θ΄. Κυρίλλου ἐκ τῆς πρὸς Δόμνον κανὼν β΄.

κεφάλαιον α΄.

Ἡ λη΄. διάτ. ε΄. γ΄. ιτ. ε΄. α΄. βιβλίον, φησὶν ὅτι εἰ δὲ ὅσα ἐπισκόπος, ἢ πᾶς

ἢ ὅσα κληρικὸς ἀναγκάζειν τινὰς καρποφορεῖν, ἢ ἀγαπᾶσαι δίδοναι, ἢ διὰ ταῦτα ἀφορίζειν, ἢ ἀναθεματίζειν, ἢ μὴ δίδοναι κεινῶν, ἢ μὴ βαπτίζειν, καὶ ἔθος ἐκράτησε τοῖσιν. ὁ δὲ παραβαίνων ἐκπίπτει τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς διοικήσεως αὐτῆς, καὶ δίδωσι δέκα λίτρας. ταῦτα δὲ κρατεῖ ἐν μόνῃ τῇ βασιλευσίᾳ, καὶ τῇ ἐνορίᾳ αὐτῆς, καὶ τοῖς ἀνήκεισι τόποις τοῖς ὑπὸ τῶν πατριάρχων χειροτονουμένοις μητροπολίταις, ἢ τοῖς ἐξ ἐκείνων γινόμενοις ἐπισκόποις. ἀνάγνωθι τὰ παραγεγραμμένα ἐν τῷ α΄. κεφ. ε΄. β΄. ἴτ. ε΄. αὐτῶν συνέγραμματος περὶ περὶ φερόμενων καὶ τῶν δωρεμένων, ἢ καταλιμπανομένων δὲ ἀγάσιν οἴκοις.

ἀόλιον.

Ἡ λη΄. διάτ. τὸ γ΄. τίτ. σ΄. α΄. βιβλίον τὸ κώδικος ἐκ ἐτέρας εἰς τὰ βασιλικῶν.

κεφάλαιον β΄.

Τινὰς δὲ λαμβάνειν, ἢ δίδοναι καρποφορεῖν, καὶ περὶ τῶν λαμβανόντων ἀπὸ ἐκκλησίας κηρὸν, ἢ ἔλαγον, ἀποστόλων κανὼν οβ΄. συνόδου Γαγγρῶν κανὼν ζ΄. ξη΄. Θεοφίλου ἐκ τῶν ὑπομνηστικῶν κανὼν ζ΄.

κεφάλαιον γ΄.

Ἡ α΄. διάτ. ε΄. θ΄. ἴτ. ε΄. α΄. βιβλίον ε΄ κώδικος, φησὶν ὅτι τὸ τῆς ὁμοῦ ἐκδοῦν ληρατῶμενοι, ὅσα ἀπομύττω, καὶ ἡ θ΄. διάτ. ε΄. να΄. τίτ. ε΄. αὐτῶν βιβλίον, ὅτι ἐὰν τι δωρηθῆ ἢ καταλειφθῆ ἐπὶ σὺν ἐκκλησίᾳ, ἢ πόλιν αὐτὸ λαμβάνει.

ἀόλιον.

Ἡ α΄. διάτ. τὸ θ΄. τίτ. σ΄. α΄. βιβλίον τὸ κώδικος ἐκ ἐτέρας εἰς τὰ βασιλικῶν. ἢ δὲ ἐνάτην διάτ. σ΄. ια΄. τίτ. τὸ α΄. βιβλίον τῶν κώδικος, ἔστι βιβλίον τῶν βασιλικῶν α΄. τίτ. α΄. κεφ. ιδ΄. ἔπος ἔργον ὡς εἰς τὸ κείμενον συναψάσει.

ΤΙΤΛΟΣ Ζ΄

ΕΒΔΟΜΟΣ.

ΠΕΡΙ νηστείας, καὶ τῆς ποσαρκουσίας, καὶ κυριακῆς, καὶ σαββάτου καὶ γονυκλισίας.

κεφάλαιον α΄.

Περὶ νηστείας, καὶ τῶν κεκωλυμένων, ἢ ἐπιτετραμμένων γίνεσθαι ἐν τῇ περὶ ποσαρκουσίας τῶν νηστειῶν, ἀποστόλων κανὼν ξα΄. ξθ΄. συνόδου Γαγγρῶν κανὼν ιη΄. ιθ΄. συνόδου Λαοδικείας κανὼν μβ΄. ν΄. να΄. νβ΄. συνόδου σ΄. κανὼν κβ΄. νδ΄. νε΄. νς΄. πθ. Πέτρος κανὼν ιε΄.

τῶ φευγεναρίου διὰ τὴν μεγαλομάρτυρα στρατηλάτην Θεόδωρον. καὶ ἡ ιζ'. διὰ τὴν ἀθληφόρον Θεόδωρον τὴν Τήριαν. ἡ β'. τῶ μαρτίου, ὡς τὴν μνήμην τελομένης τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶ Χριστῷ μ. ἡ κγ'. τῶ ἀπολλίῳ ὡς τῶ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου πτωχολόγου. ἡ β'. τῶ μαίῳ διὰ τὴν μέγαν Ἀδωνάστον. ἡ ἡ'. τῶ ἰουνίου διὰ τὴν μεγαλομάρτυρα στρατηλάτην Θεόδωρον. ἡ θ'. διὰ τὸν ὅσον πατέρα ἡμῶν Κύριλλον Ἀλεξανδρείας. καὶ ἡ κζ'. διὰ τὸν ὅσον καὶ Σαυματούργον Σαμῶν. ἡ α'. τῶ ἰουλλίου ὅτι ἐν αὐτῇ τῶν ἁγίων καὶ Σαυματούργων ἀναργύρων τῶν μνήμων τελεθῆναι. ἡ β'. ὅτι τῆς κριτικῆς τῆς πικρίας ἐδῆτος τῆς θεομνητοῦς μνημονεύου. ἡ ἡ'. ὅτι τὸν μεγαλομάρτυρα Πετρόκτον ἐορτάζου. ἡ ια'. ὅτι τῶν καλλιμαρτύρων Εὐφροσύνης σπανηροῦ. ἡ κ'. ὅτι περὶ τῶν ἡλίων τῶ μαίῳ. ἡ κζ'. ὅτι τὸν ἀθλοφόρον καὶ Σαυματούργον παντελεῖμονα ἐορτάζου. καὶ ἡ τῶ ἀργύρου λα. διὰ τῶν τῆς πύμας ζώνης τῆς ἀρετῆς τοῦ θεοτοῦ κριτικῆς. αὐτῶν δὲ αἱ πῶς μὲ ἀπερηκτοί, πῶς ὅ ἐμπερηκτοί. παρὶ μῦθοι διὰ βασιλικῶν ἢ γνήσιον, ἢ ἀναργύρου σφραγίστας τῶν ἡμερῶν, καὶ πάντας τῶς ἐμπερηκτοῖς ἐγκρίσει ἢ βασιλεία μ. ἀπ' ἐαυτῆς ἀργύρου τῶ παρὲντος θεομνητοῦ, καὶ ἐν οἷς αὐτῶν διὰ τῶ ἀποπέσει τοῦ διδάσκου τῶν λοιπῶν. ἔχ' ἔτω γὰρ ὁ τῆς παρὲντος διατύξεως λόγος πῶς πῶς αὐτῶν περὶ ἀρετῆς, ὡς ἡ περὶ τῆς βασιλείας μου περὶ τῆς, αὐτῶν γὰρ τῶν ἡμερῶν ἐν αἷς ἢ βασιλεία μου καὶ εἰς τὴν τῆς βίον περὶ τῆς, καὶ εἰς βασιλεία περὶ τῆς ἀναργύρου, ἐμπερηκτοῦ (ἢ) περὶ τῆς, καὶ μηδὲν ἐνεργεῖαν ἐν ταῦταις αἰεὶν τὰ δικασίαια. πᾶσι μῦθοι αἱ περὶ τῶ ἀνὸ κριτικῆς τῶ ἡμερῶν τῶ χροῦ, καὶ ἐμπερηκτοῖ ἔσονται, καὶ δικασίαια ἐν αὐταῖς γνήσιον, καὶ ἐκβεβασμοὶ ἀκολούτως τῶς δικασίαιας ἀποπέσει. πῶς περὶ τῆς ὅτι καὶ περὶ τῶν ἔσται τὸ παρὲν τῆς βασιλείας μου θεομνητοῦ, τῶν γὰρ τῶν φαισίου ὁ κῆρος, καὶ αὐτῶ τῶ ἔλεου τὴν κρίσιν περὶ τῶ.

κεφάλαιον β'.

Περὶ τῶ μῆτε τῶν λεχῶν, μῆτε τῶν ἐκ νόμου μὴ δυνάμενον ἀναγκάζεσθαι πρὸ πάρα νηστῶν. Τιμωτῆς κανῶν ἡ. ι. ι.

κεφάλαιον γ'.

Περὶ τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς ὥρας τῆς παραλίης, καὶ τῶν θεοφανίων, ἀποπέσει κανῶν ζ'. συνόδα Ἀντιοχείας κανῶν α'. συνόδα Καρθαγίνης κανῶν εγ'. συνόδα ε'. κανῶν ζς'. πθ'. Διονυσίας ἐκ τῆς πρὸς Βασιλείδω ὄπτισηλῆς, κανῶν α'. Θεοφίλων ἐκ τῆς πρὸς τῶν θεοφανίων περὶ φωνήσεως.

κεφάλαιον δ'.

Περὶ τῶ μῆτε γρηῖνα ἐν κυριακῇ θεώρα γίνεσθαι, ἢ γόνου κλίνειν ἐν κυριακῇ, ἢ ἐν τῶ ἡμέρας τῆς πεντηκστής, καὶ ὅτι καὶ τὸ ἐγχωροῦ δεῖ ἀολάζειν τῶν κυριακῶν, ἔ μὲν τὸ σάββατον, καὶ ὅτι δεῖ γρηφῶς ἀναγνωσκῆναι τὸ σάββατον, συνόδα Νικαίας κανῶν ἡ. συνόδα Λαοδικείας κανῶν κθ'. συνόδα Καρθαγίνης κανῶν ζα'. συνόδα ε'. κανῶν ιθ'. ζς'. Πέτρους κανῶν ιε'. Θεοφίλων ἐκ τῆς πρὸς τῶν θεοφανίων περὶ φωνήσεως.

κείμενον.

Ἡ ε'. Δίετ. Ἐ β'. Ἰτ. Ἐ γ'. βιβλίος Ἐ κώδικος λέγει τῶν κυριακῶν

ἔπεσσαν εἶναι. ἡ ἡ θ'. Δίετ. Ἐ αὐτῶ Ἰτ. ὅτι ἐν αὐτῇ ἐχ' ὑπομνηστικῶν, ἢ ἐργῶς ἀπαρτίται, ἢ δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν χρέος, ἔτε διὰ ζετα, ἔτε σκηνηκῆ θεα, ἢ ἰπποδρόμιον τελεῖται, ἀλλ' εἰ καὶ Φησίη βασιλέως ναπέλιον ἐν κυριακῇ ὑπερῆται τὸ θεώριον. ὅ ἡ θεωρῶν ἐν κυριακῇ ἀποσπαστέται καὶ δημόσια, καὶ ὁ ἐμπερῆσεως παρὰ τῶν νόμων. ἔξεσι ἡ πακτῶν καὶ ἀλλυέσται ἐν κυριακῇ. εἴρηται ἡ βιβλίω α'. τίτ. θ'. Δίετ. β'. ιγ'. ὅτι οἱ ἰερεῖς ἐν τῶ σάββατῳ, καὶ τῶς ἀλλοῖς αὐτῶν ἐορτῆς, ἔτε σωματικῶς λειτεργῶσιν, ἔτε τι ποιῶσιν, ἔτε διὰ δημοσίαν ἢ ἰδιωτικῶν αἰτίων ἐνάγονται, ἢ χριστιανοῖς ἐνάγονται.

σχόλιον.

Ἡ ε'. διὰ τ. τοῦ β'. τίτ. τῶ γ'. βιβλίου τῶ κώδικος, καὶ ἡ θ'. διὰ τ. τῶ αὐτῶ βιβλίου καὶ ἡ π. εἰς κεφ. τελευτῶν τῶ ιζ'. τίτ. τῶ ζ'. βιβλίου τῶ βασιλικῶν ὑπὸς ἔχον γρῶν ὡς ἐπὶ τῶ διελθῆναι, πᾶσι τῶ πᾶτος κλεικῆς μόνος ἐμμένει, ὅ ἡ βασιλικῶς πᾶσαν ἡμέραν ἀφαιρέσιμος εἰς τῶν τῶ πᾶτος παρ' ἐμοῖς τῶ μᾶται διορίζεται. περὶ τῶν τῶ σωματικῶν καὶ τῶν ταξῶν, καὶ τῶν δικολόγους, καὶ τῶν κήρυκας, γίνεσθαι ἡ πάντα τὰ συναλλαγτικῶν σύμφωνα ἀκωλύτως ἔ μόνον δι' ἀρετῶν ἐργῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ σημειωμάτων δικασῶν. κατὰ τῶν δὲ εἰσι τὰ τῶν βασιλικῶν γνήσια, καὶ ἡ τῶν ἀναργύρου. ἡ β'. διὰ τ. τῶ θ'. τίτ. τῶ α'. βιβλίου τῶ κώδικος ἐκ ἐτέρας εἰς τὰ βασιλικῶ. ἡ ἡ ιγ'. διὰ τ. τῶ αὐτῶ βιβλίου καὶ τίτ. ἔστι βιβλίον τῶν βασιλικῶν α'. τίτ. α'. κεφ. λη. ὑπὸς ἔχον ὡς εἰς τὸ κείμενον ἐργῶν.

κεφάλαιον ε'.

Τῆς αἰτίας γονυκλισίας, καὶ τῶ μῆτε τῶ γίνεσθαι ἐν κυριακῇ, καὶ τῶ ἡμέρας τῆς πεντηκστής, καὶ διὰ τῶ πρὸς ἀνατολὰς ἀρχόμενα, Βασιλεῖς ἐκ τῶ κζ'. κεφ. τῶν πρὸς Ἀμφιλόχον πρὸς τῶ ἀγίας πνύματα.

ΤΙΤΛΟΣ Η'.

ΠΕΡΙ παροικιῶν, καὶ πῶς διάγασιν ἐπίσκοποι, καὶ κληρικοί, καὶ πᾶσι ἐκ τῶν ἀποδημῶν αὐτῶν, καὶ πρὸς τῶν κατ' ἔτος συνόδων, καὶ ἐξουδοχίας, καὶ διδασκαλίας, καὶ συστατικῶν, καὶ εἰρηνοῦν ὄπτισηλῶν, καὶ πᾶσι πρᾶξιαι ἰδιωτικῶν, ἢ δημόσια πρᾶγματα, καὶ πῶς οἱ κληρικοί ἀλλήλους τιμῶσι.

κεφάλαιον α'.

Περὶ παροικιῶν, καὶ τῶν ἀπὸ βασιλικῶν τύπων γρημμένων κληρικῶν, συνόδα Χαλκηδόνος κανῶν ιζ'. συνόδα Καρθαγίνης κανῶν νγ'. νς'. σε. συμπερῶ ε'. κανῶν κε. λς'. λζ'. λη. λθ'.

κεφάλαιον ε΄.

Περὶ ὑποδοχῆς ξένων, καὶ περὶ εἰρηνικῶν καὶ συστατικῶν ἑπιστολῶν, ἀπο-
στέλων κανὼν ιβ΄. λγ΄. συνόδος Ἀντιοχείας κανὼν ζ΄. η΄. ια΄. συνόδος Λαο-
δικείας κανὼν μα΄. μβ΄. συνόδος Χαλκηδόνος κανὼν ιγ΄. συνόδος Σαρδι-
κήσ κανὼν θ΄. συνόδος Καρθαγίνης κανὼν κς΄. συνόδος ς΄. κανὼν ιζ΄.

κεφάλαιον ς΄.

Περὶ Διαφορᾶς εἰρηνικῶν, καὶ συστατικῶν ἑπιστολῶν, συνόδος Χαλκη-
δόν[Ⓞ] κανὼν ια΄. συνόδος Καρθαγίνης κανὼν ρς΄.

κεφάλαιον ζ΄.

Τίς δὲ εἶναι τῶν ἑπισκόπων βοηθεῖν, καὶ περὶ ἐπιτρόπων, καὶ πρεσβυτέ-
ρων, καὶ Διόκων μὴ χορηγούτων τοῖς ἐνδεέσι ἐκκλησιαστικῶς, ἀποστέ-
λων κανὼν νθ΄. συνόδος Σαρδικῆς κανὼν ζ΄.

κείμενον.

Οἱ πένοντες αἰρετικοὶ ἐλαμβάνουσι τὰ λεγόμενα ἀξιωματικά διὰ τὸ
τῷ δικαστηρίων. ἢ τῷ ἐκκλησιῶν, ὡς βιβλίον α΄. ἡτ. ε΄. Διάτ. η΄.

σχόλιον.

Ἡ η΄. διάτ. ς΄. ε΄. πτ. ς΄. α΄. βιβλίον πρὸ κώδικος, ἐστὶ κεφ. κη΄. πη΄. α΄. πτ. ς΄. α΄. βιβλίον τῶν
βασιλικῶν νόμων ἔχει ὡς συνωψισθῆναι εἰς τὸ κείμενον.

κεφάλαιον η΄.

Περὶ συνόδων, καὶ τῶν εἰς αὐτὰς μὴ ἀπόντων, Ἀποστόλων κανὼν λζ΄.
συνόδος Νικαίας κανὼν ε΄. συνόδος Ἀντιοχείας κανὼν η΄. συνόδος Λαοδι-
κείας κανὼν μ΄. συνόδος Χαλκηδόνος κανὼν ιθ΄. κα΄. συνόδος Καρθαγίνης
κανὼν ιη΄. ςγ΄. ος΄. βε΄. συνόδος ς΄. κανὼν η΄. συνόδος Νικαίας τὸ β΄. κανὼν ς΄.

κείμενον.

Ἡ β΄. καὶ ιζ΄. Διάτ. ς΄. α΄. ἡτ. τῶν νεαρῶν βεβλόνται, ἀπαξ ἢ δις εἴ εἶναι
τῶν ἐκνίφ, ἢ τῶν σεπήμεβρίφ γίνεσθαι συνόδους τῶν μητροπολιτῶν παρὰ τοῖς πα-
τριάρχαις, καὶ τῶν ἑπισκόπων παρὰ τοῖς μητροπολίταις, καὶ ἐξετάζεσθαι τὰς
ἀγίας, ὡς οἱ ἐπίσκοποι, καὶ οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ μοναχοὶ παρὰ ἀλλήλους
ἔχουσι περὶ πίστεως, καὶ καὶ ὄνων, καὶ πραγμάτων ἐκκλησιαστικῶν, καὶ
ἄλλων, καὶ τὰ παρὰ εἶναι κανόνας ἀμαρτανόμενα διορθῶσθαι. οἱ ἡγάρχοντες.
καὶ αἰτάξεις αὐτῶν μὴ ἑπιτιθέμενοι τοῖς μητροπολίταις, καὶ ἑπιτρόποις
ὑπεροπιθεμένοις ποιῶν τὰς συνόδους, ἢ μὴ μνηύοντες τῇ βασιλείᾳ, ἐχάτως
πρωξοῦσθαι.

σχόλιον.

Ἡ β΄. καὶ ιζ΄. διάτ. ς΄. α΄. πτ. τῶν νεαρῶν, εἰσὶ τῷ μὲν γ΄. νεαρῶν κεφ. ιγ΄. τῷ δὲ ρλδ΄.
κεφ. ζ΄. κριτερωσθῆσαν ὃ ἀμφὸς ἐν βιβλίῳ τῷ βασιλικῶν γ΄. πτ. α΄. κεφ. κ΄. καὶ κα΄. α΄. καὶ

ἀνάγνωσθαι ἐκεῖ. ἐνταῦθα γὰρ ὁ κριτερωσθῆσαν ὡς μὴ ἐνεργῶνται.
κεφάλαιον θ΄.

Περὶ τῶν μὴ ὡς ἔτυχεν ἑπίσκοποι ἢ κληρικοὶ ἐμμαρτυρηθέν, συνό-
δος Καρθαγίνης κανὼν λε΄.

κεφάλαιον ι΄.

Πῶς ἐκδύνασθαι οἱ ἑπίσκοποι εἶναι ἀρμόζοντας αὐτοῖς τόπους παρὰ αἰρε-
τικῶν κατεχομένους, συνόδος Καρθαγίνης κανὼν ρκα΄.

κείμενον.

Ἡ λζ΄. νεαρῶν, φησὶ τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἀφρικῆς ἀσφαλῶς ἔχειν
τὰς κτήσεις αὐτῶν, καὶ εἰ μὴ ἐλλείψῃ ἢ αἰρετικοὶ ἔχωσιν πῖνας αὐτῶν ἢ οἴκους ἢ
σκύβη, ἀφαιρεῖσθαι αὐτὰ, μὴ ἀντικειμένης αὐτῶν χρονίας παρὰ τρεῖς φῆς.

σχόλιον.

Ἡ λζ΄. νεαρῶν ἐτίθη εἰς τὰ βασιλικά. τὸ τοῦ αὐτοῦ τὸ κεφ. καὶ ἐτίθη, καὶ μὴ μεταμοποιήσθαι.
κεφάλαιον ια΄.

Περὶ τῶν μὴ ὀφείλειν εἶναι ἀναγνώστους τῷ δήμῳ προσκυεῖν, συνόδος
Καρθαγίνης κανὼν ις΄.

κεφάλαιον ιβ΄.

Περὶ ἑπισκόπων μὴ ἑπιστεφόντων εἶναι αἰρετικούς, καὶ περὶ ἑπισκό-
πων, καὶ κληρικῶν, μὴ διδασκόντων τὸν λαόν, καὶ ὅτι ἑπίσκοπος ὑπερὶ
λαῶν δόξατο γένηται τῷ Θεῷ, καὶ τότε εἰς λαῶν ἀμαρτησάντων ὁ κληρικός ἀφο-
ρίζεται, ἀποστέλων κανὼν λς΄. λθ΄. νη΄. συνόδος Καρθαγίνης κανὼν ρκγ΄.
συνόδος ς΄. κανὼν ιθ΄. ζδ΄.

κεφάλαιον ιγ΄.

Περὶ ἑπιτρόπων καὶ κληρικῶν κοσμητικῶν τι περὶ τῶν δημοσίων, ἢ
ιδιωτικῶν, ἢ μίσιωσθαι, ἢ ἑπιτροπῶν, ἀποστέλων κανὼν ς΄. πη΄. συνόδος
Χαλκηδόνος κανὼν γ΄. συνόδος Καρθαγίνης κανὼν ις΄. συνόδος Νικαίας
τὸ β΄. κανὼν ι΄. συνόδος α΄. καὶ β΄. ἐν τῶν ἀφ᾽ τῶν ἀγίων ἀποστέλων κανὼν ια΄.

κείμενον.

Ἡ ιζ΄. Διάτ. ς΄. γ΄. ἡτ. ς΄. α΄. βιβλίον εἰς κώδικος, κωλύει εἶναι κληρι-
κὸς παροδὸν ἔχειν εἰς τὰς δημοσίας πράξεις, ἢ τὰς ἀρμόζουσας τῆς βα-
λαῖς. καὶ ἢ μ΄. εἰς αὐτὸ πτ. Διάτ. ἀπαγορεύει τοῖς ἐκκλησιαστικῶς, ἐμφα-
νίζον τελευτήσας βασιλέως, πινεῖν ἐκπαρεμβασίας ὀρίζεσθαι ν΄. λιτρῶν.
καὶ ἢ κα΄. εἰς αὐτὸ πτ. φησὶν ὅτι οἱ ἑπίσκοποι, καὶ πρεσβύτεροι, καὶ Διάκονοι καὶ
ὑποδιάκονοι καὶ μοναχοὶ, καὶ μὴ ἔχωσι χειροτονίαν, ἀλειτρησθῆσαν ἔχου-
σι πίστεως ἑπιτροπῆς καὶ κριτερωθείας. σχολάζοντες μένουσι τῆς ἐκκλησίας

κώδικος ἴτ. ε'. Διάτ. κα'. κ' ἐν τῇ περὶ βασιλευσῶν καὶ πρεσβυτέρων αἵρετικῶν μέ. νεαροῦ, ἥτις ἀνήνεκται ἐν τοῖς παρολίτοις ε' γ'. ἴτλκ τῶν νεαροῦν.

ρχόλιον.

Ο ε'. τίτ. τῶ κβ'. βιβλίον τ' διατ. ἐστὶ τίτ. α'. τῶ κβ'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν, καὶ λέγει πρὸ αὐτοῦ α'. κεφ. ἀξιοπίστους (ἴ) δεῖ τὸν μαρτυρεῖν, καὶ παρέρχεται καὶ ἐπὶ χρηματικοῖς οὐ μὴ κεκαλυμμένοι ἀπὸ τῶ νόμου ἢ ἐξικαστα τεύχεσσι. οὐκ. τίτ. τῶ δ'. βιβλίον τῶ κώδικος, ἐστὶ κεφ. κα'. τῶ α'. τίτ. τῶ κα'. βιβλίον ἕκτος ἔχον, ἀποδότητος εἰς μαρτυρίαν γένεσι οὐ κατὰ δίκην δέει ἐπὶ τὸ ποῖσιν τὰ πράγματα φλυασιάν. ἢ περὶ μαρτυρίων γ'. νεαροῦ ἐτέστη, ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλικῶν κα'. κεφ. μς'. ἕκτος ἔχεται περὶ τῶν ἀρχῶν, δεσποζοῦν καὶ μάστιγι ἐπὶ τῆς μεγάλης πόλεως ταύτης καὶ ἐν δαμάμονος. καὶ ἀνέγνωσι ταύτῃ σφόδρα ἐπὶ ἀναγκαίαν, καὶ πολλὰ περὶ τῶν ὀφειλόντων μαρτυρεῖν διδάσκων. ἢ θ'. διατ. τῶ κ'. τίτ. τῶ δ'. βιβλίον τῶ κώδικος ἐτέστη ἐν βιβλίῳ τ' βασιλικῶν κα'. τίτ. α'. κεφ. λς'. δευτέρου β'. ἕκτος ἔχοντι, δεῖ τὸν μαρτυρεῖν περὶ τῶν ἐμμένων, περὶ ἢ μαρτυρήσασιν. δεῖ ὅ τῶις τιμωτέροις μέλλον πσεύγη. ἐν τῷ ἢ μαρτυρεῖν ἢ ἐστὶ δεκτὴ ἐν ὀφείδῃ ποτε δεκτὴ καὶ συλληπτικὸς εἶη. ἢ κα'. διατ. τῶ ε'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον τῶ κώδικος, ἐστὶ βιβλίον κα'. τῶν βασιλικῶν τίτ. α'. κεφ. με'. ἕκτος ἔχον, τῶν αἰρετικῶν οἱ εἰς μακροῦν, ἢ βορβοροῦται, ἢ ἔλλινες, ἢ παμαρτίται, ἢ μοναχιστῶν, ἢ τυπικῶν ἢ τῶν οἱ εἰς μακροῦν οἱ εἰς μακροῦν ἢ ὀρθόδοξον ἔχοντι ἀντίδικον μὴ δεχέσθωσαν, ἐν ὅ τῶις λοιποῖς περὶ τῶν πωλλῶν μακροῦν, ἢ διασπαστικῶν, ἢ διασπαστικῶν ἔχοντι ἀντίδικους, ἀδυσίατικῶν μαρτυρεῖται τῶν τοῦ πλάτωνος χερσὶ τῶ ἀποδείξεων. τὰ ὅ ἐν τῇ τῶι αὐτῷ διατάξει περὶ ἐκείνου καὶ περὶ τῶν βιβλικῶν τάξεως, καὶ κατὰ τῆς ἀνέτεστησαν ἐν τοῖς βασιλικῶν ἀλλὰ ἐθεῖ ἢ μέ. ἰουστινιανῶν νεαροῦ ἢ ἐν τοῖς παρολίτοις κειμένη.

κεφάλαιον γ'.

Εἰ ἀν τις ἐπὶ πολλοῖς ἐγκλήμασιν κληρικῶν κατηγορήσας μὴ δόσῃ δέξει πρὸ παρθεῖν περὶ τῶν κεφάλαιον, συνόδος Καρθαγίνης κανῶν ρλ'.

κεφάλαιον δ'.

Περὶ τῶν μὴ πῆροχομῶτων τοῖς οἰκείοις ἐπισκόποις, καὶ περὶ ἐπισκόπων δεχομένων τὸ δόσῃ ἰδίᾳ ἐκβληθέντες ἐπισκόπου ἢ δόσῃ κωνωνίας γενόμενον, συνόδος Ἀντιοχείας κανῶν ε'. σ'. συνόδος Καρθαγίνης κανῶν θ'. κβ'. ε' β'. οθ'. ρκβ', κ' ρλη'.

κεφάλαιον ε'.

Περὶ δικῶν ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, δόσῃ κανῶν οσλ'. συνόδος Ἀντιοχείας κανῶν. ισλ'. ε'. συνόδος Χαλκηδόνος κανῶν θ'. ιζ'. συνόδος Σαρδικῆς κανῶν γ'. ε'. ισλ'. συνόδος Καρθαγίνης κανῶν ιε'. κη'. ρη'. ρκα'. κ' ρκη'. τὰ ὀφείλονται ἐν τῷ τῶ κεφαλῶν παραγραφεῖναι σωῆσαι τῶν παραγραφεῖς τῶν παρολίτων κεφ. ζητῶν οὖν περὶ χρηματικῶν ἢ ἐγκληματικῶν δικῶν, ἐκείνα ἀνάγνωθι.

κεφά-

κεφάλαιον σ'.

Περὶ ἀναψηλαφήσεως ψήφων ἐπισκόπων, συνόδος Ἀντιοχείας κανῶν σ'. συνόδος Σαρδικῆς κανῶν γ'. δλ'. ε'. ισλ'. συνόδος Καρθαγίνης κανῶν ισλ'. ιε'. κη'. οθ'. ες'. ρκβ'. ρκε'.

κείμενον.

Ἡ ἢ Διάτ. ε' δλ'. ἴτ. ε' α'. βιβλίον Φησὶ ὅτι αἱ τῶν ἐπισκόπων ψήφοι τῆς τῶν ὑπαρχῶν εἰκασί, ἀφ' ὧν ἐκκαλεῖσθαι ὁμοῦ ἔξει. καὶ ἢ κβ'. Διάτ. ε' αὐτῶ ἴτ. ὅτι εἴτε μόνον ἐπιμετροπολίτης, εἴτε μετὰ τῶ συνόδος αὐτῶ δικαστῆ ἐπισκόπου, ἢ κληρικῶ, καὶ μὴ στρατιῶν πρὸ τετυπωμένα, ὁ τῆς διοικήσεως πατριάρχης σκοπεῖ, καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶ κεραιμένοις ἐμμένονσιν, ὡς αὐ εἰ αὐτῶ ἐξ ἀρχῆς ἐδικασε. εἴτε γὰρ ἐκκαλεῖσθαι αἱ τῶν πατριάρχῶν ψήφοι. τὸ αὐτὸ καὶ ἢ β'. Διάτ. ε' α'. τίτ. τῶν νεαροῦν, ἥτις φησὶν ὡς εἴ τις τῶν παρὰ ἐπισκόπων δικαζομένων, εἰσώι. ἢ μερῶν ἀντίπη, ὅ τῶ τῶν ἀρχῶν ἐξέταξεν τὸ πρῶτον, καὶ ἢ βεβαίωσεν τῶν ψήφων, καὶ ἐμμενέσθαι τῶ μὴ δυναμένους ε' δόσῃ περὶ ἐπὶ τῶ τῶ πηθέντος, ἐκκαλεῖσθαι. ἐναντίας ὅ ε' ἀρχοντος τῶ ἐπισκόπου ψηφίζομένους, ἢ ἀρχοντος ψήφου ἐπὶ κεινται ἐκκλητῶν, καὶ ε' τὸν νόμον ἀναφύεσθαι, καὶ ἐξέταξεν. ἐὰν ὅ δόσῃ κελύσεως ἢ παρὰ τῆς δικαστῆ ἐπισκόπου, ἢ ἐκκλητῶν τῶν ψήφων αὐτῶ, ἐπὶ τῶ παρὰ ἐμμενέσθαι τῶν ὑποθέσει ἀναπέμπει.

ρχόλιον.

Ἡ ἢ διατ. τῶ δ'. τίτ. α'. βιβλίον ἢ κείναι εἰς τὰ βασιλικῶν, εἰ δὲ ἢ κβ'. διατ. τῶ αὐτῶ τίτ. ἢ β'. διατ. τῶ α'. τίτ. τῶν νεαροῦν, ἐστὶ κεφ. λς'. τῆς ρκγ'. νεαροῦ: ὅσῃ ἐτέστη ἐν βιβλίῳ γ' τ' βασιλικῶν τίτ. α'. κεφ. μδ'. καὶ φησὶ τὰ αὐτὰ καὶ δὸν ὁ τα εἰς τὸ κείναι οὐ μὴ ψήφισαν. πάλιν ἐν τῶ τέλει τῶ αὐτῶ κεφ. φησὶν ἢ νεαροῦ ταῦτα, εἰ ὅ ἐκκλησιαστικὸν εἶναι τὸ πρῶτον, καὶ δεῖναι κοινῶν ἐχέτωσαν οἱ πολιτικοὶ ἀρχόντες περὶ τῶν τοιαύτων ὑποθέσει, ἀλλ' οἱ ὁσώπαται ὅπῃ κείναι καὶ τὸν ἕκτος κείναι τῶ πρῶτον περὶ ἐπισκόπων, ἀνέγνωσι καὶ τὸ μέ. κεφ. τῶ α'. τίτ. τῶ γ'. βιβλίον τ' βασιλικῶν μέρος ὅν τῆς ρκγ'. ἰουστινιανῶν νεαροῦ, καὶ λέγον ταῦτα, εἰ πῆτος ὁ ὁσώπαται ὅπῃ κείναι τῆς αὐτῆς συνόδος ἀμφισβήτησιν πῆτος περὶ ἀλλήλους ἔχοντες, εἴτε ὑπὸ ἐκκλησιαστικῶν δικῶν, εἴτε ὑπὸ ἄλλων πῆτων πρῶτων, περὶ τῶν ὅ μνητροπολίτης αὐτῶν μετὰ ἑτέρων δυο ἐκ τῶ αὐτῆς συνόδος ἐπισκόπων τὸ πρῶτον κείναι, καὶ εἰ μὴ ἐμμένοντες, ἐκείνους μέρος τοῖς κεραιμένοις, τῶν κείναι τὸ μακροῦς τῶν πατριάρχῶν τῶ διοικητικῶν ἐκείνους μετὰ αὐτῶ ἀκροῦσθαι, καὶ κείνα δελεῖσθαι, ἀπῆνα τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κείναι, καὶ τοῖς νόμοις σιωπᾶν, εἰ δὲ ὅς μέρος καὶ τῶ ψήφου αὐτῶ ἀπλήθειν διωκόμενους, καὶ τὰ εἴη.

κεφάλαιον ζ'.

Εἰ ἀν ἐπίσκοπος ἔχων περὶ σιωπῆσθαι, μὴ δικαστῆ, ἀλλὰ χερὰ πρῶτον, συνόδος Καρθαγίνης κανῶν κ'.

κεφάλαιον η.

Πότε δύναται επίτροπος κινείν ὄπισθεν πάλιν ἀρχόντι πολιτικῶ, σωδ-
δε Καρθεγεννης καιων μη.

κεφάλαιον θ.

Περὶ τῶν ἀδίκως ἐκβαλλομένων ὄπισθεν πάλιν κληρικῶν, σωδδ Νι-
καίας τδ β. καιων δλ. σωδδ Σαρδικῆς ιδλ. ιη. ιθ.

κείμενον.

Η κγ. Διάτ. Ξ γ. τίτ. Ξ α. βιβλίε τῶ κώδικος, δέχεται τὴ μνή-
μια Φλαβιανῶ, κὲ ἐκβάλλει Εὐτυχεα. ἡ ἰ λη. Διάτ. Ξ αὐτῶ τίτ. Φησὶν
ὅτι εἰ δὲ ὄπισθεν ὄπισθεν κληρικῶς ἀναγκάζειν πινὰς καρποφο-
ρεῖν, ἢ ἀγχαρείας διδόναι, ἢ ἐπιρεάζειν, ἢ ἀφορίζειν, ἢ μὴ βαπτίζειν, ἢ
διδόναι κειωνῶν Διὰ ταῦτα καιὼν ἕως ἐκράτησεν. ὃ ἢ παραδομένων, ἐκπί-
πται τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς δικαιοσύνης αὐτῆς, κὲ δίδωσι ἰ. λίτρας. ταῦτα
ἢ κρατεῖν ἐν μόνῃ τῇ βασιλευσῆ καὶ τῇ ἐνορείᾳ αὐτῆς. κὲ τοῖς ἀνήκεισι τό-
ποις μητροπολίτης ἰσὸς ἕ πατριάρχου χειροτονημένοι, ἢ τοῖς ἐξ ἐκείνων
γινόμενοις ὄπισθεν πάλιν. καὶ ἡ β. Διάτ. Ξ α. τίτ. τῶν νεαρῶν, Φησὶν ὅτι ὄπισ-
θεν πάλιν ἢ περὶ τῶν ἄλλων κανονικῆς αἰτίας ἀφορίζων πινὰ τῆς κει-
ωνίας, λυόμενα ἕ χωρισμῶ ἰσὸς ἕ μείζον ἕ ἱερέως, αὐτὸς ἀκρίβωθη-
πος γίνεται ἐφ' ὅσον χρονον ὁ ἱερέως ὑφ' ὃν τελεῖ σωθεῖδεν.

σχόλιον.

Η κγ. διάτ. τδ γ. τίτ. Ξ α. βιβλίε τῶ κώδικος, ἐστὶν ἐπὶ τὴ βασιλικῶ, ἐδὲ ἡ λπ.
διάτ. τδ αὐτῶ τίτ. κὲ μὴ περὶ τῶ τῶτοις. ἡ ἰ β. διάτ. τδ α. τίτ. τῶ νεαρῶν, ἐστὶν ἐπὶ τῶ
νιδίαιος ἐκγ. καὶ κειται ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλικῶν γ. τίτ. α. κεφ. κδ. ὑπὸς ἕχουσι, πᾶσι
τοῖς ἐπισκόποις, ἢ καὶ περὶ τῶτοις ἀπογενομένοι μὴ ἀφορίζων πινὰ τῆς ἀγίας κοινωνίας,
καὶ ἢ αἰτία δειχθῆ δι' αὐτῶ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες τῶτο γινώσκου κελεύουσι, εἰ δὲ τις παρὰ
τῆς ἀγίας κοινωνίας πινὰ χωρίση, ἐκείνος μὴ ὡς ἀδίκως ἀπὸ τῆς κοινωνίας ἐχωρίσθῃ, λυόμενα
ἕ δεσμῶ ἰσὸς ἕ μείζονος ἱερέως τῆς ἀγίας ἀξίωσιν κοινωνίας, ὃ ἢ ἀδίκως πινὰ τῆς ἀγίας κοι-
νωνίας τοιμύσας χωρίσθῃ πᾶσι τῶτοις ἰσὸς ἕ ἱερέως ὑφ' ὃν τέτακται χωριεῖσθαι τῆς κοι-
νωνίας ἐφ' ὅσον χρονον σωθεῖδεν ἐκείνος, ἢ αὐτὸς ἀδίκως ἐπίησεν, ἀδίκως ἰσὸς μείζον.

κεφάλαιον ι.

Περὶ τῶν ἀφοριζομένων, ἢ ἐκβαλλομένων τῆς ἐκκλησίας ἢ τῆς κει-
ωνίας, σωδδ καιων ιβ. ιγ. λβ. να. σωδδ Νικαίας καιων ε. ιβ. ιγ.
σωδδ Αὐτοχέας καιων ε. σωδδ Λαοδικείας καιων λς. σωδδ Χαλ-
κηδόν ἕ καιων δλ. ις. σωδδ Σαρδικῆς καιων ι. ιγ. ιδλ. σωδδ Καρθε-
γεννης καιων ξε. σωδδ ε. καιων κα.

κείμενον.

Η ιδλ. Διάτ. Ξ γ. τίτ. Ξ α. βιβλίε λέγει, ὅτι ὁ κὲ δοκιμασίαν ὄπισ-
θεν πάλιν ἐκκλησίας ὄπισθεν πάλιν, εἰὰ τι ποῖη παραχῶδες, κὲ θέλη ὄπισθεν πάλιν
τῇ αὐτῇ ἐπισκοπῇ, πῶρρω τὸ πῶρρω ρ. μίλια ἐκβάλλεται, κὲ ἐκείνη ἀδειαν
περὶ σινεῖ βαπτίζει ἢ λαμβάνει ἀντίγραφον, ἀλλ' εἰ κὲ λάβῃ ἐκὸς πάλιν.
κὲ ὁ βοηθῶν αὐτῶ ἀνακατεῖται. κὲ ἡ κγ. Διάτ. Ξ αὐτῶ τίτ. ἐκβάλλει Εὐτυ-
χεα. κὲ ἡ ε. Διάτ. Ξ α. τίτ. τῶ νεαρῶν ἐκβάλλει Πέτρον, Ἀνθιμον, Σίθηρον, κὲ
Ζωορῶν, ἀπὸ τῶν τοῖς ἕχουσι συγγραμμάτω Σεθήρη, κὲ μὴ καίεσιν αὐτῶ,
πινὰς ἐτέρας, κὲ χειρῶν ἀποκοπῆς. ἡ ἰ β. Διάτ. Ξ α. τίτ. τῶν νεαρῶν,
Φησὶν ὅτι ὄπισθεν πάλιν κανονικῶς τῆς ἱεροσωμῆς ἐκπεσῶν, κὲ ὄπισθεν πάλιν τῇ
πόλει ἀφ' ἧς ἐξεβλήθη, ἢ καταλιμπάνων τὸ τόπον ἐν ᾧ Διὰ τῶν ἐκβαλλομένων,
μοναστηρίῳ ἄλλῃς ἐπαρχίας ἐκβάλλεται.

σχόλιον.

Η ιδλ. διάτ. τδ γ. τίτ. τδ α. βιβλίε τῶ κώδικος, ἐστὶν ἐπὶ τῶ βασιλικῶν τίτ. α.
κεφ. α. κὲ λέγει τὰ αὐτῶ, ἡ κγ. διάτ. τδ γ. τίτ. τδ α. βιβλίε τῶ κώδικος ἐπὶ ἐτέρη εἰς τὸ
βασιλικῶ. ἡ ε. διάτ. τδ α. τίτ. τῶ νεαρῶν, ἐστὶν ἐπὶ τῶ ἱεροσωμῆς μὴ. τῶτο ὃ αὐτῆς τὸ
κεφ. ἐπὶ τῶ βασιλικῶ. ἡ β. διάτ. τδ α. τίτ. τῶ νεαρῶν, ἐστὶν ἐπὶ τῶ ἱεροσωμῆς ἐκγ.
κὲ κειται ἐν βιβλίῳ γ. τῶν βασιλικῶν τίτ. α. κεφ. κς. ὑπὸς ἕχουσι, εἴτις ὃ ὄπισθεν πάλιν
κὲ τῶν ἱερέων κανόνες τῆς ἱεροσωμῆς ἐκβαλλομένων τοιμύσας ὄπισθεν πάλιν τῆς πόλεως ἕ ἡς ἕ
ἐκβάλλῃ, ἢ καταλιμπάνῃ τὸ τόπον ἐν ᾧ ἐκβαλλομένη διάγειν, κελεύουσι τῶτον μοναστηρίῳ ἐν ἄλλῃ
ἐπαρχίᾳ κειται ἐπὶ παραδίδοσθαι.

κεφάλαιον ια.

Εὐκρίων αἰπιῶν ἀφορίζεται ὄπισθεν πάλιν, καὶ κληρικῶς, ἢ λαϊκῶς, καὶ
εἰὰ ὄπισθεν πάλιν κατηγορέμενος Διὰ λιβέλλε παραμειται τὴν ὄπισθεν πάλιν,
κὲ ὅτι εἰ δὲ ὄπισθεν πάλιν γινόμενον, ἐκβαλλόμενον ἐλόγως ἢ ἀλόγως εἰς
περὶ σινεῖ τῶν κατὰ γενοσθαι βαθμῶν, ἀποσῶλων καιων ε. η. θ. ι. ια. ιβ. ιγ.
ιε. ις. κ. κδ. λ. λς. μγ. μέ. μη. να. νς. νζ. νη. νθ. ξε. ξζ. ο. σα.
οβ. ογ. ος. πδ. συνόδδ Χαλκηδόνος ἐξ τῆς περὶ ἕξως τῆς πρὸ Φωτίε Ξ
ὄπισθεν πάλιν Τύρα, κὲ Εὐσταθίε ὄπισθεν πάλιν Βηρυτῆ, συνόδδ ε. καιων η. κὲ
τὰ ἐν αὐτῶ λύοντα τὴν ἐναντιοφανείαν τῶν κανόνων, σωδδ Αὐγκύρας
καιων ιη. συνόδδ Νεοκαισαρείας καιων α. Κυρλίλλε ἐκ τῆς πρὸς Δόμινον
ὄπισθεν πάλιν κεφ. α. γ.

κεφάλαιον ιβ.

Ὅτι ἐφ' ὅσον χρονον ὁ ὄπισθεν πάλιν κειωνεῖ τῶ παρ' αὐτῶ ἀφοριεῖσθαι,
εἴτε εἰ ἄλλοι ὄπισθεν πάλιν κειωνεῖσιν τῶ ἀφοριεῖσθαι, σωδδ Καρθεγεννης
καιων ρλγ.

Πόσι δ'πίσκοποι καθορίζονται, δότοσ'των κανών γ'. ε'. ζ'. ια'. κ'. κγ'. κε'. κζ'. κθ'. λ'. λα'. λε'. μβ'. μδ'. με'. μς'. μζ'. μθ'. ν'. να'. νβ'. νγ'. νε'. νθ'. ξ'. ξβ'. ξγ'. ξδ'. ξε'. ξς'. ξη'. ξθ'. ο'. πα'. πγ'. πδ'. συνόδες Νικαίας κανών β'. ι'. ιζ'. συνόδες Αγκύρας κανών ι'. ιδ'. ιη'. συνόδες Νεοκαισαρείας κανών α'. συνόδες Αντιοχείας κανών α'. γ'. δ'. ε'. ιγ'. συνόδες Εφέσας κανών β'. συνόδες Χαλκηδόνος κανών β'. η'. κζ'. συνόδες Σαρδικής κανών κ'. συνόδες σ'. κανών γ'. δ'. ε'. θ'. ια'. πς'. ηζ'. Βασιλείς κανών ο'.

κεφάλαιον ιδ'.

Εκ ποίων τις αιτιών καθορίζεται, δότοσ'των κανών γ'. ε'. ζ'. ια'. κ'. κγ'. κε'. κζ'. κθ'. λ'. λα'. λε'. μβ'. μδ'. με'. μς'. μζ'. μθ'. ν'. να'. νβ'. νγ'. νε'. νθ'. ξ'. ξβ'. ξγ'. ξδ'. ξε'. ξς'. ξη'. ξθ'. ο'. πα'. πγ'. πδ'. συνόδες Νικαίας κανών β'. ι'. ιζ'. συνόδες Αγκύρας κανών ι'. ιδ'. ιη'. συνόδες Νεοκαισαρείας κανών α'. συνόδες Αντιοχείας κανών α'. γ'. δ'. ε'. ιγ'. συνόδες Εφέσας κανών β'. συνόδες Χαλκηδόνος κανών β'. η'. κζ'. συνόδες Σαρδικής κανών κ'. συνόδες σ'. κανών γ'. δ'. ε'. θ'. ια'. πς'. ηζ'. Βασιλείς κανών ο'.

κεφάλαιον ιε'.

Εκ ποίων τις αιτιών εν τῷ αὐτῷ κ' ἀφορίζεται, κ' καθορίζεται, ἢ καθορίζεται, κ' τῆς κωνωνίας ἢ τῆς ἐκκλησίας ἐκκ'πίεται, δότοσ'των κανών κε'. κθ'. λ'. ξε'.

κεφάλαιον ις'.

Εκ ποίων αιτιών κληρικὸς ἢ λαϊκὸς ἀναθηματίζεται, συνόδες Γαργαῶν κανών ιη'. συνόδες Χαλκηδόνος κανών β'. ζ'. Βασιλείς ἐκ τῆς παρὸς Γρηγόριον πρεσβύτερον δότοσ'των.

κεφάλαιον ιζ'.

Ὅτι ε' δ'ε' δις ἐκδικεῖν ἔπι τὸ αὐτὸ, δότοσ'των κανών κε'. Βασιλείς κγ'. λβ'. να'.

κεφάλαιον ιη'.

Εκ ποίων τις αιτιών τελείως ἐκβάλλεται, δότοσ'των κανών κη'. να'. ξβ'. συνόδες Αντιοχείας κανών δ'. συνόδες Λαοδικείας κανών λς'. συνόδες σ'. κανών κ'.

κεφάλαιον ιθ'.

Πότε τις καθέδρας μὲν ἢ ἐπίσεως ἱερατικῆς μετέχει, ὅση ἐνεργεῖ δὲ τι τῶν λοιπῶν, συνόδες Αγκύρας κανών α'. β'. συνόδες Νεοκαισαρείας κανών θ'. συνόδες σ'. κανών γ'. κς'. Βασιλείς κανών κζ'. ο'.

κεφάλαιον κ'.

Περὶ τῆς μη' πιστευῆσαι τὸν δότοσ'τοπον λέγονται ἰδιαζόντως αὐτῶν τὸν κληρικὸν σωμολογήσασθαι τὸ ἀμάρτημα, συνόδες Καρθαγίνης κανών ρλβ'.

κεφάλαιον κβ'.

Περὶ δότοσ'τος ἢ κληρικὸς ἐοδόντος κ' ἐρεά ἐν αἵματι, ἢ θηριάλω-

πιν ἢ θνησιμῶν, δότοσ'των κανών ξγ'. συνόδες Αγκύρας κανών γ'. συνόδες σ'. κανών ζζ'.

κεφάλαιον κβ'.

Περὶ τῶν δότοσ'τοπος κ' πρεσβυτέρων κ' Διακόνων, κ' πάντως ὅσων τὰ ἱερά ψηλαφῶνται, ὁφείλειν ἀπέχεσθαι τῶν οἰκείων γεμετῶν, συνόδες Καρθαγίνης κανών γ'. δλ'. κε'. θ'. συνόδες σ'. κανών ιβ'. ιγ'.

κεφάλαιον κγ'.

Περὶ κληρικῶν χλωδίζοντων ὅσων ἀδενεῖς, δότοσ'των κανών πενήτησ'τες ἐβδόμ'.

κεφάλαιον κδ'.

Περὶ κληρικῶν ἐαυτὸν ἀκρωτηριάζοντος, δότοσ'των κανών κγ'. συνόδες Νικαίας κανών α'. συνόδες α'. κ' β'. ἐν τῷ ναῷ τῶν ἀγίων δότοσ'των καὶ ὡς ἡ ἀάγνωθι αὐτῶν τὰ παρεγεγραμμένα ἐν τῷ ιδλ'. κεφ. ξ' α'. ἴτ. ξ' παρόντος σωμαγματοσ'.

κεφάλαιον κε'.

Περὶ κληρικῶν δότοσ'των, κ' τυτῶν, κ' μάγων, κ' ἐπιποδῶν, κ' ἀσφαλῶν, κ' μαθηματικῶν, κ' παρὸς μαντεῶν, κ' φαρμακειῶν, κ' περὶ ἀπίων, δότοσ'των κανών ξβ'. συνόδες Αγκύρας κανών α'. β'. συνόδες Λαοδικείας κανών λς'. ξ' ἀγίας Βασιλείς κανών ογ'.

κεφάλαιον κς'.

Περὶ Φαρμακῶν, κ' μαθηματικῶν, κ' ὁμοίων, Διαλαμβαίνει ὁ ιη'. ἴτ. ξ' θ'. βιβλίος ξ' κώδικος Διάτ. α'. ταῦτα, μετίζον ἐστὶ τῷ Φοριάκω ἢ ξίφει Φοιεύσασθαι. Διάτ. β'. τὴν γεωμετρικὴν χρῆσιμόν ἐστιν εἶδεναι, ἢ τὴν μαθηματικὴν ἀπηγόρευται κ' κατακρίνεται. Διάτ. γ'. μη' εἰς οἰωνοσκοπὸς, ἢ ἱερῶς ἢ τῶν ὑπερχωρῶν ποιῶν τῆς θρησκείας, εἰσὶτο παρὸς τινα ἐν οἰαδῆσ' ποτε αἰτία κ' αὐτὸς Φίλ. ἢ, ἐπεὶ κ' αὐτὸς καίεται, κ' ὁ παρὸς ἐψάμεν ὅσων δὲ παρὸς τεύεται δημόσιον, κ' ὁ βουλομέν' πατηγρῆ, διατ. δλ'. οἱ δὲ μαγείας τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων ἢ τῆς σωφροσύνης ὅσων βελούοντες τῶν παρὸς, ε' μὲν οἱ παρὸς θεραπεῖαν τῶν ἀνθρώπων ἢ τῶν θεῶν τῆς ἰατρικῆς τῶν καρπῶν ποιῶντες, οἱ ἐν βροχίλῳ, ἢ χάλαζαν ἐπέχοντες. Διάτ. ε'. μηδεὶς ῥωτάτω μάντιν, ἢ ἴντῳ, ἢ οἰωνοσκοπῶν, μήτε χηματίζεται χαλδῶσ' ἢ μαθηματικῶς, ἢ τις παρὸς αἰσῆσ' ὅσων παρὸς ταῦτα ποιῶν δότοσ'ται.

κεφάλαιον κς'.

Ἡ α'. διάτ. ξ' ιη'. τίτ. ξ' θ'. βιβλίος ξ' κώδικος κ' ἐστὶ ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλικῶν ξ'. τίτ. λθ'. κεφ. κ'. ἔτος ἔχοντι ὡς σωφροσύνη. ἢ β'. διάτ. ξ' αὐτὸ τίτ. κ' βιβλίος, ἐστὶ ὅσων αὐτῶν

ταύτας ἀναζητῆν θησαυρῶν, μήτε ὡς ἐν ὧν αὐτὸς θησαυρῶν, μήτε ὡς ἕτερον πηλὸς ἐν εὐρέσει διδοῦναι δέσεις, εἰ μὴ γὰρ ἐν ἰδίῳ τόποις τις χωρεῖ πάσις μυσηρὸς θυσίας, ἢ ἄλλης πηλὸς τέρους νόμοις ἀπηγορευμένοις ἔνθα θησαυρῶν τῶν ἐστὶ χεῖματα ἀποτεθέντα παρὰ πηλὸν ἀγνοήσαντα τῶν χεῖρων, καὶ χεῖρα τοῖς ἐν εὐρέσει ἀδελῶς, καὶ μὴ τῶν φιλοπυλῶν εἰς τὴν κατ' αὐτὴν συκοφαντίαν ἀφροσύνας πνεύ. ἐπειδὴ τοίνυν τῶν νόμων ἐπιτήδεα πηλῶν, καὶ ἐπιτήδον ἐστὶ δέσεις ἐπιδοῦναι κατὰ τῆς, ὡς τῆ βασιλείας τῶν παύτων δέσεις ἀφροσύνας πνεύ. ἐν ἀλλοτείῳ ὅτι τῶν μὴδὲ ἄκοντος, μὴδὲ βυλομύου τῶν δεσπότη, ἢ ἀγνοοῦτος πολυμάτω πηλὸν ἀναζητῆν θησαυρῶν, ἀλλὰ εἴτε δέσειν ἐπιδοῦναι, εἴτε καὶ χεῖρας δέσεις ἐρευνήσας παρὰ τῶν νόμων ἔνθα τις ἐν ἀγνοείῳ τῶν θησαυρῶν, διαφερέτω μὴ τῶν δεσπότη τῶν τῶν παρὰ ἐρευνῆντα, ὅτι ἐν ὧν ὡς παρὰ τῶν νόμων σφοδρῶς πηλωρεῖται. ἐὰν ὅτι ἐν εὐρέσει, ἐδὲ δέσεις ἐπιδοῦναι ἀλλὰ ἐν τῶν τυχὸν ἀφροσύνας τῶν γῆν ἢ ἄλλως πῶς γεωργῶν ἢ ἀλλοτείῳ γῆν ἐκτ' ἀφροσύνας ἐρευνῶν ἔνθα τις ἐν ἀλλοτείῳ τῶν θησαυρῶν, τὸ μὴ ἴημισυ τῶν ἐρευνῶντων αὐτὸς κερδαμῆται, τὸ ὅτι ἴημισυ διδοῦναι τῶν δεσπότη τῶν τῶν. ζῆται καὶ βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἰε'. τίτ. α'. κεφ. ξ'. ἢ α'. διάτ. τῶ ζ'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον τῶ κώδικος, ἐστὶ κεφ. κγ'. τῶ νδ'. τίτ. τῶ ξ'. βιβλίον τῶ βασιλικῶν ἔστω ἔχον ῥητῶς ὡς ἐξ ἀφρο. ἢ β'. διάτ. τῶ αὐτῶ τίτ. καὶ βιβλίον, ἐστὶ κεφ. κδ'. τῶ αὐτῶ τίτ. καὶ βιβλίον τῶ βασιλικῶν ἔστω ἔχον ὡς ἀφροσύνας. ἢ γ'. διάτ. ἐστὶ κεφ. κέ. ἔστω ἔχον, ὅτι δεσπότη τῶ ἀγνοῦν βιάπῆσιμα ἐ μνηστῆρῶν, ἔστω διατίθεται, ἔστω ἄλλον διαδέχεται, ἀποσύνας γῶ νοεῖται. ἀφροσύνας τῶν ὅτι τὸ κείμῶν ἐν τῶν πηλῶν κατὰ τῶν μὴ συνανασφύραται τοῖς ἀνθρώποις πῶν τοῖς ἀφροσύνας, καὶ κατὰ τῶν μὴ ἔχον αὐτὸν κείμῶν μέλα νοίας, ἐ ἀφροσύνας ἐν τοῖς βασιλικῶν, ἀλλ' ἐδιδόθη ὡς ἀφροσύνας ἀφροσύνας. ἐ χωρεῖται τῶν τῶν ἀφροσύνας τῶν βασιλικῶν, καὶ διὰ τῶν, ἢ λζ'. ἰουστινιανῶν νεαροῦ, ἢ κατὰ τῶν ἀφροσύνας ἐ κατὰ τῶν ἀφροσύνας ἐστὶ κεφ. κς'. τῶ ῥητῶν νδ'. τίτ. τῶ ξ'. βιβλίον ἔστω ἔχον ὡς ἀφροσύνας, ἢ ε'. διάτ. ἐστὶ κεφ. κζ'. τῶ αὐτῶ τίτ. καὶ βιβλίον τῶ αὐτῶ διεδόθη, καὶ ἢ ε'. διάτ. ἐστὶ κεφ. κη'. τῶ ποιήσε κατὰ ὁμοίως παρὰ κείμῶν.

κείμενον.

Βιβλίον α'. τίτ. θ'. Διάτ. ἢ. ἰε δαί. τὸν μὴ ὄντα τῆς αὐτῶ θρησκείας ἐναντία διδασκαλία μεταγωγῶν εἰς αὐτῶν, δημόσιον καὶ κεφαλικῶς πηλωρεῖται. Διαλαμβάνει ὅτι τῶν ποιήτων, καὶ ἐν τοῖς διγέσις, Φησὶ γὰρ βιβλίον θ'. τίτ. β'. Διάτ. ζ'. ὅτι ὁ Φάρμακον ἀπὸ ἰατρείας δόλω δεινῶς, ἔστω κείμῶν εἰς τῶν αὐτῶ πηλῶν, ὡς αἰτίαν θανάτου παρὰ τῶν. ἴδιον ὅτι χωρεῖ τῶν ἐγκλήματι καὶ εἰ τις ἀφροσύνας δόλω Φάρμακον ὡς Διάτ. ἢ. ὁμοίως καὶ ἀπὸ ἰατρείας Διάτ. θ'. βιβλίον ἰ'. τίτ. β'. Διάτ. δ'. ἐ ἀφροσύνας μεταξὺ τῶν κληρονομῶν, τὰ ἐν τῶ κληρονομία ἀφροσύνας κατὰ Φάρμακα, ἢ μαγικά βιβλία, ἢ τὰ ὁμοία, ἀλλὰ κατὰ δοκιμασίαν ἐ δι- κασῶς φησὶρονται. βιβλίον ἢ. τίτ. α'. Διάτ. λέ. τὰ κατὰ Φάρμακα ἐ πηλωρεῖται, εἰμέντοι δεχόμενα μίξιν χηρῶν ἀφροσύνας ὡς ὅτι τῆς ἀφροσύνας ἀφροσύνας. βιβλίον μζ'. τίτ. ἰ'. διάτ. κέ. οἱ παρὰ φροσύνας πηλῶν φαρ-

μακῶν πηλωρεῖται, ἐνέχονται τῶν ἀφροσύνας νόμων. εἰ ὅτι ἀφροσύνας ἢ ἐτέ- ρων μαντείαν ἀπηγορευμένῳ μετῶν, ἐρωτηθεὶς εἶπη κλέπῃ τῶ μὴ ὄντα. ἔστω κείμῶν τῆς ἀφροσύνας. βιβλίον μη. τίτ. ἢ. διάτ. β'. τῶν ἀφροσύνας νόμων κατέχεται ὁ Διάτ. τὸ φροσύνας ἀφροσύνας, πηλῶν Φάρμακον, ἢ πηλωρεῖται, ἢ ἔχον. εἰ ὅτι Φάρμακα, καὶ τῶν ὁμοίων ἐμπροσθέντα, καὶ τὰ λεγόμε- να φίλτρα. εἰ ὅτι καὶ τις μὴ κατὰ λογισμῶν παρὰ τῶν γυναικῶν συλλήπῃ- κων, καὶ τελευτήσῃ ἢ λαβῶσα, ἐξορίζεται, καὶ ὁ πηλωρεῖται ἀφροσύνας δι- δασῶν πηλῶν κείμῶν, ἢ σαλαμανδραν, ἢ ἀκόνιτον, ἢ πιτυοκάμπῃ, ἢ βέβρω- σιν, ἢ μανδραγόραν, ἢ κωνιαρίδας.

χόλιον.

Ἡπ'. διάτ. τῶ θ'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον τῶ κώδικος, ἐστὶ κεφ. μα'. τῶ α'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον τῶν ἐχον ὡς ἀφροσύνας, ἀνευ τῶ κεφαλικῶς πηλωρεῖται τῶν ἀφροσύνας, τῶ τῶ ἐν εὐρέσει εἰς τὰ βασιλικῶν τὸ ζ'. διάτ. τῶ β'. τίτ. τῶ θ'. βιβλίον τῶν διατ. ἐστὶ τῶ ζ'. τῶ γ'. τίτ. τῶ ξ'. βιβλίον λέρον, ὅτι φροσύνας ἀλλὰ αἰτίαν θανάτου δεινῶς τῶ ἰμφοκτοῦ, ἐ τῶ ἀφροσύνας ἔστω κείμῶν, ὡς ὁ δεινῶς φάρμακον ἀπὸ ἰατρείας, ἢ ἐξορίζεται τὸ μαντοῦ. τὸ ἢ. διάτ. ἐστὶ ἢ. κεφ. τῶ αὐτῶ τίτ. καὶ βιβλίον, ὡς ἀφροσύνας καὶ τῶ τῶ δ'. διάτ. τῶ β'. τίτ. τῶ ἰ'. βιβλίον τῶ διατ. ἐστὶ τῶ β'. τῶ δ'. κεφ. τῶ γ'. τίτ. τῶ μβ'. βιβλίον ἔστω ἔχον, ἐξορίζεται τῶν χηρῶν τὰ λοιπὰ ἀφροσύνας κατὰ τῶν εἰς τὸ διαφροσύνας τῶ φαμίλια τῶ κληρῶν ἀφροσύνας, καὶ τὰ κηρῶν φάρμακα, καὶ τὰ μαγικά βιβλία καὶ τὰ ὁμοία, ἀλλὰ ἀφροσύνας ἐστὶ τῶ ἀφροσύνας παρὰ τῶν ἀφροσύνας τῶν ἀφροσύνας. ἐ διαφροσύνας τὰ ἀφροσύνας ἀφροσύνας, ἢ τὰ ἀφροσύνας κληρῶν, ἢ βίαις ἀφροσύνας, ἢ ἐφροσύνας. ἀφροσύνας τῶν ὅτι ἐν τῶ τῶ ἀφροσύνας γέγραπται μὴ διαφροσύνας τὰ μαγικά βιβλία, καὶ τὰ κηρῶν φάρμακα, ὅτι βασιλικῶς λέγει διαφροσύνας ταῦτα, καὶ ἐστὶ κατὰ τῶν ἀφροσύνας τῶ τῶ βασιλικῶν, καὶ ταῦτα γῶ ὡς ἔστω δεινῶς γῶ μῶν, κα- λῶς διαφροσύνας. ἐτέρας ὅτι λόγῳ ἐστὶ τὸ κείμῶν αὐτὰ ἀφροσύνας τῶ ἀφροσύνας διὰ τὸ μὴ πηλῶν εἰς τῶν βλαβῶν. τῶ λέ. διάτ. τῶ α'. τίτ. τῶ ἢ. βιβλίον τῶν διατ. ἐστὶ τῶ μγ'. τῶ λέ. κεφ. τῶ α'. τίτ. τῶ ἢ. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ὁμοίως ἔχον. τῶ ἰε'. διάτ. τῶ ἰ'. τίτ. τῶ μζ'. βιβλίον τῶν διαφροσύνας, ἐστὶ κεφ. ἰε'. τῶ κα'. τίτ. τῶ ξ'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν τὰ αὐτὰ λέρον, ἀνευ τῶ ἔστω κείμῶν τῶν διαφροσύνας τῶ ἀφροσύνας, ἢ ἐτέρας μαντείας εἰπόντα κλέπῃ τῶ μὴ ὄντα. τῶ τῶ ἐν εὐρέσει εἰς τὸ αὐτὸ κεφ. ἀλλὰ εἰς τῶ α'. τῶ αὐτῶ κεφ. τῶ β'. διάτ. τῶ ἢ. τίτ. τῶ μη'. βιβλίον τῶν διατ. ἐστὶ κεφ. γ'. τῶ λθ'. τίτ. τῶ ξ'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν τὰ αὐτὰ φροσύνας λέρον ὅτι εἰς τὸ κείμῶν ἐξορίζεται. ὅτι βασιλικῶς ἀφροσύνας τῶ μζ'. δημόσιον ἀφρο- σύνας κατὰ τῶν ἀφροσύνας τὰ φίλτρα. τὰ ὅτι φροσύνας κατὰ τῶ πηλωρεῖται ἀφροσύνας εἰς τὸ γ'. τῶ αὐτῶ γ'. κεφ. λέρον, καὶ ὁ πηλωρεῖται ἀφροσύνας ἀφροσύνας πηλῶν κείμῶν, ἢ σαλαμανδραν, ἢ ἀκόνιτον, ἢ πιτυοκάμπῃ, ἢ βέβρωσιν, ἢ μανδραγόραν, ἢ κωνιαρίδας.

κείμενον.

Διάτ. ιγ'. ὁ ποιῶν θυσίας ἀπηγορευμένῳ, τῶ ἀφροσύνας νόμων ἔστω κείμῶν. βιβλίον μη. τίτ. ἢ. διάτ. κη'. οἱ φάρμακα ἀφροσύνας ἀφροσύνας ὄντες, δε- φροσύνας ἀφροσύνας. οἱ ὅτι λοιπὸν εἰς κεφαλῶν πηλωρεῖται. διάτ. λη'. ὁ δεινῶ-

κως πόμα προς Φίλτρον η ομβλωθριδιον χωρις δολα ούτελις μεν ων, μεταλι εση, τιμω θη εχοριζεται μετα μερικης δημωσεως. εχα η η πιμωρα υπαγχεται εαν τις εκτετα τελευτηση.

χόλιον.

Το γυ. διατ. εσι τ αυτε βιβλιον χυ πτ. κεφ. θ. τα αυτα λερον. Το κη. διατ. τθ. πτ. τθ. μν. βιβλιον εστι ειν εις τα βασιλικα, χυ το λη. διατ. τθ. πτ. τθ. αυτε μν. βιβλιον των διαταξεων, εσι δεμας. τθ. λη. κεφ. τθ. να. πτ. τθ. ε. βιβλιον επως εχον ως εχραση. ανδρωσπι χυ ποσ κημωρε κανονιας εν τω κ. κεφ. τθ. γυ. πτ. τθ. παρονιοσ αυταγματιοσ τε διδασκαλοσ περ αποσπαιτων, χυ πυλων, χυ μαγων, χυ επαιδων, χυ ασρολογων, μαθηματικων, μαθηστων, χυ φηιαπιων.

κεφάλαιον κς.

Περ εθπισκοπων, η κληρικων επιβντων, η φονδοντων, αποσολων κανων κς. ζς. σωοδοσ α. χυ β. εν τω μαφ των αγριων αποσολων κανων θ. βασιλεισ κανων νε.

κείμενον.

Η β. διατ. τθ. α. πτ. των νεαρων απαγορδει μεν τοις εθπισκοποισ πληττειν χειρον οικειαισ, εχ εροσε η πωλυ, γημικωσ η παει παν τοσ τυπιοντισ, η υβριζαντοσ ο πολιτικωσ διοριζει νομω. βιβλιον μς. ιτ. ι. βιβλιον θ. ε κωδικωσ, πτ. λε. διδωσ κατ αυτων πτω παει υερωσ αγωγω, ηπισ χυ χρηματικωσ κινειται, χυ εγγληματικωσ γραφησ αποπιθεμενησ, κημ διοριεεται ποια σι τε αχα ε υερωσ, ποια η ελαφρα. παει η φονεων διαλαμβωπει ο η. ιτ. ε μη. βιβλιωσ, χυ ο ισ. πτ. ε θ. βιβλιωσ ε κωδικωσ. γινωσκε η οπι ο φινω απο της διαθεσεωσ σκοπειται. ει σκοπον εχε φονευση. οθεν εσιν ευρεν. οπι χυ ο παληξασ μεν, μη φονδωσισ η, ως φονδωσ τιμαρεται, χυ ο φονδωσ ε τιμαρεται ως φονδωσ, εαν μνον η η λησ παληξαι. η η πιαυτη διαθεσισ σκοπειται απο ε πα ηξαντοσ ο γονωσ και εσι ε μεν εκασωσ φινωσ επτι με. εν τιμω φονδωσαντισ δε πορταπτον κημ τελεια δημωσισ, επτι η των δετελων, ελφει χυ ηρωιοσ παρραδοθηναι, επτι η ε κβλακειαν η γουω αμελειαν φονδοντισ πενταετησ εχορια, επτι η ε ακωσιεσ πυγρωμη διδοιται. ζηταν οω παει φινωσ, αν αννωσθε σδν ειρημενωσ ιτ. σω τοισ αυτην παπαπτιλοισ, ειρηται η ηρωικωσ βιβλιω μη. πτ. ιθ. Διατ. ε. οπι εν πωσι ποιε εγγλημασι δε ζηπειν ει εκ πα νοιασ, η κβ π χλω ημαρτε. χυ ετωισ, η παρωσ τον νομον, η πεαυτεραν τιμαριαν επτι φεριν. κημ Διατ. ια. οπι η αποσ προνοιασ τισ αμαρτανει, ως ο φρατειαν σωισων, η ε εορμησ, ως ο θυμαμενωσ η καπα τυ χλω, ως ο εν ηηρα καπα ηρωιεσ ριψασ, κημ φονδωσισ ανθρωπων.

χόλιον.

Η β. διατ. τθ. α. πτ. των νεαρων, εσι νεροθιωσπινοιοσ ρωγ. κημ κημ εν βιβλιω γ. τθ βασιλικων πτ. α. κεφ. κε. ο χυ εχει επως ως εδηλαση. ο ι. πτ. τθ. μς. βιβλιον των διατ. χυ ο λε. πτ. τθ. βιβλιον τθ κωδικωσ, χυ ο λζ. επτησων εις τον κα. πτ. τθ. ε. βιβλιου των βασιλικων. απο αυτησ αφησ ζηπει διοφορα τετα κεφ. ο α. πτ. τθ. μη. βιβλιον των διαταξεων επτησ εις το ε βιβλιον πτ. λγ. κεφ. α. κημ εφ εζησ. ο ισ. πτ. τθ. β. βιβλιον τθ κωδικωσ κειται εις βιβλιον ε. χυ πτ. λθ. κεφ. ιγ. κημ εφ εζησ ανδρωσπι εωυ απο τ επον των βιβ. πτ. και κεφ. διαφορα, χυ η η. κανονια τθ αγιωσ βασιλειω, χυ πτω εν αυτω τεθεισαν εφ φονεων νεροθι τθ βασιλειωσ κημειν Νικαιωσ τε Κομνησ. το ε. διατ. τθ. ιθ. πτ. τθ. μη. βιβλιωσ, εσι δεμα β. τθ. ε. κεφ. τθ. να. πτ. τθ. ε. βιβλιον τα αυτα λερον ερωσ. το η ια. διατ. εσι δεμα γ. τθ. ια. κεφ. τθ. αυτε να. πτ. τα αυτα διεζιον απαεργλακτωσ.

κεφάλαιον κζ.

Περ εθπισκοπων, η κληρικων κυευοντων, η μεθυσκομενων, η θεαισ περακαλλονων, τυμβαρυχιωτων, κλεπτονταν, εθπισκομωτων, τακζιων η λαμβανοντων ηρωικιασ, η επρον αιχαρον ενω τοις εθπισκομωτων κερδω, αποσολων κανων κε. μβ. μγ. μδ. σωοδοσ Νικαιιασ κανων ις. ηησ εν Λαοδικεια κανων δ. νδ. ηησ εν Καρθαγηνη κανων ε. ις. σωοδοσ ε. κανων ι. κγ. κδ. ν. να. σωοδοσ Νικαιιασ το β. κανων δ. βασιλειωσ κανων ιδ. ις. κθ.

κείμενον.

Η λδ. Διατ. ε δ. πτ. ε α. βιβλιωσ ε κωδικωσ, φησιν, εθπισκοποσ η κληρικωσ κυβωτων, η κωνωνων τοισ κυβωσων, η παρακαθημενω, η θεατερον η κημ ηγιωσ θεωρωσ, αφοριζεται πασισ ιερωσ λειτεργιασ, χυ των σιτηρεσιων αυτεσ τερεται, χυ εριζεται αυτω χρονω εις μετανωιαν, χυ εαν αζωιωσ εσω ε χρονω μετανωησισ φανη, ιερωτικησ αξιεταμ φιλανθρωπιασ. ει η μετα τον χρονον επτι μενη. τελειωσ εκθαλλεται ε κληρω. χυ γινεταμ βελοτωσ μετα της αυτεσ περωσιασ ηησ πλεωωσ ησ λω κληρικωσ, η ηησ πλεωωσ σκεινησ σκηνερασ βελοτ ηλιον, η εις πτω χρησασων εκ τω παησαεσων. ει η μη εχει εσιαν, γινεταμ τεξεωτησ. παρραφυλαησσι η ταυτα πατρειαρχαι. χυ οι εθπισκοποι, χυ οι σκληροστυμοι, χυ οι εκασησ διοικητωσ επαιχοι, χυ οι αρχοντεσ χυ οι εκδικωι, ταυτα τοισ ιερωσι παρρασυγγαλλασσι. δε η τα τοιαυτα μετα σκερωσειασ επτι των διαγγελιων ζηπιωται, χυ σδν σκερωσειασ ανανωσπιωται. πωνωσ η διαφορεσ ερε, ει καπα των αρχοντων, χυ των ταξεων, χυ των σκερωσειων, ει ταυτα μαθοντεσ μη παρρασυγγαλλασσι τοισ παρραφοροισ ιερωσιν. η μεντοι β. Διατ. ε α. πτ. τθ. νεαρων, επτι τηρεται επτεν αυσδν της λειτεργιασ κωλυεσθω, χυ μοναστη

εἰς ἐμβάλλεσθαι, ἀδειῶν παρεχόμενοι τοῖς ἱερεῦσι μετενοίας ὀπίδειγμα μῆνης ἐλαττωῦ τ' ἡρόνο·

σχόλιον.

Ἡ δ' α'. διάτ. τ' δ'. πτ. τ' β'. βιβλίον τὸ κώδικος ἐκ ἐπέθης εἰς τὰ βασιλικά. ἢ γ'. διάτ. τ' δ'. πτ. τ' νεαρῶν, ἐστὶ νεαροῦ ἰστυνιάνειος ἔγκυ. κειμήλιον ἐν βιβλίῳ γ'. τῶν βασιλικῶν πτ. α'. κεφ. κβ'. διαλαμβάνονται ὅσα εἰς τὸ κείμενον διεληφθησαν.

κείμενον.

Ὅτι μόνον ὀπιθορεῖν κωλύεται κληρικὸς, ἀλλὰ καὶ καθόλου ὁμνυῶν, εἰρηται βιβλίῳ α'. τ' κώδικος ἴτ. γ'. Διάτ. κέ. ὅτι οἱ κληρικοί δικασόμενοι διδόναι ἐγγύας μέχριν. λιτρῶν. εἰ τὸ πρᾶγμα ὑπερβαίνει ὁμολογίαν ὀπί τῶ ὑπερβαίνοντι ποιῶσιν ἀνάμοτον. διότι καὶ οἱ κανόνες κωλύουσι κληρικὸν ὁμνυῖν. εἰ καὶ τὰ μάλιστα εἰρηται βιβλίῳ τῶ αὐτῶ πτ. β'. Διάτ. γ'. ὅτι δὲ τῶν παρεσφύροντες, παρεστραπομένους καὶ ὄρκον ὀπί τῆ αὐτοφαλεία λαμβάνοντας, ἀποπέθεσθαι ἀπερὶ ὀπί φέρουται ὄσθα. καὶ ἡ γ'. Διάτ. τ' αὐτῶ β'. πτ. φησὶν, ὅτι εἰς ἐστὶν ὑπόνοια περὶ κληρικῶν, ὡς ἔχοντας πρᾶγμα τ' παροφύργος, κελύσθαι τ' ὀπίσκοπος αὐτῶ ὁμνυῖν. ἢ τὸ κωλύουσι τ' λαμβάνειν κληρικὸν τόκους, ἐμοὶ φαίνεται πανταχῆ περὶ τῶν ἀπο δανείας, ἢ γουω συμφώνων λελέχθαι, καὶ μὲν ὀπί τῶν σιωπηρῶν ἀρμολοζόντων ἐξ ὑπερβάσεως ὀπί τῶν βοναφίδι ἀγωγῶν.

σχόλιον.

Ἡ κέ. διάτ. τ' γ'. πτ. τ' α'. βιβλίον τὸ κώδικος ἐκ ἐξελήφθη εἰς τὰ βασιλικά. ἢ γ'. διάτ. τ' β'. πτ. τ' β'. βιβλίον τὸ κώδικος, ἐστὶ κεφ. ια'. τ' α'. πτ. τ' β'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ὅσα κατεργάσθη εἰς τὴν ἐρμηνείαν τ' β'. κεφ. τ' ε'. πτ. τοῦ παρόντος συντάγματος. καὶ ἀνάγκη τὸ μηδὲν περὶ ὄρκου διαλαμβάνον. ἢ γ'. διάτ. τ' αὐτῶ βιβλίον καὶ πτ. τ' κώδικος ἐμάμα ἔσα τελευτῶν τ' γ'. κεφ. τ' α'. τίτ. τ' ε'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἔδεν π περὶ ὄρκου διαλαμβάνει. ζητηθέντων εἰ ὁφείλουσιν οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ κληρικοί ὄρκους διδόναι σωματικῶς, καὶ νομίζω ὅτι ἐπεὶ τὰ ἀπὸ τῶν κωδικῶν ἐληφθέντα κεφ. καὶ τεθέντα εἰς τὰ βασιλικά, περὶ ὧν καὶ ὁ φῶπος μιν εἰς τὸ κείμενον ἐποίησεν, καὶ μέμνηται ὅλων ὄρκων. ἐκωλύθη τὸ ὁμνυῖν ὅλους ἐπίσκοπον ἢ κληρικόν. διὰ τὸ καὶ ἀπὸ σωματικῶν ὄρκου, ἐπενοήθη ἢ ἐγγραφῆ κατὰ θέσιν τοῦτον ἐπέχεσθαι, καὶ ἀνασπληῖσθαι ὅσα ὁ σωματικῶς ὄρκος ποιῆται ἐμελλε. οἱ γὰρ ἀνάγκησθαι καὶ ὡς ἀνάγκη ζῶντα ὄρκους σωματικῶς διδόναι, κληρικοί γάρ εἰσιν.

κείμενον.

Α' μέλει καὶ ἡ γ'. Διάτ. τ' β'. πτ. τῶν νεαρῶν ὀπί ληγάτων ὀσσεῶν ἐξ ὑπερβάσεως εἰπεν ἀπαμπεῖσθαι τόκους, καὶ καρπῶς. περὶ τὸ κλοπῆς κληρικῶν ἰδικῶς ὁ νόμος τ' ἀλαλέγεται, γνικῶς τ' ἀλαλαμβάνει περὶ κλοπῆς ὁ β'. πτ. τ' γ'. βιβλίον τ' κώδικος, καὶ ὁ πτ. τ' μζ'. βιβλίον τῶν Διατάξεων.

δύο τ' εἰσὶν εἶδη τῆς κλοπῆς, καὶ τὸ μὲν αὐτῆς λέγεταί Φανεροῦ κλοπῆς, τὸ δ' ἀφανῆς. Φανερὸς κλοπῆς ἐστὶν, ὁ μετὰ τ' κλοπιμῆς πρᾶγματος ἐξ οἰουδὴποτε, παροσάπε λαμβανόμενος, πρὶν ἢ τὸ πρᾶγμα ἀπαρῶρη, εἶτα παροσάπετο ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, εἴτε ἐν δημοσίῳ, εἴτε ἐν ἰδιωτικῷ τόπῳ. εἰ δ' ἀπῆρα γινώσκῃ αὐτὸ ὅπως παροσάπετο, καὶν λοιπὸν συλληφθῆ μετ' αὐτῶ, ὅσα ἐστὶ Φανερὸς κλοπῆς, ὁ δ' μὴ ποιῶτος ἀφανῆς κλοπῆς ἐστὶν. ἢ τὸ πινῆ τ' Φανεροῦ κλοπῆς γίνεταί, εἰς τὸ τετραπολιῶν τ' πημήματος τ' κλαπέντος ἐστὶν ὅτι καὶ τ' ἀφαίροντος, τ' ἀφανῆς εἰς τὸ διπολιῶν. καὶ ἐφ' ἐκατέρους ἐξωθεν τ' τοιαύτης πινῆς, διδοται τὸ πρᾶγμα, ἢ ἡ Διατήμησις αὐτῶ.

σχόλιον.

Ἡ γ'. διάτ. τ' β'. πτ. τῶν νεαρῶν, ἐστὶ νεαροῦ ἰστυνιάνειος ἔγκυ. κειμήλιον ἐν βιβλίῳ τ' βασιλικῶν ε'. πτ. γ'. κεφ. θ'. καταφωθέντι εἰς σχολαίον τ' α'. κεφ. τ' β'. πτ. τ' παρόντος συντάγματος περὶ τῶν ἀρχαῶν. ἐυχαρίστησεν ὅσα ἴσθη παρὰ τῆς Φωτῆ καλῶς ἐρμηνεύσαντι ἀπαμπεῖν ὡς διαφέρον τόκους, καὶ ὀπισκόπους, καὶ τῶν κληρικῶν. ὁ β'. πτ. τ' γ'. βιβλίον τὸ κώδικος, ἐπέθης εἰς βιβλίον τ' βασιλικῶν ε'. πτ. γ'. κεφ. ιβ'. ἢ ζητεῖ διάφορα. ἴδου κεφ. περὶ κλοπῶν καὶ κλοπῶν. ὁ δ' β'. πτ. τ' μζ'. βιβλίον τῶν Διατ. ἐπέθης εἰς βιβλίον τῶν βασιλικῶν ε'. πτ. ιβ'. κεφ. α'. καὶ ἐφ' ἐξῆς ζητεῖ κεφ. β'. γ'. δ'. ε'. τὰ αὐτὰ λέγοντα ἐπιπέσθη ὅσα καὶ εἰς τὸ κείμενον ἐρμηνεύσθη. Ζητεῖ τ' καὶ ἕτερον κεφ. τ' αὐτῶ πτ. διδόναι περὶ ἀρετῶν κλοπῆς καὶ φανεροῦ, καὶ εἴπερ ὅτι καὶ ἰερωμένων κλοπῶν ἐμνησθῆται οἱ τοῖτοι πτ. ἀλλ' ἐπεὶ ἀφ' ὧν νομιμῶν ἀνάγκη οἱ λείκοι, καὶ αὐτῶν καὶ οἱ κληρικοί ἀνάγκη, παροσάπε τ' ἐκ ἐπεθῆ ἴστος ἀπὸ κλοπῆς μὴ ἀνάγκη καὶ ἀνάγκη τ' κοινῶ νομιμῶ τ' περὶ τῆς κλοπῆς καὶ αὐλοισουρηθήσονται.

κείμενον.

Ὅτι τὸ ἐμπρησμῆ ἢ ναυαγίᾳ λαμβάνων ἐξωθεν τ' πρᾶγματος, διδόναι εἰσω μὲν ἐπιπέσθη ἐνιαυτῶ τὸ τετραπολιῶν τ' κλαπέντι, καὶ τὸ Φίσκω τὸ τετραπολιῶν μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν τὸ ἀπολιῶν, ὡς βιβλίον γ'. τ' κώδικος πτ. β'. Διάτ. ιβ'. καὶ ἐν τῶ θ'. ἴτ. τ' μθ'. βιβλίον. ὡς ὀπί τὸ πολὺ τ' ἐγκληματικῶς οἱ κλέπται κατηγοροῦνται ἡραφῆς ἢ γαμῆνης, ὡς Διάτ. ιγ'. τ' αὐτῶ β'. πτ. καὶ δευτῆ ἢ τ' διπολιῶν ἢ τ' τετραπολιῶν πινῆ. εἰρηται γὰρ Διάτ. ιζ'. τ' αὐτῶ, ἢ πεινῶν τὸν κλέπτην παροσάπε νυκτεπάρχω, ἢ τῶν εἰρχοντι, καὶ καταδικασθεῖς παροσάπε τὸ πρᾶγμα, ἢ τῶν Διατήμησιν αὐτῶ, ἀναμπεῖσθαι ἢ κατ' αὐτῶ ἀγωγή, ὡ αὐτῶ κινδυνόσωντος. ὁ δ' καταδικασθεῖς ὀπί κλοπῆς, ἢ Φιλικῶς ἀπαλλαγῆς ὀπίδοσθαι ἡραφῆτων ἀπμ τ' γίνεταί ὡς βιβλίον γ'. πτ. β'. Διάτ. α'. δ'. καὶ γ'.

σχόλιον.

Ἡ ιβ'. διάτ. τ' β'. πτ. τ' γ'. βιβλίον τὸ κώδικος, ἐστὶ ἐμάμα κέ. τ' οὐ ε'. πτ. τ' β'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἔτο λέγον, ἐὰν τις ἀπὸ ἐμπρησμοῦ, ἢ ναυαγίᾳ ἀφείνηται π, ἢ μιν ὡς ἐπείσθη

ἐπιαιτῶ ἀειπίνου εἰς τὸ τετραπλοῦν κατέχεται. μετὰ δὲ τὸ εἰαιτῶν εἰς τὸ ἀπλοῦν φέρει τῆ ἡδὴ ἀειπίνη ποιῆ. τὸ δὲ διδόναι καὶ τῷ φίσκῳ ἢ γρῶν τῷ δημοσίῳ τὸ τετραπλοῦν κα-
 θῶς ἐν τῷ κώδικι φησὶ γέτο, ἐκασσετέση ἐν τῷ βασιλικῷ. λέγεται γὰρ πινε δια τούτο μὴ
 ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ δημοσίῳ τὸ τετραπλοῦν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ὅτι ἀπὸ τῆ ἐπίτην τὸ βασιλικὸν
 ἔνοχον (ἔ) τὸ ἕως ἡμερησίῳτα σὺν τῷ τετραπλῶ καὶ τῷ ἀειπίνη ποιῆ, παρῆται διώκα-
 σται καὶ τὸ δημοσίον ἀπαιτεῖν τὸ τετραπλοῦν. φησὶ δὲ καὶ τὸ λ. α. κεφ. τῆ γ. τίτ. τ. γ. βι-
 βλίον ταῦτα, ὁ ἀρπάζων, ἢ κατὰ δόλον κερδύων ἐν ναυαγίῳ, εἰς ὅσον ὑποκείται τῷ ζήμιω-
 δέντι, παρῆται καὶ τῷ δημοσίῳ διδόναι. ὁ δὲ β. τίτ. τ. μ. β. βιβλίον τῶν διατ. ἐτέθη εἰς τίτ.
 κ. τοῦ ξ. βιβλίον τῶν βασιλικῶν διαλαμβάνοντα ἐπὶ τὸ ἀφαιρῶν ἀπὸ ἐμφορητιῶν, καὶ κα-
 ταπίσσεως, λέγει δὲ τὸ τέλος τῆ α. κεφ. τ. αὐτῆ τίτ. ἀρμολέν ἐπέκεινα τῆς χρηματικῆς πει-
 νῆς, καὶ ἐγκληματικῶν ἐπέξελευσιν. καὶ ἐστὶ τὸ τοῖδον εἰς τὰς ἀρπάζοντας ἀπὸ ἐμφορητιῶν,
 καὶ καταπίσσεως καὶ ναυαγίῳ. τιμωροῦνται γὰρ καὶ χρηματικῶς καὶ ἐγκληματικῶς ὅσον ἐπὶ τὸ
 ἄλλων ἀμαρτημάτων ὡς ἐστὶ. καὶ φησὶ τὸ ν. ζ. διατ. τῆ δ. τίτ. τ. μ. β. βιβλίον τῶν διατ. ὅ ἐστὶ
 τῶ δὲ ὑβρείσῃς, ἢ ὁ κλέπτης ἐγκληματικῶς ἐκλυθεῖς τιμωρηθῆ, ποινῶν δὲ διδόναι χρηματικῶν.
 τὸ μὲν τοῖ γ. διατ. τῆ β. τίτ. τ. μ. β. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἐπὶ τῆς εἰς τὰ βασιλικῶ. σκ-
 μείωσαι δὲ ὅτι ἐπὶ τὴν ἐγκληματικῶς κληθῆ ἢ ἀπὸ ἀμαρτημάτων ἀγωγῆ διδόναι καὶ ἐγγραφῶν.
 ὁ β. τίτ. τ. γ. βιβλίον τῶν διατ. ἐστὶ βιβλίον τῶν βασιλικῶν καὶ τίτ. β. διατάσσον ἐν ποίω
 ἐσὶ τῶν ἐπάγειται ἀπαιτία. καὶ ἀνάγκη δὲ τιμωρῶν. γ. τῆ α. κεφ. λέγον, ἀπαιτία ἐστὶ καὶ ὁ ἰδίῳ ἐνό-
 ματι καταπιρρῆσαι τῆ ἐπὶ κλοπῆς ἀγωγῆ, ἢ τῆ ἐπὶ ἀρπαγῆς πορρωμάτων, καὶ τῆ ἐπὶ
 ὑβρείσῃς ἀγωγῆ, καὶ τῆ ἐπὶ δόλῳ, ἢ συμφορησίῳ τῶν τοιούτων ἀγωγῶν, καὶ χρέματα δὲ
 μνητὰ πορρωτῆσῃς χημωθῆς.

καίμενον.

Περὶ τιμωροῦντων χημικῶς διαλαμβάνει ὁ β. τίτ. τ. μ. β. βιβλίον
 ἐν τῷ φησὶν ὅτι καὶ χρηματικῶς καὶ ἐγκληματικῶς ὑποκείται, καὶ ἐστὶν ἡ
 χρηματικὴ ποινὴ, ποτε μὲν εἰς ῥ. νομίσματα ποτε δὲ εἰς διαφάσεις, ποτε δὲ
 εἰς τὸ διαφῆρον τῆς γηρομένης ζήμιᾶς, καὶ ἀπαιτῶν γὰρ ἐστὶν ὁ καταδικῶν ὁ ὁμο-
 ρος. οἱ δὲ τιμωροῦντων εἰ μὲν μετὰ ὀπλων κεφαλικῶς τιμωροῦνται, εἰ
 δὲ χωρὶς ὀπλων μετὰ μεταλλῶν. οἱ δὲ λείψανα ἢ ὅσα μετὰ νομῶντες, ἐυ-
 τελῆς μὲν ὄντες ἀκρῶς τιμωροῦνται, ἐν τιμῶν δὲ πορρωτῆσῃσιν. ἢ εἰς μέ-
 ταιλιν καταδικάζονται. πῶς δὲ δυνατὸν ἀκινδύνως καὶ ἀζημίως μεταφέρειν
 λείψανα, καὶ φιλοκαλεῖν μνημῆον, διδόναι δὲ αὐτὸς τίτλ. καὶ ὁ ζ. τ. β.
 βιβλίον τῶν διαφάσεων. ὑποκείται δὲ οἱ τιμωροῦντων, καὶ τῷ
 πρὸ ἱεροσουλίας νόμῳ, ὡς βιβλίον μῆ. ἡτ. γ. καὶ διατ. ε. τ. β. βιβλίον τῶν
 κώδικ. ἐν τῷ καὶ τὰς χρηματικῶς ἀνζει ποινῆς, ποτε μὲν ἐξέστην κτήματος,
 ἢ γρῶν ἢ οἴκῳ ἐπάγων ἐὰν εἰς αὐτῶν ὕλη ἀπενεχθῆ ἀπὸ μνημῆος. ποτε δὲ
 δέχα λιτρῶν ποινῶν ἐπάγων, καὶ εἴθῃσι τῷ ἀρχοντι μὴ ἐπέξῃοντι. καὶ ἐν
 τῆς ἡμέρας τῶν πάρα οἱ τιμωροῦντων ἐγκλείονται καὶ δεσμοῦνται, ὡς βι-

βλίον

βλίον α. τ. κώδικος ἡτ. δ. διατ. γ. τ. ζ.

χρόλιον

ὁ β. τίτ. τ. μ. β. βιβλίον τῶν διατ. ἐστὶ τίτ. καὶ τῆ β. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἐπὶ
 καταπορρωτῆσῃ μὴ μῆτος, ἢ τοῖς ἐνταφείων λείψανων διδόναι. φησὶ δὲ τὸ ὄχθον κερ. τῆ
 αὐτῆ τίτ. τὸ ἐγκλημα τῆς τιμωροῦντων ἀπὸ τῆ ἐπὶ βίας δημόσιον ἀναφέρεται νόμον. ἀρμολέει
 δὲ καὶ χρηματικῶς. ἢ ποσότης δὲ τῆς ποινῆς καὶ ἐξελήθη εἰς τὰ βασιλικῶ. τὸ α. κεφ. φησὶ τὸ
 τῆς τιμωροῦντων ἐγκλημα ἀπαιτία ἐπὶ τῆς. τῆ α. κεφ. φησὶν, οἱ τιμωροῦντων
 τῶν, καὶ γημωοῦντες τὰ τῶν τελευτῶντων σώματα, εἰ μὴ κατὰ ὄπλων κεφαλικῶς τιμωροῦ-
 νται, εἰ δὲ χωρὶς ὀπλων μετὰ μεταλλῶν. τὸ β. κεφ. λέγει οἱ τὰ λείψανα, ἢ τὰ ὅσα μεταμ-
 νοῦντες, καὶ ἐπὶ ἐξῆς ὅσα τῶν κειμένων φησὶ γρῶν. ὁ ζ. τίτ. τ. β. βιβλίον τῶν διατ. ἐστὶ
 τίτ. α. τ. β. βιβλίον τῶν βασιλικῶν διδόναι ἐπὶ μνημάτων καὶ διαπίσσεως τῶν κηδεῶν. τῆ
 δ. τῆ α. κεφ. τῆ γ. τίτ. τ. ζ. βιβλίον φησὶ, εἰ δὲ τὰ λείψανα τῶν τελευτῶντων ἡ-
 λαφάρῃσιν, ἢ σκῦλασιν. τὰ δὲ πορρωτῆσῃ ἀποτεροῦνται μεταφέρειν ἐξῆς. τὸ ζ. κεφ. τῆ
 αὐτῆ τίτ. φησὶ, χρεῖσιν εἰ δὲ τὸ μῆμα γινεσθαι, φιλοκαλεῖν μὲν τοῖς αὐτῶν ἐξῆς μὴ ἐφραπῆσῃσιν
 τῶν λείψανων. τὸ κ. κεφ. τῆ α. τίτ. τ. β. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἐπὶ τὸ τέλος φησὶ, ἐὰν δὲ τὸ τῶ
 σκῦλασιν πορρωτῆσῃ κέλευσιν ἱερέως, ἢ κέλευσιν βασιλέως ἐκβάλλῃ τῶν ἐξ ἄλλῃ λαφῆρα ἢ τὰ ἱε-
 ρεῖα ὅσα ἐν τῶν κειμένων τῆ ἐπὶ ὑβρείσῃς ἀγωγῆ. καὶ κεφ. α. τῆ γ. τίτ. τῆ αὐτῆ βιβλίον λέγει, ἐξῆς
 ἐξ ἐυλόγου αἰτίας πορρωτῆσῃ τῶν ἀρχοντι, καὶ μεταφέρειν εἰς ἕτερον τόπον τὸ ἀποκείμενον λεί-
 ψανον παρενοχλῶντων. καὶ κεφ. β. φησὶ, μηδεὶς ἀνδρῶν ποινῶν σώματῶν κέλευσῃς βασι-
 λικῶς εἰς ἕτερον τόπον μεταφερέτω, καὶ ὁ παρὸν ὡς ἐστὶν ἐναντίον τῆ α. διατ. ἐκείνη γὰρ ἀπὸ
 ἐυλόγου αἰτίας ἐπέσειλῃ μεταφέρειν τὰ λείψανα καὶ διδόναι τῶν ἀρχοντων. αὐτῆ δὲ μνημῶν
 μνημονεύσῃ ἐυλόγου αἰτίας, ὅτι χωρὶς κέλευσῃς βασιλικῆς καὶ ἐξῆς ἀλλὰ μεταφέρειν ὁ γ.
 τίτ. τῆ μ. β. βιβλίον τῶν διατ. ἐτέθη εἰς τίτ. μ. τῆ β. βιβλίον τῶν βασιλικῶν. φησὶ τὸ β. κεφ.
 ὁ δεπικαλάτος κινεῖται καὶ τοῦ ἀφαιρῶν ἐν τῶν ἱερῶν, ἢ τῶν μνημῶν, καὶ τῶν ἐξῆς. τὸ δ.
 κεφ. λέγει τῶν δεπικαλάτων ὑποκείται, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐν μνημῶν, ἢ χρέματα λαμβάνων, ἢ τῶν
 δωρητῶν τῶν ἐπὶ. ἢ ε. διατ. τοῦ β. τίτ. τοῦ β. βιβλίον τοῦ κώδικος ἐτέθη εἰς κεφ. β. τῆ
 καὶ τῆ β. βιβλίον καὶ ἀνάγκη τὸ ἰα. β. γ. καὶ ἰδ. κεφ. τὰ αὐτὰ λέγοντα ὅσα σωμα-
 τῶν ἡ γ. διατ. τοῦ δ. τίτ. τοῦ α. βιβλίον τοῦ κώδικος, ἐστὶ κεφ. κς. τοῦ ἰζ. τίτ.
 τοῦ ζ. βιβλίον τῶν βασιλικῶν, ὅ καὶ ἀνάγκη καταπορρωτῆσῃ εἰς τιμῶν ἐμυμῶν τῶν κ. κεφ. τῆ
 παρὸν τῶν β. τίτ. τῶν ὅτων ἕτως ἐχόντων σημείωσαι ὅτι τῶν ἐπὶ τιμωροῦντων νόμῳ ἐκέρχονται
 καὶ οἱ χωρὶς κέλευσῃς βασιλικῆς, ἢ ὀπισθοπικῆς, ἢ διαχωρῆσῃς ἀρχοντικῆς μεταμνοῦντες
 λείψανα τῶν τελευτῶντων μετὰ τελείας ὅσας ταφῆντα. πῶν οἱ μὲν ἀρχοντες χωρὶς ἐυλόγου αἰτίας
 εἰ δυνατῶν ὀπιστρέπειν τῶν τῶν μεταφῆσῃσιν. ὁ βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ ὀπισθοπικῆς δυνατῶν ταῦτων
 εἰ δὲ δικαστικῶς ὀπιστρέπειν. οἱ γὰρ λέγοντες ἀπορρωτῆσῃσιν ταῦτων γινεσθαι παρὰ τῶν βυλο-
 μῶν καὶ πορρωτῆσῃ αἰτίας ἀρχοντικῆς, καὶ ὡς λέγεται ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. διὰ γὰρ τούτο καὶ τῆ
 κατὰ γῆ μῶν ὁ σὺ βασιλείας μῶν τῶν ἀγίου Μωϋσίου χωρὶς τοιαύτης ὀπιστροπῆς λείψανα μετα-
 φῆσῃσιν ἐξελήθη σωματικῶς ἀπὸ τῆς ἡγεμῶν καὶ καθηρέθη.

κεφάλαιον κη.

Περὶ τῶν βδέλυσομένων τῶν γάμων, ἢ τῶν οἴνων, ἢ τῶν κρέατος, ὅσων ὀλων κα-
 νῶν γ. τ. ζ. σιωδῆς ἀ γυῦσῃς κανῶν ἰδ. συνῶδῃς. κανῶν ἡ γ. λ.

N

Περὶ τῶν ὀπιπτεραμμένων ἢ κεκωλυμένων γάμων, καὶ περὶ ἑρωτηθῆσαν ἀναγνώσας ἐφήβους γηνομένους, εἰ βέλονται γαμῆν, καὶ περὶ παλλακισμῶν, καὶ πορνείας καὶ μοιχείας, ἀποστόλων κανῶν ιζ΄. ιη΄. ιθ΄. κε. κς΄. σινδὸς Ἀγκύρας κανῶν ι. σινδὸς Νεοκαισερείας κανῶν α΄. β΄. ι. σινδὸς Χαλκηδόνος κανῶν ιδ΄. ιε΄. σινδὸς Καρθηγινης κανῶν ις΄. σινδὸς ε΄. κανῶν γ΄. δ΄. ε΄. ιβ΄. ιγ΄. μη. νη. Βασιλείας κανῶν γ΄. ε΄. ις΄. εβ΄. ὁ Θεοφίλος ἐκ τῆς ὑπομνηστικῆς κανῶν δ΄. ε΄.

κείμενον.

Βιβλίον α΄. ἑκδοκῆς τίτ. γ΄. Διάτ. ε΄. ἐὰν τις μόνον περὶ αὐτῆ λαβῆν γαμετῶν παρθένον ἱεράν, κεφαλικῶς τιμωρεῖται. καὶ Διάτ. μδ΄. ἑ αὐτῶ τίτ. ὅτι ἐὰν πρῆσσύτερⓄ, ἢ ΔιάκονⓄ, ἢ ὑποΔιάκονος γαμήσῃ, ὑπόκειται μὲν τοῖς κανόσιν οἵτινες ἐκ τῆς ἰερουσιῆς, καὶ τῆς ἰερουσιῆς ἐκπέπληται, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐξ ἀθεμίτων γάμων πεχθέντες, ἔτε Φυσικῶν, ἔτε νόθοι εἰσὶ, καὶ ἔτε κτ΄. δωρεῶν, ἢ Διάδοχῶν, ἢ ἐξαγματισμένον δάνειον, ἢ ἑτέραν ἐνοχλῶν λαμβάνοντι τι παρὰ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἢ αἰ μητέρες αὐτῶν. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα λαμβάνει ἢ κατ' αὐτῶν ἐκκλησίαι. λέγει ἢ καὶ ἰγ΄. Διάτ. ε΄. τίτ. τῶν νεαρῶν, ὅτι ἐὰν μοναχὸς κληρωθῆ, μὴ παρρησίᾳ πρὸς γαμον ἐλθεῖν, καὶ τοῖς βαθμῶν τετύχηκεν ἐν τῷ κληρῷ, ἐν ᾧ τοῖς κληρικῶν ἐξῆς γαμῆν, τῶν ἐπιψάλτη, καὶ ἀναγνώσῃ. τοῖς γὰρ ἄλλοις ἀπασὶ κατὰ πάσῃ ὁ γάμος ἀπηγορεύεται. εἰ ἢ γαμήσῃ, ἢ παλλακῶν ἢ ἄσελγῶς ζῆσῃ, ἐκβαλλέσθω ἐκ κλήρου, καὶ ἰδιώτης ἔστω, πρὸς σρατεῖαν ἢ ἑτέραν ὀπιπτεροῦσιν ἐλθεῖν ἐπαρῶν. καὶ ἢ α΄. Διάτ. ἑ αὐτῶ τίτ. ὅτι μηδεὶς δούτερο γαμήσας χειροτονεῖσθω πρῆσσύτερⓄ, ἢ ΔιάκονⓄ, μήτε μὲν γυναικῆ σιωικεῖ τὸ οἰκεῖον ἀνδρα καταλιπέσῃ, μήτε εἰ παλλακῶν ἔχη, ἀλλὰ σωφροσύνῃ σύζη, καὶ ἢ γαμετῆ σιωικῶν, ἢ μίας ἀνῆρ γηνομενⓄ σάφρονⓄ, καὶ ἐκ παρθεσίας. εἰ δὲ τις πρῆσσύτερⓄ ὢν, ἢ ΔιάκονⓄ ἢ ὑποΔιάκονⓄ γαμετῶν, ἢ παλλακῶν εἰσέγῃτο φανερώς, ἢ λαθραῶς, καὶ ἐξαγματισμένως, εὐθὺς τῆς ἰεραῖς ἐκπιπέτω τάξεως, καὶ ἰδιώτης καὶ λαϊκῶς ἔστω. ἀναγνώσῃ ἢ δούτερο γαμῶν μὴ πρῆσσύτερⓄ, μὴ μὲν καὶ τριτογαμείτω. εἰ ἢ δούτερο γαμῆται, ἀπὸ σφ πρῆσσύτερⓄ, γίνεται ἰδιώτης. λέγει ἢ ὅτι χειροτονεῖσθω Διάκονος ἀνεθετίσθωσιν, εἰδῆναι ὡς εἰ παρρησίᾳ κατὰ γυνῆναι τῶν χειροτονίαν, πρῆσσύτερⓄ γάμῳ, ἢ ἄλλῃ βίβι πορνείᾳ, θανάτῳ γηροσπῆται ἐνοχοί, καὶ τοῖς αὐτῶν μοναχηροῖς, ἢ τῆς αὐτῶν ἐκκλησίαις αἰ αὐτῶν πρῆσσύται πρῆσσύροθῆσονται. οἱ ἢ γῆμοι ἢ φθῆραι αὐτῶν τολμήσαν-

τες, ὑποδύονοι εἰσι εἰς φει, καὶ τῶν ἐσῆσαν αὐτῶν τὸ δημόσιον λήψεται.

ῥόλιον.

Ἡέ. διάτ. τῶ γ΄. τίτ. ιβ΄. α΄. βιβλίον ἰε κδοκῆς, καὶ ἢ μδ΄. διάτ. τῶ αὐτῶ τίτ. ὅτι ἐπέσῃσαν εἰς τὰ βασιλικῶν, ἐδὲ ἢ γ΄. διάτ. ιβ΄. α΄. τίτ. τῶ νεαρῶν μέρος ὑπὸ τῆς ἰουστιανέας νεαροῦ, ἐδὲ ἢ α΄. διάτ. ἰε αὐτῶ τίτ. τῶν νεαρῶν μέρος ὑπὸ τῆς ε΄. ἰουστιανέας νεαροῦ. Σημείωσα περὶ τῶν ἐπιπτότων τῆς ἰερουσιῆς, καὶ γυναικῶν σιωικιστῶν καὶ τῶν τεκνοποιουσῶν, μὴ συγχωρεῖσθω εἰς κληρονομίαν αὐτῶν κληθῆναι, μὴ ὅπως διώκεται τὰ τοιαῦτα παιδία ἢ γῆμοι τῶν κληθῆναι ἢ φυσικῶν, ἢ κατ' οἶον δύντοτε σρῶπον πρῆσσύτερⓄ τῶν πρῆσσύτερⓄ αὐτῶν πρὸς αὐτῶν, ἢ τῶν μητροπολίτας αὐτῶν, ἀλλὰ τὰ πρῆσσύτερⓄ πάντα αὐτῶν λαμβάνηται κατ' αὐτῶν ἐκκλησίαις, ἢ τῶν κλήρου. τῶν ἢ τοῖς τῶν τι πολμῶντας μτ΄. τῶν ἢ ἰερουσιῆς γηνοσιν μὴ διωκόμενος εἰς τι κοσμικὸν ἀξίωμα, ἢ σρατεῖαν ἀναχθῆναι, ἀλλὰ ἰδιωτεύοντας πάντα ἢ γῆμον. ὅπως ἢ σιωικῶν ἐ φυλάττειται ἰε το ἀγνοῶ.

κείμενον.

Καὶ ἢ β΄. διάτ. ἑ αὐτῶ τίτ. ὅτι ἐὰν βεβλῶτης, ἢ ἀξέωτης ὀπιπτεροῦσιν γίνεσθαι κληρικῶς, εἴτε γαμήσας, δούτεροδοται τῆ ἰδίᾳ τύχη, τὰ αὐτῶ ἢ καὶ περὶ τῶν ἄλλων κληρικῶν τῶν δούτερο μοναχῶν, καὶ μὴ γαμήσας βεβλῶται, ἢ ἀξέωται, καὶ ὅτι ὁ χειροτονῶν ἀγαμον ἐρωτάτω αὐτῶν εἰ δύναται χωρὶς νομίμως γαμετῆς σιωικῶς βιωῦν. ἐν ἢ τῶ κληρῷ τῆς χειροτονίας ὀπιπτεροῦσιν ΔιάκονⓄ, ἢ ὑποΔιάκονⓄ γαμήσας μετὰ τῶν χειροτονίαν, τῶ ὀπιπτεροῦσιν ἐκβαλλεται, πρῆσσύτερⓄ ἢ ἢ ΔιάκονⓄ, ἢ ὑποΔιάκονⓄ μετὰ τῶν χειροτονίαν γαμῶν ἐκβαλλεται ἐκ κλήρου, καὶ μετὰ τῶν αὐτῶ πρῆσσύτερⓄ δίδεται τῆ βεβλῆ, τῆς πλεως ἐν ἢ κληρικῶς λῶ. δούτερο γαμῶν ἢ ἀναγνώσῃ, ἢ κληρῶν, ἢ διεξυγμένῳ λαμβάνων, ἢ τοῖς νόμοις, ἢ τοῖς κανόσιν ἀπηγορεύεται, εἰς ἄλλον μὴ πρῆσσύτερⓄ βαθμῶν. ἀλλὰ καὶ πρῆσσύτερⓄ, δούτερο γαμῶν τῶ πρῆσσύτερⓄ. λέγει ἢ ὅτι οἱ ἀρπάζοντες, ἢ ὑπονοθεύοντες, ἢ ἀφθῆροντες ἀσκήσειαν, ἢ μονασριαν, ἢ Διάκονοσιν, ἢ ἄλλο δολοῦσιν ἐχθροσιν ἢ ἢ οἱ μετασχόντες κεφαλικῶς τιμωροῦσιν, καὶ τὰ πρῆσσύτερⓄ αὐτῶν τῆ ἐκκλησίᾳ ἢ τῶ μοναχηρῶ τῆς ὑπεροδέσεως πρῆσσύτερⓄ Διάτ. ὀπιπτεροῦσιν, καὶ ἢ οἰκονόμος καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν τάξεων. αὐτῶ ἢ μετὰ τῶν αὐτῶ πρῆσσύτερⓄ μοναχηρῶ ἐκβαλλεται ἀσφαλῶς φυλαχθῆσθω. εἰ ἢ Διάκονοσιν εἰσιν νομίμως ἐχθροσιν πρῆσσύτερⓄ, τὸ νόμιμον μέρος λαμβάνουσιν. εἰ δὲ ὀπιπτεροῦσιν μετὰ τὸ γνωθῆναι τὸ μῦθος, μὴ ἐκδικήσῃσιν τὰ πρῆσσύτερⓄ οἱ διαγῆς οἰκοί, ὁ ΦίσιⓄ αὐτῶ λαμβάνει, ἢ ἀμελοῦσιν ἐκδικηθῆναι ἀρχοντος, δούτερο γαμῶν, καὶ πέντε λίτρας τοῖς πρῆσσύτερⓄ πρῆσσύτερⓄ.

ῥόλιον.

ἢ β΄. διάτ. τῶ αὐτῶ ε΄. τίτ. ἰων νεαρῶν, ἔσθ κερ. κς΄. τῆς ἐκγ΄. νεαροῦ τῶ βασιλείας ἰε

συναγῆ ἢ τοι κεφ. λγ'. τῆ α'. τίτ. τῆ γ'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν τὰ αὐτὰ διαλαμβάνον ὅσα
 σωωψίδισον. λέγει ἢ τὸ κδ'. κεφ. τῆς αὐτῆς νεαρχῆς, ἢ τοι ἰδ' α'. κεφ. τῆ αὐτῆ τίτ.
 ἀλλὰ μὲν τὸ λβ'. κεφ. τῆ ἐξαυτῶν τῶν μέλλοντες χειρονοεῖται εἰδωλῶνται σωφρενῆν, κἢ
 κεφ. γαμουύτων ἱεραμῶν, κἢ δευτερογαμουύτων ἀναγκωσῶν. ὅσα παρὰ τὸ παλαιότερον
 διελέθησαν ὑπερφυστικῶς. περὶ ἢ τῶν ἀρπαζόντων, ἢ διαφθερόντων, ἢ ὑπονοσούντων
 τὰς ἰδ' αὐτῶν ἀνατεθειμένας, διδασκῆ ἢ αὐτῆ β'. διάτ. τῆ α'. τίτ. τῆ νεαρχῶν ὅσα ξγ'. κεφ.
 τῆς κγ'. ἱουστιανεινῆ νεαρχῆς, ἢ τοι κεφ. ιβ'. τῆ α'. τίτ. τῆ δ'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν τὰ αὐ-
 τὰ λέγον ὅσα σωωψίδισον πάλιν τῆς ποιῆς. ὁ μὲν τῶν βασιλικῶν φησι τὸ ἐν τῷ νόμῳ κινδυνον
 ὑπομῶμεν τῶν πλημμελῶνταις, κἢ τῶν μεταχρήτας τῆ ποιῆς μύσας. ὁ δὲ σωωψίδισον τὸ
 νομοκάνον λέγει κεφαλικῶς αὐτὸς πτωρεῖται. σὺ δὲ μᾶλλον τῶν βασιλικῶν σωφρενῆς. κἢ εἰ
 δελεῖς μαθεῖν ποιῆ εἰσὶν ἀνόμιμοι ποιναι, ἀνάγκωδι βιβλίον ξ'. τίτ. νη'. κεφ. α'. ὅπως ἔχον,
 εἰ ἀρπάσαντες γυναικῶν, ἢ κησευομένων, ἢ ἀμνηστων, ἢ χόρα, εἴτε ἐνηγῆς ἐστὶ, εἴτε δ' ἄ-
 λη, ἢ ἀπελευθέρω, κἢ μάλιστα εἰὰ τῶν δεφ' ὅσιν ἀγυναικῶν κηδερωομένων νομίμως πτω-
 ρεῖδωσαν, τῆτ' ἐσὶν εἰ μὲν μεθ' ὅσων, εἴτε ξιφῶν, ἢ ῥοπαίων τῶν ἀρπαζῶν ἐποιήσαντο, οἱ
 τοῖτο ἢ ξίφει πτωρεῖδωσαν, οἱ δὲ σωωψερωοῦτες αὐτοῖς, ἢ σωειδότες, ἢ ἕκοντες ὑπο-
 δεξάμενοι, ἢ οἰανδῆποτε σωειδῶν εἰσενεῖ κόντες τυπῶμενοι, κἢ κερυοῦμενοι ῥινοκοπεῖδωσαν,
 ἐπειδὴ οἱ σωφρέντες παρ' ἑαυτοῖς ἀρπάσαι, ἔτοι μοὶ εἰσι κἢ φονεύειν τῶν ἀντισταθῆς. εἰ δὲ
 χωρεῖς οἰανδῆποτε ὅσων τῶν ἀρπαζῶν ἐποιήσαντο, ὁ μὲν τῶν ἀρπαζῶν ποιήσας, χειρεκα-
 πτεῖδω, οἱ δὲ βοηθήσαντες τοῖς ἰοῖτοῖς ἐν τῇ ἀρπαζῇ, ἢ συνειδότες, ἢ ὑπερησιώτες, ἢ ἕκοντες
 ὑποδεξάμενοι, ἢ οἰανδῆποτε σωειδῶν εἰσενεγκόντες αὐτοῖς, τυπῶμενοι κἢ κερυοῦμενοι ἕξο-
 ρεῖδωσαν. ζῆται κἢ τῶν λβ'. νεαρχῶν τῆ βασιλείας κωρεῖς Ἰθῆλος τῆ φιλοσοφῆ τὰ αὐτὰ χε-
 ρῶν νομοκάνοντα.

κεφάλαιον λ'.

Περὶ τῶν ὅτι γάμω γυναίκα ἀρπαζόντων, ἀποσώλων κανῶν ξζ'. σωό-
 δα Α' γυρῆς κανῶν ια'. κέ. σωόδα Χαλκηδόν' κανῶν κζ'. σωόδα ε'.
 κανῶν ιβ'. Θεοφίλ' εὐξ' ὑπομνηστικῶ κανῶν β'.

κείμενον.

Βιβλίον α'. ἴτ. γ'. Διάτ. ε'. εἰς τις ἀρπάση, ἢ πειραθῆ λαβῆν γαμε-
 τῶν παρθένον ἱεραῖν, κεφαλικῶς πτωρεῖται. κἢ διάτ. νγ'. εὐξ' αὐτῆ τίτ. τοῖς
 γονεῦσι, κἢ τοῖς ἀδελφοῖς, τοῖς κηδημοσι τῶν παρθένων, κἢ Διαικονισῶν,
 κἢ τῶν ἀνεμμένων τῶν ἱερῶν χηρῶν, ἔξεστι ὅδ' ἀρπαγῆς αὐτῶν, κἢ ὅδ' ἐν κη-
 ρῶ τῆς ἐφοδῆ βοηθῶνται αὐτοῖς ἐπλωτοφώρω φονδύειν. εἰ δὲ Διαφύγω-
 σιν, ἀναζητῆσιν αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινῆ πόλει μὲν οἱ ὑπαρχοὶ, κἢ ὁ ἐπαρχ' .
 ἐν δὲ τῆς ἐπαρχίας, πάντες οἱ ἄρχοντες πολιτικῆ τε κἢ στρατιωτικῆ, κἢ μετὰ
 σύστασιν μὴ χρωμένους Φόρε παραγραφῆ ἱμωροῦνται ἐργάτας, κἢ ἰα πείργ-
 ματα εὐ ἀρπαγῆς κἢ εὐξ' ὡς εἰρήλαι βοηθησῶνται αὐτῶ λαμβάνει ἰο μοναστήριον,
 ἢ τὸ ἀσκητήριον, ἐφ' ὃ κἢ τῶν βιασθεῖσιν, ἐξ αὐτῶν ἐκεῖ πρέφεται. εἰ δὲ
 μόνον Διακονισά ἐστιν ἢ βιασθεῖσαι κἢ ὅσα ἀσκήτεια, εἴτε μοναστῆρια τῶν

μὲν δεσποτεῖαν ἢ κατ' αὐτῶ ἐκκλησία λαμβάνει, αὐτῆ δὲ τῶν χηρῶν.
 οἱ δὲ ἄλλως αὐτοῖς βεηθήσαντες, ἢ ὑπερησῶντες, ἢ σωειδότες, ἢ ὑποδε-
 ξάμενοι, ἢ σωειδῶν οἰανδῆτινα σω εἰσπραζόντες, μόνη τῇ ἐργάτῃ τιμωρία
 ὑποκένται. χῶρα δὲ τοῖς εἰρημίοις, καὶ ἐκείσιν τις τῶν εἰρημίων γυναι-
 κῶν ἀμαρτηθῆ. βιβλίον α'. ἴτ. δ'. Διάτ. γ'. κἢ ἐν ταῖς ἡμέραις εὐ πάρα
 οἱ τῶν παρθένων ἀρπαγῆς ἐγκλείονται κἢ δεσμοῦνται. βιβλίον γ'. τίτ. κδ'.
 Διάτ. α'. ὁ μὲν ἀν' ἰλλῆσρι' ἀλλὰ μόνον λαμπερῆτος ἀρπαγῶν ἐν ἐπαρ-
 χία παρθένας πλημμελῆσαι, ἐκεῖ τοῖς νόμοις ὑποβάλλεται, μὴ χρωμέ-
 ν' . Φόρε παραγραφῆ.

αόλιον.

Ἡ ε'. διάτ. τῆ γ'. τίτ. τῆ α'. βιβλίον τῶ κώδικος ἐκ ἐτέρη εἰς τὰ βασιλικῶ, εἰ δὲ ἢ γ'. κἢ
 μὴ σὺ σωφρενῆς ταύταις. ἢ γ'. διάτ. τῆ δ'. τίτ. τῆ α'. βιβλίον τῶ κώδικος, ἐστὶ κεφ. κς'. τῆ ιζ'.
 τίτ. τῆ ζ'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν, κἢ κησερωῖται εἰς τῶν ἐμμελῶν τῆ κέ. κεφ. τῆ παρῶ-
 λος θ'. τίτ. ὁ κἢ ἀνάγκωδι. ἢ α'. διάτ. τῆ κδ'. τίτ. τῆ γ'. βιβλίον τῶ κώδικος ἐτέρη εἰς κεφ.
 ια'. τῆ ε'. τίτ. τῆ ζ'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν, τῆτο δὲ κεφ. παφελείθη.

κείμενον.

Τίτλ' μα'. Διάτ. δ'. ὁ λέγων παρὰ δέλα τῶν αὐτῶ γαμετῶν ἀρ-
 παζῆναι, εὐξ' δεσποτῆς ἀλλ' αὐτῶ κατηγορεῖν ὁ φεῖται. βιβλίον ζ'. τίτ. ιγ'.
 Διάτ. γ'. εἰὰ δέλα' κατ' ἀμνησύνη ἀρπαζῶν παρθένας λαβῆσαι, πίκτω
 ἢ ἀποσωσοῖσθ, ἐλδ' ἰεραῖν. βιβλίον θ'. τίτ. θ'. Διάτ. ζ'. ὁ αὐτῶ εὐ
 δύναται κινεῖν ὡς αὐτῶ περὶ τῆς σωειδῆς βιαίας τῆ παρθένας Φθορῆς, εἰ μὴ
 τῶ αὐτῶ μνησῆ. αὐτῆ δὲ κινεῖ σωόντων τῶν κηρατόρων. ἴτ. ι'. Διάτ. α'.
 εἰὰ τις Φθέρη τῶν παρ' αὐτῶ ὅπιτεροπεθεῖται, δεποτῆτος εἴεται, κἢ εἰς
 ὀλοκλήρον δημύεται. τίτ. ια'. Διάτ. γ'. εἰὰ ἀρπάση μνησῆ εὐξ' ἢ μὴ κινῶ τῆ
 περὶ βιαίας νόμον. βιβλ. θ'. τίτ. ιγ'. διάτ. α'. κἢ μόνον εἰὰ τις ἀρπάση οἰανδῆ-
 τινα γυναῖκα, δέλα, ἢ ἐλδ' ἰεραῖν, καὶ ἢν αὐτῶ μεμνησθεμένη, κεφαλι-
 κῶς ἀποδικασθόμενος ἀποθνήσκει. κἢ εἰ ἐν τῇ ἀρπαζῇ βοηθήσαντες αὐτῶ κἢ
 τοῖς πατρῶσι τῆ ἀρπαζῶν ἔξεστι, κἢ τοῖς ἀδελφοῖς, κἢ τοῖς κηδεμόσι, κἢ
 δεσποτῆς, ἐν τῶ κηρῶ τῆ ἐφοδῆ τρετῆς φονδύειν, εἰ δὲ Διαφύγωσιν ἀνα-
 ζητῆσιν αὐτοῦ ἐν μὲν Βεζαντίῳ οἱ ὑπαρχοὶ κἢ ὁ ἐπαρχ' , ἐν δὲ τῆς
 ἐπαρχίας πάντες οἱ ἄρχοντες, κἢ στρατιῶται, κἢ δέκαες, κἢ μετὰ σύστασιν
 ἀναρῶσι μὴ δυναμένους χηρῶνται Φόρε παραγραφῆ, ἢ ἐκκλητῶ. κἢ εἰ
 δέλα ἢ ἀπελευθέρω. ἢ ἰεραῖν, ἀναρωῦνται οἱ ἀρπαγῆς, εὐξ' μὲν κἢ μείωσιν
 τῆς εὐσίας ὑφίστανται. εἰ δὲ ἀνάγκωδι ἢ ἰεραῖν πάντα τὰ πείργματα εὐ ἀρπά-
 σωντος, κἢ τῶν βοηθησῶντων αὐτῶ σωσκουοῦνται τῇ ἀρπαζῆσιν. εὐξ' ἢ
 σωαινωῦτος εὐ πατέρ' δύναται γαμείδω τῶ ἀρπάσωνται αὐτῶ. τῶ

μιμημάτων διδάτω. τὸ κθ'. διέτ. τὸ ε'. πτ. τ' μη'. βιβλίον, ἐστὶ δέμα τελευταῖον τῶ κθ'. κεφ. ἡβ' λζ'. πτ. τ' ξ'. βιβλίον ἕτως ἔχον ὡς ἐγράφη. τὸ ζ' ε'. διέτ. τ' σ'. πτ. τ' μη'. βιβλίον τῶν διὰτ. ἐστὶ δέμα β'. τὸ ε'. κεφ. τ' ιη'. πτ. τ' ξ'. βιβλίον ἕτως ἔχον ὡς ἐγράφη. ἢ α'. διὰτ. τ' α'. πτ. τῶν νεαρῶν, ἐστὶ κεφ. ιβ'. πῆς σ'. νεαρῶς Ἰουστινιανῶς, ἐκ ἐτέρη ἢ εἰς τὰ βασιλικὰ. ἢ κφὶ μανδύτων διαλεγομένων ζ'. νεαρῶς, ἐστὶ κεφ. κθ'. ἰθ' γ'. πτ. ἰθ' σ'. βιβλίον τ' βασιλικῶν λέγον ταῦτα ῥητοῦς, ἕτερε ἂν δ' ἐρρόνοις, ἕτε μοιχοῖς, ἕτε παρθεῶν ἀρπαξίν ἀμαρτάνεσι πλὴν ἐκ τῶν ὄρων φυλάξεις ἀσφάλεια, ἀλλὰ κφκείσθην ἄγκυμύσις, καὶ πμωείαν ἀποῖς ἐπαξίεις. ἢ ζδ' τ' τὰ τοιαῦτα ἀμαρτανόντων φείδεσθαι προσήκει, ἀλλὰ τῶν σφρίοντων ἵνα μὴ τοιαῦτα ὑποτ' ἰολμηροτέρων πάσχειν. ἀλλὰς τὴ ἐκ τῶν ἱερῶν ἀσφάλεια ἢ τοῖς ἀδικήσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀδικημένοις δεδωκεν παρὰ ἰθ' νόμου, καὶ ἐκ αὐτῶν διωκτῶν ἐκστέρων ἀσφαλίσεισθαι τῆ παρὰ τῶν ἀπύλων ἰόπων ἀσφαλεία, καὶ τ' ἀδικουῦντα, καὶ τ' ἀδικουόμενον. ἢ β'. διὰτ. ἰθ' αὐτῶ πτ. τῶν νεαρῶν, ἐστὶ νεαρῶς ἰουστινιανέως ρκγ'. κειμήριον ἐν βιβλίῳ δ'. τῶν βασιλικῶν πτ. α'. ἢ κεφ. ιβ'. ταῦτα φησιν, εἴ τις ἀρπάσει, καὶ τὰ ἐξ ἑῶς ἐγράψουσιν εἰς τὸ κείμενον. ἢ ρμγ'. νεαρῶς καὶ τὸ εἰς κεφ. β'. τὸ γη'. πτ. ἰθ' ξ'. βιβλίον ἕτως διαλαμβάνον ὡς ἐδηλώθη. ἀνάγκασθαι καὶ τ' αὐτὸν γη'. πτ. ἄρον ὄρεσι πνα διδάσκοντα, καὶ διάφορα κφὶ τῶν ἀρπαζόντων οἰκισθῆναις γμωῶμας.

κεφάλαιον λα'.

Περὶ ἱερατικῶν συλλαγομένων γυναιξί, σμυόδα Λαοδικείας κανὼν λ'. σμυόδα σ'. κανὼν οζ'.

κείμενον.

Ἡ περὶ ῥεπεθίων νεαρά ριζ'. δίδωσιν ἀδειαν τῶ ἀνδρὶ τῆς αὐτῆς γαμετῆς παρὰ γνάμω αὐτῆ συλλαγομένης ἀνδρῶς, σέλλειν αὐτῆ ῥεπεθίον καὶ λύειν τὸν γάμον, καὶ κερδαίνειν πλὴν αὐτῆς παρῶμα.

σχόλιον.

Ἡ ριζ'. νεαρῶς τοῦ ἰουστινιανοῦ καὶ τὰ εἰς βιβλίον κη'. πτ. ζ'. καὶ λέγει τὸ δ'. δέμα τοῦ α'. κεφ. ταῦτα ῥητοῦς, ἐὰν ἀνδρῶν ἐξωπκοῖς γμωὴ βυλομῶμα τὸ ἀνδρὸς συμποσάζη, ἢ συλλήπται, καὶ ἐστὶ μίαν τῶν λυεσῶν τ' γάμον ἀποῦσαι καὶ αὐτῆ.

κεφάλαιον λβ'.

Περὶ ὀπισκόπων, καὶ κληρικῶν γνομένων λαϊκῶν, ἢ ἀξιωματικῶν ἢ στρατομενῶν, δποσῶλων κανὼν πγ'. σμυόδα Νικαίας κανὼν ιβ'. σμυόδα Καλακηδόνος κανὼν ζ'.

κείμενον.

Βιβλίον α'. δ' κώδικος πτ. γ'. διὰτ. λζ'. οἱ δ' ἄλλοι γνάμω τῶν δεσποτῶν μονάζοντες ἐλθούσῃται. εἰ ἢ κατὰ λινόντες πλὴν ἀσκησιν, ἐτέρον κατέσασιν μετέλθωσιν, ἀνάδελφωῦνται. κφὶ διὰτ. νβ'. δ' αὐτῶ πτ. ὅτι ἐὰν τις ὦν κληρικὸς ἐνόσῳως στρατόσῃται, ἢ καταρεθῆς μετέλθῃ στρατείαν, δποστρατόσῃται, καὶ βυλομῶμας παρὰ ῥημα γίνεται τῆς ἰδίως πόλεως, ἢ ἐτέρας

ἐτέρας μέγρη μιαιῶς ἐπαρχίας, ἐὰν ἢ πόλις αὐτῆ πολλὰς ἔχη βυλομῶμας. εἰ ἢ λαυτάνει ὀππλάμωδοντα οἱ βυλομῶμα τῶν περαγμάτων αὐτῆ, καὶ τὸ μὲν ἡμῖσιν ἐν ποροσῶμα ἔσῃ, ἢ ἀνεμῆνη λαμβάνωσι, τὸ ἢ ἡμῖσιν τῆ τρεαπέζῃ τῶν ὑποάρχων εἰσκομίζεσθαι. τὸ αὐτὸ καὶ ὀππὶ μοναχῶ ὀπωσῶμα στρατομενῶν, ἢ λαβόντος ἀξίας, ἢ τὸν ἐν δικαστηρίοις βίον μεταδιώκοντες.

σχόλιον.

Ἡ λζ'. διὰτ. τὸ γ'. πτ. τὸ α'. βιβλίον τὸ κώδικος ἐκ ἐτέρη εἰς τὰ βασιλικὰ, ἔδε ἢ ιβ'. διὰτ. τὸ αὐτῶ πτ. ἔδε ἢ γ'. ζήτησι δ' βιβλίον τῶν βασιλικῶν δ'. πτ. α'. κεφ. ια'. δέμα γ'. ἕτω λέγον, ἐὰν μοναχὸς καταλείψῃ τὸ μονασῆιον, καὶ εἰς κοσμικὸν βίον ἐπέλθῃ, τῶτον τῆς στρατείας καὶ τῆς τιμῆς εἰ πνα ἔχη ποροσῶν γμωθῶντα ἐκ τῶ ὀπισκόπου τῶν τόπων, καὶ τῶ τῆς ἐπαρχίας ἀρχοντος, εἰς μονασῆιον βάλλῃσθαι, καὶ τὰ ποροσῶματα οὖμα μετὰ ταῦτα ἔχειν δεκχῶσθαι τῶ μονασῆιῳ ἐν τῶ ἐμβάλλεται διαφέρει. εἰ ἢ καὶ πάλιν καταλείψῃ τὸ μονασῆιον, τότε αὐτὸν ὁ ἀρχὸν τ' ἐπαρχίας ἐν ἢ ἀν' ἐνυρεθείη κρατεῖται, καὶ τῆ ὑποκειμένη αὐτῶ τῶ εἰ συναριθμῆται. καὶ κεφ. γ'. τὸ αὐτῶ βιβλίον καὶ πτ. ἕτως ἔχον, εἰ τις ἢ εἰς μοναχικὸν βίον ἐλθεῖν βυλομῶμας, κελούσῃ ἵνα εἰ ἢ γνάμω ἐσθιν ὀππὶ ἔδεμα τύχη ὑποκείται, ὁ ἢ γνάμω τῶ μονασῆιῳ ὀππὶ σμυόδα τ' ἔδεμα αὐτῶ παρὰ ῥη. εἰ ἢ μὴ γμωεῖσθαι εἰ οἱ ἀδίκησθαι ὑποκίται τύχη, αὐτὸς πεῖον ἐναυτῶ μὴ λαμβάνῃ αὐτὸν τὸ μοναχικὸν ῥήμα, ἀλλ' αὐτὸς τῶ εἰρημῶν χροῖον ὀππὶ παρῶμα τ' ἔδεμα ἀναροφῆς ὀππὶ μονασῆιῳ ἢ ἔδεμα. καὶ εἰ αὐτὸς ἰερεῖται ἀναφῆ τῆς λέγων ἢ δ' ἔλον, ἢ κολωνόν, ἢ ἐναποῦραρον τῶ τῶν ἰδίων ἔτῃ, ἢ καὶ ὡς φεύροντα πλὴν γεωργίαν, ἢ ὡς τῆ κλέψασθαι, ἢ διὰ τῆ πᾶντα εἰς τὸ μονασῆιον αὐτὸν εἰσεκκλησῶνται. καὶ ταῦτα ὀππὶ δεκχῶσθαι τῶ ἰδίῳ δεσπότη τῶτον ὀππὶ δεκχῶσθαι μτ' ποροσῶμάτων ὑποῦ ὀππὶ δεκχῶσθαι εἰς τὸ μονασῆιον εἰ παρὰ τῶν λόρων ποροσῶρον ὡς ἔδον ὑποκίται παρὰ τῶ ἰδίῳ δεσπότη λαμβάνοντα. εἰ ἢ αὐτὸς περεῖται μνδεῖς ἐνεργῶν πνὶ τῶν εἰρημῶν ποροσῶπων, ὁ ἢ γνάμω τῶ μονασῆιῳ μτ' πλὴν παρὰ ῥημῶ τῶ περεῖται χροῖον εἰ ἢ τοῦτον ἀνδρῶς ἀξίον κρινεῖ, ἰότε δίδωται αὐτῶ τὸ ῥήμα, καὶ μνδεῖς αὐτῶ ὀππὶ ὀππὶ μτ' ταῦτα ὑποῦ τῆς τύχης εἰσφερέτω ἐν ὀππὶ μῶματι γὰ ἐν τῶ μονασῆιῳ δίδεται. τὰ ἢ ποροσῶματα ἀπὸ εἰς τὸ μονασῆιον εἰσπαρῶν φανεῖν τῶ δεκχῶσθαι δεσπότη ὀππὶ δίδωται. εἰ δὲ τις τ' εἰρημῶν ποροσῶπων καταλείψῃ τὸ μονασῆιον, καὶ εἰς κοσμικὸν ἐλθῃ βίον, ἢ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἢ ἐν τοῖς ἀρχοῖς ποροσῶσθαι, τῆ ἰδίῳ τύχῃ παρῶμα δίδωται. καὶ κεφ. ι'. τὸ αὐτῶ πτ. λέγον, ἀπαρρεῖσθαι ἢ τοῖς γνεῦσι τῶν ἰδίως πᾶντας μοναχικῶν βίον ὀππὶ γνεῦσθαι ἐκ τῶν ἐναρῶν μονασῆιῳ ἀφέλκεν.

κείμενον.

Διάτ. νδ'. δ' αὐτῶ πτ. οὐκ ἔχει τῶν γνεῦσι βυλομῶμας οὐτὸν πᾶντας μοναχῶν ἢ κληρωθῆναι κωλύειν, ἕτε δὲ τῶ τὸ μόνον δποκληρονόμους πναιν, ἀλλ' εἰ μὲν τὸ καθ' ἑαυτῶς διαλυτῶσιν, ἀνάγκη ἔχεις τρεῖς ὀγνάμας ἔαν αὐτοῖς. εἰ ἢ μὴ διατυπῶσθαι χῶρα τοῖς ἐξ ἀδελφῶν. εἰ ἢ τῶς κλησίας ἢ τὰ μονασῆια καταλίπωσι, καὶ κοσμικῶς ῥημῶνται, πάντα τὰ δίκαια αὐτῶν, τῶ μονασῆιῳ καὶ τῆ ἐκκλησίᾳ διαφέρειν. λέγει ἢ καὶ α'. διὰτ. δ' α'. ἢ τῶν νεαρῶν, ὅτι εἴτε ποροσῶσθαι, εἴτε δὲ κληρῶν, εἴτε ὀππὶ

ἢ ἄλλοις, ἢ ἑαυτοῖς, ἢ ἑτέροις, ἢ ἐτέροις οἰκιστάσι, ἢ τῶν φίλων τῆς πολιτείας ἐχθροῖς παύσει, ἢ καλύψει ἐτέρον ἕνατος πειθαρχῆσαι τῇ πολιτείᾳ, ἢ παρεσκιάσει τοῖς ἐχθροῖς δεξιῶν ὁμίλους ἢ χεῖρας, ἢ ὑποζύγια, τὸ ια'. κβ'. διάτ. ς' ιβ'. τίτ. σθ' μή. βιβλίον ς' διατ. εἰσι δέμαγ'. τσ' ια'. κεφ. σθ' ια'. τίτ. τσ' ζ'. βιβλίον, καὶ κεφ. ις'. τσ' αὐτὸ τίτ. καὶ βιβλίον, καὶ ἄμφω γὰρ καλύουσι τὸν ποιῶντα τὰς πυνωμοσίας ἢ φρεατίδας.

κεφάλαιον λθ'.

Ποῖα ἀμαρτήματα λύει ἡ χειροθεσία, σωδὸς Νικαίας κανὼν θ'. καὶ τῆς ἐν Ἀγκύρας σωδὸς κανὼν ιβ'. καὶ τὰ ἐν αὐτῷ παρ' ἡμῶν γραφέντα.

κεφάλαιον λθ'.

Περὶ μετάνοιας, καὶ τίνες ἀδειαν ἔχουσι δίδοναι μετανοῶσι καταλλὰ γινώσκοντες, ὅτι ἔστι ἰστέρι μοῦν καὶ αὐξάνει τὰ ἐπιτήμια, δοτοσόλων κανὼν ια'. ιβ'. σωδὸς Νικαίας κανὼν ια'. ιβ'. σωδὸς Ἀγκύρας κανὼν α'. β'. γ'. δ'. ε'. ς'. ζ'. η'. θ'. σωδὸς Νεοκασαρείας κανὼν α'. β'. ια'. ιβ'. σωδὸς Καρθαγίνης κανὼν ς'. ζ'. κζ'. μγ'. με'. σωδὸς Λαοδικείας κανὼν β'. σωδὸς ς'. κανὼν ρβ'. βασιλεῖς κανὼν ε'. λδ'. οδ'. οε'. ος'. πβ'. πδ'. Γρηγορίου Νύσσης κανὼν γ'. δ'. ζ'. η'.

κείμενον.

Ἡ γ'. διάτ. ς' ζ'. τίτ. ς' α'. βιβλίον ς' κώδικος ἀνέειλε τὴν μετάνοιαν τῶν ὀρθοδόξων εἰς ἀίρετικὰς δοτοσάντων, ἢ ἢ λζ'. νεαρὰ ἢ παλαιὰ κλησιῶν Ἀφρικῆς διαλεγόμενης, καὶ τοῖς τοῖς καὶ ἄλλοις δέδωκε μετάνοιας. ἢ δὲ λδ'. διάτ. ς' δ'. ἦτ. ς' α'. βιβλίον ς' κώδικος, καὶ ἢ β'. διάτ. ς' α'. τίτ. τῶν νεαρῶν, ἀδειαν τῷ ὀπισκοπῷ δέδωκε θεαροῦν μετάνοιαν ς' κνδβ' σαυτος κληρικῶν, ἢ θείας παρεμβολόντος, μικροῦ τὸ ὀπιστήμιον, καὶ παρὸ συμπαληρώσεως ς' ὀρεσθέντος χροῦς δοτοκαθιστῶν αὐτὸν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ. τὸ τὸ ἢ παρὸ ὀπισκοπῶν ἰδικῶν ἐστίν. οἱ γὰρ πολιτικῶς δικάζοντες, ἀδειαν ἔχουσι τὴν δεξιῶν ψηφίζεσθαι, καὶ αὐξάνει καὶ μειοῦν τὴν πονηρὴν ὡς μέντοι ὀπισκοπῶν, μὴ παρεξίεναι τὴν συμμετρίαν, ὡς βιβλίον μγ'. τίτ. ιθ'. διάτ. ιβ'. ιγ'. εἰ καὶ τὰ μάλα εἰρητικῶν βιβλίον τῷ αὐτῷ τίτ. ις'. διάτ. α'. καὶ βιβλίον ν'. τίτ. α'. διάτ. ιε'. ἢ τῇ ς' φάκτα ζήτησι, ὀπισκοπῶν τῷ δικαστῇ, ἢ μὲν ἢ ὀνομὸς ἐπεξέλδους. ὁμῶς μέντοι ὁ ψηφισμένον ὀσκ- ἐπι δύνανται τὴν ψήφον ἀνατρέπειν. εἰρητικῶν γὰρ βιβλίον ζ'. ς' κώδικος τίτ. ν'. διάτ. α'. ὅτι ἔτε τὴν ἰδίαν ψήφον, ἔτε τὴν ς' ἀφδεχθέντος δύνανται τις ἀνατρέψαι, καὶ βιβλίον θ'. τίτ. μζ'. διάτ. ιε'.

χόλιον.

Ἡ γ'. διάτ. ς' ζ'. τίτ. σθ' α'. βιβλίον σθ' κώδικος ἐκ ἐτέροις εἰς τὰ βασιλικὰ καὶ ὁ τοῦτος τίτ. κείται ἐν βιβλίον ζ'. τίτ. ιδ'. κεφ. κδ'. ἢ ἢ παρὸ τῶν ἐκκλησιῶν Ἀφρικῆς διαλεγόμενης

λζ'. νεαρὰ τὸ ἰεστανῶν ἐκ ἐτέροις εἰς τὰ βασιλικὰ. δέδωκε ἢ ἰεστανῶν μὴ παύσει, ἢ λδ'. διάτ. σθ' δ'. τίτ. α'. βιβλίον ς' κώδικος ἐκ ἐτέροις εἰς τὰ βασιλικὰ. ἢ β'. διάτ. ς' α'. τίτ. ς' νεαρῶν, ἔτι κεφ. κβ'. τσ' α'. τίτ. σθ' γ'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν, ἔπως ἔχον ὡς συναψθῆναι ἀπὸ τῆς ἐκγ'. νεαρῶν ς' ἰεστανῶν ὀσκῶν, καὶ κεφ. ὄν αὐτῆς ιε'. τὸ ιε'. διάτ. καὶ τὸ ιγ'. τσ' ιθ'. τίτ. ς' μή. βιβλίον τῶν διατάξεων, ἔτι κεφ. ια'. ς' να'. τίτ. ς' ζ'. βιβλίον ἔπως ἔχον, ὡς τὴν ποιότητά τῃ ἀμαρτήματος δεῖ τὴν πινωρίαν ἀνατρέψαι, καὶ μὴ τε σκληρῶν, μὴ τε ἢ ἐλαφρῶν φανένται ἢ ἄλλοις, πλὴν ἐν τοῖς ἐλαφροῖς ἐλαφρῶν ἢ αὐτῶν δεῖ, καὶ ἔτι τῶν βαρυτέρων σφοδρῶν μζ' κλοστέλδους συμμετίας. καὶ κεφ. ιδ'. ὁ ἕκτος ἀρδίνεμ δικάζον ἐγκλήματι αὐξάνει καὶ μειοῦν τὴν πινωρίαν δύνανται, ὡς μὴ τὸ ὀπισκοπῶν μὴ παρεξίεναι τὴν συμμετρίαν. τὸ α'. διάτ. ς' ις'. τίτ. ς' μή. βιβλίον τῶν διατ. ἔτι κεφ. ι'. τσ' α'. τίτ. ς' ζ'. βιβλίον ἔχον παρὶ τὸ τέλος ὡς ἢ μὴ τῆς ὑποστάσεως ζήτησις ὀπισκοπῶν τῷ δικαστῇ ἢ ἢ ἢ τὸ νόμῳ ἐπεξέλδους. ὁ ἢ α'. τίτ. σθ' ν'. βιβλίον τῶν διατ. ἐτέροις εἰς βιβλίον νδ'. τῶν βασιλικῶν τίτ. α'. κεφ. α'. τὸ ιε'. διάτ. παρῆσι. ἢ α'. διάτ. σθ' ν'. τίτ. ς' ζ'. βιβλίον ἢ κώδικος, ἔτι κεφ. πς'. ἢ α'. τίτ. ἢ θ'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἔπως ἔχον, ἔτε τὴν ἢ ὀπισκοπῶν μὴ ἀπόφασιν, ἔτε τὴν ἰδίαν δύνανται πᾶν ἀνακληθῆναι εἰς ἀμφισβολίαν ἢ φέρεται. μὴ δὲ ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως ἀρδίνεμ ἐκκλησιῶν φανερῶ νομίμῳ ἐστίν. ἢ ιε'. διάτ. ἢ μζ'. τίτ. τσ' θ'. βιβλίον σθ' κώδικος, ἔτι κεφ. ιε'. ς' να'. τίτ. ἢ ζ'. βιβλίον ς' βασιλικῶν ἔπως ἔχον, τὴν πινωρίαν ἐκ ἐτέροις τῷ ἀρχοντὶ ἀνακληθῆναι. ζήτησι καὶ τίτ. ν'. τσ' αὐτὸ ζ'. βιβλίον κεφ. α'. ἢ ἢ ἢ τῶν πινωρίων καὶ βιβλίον ζ'. τίτ. β'. κεφ. κ'. καὶ βιβλίον θ'. τίτ. α'. κεφ. σδ'. καὶ ρκζ'. καὶ βιβλίον γς'. τίτ. κ'. κεφ. κθ'.

κείμενον.

Ἐν τῷ μέ. διατάγματι ς' α'. τίτ. ς' μβ'. βιβλίον Φησὶν, ὅτι τὴν ψηφιστῶν πινωρίαν αὐξάνει ἢ μειοῦν ὁ ἀρχὼν χαρὶς βασιλικῆς ἀνθεντίας ἢ δύνανται, καὶ βιβλίον μγ'. τίτ. ιη'. διάτ. α'. Φησὶν, ὅτι ἐὰν δὲ ἄλλοις Φοβέμενον παρὸς τὸν δεσπότην ὑποτρέψαι εἴπω καὶ ἑαυτὸς παλασῶς, καὶ μετὰ καταδίκην ἐρωτημένως παρὸ τῶν σωιστῶν Φαιῆ ἢ ἀλήθεια, ἐλδθεροῦται τῆς πινωρίας, καὶ διάτ. τῆς τάξεως πινωρίας ἐφ' ἢ μὴ ὑποτρέψαι παρὸς τὸν δεσπότην καὶ τῆς δεσπότης διδοται. αὐτὸς ἢ ὁ καταδικάσας εἰς ἀπὸν πινωρίας δύνανται ἐλδθεροῦν ἀπὸ τὸν δὲ ἐροσόμενον. ἔτε γὰρ τις τὴν οἰκίαν ψήφον ἀνακληθῆναι καὶ χρηματικῆ εἶη. δεῖ οὖν παρὸ τῆς βασιλεῖς ἀναφῆρῆναι ὀπισκοπῶν τῶν ἐγκλημάτων. καὶ διάτ. θ'. καὶ κζ'. ς' ιθ'. τίτ. ς' αὐτὸς βιβλίον ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔτε εἰς μετὰλλον, ἔτε εἰς ἐργον μετὰλλον καταδικάζεται, ἔτε φησὶν ἔτε, ἔτε καίεται, ἀλλ' εἰ καὶ τὸ πινωρίαν ψηφιστῶν ἐλδθεροῦται ς' ἀρχοντος, ἀλλὰ διάτ. ς' βασιλεῖος διδασκόμενος καὶ τὴν πινωρίαν ἀνακλῶσαντος, ἢ ἐλδθεροῦτος. καὶ ὅτι οἱ ἀρχοντες οὐκ ἀνατρέψουσι τὰς ἰδίας ψήφους. εἰ μέντοι τις καὶ ἑαυτὸς ψηφισμένον, ἢ παρὸ τῶν σωιστῶν καταδικασθῆναι, καὶ ὑπερον ἀρεθῶσι δικημάτων βασιλοῦται αὐτῷ, ὁ βασιλεὺς ἢ ἐλδθεροῦ αὐτὸν, ἢ μειοῦ τὴν πινωρίαν.

σχόλιον.

Τὸ μὲ. διέτ. τ' α'. τίτ. τ' μβ'. βιβλίον, ἔστι δέμα πρῶτον τελευτον τῶ μς'. κεφ. τ' γ'. τίτ. οὐ θ'. βιβλίον τ' βιβλίων ἕως ἔρχον ὡς ἐρχέτη. ἐρωτήσεις δὲ τις κ' μ' τὸ καταστροφὴν ὀπι-
 δευον γ'. κεφ. τῶ νά. τίτ. τ' ζ'. βιβ. λέγει δυνάσται τ' δικαστῶν ἄλλων κ' μειοῦ τ' πινύ. πῶς
 ὅ μ' ἐνταῦθα λέγει τὸ ἐναντίον, ὁ μ' δικαστῶν ἕξτραος δινάει ἐγκλημα δυνάται ἄλλων κ' μειοῦ
 τ' πινύ, ὁ δ' διὰ τῶν ἐγκληματικῶς ἐνορδηνρ ἕξτραος ἀπὸ νόμου ἔχουσι ὡς αἰσμέ-
 νιν πινύ κ' δυνάται τὸ το ποιεῖν. ἢ εἰπέ τ' π' π' μ' ἀποφάσεως δυνάται ἄλλων κ' μειοῦ
 τῶ πινύ, κ' ὡς αἰσμένη ἀπὸ τ' νόμου ἔστ. μ' τ' τ' ἀποφασιν κ' δυνάται. πέπαιται γ' τ'
 τ' δικαστῶν. κ' ἡ τ' κερ. ιδ'. τ' ἄλλῶ νά. τίτ. τ' ζ'. βιβλίον ἕτω λύσον, κ' τὸ η'. δέμα τ'
 γ'. κεφ. τ' κ'. βιβλίον, κ' τὸ γ'. κ' δ'. κεφ. τ' γ'. τίτ. τ' ἄλλῶ βιβλίον. τὸ α'. διέτ. τ' ἡ κ'.
 τίτ. τ' μ'. βιβλίον, ἔστι δέμα ἰθ'. τῶ α'. κεφ. τ' γ'. τίτ. τ' ζ'. βιβλίον τὰ ἀντὶ λέγον ὅσα σωμα-
 τῆσταν. τὸ θ'. διέτ. τ' ἄλλῶ τίτ. κ' βιβλίον τῶν δικατ. ὡς ἐτέθη εἰς τὰ βασιλικῶ. τὸ κ'.
 κεφ. τ' ἡ θ'. τίτ. τ' μ'. βιβλίον τῶν δικατῶν, ἔστι δέμα β'. τ' κ'. κεφ. τὸ νά. τίτ. τ' ζ'.
 βιβλίον ἕτως ἔρχον, ἔαν οἱ πολιτεούληρι, ἢ οἱ τῆς πόλεως ὡς αἰσμένοιτες ἀμάρτωσι τι κεφαλι-
 κῶν ὡς ἄλλῶς ἀντὸν τ' ἕξτραος, ἢ ὡς αἰσμένοι, ἢ κεφαλικῶς τιμωρίας, δει τ' ἄρχοντα δεδε-
 μέτους ἀντὸν φυλάττειν, κ' ἀναφέρειν τῶ βασιλεῖ ὡς αἰσμένοιτες τῆ ἀναφορῶ κ' τ' ἔσ'
 ἀντὸν ἕξτραον. τὸ δ' α'. δέμα τὸ ἄλλῶ κεφ. κ'. φησι, οἱ ἄρχοντες τὰς ἰδίους ἀποφάσεις ἀνα-
 τρέπειν κ' δυνάται, κ' ἔφ' ἕξτραος ὅσα σωματῆσταν.

κείμενον.

Τὰ ὅσα περὶ αὐτοτελετῶν εἴρηται ψήφω. τὰ γὰρ κ' μέρ' Διχαλαλῶ-
 μενα δύνάται ὁ δικαστῆς τελείως ἀναίρειν, κ' ἐναλλάσσειν. κ' βιβλίον β'.
 τίτ. α'. Διάτ. ἰθ'. κ' βιβλίον δ'. τίτ. ἡ. Διάτ. ἰθ'. κ' κ'. κ' εἰκότως. ὁ μὲν
 γὰρ Διχαλαλήσους μενει δικαστῆς, ὁ δ' ψηφισάμενον πῶ πωται ἐπ' αὐτῶ
 τῶ πρῶτα ἐναι δικαστῆς, ὡς βιβλίον μβ'. Διάτ. νά'.

σχόλιον

Τὸ ιδ'. διέτ. τὸ α'. τίτ. τῶ μς'. βιβλίον τ' δικατῶν, ἔστι κεφ. ιδ'. τ' γ'. τίτ. τὸ θ'.
 βιβλίον ὁ φησι, ὁ κελεύσει, ἢ καλύσει ὁ πρῶτον δυνάται ἀνατρεῖν, ἢ μὲν ψήφον οἰκίαν.
 τὸ ἰθ'. διέτ. τὸ η'. τίτ. τὸ δ'. βιβλίον τ' δικατ. κ' τὸ κ'. εἰσ τὸ τίτ. β'. τὸ βιβλίον ζ'.
 κεφ. ἰθ'. ἕτως ἔρχον ὁ αἰρετὸς δικαστῆς τὸ δοκοῦ ἄλλῶ ψηφίζεται, κ' ἢ πολυπράγμων εἶ τ'
 ἕξτραον ὁ πρῶτον. εἰ δ' ὀφείλει τοῖς αἰρετικοῖς δικαστηρίοις ὡς τὸδε ψηφίπαιδα, ὡς ἔφ' ἔρωται
 ἢ δὲ ἀνατρεῖται ψηφίπαιδα. ψηφίζεται δ' ὁ γνόμενος ἐγκλῶς διὰ τὸ δικαλαλικῶν πῶσαν
 τῶ δικλῶ τεμαῖν. εἰ δ' ὅτι πολλοῖς ὡς αἰσμένοι κεφαλικῶς ἢ δικατ. ψηφίζεται εἰ μὴ πῶ-
 σους τὰς φιλονεικίας πρῶτος. κ' εἰ μὴ ψηφίζεται δ' ἔναί τι ἢ ἀπολυτῶναι τ' ἀνατρεῖν ὡς
 δυνάτ' μ' τ' παῦται ψηφίζεται τῶν πῶ. τὸ δ' δικαλαλικῶν ὡς αἰσμένοι τ' δικατ. ἀμείβειν
 δυνάτ', οἶον δικαλαλικῶν πρῶτον κεφαλικῶς, κ' ἕξτραον δικαλαλικῶς τοῖς εἰδοῖς. κ' κεφ. κ'.
 κ' ἢ κ' ἀνατρεῖται ἐν τῶ ψηφίζεται ἢ διορθῶται. ψηφισάμενος γ' πῶται τ' δικαστῆς. τὸ δ'
 νά. διέτ. τ' α'. τίτ. τῶ μς'. βιβλίον, ἔστι κεφ. νά. τ' γ'. τίτ. τ' ἡ θ'. βιβλίον ἕτως ἔρχον ὁ ψηφισά-
 μένος πῶται τ' δικαστῆς κ' ἔναί τι διορθῶται τ' ἕξτραον.

ΤΙΤΛΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ.

κεφάλαιον α'.

ΠΕΡΙ διοικήσεως ἐκκλησιαστικῶν πρῶτων, κ' περὶ τῶν ἰδικῶν
 τ' ὀπισκόπων, περὶ τ' ἕξτραον τ' οἰκονόμον ἐκ τ' κληρῶν τ' ἐκκλησίας
 εἶναι, σωδὸς Χαλκηδόνος κανὼν κς'. σωδὸς Νικαίας τὸ β'. κανὼν
 κ'. Θεοφίλου ἐκ τ' ἕξτραον κ' κανὼν θ'.

κείμενον.

Ἡ λθ'. Διάτ. τ' γ'. τίτ. τ' α'. βιβλίον τ' κώδικος, λέγει τὸν οἰκονόμον
 ἕξτραον πρῶτ' ὀπισκόπων γίνεσθαι. κ' ἡ μ'. Διάτ. τ' αὐτῶ τίτ. ὅτι κ' τ'
 δοκιμασίαν γίνεσθαι. ἢ ἡ κ'. τ' β'. τίτ. ὅτι δὲ ὅδ' οἰκονόμος κ' μῆνα, ἢ τὸ
 μήνησον ἕξτραον δύο, λογιπαιεῖν ὡς ὅδ' ἀρκαρίες ἐπει κηθονόμοισιν, κ'
 ὅτι ἐκάστος μὲν οἰκονόμος ζητεῖ τὰ τῆς ὕφ' ἑαυτὸν διοικήσεως, οἱ δ' λοιπὸν
 κατὰ πρῶτον ἐγγραφον τ' πατριάρχη, τοῖς λογισμοῖς ὑπεγράφεσι, τὸ
 αἰεγνώ. κ' τὸ χωρὶς τ' τοιαύτης παρατηρήσεως λογίζομενον, οἰκονομοὶ οἱ οἰ-
 κονόμοι διδύσσι, κ' ἡ μβ'. τ' γ'. τίτ. ὅτι κατ' ἐνιαυτὸν ὁ οἰκονόμος πρῶ-
 τῆσται λόγον τ' αὐτῶ διοικήσεως τῶ ὀπισκόπῳ, κ' ἀποδίδωσιν, εἰ τι φανῆ
 βλάβης, ἢ κερδῶν. εἰ δ' τελευτήσῃ περὶ τ' λογισμῶν ἕξτραον τῶ
 τοῖς οἰκονόμοι αὐτῶ. ἕξτραον γὰρ κ' ἀποδίδωσιν, κ' ἐν ἀπὸ τοῖς
 ἐκδόσῃ ἢ τ' β'. Διάτ. τ' β'. τίτ. τῶν νεαρῶν, ἀπαγορεύει τοῖς οἰκονόμοις
 κ' ὁ φησι τὸ φησι, κ' διοικητῶν τῶν λοιπῶν διαγῶν οἰκῶν, ἔτι μὲν κ' ἢ
 τοῖς πάντων χαρτῶν κ' τοῖς τῶν γονεῦσι, κ' ἢ πατρὶ, κ' τοῖς κατὰ
 γῆ τ' ἢ γάμον αὐτοῖς πωλησόμενοις, ἐμφυτεύσεως, κ' μισθώσεως, κ' ἕξτρα-
 οῦ πρῶτων πρῶτων τῶν διαγῶν οἰκῶν, ἢ δὲ ἑαυτῶν, ἢ Διάτ. πρῶτων
 πρῶτων λαμβάνειν, ἐπει κ' τὸ σωματῆσται ἀκυρῶται, κ' πῶσαι ἢ πε-
 ρεσσία τῶν οἰκονόμων, κ' χαρτῶν κ' διοικητῶν οἰς κατὰ τ' ἐξτρα-
 οῦ τῶν πρῶτων πωλησόμενοις, εἰς τὸν διαγῶ οἶκον, ἕξτραον τὸ πρῶτον λαμβάνειν
 σι περὶ ἕξτραον μετὰ τῶν αὐτῶν τελευτῶν.

σχόλιον.

Ἡ λβ'. διέτ. τῶ γ'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον τ' κώδικος ὡς ἐτέθη εἰς τὰ βασιλικῶ, ἔδδ ἡ μ'.
 ἔδδ ἡ μβ'. ἀνάγνωσι τ' γ'. ἰσπανῶ νεαρῶν. ζῆται κεφ. τελευτῶν τῶ β'. τίτ. τῶ γ'. βι-
 βλίον τῶν βασιλικῶν ἕτως ἔρχον, ὡς αἰσμένοι τῶ πῶ τὸ δυνάται ὡς αἰσμένοι, ἕτως ὡς αἰσμέ-
 νοι τ' κ' κ' ἀνατρεῖται πρῶτον πρῶτον, κ' τὸς ἕξτραον οἰκονόμος ἀνατρεῖται τὸ το, κ' ἢ
 τὰς ἄλλας ἀνατρεῖται τὰς γονεῦσι ἐκ τ' ἐκκλησιαστικῶν πρῶτων ἕξτραον οἰκονόμοις ἀνατρεῖται

ξεις, κὺ θεῶν ἀρεσκίαις, κὺ εἰς ἐπιένες ταύτας χρηγῆν, τὸν ταῖς ἀληθείαις διομήνεις, κὺ ἐκ ἐχρηται ἐπερωθῆ προφῆς ἀφορμῶν. ταῦτα γὰρ τὸ θεαστόν τε δὲν δεραπεύει, ἀλλὰ μὴ πορρα-
 σιας, κὺ ἀσυνδῆς ἀνθρώπων ἰαῖς ἐκκλησιαστικῆς διαπάεις εἰς ἀνθρώπους ἐυπερωτύτας ἐπιδη-
 ναι, κὺ ἐντεῦθεν τὸν ἀποκριμῶν μὴ πυργαῖεν τὸ ἀναγκάων. ἴσως γὰρ οἱ θεοφιλέσσοι οἰκο-
 νόμοι οἴτε νῦν, οἴτε κτ' κερῆς ἐσὶν οἱ ὡς εἶπὶ παρὰ ταῦτα πορραξάν, ταῖς τε ἐν θεῶ πινάις
 ἔσποκίεσονται, κὺ ἐκ τῶν αὐτῶν ἐσῆς τὸ ἀζήμιον τῆ ἀγιότητι φηπιπίσεσιν ἐκκλησίαι. ἡ β'.
 διάτ. τῆ β'. τίτ. τῆ νεαρῶν, ἐσι νεαρῶ ἰεσινιάφης ἐκ. ἡ τοῖ δέμα β'. τῆ ζ'. κεφ. τῆ β'. τίτ.
 τῆ ε'. βιβλίαι τῶν βασιλικῶν ἡ πορ ἐχρον ὡς σιωμῆσιδν. Σικεῖωσσι τὸ παρῶσαν ἰεσινιάγειον νεα-
 ρῶν διὰ τὰ γινόμενα τυπώματα παρὰ τῶν παπειαρῶν χίειν ἀδελφάτων, κὺ λοιπῶν σπη-
 ρεσίων πορρῶσ πορρασπα πλωτωῦται κὺ παρῶδωασεῦοντα. κὺ λέγε ταῦτα μὴ εἶναι ἀνίρηρα
 κτ' τὸ ταύτης περὶ λῆψιν, τὰ δὲ πορρῶσ ἐνδεῖς γινόμενα εἶναι βέβαια.

κεφάλαιον β'.

Περὶ διοικήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πρᾶγματων, ἀποστόλων κανῶν
 λή. μ. μα'. συνόδῃς Ἀνποχίαιας κανῶν κδ'. κε'. Κυρίλλῃς ἐκ τῆ πορρῶσ Δά-
 μνον Ὀπισολῆς κεφ. β'. Θεοφίλῃς ἐκ τῆ ὑπομνησικῆς κεφ. ε'. ε'.

κείμενον.

Πολλὰ μὲν εἴρηται περὶ τὴ διοικήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πρᾶγματων
 ἐν τῶ β'. τίτ. τῆ α'. βιβλίαις τῆ κώδικος, κὺ ἐν Διαφόροις Διατάξεσι τῶν
 νεαρῶν. κὺ ἀνεγνωθῆ τὸ β'. τίτ. τῶν νεαρῶν, κὺ μάλιστα τῶν β'. κὺ τῶν γ'.
 εἰς τῆ τίτ. Διάτ. πορρῶσ ἐχρῆσαι πάντα τὰ περὶ ἐκκλησιαστικῶν διοικήσεων κὺ
 πορρῶσιων.

σχόλιον.

Ὁ β'. τίτ. τῆ α'. βιβλίαις τῆ κώδικος ἐπέση εἰς βιβλίον ε'. τῆ βασιλικῶν τίτ. α'. ἀπὸ τῆ
 α'. κεφ. μέγιστῃ ια'. ἡ δὲ β'. κὺ γ'. διάτ. τῆ β'. τίτ. τῶν νεαρῶν, εἰσῆσαι ἰεσινιάγειοι ἐκ.
 κὺ ἐκ α'. ὡν ἡ κὺ κέται ἐν βιβλίῳ ε'. τῆ βασιλικῶν τίτ. β'. ἡ δὲ ἐν βιβλίῳ τῶ αὐτῶ τίτ. γ'.
 κὺ ἀνεγνωθῆ τὸν ταύτας τίτλους.

κεφάλαιον γ'.

Περὶ πρᾶγματων, κὺ πορρῶσ τῶν ἀνεπισκόπων ἐκκλησιῶν, συνό-
 δῃς Ἀγκύρας κανῶν ιε'. συνόδῃς Χαλκηδόνος κανῶν κε'. συνόδῃς ε'. κα-
 νῶν λε'.

κεφάλαιον δ'.

Περὶ ἐκποιήσεως ἐκκλησιαστικῶν, ἀποστόλων κανῶν λη'. ογ'. συνόδῃς
 Ἀγκύρας κανῶν ιε'. συνόδῃς Καρθαγίνης κανῶν κβ'. κγ'. συνόδῃς Νι-
 καίας τὸ β'. κανῶν ιβ'. Κυρίλλῃς ἐκ τῆς πορρῶσ Δόμον Ὀπισολῆς κεφ. β'.
 ἀνεγνωθῆ τὰ παρῶσ γεγραμμένα ἐν τῶ β'. κεφ. τῆ παρόντος τίτ.

κεφάλαιον ε'.

Περὶ τῶν μετὰ τῶν χειροτονιῶν κταμένων Ὀπισκόπων, ἡ κληρικῶν.

συνόδῃς Καρθαγίνης κανῶν λβ'. συνόδῃς α'. κὺ β'. ἐν τῆ νεαῶ τῶν εἰγῶν
 ἀποστόλων κανῶν ζ'.

κείμενον.

Ἡ λγ'. Διάτ. τῆ γ'. τίτ. τῆ α'. βιβλίαις τῆ κώδικος, Φησὶν ὅτι οἱ ὀρθό-
 δοξοὶ Ὀπισκοποι, κὺ κληρικῶ ὅπερ αὐ ἐν τῶ κηρῶ τῆς ὑπερῆσισότητος
 κησῶνται, κὺ ὑπερῆσισοὶ ὄντες ἴδιον ἔχρασι, κὺ ἐσῆσ πορρῶσιν αὐτὰ, ἀλλ'
 εἰδειαν ἔχρασι κὺ ζῶντες ἐκποιεῖν, κὺ ἐπ' αὐταῖς εἰς ἐξωπκῆς διατήσεται, ἡ
 καπιεῖσιν αὐτὰ παρῶσ ἐμπερ. κὺ ἡ μα'. Διάτ. τῆ αὐτῆ τίτ. ὅτι τὰ μετὰ τῶν
 Ὀπισκοπῶν κησῶντα, ἐκποιεῖν ὁ Ὀπισκοπος ἐ δύναται, ἡ Διατήσεται ἐπ'
 αὐτοῖς εἰ μὴ ἀπὸ γονεων, ἡ θείων, ἡ ἀδελφῶν, εἰς αὐτῆς πορρῶσ λησιν. ἀλλὰ
 τῆ κατ' αὐτῶν ἐκκλησία Διαφέρει, κὺ μετὰ τῶν αὐτῶν τελευτῶν λογισ-
 μῆς τῶν ταύτων πρᾶγματων ὁ οἰκονόμος ἀπαρῆται. τὰ δὲ πορρῶσ τῆς Ὀπι-
 σκοπῆς κησῶντα, κὺ ἐκποιεῖσιν, κὺ Διατήσεται ἐπ' αὐτοῖς. κὺ ἡ μβ'. ὅτι οἱ Ὀπι-
 σκοποι, κὺ περρῶσ ὑπεροί, κὺ Διακονοὶ κησῶσιν αὐτῶν ἔχρασι, κὺ Διατήσεται
 νομίμως ἐπ' αὐτῶν, κὺ ἐκ ὑποκείται ἡ διατήσεται ἡ δεινοφικησῶσ. ἡ γ'. Διάτ.
 τῆ β'. ἡ τ. τῆ νεαρῶν, Φησὶν ὅτι οἱ Ὀπισκοποι τὰ μτ' τῆ Ὀπισκοπῶν αὐτοῖς
 κησῶντα κησῶντα, ἡ αὐτοκίνητα, εἰς ἴδιος συγρημῆς, ἡ ἀλλῃς οἰσῶσ ἡ πορ-
 ρῶσ ἐ μετὰ φέρρασιν, ἀλλὰ δαπανάτωσιν αὐτὰ εἰς λύσιν αἰχμαλώ-
 των, κὺ πτωχῶν ἀπορρῶσ, ἡ εἰς συμφῆρον τῆ ἰδίαις ἐκκλησίας. τὰ δὲ μετὰ
 τῆ αὐτῶν τελευτῶν ἐκ τῆτων πορρῶσ ὄντα, ἡ κατ' αὐτῆς ἐκκλησία οἰκειεῖ-
 ται, ἀδειαν ἡ ἐκ. σιν ἐκποιεῖν ἄτινα πορρῶσ τῆς Ὀπισκοπῆς ἐκρησῶσ ἀπο-
 δειχῶσιν, κὺ ὅσα μετὰ τῶν Ὀπισκοπῶν εἰς αὐτῶν πορρῶσ λησιν ἀπὸ συγρημῶν,
 ἐς ἐξ αὐτῶν μέχρι τετάρτη βαθμῆ Διαδέσεται δύναται. ταῦτα δὲ
 κρατεῖ κὺ Ὀπισκοπῶν πορρῶσ, κὺ πτωχορρῶσ, κὺ νοσησῶν, κὺ γερωνο-
 σῶν, κὺ ξηνοδόχων κὺ πάντων τῶν ἀλλῶν διοικητῶν τῶν σεβασμῶν οἰκων,
 Ὀπισκοπῶ αὐτοῖς ἐν τῶ κηρῶ τῆ διοικήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ εἰρημένον πορρῶσ
 πορρῶσ λησιν. ἡ δὲ β'. Διάτ. τῆ α'. τίτ. τῶν νεαρῶν, ἀπλῆστρον Φησὶν ὅτι τὰ
 μετὰ τῶν χειροτονιῶν κησῶντα τοῖς Ὀπισκοποῖς, τῆς αὐτῶν ἐκκλησίας
 Διαφέρει, ἡ τῆς λέγῃ ὅτι πάντες οἱ κληρικῶ, τῆτ' ἐσι περρῶσ ὑπεροί, δία-
 κωνοί, ἀνεγνωσῆ. ψάλται, τὰ ὀπωσῶν αὐτοῖς κησῶντα πρᾶγματα, κὺ
 ὑπερῆσισοῖσιν, ἰδια ἔχρασι, κὺ δωροῦται, κὺ Διατήσεται ἐπ' αὐτοῖς, ἔτω
 μέντοι, ὡς ὅτ' αὐτῶν παῖδας, ἡ τῆτων ἐκ ὑπῶντων, ὅτ' ἡ γονεῖς αὐτῶν
 κομῶσεται τὸ νόμιμον μέρρῶ. ἡ γ'. Διάτ. τῆ β'. τίτ. τῶν νεαρῶν, Φησὶν
 ὅτι εἰ Ὀπισκοπος, ἡ κληρικῶς οἰσῶσ ἡ βαθμῆ, ἡ ἐκκλησίας Διακῶ-
 νισα τελευτήσῃ ἀπὸ Διατήσῆς, ἡ νομίμων Διαδόχων, ἡ τῆτων Διαδο-

καὶς ἐκπιπθῆν αὐτῆς ἐπιναυραγεῖν εἰς μοναστήριον ἁγίον· μήτε ὑποθήκη
 ὅτι πῆς τοῖς τοῖς ἐρρώστω, ἀλλὰ ἀκυρωσάτω, καὶ τὸ μοναστήριον τῆ ἱερῶ λει-
 τεργίᾳ προσκυρωσάτω. καὶ ἢ β'. Διάτ. β'. τίτ. τῶν νεαρῶν, φησὶν ὅτι ἐκ-
 ποιήσεις μοναστήριον μὴ γινέσθω ὅτι τῶ τὸ ἱερῶ πικρὸν ἁγίον εἰς διωπικλῶ
 διαγωγῶν μετασχηματίζεσθ, ἐπεὶ ἀδειαν ἔχουσιν οἱ ὀπίσκοποι τὸ τοῖς το
 μοναστήριον ἐκδοῦν, καὶ εἰς τὸ πῶτερον ἐπιναυραγεῖν ἁγίον. βιβλίον α'.
 τίτ. γ'. Διάτ. λη'. φησὶν ὅτι οἱ παῖδες ἰδία μοναστήρια καταλιμπάνοντες, καὶ
 λαμβάνουσιν ἄπερ αὐτοῖς προσκυρωσῶν, κινήται, ὅσησδήποτε ποσότητος ὄντα,
 καὶ μὴ συνέση πρὸς εἰς ὑπομνήματος ἐπ' αὐτοῖς περὶ τῶν ἀκινήτων,
 δεῖ τὰ νόμιμα φυλάττεισθαι, ἐπεὶ οὐκ ἀναρῆται τῶ δωρησαμένῳ ἢ ἐκδοῦν
 σὺς αὐτῶν. καὶ ἢ γ'. Διάτ. β'. τίτ. τῶν νεαρῶν, λέγει, ὅτι εἰ τις μονάσας
 ἀναχωρήσει βεληθῆ, τὰ πρῶτα ὅσα περὶ εἶχεν, ἠνίκα εἰσήει, τῆς δε-
 αποτείας ἐπι μὴ μοναστήριον, καὶ ὅτι δεῖ τὸν θέλοντα μονάσασθαι Διαφυλάττειν
 τῶν ἰδίων πρῶτων. εἰσελθόντι γὰρ αὐτῶ σωμαλευθῆσι, καὶ μὴ τῶ
 ῥήτῳ εἶπη. εἰ μὲντοι παῖδες ἔχων ἔτυχε πῶ πρῶτα δωρησαμένῳ
 ἢ δωρησαμένη αὐτῶ, ἢ ὑπὲρ προσκυρῶ, ἢ προσκυρῶ δωρεῶς, καὶ ποιῆ τῶ
 τὰ τὸ νόμιμον μέτρον τῶ αὐτῶ πεισσίας, μὴ ἐχέτωσιν οἱ παῖδες πρὸς τὰ
 λοιπὰ μετῶσιν. εἰ ἢ μὴδεν αὐτοῖς, ἢ ἐλατῶν ἢ νομίμως ἐδῶ ἴσαστο, καὶ με-
 τὰ τὸ μονάσασθαι αὐτῶν, οφείλεται τοῖς πατρὶσι τὸ νόμιμον εἰ ἢ ἀνήρ, ἢ γυνή μο-
 νάσασθαι, τὸν δὲ τὸν τελῶ τῆς καῖσσον ὁ ἔπερ κερδαίνει. καὶ ὅτι ἐὰν μοναχὸς εἰς
 φρατρίαν ἔλθῃ, ἢ ἕτερον βίον ἁγίον, ἢ μὲν ἐστία μένει τῶ μοναστήριον,
 αὐτῶς ἢ πρὸς τῆς ὀπίσκοπος γίνεσθαι. εἰ ἢ καὶ τις εἰς ἕτερον μοναστήριον με-
 τέλθῃ, ἢ ἐστία αὐτῶ τῶ πρῶτῳ μοναστήριον Διαφέρει οἱ μὲντοι ἢ ἐμένον
 μὴ δεχέσθωσιν αὐτῶν, κωλύεσθαι τῶ τῶ καὶ οἱ ὀπίσκοποι, καὶ οἱ ἀρχι-
 μανδρίται. λέγει ἢ καὶ Διάτ. νβ'. β'. τίτ. β'. βιβλίον, ὅτι ἐὰν τις βαρη-
 θῆ ἁποκαταστάσθ, ἢ ἁποκαταστάσθ ἐς ἀπαχθίας, καὶ μὴ βεληθῆ γαμῆ-
 σαι δι' ἀσκήσιν, μένει ἔχων τὰ πρῶτα, καὶ περὶ αὐτῶ δαπανῶ, ἢ
 καταλιμπάνει ὡς θέλει, ὅσησδήποτε μέντοι. εἰ ἢ καὶ ὑπὸ ἀίρεσιν παροδοπίας
 αὐτῶ καταλειφθῆ, ἔχει αὐτῶ καὶ μὴ παροδοπῶν. τὸ αὐτὸ καὶ ὅτι παροδο-
 πῶσ πῆς ἢ αὐτῶ Διάτ. φησὶν, ὅτι ἐὰν τις τῶν σπουδαίωντων μονάσασθαι, πῶ
 πῶ ῥεπεδῶν ὁ ἀλλῶ, καὶ χωρῶ πῆς δὲ τὸν τελῶ τῆς συμφωνοῖς καὶ τὸ ἐν-
 τεῦθεν κέρδιον φυλάττειται ὡς εἰκὸς εἶσιν οὐκ ὡς αὐτῶν γάμων πασίν.
 ἢ τὸ κερδῶν πρὸς ὅσον μὴ ἔλθῃ πρὸς δὲ ἕτερον γάμον, καὶ ἢ αὐτῶς μο-
 νάσασθαι ἢ γυνή ἕτερον ἢ γαμῆται ὅτι εἰ αὐτῶν ἐὰν ἐπιναυτῶν. εἰ μὲντοι τις τῶ
 μονάσασθαι, οἱ ἀρραεῖνες ἀσπῶ δὲ τὸν δὲ τῶν, καὶ ἔδεν ζήμιεσθαι, ὡς ἢ γ'. Διάτ.
 ἢ αὐτῶ τίτ.

σχόλιον

σχόλιον.

Ἡ γ'. διάτ. τῶ α'. τίτ. τῶν νεαρῶν, ἐστὶ νεαρὸ ἱστανόγειος ργ'. καὶ ἐτέρη τῶ β'. κεφ. ὁμο-
 τῆς εἰς βιβλίον τῶν βασιλικῶν δ'. τίτ. α'. κεφ. α'. ἐκείνη διδάσκον ὅσα εἰς τὸ κείμνον
 ἐγράφησιν ἢ γ'. διάτ. τῶ β'. τίτ. τῶ νεαρῶν, ἐστὶ νεαρὸ ἱστανόγειος ργ'. καὶ ἐτέρη τῶ β'. κεφ. ὁμο-
 τῆς εἰς βιβλίον τῶν βασιλικῶν ε'. τίτ. γ'. λέγει ἢ τὸ δ'. κεφάλαιον τῶ αὐτῶ τίτ. ὅσα εἰς τὸ κείμνον
 σωμαλευθῆσιν. ἢ α'. διάτ. τῶ β'. τίτ. τῶ νεαρῶν, ἐστὶ κεφ. ε'. ἢ ἱστανόγειος ζ'. νεαρῶς καὶ ἐτέρη
 ἢ εἰς τὰ βασιλικῶ. ἢ β'. διάτ. τῶ β'. τίτ. τῶ νεαρῶν, ἐστὶ νεαρὸ ἱστανόγειος ργ'. καὶ ἐτέρη τῶ β'. κεφ.
 ὁμο-τῆς εἰς βιβλίον τῶν βασιλικῶν ε'. τίτ. β'. φησὶν ἢ τὸ ε'. τῶ αὐτῶ τίτ. κεφ. ὅσα εἰς τὸ κείμνον ἐγράφη-
 σιν. ἢ λη'. διάτ. τῶ γ'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον τῶ κώδικος καὶ ἐτέρη εἰς τὰ βασιλικῶ. ἐδὲ ἢ γ'.
 διάτ. τῶ α'. τίτ. τῶ νεαρῶν ὅσα ἱστανόγειος ε', ἐδὲ ἢ γ'. διάτ. τῶ γ'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον τῶ
 κώδικος, ἐδὲ ἢ γ'.

κείμενον.

Καὶ ἢ περὶ ῥεπεδῶν Διαλαμβάνουσι ζ'. νεαρῶ φησὶν, ὅτι ἐὰν παρὰ
 τῶς εἰρημέναις αὐτῶ αἰτίας γυνή πῶ μὴ ῥεπεδῶν, ἢ μὲν περὶ τῶ ἀνδρὶ δί-
 δο, ἢ καὶ δεσποτείας, ἢ παιδῶν ὑποπόντων καὶ χρεῖσιν ἢ ἢ γυνή Διαφέρει δικά-
 σωντος παρὰ δίδοται τῶ ὀπίσκοπον τῶ πόλεως ἐν ἢ οἰκεῖ, καὶ δι' αὐτῶ μονα-
 στήριον ἐμβαλλεσθαι πῶ τῶ ζωῶ αὐτῆς. εἰ μὲν ἔχει παῖδας, τὸ ὁμο-
 τῆς εἰσίας αὐτῶς λαμβάνουσι, τὸ ἢ τῶ τῶ τὸ μοναστήριον εἰ ἢ παῖδας οὐκ
 ἔχει, ἀλλ' ἢ γυνεῖς, τὸ δῆμορον δίδοται τῶ μοναστήριον, καὶ τὸ τῶ τῶ πῶς γο-
 νεῦσιν, εἰ μὴ ὑπὲρ ἔχουσιν αὐτῶ ἔχοντες, τῶ ἀλέγω ῥεπεδῶ σωμαλευθῶ
 τῶ τῶ γὰρ πάντα τῶ μοναστήριον προσκυρωσῶται, ὡσπερ καὶ ὅτε μὴ παῖδας
 μὴτε γυνεῖς ἢ γυνή ἔχει.

σχόλιον.

Ἡ γ'. νεαρῶ τῶ βασιλικῶ ἱστανόγειος ἐτέρη εἰς ἀπ' ἀρχῆς τῶ β'. κεφ. εἰς τῶ ζ'. τίτ. τῶ κη'.
 βιβλίον τῶν βασιλικῶ. τῶ τῶ τῶ κεφ. παρελείφθη, καὶ ἢ κατεσφῶσθαι εἰς τὰ βασιλικῶ. ἐτί-
 θισαν ἀπὸ τῶ τῶ αὐτῶ ζ'. τίτ. χρεῖσιν τῶ ἐπιλέγως λυομένων σωμαλευθῶν, καὶ τῶ ἐπαρ-
 μῶν ποινῶν καὶ τῶ ἀνευλόγως λυομένων αὐτῶ διαφόροι κεφ. ἐκ τῶ τῶ ρα'. νεαρῶς τῶς κβ'.
 καὶ ἐτέρων καὶ ζῆται τῶ ὅλον τῶ τῶ ζ'. τίτ. περὶ λύσεως γάμων διαλαμβάνουσα.

κείμενον.

Καὶ β'. Διάτ. β'. τίτ. τῶν νεαρῶν, φησὶν ὅτι δέλεα ἢ ἐναπογράφει
 καὶ τῶ Διατίθειν αὐτῆς, μονάζοντος, τῶ πρῶτα ὅσα πρὸς τὸ μοναστή-
 ριον ἢ γυνή, λαμβάνει ὁ δεσπότης, καὶ μένεισθαι ἢ αἶμα μοναχῶ καὶ μοναστήριον,
 ἀλλ' οἱ ἄνδρες εἰς ἕτερος μεθίστανται τῶς, καὶ Διαφυλάττειν εἰς αὐτῶ τῶ
 πρῶτα ὅσα πρὸς τὸ ἀρμόζον αὐτοῖς δίκαιον ὁ ἢ βεβαρημένῳ ληράτω,
 ἢ ἁποκαταστάσθ ὑπὸ ἀίρεσιν γάμων, ἢ ἀπαχθίας, ἢ ἐὰν ἔτω δωρηθῆ, ἢ ἔλ-
 θῃ πῶ καὶ γενηται μοναχῶ ἢ ἀσκήσθαι, σβέννυται ἢ ἁποκαταστάσθαι καὶ γὰρ
 τῶ μοναστήριον ἐξέλθωσιν ὁμοῦ τὰ τῶ αὐτῶ πρῶτα ὅσα μετὰ τῶ ἄλλων αὐτῶν

ε

τοῖς μονασιείοις Διὰφέρει. εἰ δ' ἐπ' ἀναρρύσει αἰχμαλώτων, ἢ δόποτροφῆ πτωχῶν, ἢ τοιαύτῃ δόποκατάσεισι γένῃ, ἐξ ἑδδενός τῶν εἰρημένων τρέπων δόποκλείεται. Ἐ εἰσόντος εἰς τὸ μονασιεῖον, εἴπερ ὅτι ἔχει παῖδας, τὰ πρᾶγματα τῶ μονασιεῖω Διὰφέρουσιν· εἰ δ' ἔχει παῖδας ἔχει, καὶ διετύπωσε παρὶ τῶν αὐτῶ πρᾶγμάτων πρὶν εἰσελθεῖν, ἀδειαν ἔχει καὶ μετὰ ταῦτα διατυποῦν, καὶ εἰ δύναται τὸ νόμιμον αὐτῶν μέρος μισοῦν. καὶ ἑαυτῶν δ' Φυλάττει παῖδας ἐνὸς ἀναλογίαν ὀφείλουσαν τῶ μονασιεῖω προσκυρωθῆναι· εἰ δ' ἐπεὶ τὸ τέλος ἐν τῶ μονασιεῖω, πρὶν ποῆσθαι τὴν Διὰτύπωσιν, τὸ μὲν νόμιμον οἱ παῖδες λαμβάνουσι, τὰ δ' ἄλοιπα, τὸ μονασιεῖον. ἔδειξ τῶν μνηστῆρων προσφάσει τῶν ὀφθαλμῶν ἀναλογίαν ζημιᾶται μονάζων· καὶ ὁ γὰρ ὁμοῦ ὅμοιο λαβεῖν τὸν ἑνα τῶ συνοικουῶτων τι μοναχικὸν ἁγῆμα λυεταί χωρὶς ῥεπεδῆς, καὶ ἀναλαμβάνει ἢ γυνὴ τὴν προσῆκα, καὶ τὰ ἄλλα αὐτῆς πρᾶγματα· τῶν δ' ἁγῆμα μὴ μονάζουσιν, τὸ δὲ τέλος τῆς συμφωνηθῆναι κέρδιον ἀρμόζει· εἰ δ' ἁμα οἱ δύο δόποτάξωνται, ἔδειξ αὐτῶν ὅμοιο ἔπερ κερδαίνει, εἰ μὴ ἕκῃ πῆς τῶ ἑτέρω δωρηθήσεται.

σχόλιον.

Ἡ δ' διὰτ. τῶ α'. τίτ. πῶν νεαρῶν, εἰς νεαρῶν ἱεσπιανῶν ρυγ'. καὶ ἐπέθῃ ἀπ' ἀρχῆς τῶ νῆ. κερ. αὐτῆς εἰς τίτ. α'. τῶ δ'. βιβλίον τῶ βασιλικῶν, καὶ ἀνάγνωδι τῶ γ'. κερ. τῶ τίτ. τίτ. ἡτοι κερ. νδ'. πῆς νεαρῶν κερ. τῶν εἰς τὸ σχολιον τῶ λβ. κερ. τῶ θ'. τίτ. τῶ παρὸντος συντάγματος. ὅμοιο δ' τῶ μὴ οἰκείῳ ἁμα τῶν μοναχικῶν καὶ τῶν μονασιεῖω, ἀπὸ τῶ β'. ἁμα τῶ δ'. κερ. τῶ α'. τίτ. τῶ δ'. βιβλίον τῶ βασιλικῶν ἁμα β. ὅμοιο τῶ νῆ. κερ. πῆς ρυγ'. ἱεσπιανῶν νεαρῶν ὅμοιο εἰς τὸ κείμενον συνοψιδῆσαν. ὅμοιο δ' τῶ βεβαρημένων λημάτων, ἢ ἀποκλειστέου ὑπὸ ἀρεσιν γὰρ ἢ ἀπαδείας, συνοψιδῆσαν ὁ πατεράριος ὅμοιο τὰ τέλη τῶ α'. κερ. τῶ β'. τίτ. τῶ παρὸντος συντάγματος τῶ ρυγ'. ἱεσπιανῶν νεαρῶν, ἡτοι τῶ ε'. κερ. τῶ α'. τίτ. τῶ δ'. βιβλίον τῶ βασιλικῶν, καὶ ἀνάγνωδι τῶ ετο. πρὸς τῶ καὶ τὰ ἐν ταῦτα συνοψιδῆντα μέρος ὄντα τῶ αὐτῶ κερ.

κείμενον.

Ἡ δ' ὅμοιο τοποτηρητῶν Διὰλεγομένη ρλ. δ'. νεαρῶν. Φησὶν ὅτι εἰὰ γυνὴ ὅμοιο μοιχεία καθόδικα δ' ἢ, τῆς προσοικεῖσιν πινάξ ὑποβαλλομένη· μονασιεῖω ἐμῶ ἀλλεταί, καὶ ἀδειαν ἔχει ὁ ἀνὴρ εἰσω διετίας αὐτῶ ἀναλαβεῖν μὴ βλαπτομένη ἔργα ὅμοιο ἐν μέσῳ· εἰ δ' παρελθῆ ὁ χρόνος, ἢ ἐπεὶ τῆς μὴ ἀναλαβῶν αὐτῶν, τὸ ἁγῆμα λαμβάνει· καὶ εἰ μὲν ἔχει παῖδας λαμβάνουσι (ὡς αὐτῶ ἁγῆμα, καὶ τὸ μονασιεῖον τῶ δ'. εἰ δ' μὲν κερ. καθιοντας ἔχει μὴ σωεργῆσαν τῶ ἀποτηματι, λαμβάνουσι τῶ δ'. ὁ γῆμα, καὶ τὸ μονασιεῖον τῶ δ' ὅμοιο εἰ δ' σωῆρησαν, ἢ μὴ δ' ὅμοιο εἰσὶν ἀνόντες, ἢ καπόντες, λαμβάνει πάντα τὸ μονασιεῖον τῶν ἐν τοῖς προσκείοις συμφωνίαις

ὅμοιο πάντων τῶν θεμάτων τῶ ἀνάγνωδι Φυλαττομένων. εἰὰ δ' εἰς ὅμοιο μοιχεία κατηγορηθῆς, καὶ τῶ προσδοσίαν τῶ δικασθῆ, ἢ ἐπεὶ αὐτῶν αἰτίαν, δόπο φύγη τῶς πινάξ, καὶ μετὰ ταῦτα ζῶντος ἢ τελευτήσαντος ἔμοιο ἀνδρὸς κῆρας, αἰχρῶς αὐτῆ συνοκασρέφεται, ἢ πρὸς γάμον αὐτῶ λάβῃ, ἔπε ὁ γὰρ ὁμοιο ἐρῶται, ἀλλ' ὁ μὲν ἀνὴρ ὡς μοιχὸς ὑπὸ πάντος ἀρχοντος κολάζεται, ἢ δ' γυνὴ σωφρονομένη καὶ κειρομένη ἐμῶ ἀλλεταί μονασιεῖω ὅμοιο τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτῆς, καὶ τὰ πρᾶγματα, ὡς εἴρηται, Διαιρουῦται κινδυνῶν ἔμοιο κέρματος τῶ πριβάτων, καὶ τῶ τῶ τὸν ἀρχόντων.

σχόλιον.

Ἡ ὅμοιο τοποτηρητῶν ρλ. δ'. νεαρῶν τῶ ἱεσπιανῶν ἐπέθῃ εἰς ἁμα β'. τῶ α'. κερ. τῶ ζ'. τίτ. τῶ κ'. βιβλίον τῶ βασιλικῶν, καὶ ἀνάγνωδι ταῦτα ὅμοιο ἐν ταῦτα καὶ ἢ κερ. τῶ ε'. ὅμοιο συνοψιδῆ καὶ εἰς τὸ δ'. κερ. τῶ ιγ'. τίτ. τῶ παρὸντος συντάγματος. ὅμοιο συνοψιδῆ καὶ ἢ ριζ'. νεαρῶν καὶ ἀνάγνωδι. τῶ δ' ὅμοιο τῶ κατηγορηθέντος ὅμοιο μοιχεία καὶ τῶ προσδοσίαν τῶ δικασθῆ ἀποδουρῆτος τῶς πινάξ, ἐπε ἐπέθῃσαν εἰς τὰ βασιλικῶν, ἀνάγνωδι καὶ τῶ λβ'. νεαρῶν τῶ βασιλικῶν μὲν Δέοντος τῶ φιλοσόφῳ ἀναγκαστέου ὅμοιο ὄσαν.

κεφάλαιον β'.

Περὶ τῶ ἑτέρων μονασιεῖων γνομένων ἡγεμένων ἢ κληρικῶν, συνοδῶν Καρθαγίνης κανῶν π'. συνοδῶν Νικαίας τῶ β'. κανῶν κα'.

κεφάλαιον γ'.

Περὶ δόλων μονάζοντων, ἢ προσφάσι βλαβεῖας κατεφρονοῦτων, καὶ μὴ δεσφόντων τῶς δεσφότητας, συνοδῶν Γαγγρῶν κανῶν γ'. συνοδῶν 5. κανῶν π'. συνοδῶν Χαλικηδόνος κανῶν δ'.

κείμενον.

Ἡ λς'. Διὰτ. τῶ γ'. τίτ. τῶ α'. βιβλίον τῶ κώδικος, Φησὶν ὅτι οἱ ἐν κηρογραφίαι χωρὶς πωμένσεως τῶν δεσφῶντων μονάζοντες, ἔτωσ αὐτοῖς ὑποκείνται ὡς μὴ τῶ τῶ γηρόμενοι. Διὰτ. λζ'. δόλοι γνῶμη τῶν δεσφῶντων μονασιεῖω ἐλδὸ φερουῦται· εἰ δ' τῶ ἀσκησιν καταλιπόντες εἰς ἑτέρον μετέλθωπι κατᾶσεισιν, ἀναδελουῦται. ἢ δ' ιγ'. Διὰτ. τῶ α'. τίτ. τῶν νεαρῶν, φησὶν ὅτι οἱ παραμένοντες ἐν μονασιείοις, εἴτε ἐλδὸ φεροι, εἴτε δόλοι προστερον τρεπίαν προσκινεράδωσαν, καὶ κερ. τῶ καὶ ἐδῆ τῶ χρωμένοι τῶν λαμῶν, καὶ τῶς γραφῶν μαρτυρόντες, καὶ τῶ τυχῶ αὐτῶν ὁμοιο λογουῦτες, καὶ τῶ αἰτίαν ἔμοιο φελεῖν μὴ ὄσα μὴ ποτε πονηρά ἐστὶ, καὶ νεθεπίδωσαν καὶ προσκαρτερῆσαι τῶν τρεπίαν καὶ εἰὰ ἀξιοι φανῶσι τῶ μο. ὄσα, τότε κειράδωσαν, καὶ τῶ δεσφῶν τῶ λδ. φερουῦται· εἰ δ' εἰς ἑσω τῶς τρεπίας αὐτῶν δεσφῶντων, λέγων αὐτῶν ὕφελόμενον πνα προσδραμῆν τῶ μονασιεῖω, μὴ προσκίεως αὐτῶν ἀφελκέτω, ἀλλὰ δεκινύτω προστερον ὅτι καὶ δεσφῶν ἐστὶ, καὶ

Ἰππικλοπῆ ἢ πλάσμασιν εἰτόποις ἀπέδρα, καὶ τότε αὐτὸν λαμβανέτω, μεθ' ὧν εἰκὸς εἰς τὸ μοναστήριον εἰσῆγαγε, διδόντω ἢ αὐτῷ πῖσιν ὡς ἐδὲν Ἰππικλῶ κακὸν αὐτῷ δράσθαι. εἰ ἢ μὴ ταῦτα δευχθεῖν, ἀρκείνθω ὡς τῆς ἀσκήσεως φανείη σεμνός, καὶ μὴπω παρήλθεν ἡ τριετία, μενέτω ἐν τῷ μοναστηρίῳ, καὶ μετὰ τὴν τριετίαν ἀξιέθω φαινόμενθω προσκαρτερεῖται τῇ ἀσκήσεσσι, εἴτε δὲ λ' αὐ, εἴτε ἐλ' αὐθέρθω, ἕτω ἐδενός τὸ λοιπὸν περὶ τῆς πλεπταγμονέμενθω, καὶν περὶ ἡμαρτηκῶς εἴη. τὰ μέντοι ὡς εἰκὸς κλαπένται ὅπερ δὴ ποτε ὄντω, τῷ πάλαι δεσπότη δοποδίδοντω. καὶ ἢ β'. Διάτ. Ἐ αὐτῷ πῖτ. φησὶν, ὅτι τῷ βελομένῳ ἡμῶν μοναχικὸν λαβεῖν, εἰ μὲν γινώσκειται, ὡς ἐχ' ἕσθουκείται τύχη, ὃ ἡγάμενθω ὅτε νομίσθαι διδόντω αὐτῷ τὸ ἡμῶν. εἰ ἢ ἀγνοεῖται, ἐπεχέτω, καὶ εἰ μὴ τις εἴσω τριετίας δοποδείξη αὐτὸν δὲ λον, ἢ ἐναπόγραφον, ἢ κελωνόν, λαμβάνει αὐτὸν μεθ' ὧν ὡς εἰκὸς ὑφέιλετο πταγμάτων διδὸς αὐτῷ λόγον· μηδενός ἢ εἴσω τριετίας ἐαγοντες, εἰπερ ἀξιὸν αὐτὸν κρεῖναι, διδόντω αὐτῷ τὸ ἡμῶν, καὶ ὅσκι ὀχλείται. τὰ ἢ πταγματα ἀπερ εἰς τὰ μοναστήρια ἡγάγε, λαμβάνει ὁ δεσπότης. ἢ αὐτῷ Διάτ. φησὶν, ὅτι Ἰπισκοπος τὸν ἀεθῶν, ἢ τὸν ἀρχιμανδρίτῳ ἐάστω μοναχεῖς μὴ πάντως ἐξ' βαθμὸν πταβάσθω, ἀλλ' ὃν οἱ μοναχοὶ πάντες, ἢ οἱ εὐ' ἕσθουκίπτοι Ἰππικλέξαντω, Ἰππικ τῶν δ' ἀγγελίων λέγοντες, ὡς ἐξ' ἀφιλίαν, ἢ χάρην αὐτὸν ἐπελέξαντω, ἀλλὰ γινώσκοντες αὐτὸν ὀρθόδοξον, καὶ σὺφρονα, καὶ τὸ διοικήσεως ἀξιὸν, καὶ δυνάμενον φυλάσσειν τὸ Ἰππικμῶν τὸ μοναχῶν, καὶ τὸ Ἰππικμῶν καταστασιν. τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τὸν κειῶν μοναχηρίων καὶ ἀσκητρίων. τὰ αὐτὰ φησὶν καὶ ἢ γ'. Διάτ. Ἐ αὐτῷ πῖτ. πτασθηῖται ὅτι δεῖ τὴν Ἰππικολογίαν Ἰππικμῶν ποιέσθαι ἐπὶ Ἐ πτωτῶ, καὶ ἔτω καὶ βαθμὸν Διάτ ἔξῆς· οἱ γὰρ πτωται ἀξιὸι φαινόμενσι πτασθῶντων τῶν μετ' αὐτῶν ὡς ἢ μς. Διάτ. Ἐ γ'. πῖτ. Ἐ α'. βιβλίς. ἢ ἢ λθ'. Διάτ. Ἐ αὐτῷ πῖτ. διορίζεται, ὅτι ὅσκι μὲν ἡγάμενθω Ἰππικλέπασθαι οἱ Ἰππικοποι, ὅσκι ἢ μοναχῶς οἱ ἡγάμενοι, καὶ δύο μοναχηρίων ἐ γίνεσθαι αὐτὸς ἡγάμενθω.

χόλιον.

Ἡ λς. διάτ. Ἐ γ'. πῖτ. Ἐ α'. βιβλίς τῷ κώδικος ἐκ' ἐτέσθαι εἰς τὰ βασιλικὰ, ἐδὲ λζ'. ἐδὲ ἢ γ'. διάτ. Ἐ α'. πῖτ. Ἐ νεαρῶν, νεαρῶν Ἰστανιάνειος ε'. φησὶ ἢ δ' ἐλων κληρικῶν μοναζόντων, ἢ καὶ εἰς ὀπισκοπιὸν ἀξίωμα πταβείαζορμῶν ἀνάγνωθαι Ἰδ λς. κεφ. Ἐ α'. πῖτ. Ἐ παρόντος στωτάγματος, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ. πτασθῶ τὴν θ'. ε'. καὶ ἰα'. τῷ βασιλέως κείνῳ Λέοντος Ἰβ' φιλοσφῶ νεαρῶν καὶ τῶν γὰρ μνείαν ἐποιεσθῆθα εἰς Ἰδ ρηδὸν λς. κεφ. ἢ β'. διάτ. Ἰβ' α'. πῖτ. Ἐ νεαρῶν, ἐστὶ νεαρῶ Ἰστανιάνειος ἐκγ'. κείμῳ ἐν βιβλίῳ δ'. τῷ βασιλικῶν πῖτ. α'. κεφ. γ'. καὶ ἔχουσι τὰ τῷ τοῦτῶ κεφ. ὡς εἰς Ἰδ κείμῳ στωψίδισσων χετρεσθῆθαι ἢ παρ' ἡμῶν Ἰδ τοῦτῶ κεφ. ἔξωσθαι Ἰβ' λβ'. κεφ. τῷ θ'. πῖτ. τῷ παρόντος στωτάγματος. καὶ ζῆται τὰ φησὶ τῷτῶ ἐπεί-

σθ. ἢ αὐτῷ ἔκγ'. νεαρῶν διὰ τῷ β'. κεφ. τῷ α'. πῖτ. τῷ δ'. βιβλίς τῷ βασιλικῶν φησὶν ὅσα εἰς Ἰδ κείμῳ στωψίδισσων. φησὶ ἢ Ἰδ τέλος λέγει, ὅτι ταῦτα ἢ πάντα τὰ παρ' ἡμῶν διαπυπώσθαι διὰ τῷ πταβόλῳ τῷ ἡγεμῶν κρατεῖν πτασκαλειούθῃ καὶ ἐπὶ τῷ γυναικείων μοναχηρίων πτασθῶ καὶ τῷ πτο, τῷ ὀπιστάτω ὀπισκόπου ὑφ' ὃν Ἰδ μοναστήριον τέτακται ἢ ἔστω ἐπιεζομῶν πασι πτασθῶ ἡγεμῶν πτασκαλειούθῃ. ἢ γ'. διάτ. Ἰβ' αὐτῷ α'. πῖτ. πῶν νεαρῶν, ἐστὶ νεαρῶ Ἰστανιάνειος ε'. ἐκ' ἐτέσθαι εἰς τὰ βασιλικὰ, ἀλλ' ἐδὲ ἢ μς. διάτ. Ἰβ' γ'. πῖτ. Ἰβ' α'. βιβλίς τῷ κώδικος, ἐδὲ ἢ λθ'. διάτ. Ἰβ' αὐτῷ βιβλίς καὶ πῖτ.

κεφάλαιον δλ'.

Περὶ Ἐ μὴ ὡς ἔτυχε μοναχὸν ἐξίεναι Ἐ μοναχηρίῳ, καὶ πταγματα πτασθῆναι, καὶ ὅτι ἕσθουκίπτοι Ἰπισκοπον εἰσὶ, στωδῶ Χαλκηδόνθω κανῶν γ'. δλ'. ἢ καὶ στωδῶ σ'. κανῶν μ'. μβ'. μς'. στωδῶ α'. καὶ β'. ἐν τῷ κωδῶ τῶν εἰρίων δποσῶλων κανῶν β'. δλ'.

κείμενον.

Ἡ κθ'. Διάτ. Ἐ γ'. πῖτ. Ἐ α'. βιβλίς τῷ κώδικος, φησὶν ὡς οἱ δποκρῶσάριοι μόνοι δύνανται τῶν μοναχηρίων ἐξίεναι, καὶ ἐν τῶν πόλεσιν εἰσέ- ναι. εἰ ἢ φανῶσι Διάτ δογματῶν, ἢ στωδῶ λῆς ὅσκι ἀπτασθῆσθαι πτασθῶ στωφρονίζοντω. καὶ Διάτ. λῆ'. Ἐ αὐτῷ πῖτ. ὅτι οἱ τὰ ἰδία μοναχηρία καταλιμπάνοντες ἐ λαμβῶσθαι ἀπερ αὐτοῖς πτασθῶσθαι κινήτῶ ὀπισθῶ ποτε ποσὶ τιτος ὄντω, καὶ μὴ στωδῶ πτασθῶ ἕσθουκίπτοι πτασθῶ ἕσθουκίπτοι. Ἰππικ ἢ τῶν δωρεαῖς τῶν ἀκινήτων, δεῖ τὰ νόμιμα φυλάσθαι, ἐπεὶ ὅσκι ἀναρῶσθαι τῷ δωρησάμῳ ἢ ἐκνήσθαι. λέγει ἢ καὶ β'. Διάτ. Ἐ α'. Ἰππικ τῶν νεαρῶν ὅτι πτασθῶ Ἐ Ἰπισκόπῳ μὴ τε μοναχεῖ, μὴ τε μοναχηρία ἐν τῶν πόλεσιν πτασθῶσθαι ὡσπυ, ἀλλὰ Διάτ τῶν δποκρῶσάριων τῶν δποκρῶσθαι αὐτῶν πτασθῶσθαι ἐν τῶν μοιασθῶσθαι μένοντες. μεδισσάμενθω ἢ μοναχῶ εἰς μοναστήριον ἔπερον, ἀπερ ἔχει πταγματα ἐν τῷ ἐξίεναι, τῷ πτασθῶ πῖτ. ἐν τῷ λβ'. κεφ. Ἐ θ'. πῖτ. Ἐ παρόντος στωτάγματος.

χόλιον.

Ἡ κθ'. διάτ. Ἐ γ'. πῖτ. α'. βιβλίς τῷ κώδικος ἐκ' ἐτέσθαι εἰς τὰ βασιλικὰ, ἐδὲ ἢ λῆ'. διάτ. Ἐ αὐτῷ πῖτ. ἢ ἢ β'. διάτ. Ἐ α'. πῖτ. Ἐ νεαρῶν, ἐστὶ νεαρῶ Ἰστανιάνειος ἐκγ'. κείμῳ ἐν βιβλίῳ δ'. τῷ βασιλικῶν πῖτ. α'. καὶ φησὶ τὸ ἐγ'. κεφ. Ἐ αὐτῷ νεαρῶ, ἢ τοῖ τὸ ἰα'. κεφ. Ἐ ἢ δέντος πῖτ. τῷ δ'. βιβλίς ὅσα στωψίδισσων πτασθῶ τῷ πτασθῶσθαι.

κεφάλαιον ε'.

Περὶ τῷ μὴ γαμῆν μοναχῶς, ἢ πτασθῶ ἄδελφῶσθαι στωδῶσθαι, μὴ τε τῶν ἐπταγλαμῶν πτασθῶσθαι ἐτέροισι στωδῶσθαι, στωδῶσθαι Ἀγκυρῶσθαι κανῶν ἢ στωδῶσθαι Χαλκηδόνθω κανῶν ἰς'. στωδῶσθαι σ'. κανῶν μ'. μσλ'. μς'. Βα-

σιλείας κανών ιθ'. κ'. ξ'. ἀνάγνωθι τὰ παραγραφήντα ἐν ιθ'. κεφ. ξ' η'. τίτ. τῶ παρόντος σωματίου, καὶ ἐν τῷ κθ'. κεφ. τῶ θ'. τίτ.

κεφάλαιον ε'.

Περὶ μοναχῶν ποιούτων Φραγείας, καὶ σωμοσίας, συνὸς Χαλκηδόνος κανὼν ιθ'. κανὼν λθ'. ἀνάγνωθι τὰ παραγραφήντα ἐν τῷ λζ'. κεφ. τῶ θ'. τίτ. τῶ παρόντος σωματίου.

κεφάλαιον ζ'.

Περὶ τῶ μὴ συλλέσθαι ἀσκητικῶν γυναικῶν, συνὸς Αἰοδικείας κανὼν λ'. συνὸς ε'. κανὼν οζ'.

κεφάλαιον η'.

Περὶ φυλακῆς ἱερῶν παρθένων, συνὸς Καρθαγίνης κανὼν μθ'. συνὸς ε'. κανὼν μς'. μζ'. μη'. συνὸς Νικαίας τὸ β'. κανὼν η'. κ'. κβ'.

κεφάλαιον θ'.

Περὶ φραγείας ἱερῶν παρθένων, συνὸς ε'. κανὼν θλ'. Βασιλείας κανὼν η'. κ'. ξ'. ἀνάγνωθι τὰς παραγραφὰς τῶ λ'. κεφ. τῶ θ'. τίτ. τῶ παρόντος σωματίου.

κεφάλαιον ι'.

Περὶ χρόνων τῆς ἡλικίας τῶν λαμβανῶν τὸ ἅγιον, καὶ ποῖα λέγεται παρθένοι, συνὸς Καρθαγίνης κανὼν ρθ'. ρς'. συνὸς ε'. κανὼν μα'. μγ'. με'. Βασιλείας κανὼν ιθ'.

κεφάλαιον ια'.

Περὶ μοναχῶν, γοιμένων κληρικῶν, ἢ λαϊκῶν ἀξιωματούχων, ἢ στρατιωτικῶν, συνὸς Νικαίας κανὼν ιβ'. συνὸς Χαλκηδόνος κανὼν ζ'. Κυρίλλου ἐκ τῆς πόλεως ἐν Λιβύῃ, καὶ Πενταπολείτου Ἐπισκόπου Ἐπιστολῆς, κανὼν β'. ἀνάγνωθι τὰς παραγραφὰς τῶ λβ'. κεφ. τῶ θ'. τίτ. τῶ παρόντος σωματίου.

κεφάλαιον ιβ'.

Περὶ τῶν χρωμένων χρόματι μοναχικῶν, καὶ καθ' ἑφ' ἐπιζομένων τῶν κεινῶν χρωμένων ἐσθῆτι, συνὸς Γάγγρας κανὼν ιβ'.

κέιμενον.

Εἴρηται Βιβλίω α'. τίτ. θλ'. Διάτ. θλ'. ὅτι οἱ μῆμοι, καὶ αἱ πόρον ἐκ τῆς σώματος δημοσίᾳ πικρῆναι, τῶ χρόματι τῶν ἱερῶν παρθένων μὴ κεχρησθῶσιν. καὶ ἡ β'. Διάτ. ξ' α'. τίτ. τῶν νεαρῶν, φησὶ μηδεὶς λαϊκός, καὶ μέλισσαι οἱ σκλινοὶ, καὶ αἱ πόροναι, καὶ χροῖσθω, ἢ μιμείσθω τὸ μοναχικὸν χῶμα, ἐπεὶ καὶ σωματικῶς τιμωρεῖται, καὶ ἐξορίζεται.

χρόλιον.

Ἡ δ'. διάτ. θ' δ'. τίτ. θ' α'. Βιβλίον τὸ κώδικος ἐκ ἐπέθης εἰς τὰ βασιλικῶν. ἡ β'. διάτ. θ' α'. τίτ. θ' νεαρῶν, ἐστὶ νεαρῶν ἱερωμένων κληρικῶν. κειμήλιον ἐν βιβλίῳ δ'. θ' βασιλικῶν, τὸ ξ' ξδ'. κεφ. θ' ἀπὸς νεαρῶν ἡτοι τὸ γγ'. κεφ. τῶ αὐτῶ βιβλίῳ καὶ τίτ. φησὶν εἰς πλάτος τῆς σωματικῆς εἰς τὸ παρὲν ιβ'. κεφ. προσεξεύθυνον διὰ τῶ ἐπιστόπων καὶ τῶ ἀρχόντων καλῶσαι τοῦτο τὸ ἅγιον ἅγιμα ἐμπαύζοντας.

κεφάλαιον ιγ'.

Περὶ γυναικῶν Φορέσης ἀνδρῶν, συνὸς Γάγγρας κανὼν δέκατος τρίτος.

κεφάλαιον ιδ'.

Περὶ τῶ μὴ χροῖσθαι γυναικῶν ἀπὸ κείρας ἀσκητικῶν, συνὸς Γάγγρας κανὼν ιζ'.

κεφάλαιον ιε'.

Περὶ τῶ προφάσει ἀσκήσεως μὴ τεκνοτροφοῦντος, ἢ πατροτροφοῦντος, συνὸς Γάγγρας κανὼν ιε' ις'.

κεφάλαιον ις'.

Ποῖα πολιτικὰ πρᾶγματα, ἢ κηδεμονίας αἱ μοναχοὶ δύνανται μετέχειν, συνὸς Χαλκηδόνος κεφ. γ'. ἀνάγνωθι τὰ παραγραφεύμενα ἐν τῷ γ'. κεφ. ξ' η'. τίτ. τῶ παρόντος σωματίου.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ.

ΠΕΡΙ αἰρετικῶν, καὶ ἰσδαίων, καὶ ἐλλήνων. κεφάλαιον α'. Τί ἐστὶν αἵρεσις καὶ τί ἁγίσμα καὶ τί παρασυναγωγή, Βασιλείας κανὼν α'.

κεφάλαιον β'.

Τί ἐστὶν αἰρετικὸς, συνὸς Κωνσταντίνου πόλεως κανὼν ε'.

κέιμενον.

Ἡ α'. Διάτ. ξ' α'. τίτ. ξ' α'. Βιβλίον τὸ κώδικος. φησὶν ὡς ὁ μὴ δοξάζων τὴν ἀγίαν τριάδα ἐν μιᾷ θ' ὀνόματι ἰσοδύναμον, ἐπὶ χριστιανὸς λέγεται, ἀλλὰ ἄφρων ἐστὶ καὶ αἰρετικὸς, καὶ ἀπίμῳ, καὶ τιμωρεῖται, καὶ τίτ. ε'. τῶ αὐτῶ βιβλίῳ, Διάτ. β'. ὅτι αἵρε. κὸς ἐστὶ, καὶ τοῖς καὶ τῶν αἰρετικῶν ὑπόκειται νόμοις ὁ μικρὸν γοῦν ἐκκλησιῶν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ Διάτ. ιβ'. τῶ αὐτῶ τίτ. ὅτι αἰρετικὸς ἐστὶν ὁ μὴ ὀρθοδόξος. ἡ δ' α'. Διάτ. ξ' γ'. τῶν νεαρῶν αἰρετι-

καὶ λέγει οὗτὸ μὴ ὄντως κτηνικῶς.

χόλιον.

Ἡ α'. διάτ. τῆ α'. πτ. τῆ α'. βιβλίε τῶ κώδικος, ἐστὶ κεφ. α'. τῆ α'. πτ. τῆ α'. βιβλίε τῶ βασιλικῶν ἕως ἔργου ὡς εἰς τὸ κείμενον σωωψίδη. ἡ β'. διάτ. τῆ ε'. πτ. τῆ αὐτῆ α'. βιβλίε τῶ κώδικος, ἐστὶ σῆμα β'. τῆ ἡ. κεφ. τῆ α'. πτ. τῆ α'. βιβ. τῶ βασιλικῶν τὰ αὐτὰ διαλαμβάνον. ἡ γ'. διάτ. τῆ αὐτῆ βιβλίε καὶ πτ. τῶ κώδικος δι' ἐπέτη εἰς τὰ βασιλικῶν. ἡ δ'. διάτ. τῆ γ'. πτ. τῶ νεαρῶν ἐπέτη εἰς κεφ. ν'. τῆ α'. πτ. τῆ α'. βιβλίε τῶν βασιλικῶν νεαρῶν ἔργα ἱερατικῶν ρθ. διαλαμβάνουσα ὡς ἐν σωωψίδει εἰπεῖν, μηδεμίαν κρατείαν ἢ τιμὴν οἰαομένου δημοσικῶν φροντίδα μετέπειτα τὸν αἰρετικῶς. λέγει δὲ αἰρετικῶς ἐπὶ πάντας τὸν μὴ μεταλαμβάνοντας τῶν ἀγιασμάτων ἀπὸ τῶν ἱερῶν μὴ τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων καὶ ὅτι τὰς αἰρετικῶν γυναικῶν ἢ δίδονται τὰ δόγματα πρὸς τὸν θεὸν καὶ τὸν λαόν καὶ ἔχουσιν ἰσχυρὰς ὑποδείξεις καὶ τὰ ἀνδρῶν αὐτῶν πνευματικῶν, καὶ τὸν πνευματικῶν ἐκπομπῶν δαμνιστῶν εἰς ἱκανοσύνην τῶν πνευματικῶν πνευματικῶν αὐτῶν, καὶ τῶν γυναικῶν κερδῶν.

κείμενον.

Ἐν πρώτῃ τῶν πρὸ τῶν αἰρετικῶν ἀνήνεκται ἐν τῶν ε'. πτ. τῆ α'. βιβλίε τῶ κώδικος, ἐν ᾧ κωλύονται ἔχειν πρεσβυτεία, ἢ διδάσκειν, ἢ ποιῆν κληρικῶς, ἢ λιτανεύειν δημοσίᾳ, ἢ ἐν οἴκῳ, ἐπεὶ πῶς τοῖς τῶν γινόμενα ἢ τὰς τῶν ἐπαρχῶν. λίτρες δίδωσιν, οἱ δὲ ἄλλοι πενήτων, καὶ ὅτι τὰς πτωχὰς αὐτῶν ὁ ὀρθόδοξος ἐκκλησία λαμβάνει, καὶ ὅτι οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ δοναπτεῖς ἰσχυρῶς τιμωροῦνται, καὶ δηλοῦνται, καὶ ἔτε διὰ τῆς ἰσχυρίας, ἢ ὅπως αὐτῶν ἀλλοτρίωσιν, καὶ ἔτε ὑπὸ πατέρων μὴ ὄντων ὀρθοδόξων κληρονομοῦνται, καὶ μετὰ θάνατον καταγοροῦνται, καὶ ἀκυροῦνται αἱ διαθήκαι αὐτῶν, καὶ ὅτι τῶν πόλεων ἐκβάλλονται, καὶ ὅτι τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσκυροῦνται οἱ οἴκοι ἐν οἷς οἱ αἰρετικοὶ γινώμην τῶν δεσποτῶν πωλῶνται, καὶ ὅτι τῶν βασιλικῶν ἢ ταξικῶν λειτουργῶν οὐκ ἀπολύονται, καὶ ὅτι οἱ ποιῶσι μοναστήρια ἔτε κρατοῦνται, καὶ πῶς τιμωροῦνται οἱ καὶ τῶν ἀγίων συνόδων γραφόντες, ἢ ἔχοντες, ἢ ἀναγκασθέντες αὐτὰ, καὶ ὅτι θάπτονται νομίμως, καὶ ὅτι οἱ γίνονται ἀξιώματι, ἢ συνήγοροι, ἢ ἐκδικαί, ἢ περὶ ἑστέροι πόλεως, γίνονται ἢ κορταλῖνοι, καὶ πῶς ἀναγκάσονται οὗτοι παῖδας ὀρθοδόξους ὄντας τρέφειν, καὶ γραφῶν κληρονομῶν, καὶ διδοῦναι αὐτοῖς ποσῶν, καὶ παραμένει δωρεῶν καὶ ὅτι τῶν γονέων ἀμφισβητουμένων ἄλλοις ἐστὶν ὄφελον τῆ ὀρθοδόξια οὗτοι παῖδας προσερχοῦν, καὶ ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι παῖδες πηλομελοῦνται εἰς αἰρετικῶν γονέων τιμωροῦνται, καὶ ὅτι οἱ βασιλεύουσιν οἱ αἰρετικοὶ, ἔτε φροντίζουσιν, ἢ διοικῶσι χωρία δι' αὐτῶν ἢ παρενητέων, ἔτε πωλῶνται, ἔτε κληρονομοῦσιν, ἔτε πωλῶνται οὐκ ἰερῶν πρεσβυτέρων, καὶ ὅτι ἐν δικαστηρίῳ οὐ καταμαρτυροῦσιν ὀρθόδοξοι, εἰ μὴ εἰς βασιλικὴν ὀρθόδοξον

ὀρθόδοξοι ἔλκονται, ὡς διάτ. β'. τῆ ἡ. πτ. τῶ νεαρῶν. ἐπὶ τῶν ἀρετικῶν τῶ ὅλων μβ'. ἐν τῶν πελοτάταις βεβλήσεται καὶ συμβολαίοις, μαρτυροῦσιν. ἀνάγνωθι τὰ παραγραμμένα ἐν τῶ ἡ. κεφ. τῆ ε'. πτ. τῶ παρὸντος σωτήριατος. Περὶ τῶ ἱερατικῶν διαλαμβάνει ὁ θ'. πτ. τῶ α'. βιβλίε τῶ κώδικος, ἐν ᾧ καὶ τὰς σωμαγωγὰς αὐτῶν λέγει, μὴ μιμνησθεσθε, μὴ τε αὐτοὺς ἐν τοῖς συμβόλοις, ἢ τῶν ἐορτῶν αὐτῶν σωματικῶς λειτουργεῖν, ἔτε ἐνάγονται, ἔτε πρὸ τῶ χριστιανῶν ἐπηρεάζονται, ἔτε γυναικῶν χριστιανῶν, καὶ ὅτι αὐτοὶ τὰ ἴδια ἀγορονομοῦσι, καὶ ὅτι ὅτι τῶ γάμων ἐφυλάττειται τὸ νόμον αὐτῶν, καὶ ὅτι ὅτι μόνους χρηματικῶν δικαστῶν ἴδιος αἰρεῖσθαι δύνανται, καὶ ὅτι τῶ σφραγιτικῶν κανόνα οἱ ἐξάρχοντες αὐτῶν ἰδιοκινδύνως ἐπέργασται λαργισίῳ, καὶ ὅτι ἐδὲν αὐτοῖς οὐκ ἐπὶ τῶν χριστιανῶν.

χόλιον.

Ὁ ε'. πτ. τῶ α'. βιβλίε τῶ κώδικος ἐπέτη ἀπὸ ἀρχῆς τῆς ε'. διάτ. εἰς τὸν α'. πτ. τῶ α'. βιβλίε τῶ βασιλικῶν, καὶ φησὶ τὸ ἰ. κεφ. αὐτῶν μὴ διδάσκουσιν τὸν αἰρετικῶν, μηδὲ χειροτονίας ποιῶν. τὸ β'. κεφ. λιτανεύειν αἰρετικῶν, καὶ ἐκδικεῖσθαι τὸν πρὸς τῶν καταχρηστικῶν τῶν πρὸς τῶ ἐκκλησιῶν. τὸ γ'. κεφ. μὴ ἔχειν τὸν μοναχῶν καὶ τὸν δοναπτεῖς τὰ πρεσβυτεία τῶν ὀρθοδόξων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πτωχῶν. τὸ δ'. κεφ. ἐκβάλλεσθαι ἀπὸ τῶ πόλεων τὸν αἰρετικῶν, καὶ ἐκδικεῖσθαι πρὸς τῶν κληρικῶν ἐκκλησίας τὰ καταλιμπανόμενα ὅπως δὴποτε τῶν πολυμυρίων ὑπὸ αὐτῶν κληρικῶν ἐκκλησιαστικῶν. ἡ φησὶ τῶ βασιλικῶν λειτουργῶν. διάτ. τῆ ε'. πτ. τῶ α'. βιβλίε τῶ κώδικος ἐπέτη εἰς τὰ βασιλικῶν. ἐδὲ ἡ δ'. διάτ. τῶ αὐτῆ πτ. καὶ βιβ. ἡ διοικητικῶν μὴ γινώσθαι πρὸς τῶ αἰρετικῶν μοναστήρια, μηδὲ κρατεῖσθαι. τὸ κεφ. τῶ α'. πτ. τῶ α'. βιβ. τῶν βασιλικῶν φησὶν, οἱ ἀποληνέονται μὴ τῶν ἀγίων τῶν αὐτῶν πειθαρχοῦν, καὶ ὅσοι καὶ τῶ ἀγίων ἐν Χαλκηδῶνι συνόδῳ ἢ λέγουσιν, ἢ διδάσκουσιν, ἢ συζητῶντα κληρικῶν πολυμῶν, τῶν ἐκκλησιῶν τῶν παρὰ τῶν διατ. τιμωρίας καταδικάζουσιν. τὸ κεφ. κεφ. φησὶν, τῶν νενομισμένων αἰρετικῶν πρὸς διδασκῶν τῶν αὐτῶν. τὸ ε'. κεφ. τῶ αὐτῆ κεφ. λέγει, μαριχῶν ἐν ῥωμαϊκῶν τόπῳ διάγων ὁφθαλμοὺς ἀποτεμένεσθαι, καὶ ὅτι οἱ αἰρετικοὶ οὐ γίνονται ἀξιώματι, καὶ ἔφ' ἐξῆς ὅσα σωωψίδησαν εἰς τὸ κείμενον. τὸ κε. κεφ. διοικεῖται ταῦτα, γονέων δὲ διαφόρων πίστεως ὄντων καὶ ἀρετικῶν, ἐκείνη μᾶλλον ἢ γινώμην κρατεῖται τῶ τῶν ὀρθοδόξων ἐπὶ αὐτοῖς ἀναγκαστικῶν ἐστὶν, καὶ ἐνὶ πατὴρ ὁ ἀντιλέγων, μὴ ἐντεῦθεν ὁ ἀναγκαστικῶν τῶ ἀναγκαστικῶν αὐτῶν σφραγιστῶν τῶν, ἢ τῶ ἄλλων ἀναγκαστικῶν διαπανημιῶν ἀλλὰ καὶ πρὸς διδόντες, ἢ πρὸς τῶν δωρεῶν ὀρθοδόξους αὐτοῖς πτωχικοῦ πρὸς πτωχοῖς, μηδεμίαν ἐπέτη ὀρθῶν καὶ αὐτῶν πρὸς ἀλλοτρίους πρὸς αὐτοῖς. τὸ δὲ τιμωρεῖσθαι τὸν ὀρθόδοξοι πάντας πηλομελοῦντας καὶ αἰρετικῶν γονέων ἐκ τῶ ἐκκλησιῶν εἰς τὰ βασιλικῶν, καὶ χάρις τῶ ταῦτα σωωψίδησθαι, καὶ ὅτι τῶν τῶν κ. κεφ. τῶ α'. πτ. τῶ α'. βιβ. τῶ βασιλικῶν φησὶν, πάντες χριστιανῶν οἱ αἰρετικοὶ μὴτε πρὸς σωτήρια, ἢ πρὸς ἀπὸ τῶν αὐτῶν ποιεῖσθαι, μὴτε δὲ προσκυνητῶν ὅλων κοινωρίας πολυμῶντα ἀπὸ τῶν, ἢ τῶν τῶν ὄρων προνομίους, ἐφ' οἷς ἔχουσιν ἐργασθεῖν κερχεῖσθαι, τῶν τῶ ἐναντιομένων τοῖς νόμοις πιναι ὑποφωροῦνται τῶν οἴκων τῶν πρὸς τῶν αὐτῶν πρὸς τῶν ἀναγκαστικῶν μοναχικῶν ἐξαρτέτως μηδὲν τῶν καλυμένων παρ' αὐτοῖς παπειραγῶν, ἢ κοινωρίων ἢ ὀπισκοπῶν, ἢ πρὸς τῶν, ἢ διακόνων ἐν τῶν ἐξέσθαι Κωνσταντινουπόλεως, καλυμένον δὲ ἐν τῶν πρὸς τῶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἀσφαλῆ συνόπια, ἢ τὰ ἀσφαλῆ συμ-

ἢ ὀπίσθεντων αὐτοῖς ἐνεργεῖν, ἢ δεχομένων βάπτισμα αὐτῶν, ἢ
ἡσυχίας, ἀποστόλων κανῶν ι'. με'. μς'. συνόδου Ἀντιοχείας κανῶν β'. συνόδου
Λαοδικείας κανῶν γγ'. ἀνάγνωθι τὰ παραγεγραμμένα ἐν τῷ ιε'. κεφ. ζ'
γ'. τίτ. ζ' παρόντος συνόλου.

κεφάλαιον θ'.

Περὶ ὀπισκόπων, ἢ κληρικῶν λαμβανόντων βλοχίας ἐξ αἰρετικῶν,
ἢ ἰσδαίων, ἢ ὀχομένων ἐκκλησίας, ἢ ἐν μοναστηρίοις αἰρετικῶν, ἢ ἐθνι-
κῶν, ἢ σαββασιζόντων, ἢ σιωροῦσάντων τοῖς ἰσδαίοις, ἢ πρὸς φερόντων
συναγωγῆς, ἢ ἱεροῖς ἔθνων, καὶ πρὸς ἀγγελικῶν, ἀποστόλων κανῶν
ξε'. ο'. συνόδου Λαοδικείας κανῶν θ'. κβ'. λβ'. λέ'. λζ'. λη'. λθ'. μβ'.
συνόδου ς'. κανῶν ια'.

κείμενον.

Ἡ α'. διάτ. ζθ'. τίτ. ζα'. βιβλίον ζ' κώδικος, φησὶν ὅτι τὸ τῆς ὁμάδης
τῶν ἰσδαίων ληρατευόμενον οὐκ ἀπαυτεῖται. λέγει δὲ βιβλίον λδ'. τίτ.
ε'. Διάτ. η'. ὅτι τὸ ληρατευόμενον θεμιτῶ σωματίῳ, ἢ σήματι ἔρρηται.
τὸ ἐκείνου δὲ ὀπίσθενται, πολλὰ ἢ παύσει ἡμέτερα ἔχον ὁ μὴ τίτ. ζς'. βιβλίον
ζ' κώδικος. ἢ θ'. Διάτ. ζα'. τίτ. ζα'. βιβλίον φησὶν ὅτι ἐὰν ἡ δωρηθῆ,
ἢ κατὰ τὴν φθῆ τῶν ἡσυχίας ἢ πρὸς ἄλλους ὀπίσθενται τὸ ἑλλήνων παλάνης, ἢ πᾶ-
σις αὐτὰ λαμβάνει, ἐν ἧ τὸ πρὸς ὁμοίωσιν, ἢ ὕφ' ἡ αὐτοῖς διακρίνεται, καὶ
δαπανῶνται κατὰ ὁμοιότητά τῶν πολιτικῶν προσώπων.

χόλιον.

Ἡ α'. διάτ. τθ'. τίτ. τθ'. βιβλίον τθ' κώδικος ἐκ τῆς εἰς τὸ βασιλικόν, τὸ ἡ'. διάτ.
τθ'. τίτ. τθ'. βιβλίον τθ' διατ. ἐστὶ κεφ. α'. τθ' ιη'. τίτ. τθ' μδ'. βιβλίον λέγον ὅσα εἰς τὸ
κείμενον συναψάσθαι. ὁ μὴ τίτ. τθ' ς'. βιβλίον τθ' κώδικος ἐκ τῆς εἰς κεφ. λ'. τθ' αὐτῶν ιη'.
τίτ. τθ' μδ'. βιβλίον καὶ ζήτη τοῦτο, καὶ τὰ μετ' αὐτὸ κεφ. ἢ θ'. διάτ. τθ' ια'. τίτ. τθ' α'.
βιβλίον τθ' κώδικος, ἐστὶ κεφ. ιδ'. τθ' α'. τίτ. τθ' α'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν τὰ αὐτὰ παρα-
κειλευόμενον.

κεφάλαιον ι'.

Περὶ ὀπισκόπου ἐν εἰδήσει λέγοντος κρινωνικῶν τὸν αἰρετικόν, συνόδου
Καρθηγέννης κανῶν κδλ'.

κεφάλαιον ια'.

Περὶ τῆς μὴ ἀπέλασι πρὸς ὅσων τῶν αἰρετικῶν ψευδομαρτυρίας, συνόδου
Λαοδικείας κανῶν λδλ'.

κεφάλαιον ιβ'.

Περὶ τῆς μὴ εἰσέλασι ὅσων αἰρετικῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, συνόδου Λαοδι-
κείας κανῶν ς'.

κεφάλαιον ιγ'.

Περὶ γάμων αἰρετικῶν πρὸς ὀρθοδόξους, συνόδου Λαοδικείας κανῶν ι'
λα'. συνόδου Χαλκηδόνος κανῶν ιδλ'. συνόδου Καρθηγέννης κανῶν κα'. συ-
νόδου ς'. κανῶν οββ'.

κείμενον.

Ὁ πολιτικὸς νόμος, εἰ καὶ τὰ μάλιστα τὸ γάμον ἐρξόμενος, φησὶ βι-
βλίον κγ'. τίτ. β'. Διάτ. α'. ὅτι γάμος ἐστὶν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνάφεια,
καὶ συγκλήρωσις πίστεως τῆ ζωῆς, γαί τε καὶ ἀνθρωπίνης δικαίας κρινωνίαν, καὶ
καὶ τοῦτον τὸ ὄρον ἐδὲ ὅσων γάμων συναπιόμενες ὁμοθρησκείαι εἶναι, ὁμοίως οἶδε
καὶ δεχεται, μετὰ τὸ ὀρθοδόξον καὶ αἰρετικὸν γάμον φησὶ γὰρ βιβλίον α'. τοῦ
κώδικος τίτ. ε'. Διάτ. ιβ'. ὅτι ἀρπισθησιμῶν τῶν γυνέων ὀπισθετερότερος
ἐστὶν ὁ θελῶν τῆ ὀρθοδόξου πίστεως ὅσων παῖδας προσαναγαγεῖν καὶ Διάτ. ιη'. ζ'
αὐτῶν τίτ. ὅτι ἐὰν ἐπερθεῖ τὸ συνοικεσιμῶν ὀρθοδόξου εἶη, καὶ ὁ ἄλλος αἰ-
ρετικὸς, δὲ γίνεσθαι ὅσων παῖδας αὐτῶν ὀρθοδόξους καὶ βιβλίον ε'. τίτ. α'.
Διάτ. ε'. ἐὰν ἡ μνηστὴρ παραλείπει γάμον διὰ τὸ τὴ πίστεως διάφορον, εἰ μὲν
προηδὲ τὴν αἰτίαν ἢ γυνῆ ἢ οἱ γονεῖς αὐτῆς, ὑπόκεινται, εἰ δὲ ἡ γυνὴ, ἢ καὶ
μὴ τὸ λαβεῖν ὅσων ἀρραβῶνας ἢ αἰτία συνέβη, τὸ ἀπολωῖ ἀναδιδοται, τὸ
αὐτὸ φησὶ καὶ ὀπίσθενται τῶν ἢ ζς'. Διάτ. ζθ'. τίτ. ζα'. βιβλίον φησὶν
ὅτι χριστιανὸς λαμβάνων ἰσδαίαν γαμετῶν, ἢ χριστιανὴν ἰσδαίαν, ὀπί-
μοιχία καταγροῦται.

χόλιον.

Ὁ β'. τίτ. τθ' κγ'. βιβλίον τῶν διατ. ἐπερθεῖ τίτ. δ'. τθ' κη'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν, καὶ
φησὶ τὸ α'. διάτ. πρὶ γάμου ὁμοίως. Ἡ ιβ'. διάτ. τθ' ε'. τίτ. τθ' α'. βιβλίον τθ' κώδικος ἢ τὸ
τὸ κε'. κεφ. τθ' α'. τίτ. τθ' α'. βιβλίον τῶν βασιλικῶν καταπερῶν εἰς τὰ ἕξαι τὸ χόλιον τθ' β'.
κεφ. τθ' παρόντος τίτ. ἀνάγνωθι καὶ οββ'. κρινῶν τῆς ἐν τῷ Τρέλλῳ συνόδου, καὶ μετὰ τῆς
πρὸς μὴ ἀπίστου γυναικὸς ἐκ συναπιετα νόμου γάμου καὶ ν πινος πλανηθέντες ἐκ τῶν τέλει τῶ
αὐτοῦ κρινῶν πρὶ ἀπίστων πρὶ συντων μτ' ἢ γάμον διδύσκοντα ἕτερον πι πολμηθὸς εἶπον.
ἐγὼ δὲ εἶδος τῶν ἰσδαίων ὀρθοδόξους, καὶ τὰ ἡμέτερον πάντα δεξαμενῶν, καὶ ὅσων αὐτῶν τῶν
Ἀγαρηνοῖς ἐγαμίζοντας τὰς οἰκείας θυγατέρας δαυμάξω καὶ ἀπορῶ πῶς παρὰ τῶν ἀρχιερέων
αὐτῶν εἰδόντων καὶ ἀναγνωσκόντων τὰ τῶν κρινῶν θεασίσματα τὰ τοιαῦτα ἐκαλύον-
ται. ἔνθα οὐ καὶ τὸ τοῦτο διορθωθῆναι δι' εὐχῆς καὶ ἀντιλήψεως τῶν κρατίστων ἐπὶ ἡμῶν ἀ-
ποπερῶν. ἢ ιη'. διάτ. τθ' ε'. τίτ. τθ' α' βιβλίον τθ' κώδικος ἐκ τῆς εἰς τὰ βασιλικῶν.
ἢ ε'. διάτ. τθ' α'. τίτ. τθ' ε'. βιβλίον τθ' κώδικος, ἐστὶ κεφ. β'. τθ' β'. τίτ. τθ' κη'. βιβλίον τῶν βασι-
λικῶν καὶ πρὸς ὅσα τὸ ἦτον τὸ λέγον διὰ τὸ τῶν θρησκείας διάφορον ἐκ προσετέθη εἰς τὰ βασι-
λικῶν φησὶ γὰρ τὸ τοῦτον β'. κεφ. ταῦτα. ἐὰν γυνὴ ἀυτεξέσθαι τέλειαν ἄρραβον τῶν ἡλικίαν
ἀρραβῶνας δεξαμένην παρατίθησιν πῶν γάμων, διαπορῶν ἀντιδιδόντα τῶν ἀρραβῶνας. εἰ δὲ καὶ
ἐλάττωσιν ὅσα συγνώμην ἡλικίας ἢ πίστεως, καὶ ἀρραβῶνας ἐλάττωσιν τὸν ἀρραβῶνας ἀναδι-
δοται. ἐὰν δὲ καὶ ἀφήλῃ ἐστὶ καὶ ἀπὸ συγνώμην ἡλικίας καὶ ἢ πίστεως τὸ ἀπλοῦν αὐτῶν ὅσα ἐλα-

πειραχὴ Νικολάου ἐν τῷ . . . . . συνεδριαζόντων αὐτῶ μητροπολιτῶν τῷ δέονος καὶ δέονος, ὁ θεοφιλέστατος μητροπολίτης τῶ Κυζικῆ Συμμετῶν συνεδριαζόντων τῆ ἡμῶν μετεώρητι εἶπεν, ὡς κληρικὸς ἔκατ' αὐτὸν μητροπολίτης Γωάννης Διαβακτικῶς ὀνομαζόμενος ἐμνησεύσαστο γυναικῆ πιναι Μαρία τῆ Θεοφίλου κελυφῶν ἡλικίας ἕσαν ἐπὶ αἰετός, μαθῶν ἢ τὴν μνησίαν ἢ) πρῶτον διὰ τὴν τῆ μνησῆς ἀνθρώπινα, τότε μὲ ἀπέστη ταύτης, μετὰ τῆ χροῆς διηπόνομικως ταύτῃ προσήγαγον ἠγάγετο, καὶ ταῦτα λέγων ἠθέλε τὸ ποιητέον ἐπὶ τὸ κληρωθῆναι μαθεῖν, ἠκαστοὶ δὲ ἀπὸ τῆς ἡμῶν μετεώρητος, καὶ τῆς συνεδριαζούσης ἀδελφότητος ὡς ἐπὶ μόνῃ τῷ γαμικῷ συλλαγματός ἀρράβωνας νενομίσται ἰδοῦσαι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάντων τῶ συλλαγμάτων, πλὴν ἐκ ἠναγκασμένως ἀλλ' αὐθαρέτως, ὡς περὶ τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἄλλων συλλαγμάτων ἔλεγον αὐτοὺς εἶναι τὸ γεροντός καὶ διδόντων ἀρράβωνων ἔστω καὶ ἐπὶ τῷ γαμικῷ συλλαγματός καὶ ἂν ἀρράβων ἦτοι μνησῆς ἔστω βέβαιον ἔστω καὶ ἀδιάσπαστον τῆς γυναικῆς μνησῆς ὡς εἰρηται μέσον τῶ κληρικῶ καὶ τῆς κωνίας ἕστω αὐτοπῆς ἐσέται ὁ κληρικὸς ἔστω ἀδισπίστος τὴν διὰ μόνῃς γαμικῆς ἱερολογίας ἀρμόδιον αὐτῶ σύζυγον ὡς διεκλήθηται προσήγαγε ἢ δωρεὰς δι' αὐτῶ καὶ τὴν μνησίαν νενομίστηται γίνεσθαι μέσον τῶ ὁμοζύγου, ἢ τῶν μερῶν αὐτῶν ἔστω τραπευθῆσεται, ἀλλ' ὡς περὶ εἰ μὴδὲ προσέβη μνησῆς μὴδὲ προσήγαγε παρεκλήθησε δωρεὰ, βέβαιος ὁ γάμος ἔστω καὶ ἀδιάρρηκτος.

κεφάλαιον γ'.

Περὶ τῶ ἵσπονοσῶν δότοθανεῖν ὄνδρας αὐτῶν, καὶ γαμυσῶν, σωόδεξ ἑ' κανὼν ἕγ. Βασιλεία κανὼν λα. λς'. μς'.

κείμενον.

Ἡ ἐπὶ ῥεπχδῆς Διαλεζομένη ριζ'. νεαρχῆ, Φησὶν ὡς ἐὰν στραπώτης, ἢ ερχολάριος, ἢ Φοιδεράτος, ἢ ἄλλος ἐνοπλ. ἐν ἐξπεδίτω Διαγῆ ὄσος δῆποτε ἐνιαυτῶν, ἐπιμενέτω αὐτὴν ἢ αὐτῆ γαμετῆ καὶ μὴ γαμματα ἐδέξατο παρ' αὐτῆ. εἰ ἢ ἀκίσε αὐτὸν τελευτήσται, μὴ γαμείτω, εἰ μὴ ὑπὸ ῥεπχδῆ ἢ ἐαυτῆς, ἢ τῶν γονέων αὐτῆς, ἢ ἑτέρω ἀξιοπῆς, ὄνδρος πειόρας ἔστω ἀκίσε καὶ ὄνδρος χαρτελαρέως ἐν ῥεπχδῆ, καὶ τὸν τρεῖς ἔστω ἐρωτήσται εἰ τῆ ἀληθεία ἐτελεύτησε, καὶ εἴνοι τῶ ἀγίων ευαγγελίων προσκειμένων ἐν ἵσπονήματι κατέθωνται αὐτὸν τελευτήσται, καὶ τὴν πρῶτην ἢ γυνῆ λαμβανέτω, καὶ μετὰ τὸ λαβῆναι μενέτω ἐνιαυτῶν, καὶ τότε νομίμως γαμείτω. εἰ ἢ παρὰ τὴν τὴν Διαστῆζιν γαμῆσται, καὶ αὐτῆ, καὶ ὁ λαβὼν αὐτὴν ὡς μοιχοὶ πτωροῦται, καὶ δεκα λιτρῶν πινέου διδῶσιν ὡς εἰπον δότοθανεῖν, καὶ ἔχει ἀδειαν εἰ βέλαιτο τὴν ἰδίαν ἀναλαβεῖν γαμετῶν. εἰ ἢ ερχολάριος ἢ παρὰ τῶν πρῶτων τῆς ερχολῆς, καὶ ἔστω ἀκίσε ἢ λεχθῆσται γινέσθαι κατ' ἕστω. εἰ δὲ Φοιδεράτος παρὰ ἔστω ὄνδρος αὐτῆ.

χόλιον.

Ἡ ἐπὶ Διαστῆζιν ριζ'. νεαρχῆ τῶ βασιλείας ἱεσινιανῶ, ἔστω κεφ. γ'. τῶ ρ'. πτ. π' καὶ βιβλίον, καὶ φησὶ τῶν γαμικῶν τῶν ἵσπονοσῶν τελευτήσται τῶν ἀποδημούστων ἀνδρῶν στραπώτης αὐτῶν, ὅσα σωωμένησται εἰς τὸ κείμενον.

κεφάλαιον δ'.

Περὶ τῶ Διαζύγουμένων, δότοσῶν κανὼν ε'. σωόδεξ Γάγγρας κανὼν ὄσ'. σωόδεξ Καρθαγίνης κανὼν εβ'. σωόδεξ ε'. κανὼν πζ'. Βασιλεία κανὼν θ'. λέ. μη. ος'.

κείμενον.

Περὶ Διαζύγουσας γάμος ἐν πολλοῖς τόποις ὁ πολιτικὸς Διαλέγεται νόμος, καὶ μάλισται βιβλίον κεφ'. πτ. β'. καὶ βιβλίον ε'. ἔστω κώδικος πτ. εζ'. καὶ ἐν τῇ ἐπιγύμων νεαρχῆ Φησὶ τελειότερον ἢ ριζ'. νεαρχῆ ῥητῶς ἐκτεμένη τὰς αἰτίας, καθ' αἷς ἢ γυνῆ ἢ ὁ αἰὴρ δύναται ῥεπχδῆ πῆμπῆ, καὶ τὴν προσήγαγε κερδαίνειν, τὴν δεασοπέιαν αὐτῆς φυλάττων τοῖς ἐκ τῆ αὐτῆ γάμος πασι εἰπερ εἰσὶν ἐὰν σωόδεξ πιναις ἐπιβελούστας τῆ βασιλεία, καὶ τῶ ἰδίῳ μὴ Φανερώσῃ ἀνδρῆ. ἐὰν αὐτῆς ἐπιμοιχείας κατηγορήσῃ, καὶ δόποδείξῃ ἐὰν ἐν οἰκῶν τῆ τρεῖς ἢ ἀνδρῶς ἐπιβελούσῃ, ἢ ἔστω ἐτέρωσιν συγγνώσκειται μὴ Φανερώσῃ αὐτῆ. ἐὰν ἐξωπικῆς ἀνδρῶσιν συμποσάξῃ, ἢ συλλέξῃται, μὴ βελομένης ἔστω ἀνδρῶς. ἐὰν μὴ βελομένης αὐτῆ ἐξω ἔστω οἰκῆ μείνη παρὰ τοῖς γονεῦσιν αὐτῆς, εἰ μὴ αὐτῆς χωρὶς τῶ αἰπῶν αὐτῆ ἐξωθήσῃ. ἢ ἢ γυνῆ ἐπέλκει ῥεπχδῆ, καὶ τὴν παρὰ γάμος δωρεὰν κερδαίνει, τὴν δεασοπέιαν φυλάττων, τοῖς ἐκ τῆ αὐτῆ γάμος πασι εἰπερ εἰσὶν ἐὰν πῆ τῆς βασιλείας βελομένηται, ἢ ἔστω σωειδῶς ἐτέρωσιν μὴ Φανερώσῃ τῶ βασιλεῖ δι' ἐαυτῆ ἢ δι' ἐτέρω. ἐὰν ἐν οἰκῶν τῆ τρεῖς ἢ αὐτῆς ἐπιβελούσῃ, ἢ ἔστω σωειδῶς ἐτέρωσιν, μὴ Φανερώσῃ αὐτῆ, καὶ σωειδῶς καὶ νόμος ἐκδικῆσται. ἐὰν τῆ σωφροσῶν αὐτῆς εἰς τὸ μοιχοῦσθῆσται σωειδῶς ἐπιβελούσῃ. ἐὰν κατηγορήσῃ αὐτῆς ὁ αἰὴρ ἐπιμοιχείας, μὴ δόποδείξῃ. ἐπὶ τῆ τῆς ἢ μόνον τὴν παρὰ γάμος δωρεὰν ὁ αἰὴρ ζημιῶσται, ἀλλὰ καὶ ἔτερον τρίτον αὐτῆς ἐκ τῆς ἀλλῆς αὐτῆς σωειδῶς, καὶ τὰς πτωρίας ὑφίσταται, εἰς ἐμῆσται γυνῆ καταδίκαιζομένη ὑφίσταται. ἐὰν ἐπαύρα σωειδῆ ἐν τῶ αὐτῶ οἰκῶ, ἢ τῆ αὐτῆ πόλει, καὶ παρ' αὐτῆς ἢ δι' ἐτέρω ἵσπονηδῆσται μὴ δόποδοίτω, καὶ ἐπὶ τῆ τῆς ἢ ἔτερον τρίτον μέρῳ τῆς παρὰ γάμος δωρεὰς κερδαίνειν, καὶ αὐτῆ τὴν δωρεὰν φυλάττων τοῖς ἐκ τῆ γάμος πασι. ἐὰν ὄνδρος παρὰ ταύτης τὰς αἰτίας ὁ αἰὴρ ἐπέλκει ῥεπχδῆ, δόποδοίτω τὴν δωρεὰν, καὶ ἄλλο τρίτον μέρῳ ἔστω εἰ ἢ γυνῆ ἐπέλκει ἄλλοθεν ῥεπχδῆ, δόποδοίτω τὴν προσήγαγε, καὶ παρὰ τῆ τῆς μνησῆς ἐμῆσται πῶσται τὴν ζωὴν αὐτῆς, καὶ τὰ πρῶτα αὐτῆς διαμρεῖται. καὶ οἱ μὲν παῖδες λαμβάνουσιν ὀγγίαις ἢ. τὸ ἢ μονασῆριον ἐγγίαις δ'. εἰ ἢ ὄστω εἰσὶ παῖδες, ἀλλὰ γονεῖς μὴ σωειδῆσται τῶ ῥεπχδῆ, αὐτῶ μὲν λαμβάνουσιν ἐγγίαις δ'.

βυτέροις, κὲ χωρὶς τῶν ὀπισθοκόπων αὐτῶν θυσιασθήρια πηγυρόντων, ἀπο-
στάλων κανῶν λα΄. αὐάγνωθι τὰ παραχρησαμμένα ἐν τῷ δλ΄. κεφ. ζ' πα-
ρόντ' ὁ σωτήριον.

κεφάλαιον ιη΄.

Περὶ ὀπιόρκων, κὲ ἐν ποίοις δεῖ ὄσυν ὀμνυόντας μὴ ὀρκεῖν, βασιλείς
κανῶν ι. ιζ΄. κθ΄. ξδ΄. πβ΄.

κείμενον.

Περὶ ὀπιόρκων εἴρηται βιβλίω ιβ΄. τίτ. β΄. κὲ βιβλίω δλ΄. ζ' κώδικος
τίτ. α΄. κὲ ὁ μὲν γρηγοῦς λόγος βέλεται μὴ ζητεῖσθαι ὀπιόρκιας. εἰσὶ δὲ τινες
ἐξαίρεσις. εἴρηται γὰρ βιβλίω ιβ΄. τίτ. β΄. ἀφ. λα΄. ὅτι ἐν τοῖς ἀμφιβό-
λοις εἴωθεν ὁ δικαστὴς ὀπιφύρειν ὄρκον, κὲ ἔτω ψηφίζεσθαι. ἐὰν οὖν ὁ ἔτω
καταδικασθεὶς εὐρηκεῖται μὲν ταῦτα δικαιώματα λέγει, κὲ μόνοις αὐτοῖς
θέλησθεῖσθαι, ἀνωθεν κινεῖται εἰ ἢ ὁ ἀντίδικος αὐτῷ ἐπάγῃ τὸν ὄρκον, ὅσοι
ἀναψηλαφῶσθαι ἢ ὑπόθεσις.

κείμενον.

Ἐστὶ ἢ εὐρεῖν βιβλίον δλ΄. ζ' κώδικος τίτ. α΄. ἀφ. ιγ΄. κὲ ὄρκον ὁμοθέ-
ται ἐξ ἐπαγωγῆς ζ' ἀντιδικῶς ἀναψηλαφώμενον φησὶ γὰρ ὅτι ἐὰν ὁ ληγά-
τον ἀπαυτῶν, τῆς ἀφάτης μὴ φαινομένης, ἐξ ἐπαγωγῆς ζ' κληρονομί-
α ὁμοσίᾳ κερχεωσῆσθαι κὲ λάβῃ, μὲν ταῦτα εὐρεθῆ μὴ κερχεωσθῆσθαι. μὴ
ὀφείλων ἢ τὸ πᾶν λαβεῖν, ἀφ. τ' φαλακίδιον, ἀναδιδῶσι.

σχόλιον.

Ἡ ιγ΄. ἀφ. τῶν α΄. τίτ. ζ' δ΄. βιβλίω τῷ κώδικος, ἐστὶ τελευτῶν κεφ. τῷ ε΄. τίτ. τῷ
κβ΄. ζ' βασιλικῶν, κὲ ἐδιδάχθησαν τὰ πρὶ τῆς εἰς τὸ πρῶτον ὄρκιον.

κείμενον.

Ἡ ἢ πρὶ τῷ καθαρότητος τῶν ὄρκων τῶν δικῶν ἀφ. ἀμείβανσαι ρησὶ.
νεαρά, δίδωσιν ἀδείαν ἐν τοῖς δλ΄. μέλων ἀναψηλαφῶσθαι ἢ ἴσως ἐλεγχε-
σθαι τὸ ψεῦδος ζ' ὁμοσίᾳ εἴρηται ἢ κὲ βιβλίω ιβ΄. τίτ. β΄. ἀφ. ιγ΄.
ὅτι ὁ ὀπι χρεῖμασι κὲ ζ' βασιλείας ὁμοσίᾳ, κὲ ὀπιόρκιας τυχόν, ὅτι ἔ-
χρεωσθεῖ, ἢ χρεωσθεῖ, ἢ ἐδίδωσιν εἰσὼ πρῶτος μίας ῥοπαλίζεσθαι. ἐν ἢ τῷ β΄.
βιβλίω ζ' κώδικος τίτ. ε΄. ἀφ. μα΄. φησὶν, ὅτι ὁ τέλει τῶν κὲ ζ' φησὶ,
ἢ ζ' βασιλείας γηρομένω παρ' αὐτῶν ἐνωμότως χωρὶς ἀνάγκης ἀφάσθαι
παραβάνων ἐν τῷ πρῶτον βασιλεί, ἢ ἀρχασι, ἢ μὴ ποιῆν τὰ δάξαν-
τα, ἀπμῆται, κὲ τῆς ἀγωγῆς ὀπίπθαι, κὲ ἂν ἐμελλεν ὀπι ἀφάσθαι κερ-
δαίνειν, κὲ δίδωσιν τῶν ὀρεσθῆσθαι πινῶν, κὲ πάντα λαμβάνειν οἱ ἐμμέ-
νοντες κὲ ἀφ. μβ΄. ὅτι ἐὰν ἀπὸ πλάστων δικαιωμάτων πάκταν, ἢ ἀφά-

λυσίς

λυσίς γένηται, κὲ ἔχει περὶ σκεῖμενον ὄρκον, ἀνατρέπεται, καὶ λημῶτικῶς
ἐζητήθη πλάστων, εἰ μὴ κὲ ἐπ' αὐτῶν γένηται ἀφάσθαι.

σχόλιον.

Ἡ ρησὶ. ἰεστηνάντος νεαρά, κῆται ἐν βιβλίω ζ' τίτ. δ΄. κεφ. ε΄. κητεροσθῆναι εἰς τῶν
ἐρμῶσθαι τῶν ε΄. κησὸς τῆς ἐν Κασσαργῶν σινοδῶν. κὲ ἀνάγνωθι κὲ τὸ πρὶ ἰεδικαλί-
α ὄρκου ἀφ. ἀμείβανσαι κῆται τῶν ἀναψηλαφώμενον. τὸ ιγ΄. ἀφ. ζ' β΄. τίτ. ζ' β΄. βιβλίω τῶν
ἀφάσθαι, ἐστὶ δὲ μα τελευτῶν τῶν ιγ΄. ἀφ. τῶν ε΄. τίτ. ζ' κβ΄. βιβλίω ἔπως ἔχον ὡς εἰς τὸ
κῆται ἐλεγχῆ. ἢ μα΄. ἀφ. τῶν α΄. τίτ. τῶν β΄. βιβλίω τῷ κώδικος, ἐστὶ κεφ. ιη΄. τῷ ε΄.
τίτ. τῶν ια΄. βιβλίω λέγον ὅτι εἰς τὸ κῆται ἐλεγχῆσαν. πάλιν κὲ τὸν ποιῆτον ὄρκον ἰεδικα-
λίον ἐπίτ' ἀφ. τῶν κη΄. ζ' ἀφάσθαι αὐτῶν σὺ τῆς ζήμια κὲ ἀπμῆσθαι ἐπακολουθεῖ. ἢ μβ΄.
ἀφ. τῶν αὐτῶν βιβλίω κὲ τίτ. ἐστὶ κεφ. ιθ΄. τῶν β΄. τίτ. τῶν ια΄. βιβλίω ἔπως ἔχον ὡς ἐλεγχῆ.

κείμενον.

Καὶ βιβλίον δλ΄. ζ' κώδικος τίτ. α΄. ἀφ. ε΄. ὅτι εἰ κὲ τῷ σωτηρίας
ζ' βασιλείας κὲ φερμότητά τις ὀπιόρκια ὁμοσίᾳ, ἐ βασιλεύεται ἔπειτα κα-
θουσίᾳ ὑποκείσθαι. κὲ βιβλίον θ΄. ζ' κώδικος τίτ. η΄. ἀφ. β΄. ὅτι ὁ ἀφά-
σθαι τὸν ὄρκον τῶν οἰκείων δὲ ὄρκον ὁμοσίᾳ ἐχ' ὑποκείσθαι καθουσίᾳ πω-
σθῆσθαι τῷ ὄρκου. λέγει ἢ βιβλίον β΄. τίτ. δλ΄. ἀφ. ζ'. ὅτι παρὰ τὰ κῆ-
τα νόμιμα πωσθῆσθαι ὅσοι ἐξέσθαι κὲ ἐὰν τις ὀπι τῶν ὁμοσίᾳ μὴ ἐνάγῃ, ὅσοι
ἐρῶσθαι. ἢ ἢ πρὶ τῶν σκῆτικῶν να. νεαρά φησὶν, ὅτι αἱ σκῆτικαὶ καὶ ὁμο-
σίᾳ, ὡς ὅσοι ἀφάσθαι τῷ πρῶτος, ἀναχωρεῖται μὴ φερεσθῆσθαι τῷ ὀπι
πρῶτος πινῶν, κὲ κανονικῶς ἀφάσθαι, ὅτι ὀπι τῶν ἀφάσθαι ἐ δεῖ τῷ ὀ-
ρκον φυλάττειν.

σχόλιον.

Ἡ β΄. ἀφ. τῶν α΄. τίτ. τῶν δ΄. βιβλίω τῷ κώδικος, ἐστὶ κεφ. μδ΄. τῷ ε΄. τίτ. τῷ κβ΄. βι-
βλίω τῶν βασιλικῶν ἔπως ἔχον, ἐ δεῖται κὲ δεῖ ὁμοσίᾳ, κινδυνεύει ἰκανὸς γὰρ ὁ ὄρκος ἐχῆ π-
μῶσθαι τὸ δεῖον, εἰ γένηται κὲ δεῖ. εἰ ἢ κὲ βασιλείας κῆται τινὰ φερμότητα ὁμοσίᾳ, συ-
χρεῖται ἀφ. ὅσοι κῆται τὸ κεφ. ἀφ. ἀμείβανσαι πρῶτον ἢ κὲ φερμότητα ὁμοσίᾳ κῆται
βασιλείας ἢ τῶν εἰς ὄνομα βασιλείας μὴ ὑποκείσθαι καθουσίᾳ, μὴ δὲ βασιλικῶν ἐκδῆσθαι τε-
λείας συχρεῖται τῶν εἰπε, ἢ ἢ μὴ ἀφ. φερμότητα ὀπιόρκια λέγει παλιζέσθαι κὲ
τὸ τελευτῶν δῆμα τῶν ιγ΄. κεφ. τῶν αὐτῶν τίτ. κὲ βιβλίω ἔπως ἔχον, ὁ ἐπὶ χρεῖμασι κὲ βα-
σιλείας ὁμοσίᾳ κὲ ὀπιόρκιας ὅτι ἔχρεωσθεῖ ἢ χρεωσθεῖται, ἢ ὅτι δίδωσιν εἰσὼ πρῶτος μίας, ῥο-
παλίζεσθαι. τὰ ἢ πρὶ ζ' ἔχον τὸ δεῖον πμῶσθαι ἢ ὀπιόρκον φερεσθῆσθαι εἰς τὸ ρησθῆναι μδ΄. κεφ. ἐρ-
μῶσθαι κὲ τὸ ὀπιόρκον φερεσθῆσθαι παρ' ἡμῶν μέγα ὄρκιον, κὲ εἰπε ὅτι τοῦτος ὄρκος βαλυμπί-
α εἰς ἡμῶν, ἢ νεκασθῆσθαι ὁ γὰρ μὴ τοῦτος ὄρκος ὀπιόρκιας μεγάλως κολάζεσθαι. κὲ ζήπει ἢ πᾶ. κῆ-
τα ἢ ἢ ἀγῆ Βασιλεία κὲ τὸ τελευτῶν κεφ. ἢ ἢ τίτ. ἢ ἢ βιβλίω, κὲ τὸ δ΄. κεφ. τῷ λ΄. τίτ.
τῷ αὐτῶν βιβλίω, κὲ ἐρμῶσθαι κῆται εἰπε κὲ εἰς τὸ ρησθῆναι ὄρκιον ἄλλως κὲ ἄλλως κολά-
ζεσθαι τῶν ἀφ. φερμότητα ὀπιόρκιας κὲ τῶν μὴ ποιῆσθαι. ἢ β΄. ἀφ. τῶν η΄. τίτ. τῶν θ΄.
βιβλίω τῷ κώδικος, ἐστὶ κεφ. ιε΄. τῷ λς΄. τίτ. τῶν ζ΄. βιβλίω ἔπως ἔχον ὡς εἰς κῆται ἐλεγχῆ.

V

εἶπε ὅτι ἐπὶ τούτοις ὅτι ἐπὶ μὲν ἱερέων ἡμετέρον ἔχοντες ἄποκείναι, εἰ δὲ μὴ ἄποκείναι ὡς ἀναδεδειγμένον. Ἰδὲ δὲ διὰ τ. τῆ δ'. τίτ. τῆ β'. βιβλίου τῶν διατ. ἐστὶ θεμάτι γ'. τῶ α'. τίτ. τῆ α'. τῆ βασιλικῶν ἕως ἔχον ὡς εἰς τὸ κείμενον ἐδηλώθη. εἶπε τοίνυν ἀπὸ ποιήτων ὅρκου μνησθέντα καλέσεται ὡς ὀπίσθον, διὰ τὸ περὶ αὐτῶν ἔχει τὸν παρόντον καὶ ἀνυπόστατον, καὶ ὡς μνησθέντα ὡς λογίζεσθαι. ἡ γὰρ νεαροὶ τῆ βασιλικῶν ἰουστινιανῶν ἐπέσει εἰς τίτ. λη. τῆ ζ'. βιβλίου τῆ βασιλικῶν καλῶν πασῶν περιβοσσίαν. ἐν ᾧ τῶ τέλει τίτ. ἐστὶ κεφ. ἕως ἔχον, ἢ ἐπὶ σκλικῶν ἕως γυνὴ καὶ ὁμῶς καὶ ἐγγύας δόση μὴ ἀναχωρεῖν ἢ περιείας ἀκινδύτως ἀφίσταται, καὶ εἰ ἀπατήσῃ τις τὰς τοιαύτας ἐγγύας ἄποκείναι τῶ ἢ ὀπορκειάς ἐγκλήματι. σιμείωσαι δὲ τὸ κεφ. διδάσκον τίτ. μὲν ὀπορκειάσαν μὴ πμωρεῖσθαι, τὸν δὲ πμωρεῖσθαι αὐτῶν διὰ τῆ ὀπορκειῶν ὡς ὀπίσθον πμωρεῖσθαι ὅσοι ἐστὶ κανόν. ἐπὶ σιμείωσαι ὅτι ἐγκλήματι ἔστιν ἢ ὀπορκειά, καὶ οὐ μὴ τὸ δε περικλάτον.

κεφάλαιον ιβ΄.

Περὶ τῶν ὀμνούντων ὅρκους ἐλλεικτικῶς, συνόδα ἐκτῆς κανὼν 5 δ'. Βασιλείας κανὼν πᾶ.

κείμενον.

Ἐν τῶ ε'. Διατάγματι τῆ β'. τίτ. τῆ β'. βιβλίου φησὶν, ὅτι καλῶς ὀπιφέρωσι καὶ τῆ σωτηρίας σὺν ὁμῶσαι. πᾶς γὰρ θεμιτὸς ὅρκος ἐξ ἐπαγωγῆς ὁμογενῆς φυλάττεται, καὶ ὅν τις καὶ τίτ. ἰδίαν θρησκείαν ὅτι καὶ ἀδοκίμα θρησκείας ὁμογενῆς ὅρκος ἐ φυλάττεται.

κεφάλαιον κ΄.

Περὶ δόσεσιν, καὶ ἵππων, καὶ μάγων, καὶ ἐπαοιδῶν, καὶ ἀερολόγων, καὶ μαθηματικῶν, μαγικῶν, καὶ παρὰ τῶν δόσεσιν κανὼν 5 β'. σιμείωσαι Νικαίας κανὼν ια'. ιβ'. συνόδα Ἀγκύρας κανὼν γ'. δ'. ε'. ε'. θ'. ιβ'. κδ'. σιμείωσαι Λαοδικείας κανὼν λς'. σιμείωσαι Καρθαγίνης κανὼν μέ. σιμείωσαι κωνσταντινουπόλεως κανὼν 5 α'. β'. γ'. δ'. ε'. ε'. ζ'. η'. θ'. ι. ια'. ιβ'. ιγ'. ιδ'. Βασιλείας κανὼν ζ'. η'. μδ'. μη. νε. ζε. ξε. σβ. ογ'. πα. πγ'. Γρηγορίου Νύσσης κανὼν α. β'. ἀνάγνωθι τὰ παραγραφεύτα ἐν τῶν κέ. κεφ. τῆ θ'. τίτ. τῆ παρόντος συντάγματα.

κεφάλαιον κα΄.

Περὶ σκλικῶν, καὶ μίμων, καὶ τῶν ὁμοίων μετανοουμένων, σιμείωσαι Καρθαγίνης κανὼν μέ. ξεγ. σιμείωσαι κανὼν να.

κείμενον.

Ἡ γ'. Διάτ. τῆ δ'. τίτ. τῆ α'. βιβλίου τῆ κώδικος, καὶ ἡ ρηγ'. καὶ ἡ ρεβ'. τῆ ε'. βιβλίου, καὶ ἡ λβ'. καὶ ἡ μς'. μετὰ τὰς ποινὰς ὀπιφέρωσι τοῖς περιβοσκόσι, καὶ τοῖς ἀναγκάζουσι δέσπας ἢ ἐλδθέρους σιμείωσαι μίμοις, ἢ θεάτροις περιβόσθαι, καὶ διδοῦσιν ἀδειαν αὐταῖς ἀναχωρεῖν καὶ μετὰ περιβοσκῶν ζῶντων, καὶ ἀξίωματικῶν εἰ δυνήθειεν, καὶ τῆς ἀπιμίας ἀπικλά-

ἡεῶν. καὶ ἡ σκλικῶν, καὶ θεατρῶν, καὶ περιβοσκῶν ἰδικῶς ἐστὶν τίτ. ὁ μα'. τῆ ια'. βιβλίου τῆ κώδικος σκλικῆ δὲ ἐστὶν, ἐνθα τις ἴσται, ἢ σκλικῆ τῆ σκλικῶν ὀπιδεικνυμένη τῆ τέχνῃ εἶπε ἐν δημοσίῳ, ἢ ἐν δικασίῳ πᾶσι, ἢ ἄλλῳ, ἐνθα μέντοι ἀνθρώποι χύδην διαθεῖναι εἰσίστασιν. ἀπιοὶ δὲ εἰσι πεινῆτες εἰ διὰ πόρον εἰς ἀγῶνα καλῶντες, καὶ οἱ διὰ φιλοτιμίαν ὀπι σκλικῆς περιβοσκῶν. ὁ δὲ μιμῶσαις ἑαυτὸν εἰς παγκρατικῶν τέχνῃ, καὶ μὴ ὀπιδειξάμενος σὺν ἀπιμῶσαι. καὶ ὁ ἑαυτὸν μιμῶσαις εἰς τὸ θερομαχῆσαι, εἰ μὴ τὸ θεροῖον τυχόντων λέων, ἢ ἄλλο τι, καὶ ἡμερον γέρονεν. εἰ μὲν ὁ ἀνδρ μιμῶσαι θερομαχῆσαι, εἰ μὴ λαθεῖν ἐν τῶ κωμηγίῳ φιλοτιμίαν ἠέχετο. ὁ δὲ μιμῶσαις ἑαυτὸν, καὶ μὴ θερομαχῆσαι ἀπιμῶσαι, εἰ μὲν ὁ μιμῶσαι λαμβάνων ὀπι τῶ καταπολεμῆσαι θεροῖον ἐξῶθεν κωμηγίς τίτ. ἐπαρχίαν βλάπτον. σὺν ἐστὶ ἡ παγκρατικῆ τέχνῃ εἶπε ἀπιμοσιὸς ἢ τῶν ἀθλητῶν, καὶ τῶν λεγόντων ἐν τοῖς ὀλυμπίοις τὰ ἐν θύρα καὶ τὰ ἐν ξυσφῶ ἀγωνιζομένων, καὶ τῶ ἠνιόχων, καὶ τῶ ἄλλως ἑσπεροῦτων ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσι καὶ τῶν ῥαιόντων ὑδρὸς τοῖς ἵπποις, καὶ τῶ βραβύτων. περὶ ἀγῶνις ἐστὶν ὁ πόρον ἀγῶνις δὲ δέλων ἢ ἐλδθέρων ποικίλων, εἶπε περὶ τῶν περὶ τῶν περὶ ἀγῶνις, εἶπε περὶ ἀγῶνις περὶ ἀγῶνις ἐτέρους ἔχει τὰ πιαῦτα περὶ σῶσαι ὡς κάπηλ ἢ πανδοχῶς, ἢ βαλανῶς καὶ ὁ ἠνιόχων ἐν δελεῖα περὶ ἀγῶνις, ἀπιμῶσαι μετὰ τὸ ἐλδθέρωθῆναι. ταῦτα πάντα κείτῃ βιβλίου γ'. τίτ. α'. Διάτ. α'. καὶ τίτ. β'. Διάτ. δ'. καὶ βιβλίου κγ'. τίτ. β'. Διάτ. μη. περιβοσκόσι δὲ ἐστὶ, καὶ ὁ περιβοσκῶσαι τίτ. ἰδίαν γαμετικῶν μὴ δόσεσιν, εἰ μὲν ἑσπεροῦται, ὡς βιβλίου θ'. τῆ κώδικος τίτ. θ'. Διάτ. β'.

σχόλιον.

Ὁ δ'. τίτ. τῆ α'. βιβλίου τῆ κώδικος, καὶ ὁ δ'. τίτ. τῆ ε'. βιβλίου τῆ κώδικος ἐξελήφθησαν ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλικῶν καὶ τίτ. α'. αὐτῶν διατάξεις αὐτῶν ἐκ ἐπέσθαι εἰς τὰ βασιλικῶν. ὁ μα'. τίτ. τῆ ια'. βιβλίου τῆ κώδικος, ἐστὶ τίτ. λζ'. τῆ μδ'. βιβλίου τῆ βασιλικῶν, καὶ ἔχει ἰδὲ α'. αὐτῶν κεφ. ἕως, ὅτι περὶ εἰδῶσαι μὲν οἱ ἀγῶνες ἀκαλύπτως τοῦ λοιποῦ μὴδεὶς ἢ ἀγῶνις ἐδῶσαι ἀκων ἐκόντας γὰρ βυλόμεθα διαπαντ. ἀνάγνωθι καὶ κεφ. β'. καὶ γ'. ὁ α'. τίτ. τῆ γ'. βιβλίου τῆ διατάξεων, ἐστὶ βιβλίου ἢ τῆ βασιλικῶν. . . . τίτ. β'. ὁ β'. τίτ. ἰς κγ'. βιβλίου ἐπέσει εἰς βιβλίου ἢ τῆ βασιλικῶν τίτ. ε'. τὸ δὲ μη. διατ. τοῦ αὐτῶν ἐκ ἐπέσει εἰς τὰ βασιλικῶν. φησὶ δὲ τὸ τελευτῶν δέμα τοῦ β'. τίτ. τοῦ κα'. βιβλίου, σκλικῆ ἐστὶν ἐνθα τις ἴσται, καὶ ἐπὶ ἐξῆς ὅσα εἰς τὸ κείμενον ἐγράφησαν γὰρ ἐν τῶν σκλικῶν. τὸ η'. θ'. καὶ ι'. δέμα τῶ α'. κεφ. τῆ α'. τίτ. τῆ η'. βιβλίου τῆ βασιλικῶν φησὶ γὰρ τῆ θερομαχῶν ὅσα εἰς τὸ κείμενον σιμείωσαι. τὸ μὴ ἐστὶ ἀπιοποιὸν τίτ. τέχνῃ τῶ ἀθλητῶν, ἐστὶ κεφ. δ'. τῆ β'. τίτ. τῆ κα'. βιβλίου τῆ βασιλικῶν, καὶ τὸ περὶ ἀγῶνις ἐστὶ ὅτι ἐστὶν τοῖς ἀγῶνις, καὶ τὰ ἄλλῃς εἰς δέματα β'. καὶ γ'. τῶ αὐτῶν κεφ. ἕως ἕως ἔχοντα ὡς περὶ ἀγῶνις εἰς τὸ κείμενον. ἐρωτήσῃ δὲ τις διὰ τί ὁ μὲν μιμῶσαις ἑαυτὸν εἰς παγκρατικῶν τέχνῃ καὶ μὴ ὀπιδειξάμενος ἐκ ἀπιμῶσαι, ὁ δὲ μιμῶσαις ἑαυτὸν εἰς θε-

λαβὴν ἀναλαβείν, ὁ φέλων, καὶ μάλιστ' ὁ τῆς πόλεως ἐν ἣ τ' ἔτο γέρονε πατήρ,
 ἢ ἐκδικεὶς ἀπαυτεῖ, καὶ δαπανᾷ εἰς ἔργον τῆς πόλεως. καὶ ἡ γηρομένη ὅτι κ' ἐπίω
 ἀσφάλεια ἀκυρὸς ἐστὶ, καὶ δόπο δίδοται. εἰ δ' καὶ τις ἐν ἀρχιματι κ' ἐπίω ἢ ἡγήνη
 θερμίους ἢ ἑτέρα ὕλη σὺν ἀπαυτεῖται, τ' ὀπισκόπων ἀδείαν ἐχόντων τῶν τῶ
 ζῆτειν, βροησιωτων αὐτοῖς τ' ἀρχόντων, καὶ πατέρων, καὶ σκεδῶν. μόνον δ'
 παύξεν ἔξει μονόβολον, καὶ κυντανὸν κόντακα χωρὶς τῆς πόρτης, καὶ περὶ χυ-
 τῶν καὶ ὀπιτικῶν ἀνὸν τέχνης καὶ ὀπτινίας, καὶ οἱ μὲν σφόδρα πλάστοι νο-
 μίσματα ἐνὸς ἐκάστῳ σώθησιν παύξουσιν· οἱ δ' λοιποὶ πάνυ ἤττον. τὸ δ'
 πλεον ἀπαύτησιν σὺν ἔχει καὶ διδόμενον δόπο δίδοται. περὶ οὗσι τῶν οἱ
 ἀρχοντες, δεκα λιτρῶν ποινῆς ὀπτικειμένης, τῶς παραβαίνουσι ἢ συγ-
 χωρῶσι παραβαίνουσι. ἢ δ' β'. Διάτ. Ἐ αὐτὸ τίτ. φησὶν, ὅτι ἔτε τῶς
 καλαχέμενοις ξυλίνοις ἰωπικῶς, ἔτε ἄλλη κ'. βεία παύξεν ἔξει, πλὴν τῶν
 ὀπτικῶν ἀπέτων ἐν τῇ παραλαβῇ Διατ. καὶ οἱ τῶν καὶ ἔς ἐν τῶς ποινῶς
 ἰπικῶς παύξουσιν δημόσιοι γίνονται, καὶ τὰ διδόμενα δόπο δίδοται, ἢ μὴ βα-
 λομένων ἀναλαβείν τ' δεδωκότων ἀπαυτεῖται Διατ. Ἐ ἐπάρχω καὶ τ' ἀρ-
 χόντων ἐπαρχῶν, καὶ περὶ σκουροῦται τοῖς ἔργοις τ' πόλεων.

χολίον.

Ἡ α'. διάτ. τοῦ μγ'. λίτ. τοῦ α'. βιβλίον τῶ κώδικος, ἔστι κεφ. ε'. τῆ ν'. τίτ. τοῦ ζ'. βιβ-
 λίου τ' βασιλικῶν ἔτω λέρον, ἢ διάτ. κοινῆ τὰ παύξια, καὶ ε'. ὑπερμετρίων οὐκ εἰς καὶ π-
 νὰ ἐπιτόμα κ' τῶν κλυβόντων ὀπτικῶν τῶ ἐπάρχω τῆς πόλεως καὶ τοῖς ἀρχαῖς τῶν
 ἐπαρχῶν, καὶ τοῖς ὀπισκόποις ζῆτειν καὶ κωλύειν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς γινόμενα συναλλά-
 ματα ἀποτρέπειν. δίδουσι δ' ἀρχαῖς ἐκ τῶν ὀπτικῶν ἀμείνων παύξια, καὶ ἀπαύτησιν τῶν
 ἐντεῦθεν χρεωσθεῖσιν δέκα λιτρῶν ὀπτικῶν οὐκ εἰς καὶ τ' συγχορευῶν παραβῶσα
 τῶν διάτ. ἢ δ' διάτ. ε'. τ' μγ'. λίτ. τ' γ' βιβλίον τῶ κώδικος, ἔστι κεφ. ε'. τῆ ν'. τίτ. τοῦ ζ'.
 βιβλίου τ' βασιλικῶν λέρον ἔτω ῥητῶς. ἢ διάτ. κωλύει τὰ λεγόμενα ξυλικῶ ἰπικῶ ἀπαυτε-
 σα κίνηδον ἀπὸ τῶν παύξων, καὶ δήμευσιν κ' τ' οἰκῶν ἐν οἷς τὰ τοιαῦτα γίνονται παύξια.
 δίδουσι δ' καὶ ἀνάδοσις τῶ ἢ ἡγήνησι καὶ καταβῶντι ἢ ἐὰν μὴ βέληται ἀναλαβείν κελύει
 ταῦτα εἰς ἔργα δημόσια τ' πόλεως διαπαιδαῖται. ἄφε σημείωσαι ὅτι ἐν τῶ βασιλικῶ ἢ ἑτέρῃ
 τὸ ἀρβάνειν τῶν πειρακονταετίαν τῶν ἀπαύτησιν τῶν χρεῖν παύξια κωλυόμενα δίδόνται.
 ὡ σώτως ἀδὲ τὸ σωθῆναι τῶν πλεονῶν μερῶς ἐνὸς νομίσματος καὶ ἄλλα πολλά. καὶ ἐπεὶ
 ταῦτα ἔπος ἔχουσιν οὐκ εἰς εἰπεῖν ὅτι καὶ αὐτῶν τοῖσιν παύξια ἀρχαῖς τῶν πειρακονταετίαν
 κλεινοῦται καὶ τῶς καὶ πᾶσι περὶ σκουροῦ ἀρχαῖς, καὶ ἐπὶ τῶ ε'. τ' παύξια τ' ὀπτικῶν ἀμείνων,
 ἔξει σωθῆναι τῶν καὶ τῶς μερῶς δίδει, καὶ ἔ μερῶς νομίσματος ἐνὸς καὶ τῶν παλαιῶν νο-
 μοθεσιῶν. γινώσκῃ δ' ὅτι μονόβολον λέγεται ὁ δ' ἔρμος. κυλινομόβολον, τὸ πῆδημα· κυντα-
 νὸς κόνταξ χωρὶς τῆς πόρτης ὁ ἀκοντισμὸς ἀνευ περὶ ἢ τοῖς σιδήρε ἀπὸ κυλίου πινὸς ἔτω κλη-
 δεῖς, ἀρχαῖς ἢ πάλιν καὶ ἰπικῶν τὸ ἰπικῶν ἀμείνων, καὶ τῶ ἢ τῶ ξυλίου ἰωπικῶ ποτε γέρονε ἀμ-
 φιβολία περὶ τῶ βασιλικῶ βίβλια. καὶ πινεσ μ' εἰπον ἔτι τῶ τὸ σωθῆναι περὶ τ' παύξια
 γινόμενον παύξια ἔξει ἢ ἰπικῶ, ἀπὸ ἰωπικῶν χρεῖν ἀμείνων ἀνὰ τοῖς εἰς διαφρασίαν. τῶ

ἢ εἰπον ἔτι τῶ τὸ ξυλίνον π' κ' παύξια διὰ κλιμαίων λοξοειδῶς ἀνὰ τῶν ἀρχαῖς
 διὰ μέτε ὅπως διαφόρους. οἱ γὰρ σωθῆναι ὅπως ἐπὶ τῶ τοῖσιν παύξια βόλων τεταρτα-
 ἔτεροβαρῆς ἀνὸν τῶν κλιμαίων π' ἀμείνων περὶ τὸ κ' παύξια ἀπομύσει. καὶ ὁ σφόδρα ἀπὸ
 τ' βόλων ἔξερχόμενος διὰ τ' ὅπως ἐκ τ' τελευταῖς ὅπως τ' γινώσκων δίδουσι τῶ ἔργον αὐτόν.
 εἰκοιεν οὖν καὶ μοῖ τ' τὸ τὸ δ' εὔτερον παύξια περὶ τ' νόμῳ ἀποτρέπει ὡς ἔχον αἰτίαν κόντα.
 καὶ τ' κλυβόντων κληρικῶν ἀνὰ γινώσκων καὶ τ' π' ζ'. νεαροῖς τ' βασιλέως κυρίου Λέοντος φι-
 λοσοφου.

κεφάλαιον λ'.

Περὶ δαμομονιζομένων, δόπο δὲ κωνων οθ'. σωθῆναι ε'. κωνων ζε'. ζε'.
 Τιμοθεα κωνων β'. γ'. ιδ'. ιε'.

κείμενον.

Εἰρηται βιβλία ε'. τ' κ' ἀδικεσ τίτ. ο'. Διατ. δλ'. ὅτι ἐὰν γυνὴ μάνη αὐτε-
 ξεσία ἔσται, μόνον δ' ἢ ἀνὴρ δύναται πέμπειν ῥεπ' ἄδιον. ἐν δ' τῶ κβ'. Δια-
 τάγματι τ' γ'. τίτ. τ' κδλ'. βιβλίου φησὶν ἐὰν ὁ εἰς τ' στωικωῦται μανῆ,
 αὐτὸς μὲν ἔ δύναται σέλλειν δέειπον. εἰ δ' φρονητὴ ἐστὶν ἡ μανία, εἴτε δὲ ἰω-
 κῆς, εἴτε ἐκ Διαλεμμάτων σὺν ὀφείλει ὁ νήφων τὸ κ' μανιῶν σέλλειν
 Διαζύγιον. εἰ δ' σέλλει ἰωπικῶ τῆς ὀπτικῶ τῆς ἀλόγως Διαζύξιος.
 εἰ δ' ἀνὸν πινεσ ἐστὶν ἡ μανία, καὶ σὺν ἐλπίς ἀνὰ νήφους, ἔξει Διατὸν
 ἐντεῦθεν φόβον, καὶ τῶ ὀπτικῶν τ' παύξια ποιῆσαι ῥεπ' ἄδιον λύσειν τὸν γά-
 μον, εἰ μὲν τοῖς μὴ λύει τὸν γάμον, ἀλλὰ περὶ φρονεῖ αὐτόν, ἀναγκάζεται Διατ
 τ' ἀρχοντες τρέφειν αὐτῶν, καὶ φρονεῖ τῆς ἰατρείας αὐτῆς καὶ μηδὲν
 παραλείπει τῶν ἀνδρῶν περὶ τῶν, περὶ τὸ πᾶσι τῆς περὶ τῶς. εἰ δ' σκου-
 ροῦται τῶν περὶ τῶν, μεσογυῶται ἐφ' ὃ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν Φαμιλίαν αὐτῆς
 ἀξίαν ἔχειν ἐντεῦθεν παραμυθίαν, φυλαττομένων τῶν ἐξ ἀρχῆς συμ-
 φωνῶν. ἀλλὰ ταῦτα σήμερον ἔ περὶ τῶν, ἔτε Διατὸν μανιῶν ἀλόγως λυέ-
 ται γάμος, τῆς περὶ ῥεπ' ἄδιον οζ'. νεαροῖς ῥητῶς αἰτίας λεγέσσης, καὶ ἰω-
 βαλλέσσης τ' παρ' αὐταῖς σέλλονται ῥεπ' ἄδιον, τῆ ἐκπῆσῃ τ' γαμικῶν ὀπτικῶ-
 σων, καὶ ἄλλοις ὀπτικῶς.

χολίον.

Διέπον ἐστὶ φθόγγος μουσικὸς ἔτω λεγόμενος περὶ φιλοσόφους καὶ χαίρειν τῶν διὰ πα-
 σῶν ἀρμονίαν δ' ἔ καὶ δέει ἢ εἰρηται, τ' νῦν ὁμοζύγιον μῦς ἀρμονίας τῶν ἐπερῶν,
 ἔσονται γὰρ φησὶν εἰς σέλλει μίαν ἐὰν δ' ἐυλόγους αἰτίας ὅπως δὴ ποτε διέσασσι καὶ χω-
 ρισμὸς γίνονται μέσον αὐτῶν λέγονται γίνονται διέσιον ὅπως ἐπὶ τῶν κληρικῶν χρεῖν οὐ
 ἔχει κλειῶς ἀλλὰ διαζύγιον, μῦς γὰρ γηρομῶν γάμον καὶ στωικῶν, καὶ ἢ δοκῶ-
 σι στωικῶν οἱ κληρικῶν, ἀλλὰ τοῖς σώμασι κληρικῶν οἱ εἰσὶν ὡς τὰ ἔτω τ' ζυγῶν ὄντα
 ζῶα πλὴν ἢ ἔσονται τοῖς νομοθεταῖς ἀδιαφόρους καὶ ἐπὶ τ' ὁμοζύγιον τὸ διαζύγιον λέγεται
 ὅπως ἀνὰ γινώσκων περὶ αἰτίαν ῥεπ' ἄδιον. καὶ ἀνὰ γινώσκων βιβλίου β'. τίτ. ε'. κεφ. ρε'. ἢ δ'.

διάτ. 18 ο. τίτ. 18 ε. βιβλίον 18 κωδικός, ἐστὶ κεφ. κβ'. τῆ ι'. τίτ. 18 λη'. βιβλίον τὰ ἀντιλή-
 γων ὅσα εἰς τὸ κείωμον ἐγράφησαν. τὸ κβ'. διάτ. τῆ γ'. τίτ. 18 κδ'. βιβλίον 17 διατ. ἐστὶ δε-
 μαθ'. κβ'. κεφ. τῆ η'. τίτ. τῆ κη', βιβλίον τῶν βασιλικῶν ἕως ἔρχον ὡς εἰς τὸ κείωμον ἐγρά-
 φησαν. πάλιν γίνωσκε ὅτι τὸ τοῖτον κεφ. ἀνήρθε ὑπο τ' εἰζ'. Ιουστινιανοῦ νεαροῦ τ' κρι-
 μῆτος ἐν βιβλίῳ κη'. τ' βασιλικῶν τίτ. ζ'. καὶ λεγόμενος τὰς αἰτίας δι' αὐτὸν ἐπέδον πέμπεται,
 ἢ ἢ μανίας ὅλας μὴ ὀμνηθῆσις. ἢ μῆτοι ῥ'. καὶ ρα'. νεαροῦ τῆ βασιλείας κρείν. Λέοντος
 τοῦ σοφοῦ διορίζονται ἢ ῥ' ἀνδρα κερταρεῖν ἐπὶ τειετία καὶ ἐντὸς ταύτης μὴ διαλείναι τ'
 μὴ γυμνακὸς αὐτῆς μανίας συζυγίαν, τὴν ἢ γυναικῶν μὴ διαζεύχουσα τοῦ μανέντος ἀνδρὸς
 αὐτῆς εἰ μὴ παρέλθῃ πενταετία. ἀνάγνωθι καὶ τὴν νεαρὸν τοῦ βασιλείας κρείν Νικηφόρου
 Βοτανειάτου.

κεφάλαιον λα'.

Περὶ λαϊκῶν ἀφοροδέντων, καὶ δεχθέντες ἐξ ἑτέρου παρὰ γνώμην τ'
 ἀφοροδέντων, ἀποσώλων κανῶν ιβ'. γ' σωὸδα Ἀνποχέας κωνῶν ε'.

κεφάλαιον. λβ'.

Περὶ τ' ἐν κυριακῇ ἢ σαββάτω νηστεύοντων, ἀποσώλων κανῶν ζε'.
 συνόδα Γαγγρεῶν κανῶν ιη'. συνόδα ε'. κανῶν νε'. νς'.

κεφάλαιον λγ'.

Περὶ τ' διδασκόντων τ' οἶκον τ' θεῶν, καὶ τὰς σωὸδας δὲ καταφρονήτας
 σωὸδα Γαγγρεῶν κανῶν ε'. κ'.

κεφάλαιον λδ'.

Περὶ λαϊκῶν πηρωμένων ἀρετῆν τὰ τῆς ἐν Ε' φέτω σωὸδα, σωὸδα
 Ε' ζετα κανῶν ε'. ἀνάγνωθι τὰ παραγεγραμμένα ἐν τῷ ε'. κεφ. τ' ια'. τίτ.
 τ' παρόντος σωτάγματος.

κεφάλαιον λε'.

Περὶ τ' ἀπροωμένων τῶν γραφῶν, καὶ μέχρι τέλους μὴ προσκαρτε-
 ρωμένων, ἢ μὴ κωνωνοῦτων, ἀποσώλων κανῶν θ'. σωὸδα Ἀνποχέας
 κανῶν β'.

κεφάλαιον λς'.

Περὶ τ' ἰδία ἐκκλησιαζόντων, σωὸδα Γάγγρεας κανῶν ε'. σωὸδα ε'.
 κανῶν λα'. νθ'. ἀνάγνωθι τὰ παραγεγραμμένα ἐν τῷ ιδ'. κεφ. τ' γ'. τίτ. τ'
 παρόντος σωτάγματος.

κεφάλαιον λζ'.

Περὶ τῆς ἑπιθυμῆσαντος συγκαθιδῆσαι γυναῖκα καὶ μὴ περὶ ἄλλου,
 σωὸδα Νεοκασσερείας κανῶν δ'.

κεφάλαιον λη'.

Περὶ μὴ νηστεύοντων τὴν πρεσβερακσίαν καὶ τετραδά πρεσβερακσίαν,
 ἑπιστολῶν

ἀποσώλων κανῶν ζθ'.

κεφάλαιον λθ'.

Περὶ τ' ἀφορεμένων τ' ἐκκλησίας κηρὸν ἢ ἔλαμον, ἀποσώλων κανῶν οβ'.

κεφάλαιον μ'.

Περὶ λαϊκῶν ἀκωνωνήτων γινόμενων, Θεοφίλου ἐκ τῆς πρὸς Μιλαῶν
 ἐπίσκοπον ἐπιστολῆς.

κεφάλαιον μα'.

Περὶ τ' μὴ διδέσκων λαϊκῶν, σωὸδα ε'. κανῶν ξδ'.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΔ.

ΠΕΡΙ ΚΟΙΝῶΝ ΠΑΝΤΩΝ ἈΝΘΡΩΠΩΝ.

κεφάλαιον α'.

Περὶ ὀλιθενεξίας, Γρηγορίου Νύσσης κανῶν ε'.
 κεφάλαιον β'.

Περὶ ἀλογωμένων, σωὸδα Ἀγνύρας κανῶν ες'. ιζ'. Βασί-
 λείας κανῶν ζγ'. Γρηγορίου Νύσσης κανῶν γ'.

κεφάλαιον γ'.

Περὶ Φονέων, καὶ ληστῶν, ἀποσώλων κανῶν ζε'. σωὸδα Ἀγνύρας κα-
 νῶν καβ'. κγ'. κε'. Βασιλείας κανῶν ζ'. η'. ια'. ιγ'. λγ'. μγ'. νβ'. νδ'.
 νε'. νς'. νζ'. Γρηγορίου Νύσσης κανῶν δ'.

κεφάλαιον δ'.

Περὶ τ' ὅσων ἐπιτίμιον ἀκωνωνησίας ἔχοντας ὀφείλει κωνωνεῖν μέλα-
 λοντας τελευτῆν, καὶ τί γίνεται ἐὰν διὰ τῆς μεταλαθόντες μὴ ἀποθάνωσι,
 σωὸδα Νικαίας κανῶν ιγ'. Γρηγορίου Νύσσης κανῶν ε'.

κεφάλαιον ε'.

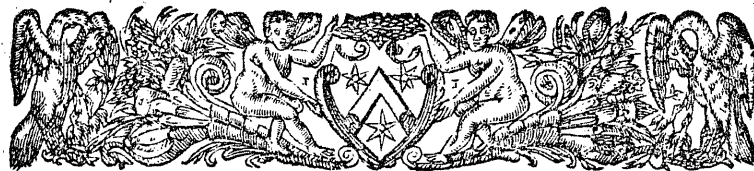
Περὶ τ' ὀνειρεθέντος ἢ ἀπὸ κρίτης τῆς ἰδίας γαιμετῆς ὄντος καὶ θέλον-
 τος κωνωνῆσαι, καὶ ποίας ἡμέρας δεῖ τῆς πρὸς ἀλλήλους μίξεως διὰ τῆς
 ἀπέχεσθαι, Διονυσίου ἐκ τῆς πρὸς Βασιλείδην ἐπιστολῆς κανῶν γ'. δ'. Τι-
 μοθέας κανῶν ε'. ιβ'. ιγ'.

Πώς γίνεται προσφορά ὑπὲρ ἑαυτὸν ἀνελόντος, Τιμοθέε κανῶν
ισθ΄.

Περὶ ἑῶν ἔχοντες χαμετὶ δαιμονιζομένῳ καὶ διὰ τῆ το θελόντος ἄλ-
λων λαθεῖν, Τιμοθέε κανῶν ιε΄.

οἰόλιον.

Περὶ τοῦ παρόντος κεφ. ἐξ ἀλαμῶ ἀρεμοῦτος ἐν τῷ λ΄. κεφ. τοῦ ιγ΄. τίτ. τοῦ παρόντος
συμπτάγματος, καὶ ἀπόγνωδι παρ εἰς τὸ οἰόλιον τοῦτο πτωχολογίας νεαροῦ τοῦ βασιλέως κμ-
εἰς Δέοντος τοῦ φιλοῦφε, καὶ κατ' ἑκείνης λέγει τὰ τῶν δαιμονιζόντων γίνεσθαι διαζύγιον.

ΦΩΤΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΜΙΧΑΗ-

ΛΟΝ Τῶν ἀρχόντων Βαλαρεῖας Ἐπιστολῆς πρὸς
τῶν ζ΄. οἰκουμενικῶν συνόδων.

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ.

πρώτη καὶ οἰκουμενικὴ ἀγία σύνοδος ἐν τῇ κτ' Βι-
θυνίαν Νικαία σωκεροτήτη ιθ'. καὶ τριακῶν
θεῶν δεξιερῶν ἡμέγυρις τῆς ἀληθείας κρι-
σιν ἐνεχειρίζοντο, ὧν ἦσαν πρὸ ἔχοντες Ἀλέξανδρος
τε ὁ τὸν τ' Κωνσταντινῆ πόλεως ἀρχιερατικὸν θρόνον
λαχῶν δι' ἴνεν, ... βαθεία μὲν πολιῶ, παραπολη-
σίω ἢ φρονήματα σεμνωμένον, βίε ἢ λαμπερῶ-
τητι καὶ οσιότητι γνώμης καὶ πίστεως ἀκριβεία τῶν εἰς τὸ θεῖον παρρησίαν
πολλῶν οἰκουμενῶν, καὶ δὴ καὶ Σίλβερ καὶ Ἰέλι τῆς ῥωμαϊκῆς ἐπι-
κλησίας ἑπισκομοί τε καὶ διαδοχοί, πρῶτοι αὐτῶν μὲν ἕδτερον παρα-
γερονῶς, Βίτωνος ἢ καὶ Βικέντιον ἐκάτερος αὐτῶν ἑαυτῶν τ' οἰκεῖον τῆς δε-
χερατείας χερόνον τῆ κωνῆ παρεῖναι σωελδύσθ πρὸ βαλλόμενον αὐθρῶ-
πας ἀρετῶν τιμῶντας, καὶ εἰς τὸ ἑπρεσβυτερίε ἀξίωμα παραγ γέλλον-
τας οἷς καὶ ὁ Κεδύβρης ἑπισκοπος σωετέτεκτο, ὅς καὶ ὁ ἑλλωικῶς διωγα-
μῆς τῶν κλησιν ἐπαληθεύσαν ἔδειξεν ὅσι γὰρ ὀνομαζόμενον ἀβέθη-
λον αὐτῶν τῶν ὁμολογίαν τῆς εἰδωλολατρείας διετήρησεν. ὁ μὲντοι Ἀλε-
ξανδρείας Ἀλέξανδρος αὐτὸς τε παρὶν ἱεροῖς ἐν διαπέρεπαν καπορθῶ-
μασιν ἤγε δε σωαγανιστῶν ἑαυτῶν καὶ Ἀθανάσιον, ὅς τότε μὲν ἑπτάγματος
τ' διακόνων ἠγάτο, μετ' ἕ πολὺ ἢ καὶ ἑ δεχερατικῶν θρόνα κατέση διαδο-
χοῦναι δὴ καὶ ὁ κλεινὸς Ἐυσέβιος συμπαρὶν τῆς Ἀνιοχέων ἐκκλησίας
τὸ ἐγκαλλώπισμα πίστεως μὲν ἐνασραπίων, καθαρότητι λόγων δε καὶ νοη-
μάτων φροσῶν ἰουμαζόμενον μεθ' ὧν καὶ ὁ ἱεροσολύμων Μακάριος

πληθῆς ιδέαις ἀρετῶν ἐνευθυνόμενοι, ἄλλοι τε πλείοσι δόποσολικαῖς χα-
 ρίσμασι καὶ μαρτυρικαῖς πάθεσι θαλάμποντες, ὧν Παφνέτιος καὶ
 Σπυρίδων, Γάκωβός τε καὶ Μάξιμος ἀγαθῆ καὶ θαυμασίᾳ συστή-
 ματος ἀγαθῇ καὶ θαυμασίᾳ προσεστώτῃ ἐγνωρίζοντο. ἐφ' οἷς ἅπανσι καὶ ὁ
 μέγας ἐξάγγελος Κωνσταντῖνος τῆς βίωματικῆς ἀρχῆς διεύθυνων τὰ σκηπτήρα
 διέπεσεν πλὴν τε σωόδον ἀθροίζων καὶ λαμπροτέρην τῇ παρρησία ἀπεργα-
 ζόμενος. ἀλλ' ὅτι ποσῶτων μὲν καὶ ποιῶτων ὁ ἱερός ἐκείνου σωίσατο σύλ-
 λογος. Ἀρείον ἵνα νεώτερο πόντος εὐθείας δικαστῆς ἐπαρτιόμενοι καὶ δόπο-
 σολικὸν καὶ θεῖον κρατύναντες κήρυγμα. λέγει δὲ τὸ δέικαι ἔλκων μὲν τὸ
 γένος ὅτι τῆς Ἀλεξάνδρου, εἰς κληρὸν ἢ καὶ ἀλεγεῖς τῆς ἐκείσε ἐκκλη-
 σίας καὶ εἰς περσούτερον βαθμὸν ἀνελθῶν, περσούτερον μὲν καὶ ἴδιος ποιμῆκος
 ὑπερήφανον ἀνέλαθε φρόνημα, ἐκείθεν ἢ καὶ ἴδιος ποιμῆκος καὶ
 θεαυότερον παρέτεινε πλὴν δόποσολικῶν. τὸ γὰρ ἕν καὶ λόγον ἔχει, ὅτι πολυπραγ-
 ἐκείνης καὶ γλαυφίας καὶ ἀφροσύνης εἰς κτίσμα καὶ πόημα κατεβίβαζεν. ἐδὲ
 τῆς σωιδεῖν ἐφέλων, κρινὸν ὑπάρχον πᾶσι καὶ αὐτοδίδακτον ὁμολογη-
 μα, ὡς ἅπας ὁὗς τῆς αὐτῆς ἐστὶ τῶ γαληνῆ καὶ ἐπίστας καὶ φύσεως, καὶ ὁ
 τὸ ἕν ἑαυτῶν ἐν κτίσμασι, καὶ τὸ πατέρα κτίσμα, προσσηγηρόδου. ὡπερ
 ὁ τὸ πατέρα δημιουργικῆς ἐπίστας καὶ αἰδίας φύσεως ὁμολογῶν τῆς αὐτῆς ἐναί
 καὶ τὸν ἕν σωμαλογοῦσε. πῶς ἢ ἂν εἴη τὸ γνήσιον τὸ ὑπότιτος, ἀλλῆς μὲν ἐπίστας
 ἔχει πατρὸς, ἐπίστας ἢ ἴδιος χηρμαπίζοντες, πῶς ἢ ἐ τῆς ἑλλωικῆς πλάνης
 ἀνακυψεῖ τὸ πολυθεον εἰς ἐλλάττω καὶ μείζω ἐστὶν τεμνομένης τῆς θεό-
 τητος καὶ τῆς μὲν εἰς περῶτων καὶ δημιουργὸν καὶ περσούτερον θεὸν ἀφορμαζο-
 μένης, τῆς ἢ εἰς δούτερον θεὸν ἀφροκρονομένης καὶ ὑπερῶτων, καὶ νεώτερον.
 παῦτα γὰρ τὰ τῆς Ἀρείου πονηρῆς ἀπορῆς τὰ γνήματα. ἀλλὰ τῆτον μὲν
 εἰς χεῖλη βλασφημία καὶ ἔπειθηκός ὁ πλοσάμενον τῆς ἱεροσωῆς ὁ ἱε-
 ρὸς ἀπεργύμωνσε σύλλογος, πλὴν ἢ δυοσεβεσάττω καὶ θεομαχον αὐτὸς ἀε-
 ρεσιν τῶ ἀνάθεματι κατυπέβαλεν, ὁ μῆσιον καὶ ὁμοφυῆ καὶ σωμαίδιον τὸ ἕν
 καὶ λόγον ἔχει τῶ γαληνῆ καὶ πατρὶ, καὶ τῆς αὐτῆς ἐξ ἐπίστας καὶ κυριότητος,
 ὡς οἱ θεοὶ χηρημοὶ, καὶ τῶν δυοσεβείας τὰ κωνάδωγματα ἱερολογοῦσαντες
 διετρανώσαν, καλῶς εἰδότες ὅτι ὡπερ τὸ εἰς ἐν συγλαίειν προσεστώτων πλὴν
 τριαδικῆ μοναρχίαν καὶ κυριότητα ἀδαίκεν ἐστὶ καὶ μισῶρησον, ἔτω καὶ τὸ
 καυαπόμενιν εἰς ἀπίστας φύσεως πλὴν ὑπερῶσιον καὶ ὑπερφυῆ καὶ ἐπίστας
 θεότητι ἑλλωικὸν ὑπάρχει καὶ πολυθεον. ἀλλὰ ἐν τῆτοις μὲν ἢ ἀγία καὶ
 οἰκουμενικὴ σωιδεῖ ἢ περῶτη.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ.

Η ἢ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ δευτέρα σωιδεῖ τῶν μὲν ἱερῶν φροντισμά-
 των πλὴν βασιλίδα πόλιν, ἱερὸν ἐδείκνυ φροντιστήριον εἰς πενήκοντα
 ἢ καὶ ἑκατὸν ἀνδρας ἱερεῖς σωηγείρετο, ἐξ ἀρχῆς ἔχουσι Τιμόθεον τε τὸ Ἀλε-
 ξανδρείας, καὶ τὸν ἀξιοθαύμαστον τῆς Ἀντιοχείας Μελέτιον, Κύριλλον τε
 τῶν Ἱεροσολύμων, σὺν ἱερεῖς θρόνος ἰθύνοντας, καὶ δὴ καὶ Νεκτάριον, ὃς ἀρτι-
 τὸ τὸ κατηχημένων ἀγέλης ἀφορμαζεῖς καὶ ἰσχυρῶν θεῶν τὸ βίβις ῥύπον δόπο-
 σολικῶν, κατὰ τὸν ἕν τὸ κατὰ τὸν ἕν τὸ κατὰ τὸν ἕν τὸ κατὰ τὸν ἕν τὸ κατὰ τὸν ἕν
 βάλλαται ψήφω μὲν καὶ ἢ τὸ σωιδεῖ, χηρμαπίζεῖ τὸ περσούτερον καὶ ἄμα τε
 βασιλδύσεως ὀπισκοπῆς, καὶ τὸ σωιδεῖ ἐρημαπίζεῖ ἐξ ἀρχῆς, μετ' ὧν Γρη-
 γόριος, ὅτε τὸ ἐν Καππαδοκίᾳ Νύσης ὀπισκοπος, καὶ ὁ τῆς θεολογίας ἐξ ἐρ-
 γων ἐπὶ ἡμῶν, οἷς ἐ πολὺς χηρῶν καὶ Δάμασος ὁ τῆς Ρώμης τὰ αὐτὰ
 κρητύνων ἐγνωρίζετο σύμφωνος τῆς περσούτερον κατὰ τὸν ἕν τὸν ἕν τὸν ἕν
 δὴ ὁ ἱεροφάντης χηρὸς Μακεδονίον πνα τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον
 ἀρπαγμα πάλαι ποιησάμενον, ὅτι τὸ πανάγιον, καὶ ζωαρχικὸν ἐδυσφή-
 μει πνεῦμα, ὀθύναις ἐδικαίμας... ὡς γὰρ Ἀρείος καὶ ἔχει ἔτω καὶ αὐτὸς καὶ
 ἔχει πνόμενος παρρητιόμενος εἰς δέλεος καὶ ὑπερῶτων, καὶ τὸ δεαποπικῆ
 καὶ τὸ ὑπερκειμένω αὐτῆς σωιδεῖ τὸ κυριότητα, καὶ τὸ ῥᾶον λέγει τῶ ἀθλίω,
 εἰπερ ἐβλάτε, σωροῦν, ὅτι κατὰ τὸν ἕν τὸν ἕν εἰς κτίσμα τὰ τῶν ἕν τὸν ἕν
 ὑβερν ἐδὲν ἦτον τῶ πατρὶ προσάπτεσι, ἔτω καὶ οἱ τὸ πανάγιον αὐτὸ πνεῦ-
 μα τῶν ποιήματα σωαρχημουῦτες, πλὴν ἴστω καὶ ὁμοίαν βλασφημίαν
 ἀφίασιν καὶ αὐτῶν. εἰ γὰρ τὸ πνεῦμα κτίσμα, καὶ κείνου ἔχει τὸ πνεῦμα
 μετὰ τὸ κτισμάτων. ἐδὲ καὶ ἀεαῖς ἀφόρητος ἢ τῆς ἀθεότητος παύτης
 ὑπερβολῆ, πῶς ἐ σωῖκεν ὁ ἀλαίπωρος ἐκείνου φυγῆν, δι' ἔχει πρὸς τῶ
 σὺν ἀνάγκη πεσεῖν σὺν θεομάχως λογισμῶς, ἀπετήσῃ τὸ πνεῦμα εἶναι
 θεόν. πῶς γὰρ ἐρδὶν καὶ τὰ βάλλα ἔχει καὶ ἐδὲν κρύφιον ἀπ' αὐτῶν; πῶς
 ἐστὶν ἀλλῶν περσούτερον; πῶς σωιδεῖται πατρὶ καὶ ἡῶς πορευθέντες γὰρ,
 φησὶν αὐτὸς ὁ ἕν, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς
 τὸ ὄνομα ἔχει πατρὸς, καὶ ἔχει καὶ ἔχει ἀγία πνόμενος. εἰ εἰς ἐν τῶν τριῶν
 κτίσμα φωτισόμενα, ἐδὲ πὰ λοπα κατὰ τὸν ἕν τῆς ὑβερως. ἀλλ'
 εἰ κτίσμα, πῶς κτίσει; πῶς ἀγιάζει; πῶς ζωοποιεῖ; πῶς διαιρεῖ χα-
 ρίσματα; πῶς ἢ θεός; ἀλλὰ τῶτων ἐδὲν ἐκείνου ὁ φρενοβλαθῆς ὀπι-
 νοῦ ἡμερος, τῆς μοναρχικῆς αὐτὸ καὶ μῆς ἀδαιρέτως θεότητος ἀφασῶν
 ἐτόλμα, καὶ ἐπεθρασύνατο. διὸ καὶ τὸ ἀσεβείας ἐπίστας εἰληφε τὸ ὀπι-
 χηρμα.

ἐν πάσαις ταῖς δυοῖς περιλαμβανόμενον φύσει εἰς μίαν τολμηθεῖς καὶ ἀφρόνως ἀνεκείρων καὶ σωέχρον φύσιν, ἐξ ὧν τὸ πατρικῆς ἐπίσης ἕτεροφυλον, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἕτεροφυῖ ἔστωσαν οἱ δέσποται συμπεραίνοντες. εἰ γὰρ μία ἡ ἕξι Χριστῶ φύσις ἡ θεία πάντως, ἡ ἀνθρωπίνη εσσηται. ἀλλ' εἰ μὲν μόνῃ θεία, πᾶσι τὸ ἀνθρώπινον; εἰ δὲ ἀνθρώπινῃ, πῶς οὐκ ἔξαρτοι τῆς θεότητος; εἰ δὲ ἕτερον τι παρὰ ταῦτα (τῆτο γὰρ ὑπολείπεται, καὶ πρὸς τῆτο μᾶλλον αὐτῶν νόει τὸ φρόνημα) πῶς ἔχ' ἕτεροφυῖς ὁ Χριστὸς καὶ ἕξι πατέρες καὶ ἡμῶν ἀναπλασθήσεται; ἔτι αὐτὸ δυσσεβέστερον ἢ ἀφρονέστερον ἀνθρώπων γνέσθαι φάσκον τὸ ἕξι θεῶ λόγον καὶ θεόν, ὅτι τε φθόρα τῆς οικείας θεότητος, καὶ ὅτι ἀναμείβει τὸ προσληφθείσης ἀνθρωπότητος. τῆτο γὰρ ἕπεται πάντως τοῖς μηδὲ ἕτεροις φύσεως, ἀλλ' ἕτεροις παρὰ ταῦτα τὸν Χριστὸν εἰπεῖν τολμησάτω. διὸ καὶ τῆς τοσαύτης δυσσεβείας οἱ τῶν χριστομάχων τῆτων δογματῶν εἰσηρητῶ ἀξίαν τε δίκην δεδικώκετε, ἀφρηθήσαντε τὸ ἱεροσάνης, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς ἐκκλησίας γεγόνασιν ἀνάθεμα συναπλοασθείσης αὐτοῖς καὶ τῆς χριστομάχης αἰρέσεως. τὸ ἕξι ὁρθὸν καὶ ἀπαράστρωτον τὸ ὁρθοδοξίας φρόνημα ἐπι μᾶλλον τῆς γραφικαῖς μαρτυρείας ἀνεκέρυχθῃ, καὶ δὲ ἐλαμψεν ἕνα τὸν Χριστὸν, ἢ τοῖς μίαν αὐτῶ τὸ ὑπόστασιν, καὶ δύο τὰς φύσεις, θεοτήτα τε καὶ ἀνθρωπότητα ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαίρετως ἐνφωρημέναις τῆς τρισμακαλείων ἀρχιερέων πατριφανῶς θεολογησάντων καὶ παραδεδωκότων ἀδιστακτικῶς ὁμολογεῖν καὶ κηρύσσειν εἰς πάντα τὸ οἰκουμένης τὰ πέρας. δὴ ἄλλοι ἢ κἀντεῦθεν ὡς δι' ὧν μὲν χωλοῖς αἱ βιάσεις ὠρθοῦντο, καὶ τυφλοῖς τὸ πάθος εἰς ὁμμάτων βλάβην ὑπεφύετο, νεκροῖτε τῆ πυλῶν ἀνεσπῶντο ἕξι ἄδ' καὶ πρὸς τὸ ζῆν μετετάλλοντο, αἱ τε ἄλλαι θεοσημῖαι, ὡς ἔραδιον ἀριθμεῖν, ἕπετελουῦντο, καὶ ἐπεδείκνυτο τῆς θείας φύσεως ἐναργῶς παρεδήλα τὸ ἀξίωμα. δι' ὧν ἢ κόπας, καὶ πόνους, καὶ πείναν, καὶ δῖψαν καὶ τὰ τέρας ὑφίστατο συγγῆ καὶ παρεσπλήτια τὸ ἀνθρώπινος ἐπίσης ἕτερον ἕτοι τὸ ἴωμα. ὧν τὰ μὲν θεοπερεπῶς ὁ αὐτὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν ὅπιτελέσας καὶ διαπεραξάμενι μὲν αὐτὸ καὶ ἐνίαιαν τῶν ὑπόστασιν, δύο ἢ καὶ διαφερῶς τὰς φύσεις ἐν ἀσυγχύτῳ ἐνώσει σαφῶς τε καὶ ἀναντιρρήτῳ λόγῳ παρέστησε καὶ ὅπιτρώσαστο. ἀλλ' ἐν τέτοις καὶ τὰ τὸ τετάρτης σωδοῦ.

ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ.

Η ἡ ἀγία καὶ οἰκουμένη πέμπτη σύνοδος τέμενι αὐτῆ ἱερὸν ἢ Κωνσταντῖνα μεγαλόπολιν ἀφίερωτο, πέντε ἢ καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν θεοφόρων

θεοφόρων πατέρων παρσία καὶ σωδρομῆ ἐκρατύνετο. ὧν ἡγεμῶν καὶ πρεσβυτάτων Μήνας μὲν τῶν ἀρχιῶ, εἶτα καὶ Εὐτύχη τῆς αὐτῆς βασιλίδος ἐκ διαδοχῆς οὐτὸν ἀρχιερατικῶς πηδαλιεχθῆσαντες οἰακας, καὶ Βιγίλιος τῆς Ἑωμης τῶν ἱερῶν λαχῶν ἐφορείαν, παρῶν μὲν τῆ πόλει, ἔπαρῶν ἢ τῆ σωδοῦ ὡς εἰ καὶ μὴ πρὸς τῶν εἰς τῶν σωδρομῶν τῆ ἱεραῶς ἐμνηστεύετο κατέστη. ἀλλ' ἔδεν ἑλαττον ὁμῶς τῶν κωνιῶν τῆ πατέρων πίστιν ἐπεκύρα λιβέλλῳ· σὺν οἷς Ἀπολινάριος τε Ἀλεξανδρείας καὶ Δόμνι ὁ Ἀνποχείας τῶν δὲ χερρατικῶν ἀξιώματι κεκοσμημένοι· καὶ δὲ καὶ Δίδυμοι, καὶ Εὐάργις ἕξι Ἑροσολύμων ἀρχιερέως τὸ τὸν ἀναπλοαῖτες. τῶν κωνιῶν ἢ καὶ ὁ Ἰεστανιανὸς ὁ κρῆπιτος ἐν βασιλεύσει, τὸ ἱεροσολικῆς ἀρχῆς τὰς φροντίδας ἐνεχειρίζετο, καὶ ἡ ἐκκλησιαστικῶ πνευφρονῶ φρονήματι. αὐτῆ τριταρῶν ἢ ἀγία καὶ οἰκουμένη σύνοδος Νεσσερίας πάλιν τὰ μισρὰ παρφυόμενα δόγματι εἰς τὸ παντελὲς ἐξεθέρεσεν ἅμα αὐτῶ ἐκείνῳ τῶ ἀπορεῖ τῶν ζιζανίων, μεθ' ὧν Θεόδωρον καὶ Διόδωρον, ὧν ὁ μὲν ὁ ἄρσας πόλεως, ὁ ἢ Μομφρασίας ἕπεσκόπησαν. οἱ Νεσσερίας πρὸς τῶν τοιαύτων ἀδίνοντες ἀρεσιν, καὶ ἐγγραφον ἄσταλεδίπασσι τῆς νόθης Διαδοχῆς τὰ νόθη καὶ ἐκφυλα κηήματα. ἐπι ἢ κατεδικασαν καὶ ἀνεθεμάτισαν Διελγίνην, Διδύμον, Εὐάργιον παλαιὰ τῆς ἁγίας ἀρρωσθῆματα, ἀνδρας τε ἐλλωικῶν μυθολογίαν ἐν τῆ ἕξι θεῶ ἐκκλησία παρσενεγκεῖν φιλονεικήσαστας· πρὸς τῶν παρχειν τε γὰρ ἔτοι τὰς ψυχὰς τῶν σωμάτων ἐληρώδασιν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν αὐτῶν ἐπεπνύεσθαι, δόγμα μισρὸν καὶ κατὰ πτυσον, καὶ μόνων ἄς ἀληθῶς ἐκείνων τῆ ψυχῶν ἀξίον, καὶ τέλῳ ἢ τῆς ἀτελευτήτης κολάσεως ἐψηφίζοντο, ἄλλῃ τῆτο παρσάλλησι πρὸς ἀμαρτίαν πᾶσιν καὶ ἀπώλειαν, καὶ τοῖς πονηροῖς δαίμοσι τὸ ἀρχαῖον ἀξίωμα ἐχαρίζοντο, ἐπαναδραμεῖν ἑαυτοῦ εἰς τῶν ἀνωθεν δόξαν, ἐξ ἧς ἐξέπεσον ἀναπλαττοντες. ἐπι ἢ ἔδ' ἐ τὰ σώματα ταῖς ψυχῶν ἐβέλοντο συναίνεσασιν, γυμναῖς ἢ αὐτῶ τῆ σωμάτων αἰσιῶσιν. οὐκ οἶδ' ὅτι καὶ καλοῦντες ἀνάσασιν εἶπερ ἕξι πεπνύεσθαι καὶ πεσόντος ἢ ἀνάσασιν, ἐξ ἢ ἕξι αἰετῶτος, ἐν ἀφθαρσία διαμένοντες, οἷον πῆρ ἐστιν ἢ ψυχῆ. ἔδ' ἐ τῆτο δυσωπηθέντες οἱ ἀθλοῖ ἢ ἡλικῶν οἷον ἀδικήματα δια ὧν ληρέσσι, ἕξι δικαῖς κριτῆς κατηγορέσι. πῶς γὰρ οὐκ ἐχάτιν ἀδικίαν αὐτῶ καταμαρτυρέσι. τὰ μὲν σωαθλήσασιν σώματα τῆς ψυχῆς ἐν τοῖς κατ' ἀρετῶν πόνοις τῆ κοινῶν ἐπάθλων ἄσασθαι αὐτῶν βλασφημοῦντες· τὰ δὲ αὐτῶ πάλιν σωεζαμαρτωῦτα τῆς κωνιῆς αἰτίας καὶ πρῶξως ἀνεπίτημητα καταλιμπάνειν, μισρὰ ἢ τὰς ψυχὰς χωρῆς τῆ διαπεραξάμενων σωμάτων ἢ διπλῶ εἰς

πράξιαν τιμωρίαν ἢ διωκτῆς ἀξιοῦν μιᾶσ' ἀποδοσίας· ἔ' μόνον ἢ τῶν τῶν πᾶς δυσφημίας ὁ ἱερός ἔτος τῶν πατέρων χορὰς ἀπεκήρυξεν, ἀλλὰ καὶ πρὸ γε τῆσ' αὐτῶν πολλῶν ἐμπεσόντων χρέων καθήλει καὶ ἀνθεματίσει Ἀνθιμόν τε τὸν Τραπεζῆντιον τὸν Εὐτυχῆς ὑποτάσσοντα φρόνημα, καὶ Σωφρόνιον Πέτρον τε τὸν Ἀπαιμίας, καὶ Ζωόραξ καὶ πᾶσιν τῶν πονηρῶν ἐκείνῳ καὶ πολυκέφαλον Διφασσορῶν καὶ συμμορῶν. Ἀγαπητῆ μὲν μάστιγα ἔ' Ρώμης, τῆς διαγῆς περὶ κατὰρξάντος πρᾶξεως, συμψήφων ἢ καὶ σωεργῶν ἀναφανέντων τῶν περὶ ἀνυμῶν ἀρχιερέων· ὧν ὁ μὲν Εὐφράσιμῳ ὁ κλεινός, ἔ' Ἀνπόχῃ ἢ ἔτος, τῶν Ἱεροσολύμων ἢ Πέτρῳ ὁ ἱερός ἐπεσιόπισσε. τῶν δ' οὕτω ἀπαντασ τῶν θεῶν τῶν ἀρχιερέων σπαθήροισμα ἐκκηρύξαντες τε καὶ δόξα λαλοῦμενοι τὰ ἀπαλήθῃ καὶ τῆς ἀγίας καθολικῆς καὶ δόξατολικῆς ἐκκλησίας ἐκκραταίωσέ τε καὶ ἐπεκύρωσε δόγματι. καὶ τὰ μὲν τῆς οἰκουμενικῆς πέμπτῃς συνόδου ἐν τῆσ' αὐτῶν.

ἘΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ.

Η ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ἑκτη συνόδος ἐν τῇ βασιλίᾳ τῶν πόλεων, καὶ αὐτῇ τῶν μουσικῶν τῆς ἐκκλησίας θεαμάτων τὸ ἱερόν ἐπήγυτο θεατρον· ἐβδόμησαν ἢ καὶ ἐκατὸν θεοφόροις ἀνδράσι τὸν ἀγῶνα ὑποδουμένη λαμπρῶς νικῶσαν ἀπεδείκνυε τῶν δόξαιων. τῶν τῆς ἀρχιεργῆ καὶ τῶν ἄλλων περὶ νομείας ἐκρίνοντο ἄξιοι, Γεώργιος τε ὁ τῆς βασιλίδος πόλεως δεξιεραικῆς θεσμὸς ὑπεῖρκεν ἐγκραταίωσεν, καὶ Θεόδωρος καὶ Γεώργιος ἐν περὶ ἐπιπέδων ἀξιώματι κατέλεγμένοι, ἅμα διακόνῳ Ἰωάννῃ οἱ ἀπὸ Ἀγάθων ἔ' ἀγίωτατα πάπαι Ρώμης εἰς τῶν ἐξάρχων τῶν ἐν ἡλεθμοῦ τῶν, καὶ ἔ' Ἀλεξάνδρου μεγαλοπόλεως θρόνος Πέτρῳ μοναχὸς τὸ τὸπον ἀνεπαλήθερον· μεθ' ὧν καὶ Γεώργιος μοναχὸς καὶ περὶ ἐπιπέδου εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἀρχιερατικῆς τῆς Ἱεροσολύμων παρήγαγε καθέδρας. ἔπει δὴ σὺν τοῖς ἄλλοις ἱεροῖς καὶ ἀγίοις πατράσι Σέργιον, Πύρρον, Παῦλον Κωνσταντινουπόλεως κατὰρξάντας, καὶ Ὀνώριον τῆς Ρώμης, Κύρον τε τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ Θεόδωρον τῆς Φαράν τῶν ἀλληλοπαλοκῶν ἔ' ψόφους σφραγῆν Διφάρρηξίας, ἔ' μὲν ἀλλὰ καὶ Μακάριον τῆς Ἀνποχίας ἅμα Σιφάνῳ τῆς ἀγίας μαθητῆ, σὺν γέροντι πνι ἀθλίῳ τῶν ὀνομα Πολυχερονίῳ ὅππῃ παλακέντας αὐτοῖς, καὶ τῆς ἐκείνων δυσεθείας ὑπερμαχεῖν μελετήσαντας ὑποδικαίῳ καταδικῆσαι ἐποίησαντο, ὅτι μίαν θελήσιν καὶ μίαν ἐνεργείαν ὅππῃ Χριστῆ ἔ' ἀληθινῆς θεῆς ἡμῶν ἔ' ἐκ δύο πεφυκότας φύσεων, δυσεθεῖ καὶ ἐλόγῳ φρονίματι, ἐτόλμησαν δόξα φήνασθαι· μηδὲ τῶν λογισμοῖς ἀνα-

λαβόντες οἱ ἀσύνετοι ῥάδιον ὄν καὶ ἀσχετοῦ εἰς κατάληψιν, ὡς εἶπεν ἐστὶ αὐτῆς ἐνεργείας κῶλον κατ' ἐξέσιν ὀρθῶσαι, καὶ κόπας ὁδοποιίας μετέρχεσθαι, ἐδὲ τυφλὰς ὀμματῶσαι, καὶ γὰρ δακτύλων ἐργαίσι σέλω φουράσαι, καὶ πηλὸν ποιῆσαι, καὶ ἐπιβαλεῖν τοῖς ὀμμασι, ἐδὲ νεκρὸν ἀναστήσαι, καὶ δακρυῦεν ὅππῃ πελοῦνται. ἔ' μὲν ἐδὲ αὐτῆς ἐστὶ θελήσεως παρατεῖσθαι τὸ ποτήριον ἔ' θανάτου, καὶ δόξαν αὐτὸ καλεῖν πάλιν, καὶ βέλεσθαι τὸ ἀγέλητον. ἀλλὰ πῶς ἐπὶ σωθήσονται Διφάρρη καὶ τῶν φύσεων τῶν Διφασσορῶν ἐξαρνήμενοι. πᾶσα γὰρ φύσις πηγὴ ἐνεργείας, καὶ τῆς Διφασσορῶν ἐνεργείας αἱ φυσικαὶ θελήσας σὺν διακρίνονται. καὶ εἰ καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς πάλιν ἢ ἐνεργεία καὶ ἢ θελήσις μία, ἢ φύσις πάντως ἐξ ἧς ταῦτα, μία. εἰ ἢ δύο αἱ φύσεις (ἔ' πῶ γὰρ εἰς τῶν μαρίας ἐξώκειλαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχοντες τῶν διαφασσορῶν τὸ καταρξάντων καὶ ἀπάλειαν) πῶς ἐπὶ ἐκατέρῃ πηγήσῃ τῶν οἰκείων ἐνεργείαν καὶ τῶν θελήσιν. ἀλλὰ καὶ ἔπει μὲν τῆς ἰδίας αὐτῶν καὶ δυσφήμης δόξης ἐδὲν περὶ τῆσ' αὐτῆς ἐκείνῃ ἀγωνίῳ κατεδικάσθησαν ἀναθέματα. δύο ἢ θελήσας φυσικὰς, καὶ δύο ἐνεργείας ὅππῃ ἔ' ἐνὸς Χριστῆ ἔ' θεῆς ἡμῶν τῆς θεοφόρον πατέρων ἱερολογήσας ὁ σύλλογος τῆς ἀπανταχῆς ἐκκλησίας τὸ διωλοῦ ὁμολογεῖν καὶ κηρύσσειν ὡσπερ τῆς φύσεων, ἔ' τῶν καὶ τὸ ἐνεργῶν καὶ θελήσων ὀρθοδόξως περὶ δεδωκάσι. Κωνσταντῖνον ἢ τῶν καὶ τῶν ὁ δόξατον ἔ' Ἡρακλῆα τῆς περὶ τῶν τῆς βασιλείας κληρὸν ἐξηγῆματι πῶς ἀναδεεργῆσεν, τὰ τε ἄλλα συμπεράτων τῆς συνόδου καὶ τὸ ὀρθῶν τῆς ἐκκλησίας φρόνημα περὶ τῶν. ἀλλ' ἐν τῆσ' αὐτῶν μὲν καὶ ἡ ἑκτη.

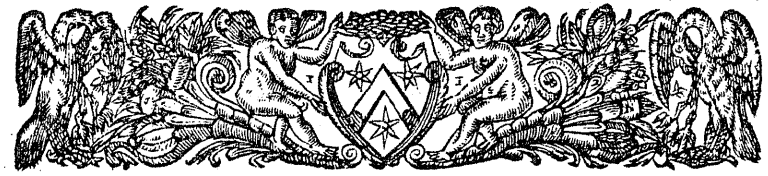
ἘΒΛΟΜΗ ΣΥΝΟΔΟΣ.

Η ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ἐβδόμη συνόδος Νικαίαν μὲν τῶν Βιθυνῶν μητροπόλιν ἔσταν, καὶ τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων δικαστήριον πάλαι γενοῦσαν, καὶ αὐτῇ τῆς δυσεθείας κληρῶν ἐδείξεν, ἐπὶ μὲν καὶ ἐξήκοντα καὶ τριακονταίαν ἱερῶν ἀνδρῶν πλήθη παλατινομένη· τῶν ἀρχιερέων ἢ καὶ περὶ τῶν τῆς ἱερέων αὐτῶν καὶ μεγάλης φάλαγγος περὶ βαλλομένη Ταρασίον τε τὸν ἀρχιερεῦσιν θεῶν περὶ ἐπίστον (θεῶν ἔτος καὶ πανάρετος ἀνὴρ, καὶ τῆς βασιλίδος πόλεως σὺν ἱεραρχικῆς οἰακας, εἰπερ τις ἄλλος, περὶ ἀρχὴν ἀξιοῦσιν) καὶ δὴ καὶ Πέτρον ἄλλον περὶ ἐπιπέδου, καὶ αὐτὸν καὶ τῆς ἐκείσε μονῆς ἡγούμενον ἔ' ἀγίος Σάββα, οἱ τῆς δόξατολικῆς καθέδρας διεπληροῦντο τὸν τὸπον Ἀδριανῆς τὸτε τὸ ἀρχιερατικὸν κροσμοῦτος ἀξίωμα, ἅμα ἢ τῶν Ἱωάννῳ καὶ Ὁμιῶν ἀνδρας μοναδικῆ πολιτεία περὶ ἀνυμῶν, καὶ ἱερατικῆς τιμῆς περὶ ἀλάμπητας, καὶ τῆς ἀνατολικῆς ἐπάσης διοικήσεως τῆς

δοσολικῶν καὶ μεγάλων θεῶν ἰσοπηγηταίς, καὶ τῶν ἀρχιερέων παρονο-
 μιον ἔχοντας, λέγω δὴ Ἀπλιναρίεα τε καὶ Θεοδώριεα καὶ Ἡλία. ὧν ὁ μὲν
 Ἀλεξάνδρειεα, ὃ Ἰνποχίεα, καὶ ὁ λοιπὸς Ἰεροσολίμων ἱεροπεπῶς τε
 καὶ πανσόφως παροειρήκασεν. Τότε Κωνσταντῖνος καὶ Εἰρήνη ὀρθοδόξιας σεφά-
 νω κισμῆμενοι, καὶ τῶν ἀποκράτορα τῆς βλασφημίας ἀρχῆς παρφυρίδα ἐση-
 εῖζοντο αὐτῆ ποιηροῦ ἢ ἱερά καὶ μεγάλη σύνοδος ἀρτιφανῆ τε καὶ βάρ-
 βαρον ἀρεσιν ὑποδουσεῶν καὶ ἀνέρων ἀνδρῶν παρειασχητῶν θεοκριτῶ
 καὶ κωνῶ ψηφίσματι κατεδικασε, καὶ οὗτος εἰσηγητῆς καὶ σεμαχῆς
 αὐτῶν ἢ αὐτῶν συυποβαλῆσαι κέρματα. ἔτσι γὰρ οἱ δέιλαιοι Χριστὸν τὸ ἀλη-
 θινὸν θεὸν ἡμῶν βλασφημεῖν ἐχόμελογοῦντες τοῖς ῥήμασι, Διὰ τῶν ἐρ-
 γῶν πῶσαν ἐπήνομα ὑβριν καὶ βλασφημίαν καὶ ἀπέθειαν, καὶ αὐτὸν
 ἐκείνον δυσφημεῖν ἀμέσως καὶ χωρὶς πινος παρραπέσματος ἐπαρή-
 σαντες Διὰ τῆς σεπτῆς εἰκόνος τὸ πᾶν αὐτῶν τῆς χριστιανίας γνώμης ἐξ-
 παλήρου θελήμα. εἰδῶλον γὰρ ὅτι μιανῆς καὶ ἀφῆς γλωσσης καὶ Διὰ
 νοίας ἀπήχημα, τῶν παροσκυνητῶν εἰκόνα Χριστοῦ, δι' ἧς εἰδῶλων πλάνη
 διώκεται παροσηρόδωσαν καθυβρίζοντες, καὶ πᾶσις αὐτῶν ἀτιμίαις πε-
 ρεβάλλοντες ἀνὰ τὰς ἀγορὰς καὶ τὰς λεωφόρους ποῖ κατεπάτεν, παρ-
 συραν, περὶ παρεδίδωσαν. θεάμα χριστιανῶν ἐλέεινον, καὶ τῆς ἐλλωικῆς χρι-
 στομαχίας μόνης ἀξίον. τὰ αὐτὰ ἢ καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν εἰκόνων καὶ εἰ-
 νιτμάτων ποῖ θελοροῖς ἐκχέαι, ἀμα χερσὶ τε παλαμναίαις καὶ βε-
 ῆλοισ χεῖλεσιν ἐνεσέλωνον, καὶ κόρον εἰδῶνα τὴν ἑλικαύτης μαχίας καὶ
 παρειασχητίας εἰδαμῶς λάμβανον οἱ ἀλάστορες. ἀλλὰ τῶν ἐλλωικῶν βδε-
 λυγμάτων εἰδῶν ἐλατῆρος εἰ μὴ καὶ μᾶλλον, παρραπεισῶν ἱερά σύμβολα τε
 καὶ ἐκτυπώματα Διὰ μίσους ἀγοντες ἐβδελύσσοντο δι' ὧν αὐτοῖς καὶ ὁ
 ἀπονοδος πόλεμος κατὰ Χριστοῦ καὶ τῶν αὐτῶν ἀγίων σικεπροτῆτε καὶ ἐκ-
 ρατῶν τε. δῆλον γὰρ ἀπασιν ὡς ἡ τιμὴ τῆς εἰκονισμάτων τιμὴ γίνεται τῆς εἰ-
 κονισμένων, ὡσπερ καὶ ἡ ἀτιμία εἰς αὐτὰ Διὰ βάνει τὰ εἰκονισόμενα. ἀλλ' ἔτσι
 παρνεὰ τῶν χριστιανῶν ἱεραίων γυνήματα δι' ὧν μὲν τὸ σεπτῶν εἰκόνα Χρι-
 στοῦ καὶ τῶν αὐτῶν ἀγίων ἐξυβρίζον, τὸ παρογονικὸν ἀνεπαλήρου ὑσέρημα, εἰς τὰ
 τῶν ἱεραίων τολμήματα ἐκφερόμενοι καὶ νικῶν φιλοεικονῶντες τῆ ὑπερ-
 βολῆ τῆς παροθυμίας οὗτος γυνήτορας δι' ὧν ἢ χριστιανῶν ἐν μέσῳ οὐκ
 ἔχον τολμήσαι τὸ Χριστὸν καὶ χεῖλεσιν ἀπαρνήσαι καὶ αὐτῶν ἐκείνους εἰς ἱερα-
 κῆ καὶ παρτωῶς ζῆλος ἠλέγχοντο διαπίπτοντες καὶ νόσον καὶ τῶν αὐτῶν δεικνύον-
 τες τῶν μίμησιν καὶ μηδαμῶς εἰσιν ἔχοντες, ἀλλ' ὡσπερ τῶ κακῶ καρωθέν-
 τες τῆς ἀίρεσεως, ὡδὲ καίεσε διερρίπτεοντο καὶ παρραφῆροντο. χριστιανῶς μὲν

καὶ εἰς οὗτο ὄνομα ὄντες καὶ Χριστοῦ ἐφρυάττοντο, καὶ τῶν ἱεραίων κλήσιν
 ἐπαροπέμενοι τὸ χριστιανικὸν αὐτῶν παρραζήλων Διὰ τὴν εἰκονομαχίας καὶ
 ὑπερέβαλον, ἐ μὲν ἢ ἀλλὰ καὶ τὸ οὗτο εἰδῶλολατρίας ἐκκλίνοντας
 ὄνομα εἰδῶν εἰδῶλολατρῶν ἀνεκτότερα εἰς τε χριστιανῶν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ
 τῶν χριστιανῶν θεῖα καὶ ἀχραντα μυστήρια ἐπαρδειξάντο. Διὰ τῶν οὗτο μὲν ὄσοι
 μὴ τῆς μοιχαλίδος ταύτης καὶ πολυσῶρος καὶ συμπεφυρμένης δό-
 ξης φυγεῖν ἐθέλησαν τῶν δυσγένειαν ὡς νόστα γῆρη καὶ ἐκφυλα τὸ τὸ πι-
 σῶν ἀγρυφίας, ἢ ἀγία καὶ οἰκουμένη σύνοδος Διὰ κερνῶσαι δεσμοῖς ἀλύ-
 τοις εἰς ἀναθέματος καθυπέβαλεν: τὸ ἢ εἰκόνα Χριστοῦ εἰς ἀληθινῶς θεῶν ἡμῶν
 καὶ τὰς ἀνεκαίην δοσολικῆς τε καὶ παρρακῆς παρραδόσης, καὶ τὰς τῶν ἱε-
 ρῶν λογίων ἐκφαντορίας ἐπὶ τιμῆ καὶ σεβασμιότητι εἰκονισόμενα παρ-
 σκικῶν τε καὶ παρραζήλων ψηφοῖς ἀπᾶσις ἐπεκῶρωσε τε καὶ ἐπεσφραγίσθη
 τὸ παροσκυνησεως καὶ τιμῆς δηλονότι παρραζήλων, καθ' ὃν τῶν οὗτο καὶ τοῖς
 ἄλλοις ἱεροῖς σύμβολοις καὶ τύποις τὸ καθ' ἡμᾶς ἀγνώπτης λατρίας παρ-
 σερχόμεθα. ἐ γὰρ ἐν αὐτοῖς ἱσῶμεν καὶ συμπεκλειόμεν τῶν τιμῶν καὶ
 παροσκυνησιν, εἰδῶν εἰς ἐτερόφυλα καὶ Διὰ φῶρα τέλη ἠξίωμα, ἀλλὰ Διὰ
 τὴν φαυνομένης, Διὰ φῶρα καὶ μερῆς αὐτῶν θεραπειας καὶ παροσκυνησεως
 ἱεροπεπῶς τε καὶ ἀΔιὰ φῶρα εἰς τῶν ἀμέρισον ἐκείνῳ ἐνοεῖδη τε καὶ ἐνο-
 ποιὸν θεότητα ἀναγόμεθα. ἔτσι τὸ τιμῶν σαυρὸν παροσκυνησιν, ἐν ὅτι δεσ-
 ποτικὸν ἐξεταυῶσθη σῶμα, καὶ τὸ εἰς κόσμῳ κατὰ ῥοιον ἀνέβλυσεν αἶμα, καὶ
 ἢ εἰς ἕλκυσ φησὶς τῆς ἐκείνῳ ῥοαῖς δερδῶν εἰσεῖ τῶν ἀγῆρω ζῶν ἐβλάση-
 σεν ἀπὸ θανάτου, ἔτσι τὸ τύπον εἰς σαυρῶ παροσκυνησιν, δι' ἢ δαυμόνων ἐλαύ-
 νεταί εἰση, καὶ παρραζήλων παρραζήλων ποικίλα, τὸ ἀπαρῶ ἐν τῶ παρραζήλων
 ἐκείνῳ καὶ δυνάμεις ἐνεργησεως, καὶ μερῆς αὐτῶν τὸ τύπων μὲν τὸ ὁμοίας
 ἐνεργείας σικεπροίεως. τῶτων ποιηροῦ ἕκασον τῶν τε Χριστοῦ εἰκόνα
 φημι καὶ αὐτῶν τὸν σαυρὸν, καὶ δὴ καὶ αὐτῶν εἰς σαυρῶ τὸν τύπον παρραζήλων τῆ
 σεβασμιότητι καὶ παροσκυνησὶ ἐξοσιούτες, οὐκ ἐν αὐτοῖς παρραζήλων καὶ
 παρραζήλων τῶν τιμῶν καὶ τὸ σεβας, ἀλλ' εἰς τὸν δι' ἡμᾶς ἐκείνῳ παρραζήλων
 παρραζήλων φιλανθρωπίας ἀφᾶτω, καὶ τὸ ὑπερ ἡμῶν ἐπὸν εἰδῶν θάνα-
 τὸν ἐκείνῳ ὑπενεγκόντα, τῶν τῶν ἀναφέρομεν καὶ ἀνερῶμεν, ἔτσι δὴ καὶ
 ναρῶ ἀγίων καὶ παρραζήλων καὶ λείψανα πησοῖς βρούοντα εἰσεπὶ πησοῖς παρραζή-
 λων τὸ αὐτῶν δόξασαντα Χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν μεγαλύνοντες καὶ ἀνδφη-
 μοῦντες καὶ δὴ καὶ εἰπὶ τῶν τῶν καὶ τῶν μυστικῶν καὶ ἀγῆρας ἡμῶν τελεταῖς ἐστὶ
 παρραζήλων, Διὰ τῆς ἐν αὐτοῖς ἐνεργημένης δωρεῆς τε καὶ χάριτος, τὸ
 δερῶν τε καὶ παρραζήλων ἀπὸν ἐπὶ γινώσκόμεν τε καὶ δόξολογῶμεν. διὰ

κ' τ' μακαρίων σκείνων καὶ ἱερῶν ἀνδρῶν ἢ θεοφόρων καὶ ἁγία πανήγυ-
 ρις, εἰ μόνον τὴν εἰκόνα Χριστοῦ καθάπερ εἴφημεν, ἀλλὰ καὶ τὴν πανα-
 γράντη καὶ ἀειπαρθένην Μαρίας καὶ δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν
 ἁγίων πᾶσι ἱεραῖς εἰκόνας κατὰ ἀναλογίαν τῆς πρώτου τύπων ὑπεροχῆς καὶ
 σεβασμιότητος πριάσθαι καὶ προσκυνοῦσθαι κεινῶν θεασισμάτων ὄροις, ἐπισ-
 φράγιστέ τε καὶ ἐπεκύρωστέ, καὶ γὰρ καὶ δι' αὐτῶν εἰς ἐνοπιὸν τινα καὶ συναγωγὴν
 ἀναγόμεθα θεωρίαν, καὶ πρὸς τὸ ἀκρότατον τῶν ὀρεκτῶν δι' αὐτῶν ἀξιόμαθε
 θείας, καὶ ὑπερφυστικῆς σωματικῆς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σφῶς τε καὶ θεαρέως πε-
 λεσομένη διώρσησθε· πᾶσαν ὃ ἀρετικὴν νόσον καὶ πᾶσαν ἀνομιάν τῆς λογικῆς
 ἀπελάσασθε, τὸ οἰκίον κῆσμον καὶ τὸ κάλλος τὴν ἐκκλησίαν ἐπαναλαβῆ-
 σαι ἀπέδειξεν. καὶ οἷα δὴ νύμφην ὅση ἐν κροσσωταῖς χρυσῶσι, ἀλλ' ἐν νοερῶσι
 ἐξορῶσαι εἰκόνισμασιν, ἐκ δεξιῶν ἔνυμφος Χριστοῦ παρεστήσασθε ἰλα-
 ροῖς καὶ χαίρεσιν ὀφθαλμοῖς καθορᾶσθαι καὶ ἐναγλαῖεσθαι παντὶ τῷ τῶν
 πιστῶν πληρώματι παρεσκόσασθε.

ΝΕΙΔΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙ-

ΤΟΥ ΡΟΔΟΥ ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΣΤΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ἁγίων καὶ οἰκουμένων συνοδῶν.

Ὅποιμὸν ὁ καλὸς ὁ γνώσκων ὁδὸν ἰδίαν, καὶ γνωσκόμενον ὑπὸ τῶν
 ἰδίων, πορευθέντες, εἶπε, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
 μετ' ὑμῶν εἰμι πάντας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τῶν αἰῶνων.

Ὁ καὶ ἁγίος Πέτρος.

Ποιμένες ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῶν ποιμνιον ἐκείνης, καὶ μὴ βιασθῶς, μηδὲ
 αἰχροκερδῶς, ἀλλὰ ὡς τύποι γρόμενοι τῶν ποιμνίων, καὶ φανεροὶ τῶν δεξιποιμέ-
 νων κομείσθαι τὸ ἀμδραπνον σέφανον, ὃν ἠτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀραπῶσιν
 αὐτῶν.

Ὁ καὶ ἁγίος Παῦλος.

Ἐγὼ παρέλαβον ἵνα τῶν κυρίων ὁ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, εἰ τις ὅσω διαγ-
 γελίξεται ὑμᾶς παρ' ὁ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω; προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ
 παντὶ τῷ ποιμνίῳ εἰς ὃ ὑμᾶς κατέστησεν ἰπισκόπος.

ΠΡΩΤΗ.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμένη πρώτη συνοδὸς ἢ ἐν Νικαίᾳ συναθροισθεῖσα
 ὑπὸ τῆς θεοφόρων πατέρων ὅτι τῆς βασιλείας τῆς μεγάλης βασιλείας καὶ
 ἰουποπόλης Κωνσταντίνου καὶ τῆς ἁφρονος Ἀρείου πρεσβυτέρου τῆς Ἀλεξαν-
 δρέων ἐκκλησίας· ἠγῆντο ἢ τῆς συνοδῆς Σίλβερους Ρώμης, Ἀλέξανδρος
 Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας, Εὐστάθιος Ἀντιο-
 χείας, καὶ Μακάριος Ἱεροσολύμων. γέγονε ἢ καὶ τὸ εὐαγγέλιον. ἔτος δὲ τὸ κτί-
 σεως κόσμου τῆς πρώτης Χριστοῦ καὶ τῆς πρώτης συνοδῆς ἕως τῆς δευτέ-
 ρης ἔτη νοητῆ. ἡμεῖς ὡς παρελάβομεν καὶ πισθόμεν, ὅτι εἰ κτίσμα ὁ κύριος
 ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀλλ' ὁ ὢν ἴπτι πάντα θεὸς ὁλοκληρῶς καὶ τὴν ἁγία
 Παύλου Φωνίαν καὶ ὁμοῦσιν τῶν θεῶν καὶ πατρὶ αὐτῶν, καὶ τῶν ἁγίων πνεύμα-
 τικῶν τὴν αὐτῆς θεότητη καὶ τὸν μὴ ἔστω φρονουῦντα ἀναθεματίζομεν.

ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμένη δευτέρα συνοδὸς ἢ ἐν Κωνσταντίνῳ πόλει γέγονε

νεν Ἰππὶ τῆ βασιλείας Θεοδοσίᾳ ἔμεγάλῃ συγκροτηθεῖσαι ὑπὸ ἑκατὸν πενήκοντα Ἰππικόπων καὶ Μακεδονίᾳ ἔπνευματιμάχῃ πατριάρχῃ Κωνσταντινῆ πόλεως, καὶ Σαβελίᾳ ἔλίβου, καὶ Ἀπολιναρίῳ Λαοδικείας ἡγμένῳ ἢ τῆ σωδοῦ Δάμασος Ρώμης, Νεκταρίῳ Κωνσταντινῆ πόλεως, Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας, Κύριλλῳ Ἱεροσολύμων, Μελετίῳ Ἀνποχείας, Γρηγόριῳ ὁ θεολόγῳ, Γρηγόριῳ Νύσης, καὶ Ἀμφιλόχῳ Ἰκονίᾳ. ἡ δὲ ἀπὸ κλίσεως κόσμος ἔτη εωοβ'. ἀπὸ ἢ Χριστῆ τοβ'. ἀπὸ τῆς δευτέρας ἕως τῆ τρίτης ἔτη μα'. ἡμεῖς παρελάβομεν καὶ πιστεύομεν, ὅτι τὸ πανάξιον πνεῦμα θεός ἐστι ἀληθινός, ὡς ὁμοῦσιον τῷ θεῷ καὶ πατρὶ καὶ τῷ ἡῶ, ἐπεὶ ὁ κύριῳ Ἰησοῦς ἔτως εἶπε, βαπτίζεσθαι καὶ πιστεῦν εἰς ὄνομα πατρὸς καὶ ἡῶ καὶ ἀγίου πνεύματος, ὅπερ ὁσαυτὸν εἶπεν, εἰ κτίσμα ἡ. τῷ ὅσω μὴ ἔτω Φρονοῦναι ἀνάθεμα.

ΤΡΙΤΗ.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ τρίτη σύνοδος ἢ ἐν Ἐφέσῳ γέγονεν Ἰππὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίᾳ ἔμικρῇ συγκροτηθεῖσαι ὑπὸ Δακόντων ἀγίων πατέρων καὶ Νεστορίᾳ πατριάρχῃ Κωνσταντινῆ πόλεως ἡγουμένῳ ἢ αὐτῆς Κελεσίῳ Ρώμης, Κύριλλῳ Ἀλεξανδρείας, Ἰσθναλίῳ Ἱεροσολύμων, Μένων Ἐφέσῳ. ἡ δὲ ἀπὸ κτίσεως κόσμος ἔτη ἐπιγ'. ἀπὸ ἢ Χριστῆ υγ'. ἀπὸ ἢ τῆ τρίτης ἕως τῆς τετάρτης, ἔτη τετάρκοντα. ἡμεῖς παρελάβομεν καὶ πιστεύομεν ὅτι ὁ κύριῳ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἐστιν ὁ υἱὸς ἔθεῶς ζῶντος, ἔτω γὰρ ὁ Πέτρος εἶπεν, ἐρωτηθεὶς παρὰ ἔκυρίᾳ περὶ αὐτῆ καὶ ἐπληθῆ παρὰ τῆς ἀποσταληθείας καὶ ἐμδρυρήθη, ὡς αὐτῆ ἡ γνώσις, ὅτι ἔθεῶς καὶ πατρὸς ἀπεκαλύφθη. τῷ ἔν μὴ ἔτω Φρονεῖν τι, ἀνάθεμα.

ΤΕΤΑΡΤΗ.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ τετάρτη σωδοσ, ἢ ἐν Χαλκηδονί γέγονεν Ἰππὶ τῆ βασιλείας Μαρκεριανῆ, συγκροτηθεῖσαι ὑπὸ ἑξακοσίων τριακονθῆ ἀγίων πατέρων κατὰ Διοσκῆρος πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἐυτυχῆς ἀρχιμανδρίτης Κωνσταντινῆ πόλεως ἡγμένῳ ἢ αὐτῆς Λέων Ρώμης, Ἀνατόλιος Κωνσταντινῆ πόλεως, Ἰσθναλίῳ Ἱεροσολύμων, Μάξιμῳ Ἀνποχείας. ἡ δὲ ἀπὸ κτίσεως κόσμος ἔτη ἐπμγ'. ἀπὸ τετάρτης ἕως τῆς πέμπτης ἔτη ρβ'. ἡμεῖς παρελάβομεν καὶ πιστεύομεν ὅτι αἱ δύο φύσις αἱ σκελεθῆσαι ἐν μιᾷ ὑποστάσει ἔκυρίᾳ ἡμῶν ἀσυγχύτως, ἔτω καὶ μεμενήκασι καθ' ἑαυτῶν, ἑκατέρως ἐχέσης τὰς ἰδίας ἐνεργείας. ἐδήλωσε γὰρ τῆτο ὁ κύριῳ νῦν μὲν λέγων, ὅτι νῦν ἡ ψυχὴ με τετάρκοντα, πάτερ, σῶσον με ὅτι ἄρασι πύτης, νῦν ἢ λέγων, ὅτι ἄρασι αἶρει τὴν ψυχὴν με ἀπ' ἐμῆ, ἀλλὰ ἐξ-

στία

σίαν ἔχω θεῖναι καὶ πάλιν λαθεῖν αὐτῷ ὡς τὸ μὲν παρὰ τῆ εὐδοκίᾳ τῆς κτισῆς εἶναι φύσεως, τὸ ἢ ἐξ ἐσῆων ἔχεν ἰδιαζόντως τῆ ἐνέσης αὐτῆ θεότητος. ὁ δὲ λέγοντας ἔτω ὅτι εἰς μίαν φύσιν ἀμφοτέροι γέγονοσι, καὶ μίαν Ἰππὶ ἔκυρίᾳ πρὸς ἐβούοντας φύσιν τῶ ἀνάθεμα τι ἀναπέμπομεν.

ΠΕΜΠΤΗ.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ πέμπτη σύνοδος γέγονεν ἐν Κωνσταντινῆ πόλει Ἰππὶ τῆ βασιλείας Ἰσθνιαῆ, συγκροτηθεῖσαι ὑπὸ ἑκατὸν ἐξήκοντα ἀγίων πατέρων καὶ ἔμικρῆς ἔπαράφρουσ ἡγουμένῳ ἢ τῆς σωδοῦ Βιγίλιος πάπας Ρώμης, Ἐυτυχῆ Κωνσταντινῆ πόλεως, Ἀπολιναρίῳ Ἀλεξανδρείας, Δόμνῳ Ἀνποχείας, καὶ Δαμιανῶς Ἱεροσολύμων. ἡ δὲ ἀπὸ κτίσεως κόσμος ἔτη ετμέ. ἀπὸ ἢ Χριστῆ ἔτη φμῆ. ἀπὸ πέμπτης ἕως τῆ ἕκτης ἔτη ἑκατὸν δύο.

ἘΚΤΗ.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ἕκτη σύνοδος γέγονεν Ἰππὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνῃ ἔπαυλάτῃ, σκαθρῆσι δέισαι ὑπὸ ἑκατὸν ἐβδομήκοντα ἀγίων πατέρων, ἢ ἡγουμένῳ Ἀγάθῳ Ρώμης, Γεώργιῳ Κωνσταντινῆ πόλεως, Πέτρος μοναχῶς τοποτηρητῆς τῆ Ἀλεξανδρείας, Θεοφάνῃ Ἀνποχείας καὶ Ὀνώριῳ πάπῃ Ρώμης, Κύριῳ Ἀλεξανδρείας, Σεργίῳ τε καὶ Πύρρῳ καὶ Παύλῳ καὶ Πέτρῳ Ἰππικόπων Κωνσταντινῆ πόλεως. ἡ δὲ ἀπὸ κτίσεως κόσμος ἔτη εφροθ'. ἀπὸ ἢ Χριστῆ ψιβ. ἀπὸ ἕκτης ἕως ἐβδόμης ἔτη ἑκατὸν ἐννεα,

ἘΒΛΟΜΗ.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ἐβδόμη σύνοδος ἢ ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον γέγονεν Ἰππὶ τῆ βασιλείας Κωνσταντίνῃ καὶ Εἰρήνης τῆς μητρὸς αὐτῆ συγκροτηθεῖσαι ὑπὸ τριακοσίων ἐξήκοντα τριῶν ἀγίων πατέρων κατὰ τῶν εἰκονομάχων ἡγουμένῳ ἢ αὐτῆς Ἀδριανῶς πάπῃ Ρώμης, Ταρσίσι Κωνσταντινῆ πόλεως, Πολιπιανῶς Ἀλεξανδρείας, Θεοδώριτος Ἀνποχείας, Ἡλίας Ἱεροσολύμων. ἡ δὲ ἀπὸ κτίσεως κόσμος ἔτη . . . . ἀπὸ ἢ Χριστῆ ἔτη ψκδ'. ἀπὸ ἐβδόμης ἕως ογδόης ἔτη ἑκατὸν εἰκοσι.

ὈΓΔΩΗ.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ὀγδόη τῆ τριακοσίων ογδοήκοντα ἀγίων πατέρων γέγονεν Ἰππὶ τῆς βασιλείας Βασιλείᾳ ἔΜακεδόν, καθ' ἡ σύνοδον γέγονεν εἰρήνη μεταξὺ τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἄλλων πατριάρχῃων Φανερωῶς ὁμολογησάντων τῆ δυτικῶν, ὅτι ἔτως ἀναγνωσκόμεν καὶ πιστεύομεν, ὡς καὶ ἡμεῖς, χωρὶς προδήκης τινὸς τῶ σύμβολοι τὸ ἄξιον ὡς ἔτως . . . ἔχον, ὄντως σύμβολον εἶναι τῆς ἀληθῆς πίστεως, ἀλλὰ ἢ ὅτι

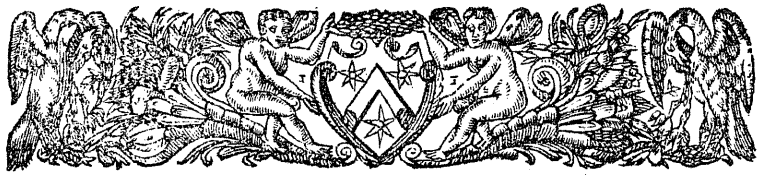
Z

πρωσιθέντας, ἢ ἄλλείποντας ἀνάθεμα πίζομεν ὄντος τιμικαυτῆς Ἰωάννης πά-
 πα Ρώμης, Φώτις πατριάρχης Κωνσταντινῆ πόλεως καὶ τοποτηρητῶν τῆς Ῥω-
 μαίων ἐκκλησίας Παύλος καὶ Εὐχρίμης ἐπισκόπων, καὶ Πέτρος πρεσβύτερος
 καὶ καρδινάλιος, καὶ τῶν ἄλλων πατριαρχῶν Διὰ τοποτηρητῶν. ὧν σπουδ-
 ῆσαν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ὁμοιότητος τῶν ἐκκλησιῶν, οἱ μὲν τοποτηρητῶν τῆ
 πρεσβυτέρου Ρώμης ἐβόησαν, πρέπον ἐστὶ μὴ ἕτερον καθιερωθῆναι, ἀλλὰ
 αὐτὸν τὴν δευτέρου ὅρον, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν οἰκουμενικῶν κρατούμενον τε καὶ
 δοξαζόμενον ἀναγνωθῆναι τε καὶ ἐπιβεβαιωθῆναι, καὶ ἕτερον συμβόλιον
 ἀναγνωθῆναι ὡς αὐτὸ παροδῆκός ὡς ἔχει, ἢ ἀγία σύνοδος ἐξέβασεν, ἢ
 μῆτις κατὰ τὴν ἕσωτηρ διδασκαλίαν, καὶ τῶν δόξαστων παραδόσιν, ἐπι-
 ῆ καὶ ὁσὺ κανονικῶς τῆς τῶν ἀγίων καὶ οἰκουμενικῶν ἐπιπέσων ἀποδόσιν
 τὸν ἀνώτερον ἐκ πατέρων καὶ μέγροι ἡμῶν κατεληλυθότος τῆς ἀκριβοῦς ἐ-
 τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως ὅρον, καὶ ἐπινοῖα καὶ γλώτῃ ἐργασίον τε καὶ πᾶ-
 σι περὶ ἀγγέλλομεν Διὰ πρεσβυτέρου ἐδὲν ἀφαιρουῦντες ἐδὲ πρωσιθέντες καὶ
 Διὰ νοῖα ἢ λέξιν, ἐδὲν ἀμείβοντες, ἐδὲν κινδολύοντες. καὶ μετὰ τῆ-
 πο οἷτε τοποτηρητῶν Ρώμης καὶ ἡ σύνοδος ἀπασι ἐξέβασεν, ἕτερον ἐκτελέσται
 σύμβολον καὶ ὅρον ἀνακινήσται, ἢ παροδῆκός ἢ ὑφαιρέσιν πιῆσται ἐν τῶ ἀνα-
 γνωθῆναι ἱερῶν καὶ ἀγίων συμβόλιον, ἀνάθεμα ἐστω. ταῦτα καὶ ἐν τῆς Ῥωμῆ-
 κῶς κανόνι τῆς ἐκ τῆς πρεσβυτέρου τῆς σπουδῆς ταύτης ἐκτελέσται δόξῃ τῆς ἐπι-
 σκόπῃς Ἰωάννης πάπα Ρώμης πρὸς Φώτιον πατριάρχη Κωνσταντινῆ πό-
 λεως, καὶ ἢ σὺ ἀδελφότης ἐπίστωται, ὡς ὅτε πρὸς ἡμᾶς παρεχέται ὁ μικρὸν
 ἐμπαροδῆν δόξασταις παρ' αὐτῆς παρὰ τῆς ἀγίας συμβόλιον ἡμᾶς ἐδοκίμα-
 σεν, εὖρεν ἀπαρῆσται, καθὼς δεχθῆναι παρεδόθη ἡμῖν, Διὰ τηροῦντας,
 καὶ μῆτε πρωσιθέντας τι, ἢ ἀφαιρουῦντας, ἀκριβῶς εἰδότας, ὡς τὰ τοιαῦτα
 πολμῶσι βαρεῖα κατὰ δίκην ἀναμένεσαι δόξασται. καὶ πάλιν ὁμοῦ παροδῆ-
 λῆσται τῆ ἀιδεσιμότητι σῶς, ἵνα περὶ τῆς ἀρθρῶς τῆς, δι' ὁ σῶν ἐβῆ τὰ σκάν-
 δαλα μῆσιν τῶν ἐκκλησιῶν ἕθεξ, ἔχη παρηγορίαν εἰς ἡμᾶς, ὅτι ἐ μό-
 νον λέγομεν τῆτο, ἀλλὰ καὶ ὁσὺ πρῶτον θερρήσωντας τῆ ἑαυτῶν δόξασται
 τῆτο πιῆσται, παρεβάσταις τῆς ἱερίων λόγων κρινόμεν καὶ μεταποιητῆς τῆς θεο-
 λογίας ἕθεσῶτος Χριστῆ, καὶ τῶν ἀγίων πατέρων, οἱ σπουδῶς παρελα-
 βον τὸ ἀγιον σύμβολον, καὶ μῆ τῆ ἱερά αὐτοῦ τάττομεν, ὅτι καὶ ταῦτον ἐκείνῳ
 πετολήκασι, ἐ παρεδόσταις εἰς ἱερίαν τὸ κυριακὸν σῶμα, ἀλλὰ ὁσὺ
 σπῆσται, οἱ πῆς εἰς τὴν μῆρῃ τῆ σῶματος αὐτῆ, Διὰ ῥῆσταις τε, καὶ Διὰ τῆσταις
 τῆς ἀλλήλων.

ΕΝΑΤΗ.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενική αὐτῆ σύνοδος ἐνάτη γέγονεν ἐπὶ τῆ βασιλείας
 Ἰμακαρίτης καὶ αἰοιδίμου βασιλέως κυρίου Ἀνδρονίκου ἑ Παλαμολόγου, καὶ
 Ἰωάννης ἕξ ἡς αὐτῆ, καὶ Βλασταμῆ, καὶ Ἀκρονδύου. ἐδογματίσται γὰρ ἕτοι-
 νῶν μὲν ἐθεμίαν Διὰ κερσιν εἶναι ἐπὶ τῆς θείας φύσεως, ἐσίας, καὶ ἐνεργείας,
 ἀλλὰ ταῦτον εἶναι καὶ Διὰ φερον. νῦν ἡ Διὰ κερσιν μὲν εἶναι ἔλεγον. πᾶσι
 τῶν μὲν ἐσίαν ἀκρῶν, πῆς ἡ αὐτῆς ἐσῶσταις ἐνεργείας καὶ φυσικῶς συγ-
 χωροῦντες ἕτερος εἶναι, πᾶσι ὅσῃ ἀκρῶς, ἀλλὰ κρῶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἐν τῶ
 θαλασσίῳ ἐκλάμψαν θεῖον ἐκείνο Φῶς, Φῶσμα ἀσπῶς καὶ κτίσμα γινό-
 μενον καὶ δόξαζόμενον, ἀλλὰ, ἐπὶ θείας φύσεως φυσικῶν ἀγγέλι, καὶ θεότη-
 τα καὶ Φῶς ἀπαρῶσται καὶ κῆρον λεγόμενον. καὶ τῆτων ὁμοῦ ἕτω λεγόντων
 σιωπῆσται ἢ ἀγία σύνοδος αὐτῆ ἐλέγξασται τῆσται ἀποσημῶσταις καὶ ψῶδο-
 μένους καὶ πᾶν εἶδος λόγου, καὶ ἀσῶσταις μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀρεπῶν
 πειρήσται ἢ τῆ σιωδῶν ταῦτη Ἰσιδωρ Κωνσταντινῆ πόλεως, Ἀζῶρ Ἰε-
 ροπολύμαν, Ἀλεξάνδρειας, καὶ Ἀντιοχείας Διὰ τοποτηρητῶν, Γρηγόριος
 ἑ Παλαμάς, Φιλόθεος ὁ Κόκκινος, καὶ ἕτεροι μοναχοὶ πολλοὶ ἐνάρετοι καὶ
 λογάδες, οἱ καὶ αὐτοῦ ἀνάθεμα ἔστω. παρελάβομεν, ὅτι θεὸν ἐνεργουῦντα
 δηλοῦ, θεότητος ἢ ἐνεργῶν. ἐδὲν ἡ τῶν τρεῶν ἐνεργῶν. παρελάβομεν ὅτι τὸ
 μηθεμίαν δύναμιν, ἢ ἐνεργῶν ἔχον ἕτε εἶσιν, ἕτε πῆ εἶσιν, ἐδὲ εἶσιν αὐτῶ
 σῆς ἢ ἀφαιρέσται. τὸ ἢ ἔχον ἐπερὸν ἐπὶ πᾶν τῶς ἔχει.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ ΠΕΡΙ

ΤΩΝ ΕΞ ΣΥΝΟΔΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ.

ΧΡΗ γνώσκων ὅτι εἰσὶν αἱ ἀγία καὶ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι. καὶ ἡ μὲν ἀ΄ γέγονεν ἐν Νικαίᾳ ὅππῃ ἔστιν ἐν ἀγίοις ἡμῶν βασιλέως Κωνσταντίνου ἔκτατος, καὶ Σιλβέστρου πάππου Ρώμης καὶ Ἀλεξανδρείας πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. ὑπάρχον ἢ οἱ ἅγιοι πατέρες τετακόσιοι. συνήλθον ἢ καὶ Ἀρείου μακαροφρονος πρεσβυτέρου, γηρομένου μὲν τῆς ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, βλασφημοῦντος ἢ τὸν υἱὸν ἔχον τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. κτίσμα γὰρ αὐτὸν ἔλεγε, ὁ δυσσεβὴς, καὶ ἔχον ὁμοίσιον τῷ θεῷ καὶ πατρὶ, ὅθεν τὸν ὡς ἐχθρὸν τῆς ἀληθείας ἀμα τοῖς ὁμοφροσιν αὐτοῦ ἀναθεματίσαντες ἀπέβαλον. τὴν ἢ ὀρθόδοξαν πίσιν ἐκράτησαν, ὁμοίσιον τῷ πατρὶ κηρύξαντες, κτίσει ἢ τῶν ἀπάντων καὶ κτίσμα ἀλλὰ θεὸν ἀληθινὸν καθῶς καὶ τὸ σύμβολον περιέχει τῆς πίστεως. ὅπερ αὐτὸ ἢ ἐμπνύσει ἢ ἀγία πνεύματος ὑπογράφεται.

ἀπέχει ἡ σύνοδος β΄. ἀπὸ τῆς ἀ΄ ἔτη ν΄.

Ἡ ἢ δευτέρα ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἢ τῶν ἀγίων εν΄. πατέρων γέγονεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅππῃ ἔστιν βασιλέως Θεοδοσίου ἔκτατος, καὶ Δαμάσκου πάππου Ρώμης, καὶ Νεπιταρίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Γρηγορίου θεολόγου καὶ Μακεδονίου ἔκτατος δυσσεβὴς ἢ ληστικῶς μὲν τῶν πατριαρχικῶν θρόνων ἀρπάξαντος, βλασφημοῦντος ἢ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλεγε γὰρ αὐτὸ μὴ εἶναι θεόν, ἀλλὰ τῶν θεότητος τῶν πατρῶν ἀλλότριον. ὅθεν τὸν μὲν ὡς ἐχθρὸν τῆς ἀσσεβείας ἀμα τοῖς ὁμοφροσιν αὐτοῦ ἀναθεματίσαντες κατέκριναν. θεὸν ἢ ἀληθινὸν καὶ κύριον καὶ ζωοποιὸν τὸ πανάγιον πνεῦμα ἐστῶσαν ὁμοίσιον τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἡῶν ὑπάρχον αὐτὸ κηρύξαντες, καὶ τῶν αὐτῶν θεότητος καὶ δυναμείως, καθῶς τὸ σύμβολον περιέχει τῆς πίστεως, ὅπερ αὐτοῖς ἢ ἰσχυρότερον τῆς ἀγίας πνεύματος ἐξεφάνισαν χάριτι ἐπιτῆς ἢ Ἀπολλωνίου ἢ Διοσκύρου ἀμα τὸν βλασφημῶσαν αὐτὸν καὶ τοῖς ὁμοίαις φρονησιν ἀναθεματίσαντες, ὡς ἀψυχον τὴν ἢ κενὴν ἡμῶν σάρκα λέγοντες ἐμψυχον εἶκα.

πῶ τὴν ἐσεβασίωσαν, ψυχλὴ ἔχουσαν ταῖς ἡμετέρας ψυχῆς ὁμοίσιον.

Γ.

ἀπέχει ἡ γ΄. σύνοδος ἀπὸ τῆς β΄. ἔτη κθ΄. μῆνας γ΄.

Ἡ ἢ τρίτη ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος γέγονεν ἐν Ἐφέσῳ, ἢ παρότερον ὅππῃ Θεοδοσίου ἔκτατος βασιλέως τῆς μικρῆς ασιανουπόλεως σ΄. ἀγίων πατέρων ὑπάρχου καὶ Νεστορίου τῆς ἀνθρωπλάτης καὶ ἀσεβῆς, πατριάρχου μὲν γηρομένου Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Χερσονῆς διαιρουῦντος καὶ κατατέλλοντος ψιλὸν μὲν γὰρ ἀνθρώπον εἶναι ἔλεγε, καὶ ἔχον σεσαρκωμένον. ὅθεν ἔδεν θεοτόκον, ἀλλὰ χριστότοκον τὴν ἀγίαν παρθένον Μαρίαν τὴν τεῖσαν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν ἀνόμαζε. τῆς χάριτος καὶ Κελεσίου τῶ πάππου Ρώμης καὶ τῶ περιμάχου τῆς ἀσσεβείας Κυρίλλου τῶ πάππου Ἀλεξανδρείας ἢ ἀγία αὐτὴ σύνοδος ἐμμένοντα τῆς τῆς αὐτῆς βλασφημίας καθείλεν ὡς ἐξιδάμεφρονα τῶ ἀνθρωπλάτρου Νεστορίου. κυρίως ἢ καὶ ἀληθῶς θεοτόκον τὴν ἀγίαν Μαρίαν ἀπέδειξεν, καὶ τὸν ἐξ αὐτῆς ἀσπύρας σεσαρκωθέντα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν υἱὸν ἔχον καὶ θεὸν ἀληθινὸν ἀνεκήρυξεν. ἡ γὰρ ἐν αὐτῇ τῇ Ἐφέσῳ γηρομένη σύνοδος ὅππῃ τῆς αὐτῆς βασιλέως Θεοδοσίου τῆς μικρῆς, ὡς ληστικῆς ὑπάρχου, καὶ τῆς κακοφρονος ἢ Διοσκύρου καὶ τῆς μακαροφρονος Ἐυτυχῆς φωραθέντος κρατῆν, τελείως ἐὰν τῆς ἀγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ἐσεβέλητο.

Δ.

Ἡ ἢ δ΄. ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος γέγονεν ἐν Χαλκηδόνι ὅππῃ Μαρκεσιανῆς τῆς εὐσεβείας βασιλέως, καὶ Λέοντος πάππου Ρώμης, καὶ Ἀνατολίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ κλ. πατέρων ὑπάρχου καὶ Διοσκύρου γηρομένου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ Εὐτυχῆς. ἔτοι γὰρ τὴν τῆς θεῆς καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνανθρώπησιν παρεκτοῦτο γρηθὸν παντελῶς, ἐν φαντασίᾳ αὐτὸν λέγοντες φέρεσαι τὴν σάρκα, ὅθεν καὶ ἐν μιᾷ φύσει αὐτὸν ἐμψυλόγου, τῆς θεότητι τῆς πάθη προσεμένοντα. ἀπὸ τῆς οὖν ταύτης μὲν ἐμμένοντες πλάνη ἀναθεματίσαν ἀμα τοῖς ὁμοφροσιν αὐτοῦ. θεὸν ἢ ὁμολογῶσαν, τελειὸν θεὸν καὶ τελειὸν ἀνθρώπον ἐν δύο φύσεσιν ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαίρετως τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν καὶ θεὸν κηρύξαντες. τὴν ἢ ἀγία Λέοντος ὅππῃ σαλλῶ τὴν πρὸς τὸν ἀριώτατον πατριαρχικῶν Κωνσταντινουπόλεως φλαβιανὸν ὡς ἐλλῶ ὀρθοδόξιας ἀπέδειξαν, ἢ ἢ γνώσκου, ὅτι οἱ λεγόμενοι Θεοδοσιανοὶ οἱ ἀπὸ Θεοδοσίου πύριος, καὶ οἱ ἰακώβιτοι ἀπὸ ἰακώβου πύριος, καὶ οἱ Σευηριανοὶ οἱ ἀπὸ Σευήρου καὶ ὁμοίαι τῶν γεγραμμένων Διοσκύρου καὶ Εὐτυχῆς τῶν βεβήλων ἀρεπι-

κῶν αἰς κ' αὐτοὶ βέβηλοι τυγχάνοντες Φρονῆσι. διὸ ἢ ἀντίθενται μετὰ
ἐτέρων αἰρέσεων τῇ ποιούτῃ ἀγία κ' οἰκουμενικῇ δ' . σιωδῶφ. ἐαυτοὺς ἀ-
παλλοτριουῦτες τ' ἀγίας καθολικῆς ἐκκλησίας.

ἀπέχει ἡ ε'. ἀπὸ τῆς δ'. ἔτη ζή'.

Ἡ ἢ ε'. ἀγία κ' οἰκουμενικὴ σύνοδος ἔγενον ἐν Κωνσταντινῶν πόλει,
ὑπὸ Ἰβητιανῶν ἔπαλαι βασιλέως κ' Βηγγιλίω πάπῃ Ρώμης καὶ Εὐτυχῆς
πατριάρχῃ Κωνσταντινῶν πόλεως. ὑπῆρχον ἢ ἑκατὸν ἐξήκοντα πέντε ἀγιοί
πατέρες. ἡτίς ἀγία σύνοδος ἐπεκύρωσε μὲν πῶς ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον, κ'
εἰς ὀρθόδοξα αὐτῆς πάντα τὰ σωτήρια ἐκράτησε δόγματα, τὰς αὐτῆς αἰ-
ρέσεως ἀνθεματίσασα. ἀπέβαλετο ἢ κ' ἀνθεμάτισεν ἡ ἀγία σύνοδος ἐν
περωποτύπῳ μὲν Ὁριγύνῳ τ' παρὰ Φρόνα, κ' πάντα αὐτῆ τὰ ἀσεβῆ δόγ-
ματα κ' συγγραμματα, Εὐαγγελίον τε κ' Δίδυμον, εἰς συμμύσας τὰς καὶ
σύμφρονας κ' ἑλληνικοῖς ἐμφορεμένους δόγμασι. κ' γὰρ κ' αὐτὰ τὰ σώματα
ὡ νῦν περικειμεθα ἀσώτως εἶπον μὴ ἀνασῆσθαι ὑπὸ θεῶ, μήτε εἶναι, κ'
ἐν σαρκὶ μὴ πλάσθηναι τὸν Ἀδὰμ, κ' τέλει εἶναι τ' κολάσεως, κ' δαιμο-
νων εἰς τὸ ἀρχαῖον κατὰ κτισιν. ε' μόνον ἢ παῦτα, ἀλλὰ κ' ἄλλα πινὰ παρὰ
πισιν ἐν τῷ κρυπτῷ κατεχόμενα τελείως σὺν ἐθελαιμῶσ' ἔθησαν ἵπτι σιω-
δῶ. εἰ καὶ πινες τῶν ἀγίων πατέρων εἶχον. . . αὐτὰ. καὶ γὰρ παρὰ γένεστροι
τ' ἀγίας παύτης σιωδῶς οἱ τρεῖς ὑπῆρχον αὐτοὶ αἰρετικοί. ὀπλίωκα ἢ
πῶλον λαὸν τὰ τοιαῦτα πονηρὰ ἐξηπάτησαν βλασφημῶσ', τῶνικαῦτα καὶ
αὐτῆ ἡ ἀγία σύνοδος σιωδῶσ' εἶσα τ' εἶσα τε κ' σὺν ὁμόφρονιαι αὐτοῖς
κ' πᾶς αὐτῶν βλασφημίας ἀνθεμάτισεν ἐπὶ ἢ κ' τ' Μόψεσσιαι Θεοδώρον
τ' Νεστορίω διδάσκαλον πᾶσι τοῖς αὐτῆ βλασφημοῖς συντάγμασι αἰς μυστι-
ρὸν ἐκρίθη ζιζάνιον, κ' ἔθετοδωρίτω τὰ κακῶς γεγνότα κ' ἔθετο τῆς ὁσε-
θείας πατριάρχῃ Κυρίλλῳ, κ' δυασεβῶς ἐκτεθέντα συγγραμματα, κ' ὅσα
κ' τ' ἐν Εὐφρώ ἀγίας α'. σιωδῶς καὶ τ' ὀρθῆς ἡμῶν καθηγῶρε πίστεως
Νεστορίῳ τῶ δυασεβῆ χαρίζομεν.

ἀπέχει ἡ ε'. ἀπὸ τ' ε'. ἔτη ρξγ'.

Ἡ ἢ ε'. ἀγία οἰκουμενικὴ σύνοδος ἔγενον ἐν Κωνσταντινῶν πόλει ἵπτι
Κωνσταντῶν βασιλέως πατρὸς Ἰβητιανῶν κ' ἵπτι Ἀ' γάθων ἔπαλαι Ρώ-
μης κ' Γεωργίῳ πατριάρχῃ Κωνσταντινῶν πόλεως. ὑπῆρχον ἢ ῥο. ἀγιοί
πατέρες. σιωδῶσ' ἔθησαν ἢ κ' τ' κηνοτομησάντων αἰρεσιν ἐν τῇ ἀγία κα-
θολικῇ ἐκκλησίᾳ: λέγω δὴ Θεοδώρῳ ἔθετο Φαράν ἵπτι σκόπῃ, Ὁνωρίῳ Ρώ-
μης, Κύρῳ Ἀ' λέξανδρείας, Σεργίῳ, κ' Πύρῳ, Πέτρῳ, καὶ Παύλῳ Κωνσταν-
τινῶν πόλεως ἵπτι σκόπῳ. ἐπὶ ἢ κ' τῶν ἀναισχμησάντων πῶς αἰρεσιν τῶν ἔ-

παρὰ γεγραμμένων αἰρετικῶν ἐν παύτῃ τῇ ἀγία σιωδῶσ' τε Μακαρίῳ ἔ-
θνομαδέντῳ Ἀντοχείᾳ παρὰ εἰδρῆ καὶ Σπυριάνῳ ἔμαθητῆ αὐτῆ, καὶ κ' τ'
τῶν ἐκείνων. ἔπει γὰρ οἱ παρὰ εἰδρῆ αἰρετικοί, Θεοδώρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
ματαμόφρονες δυασεβῆς ἀπέτολμησαν εἶπῆν ἐν θέλημα κ' μίαν ἐνεργίαν
ἔχον τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ μὴ πῶς σάρκωσιν σὺν δέσμον τ'
ὀρθοδόξῳσ' Διαλύσῃ θελήσαντες. τὰς χάριν ἡ ἀγία αὐτῆ κ' οἰκουμενι-
κῆ ἐκτῆ συνόδου σὺν παρὰ γεγραμμένους αἰρετικῶς, ὡς θεομάχῳς ἀνθεμά-
τισε, κ' πᾶντα αὐτῶν τὰ βλασφημια δόγματα, κ' πάντας σὺν τὰ αὐτὰ τ' ε-
των Φρονῆτας κ' Φρονεῖν μέλλοντας κ' ἀμετανοήσῳσ' Διαμένοντες σὺν αὐ-
τοῖς ἢ κ' Πολυχρόνιον, τ' νηπιόφρονα γέροντα τὸν νεκρῶς ἐγείρειν ἐν τῇ
παιαύτῃ πλάτῃ τῆς αἰρέσεως μεγαλοῤῥημονήσαντα ἀδείας τε τυχόντα, καὶ
ἐν τῷ μὴ ἐγείρειν μεζόνως πῶς βλασφημῶσ' τ' τοιαύτης αἰρέσεως θελαμ-
βόσσαντα τῆς ὀρθοδόξῳσ' ἢ τὰ δόγματα τριανώτερον ἡ τοιαύτῃ ἀγία σύνο-
δος ἐμφανίσασα, δυο θελήματα φυσικὰ ἡγοῦν θελήσεως κ' δυο φυσικῶς
ἐνεργείας ἐβεβαίωσεν ἔχον μὴ πῶς σάρκωσιν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χρι-
στὸν, σὺν ἐν διαίρεσ' παρὰ ὁσῶπων (μὴ γένοιτο) ἀλλὰ τὸ μηδεμίαν φύσιν τῶν
ἐπὶ Χριστῶ, τ' εἶσι τ' δυο, ἀνεθέλησαν παρὰ εἰδρῆ ἢ ἀνθεμάτισαν. οἱ γὰρ τὰ
τοιαῦτα τ' φύσεων ἀναιρεθῆντες ἰδιώματα, ἐνεργείας τε κ' θελήματα, κ' τῆς
φύσεως σιωδῶσ' εἶσιν ἰδιώματα. ὁμῶς πατέρες.

Τ Ε Λ Ο Σ.

VARIÆ LECTIONES

Prior numerus paginam, posterior
lineam designat.

Pag. 1. lin. 19. ἀυτῶν τῶν ἀυθῶντι.	25. 17. κερπὸν μὸδῆς ἐξ) κριθῆς μὸδῆς ε'.
4. 31. ἐδέρθη)	ἐδέρθη. 30. 11. διακαλύονται) διορίζονται.
5. 29. διατάγματος)	δύγες. 32. 12. φημι διώωται) φαμι διώωται.
6. 4. ἡγεστος)	ἄρστος. 59. 5. Χειρῶ)
6. 33. ἐναυτοφάνειαν)	ἐναυτοφάνειαν. 75. 28. κερμῶν)
6. 35. ἐκβαλλῆ)	ἐκβαλλῆ. 76. 34. ἐκδοιασμός)
8. 4. ἀρσῆ)	ἀρσῆσι. 95. 35. ἀγαπηταίται)
10. 35. δέματος)	δέμασι.

ERRATA GRAVIORA.

Pag. 8. lin. 17. 23. & 25. χαλκιδῶνος lege χαρμηδῶνος. 9. 24. αὐτίαν lege αὐτία.
10. 20. καλυέτω lege καλυέτω. 21. 16. ἡμέρα lege ἡδνηπῶνος. 40. 19. ἐπιποι-
νησῶμα lege ἐπιποινησῶμενον. 58. 24. νεαροῖς lege ἡδνηπῶνος. 72. 9. ὑπομιμησῶμα
lege ὑπομιμησῶμα. 78. 10. ὄχιον lege κείμων. 88. 26. κερπῶν lege κερπῶν.
103. 26. μεταρῶντος lege μεταρῶντες. 105. 20. ὑπὸ lege ὑπὸ ἴν. 137. 16. τῶμον
lege γῶμον. 139. 41. ἴφασε lege ἴφασε. 143. 1. μετὰ lege κατὰ 157. 19. τῶ
lege τῶ. πτ. 158. 19. ἐπιτόμια lege ἐπιτόμι.

Cætera benignus lector per se animaduerter ac emendabit.

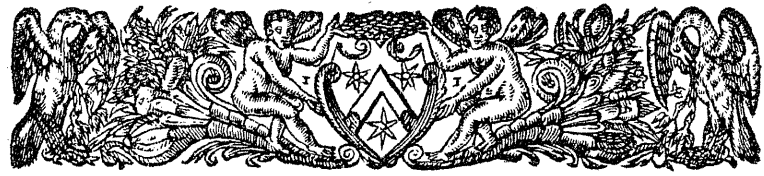
EXPOSITIO SACRORVM DIVINO-

RVMQVE CANONVM SANCTORVM^a CE-^a πανευφῆ-
lebratissimorumque Apostolorum, & sacrorum œcumenicorum μων
atque etiam^b prouincialium siue particularium conciliorum, reli-^b πνικῶν
quorumque sanctorum patrum: insuper & declaratio efficacium
atq; ineffacium legum in quatuordecim ante canones positis ti-
tulis collocatarum: elaborata iussu imperatorio atque patriarcha-
li, à Theodoro Balsamone, humili sanctissimæ Dei magnæ eccle-
siæ diacono, Nomophylace & Chartophylace, præfecto Blacher-
narum, qui etiam post aliquot annos Theopolis [siue] magnæ An-
tiochiæ totiusq; Orientis patriarcha factus est.

BEDITE ijs qui vobis præsumunt, atq; mo-
rem gerite: illi enim excubias agunt pro
animabus vestris, ait magnus ille Apосто-
lus Paulus, ecclesiæ doctor. Sacratiss. au-
tem principibus sanctisque patriarchis
iubentibus, vii feruilem in modum ob-
temperetur atque pareatur, multo magis
requiritur, vt pote quòd debeat. Quapropter sanè nos
quoque, vbi à diuinitus coronato sancto nostro Imperato-
re D. Manuele Comneno, & sanctiss. domino nostro atq;
œcumenico patriarcha D. Michaeli Anchialio, qui philo-
sophorum^c princeps fuit, decretum esset, vt sacros canones
diligenter perspiceremus, & quæ in illis obscuriora essent,
modòq; aliquo legibus aduersari viderentur, declararem
atque interpretarem: similiter etiam quæ à sanctiss. illo
patriarcha D. Photio conscripta, & in quatuordecim titulis
^d tractata^e canonibusque compendiosè præposita sunt, sum-
ma adhibita cura excuteremus, exposito in illis iure quod
efficax sit ostendentes, quod vero vacet, nec secundum vl-
timam legum repurgationem à celeberrimo Imperatore D.

^c ὑπὸ τῶν
^d θεοσέμει-
να.
^e πρὸ τῶν
κενόνων
συμφε-
λωμένων
τα.

DE THEOLOGIA,
ORTHODOXA FIDE,
CANONIBVS, ET
ordinationibus.

TITVLVS PRIMVS.

DE THEOLOGIA, ET ORTHODOXA FIDE.
Caput I.

POSTOLORVM canon 49. & 50. concilij Constantinopolitani canon 1. 5. concilij Ephesini canon 7. concilij Carthaginensis canon 2. concilij sexti canon 1. 73. 81. liber 1. codicis titulo 1. constitutione 1. 5. 6. 7. 8. 9. SCHOLIUM. Prima constitutio tit. 1. lib. 1. codicis est 1. caput 1. lib. basilicorum, quod sic ait: Christianus est, qui credit Patris, Filij, & Spiritus sancti sub pari maiestate vnam esse deitatem. Qui verò contra [iam] dicta docet, hæreticus est. 5. 6. 7. 8. & 9. constitutiones non sunt positæ in basilicis.

QVOT CANONES VALERE OPORTEAT.
Caput II.

CONcilij Chalcedonensis canon 1. concilij Carthaginensis canon 1. concilij sexti canon 2. concilij Nicæni

A ij

ε αὐτῶν
αὐτῶν δὲ
ἐαυ.

Constantino Porphyrogenneta factam receptum sit ^f diuerso modo docentes quò videlicet lectores non impingant, necius inefficax tanquam efficax suscipiant, indeque ceu erronee à recta atque regia via recedant (quod ipsum, parum abfuit quin etiam dicto sanctis. domino nostro, [eidemque] omnium qui nostrahac etate sunt sapientum sapientissimo, in caussa illius Amaseni metropolitani D. Leonis acciderit) audacter hunc laborem suscepimus, eorum qui illum nobis iniunxissent, subsidio atque precibus confisi. Ac primùm quidem, quod ius in quatuordecim titulis ab eo patriarcha qui nomocanonum composuit conscriptum est, ^ε ad legum repurgationem (quomodo dictum est) executientes, bifariam id diuisimus: & quod ex eo vim obtineat ideo quòd in imperatorio sexaginta legalium librorum [velut] solo collocatum sit, quodq; omnino quia in repurgatione receptum non sit vigore destitutum vacet, plannum atque manifestum fecimus. Deinde [verò] que in quinquaginta libris digestorum, & duodecim libris codicum antehac posita, in quibus nunc libris & titulis basilicorum constrata inueniantur indicauimus. Similiter etiam quæ inter hæc in speciem esse contraria viderentur, secundum veteres interpretationes, ac pro tenui qua præditi sumus scientia dissoluimus. Quem [sanè] ad modum & quæ ex iustinianeis nouellis in repurgationem non admissa, à patriarcha autem tanquam efficacia descripta sunt, velut offensionis lapidem sustulimus. [Postremò] verò nonnullas quoque alias vtiles efficacisque ex imperatorijs iussionibus, ^a commentarijs, nouellisque constitutionibus, atque etiam ex synodalibus actis post repurgationem editas sanctiones huic labori inseruimus: quò [videlicet] vndique lectores incunctam habeant certitudinem. Cæterum si quid fortè aut in his, aut in canonum interpretationibus, præter decorum scriptum sit, venia dignum habetor. Neque enim hæcce lucubrationum moles audaciæ nostræ, sed necessariæ obedientiæ partus est.

ε Λεγο
αὐτῶν τῶν
αὐτῶν δὲ
σιν. pro
αὐτῶν τῶν
αὐτῶν δὲ
αὐτῶν τῶν

αὐτῶν τῶν
αὐτῶν τῶν

4
 secundi canon 2. TEXTVS. Constitutio 3. tit. 2. nouellarum, septem conciliorum canones, eorumque placita, tanquam sacras scripturas vult valere. Verùm in 1. lib. codicis tit. 3. constit. 44. & in 1. & 4. constitutione tit. 1. nouellarum, partim canones vt leges valere, partim leges sequi canones [traditur.] Et lib. 1. tit. 2. const. 12. pragmaticas formas, quæ canonibus aduersantur, irritas esse [habet.] SCHOLIUM. Const. 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 131. [quæ] posita [est] in lib. 5. basil. tit. 3. cap. 1. themate 1. quod sic habet: Sancimus igitur, vt sancti ecclesiastici canones, qui à sanctis septem concilijs promulgati aut confirmati sunt vicem legum obtineant. Nempe à Nicæno trecentorum duodeuiginti patrum concilio, in quo Arius, cui à furore cognomen inditum est, anathemate est percussus: Constantinopolitano patrum centum quinquaginta, à quib. Spiritus sancti oppugnator Macedonius infamia notatus est: Ephesino primo, in quo Nestorius condemnatus est: Chalcedonensi, in quo Eutyches cum Nestorio anathemate percussus est: ad hæc, Constantinopolitano secundo, à quo Origenes vnà cum operibus suis, & alij quidam impij, ignominia affectus est: præterea Constantinopolitano tertio, quod de multis hæresibus triumphans, vetustiorum sanctorum conciliorum placita confirmauit: ad extremum verò, Nicæno secundo, in quo illi qui aduersus sacras imagines insaniebant, pariter cum anterioribus hæreticis Dei ecclesia abdicati sunt. Prædictorum etenim sanctorum conciliorum decreta perinde vt sacras scripturas suscipimus, & canones vt leges custodimus. Const. 44. tit. 3. lib. 1. codicis non est posita in basil. neque verò 1. aut 4. const. tit. 1. nouellarum, quarum hæc quidem est 6. Iustiniani nouella, illa verò 80. eiusdem. Neque [item] const. 12. tit. 2. lib. 1. cod. Neque verò tu illis animum applies. Primùm, quia non aduersantur 131. Iustiniani nouellæ. Deinde, quia in basilicis non sunt receptæ. Nota verò præsentem nouellam, quæ non modò à septem

^a ὁ τῆς μα-
 νίας ἐπιτι-
 μωσ.

^b πνευμα-
 τομάχος.
^c ἑσχαλιεύ-
 σης.

^d παρὰ τῆς
 γυμνασίου
 φαν.

^e παρὰ τῆς
 ἐκείνης.

^f ἀπὸ τῆς
 θρησκείας.

sanctis concilijs promulgatos canones, verumetiam qui ab illis confirmati sunt (*prouincialium conciliorum canones nempe) vt leges valere dicit. Lege etiam secundum canonem sexti concilij, qui non solum prouincialia concilia, sed etiam aliorum sanctorum scripta confirmat. ALIUD SCHOLIUM. De iure quidem, quod in præsentem 2. cap. declaratum est, scripta sunt decentia. Scias tamen, quod aliter nonnulli dixerint, idque in præsentia sancti nostri Imperatoris [nempe] canones non debere valere, quando aduersantur legibus: propterea quòd ante [legum] repurgationem illi conscripti sunt: atque ita qui [canones] cum [legibus] non conueniunt, ociosos esse. Alij verò prolatis, qui legibus aduersantur, canonibus & præsentem 131. nouella, quæ in 5. lib. basil. tit. 3. cap. 1. posita est, [in medium] producta, aduersarijs os obturarunt: [quum illa] canones tanquam leges atque sacras scripturas custodiendos esse, dicat. Quod verò illi dicerent, non suscipiendam esse illam nouellam, vt quæ, quum à Iustiniano edita dicatur, conciliorum post Iustinianum [habitorum] mentionem faciat, atque ita absurditatem quandam constituerent: se inde etiam magis [illam] amplecti aiebant, quòd quæ nouella traditis Imperator qui leges repurgauit atque recognouit, sibi vendicauit. Nam si id [ita] non esset, non etiam posteriorum Conciliorum canones, vt leges atque sacras scripturas, valere [debere] adiecisset. Atque hanc etiam [inquirebant] vt alias Iustiniani nouellas, velut ociosam reddidit, quòd ipsam basilicis non asperfit. Quod sanè sanctus Imperator etiam probabat. Nota igitur præsentem interpretationem, eamque in memoria habens dic: canones maioris autoritatis esse, quam leges. Illi n. canones nempe cum ab imperatoribus atque sanctis patribus promulgati confirmatiue sint, vt sacra scripturæ suscipiuntur: leges verò à solis imperatoribus susceptæ sunt, atque idcirco sacris scripturis siue canonibus non præualebunt.

τοπιζέω.

VT CONSVETVDO ECCLESIASTICA NON
scripta seruetur, vt lex. Et quòd necesse non sit seruare leges
Mosaicas. Caput III.

Concilij sexti canon 81. Basilius ex epistola ad Diodo-
rum, & ex cap. 27. & 29. epistolarum ad Amphilo-
chium, de Spiritu sancto. TEXTVS. Et in iure civili consuetudo
quando in iudicio confirmata est, nec scripte legi repugnat,
vt lex non scripta valet. Ac verò sicubi [propositæ] quæstio-
nis consuetudo non inuenitur, tunc consuetudinem [urbis]
Romæ sequi oportet, quemadmodum lib. 1. digest. tit. 3.
digesto. 4. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. & lib. 8. cod. tit. 52. const.
1. 2. 3. [proditum est.] Dicitur est etiam lib. 50. tit. 17. digesto
102. quòd egrè, equitate tamen postulante, consuetudinem
transgredimur. SCHOLIUM. Digestum* 4. tit. 3. lib. 1. di-
gest. est lib. basil. 2. tit. 1. cap. 41. quod fic ait : De quibus
causis nulla scripta lex est, custodiri oportet mores & con-
suetudinem. Quòd si hæc defecerint, proxima propositæ
quæstioni similia sunt sequenda. Si ne hæc quidem inue-
niantur, tunc ius quo vrbs Roma vtitur, seruari oportet. Et
them. 2. Inueterata consuetudo pro lege custoditur. ALIUD
SCHOLIUM. Quum multæ leges de longa consuetudine
prescribant, & sibi inuicem aduersentur, quòd aliæ dicant,
longam consuetudinem [tametsi] in iudicijs confirmatam,
esse irritam, si scriptæ legi repugnet: aliæ verò illam, etiam si
scriptæ legi repugnet, valere iubeant: præsens 6. thema cap.
42. tit. 1. lib. 2. basil. soluit quæ his inesse videtur contrarie-
tatem: latio legis (inquiens) aut in scripta refertur, aut non
refertur: [sic] similiter [eius] abrogatio. Et legislatio qui-
dem, si grauis subditis sit, humanitatis contemplatione per
desuetudinem à non scripta consuetudine abrogatur: abro-
gatio verò, per consuetudinem seu legem non scriptam ocio-
sa [irrita] non fit, propterea quòd benignæ legi aduerse-
tur. [Atq;] sic [quidem] apparêtem [in his] contrarietatem sol-
ue, sequens explicatum caput, interpretationem 6. them. &

Non hoc,
sed dig. 32.
hæc tradit.

legem quæ benignius leges interpretandas esse præcipit. De
illa autem consuetudine hæc intellige, quæ in iudicijs con-
firmata est. ALIUD SCHOLIUM. Quære 6. them. cap.
41. tit. 1. lib. 2. quod ait: Quemadmodum latio legis [aut] in
scripta refertur, aut non refertur: ita eius etiam abrogatio
aut per legem scriptam fit, aut non scriptam, id est, per de-
suetudinem. Et cap. 42. De quibus causis lex scripta non
est, inueterata consuetudo pro lege valet. Et cap. 43. Tunc
alicuius vrbs aut regionis consuetudine vtimur, quando
in disceptationem vocata, in iudicio firmata est. Et cap. 44.
Quæ longa consuetudine comprobata sunt, ac per multos
annos obseruata, non minus quàm [ea, quæ] scripta [sunt iu-
ra] seruantur. Et cap. 45. Vt quæ in tantum probata sint, vt
non fuerit necesse scripto comprehendere. Et cap. 46. In le-
gum interpretatione ciuitatis consuetudo animaduertenda
est. Et cap. 47. [Inspiciendum etiam,] quomodo in similibus
perpetuò indicatum sit. Docet porrò Stephanus cap. 42.
quiddam optimum, & quæ circa consuetudinem non scrip-
tam diuersitas apparet, soluit: Diurna consuetudo (in-
quiens) tunc vt lex valet, quando legi scripte non repu-
gnat. Neque verò hoc fini præmissi digesti aduersari existi-
mes. Illic enim de desuetudine loquens, quòd illa legem
possit abrogare, dicit. Hic verò de consuetudine loquitur di-
cens, quòd consuetudo ius nouum non introducit, si veteri
cuius legi repugnet. Fieri enim potest, vt per desuetu-
dinem iure aliquo non vtamur: non autem, vt contrario
modo vtamur. Nota igitur hanc doctrinam, vt quæ & spe-
ciosa sit, & in iudicijs frequentetur. Const. 1. 2. 3. tit. 52.
lib. 8. cod. in basil. positæ non sunt. Digestum verò 102.
tit. 17. lib. 50. dig. est caput 183. tit. 3. lib. 2. basil. quod sic
habet: Aegrè quidem, at [cerre] tamen æquitate exigente
mutamus consuetudinem. Verum tu hanc legem, secun-
dum postmodum præsentis huic 3. cap. [insertas] leges inter-
pretare, atque dic, tum propter vtilitatem aliquam consue-
tudinem mutari, quando in iudicio confirmata non est:

[*alioqui verò*] tanquam legem scriptam valituram. Propterea enim hic adiectum est, Aegrè quidem, attamen æquitate exigente consuetudinem immutamus. Non est lex scripta, quæ statuat, vt si qua tonderi atque diuortium facere cum marito velit, ne confestim tondeatur: sed in monasterium abducatur, & trimestri spacio exploretur, num fortè in [*ipso velut*] pugnæ initio tonsuram deprecetur. Sed ex inscripta consuetudine, sæpenuerò in iudicio probata & confirmata receptum est, ne aliter mulieri tonsura permittatur, quàm si post tres menses interrogata sit, an in hoc bono proposito permanere [*velit*]. Ac [*sanè*] hac de re coram imperatorio tribunali [*abunde*] satis certatum est. Quum enim multi dicerent, debere [*cuidam*] mulieri^a flauos istos crines confestim detonderi, quòd firmi [*plenique*] iudicij esset, vt quæ etiam quadraginta annos haberet: ac verò nulla lex scripta de trimestri [*isto*] ageret: à Deo coronatus optimus & sanctus noster Imperator longam consuetudinem (vt dictum est) confirmatam pro scripta lege suscepit, atque tunc æquitate postulante, siue iustis causis propositis, non scriptam consuetudinem transgredi [*licere*], quando iudiciali sententia non est corroborata, ^b scripto confirmavit. Noui autem non scriptam [*quandam*] consuetudinem, quæ quia ita corroborata non esset, reprobata [*& reiecta*] est. Quum enim moris fuisset, vt qui ex laicis sacerdotibus monachi facti essent, quoniam priùs ministerio sacerdotum ascripti fuissent, post [*susceptam*] vitam monachicam in corpore [*& collegio*] ministeriorum recenserentur, & cum sacerdotibus laicis conuersarentur: sacrosanctissimus noster D. Michael hanc longam consuetudinem pro nihilo reputauit, ac [*verò*] decreuit, vt ex laicis sacerdotibus solùm ministeria constituerentur, monachi autem in recessibus suis assidui essent. Quum [*item*] moris esset, vt Iudæi coram solo * angiportus præfecto litigarent: optimus atque sanctus noster imperator statuit, vt coram quocunque tribunali secundum leges causas agerent. Ac consuetudo [*quidem*] pro nihilo habita est,

^a πύρρον γεωργίου

^b συνειρόμενται.

* ἀπὸ ἀγγύων

est, vt quæ legitimè non fuisset confirmata.

QVOD NON AB VNO EPISCOPO, SED A
* *communi episcoporum cœtu canones promulgentur*
Caput IIII.

κοινῶντος.

B Afilij canon 47. circa finem, Gregorij Nyssæi canon 6. circa medium.

DE PATRIARCHIS, METROPOLITANIS,
& *privatis Africæ, vt vocantur.*
Caput V.

A Postolorum canon 34. concilij Nicæni canon 4. 6. 7. concilij Antiocheni canon 59. concilij Constantinopolitani canon 2. 3. concilij Ephesini canon 8. concilij Chalcedonenfis canon 9. 17. 29. concilij Sardicensis canon 3. 4. 5. concilij Carthaginensis canon 17. 39. concilij sexti canon 36. 39. TEXTVS. De ordine patriarcharum, & quæ ab illis reliquisque episcopis pro ordinatione dentur: denique quòd omnium ecclesiarum caput sit Constantinopolis, lege lib. 1. cod. tit. 1. const. 7. & tit. 2. const. 6. 20. 24. & tit. 1. nouellarum constit. 2. & tit. 2. const. 3. Const. verò * 16. tit. 2. 1. 1. dicit, quòd Constantinopolitanus [*supra*] alios habeat ^a præminentiam. Et const. 8. tit. 1. nouellarum, & 3. tit. 2. faciunt primæ Iustinianæ archiepiscopum, ac [*habent*], quòd maior sit metropolitano, & quòd à sua synodo creetur: denique, quas prouincias [*sub se*] habeat. SCHOLIUM. Const. 7. tit. 1. lib. 1. cod. non est posita in basil. Const. verò 6. tit. 2. eiusdem lib. est cap. 6. tit. 1. lib. 5. basil. dicitque in hunc modum: Oportet illos qui in Illyrico de [*re*] quam canonica quæstionem mouet, de ea ad archiepiscopum Constantinopolitanum referre, & ab ipso ad sacerdotalem conuentum, qui sancto iudicio & diuina lege [*illam*] dijudicet. Const. 20. etiam & 24. eiusdem tit. & lib. posita non est in basil. Verùm constit. 2. tit. 1. nouellarum est Iustiniani nouella 123. [*ac*] posita [*est*] in lib. 3. basil. tit. 1. cap.

Nihil tale in hac cōst. habemus, sed simile quiddam in 6. ^a *ὡς ἐστὶν* *ἰερα.*

9. qui sic habet: Præ omnibus autem illud custodiri sancimus, ut nemo per largitionem auri, aut aliarum rerum ordinetur episcopus. Si quid tale delinquatur, tam qui dant, quam qui accipiunt, & mediatores eorum, ipsi seipfos condemnationi secundum diuinas scripturas & diuinos canones subiiciunt. Ac propterea tam is qui dat, quam qui accipit, & mediator existens à sacerdotio aut clericali honore remouetur. Quod verò per hanc causam datum fuerit, illi ecclesiæ vindicator, cuius sacerdotium voluit redimere. Si mundanus sit qui per hanc causam accipit, aut mediator in negotio factus est, datas res in duplum ab eo exigi iubemus vindicandas [scilicet] ecclesiæ. Non solum autem quæ hoc modo data sunt, vindicari præcipimus: sed etiam omnem cautionem pro hoc quocunque modo expositam, aut pignorum ac fideiussoris obligationem, omnem denique aliam quamcunque actionem vacare sancimus. Atque insuper qui promissionem acceptauit, non solum confessionem reddito: sed etiam alterum tantum, quantum confessione continetur, exigitor, quod ipsum dari debet ecclesiæ. Si quis tamen ex episcopis, siue ante ordinationem suam, siue post ordinationem, voluerit proprias res suas, aut ex ijs partem ecclesiæ, cuius sacerdotium suscepit, offerre: non solum id non prohibemus, & omni eum condemnatione ac pœna liberum esse per hanc legem sancimus: sed etiam omni laude dignum iudicamus: quandoquidem id non emptio, sed oblatio est. Constit. 16. tit. 2. lib. 1. non est posita in basil. neque [etiam] constit. 8. tit. 1. nouellarum, quæ est 11. Iustiniani nouella. Constit. verò 3. tit. 2. nouellarum, est Iustiniani nouella 131. quæ in lib. 5. tit. 3. cap. 1. themate 2. hunc in modum posita est: Ac propterea sancimus, ut secundum eorum definitiones sanctiss. veteris Romæ papa, primus omnium sacerdotum sit: beatissimus verò archiepiscopus Constantinopolis nouæ Romæ, secundum locum post sanctam apostolicam veteris Romæ sedem obtineat, cæterisque omnibus præferatur.

Beatissimus autem pro tempore archiepiscopus Iustinianæ primæ patriæ nostræ, semper sub iurisdictione sua habeat episcopos prouinciarum Daciæ mediterraneæ, & Daciæ ripensis, item Præualiæ, ac Dardaniæ, & Mysiæ superioris: & ab ipso hi ordinentur, & in prouincijs ipsi subiectis locum teneat apostolicæ sedis Romanæ, secundum eam quæ sanctus papa Vigilius constituit. Consimili modo & archiepiscopale munus, quod episcopo Iustinianæ Carthaginis Aphricanæ dioceseos dedimus, ex quo Deus nobis hanc restituit, conseruari iubemus. Nota verò ex præsentis iustinianæ nouella, priuilegia archiepiscopi Bulgariæ. Hic namque est archiepiscopus primæ Iustinianæ, patriæ imperatoris Iustiniani. Atque Bulgaria quidem propterea Iustinianæ dicitur. Cæterum Iustinianæ Carthago Aphricanæ dioceseos, nuncupata Iustinianæ est, quod imperator Iustinianus regionem illam restituerit Romanorum imperio. Ac idcirco etiam præsens caput in inscriptione meminit priuatorum Aphricanæ Carthaginis, quod est priuilegiorum eius. Secundum Latinos enim priuatum dicitur *ἡ ἰδιότης*. Lege verò etiam finem scholi præsentis capitis, qui pars est 131. iustinianæ nouellæ, & statuit, ut ecclesia Carthaginensis apostolicæ sedis priuilegia habeat.

QVI, ET VBI ORDINENTVR EPISCOPI, AVT clerici, & si ordinatus per libellum episcopatum recuset.

Caput. VI.

A Postolorum canon 1. 2. 35. concilij Niceni canon 4. concilij Antiocheni canon 13. 19. 22. concilij Laodicæni canon 5. 12. concilij Ephesini canon 8. & epistola ad Pamphiliense concilium [missa] concilij Sardicenis canon 6. concilij Chalcedonensis canon 28. concilij Carthaginensis canon 13. 18. 49. 56. 98. concilij sexti canon 33. 37. concilij Niceni secundi canon 2. concilij primi & secundi Constantinopoli in æde sanctorum apostolorum coacti canon 16. Basilij epistola ad conditionis suæ episcopos, Cyrilli ex epi-

stola ad Demnum canon 1. 3. Cyrilli ex epistola ad episcopos Libyæ & Pentapolis canon 1. 3. Theophili ex comonitorio canon 3. **T E X T V S.** Lib. cod. 1. tit. 3. constit. 12. 30. 42. 47. 52. & tit. 1. nouellarum constit. 1. 2. & 17. **S C H O L I V M.** Constit. 12. 30. 42. 47. 52. tit. 1. lib. 1. cod. in basil. non sunt posita. Primus verò tit. nouellarum, eiusdemque 1. 2. & 17. constit. sunt in nouellis Iustiniani 6. 123. & 137. Interim 6. non est in basil. posita. 123. verò est cap. 9. tit. 1. lib. 3. quod à nobis positum est in cap. 5. præsentis tit. quod quæras. Nouella autem 137. est cap. 8. tit. 1. lib. 3. quod aspersum est scholio 8. cap. præsentis tit. circa finem, quod etiam quæras.

ELECTIONEM SACERDOTVM * PROMISCUÆ plebi permittendam non esse.
Caput VII.

Concilij Laodicensis canon 13. concilij Nicæni secundici canon 3.

DE CONTRADICTIONE, QUÆ IN EPISCOPI ordinatione fit. **Caput VIII.**

Concilij Antiocheni canon 19. concilij Carthaginensis canon 49. 53. **T E X T V S.** Tit. 1. nouellarum constit. 1. 2. & 17. in quibus etiam de obiectione aduersus ordinationem clericorum & præsulum [*tractatur.*] Prima namque constit. tit. 1. nouellarum, iubet episcoporum ordinationes coram omni populo ecclesiæ fieri, insuper & quemcunque contradicendi facultatem habere. Et si quidem ante ordinationem contradictio fiat, ne prius ordinatio procedat, quam examinatione habita omnino illum innocentem esse constet. Si verò ante examinationem ordinatus [*quispiam*] sit, is vnà cum eo qui ordinauit, sacerdotio excidat. At si qui ante ordinationem contradixit, calumniandi animo cum id fecisse appareat, aut [*reum*] non damnet ac conuincat, ab eo qui ordinationi præest, in perpetuum à sancta

communione segregetur, atque ordinatio peragatur. Secunda [*autem*] constit. eiusdem tit. ait: Si contradictio fiat ob [*talem*] causam, quæ secundum leges aut canones ordinationem impedire possit, & Quod vtraque parte præsentis, aut vbi accusator ad tres menses accusationem adimplere distulerit, examinatio fieri [*debeat,*] & Quod si accusator aut non probet, aut aufugiat, eijciatur extra prouinciam, in qua habitat. At si ordinatio ante examinationem fiat, ordinatus [*sacerdotio*] expellatur: ordinator autem in annum à sacro ministerio arceatur, vniuersaque ipsius substantia eius ecclesiæ applicetur. Atque eadem [*hæc*] constit. etiam in ordinatione clericorum eadem vult obtinere. Constit. autem 17. eiusdem tit. dicit: Si quis quacunque de causa ordinandum accuset, primùm accusator, si criminatorem persequatur, examinatur: sin desistat, aut differat, ordinaturus intra tres menses [*in ordinandum*] inquireto: & si innocens [*aut*] præsentis aut absente accusatore appareat, [*ipsum*] ordinato. Accusator autem si clericus sit, gradu eijcitur: si laicus, castigatur. Si ordinatio ante examinationem fiat, sacerdotio & ordinator & ordinatus eijciuntur. Atque dicit eadem obtinere in ordinatione clericorum, episcoporum, & præsulorum [*monasteriorum*]. Nota autem præsentem nouellam, quod cum qui episcopi ordinationem calumniandi animo impedierit, perpetuæ excommunicationi subijciat. Quod sanè nouum est, & propterea etiam abrogatum. Neque enim nouella Iustiniani 6. neque 123. nouellæ [*illud*] caput, quod accusatorem extra prouinciam in qua habitat, eijci præcipit, in basil. recepta sunt. Sed benignius eiusdem nouellæ caput, quod talem calumniatorem, si laicus sit, esse castigandum: sin clericus, deponendum statuit, [*receptum est.*] **S C H O L I V M.** Constit. 1. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 6. quæ in basil. non est posita. Constit. 2. eiusdem 1. tit. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. Illud verò eius caput etiam non est positum in basil. Constit. 17. est nouella Iustiniani 123. posita [*quæ est*] in

lib. 3. basil. tit. 1. cap. 8. quod hunc in modum habet : Cæterum si quis contra eum qui episcopus, aut presbyter, aut diaconus, aut alius clericus, aut etiam p̄sul monasterij ordinandus est, accusationem aliquam instituat quacunque de causa, quæ possit secundum leges aut canones eius impedire ordinationem : differtor huiusmodi ordinatio, & interponitur prius examinatio accusationis : præsentem etiam accusatorem, & ea quæ ab ipso in crimen delata sunt, ad terminum vsque persequente. Imò quamuis accusator se absentet, aut moras nectat : nihilominus sic quoque is qui ordinationem facturus est, intra menses tres exactissimam ea de re quæstionem habeto. Et si quidem eum qui accusatione in crimen vocatus fuit, siue secundum sacros canones, siue secundum nostras leges obnoxium inuenerit, prohibetor ordinatio. Si verò innoxius apparuerit, celebrator ordinatio, siue præsentem siue absentem accusatorem. Accusator autem, si præsentem non probauerit, siue [*institutam accusationem*] deseruerit : si quidem clericus sit, proprio gradu depellitor. Si laicus, competentem coercionem sustineto. At si quis accusatum ante examinationem ordinauerit : tam qui ordinauit, quam qui ordinatus est, vterque sacerdotio depellitor. ALIUD SCHOLIUM. Quòd intra tres menses introductam aduersus ordinandum accusationem, siue præsentem siue absentem accusatorem, decidi [*oporteat*], speciale est, [*atque*] propter vtilitatem ordinationis [*constitutum*]. Existimo itaque posteriores leges, quæ * triginta edictis scripto comprehensis accusatores euocandos esse statuunt, ac [*in super*] reliqua quæ de accusatoribus legibus prodita sunt, in præsentem speciem non habere locum. Nam si hoc concedatur, superfluum erit quod intra trimestre spacium examinatio fieri debeat. Verum enim uerò, quum accusator paucorum dierum scripto comprehensis edictis euocari debeat, inuincibiliter [*& necessario*] illa dari oportebit.

πελαγονική
μίσθω.

INTRA QVOD TEMPVS EPISCOPI ORDINANDI SINT. Caput IX.

Concilij Chalcedonensis canon 25. concilij 6. canon 14. Const. 2. tit. 1. nouellarum ait: Si ciuitatis [*clerici & primores*] vltra sex menses episcopum decernere differant, is qui ordinandi ius habet, periculo animæ suæ [*episcopum*] ordinato: [*atque*] alia omnia seruantor. SCHOLIUM. Constit. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. Hoc autem ius cap. in basil. positum non est. Verum scias sanctis. dominum nostrum & vniuersalem patriarcham dn. ^a οἰκουμένη-
κάς. Michaellem hoc iure vsus, quum tribus vicibus metropolitano illum Amasenum dn. Leonem, ^b ἐπιθεωρή-
σουτο. edicto impeteret, quòd Amisus episcopatum vltra annum [*iam*] vacantem nemini decerneret. Dicebat enim, quia [*tam*] diutino tempore Amisus à metropolitano [*nemini*] decreta esset, ac in super tribus edictis vt episcopatum [*cuiquam*] decerneret præcipientibus ad ipsum emissis, ipse tamen hoc non fecisset: se rectè ex præscripto istius legis episcopum decreturum, ac [*iam*] decretum ordinaturum. Quum autem [*tum*] nonnulli dicerent, nouellum illud ^c præscriptum non esse in basil. receptum, ideoq; ^d nullarum virium esse: [*nihilominus*] permansit [*in sententia*], atque indignum esse dixit, si [*vel vnus*] apex eorum quæ in nomocanone, [*id est, in libro ex legibus & canonibus consarcinato*], scripta sunt quum [*ille*] tanquam à Deo scriptæ tabulæ in ecclesia æstimeretur, reprobareretur. Verum quum postmodum idem, quod antè, ex imperatoris ore, & præcipuis senatoribus audisset: se confestim ad præsentis operis compositionem contulit, quemadmodum [*etiam*] in proœmio significauimus. Atque ita sanè inefficaci isti nouellæ Chalcedonensis concilij canon 25. præualet. SCHOLIUM. De ordinatione episcoporum in præsentem cap. tempus comprehensum duplicem habet interpretationem. Siquidem 25. canon Chalcedonensis concilij statuit, vt intra tres menses in vacantes ecclesias e-

^a οἰκουμένη-
κάς.

^b ἐπιθεωρή-
σουτο.

^c ἀνάξιον.
^d ἀπαρά-
τον.

^{Emungit} 7. ^{78. du.} piscopi^a præconio declarati [*introducantur.*] Concilij verò
6. canon 14. de ætatis episcoporum tempore docet. Ac
transgressio quidem illius, ecclesiasticæ poenæ [*reum*] subij-
cit: huius verò, [*à sacerdotio*] remotioni.

*NE QVISQVAM AVT EPISCOPVS, AVT
presbyter, aut diaconus ordinetur, priusquam omnes dome-
sticos suos effecerit Christianos orthodoxos.*

Caput X.

^{78. l. ues.} **C**oncilij Carthaginensis canon 36. **T E X T V S.** Etiam
const. 18. tit. 5. lib. 1. & const. 10. tit. 11. puniunt Sa-
maritanos & *paganos baptizatos, si vxores suas & liberos
quos domi habent, ad sacrosanctum baptisma non addu-
cant. **S C H O L I V M.** Const. 18. tit. 5. lib. 1. cod. in basil.
non est posita, neque const. 10. tit. 11. eiusdem lib. Quæret
fortasse aliquis, quum 36. canon concilij Carthaginensis
statuat, ne quisquam in clericorum numerum recipiatur,
nisi omnes domesticos suos Christianos faciat: quomo-
do præsentis constitutiones, quum dicant eos qui ex paga-
nis Christiani facti sunt, puniri, nisi vxores suas & liberos,
omnesque domesticos suos ad sacrosanctum baptisma ad-
ducant, positæ non sunt in basil. quum [*tamen*] in his cum
canone conueniant. Constit. in basil. assumptæ non sunt,
propter sancti Pauli apostoli præceptum statuentis, ne infi-
delium matrimonium soluatur, si alter illorum fidelis fiat.
Quis namque scis (inquit) an fidelis infidelem coniugem
suam ad fidem sit deducturus, & è contrario? Canon autem
vult, cum qui nunquam infidelis, sed [*semper*] orthodoxæ
fidei fuit, cohabitare infideli: [*et*] multo quidem minùs,
postquam in clerum [*allectus sit*]: ac idcirco in clerum assu-
mi non permittit. Quin alij quoque canones fidelem [*in
matrimonium*] coniungi infideli non sinunt. Est ergo diffe-
rentia inter eum qui quum infidelis fuisset, ad fidem con-
uersus est, & eum qui à natiuitate fidelis fuit. Ille enim ve-
nia dignus habetur, si cognatos [*et necessarios*] infideles non
eijciat,

eijciat, quòd se illos etiam ad orthodoxam fidem conuer-
surum speret: hic verò punitur, tanquam cum infidelibus
commercium habeat, & vt in clerum assumatur non per-
mittitur.

*DE HIS QUI EX LAICORVM STATV
episcopi fiunt.
Cap. XI.*

Concilij Sardicensis canon 10. concilij primi & secundi
in sanctorum Apostolorum æde coacti, canon 17.
T E X T V S. Const. 2. tit. 1. nouellarum, non permittit ex
laicorum [*statu*] confestim [*aliquem*] episcopum creari: sed
[*requirit*] vt prius clericus fiat, & ad tres menses scripturas
& canones discat. Const. autem 1. eiusdem lib. & tit. vult,
vt non minus sex mensibus clericus prius aut monachus
fuerit. **S C H O L I V M.** Const. 2. eiusdem 1. tit. nouellarum
est (vt superius dictum est) Iustiniani, nouella 123. Hoc ve-
rò eius caput non est positum in basil. Et const. 1. tit. 1. no-
uellarum, est nouella Iustiniani 6. Et neq; hæc, quum [*ta-
men*] de his qui ex laicis episcopi fiunt, tractet, inserta est ba-
sil. quemadmodum neque quæcunque Iustiniani nouella
alia, quæ hac de re differit. Huius igitur [*rei*] causa vni 17.
canoni 1. & 2. concilij in sanctorum Apostolorum æde coa-
cti, animum adhibe. Illic enim omnino dicitur, quomodo
canon interpretandus sit, & quid ex Iustiniani Imperatoris
nouellis obtineat.

*QUOMODO *GENTILIS, AVT AEGROTVS, *adversus
aut recens baptizatus, aut [*quisquam*] ex mala conuersatione
[*prodiens*] ordinetur [*aut*] episcopus, aut clericus.
Cap. XII.*

Apostolorum canon 80. concilij Niceni canon 2. con-
cilij Neocæsariensis canon 12. concilij Laodicensis
canon 3.

QUOMODO EPISCOPVS EPISCOPATVM
non habens, ad vacantem episcopatum perueniat.

Cap. XIII.

Concilij Antiocheni canon 16.

QUANDO EVNVCHVS, AVT QVI ALIOQVI
malè affecto corpore est, episcopus, aut clericus
creetur. Cap. XIII.

A Postolorum canon 21. 22. 77. 78. concilij Niceni ca-
NON I. TEXTVS. Ciuilis lex eos qui seipfos aut alios
castrant, diuersimodè punit: aliàs capite, aliàs [bonorum]
publicatione & exilio, aliàs * talione. Omnino enim in no-
stra republica neminem eunuchum fieri permittit: sed apud
barbaros solùm barbaros. Si quis tamen apud nos castratus
sit, liber sit, si feruus fuerit, etiam si propter morbum castra-
tus sit: vt lib. 4. cod. tit. 42. const. 1. 2. & lib. 48. tit. 8. dige-
stum 4. 5. 6. II. & in nouella sanctione 142. de his qui eunu-
chos faciunt. SCHOLIVM. Const. 1. & 2. tit. 42. lib. 4.
cod. positæ sunt in lib. basil. 19. tit. 1. cap. 17. quod ad hunc
modum habet: Constitutio iubet, ne quis Romanus eunu-
chus fiat, ne extra Romanum quidem solum: & ne [quis]
Romanum eunuchum factum emat: sed vt qui eunuchum
fecit, ac ipse emptor, [tum] & tabellio qui de ea [re] instru-
mentum conscripsit, & publicanus [denique] qui vectigalis
aliquid pro eo suscepit, puniantur. Barbara verò mancipia,
extra Romanum solum castrata, quibuscunque negotiato-
ribus emere liceat, & vendere. Tit. porrò 8. lib. 48. dig. est in
lib. 60. basil. tit. 38. Hæc verò capita omiffa sunt, & non
posita. Nouella autem Iustiniani 142. posita est in lib. basil.
17. tit. 51. cap. 4. quod sic habet: Sancimus, vt qui in quo-
cunque reipublice nostræ loco quamcunque personam ca-
strate præsumunt, aut etiam præsumperunt: si quidem viri
sunt qui hoc facere præsumperint, aut etiam præsumunt:

idem hoc quod alijs fecerunt, & ipsi patiantur. & si incolum-
es euaserunt, tam bona eorum addicantur fisco, per eum
qui pro tempore magistratum obit gloriæ tuæ: quàm ipsi
mittantur in gypsum, vbi locorum per omne vitæ suæ tem-
pus esse debebunt. Sin verò mulieres sunt quæ id egerunt,
afficiantur & ipsæ supplicio, & bona earum per eum qui pro
tempore gerit magistratum tuum, addicantur fisco, mittan-
turque in exilium: vt ex quo putarint aut cogitarint impium
se lucrum affecuturas, ex eo supplicia simul & bonorum suo-
rum amissionem sustineant. Porrò & eos qui ad hoc man-
datum dederint, obrulerint-ve personas, aut etiam domos
vel locum aliquem ad hoc præbuerint, aut præbent, siue vi-
ri sint siue mulieres, eadem subire supplicia iubemus: vt po-
te qui iniustæ huius actionis testes facti sunt. Verùm ipsos
castratos tametsi à vetustioribus temporibus liberos esse o-
portebat: iubemus tamen, vt qui iam inde à decima indi-
ctione ineuntis circuli per quemcunque in locis nostræ rei-
publicæ castrati fuerunt, liberi sint: neque vlllo modo, aut
quouis genere contractus in seruitutem retrahantur: neque
item instrumentum de ipsis vel publicum, vel priuata ma-
nu conscriptum, quocunque tandem modo, aut per frau-
dem factum, aut fiendum, valeat. Sed neque inquirendi il-
lorum status causæ cognitiones, quæ *ἀναπίοις* dicuntur, de
istiusmodi personis interponantur, aut interpositæ valeant.
Sed & omnes eos qui tali contractui in posterū ministerium
præbent, superius traditas subire pœnas iubemus. Præterea si
vsuueniat, vt seruus propter morbum castratur: iubemus, vt
& ille libertatem nanciscatur. Qui enim ab initio liberi sunt,
si forte in hoc genus morbi incidunt, sui potestatem habent,
vt quod velint, sibi remedium adhibeant. Iubemus igitur,
vt in nostra republica castrati iam inde à memorato tempo-
re, apud quamcunque personam sint, perquirantur, & liberi
sint, neque vnquam in seruitutem retrahantur. Cæterùm si
qui eorum post præsentem nostram legem aliquos detine-
re apud se castratos præsumperint: damus etiam ipsis ca-

stratis licentiam, nimirum qui semel ex presente nostra lege libertatem promeruerint, vt hinc quidem maiestatem imperatoriam, & sanctiss. pro tempore patriarcham adeant, neque non apud gloriosiss. Imperij nostri proceres relationem ea de re instituant: in prouincijs verò, apud religiosiss. locorum episcopos, & horum præfides: quò omnino prouidentia nostrorum magistratum, & periculo obtemperantium ipsis cohortium (siue Constantinopoli, siue alibicunque locorum nostræ reipub.) his secundum libertatem dentur vindiciæ, libertasque ex præsentē nostra lege ipsis largita conferuetur. Nam tot cædes conuiuentibus oculis accipere per causam eorum qui talia præsumunt, in nostra republica, neuiquam sustinuerimus. Si enim barbari, simulatque nostra de hoc audierunt mandata, hæc custodierunt: quomodo tandem permittemus, vt post tot retro Principum sanctiones tale quid denuò delinquatur, aut etiam inultum relinquantur in nostra republica?

*VT QUI DAEMONEM HABET,
clericus non fiat.
Cap. XV.*

Apostolorum canon 79.

*DE EO QUI SVO EPISCOPO NON OBEDIT
volenti ipsum ordinare in altiore gradum.
Cap. XVI.*

Concilij Carthaginensis canon 34. Basilij canon 1.

*DE EPISCOPO, AVT CLERICO ORDINATO,
qui ab* incolis non suscipitur, aut non suscipit, aut abire
non potest. Cap. XVII.*

Apostolorum canon 36. concilij Ancyranum canon 18. concilij Antiocheni canon 17. 18. concilij sexti canon 17.

*NE EPISCOPVS MORIENS POSSIT ALIVM
pro se ordinare. Cap. XVIII.*

Apostolorum canon 76. concilij Antiocheni canon 23.
*NE TEMERE IN PARVA CIVITATE AVT
pago episcopus fiat.
Cap. XIX.*

Concilij Laodicensis canon 57. concilij Sardicenis canon 6.

*NE IN VNA PROVINCIA DVO METROPO-
litani sint, aut in vna ciuitate duo episcopi, aut in duabus
ciuitatibus vnus clericus.
Cap. XX.*

Concilij Nicæni canon 7. concilij Chalcedonensis canon 10. 12. concilij Nicæni secundi canon 15. TEXTVS. Helenopontus duos metropolitanos habet, vt 28. nouella [tradit]: Paphlagonia multos, vt 29. nouella: [sic] etiam Phrygia Capatiana, & Cappadocia secunda. Neq; in duabus ciuitatibus potest quis esse episcopus. Excipitur episcopus Tomensis. Ille enim reliquarum ecclesiarum Scythiæ curam gerit. [Tum] & Leontopolis Isauriæ sub episcopo Isauropolis est, vt lib. 1. cod. tit. 3. const. 35. [habet.] Neque præsul [quisquam] duorum monasteriorum fit, vt const. 39. eiusdem tit. SCHOLIVM. Nouella 28. posita est in lib. 6. basil. tit. 12. cap. 1. quæ hinc à nobis [ideo] non est posita, quòd quarum regionum mentionem facit, illarum multum ab impijs barbaris immutatus sit status, eaque ratione irritæ factæ sint nouellæ. Nouella verò 29. scripta est in lib. basil. 6. tit. 13. cap. 1. hinc autem propter eandem causam non est posita. Porro 35. const. tit. 3. lib. 1. cod. est cap. 3. tit. 1. lib. 3. basil. quod sic ait: Eum, qui quamcunque veterem aut recens conditam ciuitatem proprii episcopatus iure, aliò-ve priuilegio priuat, tametsi Principis permisso [id fa-

ciat:] infamia notat multatq; bonis constitutio, ac simul in-
 cœptum facit irritum. Excipit autem Scythiæ prouincias,
 & Leontopolim in Isauria. Const. 39. eiusdem tit. & lib.
 non est posita in basil. Constit. 39. tit. 3. lib. 1. cod. quæ sta-
 tuit, ne quis præful duorum monasteriorum fiat, [quanquam]
 nullius efficaciam esse debeat, quòd in basil. posita non sit: ef-
 ficaciam [tamen] habet^a ex interpretatione 15. canonis con-
 ciliij septimi constituentis, ne quis in duabus ecclesijs vnus
 vrbs clericus fiat. Si namque non permittitur cuiquam in
 duabus ecclesijs clericum fieri, multo magis præful duo
 monasteria non moderabitur: quemadmodum neq; vnum
 caput duo corpora. Quòd autem Pantocratorenus præ-
 ful multis monasterijs præest, non aduersatur canoni. Nam
 multa illa monasteria, vt vnum reputantur, quòd^b auctarij
 instar ad illum deuenerunt. [Deinceps] verò huic loco infer-
 tæ legi (cap. videlicet 3. tit. 1. lib. 3.) animum ne aduertat.
 Siquidem à canone 7. Chalcedonensis conciliij, & canone
 38. in Trullo [habiti] conciliij, est abrogata. Legas autem
 38. illum canonem, eiusq; expositionem. Inferta sunt enim
 illi scripti imperatorij verba, quæ, quomodo Imperatori-
 bus iura priuilegiaque ecclesiastica transmutare conceda-
 tur, explicant.

DE HIS QUI ORDINANT IN CIVITATIBVS,
 aut prouincijs, quæ sub ipsis non sunt.

Cap. XXI.

A Postolorum canon 35. conciliij Antiocheni canon 13.
 22. conciliij Ephesini canon 8.

DE HIS QUI PATROCINIO MAGISTRA-
 tuum ecclesias occupant.

Cap. XXII.

A Postolorum canon 30. conciliij Nicæni secundi ca-
 non 3. SCHOLIVM. Lege cap. 1. tit. 8. præsentis ope-
 ris, & quæ in illo annotantur.

DE HIS QUI PROPTER MATRIMONIUM
 aut concubinatum non ordinantur episcopi aut clerici.

Cap. XXIII.

A Postolorum canon 17. 18. 19. conciliij sexti canon 3. 12.
 Basilij canon 12. TEXTVS. Lege tit. 1. nouellarum
 const. 1. 2. 17. in quibus dicitur, eum qui episcopus, presby-
 ter, diaconus, aut hypodiaconus creandus est, debere esse
 virginem, aut ex virginitate vnam [duntaxat] vxorem vir-
 ginem duxisse. SCHOLIVM. Const. 1. 2. & 17. tit. 1. nouel-
 larum, sunt positæ in nouellis Iustiniani 6. 123. & 137. Ve-
 rum tamen quæ ad nouellam 6. [pertinent] posita non sunt
 in basil. Quæ autem ad nouellam 123. [pertinent] posita sunt
 in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 27. quod sic inquit: Clericos autem
 non aliter ordinari concedimus, nisi literas sciant, & recta fi-
 de ac honesta vita sint, & neq; concubinam, neque naturales
 habuerint aut habeant liberos: sed qui vel caste viuunt vel
 vxorem habuerint aut habent legitimã, & eam vnam & pri-
 mam, neque viduam, neque [diuortio] separatam à viro, neq;
 alioqui legibus aut sacris interdictam canonibus. Quæ ve-
 rò 137. const. sunt, posita sunt in cap. 7. eiusdem lib. & tit.
 quod sic habet: Sancimus, vt quoties opus fuerit ordinare
 episcopum, coeant in vnum clerici & primates ciuitatis, cui
 episcopus ordinandus est, & propositis sacrosanctis Euan-
 gelijs de tribus personis decreta faciant, & quisque eorum
 iuret per sacra eloquia, idque ipsis decretis inferant, quòd
 neque per largitionem, neque promissionem, neque amici-
 tiam, aut gratiam, aut quamcunque aliam affectionem, sed
 quòd sciant ipsos rectæ & catholicæ fidei ac honestæ vite
 esse, & supra trigessimum ætatis annum hos elegerunt: &
 quòd neque vxorem aut concubinam, aut naturales libe-
 ros nouerunt ipsos habuisse, aut habere: sed & si quis ipso-
 rum prius vxorem habuerit, tamen eam solam, & neque vi-
 duam, neque sciunctam à viro, neque legibus sacris-ve ca-
 nonibus interdictam habuerit. Sed neque curiæ muni-ri-

^a ἀκολού-
 θως.

^b καὶ ἐπι-
 δειν.

bus additum, neque cohortalem aliquem ex his nouerint, qui decretis electus est: præterquam si curiæ muneribus additus, aut cohortalis, non minus annis quindecim monachicam in monasterio vitam extra omnem calumniam transegerit: videlicet obseruatione, quæ prius à nobis dicta est, per facienda de ipsis decreta, & in his personis custodienda: vt ex tribus illis personis, quæ decretis hoc modo eliguntur, melior ordinetur, electione & iudicio eius qui ordinandi ius habet. ¶ Quæret [fortasse] quispiam, quum præsens Iustiniani nouella in basil. recepta sit, ac statuat, ne aliter quisquam episcopus ordinetur, quàm si à clericis & primoribus ciuitatis de tribus personis decretum fiat, & quisque illorum iusiurando per sacra Euangelia concepto de ijs ea asserat, quæ in nouella comprehenduntur: quomodo nihil horum hodie [in usu] obtineat? Per canonem 4. concilij Nicæni, canonem 19. concilij Antiocheni, & 12. Laodicensi, statuentes, episcopum ab episcopis ipsorum iudicio decerni atq; ordinari debere: irritum redditur, quod propositis sacrosanctis Euangelijs à clericis & ciuib^o de episcopis decreta fieri [debeant]. Idcirco enim (vt videtur) etiam illa in 7. lib. posita lex, quæ statuit, vt iudices propositis sacrosanctis Euangelijs iudicent, nullam vim & auctoritatem habet. Quòd verò de tribus personis ab episcopis [etiam] hodie decreta fiunt: ad id (ni fallor) præsens nouella [ipsos] adigit.

DE HIS QUI DATIS PÉCVNIIS ORDINANTUR, aut suscipiunt officia.

Cap. XXIII.

Concilij Chalcedonensis canon 2. Apostolorum canon 29. concilij sexti canon 22. 23. Tarasij archiepiscopi ad Adrianum papam Rom. epistola, concilij Niceni secundi canon 4. 5. 19. Basilij ex epist. ad ^a suos episcopos, Gennadij & [coacti] cum ipso concilij, ex Eyclij ad sanctiss. metropolitanos epistola. T E X T V S. Lege lib. I. tit. 3. const.

const. 30. 41. & tit. I. nouellarum const. I. 2. II. in quibus etiam dicitur de ^a insinuatuis, quæ ab episcopis & clericis ^b dantur, & quòd Byzantij [solum] magnæ ecclesiæ, non verò etiam aliarum [ecclesiarum] clerici hæc ^b collegis suis dant. Qui verò illa dant, non dare amplius, quàm vnus anni diaria. [Quòd etiam] neque curam qualemcunque, neque administrationem ecclesiasticam per [quarumpiam rerum] dationem sumere, vel pauperum domibus, xenodochijs, domui-ve [cuiuspiam] sacrae præfici quisquam potest. Quæ verò propter hæc dantur aut promittuntur, ea omnia ecclesiam sacram-ve domum vindicare. Episcopos autem facultatem habere, vt aut ante aut post ordinationem ecclesijs [quidlibet] offerant. S C H O L I V M. Const. 30. & 41. tit. 3. lib. I. cod. positæ non sunt in basil. atque ideo irritæ factæ sunt. Const. autem I. 2. II. tit. I. nouellarum, sunt nouellæ Iustiniani 6. 123. & 56. Atque 6. quidem const. præsens caput non est positum in basil. neque item nouella 56. quæ de insinuatuis quæ Byzantij à clericis illic ordinandis dantur, docet. Nouella verò 123. (vt sæpe dictum est) posita est in 3. lib. basil. tit. I. cap. 9. & deinceps. Quod [quidem] 9. cap. præsentis tit. capiti 5. extrinsecus [in Scholio nempe] insertum est: quod legas, [vt pote] quod de ijs qui datis pecunijs ordinantur, doceat. Porro de diarijs quæ dantur, quære eiusdem lib. & tit. cap. 35. & 36. quæ sic habent: Ceterum neque clericum cuiuscunque gradus dare quippiam illi à quo ordinatur, vel cuiuscunque alij personæ permittimus. Tantummodo eius qui ordinat, ministris, & qui ex more accipere [solent], consuetudines dabit, quæ tamen vnus anni diaria non exuperent. In sanctiss. ecclesia in quam allegitur, sacrum ^c munus explebit, & nihil omnino ^c collegis suis pro sua ^d insinuatione dabit, neq; per hanc causam, aut ^e solida sua mercede, aut alijs quæ particulatim obueniunt, frustrabitur. Sed neque xenodochio, aut prochetopho, aut nosocomo, aut alius cuiuscunque sacrae domus dispensatori, aut [denique] ei qui qualemcunque ecclesiasticam curam suscipit, pro

concredita ipsi administratione quicquam illi à quo præficitur, alij-ve qualicunque personæ, dare [concedimus]. Qui verò præter hæc quæ constituimus, aut dederit, aut ceperit, aut mediator factus fuerit, sacerdotio siue clericatu, aut concredita ipsi qualicunque administratione nudabitur: quæ autem data erunt, vindicabuntur sacro loco, cuius talis persona aut ordinationem, aut curam, aut administrationem suscepit. Sed si ^a mundanus sit, qui capit, aut mediator [negotio] interuenerit: quod datum est, eius duplum exigetur, sacroque loco in quo illa persona vel administrationem, vel ordinationem, vel curam suscepit, præbebitur. Si quis tamen clericus cuiuscunque gradus, aut dispensator cuiuscunque sacræ domus, aut ante ordinationem, aut ante concreditam ipsi qualemcunque administrationem vel curam, [aut etiam] postmodum voluerit aliquid rerum suarum offerre ecclesię in quam ordinatur, vel loco cuius administrationem curam-ve suscipit: non solum id fieri non prohibemus, verum etiam vt id pro salute animæ suæ faciant, etiam atq; etiam ipsos hortamur. Illa enim dari prohibemus, quæ priuatis quibuspiam hominib. præbentur, non etiam quæ sanctiss. ecclesijs alijsq; sacris locis offeruntur. Lege etiam finem cap. 9. tit. 1. lib. 3. in cap. 5. præsentis tit. quòd illis præsens lex inserta sit. ALIUD SCHOLIVM. Præsens nouella remotioni subijcit canonicos, qui datis pecunijs ordinantur, aliam-ve quampiam ecclesiasticam suscipiunt curam: atque laicos qui in his [rebus] mediatores facti sunt, eius quod ipsis datum est, in duplum exactiōni facit obnoxios. Canon autem 2. concilij Chalcedonensis, laicos qui in his mediatores interueniunt, anathemati subijcit. Verum quòd laici qui datis pecunijs sacrorum locorum administrationes suscipiunt, puniantur, ex præsentis nouella constat. [At] quifnam [tandem] laicus ^b citra dationem aut procurationem sacri loci, ministerium-ve ecclesiasticum suscipiat, aut clericus fiat, aut in ^c cellam monasticam admittatur, [equidem] ignoro; ac propterea flexis genibus Deum oro, vt nos ab

istiusmodi minis liberare velit, [clamans] Si iniquitates obseruaueris Domine, quis sustinebit?

NE ORDINATIONES ITERENTVR.

Cap. XXV.

A Postolorum canon 68. concilij Carthaginensis canon 53.

NE EPISCOPVS AVT CLERICVS EX VNA

ciuitate in aliam transeat.

Cap. XXVI.

Concilij Nicæni canon 15. 16. concilij Antiocheni canon 21. concilij Chalcedonensis canon 5. 12. 20. concilij Sardicensis canon 1. 2. 15. concilij Carthaginensis canon 54. 90. concilij sexti canon 17. 18. 20. TEXTVS. Const. 9. & 10. tit. 1. nouellarum aiunt, quòd in magnam ecclesiam Constantinopolitanam aliarum eius ecclesiarum clerici transferantur. SCHOLIVM. Const. 9. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 3. positaque est in lib. basil. 3. tit. 2. cap. 1. quæ vbi enumerauit, quot clerici in magna ecclesia alijsque sacris ædibus esse debeant, & transitionem clericorum ex vna ecclesia in aliam prohibuit: in hæc verba loquitur: Nam si in sacris monasterijs prohibemus, ne quis de vno ad aliud transeat: multo minus id reuerendiss. clericis permittemus, rati huiusmodi cupiditatem speciem præferre quæstus & nundinationis. Cæterum si quando & hoc transitionis genus vel beatitudini tuę, vel pro tempore maiestati Imperatorię probabitur: ne aliter id fiat, nisi prius [res ipsa] ad numerum quem prædiximus, redigatur, vt ea transitio in deficientis locum fiat, neque supernumerarius omnino aliquis irreat. Nulla enim id machinatione, neque villo modo fieri permittimus. Porrò 10. const. 1. tit. nouellarum, est Iustiniani nouella 16. positaque est in lib. basil. 3. tit. 3. cap. 1. quod lege, quia eadem fermè; & vt [quo loco] clerici desunt, ex superfluis ministerijs [defectus] sup-

D ij

^a κοσμικός.

^b ἀδότης.
^c ἐν κελύθει
ἐκκλησίας
ἐκ τῆς ἐκκλησίας
ἐκ τῆς ἐκκλησίας
ἐκ τῆς ἐκκλησίας
ἐκ τῆς ἐκκλησίας

pleatur docet. Nota verò, quòd à præfenti nouella [archiepiscopo] Constantinopolitano ex alijs ecclesijs clericos suscipere, suoque clero accensere, aut etiam episcopos efficere conceditur. Quod etiam à canone conceditur episcopo Carthaginensi.

DE EO, QUI DVM OBNOXIUS PECCATO
esset, ordinatus est.
Cap. XXVII.

^a *επιμνη-
στις.* Concilij Nicæni canon 9. 10. concilij Neocæsariensis
canon 9. Basilij canon 27. Theophili ex^a commoni-
torio canon 4. 5. 8.

DE ÆTATE ORDINANDORVM SIVE
mares siue fœminæ sint.
Cap. XXVIII.

Concilij Carthaginensis canon 16. concilij sexti canon
14. 15. concilij Neocæsariensis canon 11. concilij Chal-
cedonensis canon 15. TEXTVS. Const. 9. tit. 1. lib. 1. cod.
non concedit diaconissam fieri, quæ sexagesimum annum
non superauit. Constit. verò 1. tit. 1. nouellarum dicit, [Satis
esse, si] quinquaginta annorum sit. Et si propter necessa-
riam aliquam causam hac ætate [aliqua] minor ordinata fue-
rit, [illam] in monasterium detrudi vult, in quo viri com-
mercium non habent, nec libera viuendi ratio est. Verùm
const. 2. eiusdem tit. ecclesiæ diaconissam fieri non vult,
quæ quadraginta annis minor sit. Eadem porrò const. ait:
Ordinandum presbyterum non debere esse minorem an-
nis triginta, diaconum 25. lectorem octodecim, episcopum
[denique] triginta quinque. Sed const. 17. eiusdem tit. vult
vt episcopus trigessimum annum excefferit. SCHOLIUM.
Const. 9. tit. 1. lib. 1. cod. posita non est in basil. neque ve-
rò const. 1. tit. 1. nouellarum quæ nouella sexta Iustiniani
est, vt explicatum est. Const. autem 2. tit. 1. nouellarum est
nouella Iustiniani 123. habeturque lib. basil. 3. tit. 1. cap. 29.

quod sic habet: Diaconissa autem in sancta ecclesia non
ordinator, quæ minor quadraginta annis sit, aut ad
secundas peruenit nuptias. Similiter eiusdem tit. cap. 28.
quod eiusdem nouellæ pars est, hæc dicit: Presbyterum
verò minorem annis triginta fieri non concedimus. Sed
neque diaconum aut subdiaconum minorem viginti-
quinque: neque item lectorem minorem annis decem
& octo. Veruntamen scias, quòd Iustiniani nouella, ^a vt ^a *εις εκλῆ-
τος ἐκτε-
ρασεως.* ad longum inuenitur, lectorem fieri dicit, qui est anno-
rum octo: & episcopum, qui est triginta quinque: quem-
admodum hoc etiam præfens liber dicit. Enimvero in [le-
gum] repurgatione episcopi tempus perfectè est exceptum
[ac descriptum]: lectoris autem tempus, superabundanter.
Pro octo namque annis, octodecim [habet, ac tot] anno-
rum lectorem [debere] esse dicit. Debes itaque magis audi-
re quæ in basil. scripta sunt, quàm quæ comprehenduntur
in libris qui ante repurgationem auctoritatem obrinue-
runt, [nunc] autem irriti sunt. ALIUD SCHOLIUM. Alia
quidem [certè] legum hic de episcoporum, sacerdotum,
diaconorum, atque subdiaconorum ætatis annis asperfa-
rum [capita], quòd eadem & canonibus placuerunt, [in re-
publica] obtinent atque rata sunt: illud autem de ætate le-
ctorum qua de causa non obtineat, non video. Tametsi
enim lex dicat, octodecim annorum lectorem esse debere:
insigniantur tamen hodie lectorum clericorum [titulo], qui
sex annorum, & interdum etiam trium [tantummodo] sunt.
Lege igitur 14. & 15. canones concilij sexti, qui remotioni
subiiciunt eos, qui diaconos aut subdiaconos ordinant an-
te completum vigessimum quintum [ætatis] ipsorum annum:
aut sacerdotes ante trigessimum annum. Qui verò dicunt
non peccari, si lectores ante completum duodeuigesimum
ætatis suæ annum insigniantur, quòd ipsorum canones
mentionem non faciant, malè dicunt. Vbi enim canones
nihil determinant, sequi debemus leges, & similia ex simi-
libus decidere. ALIUD SCHOLIUM. Const. 17. tit. 1.

nouellarum, est nouella Iustiniani 137. quæ posita est in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 8. quod [*ipsum*] caput aspersum est 23. cap. præsentis tit. ad hunc modum incipiens: Sancimus, vt quoties opus fuerit ordinare episcopum. De eo autem, qui episcopus ordinandus est, illud caput ex parte hæc disertè dicit: Sed quòd sciant ipsos rectæ & catholicæ fidei, ac honestæ vitæ esse, & supra trigessimum ætatis annum, hos elegerint. Abrogat igitur hæc nouella, quantum ad ætatem episcopi [*attinet*] nouellam 123. ALIUD SCHOLIUM. Ex præsentis 28. cap. ac in eo scriptis, didicisti ætates ordinandorum. De ijs autem qui in imperfecta ætate officia aut dignitates suscipiunt, repositum est in publicis secretis editum dn. Alexij Comneni semper celebrandi Imperatoris. [*Tu verò*] illud etiam cognosce. Habet [*autem*] ita ad verbum: Multi vbi ob denunciatam reipublicæ aliquam vtilitatem, aut per ambitionem, qualemcunque dignitatem vel officium aut capere, aut permutare, aut vendere petierunt: ea in paruos pueros transferunt. Ne igitur hoc fiat, neque tales imponere [*nobis*] aut decipere conspiciantur: statuit Imperatoria mea maiestas vt quicumque dignitatem vel officium siue propter denunciationem, siue propter beneuolentiam aliquam, siue per commutationem, siue in munus & per largitionem, ^b aut dum animum nostrum oblectamus, ab Imperatoria maiestate acceperit: ne [*is*] quempiam qui honoretur, viginti annis minorem [*in locum suum*] admittat. Quin omnes quicumque per easdem causas aut dignitatem aut officium accipiunt, maiores viginti annis sunt. Quando verò Imperatoria mea maiestas non propter talem causam, sed ^c nulla causa interueniente honorauerit quempiam, aut officio donauerit: tametsi honoratus viginti annis minor fuerit, citra dubitationem tamen illi [*in signia*] insternuntor. Reponatur igitur præsens hæc tabella inter chartas secretorum nostrorum, ad ostendendam ^d imperandi gubernandique Imperatoriæ meæ maiestatis rationem, [*et*] vt hoc modo deinceps in omne futurum tempus

^a φιλοτιμίαν.

^b ἡδονήν.

^c ἀμείψως.

^d Προσποτίσως, λέγειται ὡς ἐστὶν ἡ ἀμείψως.

efficaciam habeat. Debet autem in eius qui ^a citra [*causam*] ^a *ἀμείψως*. mediam honoratur, tabula adijci: Insternitor. [*Atque ita*] non impiedetur per edictum de ijs qui minores viginti annis honorantur, ab Imperatoria mea maiestate factum. Ac verò esto hoc signum eorum, qui (vt dictum est) citra causam mediam honorantur: tanquam Imperatoria mea maiestas hoc sciuerit. Mense Ianuario indictione quinta, per Imperatorem.

DE CREATIONE ^b EPISCOPORVM, QVI
episcopis subsunt, *et*, quando *et* quomodo offerant, aut
^c communicent, *et*, quos ordinent, aut non.
Cap. XXIX.

^b ἡ ἁγία πνεύματος, qui vicarij episcoporum nominari possunt. ^c μεταδιδασκαλίας.

Concilij Ancyrani canon 13. concilij Neocæsariensis canon 13. 14. concilij Antiocheni canon 10. Basiliius ex epistola ^d ad episcopos ipsi subiectos.

VT SEPTEM DVNT AXAT DIACONI SINT
etiam si ciuitas magna sit.
Cap. XXX.

^d ἡ ἁγία πνεύματος.

Concilij Neocæsariensis canon 15. concilij sexti canon 12. 16. TEXTVS. Const. 1. tit. 1. Nouellarum dicit, quòd eorum numerum, qui in vnaquaque ecclesia ministrant, redituum quantitas & inueterata consuetudo definit. Const. verò 9. eiusdem tit. iubet, vt in magna ecclesia Constantinopolitana sint presbyteri sexaginta, diaconi centum, diaconissæ viginti, subdiaconi nonaginta, lectores centum & decem, cantores viginti quinque, ostiarij centum. Eiusdem autem tit. const. 10. vult, vt in alijs ecclesijs seruetur ab initio definitum statutum. Cæterum per formam dn. Heraclij constituti sunt in eadem magna ecclesia presbyteri octoginta, diaconi quinquaginta, diaconissæ quadraginta, subdiaconi septuaginta, lectores centum sexaginta, cantores viginti quinque, ostiarij septuaginta quinque. SCHOLIUM. Const. 1. tit. 1. no-

uellarum, est nouella Iustiniani 6. Hoc autem eius caput non est positum in basil. Eiusdem verò tit. const. 9. est nouella Iustiniani 3. posita [*que est*] in lib. basil. 3. tit. 2. cap. 1. themate penultimo, quod sic habet: Quapropter fancimus, ne quando in magna ecclesia vltra sexaginta presbyteros, diaconos verò mares centum, fœminas quadraginta, & subdiaconos nonaginta, lectores autem vltra centum & decem, cantores vltra viginti quinque existant: vt vniuersus reuerendiss. clericorum maioris ecclesiæ numerus in quadringentis viginti quinque personis, & centum præterea ostiarijs (vt vocant) consistat. Et const. 10. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 16. posita [*que est*] in basil. 3. tit. 3. cap. 1. quod etiam legas, si visum sit. Quia enim omnino in vsu esse desijt, hic non inferitur. Neque verò hæc lex sola in vsu esse desijt, verum etiam Heraclij nouella, cuius in præsentis capite mentio fit. Propter rerum namque inæqualitatem ecclesia ex consuetudine numerum clericorum alium suscepit. Nemo enim non nouit, quòd nisi misericordia optimi atque sancti Imperatoris nostri, eiusque patris [*similiter*] sancti nostri Imperatoris, magnæ ecclesiæ succurrisset, clericorum numerus propter rerum angustias in exiguam omnino quantitatem, vt vbique [*locorum*] redactus fuisset. Quamobrem pro illis [*Deus*] precandus est, veteribusque de clericorum numero legislationibus non auscultandum. Sufficit enim, si longam consuetudinem sequamur, ac secundum illam faciamus.

QUINAM CLERICI, ECCLESIASTICI-VE
ordinis sint. Cap. XXXI.

Concilij Laodiceni canon 24. TEXTVS. Const. 2. tit. 1. nouellarum, presbyteros, diaconos, lectores, cantores, clericos [*esse*] dicit. Quin exorcistarum etiam & ostiariorum const. 6. tit. 3. lib. 1. cod. meminit. SCHOLIUM. Const. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. posita [*que est*] in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 42. quod tale quiddam

dam, quale cap. 31^a in textu dicit, non complectitur. tradit^a *causa.* autem hæc, in hæc verba: Presbyteri autem & diaconi, neque non subdiaconi, & lectores, ac cantores, quos omnes clericos appellamus, vt res quocunque modo ad ipsorum dominium deuolutas sub potestate sua habeant ad instar castrensiū peculiorum, præcipimus: vt & donare eas possint, & de his testari tametsi sub potestate parentum sint. Ita tamen, vt horum filij, aut his non subsistentibus, parentes eorum legitimam portionem ferant. Ex præsentis hac, eaque sola lege constat, non liberari quemquam à patria potestate, eo quòd in clerum asciscitur. Quòd verò [*dicitur*] clericum patriæ potestati obnoxium, pleno dominij atque vsusfructus iure ad instar castrensiū peculiorum habere res quocunque modo ipsi acquisitas: [*id*] ne intelligas de ijs, quæ ipsi ex legatis, hereditatibus, vel donationibus obtinere, quæ peculia^b profectitia vel aduentitia appellantur: sed de ijs modò, quæ ipsi occasione clericatus accessere. Ita enim illud, Quocunque modo, intelligendum est. Nam à præsentis lege leges de peculijs non euertuntur. Quare verò etiam 35. canonem concilij Carthaginensis, qui de rebus quæ clericatus occasione ad clericos deuoluuntur, & quæ ab ipsis in testamentis relinqui debent, diuersum quiddam ab hac præsentis docet. Existimo enim canonis [*prescriptum*] prælatum iri, quanquam id non faciat mala consuetudo. Atque hæc quidem de bonis clericorum, atque^c patriæ potestate in ipsos. Porrò patriarchæ Constantinopolitani, [*eius*] que solius^d magistratuum insignia, patriæ potestate clericos liberant. Qua de re lege quæ in cap. 36. præsentis tit. à nobis scripta sunt. Episcopatus verò dignitas in ipsa confestim ordinatione à patriæ potestate liberat, quemadmodum hoc etiam in eodem capite latius demonstrauimus. Const. 6. tit. 3. lib. 1. cod. posita est in lib. basil. 3. cap. 5. verum exorcistæ omisi sunt in repurgatione: habet enim illud caput hunc in modum: Omnis clericus vsque ad ostiarios à personalibus excusator muneribus. Atque

hæc quidem hoc modo. Interim etiam scias, quòd hodie ecclesia alios agnoscat ostiarios. Quapropter non ijs quæ de his scripta sunt, sed inueteratæ consuetudini est obtemperandum. Clerici autem etiamnum hodie illi vocantur, quos 42. cap. tit. 1. lib. 3. enumerauit, quod & superius partim insertum est. ALIUD SCHOLIUM. Patriarcha, qui nomocanonum composuit, docturus quinam sint clerici, [lectorem] mox remisit ad canonem 24. concilij Laodicensi, qui clericis etiam monachos connumerat. Ego verò non recedo ab ijs quæ in canonem 14. concilij septimi scripti, quæ lege. Quin scriptis adijcio, quòd si concedatur per solam tonsionem monachos fieri lectores, citra distinctionem quicumque monachi tonsi, quæ lectorum [propria] sunt, facient: tametsi à monachis sacerdotibus, qui [monasteriorum] præsules non sunt, neque ab episcopo [tondendi] facultatem acceperunt, tonsi sint: quod absurdum est. Imò verò mulieribus monachis hoc ius propter tonsionem etiam indulgeri debet, quod longè absurdissimum est. Ne igitur auscultes malæ consuetudini, sed correctionem quæras.

NE ORDINETVR, CVIVS VXOR ADVLTERIVM
commisit, & Si clericus uxor adulterium commiserit.
Cap. XXXII.

Concilij Neocæsariensis canon 8. TEXTVS. Etiam ciuilis lex, quicumque uxores suas adulteras non repudiant, punit. Const. autem 2. tit. 9. lib. 9. cod. lenonem esse dicit eum, qui uxorem suam in adulterio deprehensam, in matrimonio detinuerit: non autem, etiam qui adulteram solummodo suspectam habuerit. Hodie verò etiam post condemnationem potest maritus uxorem suam adulteram è monasterio recipere: [idque] secundum obseruationem nouellæ 134. de repudijs. SCHOLIUM. Tit. 9. lib. 9. cod. positus est in lib. basil. 60. tit. 37. cap. 42. Hoc verò caput omissum est. Nouella [autem] Iustiniani 134. posita est in lib. basil. 28. tit. 7. cap. 1. themate 7. quod pro parte ita habet:

Mulier verò quæ adulterium commisit, competentibus subdita pœnis, in monasterium conijciatur; atque si maritus intra biennium eam recipere voluerit, damus ei huius agendi licentiam, ut & in matrimonio eam habeat, neque vllum ex hoc reuereatur periculum: matrimonio quoque per ea quæ medio tempore facta sunt, non lædendo. Atque hæc quidem ciuilis lex. Intellige verò hanc nouellam de laicis. Ecclesiastica namque lex, siue canon 8. concilij Neocæsariensis, neque maritum mulieris adulteræ ad sacerdotale ministerium deuenire, neque sacerdotem maritum mulieris, quæ post [ipsius] ordinationem adulterium commisit, deinceps sacerdotem esse finit: sed hunc uxorem adulteram, si modò sacerdotio fungi velit, repudiare cogit.

NE CLERICVS IN LIBERVM MINISTERIVM, SED
omnino in [certam] ecclesiam aut monasterium ordinetur.
Cap. XXXIII.

^a ἀπολαύ-
μενος,
liberè, ab-
solutè.

Concilij Chalcedonensis canon 6.

DE CIRCUTORIBVS, ET VICORVM ECCLESIIS.
Cap. XXXIIII.

^b περιόδη-
ετων.

Concilij Laodicensi canon 57. TEXTVS. Const. II. tit. 3. lib. 1. dicit, ex [ipsis] possessionibus & vicis, non autem aliunde, in ecclesias ipsorum ordinari [debere], ut propriam capitationem ac vectigal contribuant. Constit. verò 16. eiusdem tit. & 2. tit. 1. nouellarum aiunt, censibus annotatos, etiam inuitis [agri] dominis, in ijs vicis in quibus mansitant, ordinari: [ita tamen,] ut capitationem contribuere, & per substitutos ruralia obsequia exequi, per dominos compellantur. SCHOLIUM. Constit. II. tit. 3. lib. 1. cod. posita est in lib. basil. 3. tit. 3. cap. 6. quod sic habet: Ex eodem vico, in quo est ecclesia, secundum proportionem loci, iudicio episcopi clerici ordinantur: ac propriam capitationem agnoscunt. Constit. 16. eiusdem tit. & lib. in basil. non est posita. Constit. autem 2. tit. 1. nouellarum,

Sunt qui
uistato-
cent.

est nouella Iustiniani 123. positaque est in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 38. quod sic habet: Asscriptitios verò in his solis possessionibus quarum asscripticij sunt, clericos citra voluntatem dominorum fieri concedimus: ea tamen conditione, vt clerici facti nihilominus impositam sibi agricolationem adimpleant. Scias autem, quòd hæc nouella, quæ de asscriptitijs [*tractat*] aliter habuit, priusquam componeretur corpus nouellarum, & aliter ^b in corpore scripta, & in basil. transposita est. Antea enim & capitacionis (quod etiam capita Latinis dicitur) mentio facta, & asscriptitios per substitutos ruralia officia exequi [*debere*] statutum fuerat. ^c In corpore verò [*nouellarum*] alterum ipsorum (de capitacione nempe) non est positum. Quapropter etiam quantum ad capitacionem siue ^d canonarium [*tributum*] attinet, ad legem superius insertam, atq; in lib. 3. tit. 3. cap. 6. positam: quantum verò ad asscriptitios, ad canonem 57. Laodiceni concilij, & nouellam Iustiniani 123. siue caput 38. tit. 1. lib. 3. basil. quod itidem superius insertum est, te referre debes. De canonario autem [*tributo*], & consuetudinibus quæ pro ordinatione dantur, hucusque [*in republica*] vim habet ^e aurea bulla celebris istius Imperatoris dn. Isaacij Comneni, quæ partim ita habet: Statuit verò Imperatoria mea maiestas, vt etiam in ordinatione sacerdotum & canonarijs [*tributis*] vetus forma auctoritatem obtineat: & nihil in ordinatione episcopus qui ordinat, amplius accipiat, quàm præestimata ^f monetæ Imperatoriæ meæ maiestatis septem aureos nummos duntaxat: vnum videlicet, quando ordinandum faciat ^g simplicem papam siue electorem: tres, quando ordinat diaconum: alteros tres, quando sacerdotem siue presbyterum perficit, sic similiter pro canonario [*tributo*] à vico triginta infumibula habente, similem aureum vnum, argenteos duos, arietem vnum, ordei modios sex: vini mensuras sex, farinæ modios sex, gallinas triginta: à vico verò qui viginti infumibula habet, aurei bessem, pro duobus argenteis argenteum [*vnum*], agnum dimidiatum, ordei mo-

^a τὸ πλῆθος τῶν νεοεξῶν.

^b εἰς τὸ πλῆθος. ^c εἰς τὸ πλῆθος.

^d τὸ κανονικόν.

^e χρυσῶν βυλλῶν.

^f χρυσῶν νόμισμα.

^g λαϊκῶν.

diOS quatuor, vini mensuras quatuor, farinæ modios quatuor, & gallinas viginti: à vico denique qui decem infumibula habet, argenteos quinque, agnellum vnum, ordei modios duos, vini mensuras duas, farinæ modios duos, & gallinas decem: quemadmodum [*hæc*] in veterum ^a actuatorum ^b sigillis etiam perscripta sunt. Atque [*hæc quidem dandarum*] ^c specierum conueniens ordinatio Imperatoriæ meæ maiestati placuit. Cum hæc verò aurea formali bulla confectus est etiam 15. mensis Ianuarij indictionis 10. à sanctiss. illo patriarcha dn. Nicolao synodalis commentarius, qui iubet, vt secundum hanc auream bullam canonaria [*tributa*], ac pro ordinatione [*dari solita*], dentur.

^a ἀρχαίων.
^b σφραγίδων.
^c ἐπιτομῆς τῶν δόλων δευωπικῶν.

VT PTOCHIORVM, MONASTERIORVM, ET
martyriorum clerici sub episcopo ciuitatis sint.

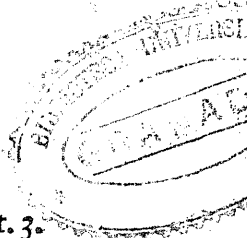
Cap. XXXV.

Concilij Chalcedonensis cap. 8.

DE SERVIS, QVI CLERICI FIYNT.

Cap. XXXVI.

A Postolorum canon 81. TEXTVS. Const. 36. tit. 3. lib. 1. cod. ait, seruum ne volente quidem domino clericum fieri, nisi prius manumittatur. Constit. 2. tit. 1. nouellarum ait, si sciente neque contradicente domino clericus factus fuerit, [*eum*] liberum esse, ac fieri ingenuum. Si verò [*dominus*] quum ignorasset, intra annum [*illi suam*] fortunam ostendat, [*eum illum posse*] recipere. [*Denique*] liberum factum, si mundanus fiat, domino suo in seruitutem tradi. Eadem const. dicit, episcopatum à seruili atque asscriptitorum conditione, & à patria potestate liberare. Quod ipsum sanè etiam nouella 81. quæ tradit, per quas dignitates curiæ [*nexu*] patriaque potestate quis liberetur. SCHOLIVM. Tit. 3. lib. 1. cod. positus est in lib. 3. basil. cap. 2. veruntamen hoc cap. in repurgatione omissum, & non positum est. Const. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani

123. positaque est in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 37. quod sic habet, vti in compendio propositum est. Quod verò ascriptitij liberentur, pars est eiusdem nouellæ 123. positumque est in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 11. quod sic habet: Post ordinationem verò seruili ascriptitiorum fortuna episcopos liberos esse iubemus: nisi cohortalis præter prædictam obseruationem ordinatus sit. Eiusmodi enim remotos ab episcopatu cohorti suæ restitui iubemus, ne qua ex tali fortuna sacerdotio oboriatur contumelia. Cæterum Iustiniani 81. nouella posita est in lib. 31. basil. tit. 5. cap. 1. quod sic in initio habet: Sancimus, vt ordinarij consules. Ac deinceps iubet eadem nouella, vt quicumque magistratus dignitates & officia habet, sui iuris sit, tametsi à patre emancipatus non fuerit. Atqui 9. 10. 11. Imperatoris dn. Leonis Philosophi nouel. iubent, vt qui seruus ignorante domino aut clericus, aut monachus, aut episcopus factus fuerit, is pristino domino restituatur. Tu igitur vbi ex 11. cap. tit. 1. lib. 3. basil. didicisti, seruili ascriptitiorum fortunæ obnoxios, posteaque episcopali dignitate fuerint honorati, liberos esse: ne aduerferis 37. cap. eiusdem tit. & lib. quod non aliter seruum, tametsi clericus factus sit, liberum fieri dicit, quàm si domini cognitio [ad eam rem] accesserit: sed secundum hoc illud etiam caput intelligas. Siquidem qui seruum, licet præter voluntatem domini episcopum factum, & liberum esse dicunt: non rectè dicunt. Hoc namque caput ex posteriore capite interpretationem accipit. Etenim [quanquam] ambo eiusdem nouellæ sint: omnino [tamen] à posteriore, nempe 37. capite, prius, nempe 11. caput interpretationem accipiet. Nouellæ porro Imperatoris dn. Leonis Sapientis, quas [tu] diligenter lege, seruum clericum, monachum, aut episcopum factum, si ignorante domino, aliquo horum dignus habitus est, in pristinam seruilem restitunt conditionem. Verùm enimvero postquam nouellam 10. eiusdem Imperatoris dn. Leonis Sapientis inueni (quæ olim dominum ad tres vsque annos fugitiuum seruum monachum factum

reuocare potuisse: hoc autem tempore exacto, exclusum fuisse dicit: atque, vt seruus tali consilio monachus factus, quocunque tandem tempore inueniatur, in pristini domini potestatem subigatur: neque quòd seruus lateat, ex triennij decursu dominus lædatur, statuit) summa diligentia legem de triennio docentem quæsiui, sed non inueni: extra quam id solùm, quod superius insertum, dominum intra annum seruum suum citra voluntatem suam clericum factum inuestigare posse, dicit. Quocirca etiam sequi cogor, quæ à Sapiente sunt constituta. Existimo verò, quòd si quis nouellam illam extenuare velit, [non] magnam omnino ambiguitatem inuenturus sit. Etenim si, vt hæc dicit, dominus fugitiuum seruum monachum factum, donec [is] compareat, inuestigat: omnino ex contraria oppositione seruum monachum non in fuga existentem, sed manifestum, intra triennium tantummodo dominus reuocabit: atque si ita non fecerit, ab hoc excludetur: id quod dicta Iustiniani nouella intra annum fieri [debere] statuit. Si hæc ita dixeris atque interpreteris, conciliabuntur Imperatorum nouellæ, præterquam in solo tempore, quod consolandi domini causa in triennium protenditur. Ex Iustiniani nouella 123. [quæ] (vt dictum est) posita [est] in lib. 3. basil. tit. 1. ac statuit, vt post ordinationem à seruili ascriptitiorum fortuna episcopi liberi sint: item que ex nouella 81. [quæ] posita [est] in lib. basil. 31. tit. 5. cap. 1. quæque iubet vt quicumque ab Imperatoribus, dignitatibus officijs-ve præfectorijs honorati fuerint, patria potestate etiam citra patris voluntatem liberentur: [hinc inquam,] dixerunt nonnulli, ecclesiasticos etiam magistratus, simulatque [dignitate] insigniti fuerint, ^a illustres & esse & vocari, ac sui iuris fieri: ^b vt etiam nouello oraculo percelebris Imperatoris & Apostolorum similis, sancti Constantini ad sanctum Syluestrum qui tunc Romanus papa erat, misso, quod à nobis ^c in scholio cap. 1. tit. 8. præsentis operis inserta est, quæ statuit, vt papa Romanus facultatem habeat honorandi dignitatibus

^a ἀρχιεπισκοπῆς
καὶ κληρικῶν.

^b ἀξιωματικῶν
καὶ κληρικῶν.

^c ἐκ τῆς ἀποστολῆς.

clericos qui sub ipso sunt, qualibus Imperator sub se constitutos honorat: & vt sancta synodus esset, qualis Imperatorius senatus: itidemque legibus similiter à nobis inferis, quæ statuunt, vt ecclesia Constantinopolitana veteris Romæ priuilegia habeat. Alij verò [contra], sine nouellæ 81. vsi, quæ posita est in 5. tit. 31. lib. atque hæc ad verbum dicit: Palàm verò est, neminem existere qui ignoret, præ omnibus vtique religiosiss. etiam episcopis vnà cum ordinatione suæ potestatis ius accedere. Nam qui omnium spirituales patres sunt, quomodo aliorum adhuc potestati subditi sint, afferere conati sunt, ex sola episcopali dignitate episcopos à patria potestate liberos esse: non verò etiam ecclesiasticos magistratus ex patriarchico sigillo sui iuris fieri. Nam profectò, inquit, hoc etiam nouellæ additum esset. Verùm mihi videtur hos non rectè dicere. Non enim nouellum sancti Constantini oraculum, quod perinde atque Imperatoriam maiestatem, Romanam ecclesiam in dignitatibus gloriosam esse statuit, à Iustiniani nouella abrogatum est. Quum verò episcopalis dignitas non modò à patriarchis, verum etiam à metropolitanis conferatur: atque hinc [tum] nonnulli ambigerent, num omnes episcopi sui iuris fierent: Iustiniani nouella omnes episcopos, etiamsi à patriarchis non ordinentur, sui iuris fieri statuit. Vnde indubitanter dico, illustres esse magnæ ecclesiæ magistratus, & debere ipsos honorari, tanquam sacrosancti tenatus^b patres conscriptos: [idque] secundum oraculum diui Constantini, & reliqua iura superius commemorata. Atque hoc [quidem] peculiare priuilegium est, [solisque] magistratibus solij Constantinopolitanæ ecclesiæ per diui Constantini sanctionem [datum est]. Nam aliorum patriarcharum, insuper & metropolitanorum & episcoporum magistratus iisdem priuilegijs digni non habebuntur. ALIUD SCHOLIUM. Ex nouellis præsentis huic 36. cap. inferis collige, & dic, seruos præter voluntatem domini clericos aut etiam episcopos factos, ad pristinum dominum quamuis inuitos reuerti, nihilque

ex ordinatione vtilitatis capere. Dic similiter, dominum hos non indistinctè reuocare posse sed intra triennium, posteaquam rem cognouerit, supputandum. Insuper dic, [quanquam] lex tradat, interrogatum non contradicentem, sed tacentem in re ipsi lucrosa pro cōsentiente, damnosa verò pro negante haberi: in præsentis [tamen] specie, scientem ordinationem serui sui, & non cōtradicentem, tametsi damno afficiatur, pro consentiente reputari. Atque est hoc [quidem] speciale propter libertatem. Denique dic, per solam ordinationem in episcopum patriæ potestati subditos ab ea liberari: non autem [per ordinationem] in qualiscunque gradus clericum. ^a insignia verò magistratuum patriarchæ Constantinopolitani, eiusque solius patriæ potestati obnoxios emancipant. Quòd verò domino reuocatio ordinati serui in triennium protenditur, [id] ex nouella Imperatoris dn. Leonis Sapientis [desumptum] est: & quanquam libertati graue sit, [eique impedimentum adferat], propter ius [tamen & æquitatem] vigorem habet.

DE DIACONISSIS, ET QVOD MVLIER
presbytera non fiat.
Cap. XXXVII.

Concilij Nicæni canon 19. concilij Laodiceni canon 11. concilij Chalcedonensis canon 15. concilij sexti canon 14.

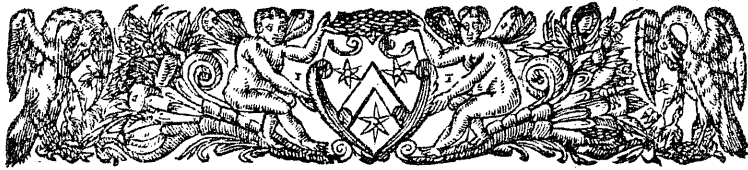
DE PECCATIS, QVÆ PER ORDINATIONEM remittuntur.
Cap. XXXVIII.

Concilij Neocæsariensis canon 9.

^a ἀξιωμα-
τικός.
^b λογά-
δος.

^a ἐπι-
νοία
νικαί.

TITVLVS SECVNDVS

De extruendis ecclesijs. De sacris vasis, atque donarijs. & de clericis citra volun- tatem episcoporum altaria erigentibus.

DE EXTRVENDIS ECCLESIIS, ET DEDICATIONE
martyriorum nullas sanctorum reliquias habentium.

Caput primum.

CONCILII Carthaginensis canon 6. 83. con-
cilij Nicæni secundi canon 7. 17. TEXTVS.
In cap. 14. tit. 3. præsentis operis transcripsi,
quomodo fiat ecclesia. Dicit verò etiam
const. 15. tit. 2. lib. 1. cod. quòd si quis rem
mobilem, immobilem, aut seipsam mouentem, personæ
[cuiuspiam] martyris, aut prophetæ, aut angeli, tanquam
ipfi oratorium extructurus donauerit, donationemque vbi
oportet, in acta retulerit: cogatur opus, quanquam cœ-
prum non sit, cum hæredibus adimplere, [eo] que adim-
pleto donationem conferre. Idemque de xenodochio, no-
focomio, atque ptochio [dicit. Tum etiam] episcopis & œ-
conomis, vt hos vrgeant, facultatem esse. Postremò hæc
completa, prout donatoribus visum est, ac secundum in-
iunctas præceptiones administrari. Ac const. 45. tit. 3. eius-
dem 1. lib. dicit, quòd si quis aut per institutionem, aut le-
gatum, fidei commissum-ve, aut mortis causa donationem,
piam dispositionem fecerit: cogatur per episcopum^b man-

^a ἐπιφανί-
σθ.

^b ἐκελευ-
σθίς.

datarius, etiam si episcopo à testatore prohibitum sit, ne cu-
ret, vt si ecclesiam facere ipsi iniunctum fuerit, intra trien-
nium illam absoluat: si verò xenonem, intra annum. Ete-
nim dum opus consummetur, recipiendis ægrotis [alian]]
domum conduci posse. Deinde eo tempore elapso, episco-
pum relicta [pariter] cum fructibus atque accessionibus à
tempore mortis testatoris exigere: ac ecclesias, xenones,
gerontocomia, orphanotrophia, nosocomia, aut ptochia
ædificare: [tum] etiam administratores ipsis præficere, ni-
si testator, quis administrare debeat, expressè dixerit: & ta-
met si [administratorem testator] nominarit, potestatem, [ta-
men] habere episcopum, vt si malè ille administret, [ip-
sum] remoueat, & alium faciat: si verò qui iussus est, ab
episcopo interpellatus magistratum [etiam] admonitio-
nem expectet, [ipsum] quod relictum est, duplicatum dare:
si episcopus negligentius agat, metropolitanum, aut^a tra-^a διοική-
ctus istius archiepiscopum, vt quod præceptum est adim-^{σεως.}
pleatur, cogere, & quemcunque ciuium [posse questionem]
mouere: si post mortem suam hæredes aliquid dare aut fa-
cere iussi fuerint, prædictum tempus post illorum decessum
computari: [denique,] vt hæc impleantur, [ipsum] magistra-
tus cogere [debere.] SCHOLIUM. Const. 15. tit. 2. lib. 1.
cod. posita est in lib. 5. basil. tit. 1. cap. 7. ad eum modum
habens, vt^b in textu compendiosè proposita est. Legas ve-^b ἐν τῷ
rò 9. cap. tit. 3. lib. 5. basil. quod est nouellæ Iustiniani 131. ^c ἐπιφανί-
eademque ferè statuit, ac^c proximè sequenti scholio in-^c ἐπιφανί-
sertum est. Const. 45. tit. 3. lib. 1. cod. in basil. non est po-^c ἐπιφανί-
sita, neque verò tu illi inhæreas. Mense autem Martio In-^c ἐπιφανί-
dict. 14. facta est [quædam] nouella sancti nostri Imperato-^c ἐπιφανί-
ris dn. Manuelis Comneni, quæ partim hæc statuit: Cum
his hoc etiam, ijs quæ antè scripta sunt, fanciendo coniun-
gimus. Multi homines in extremis suis dispositionibus pro-
curatores siue^d executores eorum quæ præscriperunt, re-
linquunt, ijsque CHRISTO, dulci isto ac^e mundo salutari
nomine, hærede scripto, rerum suarum dispensationem at-

^b ἐν τῷ
ἐπιφανί-
σθίς.

^d διοική-
σεως.
^e διοική-
σεως.

que administrationem iniungunt. Hoc autem videntur facere, quum pauperibus substantias suas diuidi præcipiunt. Quum enim mendicans accipit, astat CHRISTVS, ac vnà cum illo [dantis] manum vacuat. Quatenus namque, inquit, [ipse] vni ex minimis hisce fratribus fecistis, mihi fecistis. Iubemus igitur, vt quando huiusmodi procuratoriæ dispensationes, & in pias causas distributiones, quæ ad^a animæ rectum ductum, ac pupillorum, senum atque pauperum educationem, & exhibitionem tendunt, proponuntur: in his iudiciorum protelationes, atque qui hinc existunt^b inanes temporum decursus, locum non habeant. Contingit hinc enim, vt defunctorum animæ damnus subeant, & communis omnium boni vtilitatisque causa latæ leges commutentur in contrarium. Tum neque iustum [esse] Imperatoria mea maiestas iudicat, vt qui ordo in reliquis iudicijs obtinet, [is] etiam in istiusmodi vsurpari [debeat:] sed vt talium specierum ambiguitates confestim soluantur: [ita vt] neque libellus detur, & cognitio in tres aut [summum] quatuor dies differatur: nulla iudiciaria dilatione introducenda, quid cuique iure competat, disquiratur: citra omnem dilationem vtraque pars accersatur, atque vt quid iuris se habere putet, proponat, exigatur: tumque demum per breue tempus in mensem fortè [vnum] aut etiam alterum extendendum, res in controuersiam deducta, prout iudici visum fuerit, conuenienter dirimatur: [vt tamen] in sua [quasi] sede ac soliditate firmiter maneat [ex] leges, quæ non mox à defuncti morte, sed post aliquot dierum decursum successores ipsius in iudicium trahi statuunt, quemadmodum quæ huc pertinent fusius in basilicis tractata sunt. Si verò procurator ad dilationem vergere videatur, eaque dolo euertere deprehendatur, nec quemadmodum testator præcepit, procrastinationes neciendo faciat: à reorum defuncti procuratore ac dispensatione remoueat, eaque quibus Imperator statuerit, iniungatur: aut si is fortè peregrè sit, præfectus vrbis vnà cum sanctiss. ecclesiæ œco-

^a *ἡ ἀρχὴ
ὁ νόμος.*

^b *ἡ ἀνοσιετία
ἡ νόμος.*

nomo res illas procuret ac dispense: qui de his quæ in huiusmodi speciebus administrarunt, Imperatori, aut si fortassis hic peregrè erit, sanctiss. patriarchæ reddere rationem debent. Non tamen prout Imperator iusserit, defuncti voluntas adimplebitur. T E X T V S. Const. 3. tit. 2. nouellarum ait, [aliquid facere aut dare] iussum, si ab episcopo & œconomo per publicas personas bis admonitus adhuc differt, ab omni lucro excidere, & episcopum omnem substantiam cum medij temporis accessionibus, non retenta [ab illo] Falcidia, in quæ constitutum est insumere: & si vniuersaliter quippiam legetur, idem esse. Eadem const. 3. tit. 2. nouellarum ait, intra sex menses post aperturam testamenti [relictis non datis], propter dilationem fructus, vsuras atq; accessiones à morte eius qui reliquit, exigi. Eadem const. 3. tit. 2. nouellarum ait, intra quinquennium ecclesiam debere perfici: alias verò venerabiles domus intra annū. Si verò intra annum heredes [eas] non fecerint [ipfos] cogi domum [aliquam aut] emere aut conducere, vbi iussa queant exequi. Procuracionem autem perinde atque præmissa 45. const. instituit. S C H O L I V M. Const. 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 131. [est] posita in lib. 5. tit. 3. Quæ verò in compendio proposita sunt, eiusdem tit. sunt cap. 9. quod sic habet: Item si pro redemptione captiuorum aliquid relictum sit, neque testator nominatim dixerit, per quem redemptionem fieri oporteat: itidem iubemus, vt res in hoc relictas, locorum episcopus & huius œconomus capiat, & huiusmodi pium opus impleat. In omnibus enim istis pijs voluntatibus volumus etiam ipsos religiosiss. locorum episcopos prouidentiam accommodare, vt omnia secundum testatoris voluntatem procedant: etsi maximè à testatoribus aut donatoribus interdictum ipsis sit, ne quid in ijs habeant commercij. Certè si illi qui hæc exequi iussi sunt, semel atque iterum à beatiss. locorum episcopo, & eius œconomis per publicas personas admoniti, ea quæ disposita sunt, implere distulerint: iubemus vt ij omne lucrum, quod ab eo

qui ista iussit relictum est, amittat: religiosiss. verò locorum episcopi omnes res, quæ quibuscunque (vt dictum est) pijs causis deputatæ sunt, cum fructibus & medijs temporis accessionibus, atque item memorato^a temporali lucro vindicent: & quæ testator disposuit, adimpleant scituri, quòd si & ipsi negligentius egerint, pro omnibus his rationem Deo reddaturi sint. Sanè si religiosiss. locorum episcopus aliquid eorum quæ à nobis dicta sunt, prætermiserit: licitum esto religiosiss. eius metropolitano, hæc exigere atque implere. sed & cuius alij licentia erit, ea de re quæstionem mouere, dareque operam vt omnibus modis id genus piæ causæ exequantur. Si verò hæres ea quæ in pias causas relictæ sunt, non impleat, dicens non sufficere ad has relictum sibi patrimonium: iubemus, vt omni lucro quod ex Falcidia prouenit, vacante, quicquid in eiusmodi facultatibus inuentum fuerit, prouidentia sanctiss. locorum episcopi totum in causas in quas relictum est, procedat. Quòd si legatum ab aliquo ad pias causas relictum fuerit: iubemus, vt intra sex menses ab insinuatione testamenti numerandos, omnibus hoc modis præstetur his, quibus relictum est. Sin autem, qui hoc grauati sunt huiusmodi legatum præstare distulerint: & fructus & vsuræ, & omnis legitima accessio, ab ipsis iam inde à tempore mortis eius qui reliquit, exigentur. Si legatum annuum cuicunq. venerabili domui relictum fuerit, si quidem hi, qui hoc dare iussi sunt, aut locus ex quo id præstari iussum est, in eadem aut vicina prouincia est: iubemus, neque modo tale legatum alienetur. Sin loca, aut personæ, ex quibus, aut à quibus hoc dari iussum est, in remotioribus sint partibus: tunc integrum illis esto, quibus id relictum est, vt si obligata etiam pars consentit, legatum permutent, & vicinum aliquem pro hoc redditum capiant vberem, & cum accessione, quæ non minus quarta relictæ quantitatis parte continet, & neque multis publicis præstationibus onustum. Sed & si vendere tale legatum voluerint, non minus precij nomine capiant, quàm ex tali lega-

^a *ῥεσπῖς, quam vocem nulla nouella editio habet, neq. quid hic faciat video.*

to per triginta quinque annos colligatur: ita tamen, vt eiusmodi precium ad vtilitatem prædictæ venerabilis domus procedat, cui relictum est. [*Similiter*] etiam cap. 7. eiusdem lib. & tit. quod sic habet: Si quis oratorium templum, aut xenonem, aut ptochium, aut orphanotrophium, aut nosocomium, aut aliam venerabilem domum extrui in vltima voluntate disposuerit: iubemus, aut oratorium intra quinque annos perficiatur, prouidentia locorum episcopi & ciuilis magistratus: xenon verò, vt ptochium, aut alia venerabilis domus intra vnum annum extruatur. Si intra annum hæres xenonem, aut quamcunque venerabilem domum, quam testator extrui disposuit, non fecerint: iubemus, vt domum ij vel emant, vel conducant, vbi iussa queant exequi, tantisper dum eiusmodi venerabilis domus absoluitur. Ac si quidem ipse testator finierit, qui-nam xenodochi, aut ptochotrophi, aut id genus alij dispensatores fieri debeant, aut hæredibus suis huius rei optionem præbuerit: iubemus, vt omnibus modis hæres ipsius his quæ ab ipso disposita sunt, satisfaciant: beatiss. locorum episcopis inspecturis, an dispensatio pulchrè procedat: & si deprehenderit eos qui dispensationem habent, nequam homines & nullius bonæ rei esse, licentiam habituris, vt sine damno alios in illorum locum magis idoneos sufficiant. Nota ex nouellis hic insertis, valere^a formas à possessoribus de [*extruendis*] monasterijs factas, extra quàm si canonibus ad-^a *τυπικῶν* uerterentur, & loci episcopum eiusque œconomos cogere inuitos non solum successores eorum, qui res aliquas in pias causas donarunt, verum etiam ipsos donatores, vt dent quæ donata sunt, tametsi hoc ipsis à testatore concessum non sit: imò tametsi vetitum sit, & quæ in pias causas relinquuntur, Falcidiam non admittere, & licere episcopos remouere ab administratione venerabilium domum relictos à possessoribus dispensatores, si nequam [*eos*] esse constet, & alios sufficere. His verò notatis dic, non subsistere, quod à possessoribus in^b formis scribitur, ne omnino locorum episco-^b *τυπικῶν*

pi se immisceant negocijs monasteriorum à se extructorum. Item, pontificum commentarios complectentes, ne qui ipsis succedent episcopi monasteriorum negocijs se immisceant: propterque id ex transgressione incussas excommunicationes, tanquam ratione destituta conuerti in capita eorum qui excommunicarunt. **TEXTVS.** Lib. verò 1. dig. tit. 8. digestum 1. dicit, res sacras diuini iuris, ac in nullius bonis esse. Res autem sacra est, quæ publicè consecrata est. Nam quæ hominum priuatorum sunt, non sacra sunt, sed prophana. Si verò ædificium [*sacrum*] collapsum fuerit, locus sacer manet, vt digesto 6. Consecrantur verò [*loca*] & in ciuitatibus & in agris. Locus publicus citra iussum Principis non fit sacer, vt digesto^a 8. & 9. Res sacra non recipit estimationem, vt digesto^b 10. Et [*lib.*] Instit. 2. tit. 1. Sacra (inquit) res sunt, quæ ritè per pontifices Deo consecratae sunt: veluti ædes sacre, & vasa. Et ædibus sacris dirutis, manet locus sacer. Non est autem sacrum, quod quispiam sua autoritate quasi sacrum constituerit. Et tit. 6. neminem possessionis suffragio res sacras vsucapere. Nemo vtiliter res sacras stipulatur, vt Instit. 3. tit. 19. Et tit. 23. Nemo sciens [*rectè*] emit rem sacram. Si verò deceptus emit quasi priuatam, agit ad id quod interest. Et Instit. 4. tit. 15, in [*loco*] sacro ædificare prohibemur. Lib. [*dig.*] 1. tit. 16. dig. 7. Magistratus ædes sacras inspiciunt, ac ornandas curant. Lib. 2. tit. 14. dig. 60. Non rectè quis paciscitur, ne locum suum dedicer. Lib. 6. tit. 23. [*loca*] sacra, quasi nostra, in rem actione petere non possumus. Lib. 8. tit. 1. dig. 14. Sacro loco interueniente, iter per ipsum in priuatum [*locum*] impeditur. Seruitus enim per istiusmodi locum non constitit. Lib. 11. tit. 7. dig. 36. Loca sacra ab hostibus capta desinunt esse sacra: sicut [*homo*] liber in seruitutem pertractus. Ab [*hac*] verò calamitate liberata, pristinum statum recipiunt. Lib. 17. tit. 2. dig. 63. Si res communis consecrata fuerit, in illa societas soluitur. Lib. 18. tit. 1. dig. 5. 6. 62. Sacra rei emptio consistit, si illam sacram esse emptor ignoret: habetque

^a In lib. nostris solummodo
^{9.}
^b In lib. nostris
^{9.}
^c In lib. nostris
^{20.}
^d In nostris 24.

habetque aduersus venditorem [*actionem*] quanti eius interfuit, ne [*ea res*] vindicaretur. Si verò sciat emptor, non consistit venditio. Et dig. 73. eiusdem tit. Aede sacra diruta, locus non fit sacer: vnde neque vānīre potest. **SCHOLIUM.** Scias verò, quòd [*res*] sanctæ non consecratæ vāneant, donentur, & vsucapiantur, siue per [*longum*] tempus dominio subiciantur: sacrae autem nullo modo in [*cuiusquam*] dominium concedant. & quòd qui rem sacram furatur, tanquam sacrilegus puniatur: qui verò sanctam priuati hominis imaginem, tanquam fur teneatur. Sed sunt etiam aliæ multæ harum rerum differentiæ. Quòd si quis interroget, quomodo vāneant monasteria & sacrorum vasorum capsæ? audiatur, nihil istiusmodi neque emi neque vendi: quanquam ius, quod cuiuspiam in his competit, & vendatur & ematur. Qui enim sciens locum aut vas sacrum emerit, perdit precium, & punitur. Interdum tamen propter iustas aliquas causas res sacrae etiam vāneunt. Quorsum quæras 1. & 2. tit. 5. lib. Docent enim de ecclesijs, monasterijs, & venerabilibus domibus: [*tum*] etiam de rebus & iure ipsarum: ac [*postremò*] de alienatione, & emphytensi rerum ecclesiasticarum. **SCHOLIUM.** Digestum 1. tit. 8. lib. 1. dig. est lib. 46. basil. tit. 3. cap. 1. quod sic habet, vt scriptum est. Digestum 6. est cap. 8. eiusdem lib. & tit. quod dig. per omnia simile est. Similiter & [*dig.*] 8. 9. & 10. Quæ verò ex tit. 1. & 6. secundi [*lib.*] Instit. [*de sumpta sunt*] sic habent, vt in Instit. scriptum est. Da igitur operam, vt perfectius ex his ea quæ inde in præsens opus transcripta sunt, discas. [*Quòd*] verò [*res*] sacra, quæ ab aliquo citra sacerdotum suffragium [*sacra*] facta est, sacra non est: intelligitur (vti arbitror) quantum ad [*id attinet, vt*] episcopalis reputetur, ac catholicae ecclesiae priuilegium habeat, neq. priuata censeatur. Quandoquidem quòd ne ad^b vulgares vsus reuocetur, licet sacra non nominetur, attamen sancta est. Ac [*sanè*] quòd non interuenientibus sacerdotis precibus edificatū est, si collabatur, tanquam sanctum, non iterum^c ad vulgares vsus dedu-

^a οὐκ ἔστιν
^{λ. α. μ. ο.}

^b καὶ ἰνὸς
^{ναι.}

^c καὶ ἰνὸς
^{στῆμι.}

cetur. Digestum 7. tit. 16. lib. 1. dig. est lib. basil. 6. tit. 2. cap. 9. quod habet, vt scriptum est. Digestum 60. tit. 14. lib. 2. est lib. 11. tit. 1. cap. 60. quod eadem dicit. Digestum 23. tit. 2. lib. 6. est lib. 15. tit. 1. cap. 23. thema 2. quod habet, quemadmodum scriptum est. Digestum 14. tit. 1. lib. 8. est lib. 58. tit. 1. cap. 14. thema vlt. quod simili modo habet. Digestum 36. tit. 7. lib. 11. dig. est lib. basil. 59. tit. 1. cap. 36. quod habet quomodo scriptum est. Digestum 63. tit. 2. lib. 17. dig. est lib. basil. 12. tit. 1. cap. 63. thema vlt. quod dicit: Soluitur societas, quum aut personæ, aut res, aut actio, aut voluntas interit. [*Intereunt autem*] personæ maxima aut media^a capitis deminutione, & morte. Res perit, quando aut omnino non subsistit, aut conditionem mutauit, [*quod vel*] consecrata vel publicata sit. Digestum 5. 6. & 62. tit. 1. lib. 18. dig. est lib. 19. tit. 1. cap. 4. quod eadem dicit. Digestum 73. eiusdem tit. & lib. est eiusdem 19. lib. tit. 1. cap. 73. quod sic habet, vt scriptum est. T E X T V S. Et lib. 24. tit. 1. digestum 5. Rectè dono vxori meæ locum, vt in ipso ædem sacram faciat, atque locus fit sacer. Lib. 27. tit. 10. digest. 12. Furiosi curator rem eius dedicare non potest. Lib. 30. digest. 39. Qui rem sacram legat, furere videtur: neque æstimatio [*eius*] præstatur, quoniam nullo prorsus modo distrahitur. Lib. 39. tit. 1. digest. 1. ^b Noui operis nunciatio locum habet, ne contra leges in sacro loco opus fiat. Tit. 3. digest. 17. Sacro loco interueniente seruitus ^c [*non*] consistit. Lib. 41. tit. 2. digest. ^d 31. Desinimus possidere locum, vbi ille sacer factus est: tametsi non vt talem, sed vt priuatum eum habeamus. Tit. 3. digest. 9. Res sacras non acquirimus per longi temporis possessionem. Lib. 43. tit. 1. & 2. Non debet aliquid fieri in sacro loco, & quod factum est, restituitur. Tit. 6. eiusdem lib. digest. 1. Non licet aliquid facere in loco sacro, in-ve eum immittere, quod deformitatem illi, & non ornamentum adferat. Hoc autem ad priuata facta non pertinet. Planè cura sacrorum locorum mandata est his qui illis præfunt. Tit. 8. digest. 2. Non licet in loco

^a κατάστα-
σεως ἐν αὐ-
τῷ, καὶ
status
mutua-
tione.

^b ἀπὸ τῆς
ἀναγορά-
μης ἀπα-
ρτία.
^c Negatio
enim re-
quiritur,
& Pand.
habent.
^d In lib.
nostro est,
30.

sacro ædificare: sed & quod ædificatum est, diruitur. Lib. 44. tit. 6. digest. 3. Non licet rem litigiosam Deo dedicare: & qui hoc fecerit, præstat duplum aduersario, eo quod aduersario traditus sit illo potentiori. S C H O L I V M. Digestum 5. tit. 1. lib. 24. digest. est lib. 30. tit. 1. cap. 5. thema 8. Si magni precij^a monumentum purum vxori meæ donauero, ^a καὶ ὁ νόμος
valet [*donatio*], posteaquam in eo sepelierit. Sed si ipsa in eo ^{φίον.}
sepulta fuerit, fiet ^b sepulturæ nomine religiosum. [*Proinde*] ^b εἰς τὰς
& ad oblationem Dei rectè dono vxori meæ: vel locum, ^{φίον ἐν τῷ}
in quo opus publicum, quod promiserit, faciat, aut sacram ^{ἑωρθεῖον.}
ædem: ac fit locus sacer. Digest. 12. tit. 10. lib. 27. est lib. 38. tit. 10. cap. 10. them. 2. cap. [*¶*] 11. & 12. quæ sic habent: Curator furiosi rectè rem suam quasi furiosi, alienat: non autem furiosi, quasi suam. Potest tamen in furiosi vtilitatem oppignorare, dedicare autem ipsius rem non potest. Digest. 39. lib. 30. est lib. 44. tit. 1. cap. 39. thema vlt. Si quis publica sacra, vel priuata Principis legauerit, furere videtur: nec æstimatio eorum præstatur quoniam alia neutiquam distrahuntur. Principis verò [*priuata*] non nisi ipsius iussu. Digest. 1. tit. 1. lib. 39. digest. est lib. 58. tit. 10. cap. 1. thema 2. Noui operis mutatio in futuris operibus competit. Nam si iam [*aliquid*] factum sit, [*interdictum*] QVOD VI AVT CLAM, quod factum erit [*vt restituatur,*] aut [*illud*] de loco religioso, aut de loco sacro, aut de flumine publico, aut de ripa publica locum habet. Digest. 17. tit. 3. est lib. 58. tit. 13. cap. 17. thema 14. circa finem: Si inter nos locus sacer, aut sepulchri, aut sanctus, situs est, seruitus cōsistere non potest. Dig. 31. tit. 2. lib. 41. est tit. 2. cap. 30. thema 2. lib. 50. Desino possidere, quod alius mihi ademit, & [*vbi*] monumentum [*positum est*], & quod sacrum factum est. Anima duertere autem, in repurgatione positam non esse eam ^c in textu ^c ἐν τῷ
positam legis partem, quæ dicit: tametsi non vt talem, sed priuatum eum habeamus. Acidcirco adhærere illis debes, quæ in basil. continentur. Sed rogabit [*fortasse*] quispiam, quamobrem hæc legis pars quæ habet, Tametsi non vt ta-

lem, sed priuatum eum habeamus, in basil. non sit apposita? Lege cautum est in cap. 13. tit. 4. lib. 50. non rumpi vsu-
pionem inde, quod bonæ fidei possessor per denunciatio-
nem se aliena possidere intelligat. Propter hoc igitur repur-
gationis auctori iniquum esse visum est, si bonæ fidei pos-
sessoris possessio rumpatur, eo quod Deo consecratum sit,
quod bona fide possidet. Atque (*id quidem multo*) magis [*ini-
quum visum est*], si ex iudice hoc non intellexerit, & quasi
priuatum illud possederit. [*Ac*] propter hoc [*quidem*] legis
[*ea*] pars quæ habet, Tametsi non vt sacrum, sed vt priua-
tum eum possideamus: non est recepta. Digestum 9. tit. 3. est
lib. 50. tit. tertij cap. 9. Per diuturnam possessionem vsuca-
piuntur [*res*] corporales, exceptis [*rebus*] sacris, sanctis, pu-
blicis, populi Romani, ciuitatum, item liberis hominibus.
Digestum 1. & 2. tit. 1. lib. 43. digestorum, est lib. quinquage-
simi octauo, tit. decimi quarti, cap. 2. thema penult. Legiti-
ma interdicta competunt diuini iuris causa, sicut [*est*]: NE
QVID IN LOCO SACRO FIAT: VEL, QVOD FACTVM EST, VT
RESTITVATVR: & DE MORTVO INFERENDO, VEL SEPVL-
CHRO AEDIFICANDO. Digestum 1. tit. 6. est tit. 15. libri quin-
quagesimi octauo, cap. 1. quod sic habet: Ait prætor, IN LO-
CO SACRO FACERE, IN-VE EVM IMMITTERE QVID, VETO.
Hoc de loco sacro, non de profano competit. [*Neque huc
spectat*] ne sacer locus adornetur, sed ne [*illi*] noceatur. Sa-
crorum locorum cura ad eos pertinet, qui illa curant. Di-
gestum 2. tit. 8. lib. 43. est lib. 58. tit. 8. cap. 5. thema 11. &
12. quæ sic habent, vt ^a in textu scripta sunt. Digestum 3. tit.
6. libri quadragesimi quarti, est lib. 27. caput nonum, quod
dicit, quemadmodum ^b in textu scriptum est. Sancta verò
hic, nè priuata sancta dixeris: sed monumenta, quæ etiam re-
ligiosa dicuntur. Priuata enim sancta, siue non consecrata, ^c
dominio subijciuntur. TEXTVS. Lib. 45. tit. 1. digestum 38.
Rectè abs te stipulor, vt ædem sacram ædifices. Et in istius-
modi [*re*] locatio valet. Digestum 83. Rem sacram stipula-
ri non possumus, quamuis profana fieri possit. Nam tamet-

^a ἐν τῷ κεί-
νῳ.

^b ἐν τῷ κεί-
νῳ.

^c ἀπὸ τοῦ
κείνῳ.

si locum profanum promiserò, illumque citra dolum meum
consecrari contingat, liberor: nec si locus rursus lege aliqua
sacer esse cœperit, in obligationem reuocor. Neque rem sa-
cræ stipulari possum sub conditione, quando profana es-
se cœperit. Illa enim [*duntaxat*] stipulari possumus, quæ
tempore stipulationis subijci vsibus dominioque nostro
possunt. Digest. 91. Si res in stipulationem deducta in re-
bus humanis sit, sed dari non possit, quod fortè sacra facta
sit: & verò tempore stipulationis vel postea promissoris
[*illa*] fuerit, & deinde sacra facta sit, tenetur [*promissor*]:
quemadmodum etiam, quando [*res ab ipso*] alienata per
alium sacra facta est. Si verò res aliena fuerit, & ab alio eam
sacram fieri contigerit, non tenetur promissor: nisi postea-
quam moram fecit, res sacra facta fuerit. Dig. 137. Inutiliter
stipulor sub conditione, quæ à lege prohibita est: vt, DABIS,
SI QVIS REM SACRAM VENDIDERIT? tametsi fieri possit,
vt postmodum eius ius mutetur. SCHOLIVM. Dig. 38.
tit. 1. lib. 45. est lib. 43. tit. 1. cap. 37. thema 5. quod sic ha-
bet: Rectè stipulor abs te, vt illum sistas, aut [*ædem*] sacram
vel ^a locum religiosum ædifices. Nam & in istiusmodi locis ^a *ἐπιπέ-
τοπον.*
locatio valet. Locatio autem de sacra [*æde*] valet, quæ de ea
ædificanda, non autem [*in locatum*] tradenda, est inita. Si
quis enim monasterium conduxerit, non modò non ex
conductione, tum ^b iure destituta, tum inualida, vtilitatem ^b *παιδείας
μν.*
sentiet: verum etiam punietur. Qui enim conducunt, ac in-
teruenientibus pactis suscipiunt monasteria, vt qui iure im-
probatum contractum inierint, Dei legisque condemnatio-
nem metuunt. & 83. digest. 1. tit. 45. lib. est lib. 43. tit. 1.
cap. 83. thema 4. Neque rem sacram, neque ^c religiosam, ne-
que publicis vsibus in perpetuum segregatam stipulari pos-
sum. Neque [*verò etiam*] hominem liberum, tametsi ex li-
bero seruus, & res sacra publica-ve, priuata fieri possit. Nam
licet locum profanum aut seruum promiserò, ac locum sine
meo dolo consecrari contingat, liberor: nec in obligatio-
nem reuocor: si rursus lege aliqua locus profanus, aut [*ho-*
G iij

^a ἐπιπέ-
τοπον.

^b παιδείας
μν.

^c ἐπιπέ-
τοπον.

mo] liber servus esse coeperit. & thema 7. eiusdem capituli, quod dicit: [Hominem] liberum stipulari non possum sub conditione, quando servus effectus erit: neque locum sacrum^a religiosum-ve, quando profanus [erit]. Illa enim [duntaxat] stipulari possumus, quæ tempore stipulationis subijci vsibus dominioque nostro possunt. Digestum 91. est lib. 43. tit. 1. cap. 91. thema 2. quod eadem ferme comprehendit, quæ patriarcha^b fusiùs scripsit. Digestum 137. est eiusdem 43. lib. & tit. cap. 137. thema 4. quod ait: Inualidè stipulor sub conditione, quæ lege prohibita est: veluti, DABIS, SI PETRVS REM SACRAM, VEL RELIGIOSAM, VEL PVBLICIS VSIBVS IN PERPETVVM SEGREGATAM VENDIDERIT? tametsi fieri potest, vt earum rerum ius mutetur. Idem [est,] si conditio natura impossibilis sit. TEXTVS. Lib. 47. tit. 22. & lib. 48. tit. 4. digestum 1. Qui cum armis locum sacrum occupant, obnoxij pœnæ sunt. Mouetur enim aduersus ipsos lex [Iulia]^c maiestatis. Lib. 50. tit. 16. digest. 17. Sacra non sunt publica. SCHOLIUM. Digestum 2. tit. 22. lib. 47. est lib. 60. tit. 32. cap. 2. Quisquis contra legem collegium fecerit, tenetur ea pœna, qua [tenentur hi] qui cum armis locum publicum vel sacrum occupant. Digestum 1. tit. 4. lib. 48. dig. est lib. 60. tit. 36. cap. 1. Lex de [maiestatis] insidiatoribus similis est legis de sacrilegio. Et tenetur illa, qui aduersus populum Romanum [aliquid] commisit. Et qui dolo [malo] effecit, vt obfides iniussu Principis interciderint: vt armati homines in vrbe aduersus urbem sint, vt locus [aliquis] aut templa occupata, vel seditiosus conuentus factus sit: vt magistratus occideretur. Et qui hostibus nuncium aut literas misit, signum-ve dedit, aut alioqui ipsos iuuit, atque^d adulatus est. Qui denique milites aduersus rempublicam ad seditionem tumultum-ve concitauerit. Digest. 17. tit. 16. lib. 50. est lib. 2. tit. 2. cap. 17. quod sic ait circa initium: Inter publica non continentur, neque sacra, neq. religiosa, neq. quæ publicis vsibus sunt destinata: sed si qua sunt ciuitatē, velut [earum] bona. TEXTVS. Lib. 33. tit. 1. digest. 20. Si legauero

^a ἱερῶν.

^b πατριάρχης.

^c ἐπὶ τῆς θοσώσεως.

^d ἁπογοήτους.

sacrarum rerum custodibus denaria decem, [ita] vt dentur * die festo: videor decem denaria annua relinquere. Lib. ^a τὸ κεφάλαιον ἐπορίης. 34. tit. 1. digest. 17. Si seruis meis ad custodiam templi à me ædificandi destinatis, legauero annua cibaria & vestiaria: capiunt [illi ista] à morte mea, tantisper dum templum consummatum sit. Serui tamen, quos testator ad templi à se ædificandi custodiam destinauit, nisi ipsos manumisit, hæredis manent: vt lib. 40. tit. 12. dig. 35. Lib. 24. tit. 1. dig. 5. Rectè dono vxori meæ rem, quæ Deo offerat. Lib. 34. tit. 2. dig. ^b 37. Si dixerim, vt fiant cruces ex cētum libris, & in illa sacra & de statuatur: ac verò quæ in ea [cruces] sunt omnes argenteæ & æræ sint: argenteas facere hæres cogetur. SCHOLIUM. Digest. 20. tit. 1. lib. 33. dig. est thema vlt. cap. 20. tit. 4. lib. 44. quod sic habet, vt^c in compendio propositum est. Digest. 17. tit. 1. lib. 34. est basil. lib. 44. tit. 14. cap. 17. quod ita habet, quemadmodum^d compendiose propositum est. Digest. 35. tit. 12. lib. 40. est lib. 48. tit. 8. cap. 35. Quum quidam ædificaret oratorium, destinauit illi seruos, hi hæredis erunt. Digest. 5. tit. 1. lib. 24. est lib. basil. 30. tit. 1. cap. 5. thema 8. quod partim ita habet, vt^e in textu positum est. Digest. 37. tit. 2. lib. 34. est lib. 44. basil. tit. 15. cap. 37. thema vlt. quod sic habet: Si dixerim, vt fiant cruces ex centum libris, & in illa sacra æde statuatur: ac verò quæ in ea [cruces] sunt, omnes argenteæ & æræ sunt, argenteas facere hæres cogetur: non autem æreas aut aureas dare [poterit.] TEXTVS. Lib. 35. tit. 2. digest. 1. In ijs quæ Deo legata sunt, locus [est] Falcidiæ. Lib. 50. tit. 12. digest. 2. Si quis rem [aliquam] ^f vouerit, ipse obligatur, non autem res. Quando verò res soluitur, ipsa sacra non efficitur, sed promissori liberatur. Ex tali autem promissione sui iuris puberes obligantur, non autem alienæ potestati obnoxij sine patris domine authoritate. Si decimam quis bonorum voueat, non priùs [illa] in eius bonis esse desinit, quàm ipsam separet: si verò ea nondum separata decesserit, obstringuntur hæredes eius. ^g Voti enim obligatio ad hæredes transit. Lib. 1.

^b In lib. nostris. 39.

^c πτωχίδων.

^e ἐπὶ τῷ κεφαλαίῳ.

^f κερατοφόρητον.

^g καὶ πτωχίδων.

*ἡ μὴ ἀ-
σπίαις.*

*ἡ δὲ ἐν
τῷ αὐτῷ κε-
φαλαίῳ.
* In lib.
nostris in-
scribitur,
De eccle-
siasticis
canoni-
bus, &c.*

*ἡ δὲ τὸ
κεφάλαιον.
* ἡ δὲ τὸ κε-
φάλαιον συ-
ντάξι.*

cod. tit. 2. const. 1. Licet unicuique in suprema voluntate sanctis ecclesijs relinquere. Firmas enim morientium voluntates esse oportet. Const. 13. Licet viduis, diaconissis, virginibus Deo dicatis, ^a sanctimonialibus, & alijs religios[s] [feminis], vt vel iusto testamento, vel codicillo, vel voluntate non scripta, siue institutione, siue substitutione, siue legato, vel fidei commisso, seu speciali seu vniuersali, [aliquid] relinquunt ecclesijs, clericis, monachis, aut pauperibus. SCHOLIUM. Digest. 1. tit. 2. lib. 35. dig. est lib. 41. basil. tit. 1. cap. 1. thema 3. quod partim dicit, etiam quæ Deo legantur, Falcidiæ obnoxia esse. Verum ^b in scholio ad idem cap. dicit hæc expressè Palæus: ^c De diuersis ecclesiasticis capitulis, nouella 131. non permittit Falcidia accidi, quæ in pias causas legata sunt. Scholiastes verò hæc dicit: Existimo præsens [hoc] digestum abrogatum esse à nouella 131. quæ posita est in tit. 3. lib. 5. & mox latiùs docet, quomodo hæc lex abrogata sit. Atque hæc quidem dixerunt scholiastes & Palæus. Mihi autem videtur, illos non rectè nouellam intellexisse. Non enim indistinctè retenta Falcidia dantur, quæ in pias causas relicta sunt. Sed si hæres dolum in dandis legatis committat, perdit competentem sibi Falcidiam, & dat legata, quemadmodum nouella dicit: si verò probè in illis dandis versetur, percipit competentem sibi Falcidiam. Loquitur enim ipsa nouella lib. 5. tit. 3. cap. 9. posita, hunc admodum expressis verbis: Si verò hæres ea quæ in pias causas relicta sunt, non impleat, dicens, non sufficere ad has relicta sibi patrimonium: iubemus, vt omni lucro quod ex Falcidia prouenit vacante, quicquid in huiusmodi facultatibus inuentum fuerit, prouidentia sanctiss. locorum episcopi totum in causas, ad quas relicta sunt, procedat. Quæras verò totum 9. cap. atque legas, quum [cognitu] necessarium sit. Digest. 2. tit. 12. lib. 50. dig. est lib. basil. 54. tit. 14. cap. 8. quod sic habet, vt ^d in textu scriptum est. Constit. 1. tit. 2. lib. 1. cod. est cap. tit. 1. lib. 5. quod ita habet, vt ^e in textu sub compendio est propositum. Const. 13. eiusdem tit. & lib.

** In lib.
nostris,
16.*

*b. ἡ μὴ ἀ-
σπίαις.
* In lib.
nostris 18.
* In lib.
nostris 19.*

** ἡ δὲ τὸ κε-
φάλαιον.*

lib. in basil. non est posita. TEXTVS. Const. ^a 19. Quæ donationes citra actorum confessionem vsque ad quingentos solidos in ecclesiam, xenodochium, nosocomium, orphanotrophium, vel ptochium fiunt, valent. Reliquæ verò, tametsi in pias causas fiant, quæque amplioris quingentis solidis quantitatis esse dicuntur, exceptis Imperialibus donationibus, ^b actorum confessione opus habent. Const. ^c 22. Quæ ex liberalitate curialis ad venerabiles domus perueniunt, à lucratiorum inscriptionibus immunia sunt. Const. ^d 23. Si quid donatum, aut hæreditas legatum-ve rerum mobilium vel immobilium in redemptionem captiuorum venerabili [cuipiam] loco relicta sit: [actio] personalis, in rem, & hypothecaria competit, & sola centum annorum præscriptione [qui horum quippiam vindicant] reiiciuntur. Hoc enim tempus diuturnæ vitæ hominis est. Const. 25. Si quis CHRISTVM Dominum heredem scripserit, neq. oratorij appellationem addiderit: ecclesia loci, in quo defunctus habitabat, scripta videtur. Idem etiam in legato. Procedit autem [quod relinquitur] in alimoniam pauperum. Si verò cuipiam sanctorum angelorum aut martyrum reliquerit, neque mentionem fecerit domuum: [tum] si quidem in illa ciuitate eius-ve territorio istiusmodi domus sit, illa capit: sin minus, [ædes sacra] quæ in metropoli est, accipit. At si neque illic istiusmodi ædes sit, loci ecclesiæ, illis alijs sacris ædibus cedentibus, ista capiunt: si modò defunctum non aliud cogitasse, ac aliud locutum esse ostèdatur. Tunc enim quod verum, non autem quod scriptum est, obtinet. Cæterum si certum locum dixerit, inueniantur autem in ciuitate, ei-ve ^e vicinis locis multa eiusdem nominis: tum si erga hominum quempiam maiorem affectionem habuerit, sæpius-ve accesserit, illi reliquisse videtur. Verum si tale nihil inueniatur; quæ ex istiusmodi ædibus magis indiget, accipit relicta. SCHOLIUM. Const. 19. tit. 2. lib. 1. cod. est cap. 8. tit. 1. lib. 5. basil. quod sic ad verbum habet, quemadmodum in textu scriptum est. Nota verò, quòd const. 22. in lib. 5. tit. 1.

1. cap. 10. posita est, verumtamen non vt in textu habetur, sed aliter. Dicit enim: Ne describatur ecclesia, aut venerabilis domus, aut monasterium in lucrum. Obserua igitur hoc, quod multum vtilitatis adfert, aduersus eos qui monasteria^a donant, & vident aut emunt venerabiles domus. Const. 23. & 25. in basil. non sunt posita. Tu vero scias, quod tametsi illa const. statuatur, solo centum annorum curriculo venerabiles domus reijci: [contra] tamen 1. cap. nouellae Iustiniani III. siue vlt. cap. tit. 2. lib. 5. basil. hęc in hęc verba sanciat: nulla actio, quae venerabili cuiquam domui competit, siue personalis siue hypothecaria sit, transcendit quadraginta annos temporalium praescriptionum, quae vnicuique istiusmodi sacrae domui competunt, & quidem sua tempora seruant. TEXTVS. Et tit. 3. eiusdem lib. const. 24. ait, ratum firmumque esse, quod pauperibus relinquitur. Const. 28. eiusdem tit. Valet, quod in redemptionem captiuorum relinquitur. Et si quidem testator dixerit, quis [isti] rei operam nauare debeat: is exigit, & pro sua conscientia statutum adimplet. Sin autem personam non dixerit, [illius] ciuitatis, in qua testator natus est, episcopus relictum percipit: dono apud praesidem in acta referendo datarum sibi pecuniarum quantitatem, ac post annum redemptorum numerum & data pro his [precia] manifesta facturus. Quod si testator barbarae nationis fuerit, & de eius patria aliqua ambiguitas emerferit: episcopus loci in qua defunctus est, pecunias accipit, & quod praescriptum est adimplet. Qui vero [aliquid] relictum [esse] scit, recte facit, si [id] rectori prouinciae & episcopo dicat, neque [idcirco] delator efficitur. Const. 3. tit. 2. nouellarum dicit, [illius] ciuitatis, in quo testator domicilium habuit, episcopum pecunias capere, & quae constituta sunt facere. Const. 45. Si annum [idque] perpetuum legatum aut munus vel venerabilibus locis, vel clero, vel monachis, vel sanctimonialibus, vel pauperibus, vel breuiter venerabilibus & non prohibitis collegijs, relictum aut donatum fuerit, non licet de illis transigere: nisi si vber, nul-

lisq. publicis [praestationibus] oneratus redditus detur. [Detur] item nunquam alienanda accessio, quae non minus quadrante puri [integritate] redditus contineat. Oportet autem de his pacta & transactiones scriptas fieri, easque in [actorum] monumenta referri. Si contra haec [factum sit], dato auro qui transactionem fecit, excidit, atque rem venerabilis domus vindicat, hypothecae nomine res eius qui reliquit, in fructibus, redditibus, omnique legitima accessione [sibi obstrictas] habens. Neque [verò eius] actioni longi temporis praescriptio aduersatur. ^a Singulis enim annis nascitur. Sanè verò qui aurum dedit, sibi obnoxium habet eum qui cum ipso contraxit, eiusque heredes, vt eiusdem tit. const. 55. [tradit.] SCHOLIVM. Const. 24. tit. 3. lib. 1. cod. est lib. 44. tit. 18. cap. 34. Non autem in basil. positum est, vt cod. tradit. sed dicit illud ita: Quod pauperibus relinquitur, ne incertum existimator. Const. 28. in basil. non est posita. Const. 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 131. [ac] posita [est] in lib. basil. 5. tit. 3. cap. 8. quod sic habet: Sed & si quis pro redemptione captiuorum, aut alimonia pauperum, hereditatem vel legatum, in rebus mobilibus, aut sese mouentibus, aut immobilibus, siue semel siue annum reliquerit: & hoc modis omnibus secundum testatoris voluntatem per eos qui id exequi iussi sunt praestator. Si specialiter non dixerit, cuius loci pauperibus haec reliquerit: iubemus, vt religiosiss. ciuitatis episcopus, in qua testator domicilium habuit eas res ad se recipiat, & inter pauperes suae ciuitatis distribuatur. Caeterum const. 45. tit. 2. nouellarum in basil. non est posita, similiter neque const. 55. eiusdem tit. & lib. TEXTVS. Const. verò 3. tit. 2. nouellarum de huiusmodi legato dicit: Si qui [id] capere & dare iussi sunt, aut locus ex quo constitutum est dari, in eadem aut vicina prouincia sint, ne quo modo illud alienetur: sin in remotioribus sint partibus: licet vtroque consentiente vicinum [aliquem] redditum vberem neque multis praestationibus praegratum, cum accessione quadrantis relictæ quantitatis, pro illo capi. Si verò

vendere legatum velint, ne minus precij nomine capiant, quam ex legato per triginta quinque annos colligatur: ita tamen, vt precium ad utilitatem venerabilis domus, cui relictum est, procedat. SCHOLIVM. Const. 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniiani 131. [ac] posita [est] in lib. 5. basil. tit. 3. cap. 9. quod & integrum in initio presentis cap. insertum est, ita incipiens: Sed & si quis pro redemptione captiuorum. TEXTVS. Const. 48. tit. 3. lib. 1. ait, Quod quis recte captiuos hæredes scribat, hæreditatemque episcopus & œconomus ciuitatis, in qua [testator] larem fouit, suscipiant, qui aut rerum precia, aut immobilium redditus in redemptionem captiuorum consumant: & [non] retenta Falcidia conueniantur propter debita. Et, [quod] pauperes recte quis hæredes scribat, ac [tum] si non definiat, quos [hæredes esse velit] xenodochus eiusdem vrbs facultates capiat, & ex venditione illarum redditus comparet. Si verò multi xenones in ciuitate sint, pauperrimus illas capiat: eam [autem] rem episcopus & sub ipso constituti clerici discutiant. At si ciuitas xenonem non habeat, res per episcopum aut œconomum in pauperes alioqui-ve egenos non retenta Falcidia distribuuntur. Sin autem in certam personam, venerabilem-ve certam domum respiciens reliquerit: illa sola capit, non subiens Falcidiam. Constit. verò. 3. tit. 2. nouellarum in pauperes per episcopum distribui ait. Et const. 52. tit. 2. lib. 1. cod. ait, quod si quis grauetur substitutione aut restitutione, si liberi non existant, ac nolens matrimonium contrahere suscipiat vitam monasticam: res [relictas] in perpetuum retineat: ac dum superest, insumat, aut relinquat quomodo vult: dummodo in pios vsus. [Quod] etiam si sub conditione suscipiendorum liberorum illis relictum sit [aliquid] id habeant, tametsi liberos non suscipiant. [Et quod] hoc ipsum [obtineat] & in virginitati seruandæ obstrictis mulieribus, & in matrimonium contrahere prohibitis clericis. Constit. 2. lib. 1. nouellarum dicit, quod, si legato, aut restitutione grauatus sub conditione nuptia-

^a In lib. nostris 37.

^b Negatiuam particulam ex ipsa const. adijcio.

^c Græca corruptè habent: εις τὸ πτωχόν ἢ ἀδελφόν ἢ ὀνομασθέντα ἢ ἐκκλησίαν.

^d In nostris περὶ τῆς νεύσεως.

rum, vel si liberi non existant, clericus, monachus, diaconissa, vel ascetria fiat, restitutio extinguatur, Et [quod] clerici ac diaconissæ ecclesiarum, quando vsque ad finem vitæ suæ in ijs permanerint: sub hac conditione donata vel relicta, in pios vsus insumere aut relinquere poterunt. Si autem monachi aut ascetriæ monasteria deserant, istiusmodi res cum alijs ipsorum bonis ad monasteria pertinere. Si tamen ad redemptionem captiuorum aut exhibitionem pauperum prædictis conditionibus substitutio fiat: nullo prædictorum modorum [hanc] excludi. SCHOLIVM. Const. 48. tit. 3. lib. 11. cod. non est posita in basil. const. verò 3. lib. 2. nouellarum, est nouella Iustiniiani 131. posita [que est] in lib. basil. 5. tit. 3. cap. 8. quod & secundo abhinc superiori Scholio insertum est. Const. 52. tit. 2. lib. 1. cod. in basil. non est posita. Verùm const. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniiani 123. ac posita est in lib. basil. 4. tit. 1. cap. 5. & 6. ad eundem propè modum, quo hic. TEXTVS. Dicit porrò 1. eaque vnica const. tit. 48. lib. 6. cod. valere quod relinquitur licito [cuiquam] collegio aut corpori, clericis collegis puta, aut curiæ, aut cohorti præsulis, aut medicis, aut doctoribus, aut aduocatis, aut militibus, aut eiusdem artis opificibus, aut sacerdotibus, aut cuiquam alij: & diuidi viritum ex æquo [ijs] qui tempore mortis in albo reperiantur: præterquam si certam quantitatem testator vnicuique attribuerit. Et in fine eiusdem const. [dicitur], quod, si semel aut annum in pios vsus relictum sit [aliquid] aut ecclesijs, aut xenonibus, aut ptochijs, aut venerabilibus domibus, aut communi clerico, aut ad captiuorum redemptionem, [aut] ipsis pauperibus, vel captiuis, valeat defuncti voluntas. [Lib.] Instit. 3. tit. 27. [habetur:] Interdum quod per errorem non debitum, solutum est. non repetitur: vt in ijs, quæ venerabilibus domibus vel religionis vel pietatis intuitu legita sunt. [Lib.] Instit. 4. tit. 16. Quod venerabilibus locis legatum est, ex inficiatione duplatur. Dicit etiam const. 2. tit. 2. nouellarum, quod si qui cuiunque venerabili domui

^a ἀπαρτίως.

^b εἰς τὸ πτωχόν ἢ ἀδελφόν ἢ ὀνομασθέντα.

^c In nostris lib. 28.

vbilibet constitutæ infructuosam possessionem donauerint, vendiderint, alio-ve modo suppeditarint, aut [etiam] reliquerint: illa publicorum tributorū nomine non oblædatur, neq. quacunq. alia de causa pregrauetur: sed omne istiusmodi grauamen in eos qui dederunt, earumq. heredes redundet: [quippe] qui & datas possessiones recipere, & omne damnum quod venerabili domui obuenerit, præstare cogantur.

^a dñs emōs.

Quòd [item], si ^a fortè dolo malo aliquo pro istiusmodi infructuosis non nihil à venerabilium domuum [dispensatoribus] datum fuerit: id quod datum est, venerabilis domus lucretur, & res infructuosæ ei qui dedit, eiusque hæredibus restituantur. Const. autem 1. eiusdem tit. ait, quòd, qui œconomus, [religiosarum domuum] præfectus, xenodochus, nosocomus, ptochotrophus, orphanotrophus aut gerontocomus tale quippiã fecerit: de suo ei qui dedit, quòd illi inde damnum obuenerit, refarciat. SCHOLIUM. Const. 1. tit. 48. lib. ^b 1. cod. posita est in lib. 44. tit. 18. cap. 30. quòd quere. Circa medium enim tractat, quæcunq. in textu scripta sunt. Quæ verò dicuntur comprehendii in 27. tit. [lib.] 3. & 16. tit. [lib.] 4. Instit. in basil. non sunt posita. Sanè verò const. 2. tit. 2. nouellarum, est cap. 18. tit. 2. lib. 5. quòd ferè eadem dicit. Const. autem 1. eiusdem lib. nouellarum in basil. non est posita.

^b In textu 6. sed neutrobi tale quiddam inuenitur.

DE SACRIS VASIS, ET DONARIIS.
Cap. II.

Apostolorum canon 73. concilij 1. & 2. in æde sanctorum Apostolorum coacti, canon 110. ex epistola Cyrilli ad Domnum, caput. 2. TEXTVS. Const. 17. tit. 2. lib. 1. cod. ait, quòd dum extra sacra vasa [aliæ] res mobiles sunt, rerum necessariorum immobilium & sacrorum vasorum alienatio atque hypotheca cessat. Et const. ^c 21. eiusdem tit. ait, quòd qui non per causam redimendorum captiuorum sacra vasa vel donaria emit, aut in hypothecam pignus-ve capit: etiam precio excidat: eaque per episcopos, œcono-

^c In lib. nostris 17. in qua superioris proximi nulla mentio.

mos, & vasorum custodes vindicantur, etiamsi conflata sint: aut illorum exigantur precia, si non compareant. Dicit lib. 18. tit. 1. dig. 62. quòd qui nesciens rem sacram propriuata comparat, licet venditio non teneat, tamen [actionem] aduersus venditorem habeat, in quantum eius interfuit, ne deciperetur. Et [lib.] Inst. 2. tit. 1. dicit, quòd sacra vasa neque alienentur, neque obligentur, nisi propter redemptionem captiuorum. Const. autem 1. tit. 2. nouellarum, pœnis subijcit eos, qui sacra vasa contra legem aut oppignerant, aut vendunt, aut conflant, nisi propter redemptionem captiuorum. SCHOLIUM. Const. 17. tit. 2. lib. 1. cod. non est posita in basil. neque 21. Verùm digest. 62. tit. 1. lib. 18. est lib. 19. basil. tit. 1. cap. 62. thema 2. quòd habet, vt in textu scriptum est. Tit. 1. [lib.] 2. Instit. in basil. non est positus. Const. 1. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 120. Hoc autem eius caput non est positum in basil. TEXTVS. Const. 2. eiusdem tit. dicit, vt ne sacra vasa ecclesiæ Constantinopolitanæ, aut vbicunq. constitutorum oratoriorum, aliter vendantur, opponantur-ve pignori, quàm pro captiuorum redemptione. Sanè si plura vasa sint, quæ necessarium [desse] vsu non præbeant, & vsuueniat, vt aliqua venerabilium domuum ère alieno grauetur, neque suppetant aliæ res mobiles, ex quibus æs alienum solui debeat: facultas erit, vt actorum monumentis episcopo alienante, apud metropolitam: metropolita verò, apud ipsius patriarcham citra damnum confectis, superflua alijs venerabilibus domibus, quæ [his] opus habent, vendantur, aut conflentur, ac [deinde] vendantur, preciumque eorum ad dissoluendum æs alienum conferatur, ne illarum res immobiles alienentur. Dicit porrò lib. 1. tit. 18. digest. 13. quòd præfides conquirere debeant sacrilegos. Et lib. 10. tit. 2. digest. 4. quòd quæ sacrilegio quæsitæ sunt, hæredes [inter se] non diuidant. Et lib. 45. tit. 1. digest. 26. quòd inualidè quispiam se sacrilegium facturum promittat, atque inde actio non competat. SCHOLIUM. Constit. 2. tit. 2. nouella-

^a In lib. nostris 27.

rum, est nouella Iustiniani 120. posita [que est] in lib. 5. basil. tit. 2. cap. 21. quod habet, vt in textu comprehensum est. Digest. 13. tit. 18. lib. 1. est lib. 6. tit. 1. cap. 42. quod sic habet: Præses pacis curam habeto, sacrilegos, plagiaros, fures, ac [eorum] receptores conquirens, eorumque delictum [supplicio] persequens. Digest. 4. tit. 2. lib. 10. est basil. lib. 42. tit. 3. cap. 4. thema 2. quod dicit: Exceptis enim nominibus, reliquæ res ^a in iudicium familiæ erciscundæ deducuntur etiam mala medicamenta & libri magici ac similes: sed officium iudicis est, vt protinus hæc corrumpat. Porro quæ sacrilegio, peculatu, vi aut aggressura quæ sita sunt, non diuiduntur. Tu verò scias, quòd quæcunque mala fide defunctus possedit, non deducantur ^b in familiæ erciscundæ iudicium, sed custodiantur domino. Digestum 26. tit. 1. lib. 45. dig. est lib. basil. 43. tit. 1. cap. 25. quod ait: Turpes stipulationes nullius sunt momenti: veluti si quis homicidium vel sacrilegium promittat se facturum. Neque enim ex huiusmodi [obligationibus] actio competit. TEXTVS. Et lib. 48. tit. 4. digest. 1. quòd crimen ^c læsæ maiestatis sacrilegio simile sit. Et tit. 13. eiusdem lib. digestum 1. [quòd] sacrilegij actio moueatur aduersus eum, qui ex sacris pecunijs [quippiam] abstulit, vel in rem suam vertit, vel dolo fecit, quòd horum quid fieret. Digest. 4. Sacrilegi pro qualitate delicti puniuntur. SCHOLIUM. Digest. 1. tit. 4. lib. 48. dig. est basil. lib. 60. tit. 36. cap. 1. quod dicit: Lex de [maiestatis] insidiatoribus similis est legis de adulterio. Et tenetur illa, qui aduersus populum Romanum [aliquid] commisit. Et qui dolo [malo] effecit, vt obsides iniussu Principis interciderint: vt armati homines in vrbe aduersus urbem sint: vt locus [aliquis] aut templa occupata, vel seditionis conuentus factus sit: vt magistratus occideretur. Et qui hostibus nuncium aut literas misit, signum-ve dedit, aut alioqui ipsos iuuit, & ^d adulatus est: qui [denique] milites aduersus rem publicam ad seditionem tumultum-ve concitauerit. Dig. 1. tit. 13. eiusdem lib. dig. est lib. 60. tit. 45. cap. 2. Pe-

^a εἰς τὸ δίκαιον τῆς φαιμίλιæ κληρονομήσεως.

^b εἰς τὸ δίκαιον αἰρετικῶν διγασίριον.

^c ἡθελοσώσως.

^d παρονομήτως.

2. Peculatus [actio] mouetur aduersus illum, qui ex pecunia sacra, ^a religiosa, publica-ve [quid] abstulit, vel in rem suam conuertit, qui-ve dolo effecit, vt horum quippiam fieret: nisi si cui à lege [id] permisiū sit. [Denique] qui auro argento-ve publico æs vel aliud [quippiam] quo ea peiora fiant, immiscuit. Dig. autem 4. in basil. non est positum. IVS POSITIVVM. Dig. ^b 6. Ex sacra æde priuatas pecunias subripere, non sacrilegium, sed furtum est. In dig. 16. tit. 19. lib. 48. dicitur, locum furem à sacrilego discernere. Et lib. 6. cod. tit. 2. const. 3. eum qui furatur quod nondum Deo dedicatum est, vt furem [in iudicio] conueniri. SCHOLIUM. Digest. 6. tit. ^c 13. lib. 48. dig. est basil. lib. 60. tit. 45. cap. 6. & ait: Subripere ex sacra æde pecunias priuatas, non sacrilegium, sed furtum est. Dig. 16. tit. 19. lib. 48. dig. est lib. basil. 60. tit. 51. cap. 16. quod ait, locum facere, [vt idem vel] furtum vel sacrilegium [sit.] Et videntur quidē contraria esse [hæc] capita, non sunt tamen. Ac [certè] quidem qui priuatas pecunias furatur, tametsi ex loco sacro furetur, fur est: qui autem Deo dedicata furatur, tametsi ex loco priuato furetur, tanquam sacrilegus tenetur. Veruntamen quia sunt res quædam sacræ Deo non dedicatæ, veluti simulachra quæ priuatim ad nos pertinent, & reliqua necdum templis aut monasterijs dedicata: secundum hoc dicit 16. cap. tit. 51. lib. 60. locum facere furtum aut sacrilegium. Qui enim sacram imaginem in cella nostra furatur, non sacrilegus est, sed fur. [Siquidem] si hoc ita non interpretabuntur, eum qui numismata imaginem Christi aut Dei genitricis habentia furatur, tanquam sacrilegum in ius vocari, omnino [necesse est, vt] dicamus quod [sanè &] absurdum [est] & falsum. Const. 3. tit. 2. lib. 6. cod. est basil. lib. 60. tit. 6. cap. 20. quod dicit: Qui rem haud dum dedicatam furatur, furti tenetur. Non enim sacrilegus est, qui rem nondum consecratam furatur. Ex hoc igitur capite apparet, rectè solutam esse, quæ superius esse videbatur, capitum contrarietatem. TEXTVS. Lib. 48. tit. 13. const. ^d 7. Sacrilegij pœna pro qualitate persona-

^a ἐπιμαρτυρία.

^b In lib. nostris 5.

^c In Graecis malè

4.

^d In lib. nostris 6.

rum, delicti, temporis, etatis & sexus, grauior aut leuior infligitur. Nonnulli enim bestijs traduntur, nonnulli exuruntur, aliqui in furcas suspenduntur. Moderata verò pœna est, si nocturnus sacrilegus bestijs tradatur: diurnus verò, qui modicum aliquid ex templo tulit, metalli pœna coerceatur: aut si honestiore loco natus sit, deportetur. Dig. ^a 11. Sacrilegi capite puniuntur. Sunt autem sacrilegi, qui publica sacra compilant: at qui priuata sacra ediculasque incustoditas spoliant, minus quàm sacrilegi, amplius quàm fures puniuntur. Item qui peregrina sacra suffuratur, sacrilegij crimini obnoxius est. Ceterum si is cui sacrorum custodia concredita est, ex illis aliquid subriperit, legi obnoxius non est. Dig. ^b 12. Deportatur qui hominem in arculam includit, eamque in templo deponit, si ille de illa exiens nonnulla de templo suffurerit. Digest. ^c 16. Sacrilegij iudicium etiam aduersus hæredem competit: nam de sublati pecunijs in eo est quæstio. SCHOLIUM. Digestum 7. tit. 13. lib. 48. non est positum in basil. neque [etiam] 11. Verum 12. est caput decimum tertium, tit. 45. lib. 60. quod habet, vt in textu scriptum est. Similiter 16. est cap. 16. eiusdem lib. & tit. quod eadem recenset.

^a In lib. nostris 9.

^b In lib. nostris 10.
^c In lib. nostris 14.

^d ἀποστρέφειν.

DE CLERICIS ^a SCHISMA FACIENTIBVS, ET
citra voluntatem episcoporum altaria erigentibus.
Cap. III.

A Postolorum canon 31. concilij Antiocheni canon 5. concilij Carthaginensis canon 10. concilij sexti canon 31. concilij 1. & 2. in æde sanctorum Apostolorum [habiti] canon 12. 13. 14. 15.

TITVLVS TERTIVS

De precibus, cantu, lectione, oblatione, communionem, & vestitu, atque ministerio lectorum, cantorum, & ministrorum.

^a καὶ ἐκείνους
^b προστάξας

QVALES PRECES POPVLVS AVDIAT, ET,
Quapropter in orientem prospicientes precemur.

Cap. I.

CONCILII Laodiceni canon 5. 19. Basilij ex cap. 27. De sancto spiritu. TEXTVS. Const. 17. tit. 1. nouellarum dicit, preces sacrosanctæ communionis & sacrosancti baptismatis à populo exaudiri debere. SCHOLIUM. Const. 17. tit. 1. nouellarum, est cap. 21. tit. 1. lib. 3. basil. quod sic habet: Ad hæciubemus, vt omnes episcopi pariter & presbyteri, non tacito modo, sed clara voce, quæ à fidelissimo populo audiatur, sacram oblationem, & preces in sancto baptisinate adhibitas celebrent: quò ad maiorem exinde compunctionem ac domini Dei glorificationem audientium animi efferantur.

QVOS, QVOMODO, QVALIA CANERE, PRECARI, aut legere oporteat.

Cap. II.

A Postolorum canon 60. 85. concilij Laodiceni canon 15. 17. 18. 19. 23. 59. concilij Carthaginensis canon 24. 46. 103. concilij sexti canon 33. 63. 75. 81. concilij Niceni secundi canon 14.

IN SABBATIS EVANGELIVM CVM ALIIS

[sacris] scripturis legi oportere.

Cap. III.

Concilij Laodicensi canon 10.

DE SACRA OBLATIONE ATQVE COMMUNIONE. Cap. IIII.

Postolorum canon 3. 4. 31. concilij Nicæni canon 18. concilij Ancyрани canon 1. concilij Neocæsariensis canon 13. concilij Laodicensi canon 19. 49. concilij Carthagenensis canon 37. 41. 47. concilij sexti canon 21. 23. 28. 57. 58. 32. & 101.

QUOMODO CLERICI ET LAICI PACEM DENT. Cap. V.

Concilij Laodicensi canon 19.

^{κατανοη.} DE HIS QVI DVBITANT EVCHARISTIÆ SACRAMENTUM sumere à presbyteris coniugatis. Cap. VI.

Concilij Gangrensis canon 4.

^{επισ.} QUOD HIS SOLIS ^b QVI SACERDOTALIS ORDINIS sunt, in altari communicare liceat, & Ne mulier ad altare ingrediatur. Cap. VII.

Concilij Laodicensi canon 19. 44. concilij sexti canon 69. 70.

QUANDO OFFERANT, AC COMMUNIONEM exhibeant ^c episcoporum vicarij. Cap. VIII.

^{επισκοποι.}

Concilij Neocæsariensis canon 13.

NE DIACONVS OFFERAT, NEQVE PRESBYTERO communionem exhibeat. Cap. IX.

Concilij Nicæni canon 18.

DE VESTITV ET MINISTERIO LECTORVM, cantorum & ministrorum, & Quòd non oporteat ministrum panem [sacratum] dare, aut calicem ^b consecrare. Cap. X.

^a παρετης.
^b ευλαγηει.

Concilij Laodicensi canon 21. 22. 23. 25. 43. concilij sexti canon 27. concilij Nicæni secundi canon 14. 16.

DE HIS QVI QVVM IN CIVITATE SVNT, IN tribus hebdomadibus non communicant. Cap. XI.

Concilij Sardicensis canon 11. concilij sexti canon 80.

DE HIS QVI SCRIPTVRAS AVDIVNT, ET IN postremis precibus non permanent, neque communicant. Cap. XII.

Postolorum canon 8. 9. concilij Antiocheni canon 2.

DE HIS QVI DAEMONE OBSESSI SVNT, QUOMODO communicent, aut non. Cap. XIII.

Postolorum canon 79. Timothei canon 3.

DE HIS QVI EXTRA ECCLESIAS OFFERVNT, aut ^c cœtus conuocant. Cap. XIII.

^c εκκλησιαστικων.

Postolorum canon 31. concilij Gangrensis canon 6. concilij Antiocheni canon 2. 5. concilij Laodicensi canon 58. concilij sexti canon 31. 59. TEXTVS. Const. 7. tit. 2. nouellarum & 3. tit. 2. aiunt, quòd eum qui oratorium aut ecclesiam ædificare velit, ea de re cum ciuitatis

episcopo verba facere oporteat, & sufficientes [sumptus] ad incendenda luminaria, ad sacrum ministerium, ad sartam teetam loci conseruationem, & ad sustentationem eorum qui [illic] assideant, donare. Deinde verò episcopum rem omnibus manifestam reddere, publicè illuc procedere, & adhibitis precibus crucem figere, ac tum [demum] opus inchoari [debere]. Et, quòd qui nouum [oratorium] extruere, vel vetus reuocare cœperit, cœptum perficere ab œconomis, episcopo, & magistratu cum hæredibus cogatur. SCHOLIVM. Const. 17. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 67. & non est posita in basil. Const. 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 131. [atque] est in lib. 5. basil. tit. 3. cap. 4. & 5. quæ etiam habent vt in textu^b compendiosè propo-
^a Non cū hic posita const. sed eum const. 8. tit. 5. eiusd. lib. pro pemo- dum conueniunt.
^d Non πληθύντες sed συχνο- φούντες λε-
 go.

sunt. TEXTVS. Quòd si quis in priuato suburbano aut prædio sine clericis à locorum episcopo deputatis, sacrum ministerium peragat, vel aliquibus peragere concedat: locus, in quo id sciète domino factum est, per episcopum, œconomum & magistratum addicitur ecclesiæ, secundum constit. 3. tit. 2. nouellarum. Constit. autem 6. tit. 1. nouellarum, illum confiscari dicit. Et constit. 15. tit. 3. lib. 1. eod. Si verò rem illam ignorauit dominus, non multatur: sed scientes procuratores, & conductores, emphyteutæ rebus ipsorum ecclesiæ addictis, extra prouinciam mittuntur in exilium. Præfecti verò qui scientes hæc^a permittunt, quinquaginta libris multantur, & cohors tantidem. Licet interim, vt qui in ædibus oratoria habent, [inibi] presentur: non verò etiam [diuina] ministeria contra [iam] dicta exequantur. SCHOLIVM. De const. 3. tit. 2. nouellarum, tractauimus in præcedenti scholio. Const. 6. tit. 1. nouellarum, quæ confiscari dicit locum, in quo præter scientiam episcoporum sacrum aliquod celebratur, est nouella Iustiniani 58. quæ etiam irrita facta est, vt quæ in basil. posita non sit. Constit. 15. tit. 3. lib. 1. cod. in basil. non est posita.

^a Λεπτό-
^b γινώσκω.

^b συνο-
^c δισου.

^a Non cū
hic posita
const. sed
eum const.
8. tit. 5.
eiusd. lib.
pro pemo-
dum con-
ueniunt.
^d Non
πληθύντες
sed συχνο-
φούντες λε-
γο.

DE EPISCOPIS, AUT CLERICIS, QUI CVM HÆRETICIS aut Iudeis communicant, vel preces coniungunt, aut ipsis operari [sacris] permittunt, vel ipsorum sacrificium suscipiunt. Cap. XV.

Postolorum canon 10. 45. 46. concilij Antiocheni canon 2. concilij Laodicensi canon 33. TEXTVS. Const. 4. tit. 6. nouellarum ait, quòd qui hæretici cœtus cogunt, quique apud illos congregantur, in^a Digestis de-
^a Pro digne-
 sor, ma-
 lim dicta-
 ξέων, con-
 stitutio-
 nibus, at-
 que ita
 cum no-
 uella 132.
 congrue-
 ret.
^b παρο-
 χίας κη-
 παρο-
 χίας κατα-
 λήψαντες
^c λαβόντες
 λογίον.
^d παρο-
 χίας.
^e κολων-
 νίως.

scriptas pœnas sustineant: & domus, in quibus hoc delinquitur, sanctæ ecclesiæ addicantur. SCHOLIVM. Const. 4. tit. 6. nouellarum, est nouella Iustiniani 132. [quæ] posita [est] in lib. 11. basil. tit. 1. cap. vlt. [ac] vocatur Edictum, De fide, Constantinopolitanis: quæ^b interdicta conuenticula & adulterata baptismata hæreticorum prohibet. Tradit autem, quæcunque in textu comprehensa sunt.

QUOD NON CONVENIAT SANCTAS [OBLATIONES]^c benedictorum numerum nomine in [alias] ^aparochias mitti. Cap. XVI.

Concilij Laodicensi canon 14.

NE CORPORIBVS DEFVNCTORVM^c SACRAMENTUM eucharistiæ detur. Cap. XVII.

Concilij Carthaginensis canon 18. concilij sexti canon 83.

QUOD NON CONVENIAT MVLIEREM IN DIEBUS purgationis suæ communicare. Cap. XVIII.

Dionyfij ex epistola ad Basiliden cap. 2. 4. Timothei canon 6. 7.

QUOMODO COMMVNICET, CUI IN SOMNIS

semen fluxit.

Cap. XIX.

^a διενεργεί-
σει, quod
uscatius
διφράσιν
dicitur.

Dionysij ex epistola ad Basilden caput 4. Timothei canon 12.

NE PRAESENTIBVS HAERETICIS PERAGA-
tur oblatio. Cap. XX.

Timothei archiepiscopi Alexandrini canon 8.

QUANDO PROPTER COMMVNIONEM AB VXO-
re abstinere oporteat.
Cap. XXI.

Dionysij ex epistola ad Basilden caput 3. Timothei ca-
non 5. 13.

QUOMODO OBLATIO CELEBRETVR PRO EO
qui se ipsum interfecit.
Cap. XXII.

Timothei canon 13. **T E X T V S.** Lex ciuilis eum qui sibi
mortem consciuit, aut consciscere conatus est, [idque]
metu criminis, non autem propter morbum aut tedium vi-
tae, punit, vt qui alium interfecit, eiusque bona confiscat :
quemadmodum lib. 48. tit. 21. lib. 9. cod. tit. 50. [traditur.]
SCHOLIUM. Tit. 21. lib. 48. dig. est cap. 3. & 4. tit. 53. lib.
60. basil. quae eadem tradunt. Tit. 50. lib. 9. cod. in basil.
non est positus.

TITVLVS

TITVLVS QVARTVS.

De imbuendis religione, & de
sacro sancto baptismo.

^a κατηχου-
μενοι.

NEMINEM DVABVS SEPTIMANIS POST
quadragesimam ad baptismum suscipi debere. Cap. I.

Concilij Laodicensi canon 45.

DE IIS^b QVI INFIDELES RELIGIONEM
docent. Cap. II.

^b εφορευ-
ζόντων,
quod Bal-
samon in-
terpreta-
tur κατη-
χόντων
ἀπιστοίς.

Concilij Laodicensi 26.

QUOMODO BAPTIZANDVM SIT.
Cap. III.

Apostolorum canon 49. 50. concilij sexti canon 50. 59.

QVOD QVI [AD BAPTISMVM RECIPIEN-
dum] illuminantur, eos fidei [articulos] recitare oporteat.
Cap. IIII.

Concilij Laodicensi canon 46. 47. concilij sexti canon
78. **T E X T V S.** Constit. 10. tit. 8. lib. 1. cod. iubet, vt pa-
gani, qui parui [adhuc & pueri] sunt, citra dilationem bap-
tizentur : qui vero adoleuerint, prius scripturas & sacrosan-
ctos canones doceantur. Sciendum est autem, nos non in-
uenire canonem, qui tale quippiam doceat. Verum const.
3. tit. 3. nouellarum, quae secunda est de Samaritanis, ac^d in
textu librorum in patriarchico existentium 133. sancit, ne
confestim Samaritani ad sacrosanctum baptismum recipian-
tur : sed qui bonam doctrinam [iam per aetatem] percipere
possunt, per biennium^e in fide instituuntur, atque tum bap-
tizentur : omnino autem pueri, qui doctrinam intelligere
^e ελλήνων
^d ἐν τῷ βί-
τῳ τῶν ἁγίων
πατερῶν
χρῆσι βί-
βλων.
^e κατηχου-
μενοι.

K

nequeunt, etiam absque hac obseruatione sacro baptismo digni habeantur. SCHOLIVM. Const. 10. tit. 8. lib. 1. cod. non est in basil. constit. 3. tit. 3. nouellarum, est nouella Iustiniani 144. posita [que est] in lib. basil. 1. tit. 1. cap. 51. que etiam scriberetur in fine cap. 7. tit. 4.

VT BAPTIZETTR, QUI IGNORANT,
an baptizari sint. Cap. V.

Concilij Carthaginensis canon 74. concilij sexti canon 84.

NE DEFUNCTI BAPTIZENTVR.
Cap. VI.

Concilij Carthaginensis canon 18.

DE IIS QUI ANTE BAPTISMVM PECCANT,
de ijs qui dum fidei initijs imbuuntur, impingunt.
Cap. VII.

Concilij Nicæni canon 14. concilij Ancyranus canon 12. concilij Neocæsariensis canon 5. Basilij canon 20. Theophili ex commonitorio canon 4. Cyrilli ex epistola ad Africæ & Pentapolis episcopos canon 4. TEXTVS. Cōst. 1. tit. 12. lib. 1. cod. ait, quod [si] Iudæus, vt crimen aut debitum euitet, Christianus fieri velit: ipsum suscipi non oporteat, donec innocens appareat, vel debitum persoluat. Const. verò 10. tit. 11. vult, vt pagani baptizentur, ac eorum [quidem] liberi, si paruuli sint, citra dilationem: si verò adoleuerint, prius canones & scripturas doceantur. Verùm const. 3. tit. 3. nouellarum, per biennium adultos Samaritanos in fide institui vult. SCHOLIVM. Const. 1. tit. 12. lib. 1. cod. est cap. 44. tit. 1. lib. 1. basil. quod ita dicit, vt in textu declaratum est. Const. 10. tit. 11. lib. 1. cod. non est posita in basil. Verùm const. 3. tit. 3. nouellarum, est nouella Iustiniani 144. [que] lib. 1. basil. tit. 1. cap. 51. posita [est, ac] sancit, ne Samaritani ex testamento, aut ab intestato, aut per dona-

tionem quicquam capiant, neque hæreticis testamento [quicquam] perscribât aut donent. Samaritani tamen rustici [et illi quidem] soli, & ab intestato & ex testamento sibi inuicem hæredes sint. Ne [item] horum quispiam miles patronus-ve causarum fiat, aut aliud aliquod officium assumat. [Vt denique] qui eruditionis capaces sunt, per biennium in fide instituantur: & insuper quos Christianos seruos emerint, liberi fiant.

DE EPISCOPIS ET CLERICIS, QUI
hæreticorum baptismum suscipiunt.
Cap. VIII.

Apostolorum canon 46.

DE IIS QUI IN MORBO BAPTIZANTVR.
Cap. IX.

Concilij Neocæsariensis canon 12. concilij Laodicensis canon 47. concilij Carthaginensis canon 45. Timothei canon 4.

DE PRÆGNANTE BAPTIZANDA.
Cap. X.

Concilij Neocæsariensis canon 6. TEXTVS. Quanquam in digesto 1. tit. 4. lib. 25. dig. dicatur, partum esse portionem prægnantis: in digesto tamen 10. tit. 3. lib. 41. & lib. 50. tit. 16. digest. 26. quod partus pars matris non sit. Verùm alia etiam hac de [re] diuersa iura in libro meo, de in speciem contrarijs, singulari collegi. SCHOLIVM. Digest. 1. tit. 4. lib. 25. dig. est thema 2. cap. 1. tit. 7. lib. 31. quod sic habet: Partus antequam edatur, mulieris portio est. Atque idcirco donec editus sit, non competit patri s. c. De liberis [agnoscendis.] Dig. 10. tit. 3. lib. 41. dig. est thema 3. cap. 10. lib. 50. basil. quod sic dicit: Partum bouis aut ancillæ furtiue & furis hæres & bonæ fidei emptor diuturna possessione vsucapit. Partus enim [rei] furtiue pars non est. Dig. 26. tit. 16. lib.

50. dig. est cap. 26. tit. 2. lib. 2. basil. quod sic habet: Partus ancillæ furtivæ ipsius pars non est. Hæc [igitur] quum ita [esse] habeant, quæret [fortasse] aliquis, quum 10. cap. præsentis tractatus de prægnante baptizanda doceat, qua de causa patriarcha dictorum cap. tanquam in speciem contraria esse videantur, mentionem fecerit? Dubium [aliquando] fuit, an prægnantem baptizari oporteret. [Fuerunt] enim qui dicerent, quoniam fœtus [in] maternis visceribus absconditus, matri, tanquam omnino pars ipsius, cointus est: non posse [ipsum unâ] cum illa illuminari, ideo quod nondum in lucem prodierit, neque ad assentiendum sacrosancto baptismati voluntatem habeat: nec [ipsam] prægnantem debere baptizari, sed expectare [oportere] fœtus in lucem editionem, ut ne aliud ipsius membrum baptizetur, aliud non illuminatum maneat. & quod si fœtus [unâ] cum prægnante baptizatus, postquam in lucem prodierit, baptizetur, inveniatur bis [esse] baptizatus, quod [est] insolens. Ac idcirco Neocæsariense concilium in 6. canone soluit ambiguitatem, ita de prægnante constituens, ut quando velit, [illam] illuminari oporteat. Neque enim hac in re prægnans cum partu communionem habet, eo quod propria utriusque ad assentiendum [baptismati] voluntas ostendatur. Quum igitur sacer hic canon dicat, partum cum prægnante communicationem non habere: patriarcha, qui præsens opus composuit, memoratas iam leges aliàs præter vim canonis partum portionem prægnantis esse, aliàs non esse, dicere inveniens, posuit in textu in speciem contraria, solutionem (ut conijcere est) in nostram imperitiam suspendens. Dicitur itaque dicta iura sibi inuicem non aduersari. Nam partus priusquam edatur, matris semper portio est, ut lib. 31. cap. Atque eapropter non potest pater illum deposcere, ut suum. Atqui posteaquam editus est, [reçtè] ipsum deposcit, utpote qui non [amplius] matris portio sit. Et qui bona fide partum ancillæ furtivæ possidet, illum vsucapit, uti qui furtivus non sit. Verùm canon non propterea quod fœtus

^a *verè*
710

non sit pars prægnantis, permittit illuminationem huius (est enim [omnino] ipsius pars ante partum) sed quia prægnans cum fœtu communionem non habet, siue non existimatur non illuminata, eo quod fœtus baptismi professionem suscipere nequeat. Cæterum quando ancillæ furtivæ partus vsucapiatur, & quando non, diuersæ tractantur leges. Quæras autem, quæ scripta sunt ex 26. cap. tit. 1. lib. 2. basil. superius inserto. ^a *Superius est 2.*

QUOD POST SACROSANCTVM BAPTISMA
vngi debeamus. Cap. XI.

Concilij Laodicensi canon 48.

DE CONFECTIONE SACRÆ VNCTIONIS.
Cap. XII.

Concilij Carthaginensis canon 6.

DE IIS QUI BIS, AVT NON RITE BAPTIZANTUR, & qui infirmos non baptizant.
Cap. XIII.

A Postolorum canon 47. 49. 50. TEXTVS. Deijs qui rebaptizant & rebaptizantur, tractant 1. & 2. const. [tit. 6.] lib. 1. cod. quarum illa episcopo deiectionem [à sacerdotio]: hæc verò [utriusque] & qui baptizavit, & qui baptizatus est, si tamen criminis per ætatem capax sit, vltimum supplicium inducit. Scias verò, quod qui pubertati appropinquat, ei in nulla causa subueniatur: ut lib. 29. tit. 5. digest. 14. [traditur.] Est autem pubertas in masculo decimusquartus annus completus, in fœmina verò duodecimus: ut lib. 28. tit. 1. digest. 5. & lib. cod. 5. tit. 60. const. 3. [et lib.] instit. 1. tit. 22. [docent.] Quod si aliquibus, donec puberes fiant, aliena legata sint: masculus, donec decimum octauum annum compleuerit: fœmina, donec decimum quartum, percipit: ut lib. 34. tit. 1. [digest. 14. habet.] Impubes falsum non committit: ut lib. 48. tit. 10. digest. 22. Adulterium post pu-

berratem committitur : vt digest. 36. tit. 5. eiusdem 48. lib. nouella 37. quæ de ecclesijs Africanis tractat, ait, rebaptizatos militare quidem non posse, sed tamen pœnitentiæ locum habere. SCHOLIVM. Const. 1. & 2. tit. 6. lib. 1. cod. in basil. non sunt positæ. Dig. 14. tit. 5. lib. 29. digest. est cap. 14. tit. 16. lib. 35. basil. quod sic habet : si impubes pubertati appropinquans, prope dominum dormierit, quum occideretur, neque eam rem euulgarit, punitur. His enim impuberibus [s. c. *duntaxat*] par cit, qui [tantum] sub eodem tecto fuissent : non etiam ministris vel participib⁹ [*cædis*], si modò rem intelligere potuerint. Nam talibus neque in alijs causis subuenitur. Digest. 5. tit. 1. lib. 28. est thema vlt. cap. 5. tit. 1. lib. 35. quod sic narrat : masculus vbi compleuit quatuordecim annos, testamentum facit : fœmina verò, vbi duodecim. Qui natus est calend. ianuar. videtur complere annum ab hora sexta noctis pridie calend. ianuar. subsequenti anni. Const. 3. tit. 60. lib. 5. cod. est cap. 3. tit. 19. lib. 38. basil. quod sic habet : olim fœminarum pubertas solùm ex duodecim annis iudicabatur. Masculorum verò ex completo anno decimoquarto, vt tamen concurreret corporis habitus, quemadmodum in instit. didicisti. Const. itaque iubet, vt etiam in masculis ex quatuordecim annis iudicetur, nulla in corporis habitum propter [*rei*] indecentiam inquisitione habita. Tit. verò 22. [*lib.*] 1. instit. in basil. non est positus. Tit. 1. lib. 34. dig. positus est in lib. 44. tit. 14. cuius 14. cap. quære, quod sic habet : si impuberibus alimenta legauero, neque pateat, quàm diu [*ippos*] illa percipere voluerim, donec viuunt, percipiunt. Quòd si vsque ad pubertatem dixerim, masculus vsque ad decimumoctauum annum, fœmina [*vsque ad*] decimumquartum percipit. Verùm in solis alimentis^a pietatis intuitu ita pubertas definitur. Digest. 22. tit. 10. lib. 48. est cap. 22. tit. 41. lib. 60. basil. quod sic tradit : neque in Libonianum s. c. neque in falsi crimen impubes incidit. Dig. 36. tit. 5. lib. 48. est cap. 40. tit. 37. lib. 60. basil. quod dicit : post pubertatem committit minor annis adul-

^a φιλανθρωπίας.

terium, legique est obnoxius. Nouella 37. posita est in lib. 1. tit. 1. cap. 45. quod sic habet : Hæreticus ne baptizato, neq; rempublicam gubernato, neque qualecunq; ciuile officium subito. Rebaptizatus sola militia arcetor. Iudæus christianum mancipium ne habeto, &c. Atque hæc quidem docent capita [*illa*] de impuberibus, & rebaptizatis, aliter-ve peccantib⁹, interdum ignoscencia, interdum non ignoscencia : & cuiusmodi sit post pubertatem tempus. Tu verò^a altius repetito sermone, impuberem ætatem trifariam diuidi dicas : in infantiam, [*quum*] impubes [*articulata*] voce priuatus est, & iam triennium complet : in proximam infantia, [*quum*] voci [*articulatae*] appropinquat, & septimum annum complet : ac [*denique*] in proximam pubertati, [*quum maturiori*] ætati appropinquat, atque doli capax est : [*quod de eo intelligitur*] qui à septimo anno ad ipsum decimumquartum procedit. Atque impuberes quidem doli non capaces ob delictum non subeunt iudicium. Præter hos verò [*alij*], siue qui septimum annum compleuere, tum rebaptizati iudicium subeunt, tum aliter delinquentes puniuntur : secundum 14. cap. tit. 16. lib. 35. quod hîc etiam insertum est. Secundum quòd sanè caput interpretari etiam debes 22. cap. tit. 41. lib. 60. ac illum impuberem in falsi crimen non incidere dicas, qui minor septem annorum est. Quinetiam cap. 40. tit. 37. lib. 60. hunc ad modum interpretare. Quòd enim post pubertatem minor annis adulterij crimini obnoxius redditur, tale est, quòd videlicet teneatur ille qui delinquit non modò in impubere ætate, verum etiam postmodum. Illud porrò de alimentis est^b à lege propter summam alimentorum necessitatem [*introducendum*], quemadmodum etiam ipsum 14. cap. 14. tit. 44. lib. dicit, quod etiam^c huic tit. insertum est. Veruntamen scias, quòd tales impuberes non vt adulti, sed moderatè puniuntur. Quæras verò lib. 45. tit. 16. cap. 1. thema vlt. & lib. 60. tit. 50. cap. 15. thema 2. & lib. 2. tit. 3. cap. 108.

^a ἀναρχία.

^b Προνοίας, λέγομεν.

^c ἐπιπέρας.

^a καὶ ὡς ἄν.
^b βασι-
^c λευκή.
^d εὐοεία.

quos, vt fructus offerant, aut angarias præsent, vel propter-
 ea excommunicare, vel anathemate ferire, vel^a eucharistiæ
 sacramentum non porrigere, vel non baptizare: tametsi
 consuetudine id inualuerit. Transgressorem autem ab ec-
 clesia, eiusq; administratione excidere, ac decem libras da-
 re. Atque hæc quidem in sola^b regia [*urbe*] eiusq; ^c territo-
 rio, & locis aut ad metropoliticos qui à patriarcha ordi-
 nantur, aut ad episcopos qui ab hisce [*metropolitanis*] crean-
 tur, pertinentibus obtinere. Lege quæ annotata sunt in cap.
 i. tit. 2. huius operis, de oblationibus, & ijs quæ donantur
 aut relinquuntur venerabilibus domibus. SCHOLIUM.
 Const. 38. tit. 3. lib. i. cod. in basil. non est posita.

QVOSNAM OPORTEAT ACCIPERE, AVT
 dare fructuum oblationes, & de ijs qui ex ec-
 clesia ceram aut oleum surripiunt.

Cap. II.

A Postolorum canon 72. concilij Gangrensis canon 7.
 8. Theophili ex commonitorio canon 7.

DE IIS QUI OFFERVNT SYNAGOGIS,
 aut templis gentium.

Cap. III.

^d ἡ ἀλλο-
^e γυῖα.

A Postolorum canon 71. 72. TEXTVS. Const. i. tit. 9.
 lib. i. cod. ait, quod legatur yniuersitati Iudæorum,
 non peti. Et const. 9. tit. ii. eiusdem lib. quod si quid do-
 netur aut relinquatur ad constituendum^d paganismum, id
 ciuitas capiat. SCHOLIUM. Const. i. tit. 9. lib. i. cod. in
 basil. non est posita. Sed const. 9. tit. ii. lib. i. cod. est lib. i.
 basil. tit. i. cap. 14. quod sic habet, vt in textu sub compen-
 dio propositum est.

TITVLVS SEPTIMVS.

De ieiunio, Quadragesima, Pas-
 chate, Pentecoste, Dominico die, Sab-
 bato, & geniculatione.

DE IEIUNIO, ET IIS QVÆ IN QVA-
 dragesima ieiuniorum vetita aut permissa sunt.

Caput I.

Postolorum canon 66. 69. concilij Gangrensis
 canon 18. 19. concilij Laodiceni canon 49. 50.
 51. 52. concilij sexti canon 29. 52. 55. 56. 89. Petri
 canon 15. TEXTVS. Const. 5. tit. 12. lib. 3. cod. ^a In lib.
 ait, quod quadraginta diebus Pascha anticipan- ^{nostris. 6.}
 tibus, omnis cognitio criminalium quæstionum cesset. Et
 const. 6. quod ^b feriati [*dies*] sint, qui septeno numero Pas- ^b In lib.
 cha vel præcedunt vel sequuntur: [*dies*] etiam natalis Christi, ^{nostris. 7.}
 atque theophania, [*dies*] passionis Apostolorum, & [*dies*] ^c ἀποστο-
 dominicus: neque istis diebus spectacula exhibeantur, ne- ^{ποι.}
 que iudicium dicatur: & quindecim paschalibus diebus ne
 debitum quidem siue priuatum siue publicum exigatur.
 Const. verò ^d 7. in quindecim [*istis*] diebus manumissiones ^d In no-
 ac emancipationes fieri, & super illis acta confici permittit. ^{stris. 8.}
 Ac const. 8. dicit, quod in quadragesima & Paschali die ^e In no-
 de latronibus, & maximè Isauris, quæstio habeatur, quò ^{stris. 9.}
 conscios prodant. Const. porrò 3. tit. 4. lib. i. cod. ait, quod ^f πρᾶννε.
 diebus paschalibus nemo icludatur aut vinciat, præter- ^g Pro ἀπο-
 quam adulter, maleficus, virginum raptor, sepulchrorum <sup>λαμβάνου-
 violator, veneficus, monetæ adulterator, homicida, parric- <sup>σι, legο ἀ-
 cidæ, & ^f reus maiestatis. Atque hos quidem semper <sup>πολαμβάνου-
 γουτα.</sup></sup></sup>

L ij

Item octauus Maij, ob memoriam euangelistæ Iohannis Theologi.

Item decimus, propter *[memoriam]* Simonis Zelotæ apostoli.

Item vigesimus primus, propter memoriam sanctorum ac ^a apostolis æqualium, magnorum Imperatorum, Constantini & Helenæ.

Item vigesimus sextus, propter *[memoriam]* apostoli Alphæi Iudæ.

Item vndecimus Iunij, in honorē Bartholomæi apostoli.

Item vndeugigesimus in honorem apostoli Iudæ qui & Thaddæus & Lebæus & Iacobus *[nominatur.]*

Item vigesimus quartus, propter Præcursoris natalitium.

Item vndetrigesimus, propter principum apostolorum Petri & Pauli celebrationem.

Item trigesimus, propter duodecim *[Apostolorum celebrationem.]*

Item vigesimus quintus Iulij, propter sanctæ Annæ, matris Dei genitricis, obdormitionem.

Item sextus Augusti, propter Seruatoris nostri Iesu Christi transformationem.

Item nonus, propter memoriam sancti Mathiæ apostoli.

Item decimus quintus, propter gloriosam sanctæ & Dei genitricis ^b emigrationem.

Item vigesimus propter memoriam sancti Thaddæi apostoli.

Item vigesimus quartus, propter Bartholomæi apostoli *[memoriam.]*

Item vndetrigesimus, propter venerabilis Præcursoris decollationem.

Hiscæ omnino feriatis *[diebus]* connumerabuntur medietates quadragesimalis ieiunij & Pentecostæ, *[tum]* etiam Seruatoris assumptio, & omnes totius anni Dominici dies, vt in illis omnis in iudicium aditus præcludatur, ac nemo iudicium iudiciale quiddam faciat. Sanè verò qui *[dies]* ex

parte iudicium sistent, neque toti (vti antea diximus) feriatii erunt, hi sunt.

Mensis Septembris sextus: quoniam tunc per infundibula summi ducis Michaelis miraculum prodigiosè peragitur.

Item vigesimus tertius Octobris, quoniam memoriam fratris Dei Iacobi celebramus.

Item vigesimus sextus: quia magnum illum martyrem & vnguento scaturientem festiuiter veneramus, Demetrium.

Item primus Nouembris: quòd miraculosi illi pauperes, Cosmas & Damianus festiuè colantur.

Item octauus, quòd cõuentus defunctorum celebretur.

Item duodetrigesimus, quòd sanctus Stephanus martyr ^b iunior celebretur.

Item quartus Decembris, in honorem egregiæ martyris Barbaræ.

Item sextus, in honorem miraculis celebris vnguentoq; scaturientis Nicolai.

Item decimus Ianuarij, in honorē diuini Gregorij Nyssæi.

Item decimus sextus, propter adorationem venerabilium principis Apostolorum Petri vinculorum.

Item decimus nonus, propter ^c recuperationem venerabilis defuncti Gregorij Theologi.

Item vigesimus septimus, propter recuperationem venerandarum reliquiarum Christi.

Item septimus Februarij, in honorem magnifici martyris, ducis exercitus, Theodori.

Item decimus septimus, in honorem præmijs decorati Theodori ^d tironis.

Item nonus Martij, nempe quòd *[tum]* sanctorum quadraginta Christi martyrum memoria celebretur.

Item vigesimus tertius Aprilis, quippe quia *[tum]* magnificus martyr Georgius honoretur.

Item secundus Maij, in honorem magni Athanasij.

Item octauus Iunij, in honorem magnifici martyris Theodori, exercitus ducis.

^a ἡ συνάξις

ἡ ἀσσημά-

των.

^b ἡ νεότης.

^c ἀνακομι-

δία.

^d Gracè

ἡγενο,

quòd in

ea lingua

nihil si-

gnificat.

Sic autem

reddi de-

bere, ex

proximo

precedēte

coniectu-

rà capio.

Item nonus, in honorem sancti patris nostri Cyrilli Alexandrini.

Item vigesimus septimus, in honorem sancti & miraculosi Sampsonis.

Item primus Iulij, quia tum sanctorum & miraculorum pauperum illorum memoriam colimus.

Item secundus, quia depositionem preciosae vestis Dei genitricis recolimus.

Item octavus, quia magnificum martyrem Procopium festiuite honoramus.

Item vndecimus, quia eximiam martyrem Euphemiam concelebramus.

Item vigesimus, quia prophetam Heliam honoramus.

Item vigesimus septimus, quoniam praemij decoratum & miraculosum Panteleemonem festiue colimus.

Item trigessimus primus Augusti, propter preciosi cinguli immaculae Dei genitricis depositionem.

Atque hi [quidem dies sunt], qui quodammodo feriati, & quodammodo non feriati sunt. Quibus vero [diebus] propter natiuitatem aut creationem Principis feriamur, hos Imperatoria mea maiestas inter non feriatos collocat: ac praesentem sanctionem a se inchoans, iisdem ipsamet reliquis in exemplum [quippiam] peractura est. Non perinde enim praesentis constitutionis sermo [quantumuis] in illum attentis, atque Imperatoriae maiestatis meae actio persuadeat. Mea itaque Imperatoria maiestas, quibus diebus tum in hanc vitam producta, tum diuina prouidentia in Imperatorem designata est, ne [illi] feriati sint neque vllas inducias in illis iudicia habeant, sancit. Sanè praeter supra descriptos anni dies, omnes [alii] fasti erunt, & in illis iudicia, iudicariisque sententij consentaneae executiones exercèbuntur. Persuasum autem habemus, Deo etiam hanc Imperatoriae meae maiestatis sanctionem fore gratam. Quum enim Pharisaos execraretur Dominus, [neglectum ab ipsis] misericordiae iudicium ante omnia causatus est.

NE

In Graecis est ἀλις, corruptè, nihil fallor.

ἡν αὐτῶν ἐστίν.

καὶ αὐτῶν ἐστίν. ὡς ἐστὶν ἐν τῷ 12.

NE PVERPERA, NEQUE QUI PER MOREM non possit, Pascha ieiunare cogatur.

Cap. II.

Timothei canon 8. 10.

DE DIE ATQUE TEMPORE PASCHALI, & Theophanijs. Cap. III.

Postolorum canon 7. concilij Antiocheni canon 1. concilij Carthaginensis canon 73. concilij sexti canon 69. 89. Dionysij ex epistola ad Basiliden canon 1. Theophili ex compellatione de Theophanijs.

ἐπιπέρας ἡν ὁσέας.

DOMINICO DIE SPECTACVLA EDI, AVT dominico die vel Pentecostes diebus genua flecti non debere, & quoad [eius] fieri potest, dominico die ab operibus vacandum esse, non item Sabbato, & Sabbati die scripturas legi oportere.

Cap. IIII.

Concilij Nicæni canon 20. concilij Laodicensi canon 29. concilij Carthaginensis canon 61. concilij sexti canon 19. 66. 90. Petri canon 15. Theophili ex compellatione de theophanijs. TEXTVS. Const. 6. tit. 12. lib. 3. cod. dominicum diem feriatum esse, dicit. Et const. 9. eiusdem tit. eadem [die] neminem [debiti] admoneri, aut [a quoquam] fideiussiones, debitum-ve vel publicum vel priuatum exigere: neque in iudicio agi: neque scenicum spectaculum aut arenariam venationem, aut circense certamen celebrari. Quin & si natalis Imperatoris in dominicum diem incidat, spectacula differri. Qui spectaculis dominico [die] interfuerit, & qui apparitor legem transgressus sit, eum militia priuari, eiusque patrimonium proscribi. Licere tamè eo [die] pacisci & transigere. Dictum est autem lib. 1. tit. 9. const. 2. [et] 13. quod Iudei die sabbato, aliisque ipsorum festis diebus neque corporale

In lib. nostris 7. In nostris 10. ἐπιπέρας ἐπιπέρας. In lib. 2. nihil istiusmodi habemus: 13. in lib. nostris est 12. ἐπιπέρας ἡν ὁσέας.

M

munus obeunt, neque quicquam faciunt, neque propter publicam priuatam-ve causam in ius vocantur, aut [ipfi] Christianos in ius vocant. SCHOLIVM. Const. 6. tit. 12. lib. 3. cod. & const. 9. eiusdem lib. & tit. sunt cap. vlt. tit. 17. lib. 7. basil. quod sic propè habet, vt in ^a textu comprehensum est. Veruntamen ^b ipsæ constitutiones diei dominici duntaxat mentionem faciunt: Basilicum verò, vti omnis dies diuinæ maiestati assignatus, similiter honoretur, statuit. Ac addit [etiam], vt apparitores, aduocati, atque præcones taceant, & licitè quæcunque ^c pacta conciliatiua incantur, [idque] non solum per forensia scripta, verumetiam per acta iudicialia. ^d Ναῦλια autem sunt Imperatorum natalitia, eorumq; designatio. Const. 2. tit. 9. lib. 1. cod. non est posita in basil. const. verò 13. eiusdem lib. & tit. est lib. basil. 1. tit. 1. cap. 38. quod habet, vt in textu scriptum est.

^a ἑνός.
^b τὸ πάλαιος.
^c συναρτάσειν τὸ συμφωνεῖν.
^d Ridicula hac vox ignoratione lingua Latina malè expressa, & ad aliam significationem protrahenda est.

QVÆ SIT CAUSA GENICVLATIONIS, Et, ne genua flectantur [die] dominico, aut diebus Pentecostes, Et, Quare versus orientem spectantes precemur.

Cap. V.

Basilij ex cap. 27. eorum quæ ad Amphiloichium, de Spiritu sancto scripta sunt.

TITVLVS OCTAVVS.

De parochijs, &, quomodo episcopi & clerici viuere debeant, &, de peregrinatione ipsorum: de concilijs quotannis habendis, & doctrina, & hospitalitate, & commendaticijs pacificisque literis, &, quales res, siue priuatas, siue publicas, gerant, &, quomodo clerici se inuicem honorent.

^a ἡ ἐκείνη ἡμερὰ.

DE PAROCHIIS, ET, DE NOVATIONIBUS, quæ per imperatorias formas fiunt.

Cap. I.

Concilij Chalcedonenſis canon 17. concilij Carthaginenſis canon 58. 61. 76. concilij ſexti canon 25. 36. 37. 38. 39. TEXTVS. Const. 6. tit. 2. lib. 1. cod. ait, quòd quæ canonicæ dubietates per vniuerſum Illyricum emergunt, eas non abſque ſcientia antiſtitis vrbiſ Constantinopolitanæ (quæ veteris Romæ prærogatiuas habet) eiufq; [ſacerdotalis] conuentus oporteat decidi. Const. verò ^b 16. tit. 2. lib. 1. cod. abrogat, quæcunque tempore tyrannidis aduerſus Zenonem [inſtituta], in præiudicium ſacerdotum eccleſiaſtice ſtatus, cōtra anteriorum Principū ſanctiōnes facta ſunt, & quæ antea obtinuiſſent renouat, ac Constantinopolitanum ^c ante alios reſidendi ius habere dicit. Const. 35. tit. 3.

^b In lib. noſtris 15.

^c ἢ ἀλλοῦ προεδείαν.

δοξῆς καὶ ὑψηλότερος πνεύματι πάν-
 τως οὐδὲ ἱερεῖς ἔχουσιν· καὶ εἰ τι ἐστὶ
 πρὸς θεοσέβειαν ἔχει, καὶ πρὸς
 διορθώσιν καὶ σεβασίαν τῆς πίστεως
 τῶν χριστιανῶν, ἵνα κερύνηται πνεύμα
 τῆς δικαιοσύνης ἐστὶ, ἵνα ἐκείσε ὁ ἄ-
 γιός τοῦ νόμου ἐχη τὴν κεφαλὴν καὶ
 ἀρχὴν, ὅπου ὁ ἄγιός τοῦ νομοθέτης, ὁ
 σωτὴρ ἡμῶν ἰησοῦς χριστός, τὸν μα-
 κάριον ἀπόστολον πέτρων ἐκέλευσε
 κρατεῖν τὴν καθέδραν, καὶ ὅπου τὸ
 πάθος ἔστυρε ἔπαυσε, καὶ μακα-
 ρεῖς θανάτου ποτήριον ἔπιε, καὶ ἐ-
 γήετο ἀκόλαστος ἔμφωρος καὶ
 κυρτὸς αὐτῶν· καὶ ἐκεῖ τὰ ἔθνη ἵνα
 κλίνωσι πρὸς κεφαλὰς αὐτῶν, διὰ
 τὴν ἐξομολόγησιν ἑξ ὀνόματι ἑ-
 χριστός, ὅπου ὁ διδάσκαλος αὐτῶν ὁ
 μακάριος ἀπόστολος πῦλός,
 διὰ τὴν χριστὸν ἐκλήθει τὸν τρεῖς ἄγγελον,
 στέφανον ἑμαρτυρεῖς ἐδέξατο· καὶ
 ἕως τὸ τέλος ἔχουσιν, ἵνα ἀναζη-
 τῶσι τὸν διδάσκαλον, ὅπου τὰ τῶν
 αἰγίων λείψανα ἀναπαύονται· καὶ
 ἐκεῖ ὑπῆσαν καὶ εἰς τὴν γῆν ἠπλω-
 μένοι, τῶν ἑραγίς βασιλείας καὶ θεῶν
 καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦς χριστοῦ,
 δεξιῶν ὀφθαλμοῦ, ὅπου ἐδεξά-
 ζαμεν τῶν ὑπερηφάνων ἐκείνων βα-
 σιλεῖ. παραδιδόσασιν ἐν αὐτοῖς τοῖς
 αἰγίοις ἀποστόλοις, τοῖς μακαρίοις
 κυρτοῖς, τῶν πέτρων καὶ πῦλός,
 καὶ μετ' αὐτοῖς τῶν μακαρίων σιλ-
 βέστῶν, καὶ πατρῶν ἡμῶν, τῶν μεγάλων
 Petro & Paulo, ac post illos beato Sylvestro, patri nostro,

di sacerdotēs excelsus. Ut
 [postremo,] si quid ad cultum
 Dei, Christianamque fidem
 instaurandam ac constabi-
 liendam pertineat, [id] ab ipso
 dijudicetur. Aequum enim
 est, ut illic sacra lex originem
 & initium sumat, vbi sacro-
 sanctus legislator seruator
 noster Iesus Christus beatū
 apostolū Petrum sedem ob-
 tinere iussit, crucis afflictio-
 nem sustinuit, beatāq; mor-
 tis calicem bibit: & vbi [ille]
 etiam imitator magistrī atq;
 domini sui factus est. Ut [item]
 illic inclinent gentes capita
 sua propter confessionem no-
 minis Christi, vbi illarum
 doctor beatus apostolus Pau-
 lus extēso propter Christum
 collo martyrii coronam ac-
 cepit: ut [in super] vsque ad fi-
 nem mundi [ille] doctorem
 quærant, vbi sanctorum eius
 reliquæ quiescunt. [Ad ex-
 tremum vero, ut] quo loco su-
 perbo illi Regi seruiuimus,
 eodē supini ac in terram ex-
 pāsi cœlestis Regis & Dei &
 Seruatoris nostri Iesu Chri-
 sti officijs deseruiamus. Tra-
 dimus itaque ipsis sanctis A-
 postolis, beatis dominismis

magno episcopo, & catholi-
 co Papæ vrbis Romæ, omni-
 búsq; successoribus eius, qui
 ab hodierno [die] vsq; ad fi-
 nem mūdi in folio beati Pe-
 tri præsidebunt, Imperato-
 rium nostrum palatium La-
 teranense, quod superat atq;
 vincit totius mundi palatia:
 præterea etiam diadema, siue
 coronam capitis nostri: tum
 lorum quoque & humerale,
 quod Imperatoriæ maiesta-
 tis collū cingit: simul etiam
 purpuream chlamydem, &
 tunicā coccineam, omniāq;
 Imperatoria indumentā, nec-
 non Imperatoriorū iumen-
 torum insignia: similiter etiā
 Imperatoria sceptrā, omnia
 signa, bantā, reliquāq; Impe-
 ratoriæ maiestatis ornamen-
 ta, & potentiae nostræ gloriā.
 Insuper sancimus, vt viri re-
 ligiosiss. clerici multorū or-
 dinum, qui eidem sanctæ Ro-
 manæ ecclesiæ deseruiunt, or-
 nentur & habeant illam su-
 blimitatē & magnificentiam
 qua ornatus est magnus no-
 ster Senatus, Patricij nempe,
 & Cōsules, & reliquæ digni-
 tates. Et [quemadmodum] Im-
 perialis exercitus ornatus est: ita sancimus, vt & sanctæ Ro-

λα ἐπισκόπων καὶ καθολικῶν πᾶσι τοῖς
 τῆς πόλεως ῥώμης, καὶ πᾶσι τοῖς
 διαδόχοις αὐτῶν, εἰ ἴνες ἕως τῆς πε-
 λῆς τῆς ἐκείνης μέλλουσιν περιεσθῆ-
 ναι εἰς τὸ θρόνον τῆς μακαρίως πέ-
 τρης ἀπὸ τῆς σήμερον, τὸ ἡμέτερον βα-
 σιλικὸν παλάτιον, τὸ λατερανέσιον,
 τὸ ὑπερβαῖνον καὶ ὑπερρηνικὸν τὰ
 τῆς ὅλου κόσμου παλάτια ἐπέκεινα
 ἢ καὶ τὸ διαδῆμα, ἢ τοῖς ἑσφά-
 νον τῆς κεφαλῆς ἡμῶν· ἅμα καὶ τὸ
 λῶρον, καὶ τὸ ὠμοφόρον, ὅπερ κυ-
 κλοὶ τὸν βασιλικὸν τρεῖς ἄγγελον· ἅμα
 ἢ καὶ τὴν πορφύραν χλαμύδα, καὶ
 χιτῶνα κόκκινον, καὶ πάντας τὰς βα-
 σιλικὰς ἐνδύματα, καὶ τὰ ἀξιώμα-
 τα τῶν βασιλικῶν ἀλόγων. ὁμοίως
 καὶ τὰ βασιλικὰ σκήπτρα, καὶ πάν-
 τα τὰ σήματα καὶ τὰ * βάντα, καὶ τὰ * ἄλλ'
 λοιπὰ ἱερατικὰ τῆς βασιλικῆς βάντα,
 μεγαλειότητος, καὶ τὴν δόξαν τῆς
 ἡμῶν ἐξουσίας· ἀνδρῶν τε δεσποτέ-
 τος κληρικῶν πλῆθῶν ἄξιων τῆ
 αὐτῆς ἀγίας ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας δε-
 ξασθῶν, θεασσόμενον ἱερατικῶν
 καὶ ἔχον ἐκείνων τὴν ὑψηλότητα
 καὶ μεγαλωσύνην, ἢ καὶ ἐκείνην
 ἢ μεγάλη σύγκλητος ἡμῶν, ἢ τοῖς
 πατρῴικοις, καὶ οἱ κωσσυλοὶ, ἢ τοῖς
 οἱ ὑπάτοι, καὶ τὰ λοιπὰ ἀξιώματα.
 καὶ ἢ βασιλικὴν σπατὰ ἐκείνην
 ἔτω θεασσόμενον ἱερατικῶν καὶ τὸν
 κληρὸν τῆς ἀγίας ῥώμης ἐκκλη-
 τας

designa-
 ficall' rita-
 tantur
 Impera-
 toris pro-
 cedentis
 insignia,
 quo Itali
 hodieque
 banderas
 vocant.

σίας. καὶ οἶον τρέπον ἢ βασιλικῇ
 δυνάμει διὰ πολλῶν ὀφφικίων κε-
 κόσμηται, ἢτοι κερκελαρίων,
 πορταρίων, ἐξκουβίτων, ἕτως καὶ
 τῶν ἀγίων τῶν ῥωμαίων ἐκκλησιῶν
 κοσμητέων θελομεν. ἢ ἵνα καὶ παλά-
 τος τὸ ἐπισκοπικὸν Φῶς ὑπερλάμ-
 πῃ, θεασίζομεν καὶ τῆτο, ἵνα οἱ κλη-
 ρικοί τῆς ἀγίας ῥωμαίων ἐκκλη-
 σίας καθολικῶσιν ἄλλοι, κε-
 κοσμημένα διὰ ὀφφικίων λαύκων. καὶ
 ὡς ἡμετέρα σύγκλητος φέροι ὑπο-
 δήματα, ἢτοι σκηνώματα λαύκα διὰ
 ὀφφικίων ἕτως καὶ τὰ ἔρανα, ὡς καὶ
 τὰ γήνα, πρὸς ἀνεσον ἔθεξ. ἰστέ-
 κεναι ἢ παντων, διδόμεν ἀδελφον,
 καὶ παραχωρεῖμεν αὐτῷ τῶ ἀγιο-
 τάτω πατρὶ ἡμῶν τῶ σιλβέρω
 ὀπισκόπῳ καὶ πάπῳ πάλαι ῥω-
 μης, καὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς αὐτῶ
 μακαρίοις ὀπισκόποις, εἰς τιμὴν
 καὶ δόξαν ἔκκλησιαν καὶ σωτηρίαν
 ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς τὴν αὐτὴν
 μεγαλίαν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλη-
 σίαν, ἵνα εἰάν τις τῆς συγκλήτης βα-
 ληθῆ καὶ ἰδὲ θελήματι καὶ δια-
 κρίσει ἡμετέρας κληρικῶν, καὶ ἐν τῷ
 ἀριθμῷ τῶν ἀγίων κληρικῶν συν-
 αριθμῆσθαι, μὴ τις ἄλλῳ ἀπὸ πάν-
 των ἐμποδίσῃ τῆτο. ἐθεασίσαμεν ἢ
 πρὸς τῆτοις, ἵνα καὶ ὁ αὐτὸς θεοσε-
 βῆς πατὴρ ἡμῶν σιλβέρω, μέγας
 ὀπισκοπῶ, καὶ πάντες οἱ ἀγίο-
 ὀμνῆ ἰστέκοντες ἵνα ἡμετέρας ἡμετέρας
 & ipse pius pater noster Sylvester magnus episcopus, & omnes

manæ ecclesiæ clerus ornet.
 Ad hæc quo modo Impera-
 toria potestas multis officijs
 exornatur, cubicularijs, o-
 stiarijs, & excubitoribus sic
 etiam sanctam Romanorum
 ecclesiam exornari volumus.
 At [verò] vt episcopalis splendor
 in omnibus præluceat,
 etiam hoc sancimus, vt cleri-
 ci sanctæ Romanorum eccle-
 siæ caballos candidis linteis
 ornatos equitent. & quem-
 admodum Senatus noster cal-
 ciameta siue sandalia ex lin-
 teis candida gestat, [ita etiam
 illi: vt] eodem modo cœle-
 stia, quo terrestria, ad lau-
 dem Dei [spectent.] Supra
 omnia in honorè & gloriam
 ipsius Domini & Seruatoris
 nostri Iesu Christi, ipsi san-
 ctiss. patri nostro Sylvestro
 episcopo & Papæ vrbis Ro-
 mæ, omnibusq; successorib.
 eius beatis episcopis, in eadē
 magna atque apostolica ec-
 clesia potestatem damus ac
 concedimus, vt si quis ex se-
 natu suapte sponte ac lubente
 voluntate clericus fieri, nu-
 meroq; sanctorum clerico-
 rum numerari velit, nullus
 omniū illi impedimento esse audeat. Sanciuimus ad hæc, vt

aut vasa habeant, illas non obstante longi temporis præscri-
 ptione, auferre [posse.] SCHOLIUM. Nouella 37. posita est
 in basil. Hoc autem ipsius cap. non est positum. Quam-
 obrem ne inane laborem suscipias.

QUOD LECTORES PLEBEM VERSVS
 geniculari non debeant. Cap. XI.

Concilij Carthaginensis canon 16.

DE EPISCOPIS, QUI NON CONVERTVNT HÆ-
 reticos, & de episcopis & clericis, qui non docent populum,
 & quod episcopus pro populo Deo rationem reddat,
 & quando quum populus peccauit, clericus ex-
 communicatur. Cap. XII.

Postolorum canon 36. 39. 58. concilij Carthaginensis
 canon 123. 124. concilij sexti canon 19. 64.

DE EPISCOPIS ET CLERICIS MVNDANVM ALI-
 quid exercentibus, [siue id] publicum siue priuatum
 [sit,] aut [etiam] redempturam aut tutelam.
 Cap. XIII.

Postolorum canon 6. 8. concilij Chalcedonensis ca-
 non 3. concilij Carthaginensis canon 16. concilij Ni-
 cæni secundi canon 10. concilij primi & secundi in templo
 sanctorum Apostolorum [habiti] canon II. TEXTVS. Const.
 17. tit. 3. lib. 1. cod. vetat, ne clerici accessum habeant ad
 publicas vel ad curiam pertinentes actiones. Et 40. eius-
 dem tit. const. interdicit defensoribus ecclesiarum, ne ex-
 tremas voluntates insinuent, atque in temeratores poenam
 quinquaginta librarum [auri] statuit. Et eiusdem tit. 51. ait,
 quod episcopi, presbyteri, diaconi, subdiaconi & mona-
 chi, licet non sunt clerici, omnino immunitatem tutelæ
 atque curæ habeant: si tamen ecclesijs & monasterijs suis
 operam nauent, neque diuinum ministerium negligant.
 SCHOLIUM. Const. 17. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in

τῶν δὲ κληρικῶν
 προσκυ-
 νεῖν.

ἢ ἀφοσιώ-
 ται.

ἢ μὴ δύνανται.

In lib.
 nostris.
 36.

In lib.
 nostris.
 40.

καὶ οὐ μὴ
 ἔχωσι χρι-
 εστονίαν,
 τὰ μὲν
 ordinати
 non fins.

basil. neque 40. neque 51. ne frustra labores. TEXTVS.
 Const. 2. tit. 1. nouellarum ait, quòd episcopus aut monachus tutor non fiat: alij autem clerici cognatorum suorum tutores sint, si intra quatuor menses apud competentem iudicem [tutelam] propria voluntate susceperint: quo factò, nullum præiudiciũ circa aliam tutelam sustineant. [Quòd item] neq; publicarum [contributionum] susceptores, neq; vectigalium alienarum-ve possessionũ [conductores] neq; familiaria curatores, neq; procuratores litis, neq; super istiusmodi causis fideiussores suo, aut ecclesiæ monasterij-ve sui nomine, vel episcopi vel œconomi, vel alij clerici fiant. Possint autem adiacetes ipsis venerabilibus domibus possessionem in conductionem & emphyteusin accipere: [ut tamen] omnes clerici & monachi in b instrumento aut actis cõsentiant, & declarent eam rem fore conducibilem. Ipsas autem venerabiles domus clericis suis elocare, & in emphyteusin dare, exceptis personis per aliam legem prohibitis, ac easdem à clericis accipere. [Quòd etiam] qui contra hæc fecerit, si quidem episcopus sit, omnes ipsius facultates, ipsius ecclesiæ addicantur: si verò œconomus, aut alius clericus, pœnam pecuniariam subeat, quam episcopus ipsius probauerit. [Quòd postremò] qui ipsis administrationes crediderint, aut fideiussores ipsos acceperint, aduersus ipsos, aut res, aut fideiussores, aut ecclesias, aut monasteria actionem non habeant: sed etiam si quod damnum publico obuenerit, [id] c de suo resarciant. SCHOLIUM. Const. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. posita [que est] in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 13. 14. 15. Habent autem hæc, quemadmodum compendiosè proposita sunt. Quæras [verò] necessariò synodicum etiam commentarium, [die] octauo mensis Septembris indictionis sextæ à sanctiss. patriarcha dn. Luca, de clericis publica & personalia d munera subeuntibus, cõfectum: qui decimosexto canoni concilij Carthaginensis insertus est. Item sub patriarchatu scelicis memoriæ dn. Iohannis patriarchæ mense Februariò indictionis octauæ factus est

αὐτοῦ.

συμβολαίῳ.

ἰνὸν.

δουκείας
ἐνεργείων.

synodicus commentarius, qui, ne diaconi, aut summam ecclesiastici [homines] vel monachi patroni causarum sint, constituit: quem etiam sextodecimo canoni concilij Carthaginensis insertum legas. Mense autem Ianuario indictionis quartæ, quum patriarchatum gereret scelicis memoriæ dn. Michael Anchialus patriarcha, confectus est synodicus commentarius, qui similiter atque sacerdotem & diaconum, lectorem etiam sacriq; ordinis quemcunque complectitur, vt ab actione mundanorum officiorum atq; munerum abstineat: cuius quidem commentarij vis eidem est inserta canoni. Rursus nouella 68. Imperatoris dn. Leonis Philosophi iubet, ne clerici aut monachi pupillorum tutelam aut curam suscipiant: sed permitit, vt extremarum voluntatum procuratores atque executores fiant. Ac [verò] magis, si pro anima erogationes ab his fieri debeant. Quòd sanè nota. Nusquam enim alibi huiuscemodi distinctionem inuenies. Sed & nouella eiusdem Imperatoris 86. sancit, ne episcopus, neque quicumque clericus, aduocationibus, redempturis, aut sponsonibus occupetur: & qui tale quippiam fecerit, ad aliquod tempus [à communionem] segregetur: qui verò [in ijs] perseuerauerit, [à sacris functionibus] remoueatur. Atque hæc quidem ad hunc modum. Verum dicaconus quidam à scelicis memoriæ patriarcha dn. Luca, commemoratis canonibus reliquisq; legislationibus vtente, aduocatum agere aliquando prohibitus, coram Imperatorio tribunali præsentem patriarcha dixit, canones illos atque leges in hodiernis aduocatis non habere locum: sed in illius temporis aduocatis, qui in ciuilibus iudicijs stationes habebant, Imperiales frumentarias tesseras accipiebant, sub primicerijs erant, atque à mundanis magistratibus a confirmabantur: quo tempore omnino rectè clerici mundanis aduocatorum officijs fungi prohibebantur. At quoniam qui hodie aduocati sunt, tanquam liberalem aliquam artem, aduocationem exereent: neque sacri ordinis homines [in iure] patrocinari, impediri [debere.] Et sermonem suum astruens,

σπέρμα
ζοιῶντες.

non actionem, sed modum à canonib^{us} puniri, caussabatur. Non solum enim [inquit] clerici, verumetiam episcopi pro amicis [iniure] certantes, veniam consequentur: neq; qui in cōtrouersia [rei] ecclesiasticæ patrociniū præstāt, notabuntur: quemadmodū ipsum etiam ius hoc euidenter docet. Vt autem clericus, quemadmodum mundani officiales, aduocatum agat, ^a & ab [homine] prophano confirmetur: odiosum est, atque punitur. Verum quòd aduocati officium aliquando mundanum fuerit, & ordinarij aduocati ^b Imperatorias annonæ pensiones ceperint, atque sub primicerijs fuerint: [id verò] ex multis constat. Lege autem postremum cap. tit. I. lib. 8. basil. & quæ in præfecti libro de aduocatis digesta sunt. Tradunt enim aduocatos collegium esse, atque ^c cuiuscunque temporis præfecto confirmari. [Atque] hæc [quidem] quum dixisset, applausumq; ipsi esset, etiam à patriarcha [porrò causis] patrocinari, vt antea [fecisset], permissum illi est.

DE EPISCOPIS ET CLERICIS, QUI

^a asciticis mulieribus ^c cohabitant.

Cap. XIII.

^a συνζωον
μεν
^b συνζωον
μεν

^c συνζωον
μεν

Concilij Nicæni canon 3. concilij sexti canon 5. concilij Nicæni secundi canon 18. Basilij ex epistola ad Gregorium episcopum. TEXTVS. Const. 19. tit. 3. lib. I. cod. ait: sacerdotes & clerici matrib. suis solummodo, & filiabus & sororibus, & quæ ipsis antea nupserint, cohabitanto. Et const. I. tit. I. nouellarum: diaconissæ (inquit) nullos secum loco fratrum, cognatorum, aut qui ^e dilecti vocantur, habitantes habento: sed aut solæ, aut cum germanis suis fratribus, patruis etiam vel auunculis, aut parentibus vel filijs habitanto. Quòd si qui sub specie honesti nominis, sed non absque mala suspitione [cuipiam] cohabitare dicatur, ne ordinator: ac verò iam ordinata, ab habitu excidito: & cum cohabitatore huic legi reliquisq; quæ in supra-

tores animaduertunt, obnoxia esto. Constit. autem 2. eiusdem tit. I. nouellarum dicit: nullus clericus, qui uxorem non habet, præter matrem, filiam, sororem, & in quas alioqui suspicio non cadit, in domo sua asciticam [mulierem] habeto. Quòd si hæc non obseruauerit, & bis ab episcopo aut collegis admonitus mulierem non eiecerit, vel accusatus probetur inhonestè cum illa conuersari: deponitor, & curiæ ciuitatis in qua clericus fuit, traditor. Episcopus autem, qui mulieri cohabitatur, omnino deponitur. Neque verò diaconissa cuiquam, in quem sinistra suspicio cadat, cohabitare potest. Quæ ab episcopo commonefacta, si illum eicere differat, spoliatur ministerio & diarijs, atq; per omnem vitam suam in monasterium inijcitur. Res autem eius, si liberos habeat, inter ipsam & illos pro rata diuiduntur: & quæ ipsi portio competit, eam pro eius alimonia monasterium capit: sin liberos non habet, ecclesia in qua erat, & monasterium ex æquo illas partiuntur. SCHOLIUM. Const. 19. tit. 3. lib. I. cod. non est posita in basil. neq; etiam const. I. tit. I. nouellarum. Const. verò 2. eiusdem tit. est nouella Iustiniani 123. posita [que est] in lib. 3. tit. I. cap. 54. 55. & 56. Quæ capita ita habent, vt in compendio proposita sunt.

QUOMODO EPISCOPOS, CLERICOS, AUT CA-
stitatis voto obstrictos, ad mulieres ingredi oporteat.

^a επιτακτικῶς
οὐδὲν

Cap. XV.

Concilij Carthaginensis canon 38. concilij Nicæni secundi canon 22.

QUOD CLERICVS CVM NVPTIAS ITERANTE,
aut præter leges uxorem ducente, conuinari non debeat.

Cap. XVI.

Concilij Neocæsariensis canon 7. Timothei canon 10.

NE CLERICI SINE EPISCOPIS SVIS QVIC-
quam faciant. Cap. XVII.

Postolorum canon 39. concilij Laodicensi canon 57.

^a Πρὸς συ-
νελίξ, λε-
γο σύμβου-
λῆς.

NE CLERICI EX^a CONTRIBVTIONE COM-
munia instituunt. Cap. XVIII.

Concilij Laodicensi canon 55.

^b τῆς ἐκ-
κλήσεως τῆς
ἐκείνης.

DE^b DIVTVRNO ORDINE EPISCOPORVM,
& quomodo clerici sedeant, & se inuicem honorent.

Cap. XIX.

Concilij Nicæni canon 18. concilij Laodicensi canon
20. 56. concilij Carthagenensis canon 86. 89. 90. con-
cilij sexti canon 7.

TITVLVS NONVS.

^c δικαί-
^d ἀφορι-
σμῶν.
^e καὶ ἀπο-
κρίσεων.

De delictis, accusationibus, ex-
communicatione, depositione, pœnitentia
episcoporum & clericorum, & cuiusmo-
di peccata ordinatio remittat.

A QVIBVS ET APVD QVOS AC-
cusentur episcopi aut clerici.

Cap. I.

Postolorum canon 74. concilij Constantinopoli-
tani canon 6. concilij Chalcedonensis canon 9. 21.
concilij Carthagenensis canon 8. 11. 12. 15. 128. 129.
Cyrilli ex epistola ad Domnum caput I. TEXTVS. Gene-

raliter de ijs qui de publico crimine quamcunq; personam
accusare prohibentur, tractat lib. 9. cod. tit. 1. & lib. 48. dig.
tit. 2. de criminalibus verò, & pecuniarijs, & canonicis quæ-
stionibus dicitur in codice & nouellis. Ait autem lib. 1. tit.
2. const. 6. quòd si quid in vniuerso Illyrico canonicæ du-
bietetatis emerferit, id non absque scientia antistitis vrbis
Constantinopolitanæ, quæ Romæ veteris prærogatiua læ-
tatur, eiusque [sacerdotalis] conuentus oporteat decidi. Et
tit. 3. const. 22. quòd si quis per calumniam episcopum ac-
cusando, [ipsum] e] exhibere apud competentem iudicem
[cogat]: triginta pondo [auri] det. Et const. 25. eiusdem tit.
quòd clerici Constantinopolitani, si actores nolint ipsos
apud patriarcham conuenire, apud solos præfectos liti-
gent: [idque] siue] conueniant, siue conueniantur: [tum etiam
siue] pecuniaria siue criminalis. [item siue] de [rebus ipsorum]
proprijs siue ecclesiasticis [lis instituatur. Similiter quòd] cleri-
ci vsque ad quinquaginta libras [auri] œconomum aut ec-
clesiæ defenforem, non autem alium, fideiussorem dent: &
si res [eam quantitatem] excedat, pro residuo citra iururan-
dum caueant. SCHOLIUM. Tit. 1. lib. 9. cod. est lib. basil. 60.
tit. 34. cap. 23. Et post illud ipsum cap. sunt alia cap. quæ
docent, qui nam possint mouere ecclesiastica iudicia, &
qui nam possint: quæ lege. Tit. 2. lib. 48. dig. est lib. 60. tit.
34. cuius 1. cap. quære, & deinceps [alia] multa, quæ de cri-
minalibus actionibus docent. Constit. 6. tit. 2. lib. 1. cod.
est basil. lib. 5. tit. 1. cap. 6. quod sic habet, quemadmodum
in textu scriptum est. Cæterum præsens cap. tractat, apud
quos conueniri debeant de criminalibus pecuniarijsq; con-
trouersijs episcopi & clerici. Scias autem esse nouellam pio-
rum Imperatorum Heraclij & Constantini, quæ statuit, ne
episcopus, neque clericus, neq; monachus ob pecuniariam
criminales-ve causam apud ciuilem vel militarem conue-
niatur magistratum: sed apud suos episcopos duntaxat, aut
metropolitanos, aut patriarchas. Eadē etiam statuit aurea^a ^b χρυσῆ
bulla celeberrimi Imperatoris dn. Alexij Comneni vulgata ^c βυλλῶν.

mense Iulio, indictione 4. anno [ab orbe condito] 6589. quæ hæc in hæc verba addit: si verò partitio inter aduersarios fuerit, & alterum mundani status esse appareat, alter in sacrum clerum allectus sit: [tunc] actor foro rei per omnia subiacebit, & vterque ad competens iudicium abibit: nisi si quando tribunal Imperatorium aliquis requiret. Tunc enim omnibus cessantib. Imperatoria maiestas litem dijudicabit, & decidet controuersiam. Verùm huius aureæ bullæ segmentum, quod statuit, vt quicumque ad qualecunque tribunal trahuntur, si Imperatorij tribunalis auditorium requirant, admittantur: irritum factum est ex posteriore iussione eiusdem Imperatoris dn. Alexij Comneni, quæ euulgata est mense Maio, indictione 3. & statuit post proœmium hæc, in hæc verba: Præscribit igitur omnibus vobis, qui iudicijs præstis, Imperatoria mea maiestas, ne vnquam post hac obtemperetis cuiusmodicunque rescripto, quod iudicum quempiam iudicium ad ipsum transmissum exercere prohibeat, tametsi cinnabari subsignatum sit, tametsi cereæ bullæ sigillum habeat. Sed si quidem post libelli oblationem intra viginti cognitionis dies, qui in iudicium pertractus est, ^a dimissionem Imperatoriæ nostræ maiestatis impetret, quæ alterum iudicem illi cui prius causa transmissa est, adiungat: in vnum conueniant constituti iudices, & legitimam decisionem [rebus] cōtrouersis imponant. Si verò viginti dierum tēpus decurrerit, ne alter iudex admittatur (quoniā hoc etiam legi videtur): neq; verò [hoc] prætextu, quod fortasse postmodum statui possit vt causa ad Imperatoriæ maiestatis tribunal introducatur, nullo modo [index], quo minus iudicium ferat, impediatur: sed transmissam sibi controuersiam ad legis præscripta exactè decimat: vt tamen litigator, si se iniuria affectum putet, à prouocatorio iudicio neutiquam excludatur. Atque hoc [quidem] omnes vos iudices cognoscentes, nitimini^b commissas vobis lites seruare, & legitimum illis finem imponere. Non vult enim Imperatoria mea maiestas, vt posteaquam ex iussione ipsius ad iudicem

^a λύση.

^b ἀναπνεύσει.

iudicem quempiam [aliqua] controuersia transmissa fuerit, per cuiusmodicunque posterius scriptum, quod controuersiam ad Imperatoriam meam maiestatem introduci demandet, cognitio impediatur: sed vt illa apud eundem iudicem, aut (vt superius dictum est) [apud] iudices intra viginti cognitionis dies [vna] cum ipso datos, vsque ad finem, ^a ita vt subtrahi non possit, procedat: ac post iudicium finitum ei qui fortasse iniuria se affectum putabit, facultas sit, vt per prouocationem aliud tribunal impleret, aut potentia nostræ audientiam requirat. Legas etiam 15. canonem concilij Carthaginensis, & quæ in illo [comprehenduntur.] Const. 22. tit. 3. lib. 1. cod. est cap. 2. tit. 1. lib. 3. basil. quod quære insertum expositioni 41. canonis concilij Laodicensi. Const. verò 25. tit. 3. lib. 1. cod. in basil. non est posita. TEXVS. Etenim leges atque canones clericum iurare prohibent. [Postremo verò, quòd] in ius vocatus œconomus fideiussorem non det, & tum ipse tum clerici pro monitione ac^b procuratoris institutione duos solidos, ^c executori dent, reliquosq; sumptus parcius faciant. Et const. ^d 32. eiusdem tit. ait, quòd episcopi, clerici, & monachi [ad extranea iudicia] ^e non traducantur, sed apud rectores prouinciarum conueniantur: & Constantinopoli reperti, apud præfectos duntaxat iudicio pulsentur, vbi & honor ipsis feruetur, & aduocatos accipiant. Si verò in prouincijs ob proprias res in ius vocentur, œconomos duntaxat aut ecclesiæ defensores fideiussores dent: apud præfectos autem de rebus pecuniarijs conuenti, aut ^f vicarias fideiussiones præstent, aut ^g sub facultatum suarum obligatione cautiones faciant. [Quòd] de ecclesiasticis [rebus] solus œconomus conueniatur, quem ab episcopo ordinari oportet, atque [ille] ecclesiæ defensorem fideiussorem præbeat. [Quòd] in minoribus iudicijs episcopi & clerici pro monitione executoribus non amplius ^h solido sportularum nomine dent. Si verò ab apparitore præfectorum ex sententia ipsorum admoneantur in prouincia, non amplius duobus solidis præ-

^a ἀνυποπόλω.

^b πρεβέσ.

^c λήσ.

^d ἐν τολεῖ.

^e ἐν τῷ βιβλ.

^f ἐν τῷ βιβλ.

^g ἐν τῷ βιβλ.

^h ἐν τῷ βιβλ.

ⁱ ἐν τῷ βιβλ.

^j ἐν τῷ βιβλ.

^k ἐν τῷ βιβλ.

beant. Byzantij autem peregrinus clericus sportularum gratia^a tres aureos det, ob quantamcunque [summe] quantitatem conuentus fuerit. [Quod] executor, qui cuiusmodi-
^a In lib. nostris vnum. cunque clericum contumelijs affecerit, aut vexauerit, cingulo priuetur, & supremo supplicio feriat. [Quod denique] si qui sine iusta causa ipsos conuenisse videantur, [illi] ipsis omnes expensas, quas occasione illorum ab exordio litis subierint, reddant. S C H O L I V M. Non inuenio legem aut canonem prohibentem, aut permittentem, vt clerici iurent. [Haud scio] itaque, an presens legislatio ad illud quod à Domino in Euangelij dicitur, ne quis iuret, respexerit, & pro sancta Scriptura legis atque canonis mentionem fecerit. Const. autem 32. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. [Proinde] legas etiam secundum Scholium cap. 27. presentis tit. T E X T V S. Const. ^b 50. eiusdem tit. dicit, quod clerici rectè in instrumentis fori præscriptioni renuncient. Generaliter enim cuique licet contemnere, quæ pro se [indubita sunt.] Et const. 2. tit. 4. eiusdem lib. quod si ante finem sententiæ clericus prouocauerit, multam quinquaginta librarum argenti in hoc aduersus alios cõstitutam, ab ipso fiscus non accipiat, sed pauperibus eroget. Const. autem 7. eiusdem tit. quod in pecuniarijs duntaxat [causis] inter consentientes, non autem etiam inuitos efficaciter episcopus iudicet. Et const. 8. quod episcoporum iudicium ratum sit inter eos qui ipsos elegerint, ac simile sit præfectorum sententijs, à quibus prouocare non licet. Et const. 13. quod actor volens, at non etiam inuitus, apud episcopum Constantinopolis lite pulset œconomum, aut alios eius clericos, siue aduersus ipsos, siue aduersus ecclesiam [actionem] habeat. Et 29. constit. Nemo ^c prima vice apud patriarcham, sed episcopum suum, clericum accusato. Si verò suspectum illum habeat, apud metropolitanum. Qui si quoque suspectus sit, oportet cum illo iudicare ^d loco totius synodi tres secundum ordinationis ordinem primores: & si iudicatis non acquiescatur, [illius] tractus patriarcham ad-

uocari, atque tanquam ipse ab initio causam cognouisset, eius iudicatis obtemperari. Non enim patriarcharum sententiæ prouocationem recipiunt. Idem etiam de ijs qui episcopos in ius vocant [dicendum est. Licet autem à patriarcha petere, vt per literas suas controuersiam episcopis transmittat, & [ille] pro sportulis non plus quàm quatuor^a sili-
^a ne ex illis. quas: clericus [verò] qui à patriarcha aut ad metropolitatum, aut vbi episcopus ^b delegatus fuerit, mittitur, non plus quàm sex ^c solidos accipit: [idque] in cuiusmodi cunque causa & [summe] quantitate. Audit etiam patriarcha prouocationes [ab] episcopis aut metropolitanis, qui ex ipsius mandato iudicarunt, [factas]. Qui verò contra hæc fecerit, quod amplius exactum est, [eius] duplum dat, hæcque [illi] à patriarcha aut metropolitano ecclesiastica pœna infligitur, vt extra ecclesiasticos catalogos eiiciatur. [Atque] hæc quidem, quando controuersia ecclesiasticum statum concernit. At si civilis sit, non cogitur actor aut accusator hæc custodire: sed apud præsides mouendæ [actionis] facultatem habet. Const. autem 4. eiusdem tit. nouellarum ait: si quis aduersus clericum actionem pecuniariam habeat, episcopum sub quo ille censetur, interpellato. Is non interueniente scriptura citra [illos] sumptus iudicato. Et si partes velint, sententia ^d in literas refertur. Verùm si propter aliquam
^d Non 2-
 ras, sed
 2-
 ras lego. causam episcopus controuersiam decidere non possit, tunc seruatis clericis [suis] priuilegijs apud [civiles] magistratus lis instituitur. At si de criminibus quærat, & illis quidem civilibus, [civiles] magistratus & Byzantij & in prouincijs iudicant: [vt tamen] lis ^e post contestationem duos menses non transcendat. Et si clericus pœna dignus [esse] videatur, prius per episcopum sacra dignitate nudatur, ad deinde legis manibus subijcitur. Sanè si delictum ecclesiasticum sit, secundum canones, quos leges etiam sequuntur, episcopus iudicato, nec cognitioni [civiles] magistratus [se] immiscendo. Et const. 15. eiusdem tit. Qui (inquit) aduersus monachum aliquem, aut consecratam virginem, aut mulierem

monasterio mancipatam, [actionem] habet: ipsorum episcopum accedito. Is verò illum aut illam per præfules, apocri-
 farios, alios-ve [homines] probos honestè pducito, [causam]
 que considerato. Qui [civilis] magistratus [huic rei] se immiscere tentauerit, non admittitur, & vnà cum cohorte sua decem libris [auri] fisco [inferendis] multatur. Executores verò in^b cancellos includuntur, & pro merito castigantur, atq; per episcopos de reliquo executorum officio fungi prohibentur.

SCHOLIUM. Const. 50. tit. 3. lib. 1. cod. est cap. 9. tit. 3. lib. 3. basil. Illud verò codicis: generaliter enim licet cuiq; contemnere, quæ pro se [indulta sunt:] in basil. non est positum. Const. 2. tit. 4. lib. 1. cod. non est in basil. Neque [verò] 7. eiusdem lib. & tit. neque 8. neque 13. Legas autem cap. 44. tit. 1. lib. 3. quod pars est nouellæ 123. ac dicas, secundum illud prius actiones institui apud episcopos. Cap. autem 6. eiusdem tit. & lib. ne auscultes. Est enim huius constitutio, atq; per dictam recentiore nouellam abrogatum est. Sed neque alteram Iustinianæ nouellam, quæ aduersum quiddam dicit, audias. Nam non est posita in basil. tametsi inueniatur. Cæterum quantum ad [id attinet, ut] primùm apud episcopos & metropolitanos controuersia proponantur, ac deinde ad patriarcham deueniant: animum dicto 44. cap. tit. 1. lib. 3. applica. Quantum verò ad [id,] ne ciuiles aut militares magistratus commercium aliquod aduersus consecratos habeant: nouellam Imperatorum Constantini & Heraclij, ac nouellam Imperatoris dn. Alexij Comneni, quarum in initio præsentis tit. mentionem fecimus, audias. Legas insuper 15. canonem concilij Carthaginensis, & 9. canonem Chalcedonensis, quæq; in ipso comprehenduntur, quæ omnem ambiguitatem soluunt. Ipsa autem 29. const. quæ in basil. posita non est, hunc ad modum habet: aduersus enim tales episcopales sententias prouocationi locum non esse, à prædecessoribus nostris legatum est. Sanè 4. const. est nouella Imperatoris Iustina-

^a Logo &
 δευτερο-
 τω.
^b καὶ ἐπειτα.

ἐπὶ τῆς
 δευτερο-
 τω.

ni 83. non autem in basil. posita est. Et const. 15. est nouella 79. quæ ipsa etiam non est agnita. TEXTVS. Scias verò, quòd const. 2. eiusdem tit. 1. quæ harum omnium validissima est, utpote quæ posterius nata sit, dicat: Si quis episcopum aut clericum qui ordinandus est, de causa [quapiam], quæ secundum leges aut canones ordinationem impedire possit, accuset, ipsa suspenditor: & qui ordinaturus erat præfente accusatore ac^a iudicium urgente, aut ad tres menses^a accusationem adimplere differente, causam examinato: [et] si quidem [ille] insons apparuerit, ordinator: si verò sons, impeditor. Accusator autem qui [criminationem] non probauerit, aut deseruerit, eijcitur prouincia, in qua habitat. Quòd si ordinatio ante examinationem fiat, ordinatus [sacerdotio] expellitur: qui verò ordinauit, ad annum à ministerio arcetur, omniq; eius substantia ipsius ecclesiæ applicatur. Eadem quoq; dicit const. 17. eiusdem tit. [et] quidem non solùm de ordinatione episcopi & clerici, verum etiam præfulis monasterij. Variat autem dicens, quòd accusator qui [crimen] non probauerit, sed destiterit, si clericus sit, suo gradu depellatur: si laicus, castigetur. Et quòd, si ordinatio ante inquisitionem fiat, tam qui ordinauit, quam qui ordinatus est, sacerdotio depellatur. SCHOLIUM. Const. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. Verùm hoc eius cap. non est positum in basil. const. autem 17. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 137. posita [que est] in lib. 3. basil. tit. 1. cap. 8. themate 8. quòd insertum est cap. 8. tit. 1. præsentis operis circa finem. TEXTVS. Eadem const. 2. tit. 1. nouellarum dicit: qui contra clericum, vel diaconissam, vel monachum, vel monastriam, vel ascetiam, actionem habet, illorum episcopum adito: atque is iudicato: & si vtraq; pars acquieuerit, executio per magistratum peragitor. Quòd si quis litigatorum intra decem dies [iudicatis] contradicat, locorum magistratus negocium examinato: & [si rectè iudicatum esse videat], sententiam confirmato & exequitor: neque qui iterum in hoc victus fuerit, [amplius] prouocandi

potestatem habeto. Si verò magistratus contrario modo, atque episcopus, iudicet, magistratus sententia prouocationi obnoxia esto: atque secundum legem refertor, & examinador. Planè si ex iussione aut mandato episcopus iudicet, prouocatio sententiam eius ad eum qui controuersiam delegauit, referto. [At] si crimen contra dictorum quempiam moueatur, si quidem apud episcopum, [is] que veritatem deprehendat, gradu ipsum deijcito: ac tunc^c competens iudex eum comprehendito, & legitimè causam examinans illi finem imposito. Si verò primùm apud [ciuilem] magistratum [crimen] motum atq; comprobatum fuerit, episcopo^b actorum monumenta exhibentor: qui si ex illis delictum deprehendat, reum à gradu separato, ac illi iudex legitimam vindictam inferto. Verùm si episcopus putauerit acta non iustè constituisse, accusatus, donec Imperatoria maiestas ab episcopo & iudice de causa certior facta, quod iustum ipsi videbitur, iubeat: à suo gradu non depulsus, sub legitima^c fideiussione constituitor. [Proinde] si in pecuniarijs iudicijs [iudicare] episcopus differat, actor [ciuilem] magistratum adeundi facultatem habeto: reus autem fideiussorem non dato, sed absque iusiurando^d pignoratitiam cautionem facito. In criminalibus verò sub legitima^c cautione persona quæ accusatur, constituitor. In ecclesiasticis autem episcopus, [ciuili] magistratu nullam communionem habente, secundum canones dijudicato. Episcopi eiusdem synodi inter se [actionem] habentes, apud metropolitanum suum & alios eiusdem synodi episcopos litiganto: & nisi vtraque pars [iudicatis] insistat, ipsorum patriarcha [causam] cognoscito: ac nulli contradicendi illis quæ ab illo statuuntur, potestas esto. Si clericus aduersus episcopum suum actionem mouere velit, idem esto. Cùm autem cōtra metropolitanum interpellatio instituitur, patriarcha ipsius similiter cognoscito. Episcopus litigans neq; fideiussiones dato, neque confessionem facito. Oeconomus, ptochotrophi, nosocomi, & similes suo episcopo subsuntor: & quod ipsos de-

^a παροισπο-
εως.

^b παροισπο-
ματια.

^c ἀσφα-
λειαν.

^d ἀσφα-
λοιόμολο-
γίαν.
^e ἀσφα-
λειαν.

bere patuerit, exiguntor: neque ante exactiōnem ad aliud iudicium recedendi potestatem habēto. At si post exactiōnem iniuria se affectos esse existimauerint, si quidem episcopus iudicauit, metropolitanus [rem] examinato: si verò metropolitanus, patriarcha cognoscito. Quòd si quis prædictorum ante rationum confectiōnem & exactiōnem mortuus fuerit, hæredes eius obnoxij suntor. SCHOLIVM. Const. 2. tit. 1. nouellarum (quemadmodum diximus) nouella Iustiniāni 123. existens, ac in lib. basil. tit. 1. cap. 37. 38. 39. vsq; ad 40. posita, complectitur quæcunque in compendio proposita sunt. TEXTVS. Similiter lib. 1. const. 41. quæ ait, quòd vnoquoque anno œconomus rationem administrationis suæ reddat episcopo. Constit. verò 24. tit. 2. eiusdem libri dicit, quòd œconomus vrbs Cōstantinopolitanæ singulis, aut summùm alternis mēsisibus apud arcarios rationes conficere oporteat, alioqui-ve periclitentur. SCHOLIVM. Const. 41. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. neq; const. 24. tit. 2. eiusdem libri. TEXTVS. Qui episcopus aut clericus ex prouincia Constantinopoli ab aduersarijs inuenitur, apud prætoriorum præfectos solummodo, aut eum qui ab Imperatoria maiestate [ad hoc] designatur, [se] tuebitur: extra quàm si in prouincia lis cœpta fuerit, tunc enim illic impletur. Religiosi ecclesiarum apocriuarij pro episcopis aut clericis propter publicum priuatum-ve debitum non conueniuntur, aut exiguntur: nisi si ex mandatis episcoporum aut œconomorum aliquos [ipsi] conueniant. Tunc enim ab iisdem [et ijs] solis actiones suscipiunt. [sed] & si dum [in iudicio] respondent, se obnoxios reddiderint, [etiam] inde existentes actiones excipiunt. Episcopi & clerici per causam legationis aut ordinationis peregrè agentes, non conueniuntur donec reuersi fuerint: [ut tamen] qui ipsos obnoxios habent, ex absentia ipsorum circa^a longi temporis præscriptionem non lædantur. Citationes atque executiones clericis, monachis, ascetrijs, & ascetis in pecuniarijs [causis] [sine] publicis [sine] priuatis reuenter inferuntor. Nulla

^a ἄσθενος
παιδείας
αὐτῶν.

monasteria vel ascetria è monasterio abstrahitor: sed per procuratorem causam dicitur. Monachus proprias aut monasterij [causas] siue per se, siue per procuratorem agit. Si verò contra hæc fiat, iudex^a cingulo denudatur, & quinque libras [auri rebus Principis] priuatis dat: executor autem tormentis subditur, & in exilium mittitur: [idque] cura episcopi, qui etiam magistratu vltionem [irrogare] differente, [id ad Principem] refert. Pro citatione pecuniaria vel criminali huiusmodi personæ Constantinopoli, atque alibicunque, non vltra quatuor filiquas dant. Quòd si quis Imperiali iussione aut à magistratu, aut à patriarcha ad citandos illos missus fuerit, non vltra vnum solidum capiet. Quin si multæ istiusmodi personæ in vna eademq; causa citentur, vnius tantum personæ [sportulas] dant. Episcopus rerum suarum nomine in ius vocatus, dat sportulas: sed pro rebus ecclesiæ suæ ne inquietatur [quidem] sed œconomus, qui vead id designatus est. Qui verò contra hæc sportulas ceperit, duplum reddit: & si in militia [quapiam] sit, cingulo priuatur: si clericus, deponitur. Episcopus neque propter pecuniariam neque propter criminalem causam, citra Imperatoriam iussionem, ducitur aut sistitur. Qui verò contra hoc aut per scripturam aut citra scripturam iusserit, & cingulo spoliatur, & viginti libris ecclesiæ episcopi [applicandis] multatur: executor autem cingulo denudatur, & tormentis subditus exulare iubetur. Et const. 17. tit. 1. nouellarum: quum episcopus (inquit) accusatur, metropolitanus iudicat. Si verò metropolitanus accusetur, ipsius patriarcha cognoscit. Sed si clericus aut monachus, eius episcopus. Qui autem deliquit, iudicio eius qui [causam] examinat, secundum canones castigatur. Porro nouella 134. de vicarijs, dicit, quòd monasteria per nullam actionem è suo monasterio trahatur. SCHOLIUM. A præsentis loco incipit nouella 123. quæ est in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 47. 48. 49. 50. 51. 52. & 53. quæ in compendio [iam] pposita, quemadmodum^b ad longum [in ipsa nouella] comprehenduntur, habent: atque illa [quidem] lege. Quòd verò

^a ἀποδοξία
πυγυλῶν

^b ἐν τῷ
πλάτῳ.

verò episcopus citra Imperiale iussum non ducatur, vel sistatur, positum est in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 17. quod sic habet, vt in compendio propositum est. Constit. autem 17. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 137. posita [que est] in lib. 3. basil. tit. 1. cap. 20. quod circa medium ita habet, quemadmodum in textu scriptum est. Nouella 134. posita est in lib. 6. tit. 19. cap. 9. themate 5. Dicit autem 8. huius cap. ita^a ad verbum: monasteriam planè, aut ascetiam, nullo actionis genere è suis abstrahi monasterijs aut asceterijs concedimus.

QUOT ET QUI ADVERSVS EPISCOPOS
aut clericos testimonium dicant.
Cap. II.

Postolorum canon 75. concilij Chalcedonensis canon 21. concilij Carthaginensis canon 31. 59. 128. 129. 130. TEXTVS. Quales esse oporteat qui in iudicio testimonium dicunt, docet tit. 5. lib. 22. & tit. 20. lib. 4. cod. & nouella 90. de testibus. Const. autem^b 9. eiusdem 20. tit. ait, quòd vnus solus non audiatur, etiamsi honore præfulgeat. Hæreticus autem omnino contra orthodoxum non dicit testimonium, nisi propter curialem statum orthodoxus in ius vocetur: vt [tradit] lib. 1. cod. tit. 5. const. 25. & nouella, de decurionibus & cohortalibus hæreticis, 45. quæ relata est inter paratitla tit. 3. nouellarum. SCHOLIUM. Tit. 5. lib. 22. dig. est tit. 1. lib. 21. basil. ac primum [quidem] eius caput dicit: fide dignos oportet esse testes, ac producuntur & in pecuniarijs & in criminalibus qui [quidem] lege non prohibentur aut excusantur. Tit. 20. lib. 4. cod. est cap. 21. tit. 1. lib. 21. quod sic habet: reiiciendus à [dicendo] testimonio est, qui tumultuosam petulantiam designasse iudicatus est. Nouella 90. de testibus, posita est in lib. basil. 21. cap. 46. quæ sic inchoat: Sancimus, & maximè in magna hac & felice vrbe: quam lege, vt quæ va de necessaria sit, & de ijs qui testimonium ferre debeant, p^cermulta doceat. Const. 9. tit. 20.

^a πρῶτος.

^b In lib.
nostris.
8.

^c In lib.
nostris.
12.

Q

lib. 4. cod. posita est in lib. basil. 21. tit. 1. cap. 33. themate 2. quod ita habet: Iurare testes prius oportet, quam testimonium perhibeant. Oportet autem honestioribus potius fidem haberi. Proinde vnius testimonium in nulla causa admittendum est, etiamsi senator sit. Const. 25. lib. 1. cod. tit. 5. est lib. 21. basil. tit. 1. cap. 45. quod sic habet: Ex hæreticis Manichæi, Borboritæ, Pagani, Samaritæ, Montanistæ, Ascodrogitæ, Ophitæ, vel qui Iudaicam superstitionem colunt, in nulla [re] testimonium perhibento: reliqui verò omnes in iudicio quod orthodoxum litigatorem habet, ne admittuntor: in cæteris autem omnib⁹ contractibus, testamentis aut iudicijs, quæ hereticos litigatores habent, quòd latior facultas probationum sit, sine distinctione testantor. Quæ verò in^b tali constitutione de decurionum ordine & statu continentur, non sunt posita in basil. sed neq; nouella Iustiniani 45. quæ inter paratitla posita [est.]

^a τὸ πλά-
της χρέον
τὸ ἀποδεί-
ξασθαι.
^b Nulla in
ea const.
decurio-
num sit
mentio.

SI QVIS VBI DE MVLTIS CRIMINIBVS CLERI-
cum accusauit, primùm propositum caput non probet.

Cap. III.

Concilij Carthaginensis canon 134.

DE IIS QVI SVIS EPISCOPIS NON OBEDIVNT,

de episcopo, qui à suo episcopo eiectum aut à
communione exclusum recipit.

Cap. IIII.

Concilij Antiocheni canon 5. 6. concilij Carthaginen-
sis canon 9. 29. 62. 79. 122. & 138.

DE^c CONTROVERSIIS EPISCOPORVM ET
clericorum. Cap. V.

Postolorum conon 74. cõcilij Antiocheni canon 14.
15. concilij Chalcedonensis canon 9. 17. concilij Sar-
dicensis canon 3. 5. 14. concilij Carthaginensis canon 15. 28.
120. 121. 128. T E X T V S. Quæ in hoc cap. annotari debeant,

coniunxi annotationibus præcedentis [1.] cap. Illic igitur
[tractatum] de pecuniarijs aut criminalibus causis quærens,
lege.

DE RETRACTATIONE SENTENTIARVM
episcopalium. Cap. VI.

Concilij Antiocheni canon 6. concilij Sardicensis ca-
non 3. 4. 5. 14. concilij Carthaginensis canon 14. 15. 28.
79. 96. 122. 125. T E X T V S. Const. 8. tit. 4. lib. 1. ait, quòd
sententiæ episcoporum similes sint sententijs præfectorum,
à quibus prouocare non licet. Et constit. 29. eiusdem tit. Si-
ue solus metropolitanus, siue cum synodo sua episcopi aut
clerici [causam] iudicet, & sententiæ non acquiescat, [eius]
ditionis patriarcha cognoscit: ipsiusque iudicatis, perinde
atq; si ab initio iudicasset, insistitur. A patriarcharum nam-
que sententijs non prouocatur. Idem etiam const. 2. tit. 1.
nouellarum [tradit,] quæ dicit: quòd si quis eorum qui apud
episcopos litigant, intra decem dies [iudicatis] contradicat,
locorum magistratus negocium examinato: & [si rectè iu-
dicatum esse videat] sententiam confirmato & exequitor: ne-
que qui iterum in hoc victus fuerit, [amplius] prouocandi
potestatem habeto. Si verò magistratus contrario modo,
atque episcopus, iudicet, magistratus sententia prouocatio-
ni obnoxia esto: atque secundum legem refertor & exami-
nator. Cæterùm si ex iussione aut mandato episcopus iudi-
cet, prouocatio sententiam eius ad eum qui controuersiam
delegauit, referto. S C H O L I V M. Const. 8. tit. 4. lib. 1. non
est posita in basil. neque eiusdem tit. const. 29. const. 2. tit. 1.
nouellarum, est cap. 33. nouellæ 123. quod positum est in lib.
3. basil. tit. 1. cap. 44. ac dicit eadem ferè, quæ in textu sub
compendio sunt proposita. Veruntamen in fine eiusdem
cap. nouella hæc dicit: si ecclesiasticum negocium sit, nul-
lam communionem habento ciuiles magistratus cum ea
controuersia: sed religiosiss. episcopi secundum sacros ca-
nones negocio finem imponunto. Legas etiam 45. cap. tit.

Qij

1. lib. 3. basil. quod pars est 123. Iustinianæ nouellæ, atque hæc dicit: Præterea si qui eiusdem synodi religiosiss. episcopi aliquam inter se controuersiam habeant, siue de iure ecclesiastico, siue de quibusdam alijs rebus: prius metropolitanus ipsorum cum alijs duobus eiusdem synodi episcopis rem dijudicato. Et nisi vtraque pars iudicatis insistat: tunc beatiss. patriarcha illius dioceseos audientiam ipsis accommodato, & illa statuito quæ ecclesiasticis canonibus & legibus concinunt, neutra parte sententiæ eius contradicere queunte, &c.

αὐτοῦ
αὐτοῦ
Pro xet-
ei ἀπάγει,
quod ne-
scio quid
hic signi-
ficare pos-
sit, forte
legendum
est, xet-
αὐτοῦ.

SI EPISCOPVS ADVERSVS COLLEGAM
[actionem] habens, non agat, sed [cum illo] tractet.
Cap. VII.

Concilij Carthaginensis canon 20.

**QUANDO EPISCOPVS CONTRA EPISCO-
pum apud ciuilem magistratum [actionem]
mouere possit. Cap. VIII.**

Concilij Carthaginensis canon 48.

**DE EPISCOPIS ET CLERICIS, QUI IN-
iustè [ex ecclesiastico ordine] eijciuntur.**
Cap. IX.

Concilij Nicæni secundi canon 4. concilij Sardicensis canon 14. 18. 19. TEXTVS. Const. 23. tit. 3. lib. 1. cod. facit mentionem Flauiani, & eijcit Eurychetem. Cõstit, verò 38. eiusdem tit. ait: quòd non oporteat episcopos aut clericos cogere aliquos, vt fructus offerant aut angarias præstent: vel propterea vexare, vel excommunicare, vel anathemate ferire, vel non baptizare, vel eucharistiæ sacramentum non porrigere: tametsi consuetudine id inualuerit. Transgressorem autem ab ecclesia eiusque administra-

o In lib.
nostris
Fabiani.
αὐτοῦ
αὐτοῦ.

tione excidere, ac decem libras dare. Atque hæc quidem in sola regia vrbe, eiusque territorio, & locis aut ad metropo- litanos qui à patriarcha ordinantur, aut ad episcopos qui ab hisce [metropolitanis] creantur, pertinentibus obtinere. Et const. 2. tit. 1. nouellarum ait, quòd episcopus aut presbyter, qui citra causam in canonibus comprehensam à communione quempiam segregat: resoluta separatione per maiorem sacerdotem, ipse quantocunque tempore sacerdoti cui subest visum fuerit, à communione excludatur. SCHOLIUM. Const. 23. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. neque const. 38. eiusdem tit. nec verò illis animum aduertat. Const. autem 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. ac est in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 24. & sic habet: Omnibus episcopis & presbyteris interdiximus, ne quempiam à sacra communione prius segregent, quàm causa monstretur, quamobrem ecclesiastici hoc canones fieri iubent. Si quis autem hæc contra à sancta communione aliquem separauerit: ille quidem qui iniustè à communione separatus fuit, resolutò vinculo per maiorem sacerdotem, sancta dignus habeatur communione. Is verò qui iniustè aliquem à sancta separare communione ausus fuerit, omnibus modis per sacerdotem sub quo collocatus est, à communione separabitur, quantocunque tempore illi visum erit: vt quod iniustè alij fecit, ipse iustè sustineat.

**DE HIS QUI AB ECCLESIA VEL COMMV-
nitione separantur, aut eijciuntur.**
Cap. X.

A Postolorum canon 12. 13. 51. concilij Nicæni canon 5. 12. 13. concilij Antiocheni canon 6. concilij Laodiceeni canon 36. concilij Chalcedonenfis canon 4. 16. concilij Sardicensis canon 13. 14. concilij Carthaginensis canon 65. concilij sexti canon 21. TEXTVS. Const. 14. tit. 3. lib. 1. Si (inquit) qui iudicio episcoporum ab episcopatu detrusus est, contra quietem publicam aliquid faciat, & inuadere

eundem episcopatum velit: procul ab vrbe ad centum [passuum] millia propellitur: nec adeundi Principem, aut accipiendi rescriptum facultatem habet: quin etsi [rescriptum] impetrarit, nullum [inde] commodum capit: ac defensor [eius] indignationem subit. Et 23. const. eiusdem tit. Eutychem eicit, Et const. 5. tit. 1. nouellarum, Petrum, Anthimum, Seuerum, & Zooram expellit: ijs qui Seueri scripta habent, nec comburunt, alias pœnas & abscissionem manuum interminata. Const. verò 2. tit. 1. nouellarum ait, quòd si episcopus, qui ob causam canonibus agnitam sacerdotio excidit, ingrediatur urbem ex qua eiectus est, aut derelinquat locum in quo degere iussus est: in monasterium alterius prouinciæ conijciatur. SCHOLIUM. Const. 14. tit. 3. lib. 1. cod. est lib. 3. basil. tit. 1. cap. 1. quod eadem dicit. Const. 23. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. const. 5. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani^b 41. Hoc autem eius cap. non est positum in basil. const. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. positaq; est in lib. 3. basil. tit. 1. cap. 26. quod sic habet: certè si quis episcopus quum secundum sacros canones sacerdotio eiectus est, ingredi ciuitatem ausit ex qua eiectus, aut locum derelinquere in quo degere iussus est: iubemus, hunc in monasterium in alia prouincia constitutum tradi.

OB CUIUSMODI CAUSAS EPISCOPVS, AVT CLERICVS, aut laicus [à communionem] segregetur, & si episcopus accusatus per libellum episcopatum recuset, & quòd non oporteat [semel] episcopum factum, [postmodum autem siue] iusta siue iniusta de causa eiectum, ad presbyteri gradum deduci.

Cap. XI.

A Postolorum canon 5. 8. 9. 11. 12. 13. 15. 16. 20. 24. 30. 36. 43. 45. 48. 51. 57. 58. 59. 65. 67. 70. 71. 72. 73. 76. 84. concilij Chalcedonensis ex actis Photij episcopi Tyri, &

^a 2870VI-
1005.

^b In lib.
nostris
42.

Eustathij episcopi Beryti, concilij sexti canon 20. & quæ in eo apparentem in canonibus contrarietatem solunt, concilij Ancyranum canon 18. concilij Neocæsariensis canon 1. Cyrilli ex epistola ad Domnum cap. 1. 3.

QVOD QVANTO TEMPORE EPISCOPVS NON communicat cum eo qui ab ipso [sine iusta causa] excommunicatus est, [tanto] etiã alij episcopi cum ipso qui excommunicauit, non communicent.

Cap. XII.

Concilij Carthaginensis canon 137.

QVOT EPISCOPI EPISCOPVM DEPONANT.

Cap. XIII.

Concilij Constantinopolitani aduersus Arabiae episcopos [habitu], concilij Carthaginensis canon 12. & 20. à duodecim [videlicet], & sex, & tribus episcopis.

PROPTER CUIUSMODI CAUSAS ALIQVIS deponatur. Cap. XIII.

A Postolorum canon 3. 5. 6. 7. 11. 20. 23. 25. 27. 29. 30. 31. 35. 42. 44. 45. 46. 47. 49. 50. 51. 52. 53. 55. 59. 60. 62. 63. 64. 65. 66. 68. 69. 70. 81. 83. 84. concilij Nicæni canon 2. 10. 13. concilij Ancyranum canon 10. 14. 18. concilij Neocæsariensis canon 1. concilij sexti canon 3. 4. 5. 9. 11. 86. 97. Basilij canon 70.

OB QVALES CAUSAS ALIQVIS SIMVL ET excommunicetur & deponatur: aut deponatur, & à communionem vel ecclesia separetur.

Cap. XV.

A Postolorum canon 28. 29. 30. 65.

*QUAS OB CAUSAS CLERICVS AVT LAICVS
anathemate feriatur. Cap. XVI.*

Concilij Gangrensis canon 18. concilij Chalcedonen-
sis canon 2. 7. Basilij ex epistola ad Gregorium presby-
terum.

*DE EODEM [DELICTO] BIS NON ESSE EXI-
gendam vindictam. Cap. XVII.*

Apostolorum canon 25. Basilij canon 3. 32. 51.

*OB QUAS CAUSAS ALIQVIS OMNINO [AB
ecclesia] eijciatur. Cap. XVIII.*

Apostolorum canon 28. 51. 62. concilij Antiocheni ca-
non 4. concilij Laodicensi canon 36. concilij sexti ca-
non 21.

*QUANDO ALIQVIS SEDEM STATIONEMQVE
sacerdotalem retineat, non autem reliquorum
quicquam facit. Cap. XIX.*

Concilij Ancyрани canon 1. 2. concilij Neocæsariensis
canon 59. concilij sexti canon 3. 26. Basilij [canon] 27. 70.

*NE CREDATUR EPISCOPO DICENTI, CLERI-
cum priuatim confessum esse peccatum.
Cap. XX.*

Concilij Carthaginensis canon 136.

*DE EPISCOPIS AVT CLERICIS CARNES IN
sanguine, aut à bestijs captas, aut morticinas edentibus.
Cap. XXI.*

Apostolorum canon 63. concilij Ancyрани canon 3.
concilij sexti canon 67.

QUOD

*QUOD EPISCOPI, PRESBYTERI, DIACONI, ET
quotquot sacra tractant, ab vxoribus suis abstinere
debeant. Cap. XXII.*

Concilij Carthaginensis canon 3. 4. 25. 70. concilij sex-
ti canon 12. 13.

*DE CLERICO DEBILES SVBSANNANTE.
Cap. XXIII.*

Apostolorum canon 57.

*DE CLERICO SIBI VIRILIA AMPVTANTE.
Cap. XXIIII.*

Apostolorum canon 23. concilij Nicæni canon 1. con-
cilij primi & secundi in æde sanctorum Apostolo-
rum [habiti] canon 8. Lege quæ superius annotata
sunt in cap. 14. tit. 1. præsentis operis.

*DE CLERICIS APOSTATIS, IMMOLATORIBVS,
magis, incantatoribus, astrologis, mathematicis, diuinato-
ribus, veneficis, & amuleta appendentibus.
Cap. XXV.*

Apostolorum canon 62. concilij Ancyрани canon 1. 2.
concilij Laodicensi canon 36. sancti Basilij canon 73.
TEXTVS. De veneficis, mathematicis, similibusq;
tit. 18. lib. 9. cod. const. 1. hæc statuit: Plus est veneno, quàm
gladio occidere. Const. 2. Geometriam scire vtile est: ars au-
tem mathematica interdicta est, & damnata. Const. 3. nul-
lus artifex, aut sacerdos, aut eorum quisquam qui huic ritui
ministrant, ob vllam omnino causam ad aliquem, tam etsi
amicus ipsius sit, introeat: alioquin & ipse concrematur: &
qui ipsum euocauerit, post bonorum confiscationem de-
portatur: & quilibet accusat. Const. 4. Qui magicis artibus
saluti hominum aut pudicitiae infidantur, puniuntur: non
autem qui [per illas] hominibus medentur, aut fructuum

R

proventum vberem conferuant, imbres aut grandines auer-
 rentes. Const. 5. Nemo aut vatem, aut aruspicem, aut augu-
 rem consulat: neque diuinet Chaldæus, aut mathematicus,
 aut quispiam similis. Qui contra hæc fecerit, decollatur.
 SCHOLIVM. Const. 1. tit. 18. lib. 9. cod. posita est in lib. 60.
 basil. tit. 39. cap. 21. quod etiam ita habet, vt in compendio
 propositum est. Constit. 2. eiusdem tit. & lib. est eiusdem
 tit. & lib. cap. 22. Similiter constit. 3. eiusdem tit. & libri, est
 eiusdem tit. & libri cap. 23. Veruntamen non scriptum est in
 basil. quemadmodū prius legebatur, sed ita habetur: & per
 a mactationes vaticinari. Talis verò gladio punitur. Et qui
 hunc euocauerit aut suasionibus, aut præmio, confiscationi
 & exilio obnoxius est. Accusator autem huius criminis
 non delator est, sed magis præmio dignus habetur. Consi-
 dera igitur, ad clementiorem formam recidisse vetera iura,
 nec qua prius vi prædita erant, [cum ea] in repurgatione esse
 posita. Abrogatum est enim, vt^b author sceleris concreme-
 tur, & illi qui euocarunt deportentur. Ad eundem etiam
 modum omissum est aruspicum [nomen]: &, ne quis horum
 ad quemquam, licet amicus ipsius sit, introeat. Prohibitum
 autem tantum est per mactationes vaticinari. Hoc igitur
 nota. Constit. 4. eiusdem tit. & lib. cod. est eiusdem tit. &
 lib. basil. cap. 24. Verum neque hoc insertum est, quemad-
 modum positum fuerat ad longum: sed prætermisum est,
 ne punirentur, qui medendi corporibus, aut fructuum pro-
 uentum vberem conferuandi causa magicum quidpiam fa-
 cerent, & imbres aut grandines prohiberent. Atque [illud
 quidem] caput hunc ad modum insertum est. Cōst. ait, quòd
 qui magicarum artium exercitio pudicos animos ad libidi-
 nem traxerit, aut contra salutem hominum [aliquid] molit-
 us fuerit, confiscatione & exilio puniatur. Ne ergo ani-
 mum illis adhibeas, quæ in textu scripta sunt, sed quæ posi-
 ta sunt in basil. Quoniam & à legibus, & ^d ab illis quæ in
 textu posita sunt, definitum est, vt puniantur non solum qui
 propter aliquam causam magica quæpiam faciunt, verum

α δυσωδγ.

β αὐτοῦς-
365.

γ ἐν τῷ
πρωτῷ.

δ ἀπὸ τῶν
ἐπιτοῶν καὶ
ἀδύων.

etiam qui ipsos accedunt: tametsi tanquam boni cuiuspiam
 causa [quicquam] exquirant, velut quando de vbertate fru-
 ctuum consulunt. Similiter etiam constit. 5. eiusdem tit. &
 lib. cod. est eiusdem lib. & tit. basil. cap. 5. quòd ita ait: Ne-
 mo diuinandi artem profitentem consulat. Chaldæi & magi
 ne in ipsis quidem diuinationibus se [consulendos] præbeant,
 & in capitale supplicium ferri obnoxij sint. ALIVD SCHO-
 LIVM. Nota etiam ex insertis præsentis 25. cap. interpreta-
 tioni constitutionibus, quòd tametsi ex dig. & cod. quæ
 ante repurgationem in republica obtinuerunt, capitali sup-
 plicio comprehēderetur concremari, decollari, & in furcas
 suspendi: non tamen Imperator qui legum repurgationem
 fecit, & basilica composuit, illa recepit, & constitutionibus
 ex cod. basilicis insertis hæc tria non apposuit. Ne igitur ad-
 uerferis positus in tit. 1. lib. 60. legibus, quæ digesta sunt: &
 capitale supplicium esse concremari, decollari, & in fur-
 cas suspendi, dicunt. Si enim quæ hæc statuunt constitu-
 tiones, cum recentiores sint, non receptæ sunt: multo
 [profectio] minus [sunt recepta] digesta. Applica igitur ani-
 mum cap. 38. insertis legibus, vt quæ iuniores sint: non
 autem digestis, quæ vetustiora sunt, nec vllam amplius
 functionem habent. ALIVD SCHOLIVM. Nota item
 ex præsentis 25. cap. quòd quemadmodum vt aliqui con-
 crementur, ab Imperatore (quomodo in præsentis cap.
 interpretatione diximus) non receptum est: ita neque vt
 Chaldæi & magi decollentur, ^b sed pro hoc ferri poena in-
 iuncta est. Breuiter igitur, decollari, concremari, in furcam
 suspendi, lapidari, in profundum proijci, non capitalem
 poenam, ^c sed diram mortem esse: capitalem autem poenam
 esse deportationem, excacationem, manus executionem, &
 reliqua quæ reditus tempus punito dant, & vt diu qui deli-
 quit, puniatur, [illum omnino] exterminant: quum ex alijs
 multis, tum verò etiam ex his colligens, dic, quòd quæcun-
 que iura præsentis doctrinæ contraria in basil. inueniuntur,
 digesta sint, nec (quia iure receptum fit, vt, quando consti-

α ἀλλὰ καὶ
φαιλικῶς
τῆ σθένου
πρωεία ἰ-
ποκρίδω-
σιν.

β ἀλλὰ ἀν-
τὶ τῆ πο-
δὲ σθένου
πρωεία ἰ-
περὶ π.π.
γ Pro ἀλ-
λων, λέγο-
ἀλλὰ.

rutiones & digesta de vna eademque [re diuersa] statuunt, illæ digestis præferantur) authoritatem iuris obtinere debeant: &, quòd legibus omnibusq; nouellis, vt benignius leges interpretemur, atque ita sententias feramus, placeat. Ne itaque mireris, concilium Constantinopolitanum temporibus sanctiss. illius patriarchæ dn. Michaelis Oxitæ, vt Bogomili concremarentur, & statuiffe & mandasse. Veri enim simile est, de legibus tunc tractatum non fuisse. Quin potius, quòd Bogomili mordicus & obstinatè suæ hæresi inhærentes, tanquam [constantia suæ] testimonium, concremationem præripuerint. Ego autem sciens nullum vnquam canonem supplicium permisisse (non enim ecclesiastica lex, sed ciuilis, corporales pœnas nouit) etiamnum miror, quomodo concilium istiusmodi tum tulerit sententiam. Siquidem excidere è Christianorum corpore hæreticos docti sumus: supplicio autem ipsos afficere non didicimus. Verùm cum obstinati sunt, ciuili legi tradimus, atque à magistratibus in illos sententiæ feruntur. TEXTVS. Const. 6. Qui elementa turbant, aut inimicos suos per^a manes occidunt, à feris absumuntur. Const. 7. Cùm vbiq; maleficia odiosa sint, qui in Imperatorio [comitatu] magi, arioli, in enarrandis fomnijs diuinantes, aut aruspices inueniuntur, torquentur, & negantes ac [facinus] probantibus repugnantes [in aculeo unguis] inciduntur, nullum valentes habere priuilegium. Const. 8. Similia sunt prohibita discere, & docere. Const. 9. Qui nouerit præstigiatores aliquem, ipsumq; in præstigiatura occupauerit: [illum] tradito. Si quis verò [agitorum sine] aurigarum, alius-ve quispiam contra hoc fecerit, aut clandestinis supplicijs oppresserit, vltimo supplicio afficitur. Suspicio est enim, ipsum hoc tanquam inimico fecisse, aut [errè ideò], ne ille^b facinoris socios publicaret. Dicit verò etiam lib. 1. cod. tit. 4. const. 3. quòd præstigiatores in diebus Paschalibus & includantur & vinciantur. Et const. 10. eiusdem tit. quòd mathematici qui non concrematis coram episcopo libris suis ad orthodoxam fidem accesserint,

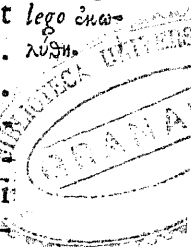
^a δεικνύ-
μεν.

^b οὐκ ἴσθη-
ται.

rint, omni ciuitate pellantur; &, si in ciuitate [aliqua] fuerint deprehensi, vel ceremoniarum suarum professionem publicauerint, deportentur. SCHOLIUM. Nota etiam ex præfenti cap. quòd neque, vt à bestijs interimantur, qui per manes inimicos suos occidunt, receperit const. 6. basil. inserta: sed etiam hos gladio puniri constituerit. Attendas igitur paulo antè scriptæ nostræ interpretationi. Const. 6. eiusdem tit. & lib. cod. est tit. 39. lib. 60. basil. 29. quod sic habet: qui ad nocendum hominibus manes euocant, gladio puniuntur. Const. 7. est cap. eiusdem tit. & lib. 27. quod ita ait: ^a dignitatibus præditi tormentis non sunt obnoxij, nisi^b in crimine læsæ maiestatis. Sed & si qui magi, aut qualemcunque diuinandi artem modicè profiteri deprehensi fuerint, nullo dignitatis priuilegio vtuntur. Conuenit enim ipsorum facinori, vt pœnas luant, si in comitatu [Principis] id committant. Vide igitur, quomodo hîc quoque aruspices, quiq; ex somnijs diuinant, omiffi sint, ac qualiscunque diuinatio latiùs^c prohibeatur. Similiter etiam, vt negantes contra generalem regulam, quæ accusatores [criminationem] probare vult, omnino [in aculeo unguis] sulcentur, omiffum est. Constit. 8. est cap. 28. eiusdem 39. tit. quod sic habet, vt in compendio propositum est. Const. 9. est vlt. cap. tit. 39. eiusdem 60. lib. quod eadem narrat. Constit. 3. tit. 4. lib. 1. cod. est cap. 26. tit. 17. lib. 7. quod ita habet: Primo Paschali die, etiam nulla speciali Imperatoria iussione in hoc præueniente, omnes qui in carceribus sunt, absoluantur: nisi si aut sacrilegus, aut adulter, aut virginum raptor, aut sepulchrorum violator, aut veneficus sit: nisi falsam monetam exceptet: nisi vel homicida vel parricida, vel aduersus Principem urbem-ve [quippiam] molitus sit. Const. verò 10. tit. 4. lib. 1. cod. est cap. 17. tit. 1. lib. 1. basil. quod sic habet, vt in compendio propositum est. TEXTVS. Et tit. 11. eiusdem lib. constit. 2. Nemo per extorum sectionem diuinato. Acerbè enim periturus, qui contra vetitum præsentium vel futurarum [rerum] explorat veritatem. Lib. 5. tit. 17. constit. 8.

^a ἀξιομα-
τικοί.
^b ἐπὶ τῆς
δοσίδου.

^c Pro ἐνο-
λόδη, πι-
νιτὺμ ἐστὶ
λεγο ἐνω-
λόδη.

Maritus deprehendens vxorem suam veneficam [esse, misso] repudio rectè soluit matrimonium : & è diuerso mulier, si vir veneficus fuerit. Similiter etiam nouella, quæ de repudijs [tractat.] Lib. 7. tit. 65. constit. 2. Veneficij condemnatus, si quidem argumentis, testibus, atque sua ipsius confessione conuictus fuerit, non potest appellare: si verò testibus, instrumentis, alijsq; argumentis, non autem sua confessione [conuictus,] vel formidine tormentorum confessus sit, prouocare non impeditur. Lib. 9. tit. 41. constit. 3. Primum serui alieni torquentur, & quando de crimine verisimilia dicere videntur, tunc qui venenum porrexisse dicitur, torquetur. Et tit. 47. eiusdem libri constit. 16. Non est in veneficos ferenda tententia, priusquam per rei confessionem, tormenta, atque concordantia testimonia probatum fuerit crimen. SCHOLIVM. Const. 2. tit. 11. lib. 1. cod. est cap. 7. tit. 1. lib. 1. basil. quod ait: Nemo iecur & exta inspiciens, crucifixionis pœnam formidans futura explorato. Constit. 8. tit. 17. lib. 5. cod. non est posita in basil. quod [videlicet,] quæ in nouella 117. de repudijs comprehenduntur, sufficiat. Docet enim inde etiam dirimi coniuges, quod alter alterius vitæ malis artibus aut veneficio insidiatus sit. [Est autem] posita in lib. basil. 28. tit. * & *. Similiter 117. cõst. 2. tit. 65. lib. 7. est cap. 1, 6. tit. 1. lib. 9. basil. quod ita dicit: qui manifestè de criminibus conuicti sunt, & confessi, non amplius prouocare possunt. Neque verò temerè rei voci credendum est. Nota autem, quod quanquam ipsa const. de ijs solum qui veneficij damnantur, tractet: is tamen qui basil. composuit, de quibuscunq; criminum reis legem hanc proposuerit. Nota item quod in fine dicitur, ne facilè ijs credatur, qui aduersum se confitentur. Quæras [verò] etiam lib. 60. tit. 50. cap. 1. thema 7. quod sic ait: non est credendum confessionibus reorum, nisi etiam euidentis probatio iudicem instruat. & lib. 9. tit. 4. cap. 1. quæq; illic annotata sunt: Const. 3. tit. 41. lib. 9. cod. est cap. 25. tit. 50. lib. 60. basil. quod dicit: si mulier accusetur, tanquam veneno ma-

^a κληρονο-
στος.
^b δικαιο-
μοτων.
^c κληρονο-
στος.

^d τὸ πλὴν
στος.

ritum suum occiderit, & aduersus illam serui non solum proprii, sed & alieni examinentur: primum autem alieni, sitq; verum demonstratum argumentum: ipsa quoque mulier torquetur. Const. 16. tit. 47. lib. 9. cod. est cap. 56. tit. 51. lib. 60. quod ait: ne facilè iudex capitalis pœnæ [sententiam] proferto: nisi prius reus per suam confessionem, aut testium interrogationem siue tormenta ita conuictus sit, vt vix sibi ipsi aduersari possit. Cæterum præsens cap. etiam ad thema 7. cap. 1. tit. 50. lib. 60. interpretare. TEXTVS. Et lib. 10. tit. 15. const. 1. Licet vnicuique in suo loco sine sacrificijs aliqua-ve legibus odiosa arte thesaurum quærere, ac fruitur inuento, neque licet de ea [re ad Principem] referre. De apostatis dicit tit. 7. lib. 1. cod. const. 1. quod qui ex Christiano Iudæus factus est, [eius bona] confiscentur. Constit. 2. Qui dicit defunctum testari non potuisse, quod ex Christiano Paganus aut Iudæus factus sit: intra quinquennium agit. Const. 3. Qui ex orthodoxo hæreticus factus est, non conuersatur cum hominibus, neque testimonium dicit, neque testamenti factionem habet, neque in hæreditatibus succedit, neque vt in alijs criminibus, pœnitentiæ [remedium] habet. Nouella tamen 37. quæ de ecclesijs Africanis disserit, orthodoxis qui ab hæreticis baptizati sunt, pœnitentiæ tempus tribuit. Const. 4. Qui Christianus [a fide] defecerit, & sacrificauerit, alij-ve sacrificare mandauerit, non oppositurus longi temporis præscriptionem à quocunq; accusatur, & neque ex quo desciverit donat, neq; venditionis specie legi fraudem facit: [in super] non testatur, sed ab intestato cuncta ipsius cognatis comperunt, quibus etiam post mortem permittitur accusare, tametsi aduersus profanum [adhuc] viuum nulla facta sit contestatio. Euertuntur iporum donationes & testamenta, atq; ijs qui à lege vocantur, comperunt. Const. 5. Quicumque seruum vel ingenuum Christianum, inuitum vel suasionem ad nefandum religionis ritum traduxerit, capite punitur, bonaque eius confiscantur. Const. 6. Qui clericus aut monachus orthodoxus Euty-

^a κληρονο-
μεία.

chetis aut Apollinaris dogmata sectatus fuerit, tenetur legibus aduersus hereticos [lati:] & prout de Manichæis sancitum est, extra Romanam rempublicam profligatur. SCHOLIUM. Const. 1. tit. 15. lib. 10. cod. est cap. 13. tit. 7. lib. basil. 56. quod sic ait: vt in suis aut alienis locis thesaurum quærere permittatur, nemo preces offero. Neque tanquam ipse, vel tanquam alius quispiam thesaurum inuenerit, [quisquam] supplicato. Nam si quidem in suis locis, siue nullo scelerrato sacrificio aut alia quapiam arte legibus vetita thesaurum (id est, cõditas ab aliquibus pecunias [longo] tempore ignoratas) inuenerit, inuentis liberè fruitor: neque vlli Dei beneficium ad illum calumniandum conuertunt. Postquam verò hoc lege concessum est, superfluum fuerit de eo preces offerre: quippe cum Princeps omnium preces præuenerit. In alieno porrò loco, neq; inuito^a neque [non] volente aut ignorante domino, quisquam thesaurum quærere audeo: sed siue preces obtulerit, siue non oblatis precibus contra hanc legem in alieno loco scrutando thesaurum inuenerit: inuenta ad loci dominum pertinente: inuentor autem tanquam qui legem temerauerit, vehementer punitur. Quòd si quum neque quæsisset, neque preces obtulisset, sed dum fortè araret, alias-ve alienam terram coleret, non perscrutandi studio in alieno loco aliquis thesaurum repererit: inuentorum dimidium ipse lucrator, alterum verò loci domino dato. Quæras etiam lib. basil. 15. tit. 1. cap. 67. const. 1. tit. 7. lib. 1. cod. est cap. 23. tit. 54. lib. basil. 60. quòd expressè habet, vt scriptum est. Const. 2. eiusdem tit. & lib. est cap. 24. eiusdem tit. & lib. basil. quòd sic habet, vt in compendio propositum est. Const. 3. est cap. 25. quòd sic habet: Qui sanctum baptisma prodit, testimonium non dicit, neque testamentum facit, neq; vlli in hæreditate succedit. Apostata enim habetur. Animaduerte igitur, id quòd^b in textu positum est, ne [videlicet] istiusmodi cum hominibus conuersentur: &, ne ipsi pœnitentiæ tempus habeant: non esse additum in basil. sed tanquam ab humanitate alienum, expulsum.

^a Lego, unde
de mi se-
lophus, vt
sui simile
hoc cap.
sit, atque
cum l. C.
cõueniat.

^b In τῷ
πλάτει,
quod vt
isa, non
autem (in
ipsa cõsti-
tutione)
reddere,
coactus
feci, quòd
nihil isti-
usmodi in
lib. no-
stris ha-
beamus.

sum. Itaque propter hæc etiam basil. architecto sunt agenda gratiæ. Nouella Iustiniani 37. quæ de ecclesijs Africanis [tractat], non est inserta basil. const. 4. memorati 7. tit. lib. 1. cod. est cap. 26. dicti 54. tit. lib. 60. quòd sic habet, vt in compendio propositum est. Const. 5. est cap. 27. eiusdem tit. & lib. quòd eadem recenset. Const. 6. est cap. 28. illius tit. quòd similiter iubet. T E X T V S. Lib. 1. tit. 9. const. 18. ^a Simile Iudæus, qui cum qui Iudaicæ religionis non esset, contra-ria doctrina ad illam traduxerit, bonorum proscriptione damnatur, ^b miserumq; in modum punitur. Cæterum de istiusmodi in dig. etiam tractatur. Ait enim lib. 9. tit. 2. digest. 7. quòd qui seruo venenum pro medicamento dedit, ad ipsius precium [prestandum] teneatur, vt qui causam mortis præbuerit. Scias autem, quòd actioni [etiam] locus [sit], si medicamentum perperam dederit, vt digest. 8. [ait.] Similiter etiam de^c obstetrice digest. 9. Lib. 10. tit. 2. digest. 4. In hæreditate reperta mala medicamenta, aut magici similes-ve libri inter hæredes non diuiduntur: sed iudicis arbitrio corrumpuntur. Lib. 18. tit. 1. digest. 35. Venena mala non venduntur. Si tamen [alijs materijs] mista, vtilia sint, vt de antidoto [dici debet,] venduntur. Lib. 47. tit. 10. digest. 15. Qui medicamento alicuius mentem alienauerint, tenentur iniuriarum actione. Si verò qui astrologiam aliam-ve vetitam diuinationem exercet, consultus, [aliquem] furem dixerit, qui non erat: tenetur constitutionibus. Lib. 48. tit. 8. digest. 2. Tenetur lege [Cornelia] ^c de sicarijs, qui venenum ^d necandi hominis causa [vel] facit, vel vendit, vel habet. Sunt autem etiam venena quæ sanant, & quæ amatoria dicuntur. Si verò quispiam licet non malo ^e animo mulieri ^f medicamentum ad conceptionem dederit, eaq; [ex eo] mortua sit, ^h relegatur. [Similiter] etiam pigmentarius, qui temerè alicui cicutam, salamandram, aconitum, pityocampam, buprestum, mandragoram, aut cantharidas dederit. SCHOLIUM. Const. 18. tit. 9. lib. 1. cod. est cap. 41. tit. 1. lib. 1. basil. quòd habet, vt in compendio propositum est: ex-

^a Simile
quiddam
in lib. no-
stris in-
constit.
15. est.
^b In Scho-
lio pro ve-
næ, νεφα-
λικός, ca-
pitaliter
legitur.
^c τὸν αἰ-
185.

^d In lib.
nostris 3.
^e τὸν πο-
νέον.
^f λογισμῶ.
ἑσθητικῶ.
κόν.
^h ἐξοείε-
ται.

cepto, quòd Iudæus capitaliter puniatur. Id namque in basil. non est positum. Digest. 7. tit. 2. lib. 9. dig. est thema 7. tit. 3. lib. 60. quod ait: Qui non occidit, sed mortis causam præstitit (puta, qui venenum pro medicamēto, aut gladium furenti dedit) in factum, non [autem] lege Aquilia tenetur digest. 8. est 8. cap. eiusdem tit. & lib. Similiter etiam 9. dig. 4. tit. 2. lib. 10. dig. est thema 2. cap. 4. tit. 3. lib. 42. quod sic habet: Exceptis nominibus reliquæ res deducuntur in iudicium familiæ eriscundæ. Mala etiam medicamenta, & magici simileſque libri: sed iudicis officium est, vt hæc protinus corrumpat. Non diuiduntur autem, quæ ex sacrilegio vel peculatu quæſita sunt, vel vi, aut aggressurâ. Animaduertas igitur, quòd in dig. scriptum sit, ne magici libri malaq; medicamenta diuidantur: basil. autem illa diuidi dicat. Atque illud [quidem] basil. multo est exactius. Rectè enim diuiduntur illa, vt quæ in dominio fuerint. Vt autem officio iudicis comburantur, alterius rationis est: ne [videlicet] ex illis aliquibus noceatur. Digest. 35. tit. 1. lib. 18. dig. est thema 3. cap. 35. tit. 1. lib. 19. basil. quod eundem admodum habet. Digest. 15. tit. 10. lib. 47. dig. est cap. 15. tit. 21. lib. 60. basil. quod eadem dicit, excepto quòd constitutionibus teneatur, qui per astrologiam aliam-ve diuinationem furem dixerit, qui non erat. Hoc enim in eodem cap. non est positum, sed in^a themate 8. eiusdem cap. Digest. 2. tit. 8. lib. 48. dig. est cap. 3. tit. 39. lib. 60. basil. quod eadem ferè dicit, quæ in textu scripta sunt. Addit autem basil. vt qui amatoria conficiunt, post publicationem bonorum relegentur. Quæ verò de pigmentario scripta sunt, collocata sunt in themate 3. eiusdem cap. quod ait: Et pigmentarius [etiam] qui temerè alicui cicutam, salamandram, aconitum, pityocampam, buprestim mandragoram, aut cantharidas dedit. TEXTVS. Digest. 13. Qui verita sacrificia facit, lege [Cornelia] de ficarijs tenetur. Lib. 48. tit. 19. dig. 28. Venenarij^b dignitate præditi deportantur, reliqui capite puniuntur. Digest. 38. Qui amatorium aut abortionis poculum sine dolo de-

^a Fortasse
ca. 8. eius-
dem tit.

^b ἡθρομα-
μοι ὄψες.

dit: si vilis sit, in metallum damnatur: si honestus, amissa^a parte bonorum relegatur: sed si quis inde mortuus sit, summum supplicium infligitur. SCHOLIUM. Digest. 13. est eiusdem lib. & tit. cap. 9. quod eadem dicit. Digest. 28. tit. 19. lib. 48. non est positum in basil. Et dig. 38. tit. 19. eiusdem 48. lib. dig. est thema 6. cap. 38. tit. 51. lib. 60. quod habet vt scriptum est. Legas [verò] etiam canones in cap. 20. tit. 13. præsentis operis positos, quod de apostatis, sacrificatoribus, magis, incantatoribus, astrologis, mathematicis, diuinatoribus, & amuleta appendentibus docet.

^a μετὰ τὴν
ἕρην.

DE EPISCOPIS ET CLERICIS, QUI

percutiunt, aut occidunt.

Cap. XVI.

Apostolorum canon 27. 65. concilij primi & secundi in æde sanctorum Apostolorum [habiti] canon 9. Basilij canon 55. TEXTVS. Constit. 2. tit. 1. nouellarum episcopis quidem manibus suis percutere prohibet: sed pœnam non definit. Generaliter autem de quocunque qui verberat vel iniuriam facit, ciuilis lex statuit, lib. 47. tit. 10. lib. 9. tit. 35. cod. dans aduersus illos iniuriarum actionem, quæ deposita scriptura tum pecuniariè, tum criminaliter instituitur. Quæ etiam [lex] cuiusmodi iniuria atrox sit, cuiusmodi le-^buis, determinat. De homicidis autem tractat tit. ^b 1. lib. 48. & ^b 1. lib. 9. cod. Scias verò, quòd homicidium ex affectu ^b 8. consideretur. Vnde inuenire est, quòd qui percussit, tamen si non occidit, vt homicida tamen puniatur: & qui occidit, modò tantum percutere voluit, vt homicida non puniatur. Atq; istiusmodi [quidem] affectus ex instrumēto, quo percussus est, consideratur. Cæterum voluntarij homicidij pœna in honestis est deportatio, & omnium bonorum publicatio: in humilibus, vt gladio & bestijs tradantur: in eo qui per negligentiam siue socordiam occidit, quinquennale exilium. In non voluntario autem venia datur. Quum igitur de ho-

^b In lib.
nostris.

micidio quæres, legas dictos titulos cum ipsorum paratilis. Dictum est autem generaliter lib. 48. tit. 19. digest. 5. quòd in omnibus criminibus quæri oporteat, consulto-ne, an casu [aliquid] admissum sit, atque ita aut ad legem aut mitiorem pœnam inferri. Et digest. 11. quòd aliquis delinquat aut proposito, vt qui factionem excitat: aut impetu, vt qui iratus est: aut casu, vt qui in venatione in feram [relo] misso hominem occidit. SCHOLIVM. Constit. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. posita [que est] in lib. basil. 3. tit. 1. cap. 25. quod habet, vt significatum est. Tit. 10. lib. 47. digest. & 35. lib. 9. cod. positi sunt in tit. 21. lib. basil. 60. ab ipso initio, cuius multa cap. quære. Tit. 1. lib. 48. digest. positus est in lib. 60. tit. 31. cap. 1. & deinceps. Tit. 16. lib. 9. cod positus est in lib. 60. tit. 39. cap. 13. & deinceps. Ex his igitur lib. & tit. diuersa cap. lege. Ac [lege etiam] 8. canonem sancti Basilij, positamque in eo de homicidis nouellam Imperatoris dn. Manuelis Comneni. Digest. 5. tit. 19. lib. 48. est thema 2. cap. 5. tit. 51. lib. 60. quod expressè eadem dicit. Digest. 11. est thema 3. cap. 11. eiusdem 51. tit. quod omnino eadem narrat.

*καὲν ἐπι-
τυο.* DE EPISCOPIS ET CLERICIS, ^a QUI ALEA IVD-
dunt, inebriantur, spectacula visunt, sepulchra violant, fu-
vantur, peierant, scenerantur, semisses [usuras] ca-
piunt, aut aliud sibi turpelucrum exco-
gitant. Cap. XVII.

A Postolorum canon 25. 42. 43. 44. concilij Nicæni ca-
non 17. Laodicensi canon 4. 54. Carthaginensis ca-
non 5. 16. concilij sexti canon 10. 23. 24. 50. 51. concilij Ni-
cæni secundi canon 4. Basilij canon 14. 17. 29. TEXTVS.
Const. 34. tit. 4. lib. 1. cod. Episcopus aut clericus, inquit,
qui aut alea ludit, aut cum aleatoribus commercium habet,
vel [y.] assidet, aut spectacula arenarias-ve venationes spe-
ctat: ab omni sacro segregatur ministerio, annonarijs suis
priuatur pensionibus: & constituitur illi pœnitentiæ tem-

pus, intra quod si dignè pœnitere videatur, sacerdotali be-
nignitate dignus habetur: at si [in vitijs istis] perstiterit, om-
nino è clero eicitur, & cuius ciuitatis clericus erat, eius cum
substãtia sua curiæ mancipatur: aut si ea ciuitas curiam non
habet, concedit in destitutam [aliquam curiam] vicinarum
[ciuitatum]. Quòd si nullas facultates habeat, sit apparitor.
Custodiunt autem hæc patriarchæ, episcopi, ecclesiæ defen-
sores, cuiusque iurisdictionis præfetti & præsides. Atq; de-
fensores hæc sacerdotibus annunciant. Oportet etiam hæc
summa cum diligentia coram Euangelijs inquiri, & in ca-
lumniatores indignationem concipi: ac in præsides, cohor-
tes, atque defensores, si vbi hæc didicerint, competentibus
sacerdotibus non annunciarint, diuersas pœnas statui. Ve-
rùm const. 2. tit. 1. nouellarum dicit, vt triennio illi à mini-
sterio prohibeantur, ac in monasterium conijciantur: facul-
tatem sacerdotibus præbens, vt si pœnitentia compareat,
tempus imminuant. SCHOLIVM. Const. 34. tit. 4. lib. 1. cod.
non est posita in basil. constit. 2. tit. 1. nouellarum, est no-
uella Iustiniani 123. posita [que est] in lib. 3. basil. tit. 1. cap. 2.
quod complectitur quæcunque in textu comprehensa sunt.
TEXTVS. Non modò peierare, verum etiam iurare in vni-
uersum clericis prohibetur. Dicitur enim lib. 1. cod. tit. 3.
const. 25. quòd clerici litigantes, fideiussiones dent vsque
ad quinquaginta libras [auri] & si res [hanc summam] exce-
dat, pro exuperanti cautionem iniurati faciant: eo quod &
leges & canones clericum iurare prohibeant, quanquam
[vel] maximè dicatur eodem lib. tit. 12. const. 3. quòd oportet
eos qui [ad ecclesias] confugiunt, admonitos, & de securitate
iureiurando accepto, deponere quæ [in illas] intulerint
arma: & constit. ^a 6. eiusdem 12. lib. dicat, quòd si su-
spicio sit de clerico, tanquam res [aliquas] confugiæ habeat, ^a In lib.
iussu episcopi tui iuret. De prohibitione autem, ne clerici v-
furas accipiant, vbiq; [vbi] de pecuniæ creditæ siue pacti
[actionibus], quinetiam ijs quæ ex dilatione actionum bonæ
fidei tacitè competunt [agitur,] mihi esse dictum videtur.

SCHOLIUM. Constit. 25. tit. 3. lib. 1. cod. non est excepta in basil. const. 3. tit. 12. lib. 1. cod est cap. 11. tit. 1. lib. 5. basil. quod insertum est interpretationi cap. 2. tit. 5. presentis operis, quod nihil de iureiurando tractans lege. Const. 6. eiusdem lib. & tit. cod. est thema ult. cap. 13. tit. 1. lib. 5. basil. nihilq; de iureiurando tractat. Quærendum est igitur, an episcopi & clerici a conceptis verbis iurare debeant. Et existimo, quod postquam quæ capita ex codicibus excerpta & in basil. posita sunt, quorū etiam Photius in textu mentionem fecit, omnino iurisiurandi non meminerunt, prorsus vetitum sit ne episcopus aut clericus iuret. Idcirco enim etiam pro concepto iureiurando adinuenta scripta [cautio] est, quæ & confessio- nis locum obtineat, & quod conceptum iusiurandum præstaturumerat adimpleat. Lectores itaq; conceptis verbis iurare perperam coguntur. TEXTVS. Atqui const. 3. tit. 2. nouellarum, in pijs legatis propter dilationem vsuras atque fructus exigi dicit. Proinde de furtis clericorum speciatim lex non differit. Generaliter autem de furtis tractat tit. 2. lib. 6. cod. & tit. 2. lib. 47. dig. Furtorum autem duæ sunt species, quarum altera manifestum furtum dicitur: altera nec manifestum. Manifestus fur est, qui cum furtiua re à qualicumque persona, priusquam eam perferat, quò eo die [perferre] destinarat, siue in loco publico siue in priuato deprehenditur. Sed si pertulerit quò destinauit, tametsi postmodum cum re furtiua deprehendatur: non est fur manifestus. Qui verò talis non [est,] fur nec manifestus est. Ceterum pœna furis manifesti procedit ad quadruplum precij rei furtiuae, interdum etiam eius quod interest: non manifesti, ad duplum. Et ab utroque exacta ea pœna, datur [insuper] res [furtiua] eius-ve æstimatio. SCHOLIUM. Const. 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniiani 131. posita [que est] in lib. basil. 5. tit. 3. cap. 9. quod insertum est scholio cap. 1. tit. 2. presentis operis circa initium. Gratias igitur age patriarchæ Photio, qui rectè interpretatus est, episcopos & clericos, tanquam id quod interest, vsuras exigere. Tit. 2. lib. 6. cod. positus est in lib.

^a ἐπι-
σκοπῶν
καὶ κλη-
ρικῶν.

^b ἐπι-
σκοπῶν
καὶ κλη-
ρικῶν.

^c ἐπι-
σκοπῶν
καὶ κλη-
ρικῶν.

basil. 60. tit. 6. cap. 18. ac quæras varia huius cap. de furtis & furibus. Tit. 2. lib. 47. dig. positus est in lib. basil. 60. tit. 12. cap. 1. ac deinceps quæras cap. 2. 3. 4. 5. quæ expressè eadem dicunt, quæ in textu scripta sunt. Sed quæras etiam alia eiusdem tit. cap. quæ de nec manifesto & manifesto furto docent, ac dicas, quòd tametsi hi tituli sacerdotum furum non meminerint: attamen quia ex quibus legibus conueniuntur laici, ex iisdem etiam clerici conueniantur, neque verò priuilegium his datum sit, ne de furto conueniri possint: necessariò communi de furtis iure & ipsi constringentur. TEXTVS. Qui ex incendio aut naufragio [quippiam] capit, extra rem [captam] intra utilem annum quadruplum ei cui furatus est, & quadruplum fisco dat: post annum verò simplum, vt lib. 6. cod. tit. 2. const. 18. & tit. 9. lib. 47. [dicunt]. Plerunque criminaliter scriptura præcedente fures accusantur, quemadmodum digest. a 93. eiusdem tit. [de furtis traditur,] & cessat dupli-^a In lib. nostris aut quadrupli pœna. Dicitur enim digest. b 57. eiusdem nostris [tit.] quòd si quis furem tradat præfecto vigilum aut præfi-^{94.} di, & [ille] condemnatus rem eius-ve precium dederit: tol-^b In lib. nostris. latur aduersus ipsum actio, [ideo] quòd [de maiore pœna] per-^{58.} elitetur. Qui autem furti damnatus est, aur amicè datis pecunijs [de eo] transegit: infamis redditur, vt lib. 3. tit. 2. digest. c 2. 6. SCHOLIUM. Constit. 18. tit. 2. lib. 6. cod. est cap. 35. tit. 6. lib. 60. basil. quod sic dicit: Si quis ex incendio vel naufragio quippiam abstulerit aut imminuerit: intra d defi-^c In lib. nostris 4. nitum annum præter pœnam olim statutam, in quadru-^d ἀετιμῶν-
πῶν, plum, post annum in simplum tenetur. Vt autem fisco etiam quadruplum detur, quomodo [id] in cod. comprehendatur, non positum est in basil. Dicunt ergo nonnulli, idcirco fiscum quadruplum non exigere. Verùm quomodo mihi videtur, inde quòd basil. dicit eum qui ita peccarit, eum quadruplo etiam statuta pœnæ obnoxium esse: constituitur, etiam fiscum quadruplum exigere posse. Ait verò & 31. cap. tit. 3. lib. 50. hæc: Qui rapit, aut dolo lucrum percipit ex nau-

fragio, in quantum tenetur ei qui damno affectus est, tantundem etiam fisco dat. Porro tit. 9. lib. 47. dig. positus est in tit. 20. lib. 60. basil. qui completur tractatum eorum quæ ex incendio & ruina subripiuntur. Dicit autem finis cap. 1. eiusdem tit. competere supra pecuniariam pœnam etiam actionem criminalem. Atque est hoc speciale in ijs qui ex incendio, ruina, naufragio [quid] rapiunt. Puniuntur enim tum pecuniariè, tum criminaliter: quod in alijs delictis non fit, quemadmodum dicit digest. 7. tit. 9. lib. 47. dig. quod ipsum est thema 2. cap. 57. tit. 12. lib. 60. basil. quod habet, ut in compendio propositum est. Neque enim iniurius aut fur, si b criminali actione impetitus punitus sit, pœnam pecuniariam dat. Sanè dig. 93. tit. 2. lib. 47. dig. non est positum in basil. Nota tamen, quòd quando criminaliter de delicto actio mota fuerit, c in crimen subscriptiones dentur. Tit. 2. lib. 3. dig. est lib. basil. 21. tit. 2. qui docet, quibus modis infamia irrogetur, ac lege thema 3. cap. 1. quod dicit: Infamis est, qui suo nomine furti, vi bonorum raptorum, iniuriarum, de dolo [malo] damnatus, aut nondum lite contestata super his actionibus datis pecunijs pactus fuerit. TEXTVS. De sepulchrorum violatoribus generaliter tractat tit. 12. lib. 47. cum dicit: [Sepulchri violati reus] tum pecuniariè tum criminaliter tenetur. Ac pecuniaria [quidem] pœna aliàs in centum aureos, aliàs in ducetos, aliàs ad id quod interest damnatum factum esse procedit. Condemnatus autem infamis fit. Qui sepulchra violant, si armati [id faciant], capite plectantur: si sine armis, vsque ad metalli [pœnam proceditur.] Qui verò reliquias aut ossa remouerint, si humilis fortunæ sint, summo supplicio afficiuntur: si honesti, deportantur. Qui aliter in monumentum [quidpiam] commiserint, aut relegantur, aut in metallum damnantur. Qui idem tit. ac 7. lib. 11. dig. [etiam] docet, quomodo citra periculum & damnum mortuorum corpora transferri & monumeta exornari possint. Qui sepulchra violant, etiam sacrilegij lege tenentur, ut lib. 48. tit. 13. & const. 5. tit. 19. lib. 9. cod. [traditur] in quo

a. ἀποζη-
τήσιον.

b. ἡ κλημ-
μαὶς ἐλ-
λυθῆναι.

c. ἀδουτα
ἰν ἐγγε-
ρα.

quo [posteriore tit.] pœnæ etiam augmentur, aliàs possessionum, agri, aut domus, si in ea materia [aliqua] de monumento [detracta] asportata fuerit, priuatione inducitur: aliàs decem pōdo [auri reis], & viginti magistratui [hoc facinus] non vindicanti multa irrogata. Denique in diebus paschatis sepulchrorum violatores [in carcerem] includuntur atque vincuntur, ut lib. 1. cod. tit. 4. const. 3. [traditur.] SCHOLIUM. Tit. 12. lib. 47. dig. est tit. 23. lib. 60. basil. qui de violatione monumentorum, siue corporum sepulturæ traditorum docet. Dicit autem eiusdem tit. cap. 8. Sepulchri violati crimen ad legem [Iuliam] de vi a publica refertur. Competit verò etiam [actio] pecuniaria. Verùm pœnæ quantitas in basil. non est transumpta. Cap. [autem] 1. dicit: Sepulchri violati crimen infamiam irrogat. Thema 7. cap. 4. ait: Qui sepulchra violant, & cadauera spoliant, si armati [id faciant], capite plectuntur: si sine armis, vsque ad metalli [pœnam proceditur.] Cap. 10. dicit: Qui reliquias vel ossa mouerint, & quæ deinceps in textu comprehenduntur. Tit. 7. lib. 11. dig. est tit. 1. lib. 59. basil. qui de monumentis & sumptibus funerum docet. Thema [verò] 4. cap. 3. tit. 23. lib. 60. ait: Reliquiæ mortuorum non sunt contrectandæ, aut vexandæ: sed quæ aliquandiu reconditæ fuerint, eas transferri licet. Cap. 7. eiusdem tit. ait: Monumentum deterius faciendum non est: sed tamen reliquijs non contactis illud reficere licet. Cap. 7. tit. 1. lib. 9. basil. in fine: Quòd si loci dominus (inquit) citra iussum sacerdotis vel Principis eiciat ab alio sepultum, aut recondita ossa, actione iniuriarum conuenitur. Et cap. 90. tit. 3. eiusdem lib. dicit: Iusta de causa magistratum adire, & corpus sepulturæ traditum, in alium locum transferre, etiamsi commisceri debeat, licet. Et cap. 14. Nemo, inquit, humanum corpus citra iussionem Imperatoriam in alium locum transferto. Atq; vetus [quidem lex] non est contraria const. 1. Hæc enim ob iustam causam ad decretum magistratus reliquias transferri permittit. Illa verò iustæ causæ nusquam meminit, quòd citra iussionem Imp-

a. Pro dno
μίστρον, λε-
γο δὲ μισ-
τρον.

ratoriam illas transferri non liceat. Tit. 13. lib. 48. dig. possit-
 ritus est in tit. 45. lib. 60. basil. cuius 2. cap. ait: [*Lex Iulia*] pe-
 culatus mouetur aduersus eum qui ex [*locis*]^a sacris, aut reli-
 giosis, &c. [*quippiam*] furripuerit. Cap. 4. dicit: [*Lege Iulia*]
 peculatus tenetur, qui sacra ex monumentis aut pecunias
 capit, aut [*etiam*] quod donatum est Deo. Const. 5. tit. 19.
 lib. 9. cod. posita est in cap. 12. tit. 23. lib. 60. & lege 11. 12.
 13. & 14. cap. quæ eadem dicunt, quæ in compendio propo-
 sita. Const. 3. tit. 4. lib. 1. cod. est cap. 26. tit. 17. lib. 7. basil.
 quod etiam legas insertum interpretationi cap. 25. præsentis
 9. tit. Hæc [*autem*] quum ita [*sefe*] habeant, notabis, quòd
 sepulchri violati lege teneantur, qui corpora defunctorum
 plenis iustis sepulta, citra Imperatoriam episcopalem ius-
 sionem vel magistratus decretum remouerint. Verùm ma-
 gistratus citra iustam causam illorum tralationē permittere
 nequeunt: sed Imperator & episcopi illam indistinctè per-
 mittere possunt. Qui ergo dicunt,^b citra præiudicium illam
 à quocunque fieri, modò turpis lucri causa non subsit: quo-
 modo mihi viderur, malè dicunt. Propterea enim quidam
 venerandæ sancti Mocij^c caplæ præfectus, quum citra istius-
 modi permissionem reliquias transposuisset,^d per synodum
 à præfectura deiectus est, & depositus.

DE HIS QUI MATRIMONIUM, VINVM, AVT
 carnes abominantur. Cap. XXVIII.

A Postolorum canon 51. 53. 66. concilij Ancyranus ca-
 non 14. concilij sexti canon 13. 30.

DE PERMISSIS, AVT PROHIBITIS NVPTIIS,

quòd lectores puberes facti interrogentur, an matri-
 monium contrahere velint, & de concubinato,
 scortatione, atque adulterio.

Cap. XXIX.

A Postolorum canon 17. 18. 19. 25. 26. concilij Ancyra-
 ni canon 10. concilij Neocæsariensis canon 1. 9. 10.

concilij Chalcedonensis canon 14. 15. concilij Carthagi-
 nensis canon 16. concilij sexti canon 3. 4. 6. 12. 13. 48. 58. Ba-
 filij canon 3. 6. 16. 69. 70. Theophili ex commonitorio ca-
 non 4. 5. TEXTVS. Lib. 1. cod. tit. 3. const. 5. Si quis sa-
 cram virginem vxorem ducere tantummodo tentarit, capi-
 tali pœna feritur. Et constit. 44. eiusdem tit. Si presbyter,
 aut diaconus, aut hypodiamon nuptias contraxerit, ca-
 nonibus tenetur, qui non minus valent quàm leges, & sa-
 cerdotio excidit. Liberi autem, tanquam ex illicitis nuptijs
 nati, neque naturales neque nothi sunt, & neque ex dona-
 tione, successione, ficto debito, aut aliorum obligatione
 quicquam percipiunt à patribus suis: sed neque matres ip-
 sorum: verùm illa capit^a ecclesia, in qua illi deseruierint.
 Dicit verò etiam const. 13. tit. 1. nouellarum: si monachus
 clericus factus sit, ad matrimonium deuenire ne audeto: ta-
 met si in clero eum gradum nactus sit, in quo clericis matri-
 monium, contrahere licet, [*qualem videlicet*] cantores, & le-
 ctiores [*obtinent.*] Alijs enim omnibus in vniuersum nuptiæ
 interdictæ sunt. At si aut nuptias contrahat, aut concubi-
 nam habeat, aut impudicè viuat, è clero eijcitor, ac ple-
 beius esto. Ad militiam [*verò*] vel aliud^b officium deuenire
 ne audeto. Et constit. 1. eiusdem tit. Nullus qui matrimo-
 nium iterauit, presbyter aut diaconus ordinator: neque
 etiam qui vxori cohabitatur, quæ maritum suum [*facto diuor-
 tio*] reliquit: neque qui concubinam habet. At [*talis*]^c ca-
 stam vitam agat, aut etiam vxori cohabitetur, vel vnus
 [*uxoris eiusdemque*] castæ, ac ex virginitate [*assumptæ*]
 maritus fuerit. Cæterùm si quis quum presbyter sit,
 aut diaconus aut hypodiamon, vel palàm, vel clam,
 vel^d sub aliquo prætextu [*ad se*] vxorem aut concubinam
 introduxerit: sacro confestim ordine excidit, & priuatus
 atque plebeius esto. Lector autem matrimonium iterans
 [*ad altiora*] ne progreditor, neque ad tertias nuptias deueni-
 to. Ac si post iteratum coniugium progredi enitatur, ple-
 beius esto. Dicit item: Quæ diaconissæ ordinantur, ad-

monentor : [ac] sciunto, quòd si contracto matrimonio alia-ve vitæ ratione [suscepta] dedecorare ordinationem au-
 fæ fuerint, reæ mortis fient, & facultates suæ monasterijs aut
 ecclesijs suis applicabuntur. Qui verò ducere illas aut con-
 stuprare ausi fuerint, gladio obnoxij erunt, eorumque sub-
 stantiam fiscus capiet. SCHOLIVM. Constit. 5. tit. 3. lib. 1.
 cod. & constit. 44. eiusdem tit. non sunt positæ in basil. Ne-
 que [etiam] cõstit. 13. tit. 1. nouellarum, quæ pars est nouellæ
 Iustinianæ 5. Neq; [item] cõst. 1. eiusdem tit. nouel. quæ pars
 est nouellæ Iustinianæ 6. TEXTVS. Constit. 2. eiusdem tit. Si
 decurio aut cohortalis, vbi quindecim annis monachus fue-
 rit, clericus fiat, [ac] deinde nuptias contrahat, [pristinæ] suæ
 fortunæ restituitur. [Quod] idem & in alijs, qui ex monachis
 clerici [facti sunt, obtinet:] tametsi decuriones aut cohorta-
 les non fuerint. Et: Qui cœlibem ordinat, interrogato il-
 lum, an sine legitima vxore castè viuere possit. Qui verò
 tempore ordinationis diacono post ordinationem matri-
 monium contrahere permiserit, ab episcopatu eijcitur. Por-
 rò presbyter, aut diaconus, aut hypodiaconus qui post or-
 dinationem matrimonium contrahit, è clero eijcitur, &
 cum rebus suis curiæ ciuitatis in qua clericus erat, traditur.
 Item ^a lector qui nuptias iterat, aut viduam, vel diuortio
 disiunctam, vel legibus canonibus-ve interdictam, [in vxor-
 rem] assumit, in alium gradum ne procedito. Quin & si pro-
 cesserit, priori restituitur. Dicit insuper: Qui ascetiam, aut
 monastriam, aut diaconissam, aut alium religiosum habi-
 tum gestantem [mulierem] rapiunt, ^b corrumpunt, vel con-
 stuprant, qui que [illis sese] associant: capitali supplicio affi-
 ciuntur, ac res illorum iniuria affectæ [mulieris] ecclesiæ aut
 monasterio per œconomum, episcopum, præfides & co-
 hortas vindicantur: ipsa verò cum rebus suis in monaste-
 rium conijcitur, [ibidem] cautè asseruanda. Planè si diaco-
 nissa sit, & legitimos liberos habeat, [illi] legitimam partem
 capiunt. Quòd si intra annum quo istiusmodi scelus inno-
 tuit, [eis] facultates venerabiles domus non vindicent: fis-

^a Pro ἀνα-
 χείρας, λέγο-
 ῦνται γυναικίς.

^b ἁπλοῦς.
 ἁπλοῦς.

cus illas accipit. Quas si præses vindicare neglexerit, cingu-
 lo priuatur, atq; quinque libris [auri rebus Principis] priuatis
 [applicandus] multatur. SCHOLIVM. Const. 2. eiusdem. 1. tit.
 nouellarum, est cap. 26. nouellæ Iustiniani 123. siue cap. 33.
 tit. 1. lib. 3. basil. quod eadem complectitur quæ in compen-
 dio proposita sunt. Loquitur autem 24. cap. eiusdem nouel-
 læ, siue 31. cap. eiusdem tit. quinetiam 32. [cap.] de eo quòd
 ordinandi interrogentur, an castè viuere possint: & de sa-
 cerdotibus nuptias contrahentibus & lectoribus nuptias
 iterantibus, quæcunque à patriarcha ^a fusiùs comprehensa <sup>παρασρε-
 σμῶς.</sup>
 sunt. De ijs verò qui Deo consecratas [mulieres aut] rapiunt,
 aut constuprant, aut corrumpunt, docet eadem 2. const. tit.
 1. nouellarum, quæ est cap. 63. nouellæ Iustiniani 123. siue
 cap. 12. tit. 1. lib. 4. basil. quod eadem dicit quæ in compen-
 dio sunt proposita, excepta pœna. Siquidem basil. eos qui
 [id scelus] committunt, ac eorum in scelere socios, ex lege
 periculum sustinere: qui verò Nomocanonum composuit,
 illos capitaliter puniri dicit. Tu interim basil. magis audi, &
 si discere velis, cuiusmodi legitimæ pœnæ sint: lege lib. 60.
 tit 58. cap. 1. quod sic habet: Qui rapuerint mulierem, aut
 sponsam aut nondum sponsam, aut viduam, siue ingenua
 sit, siue ancilla, aut [etiam] libertina, & maximè si mulier
 Deo consecrata sit, legitimè puniuntur. Nempe si cum ar-
 mis siue gladijs, aut fustibus raptum fecerint, huiusmodi
 gladio puniuntur. Qui verò ipsis ministerium præbuerint,
 aut conscij fuerint, aut voluntarij receperint, aut qualem-
 cunque opem tulerint: verberati & tonsi, naribus mutilan-
 tor. Quoniam qui ^b cum armis rapere statuunt, parati sunt <sup>Loco παρ'
 ἐαυτοῖς, λέ-
 γο σὺ δ'
 πλοῖς.</sup>
 etiam occidere, si qui obstant. Si verò omnino sine armis
 raptus factus sit, qui illum fecit, manu mutilator: qui verò
 in raptu auxiliati sunt, aut [eius] conscij fuerunt, aut mini-
 sterium præstiterunt, aut sponte receperunt, aut qualem-
 cunque opem tulerunt, verberati & tonsi exulanto. Quæras
 etiam nouellam Imperatoris dn. Leonis Philosophi 35. quæ
 propemodum eadem sancit.

DE IIS QUI MATRIMONII CAUSA MULIERES RAPIUNT. Cap. XXX.

Apostolorum canon 67. concilij Ancyranum canon 11. 25. concilij Chalcedonenfis canon 27. concilij sexti canon 92. Theophili ex commonitorio canon 2. **T E X T V S.** Lib. 1. tit. 3. const. 5. Si quis rapuerit, aut saltem in vxorem capere sacratam virginem conatus sit: capitali pœna feritur. Et const. 53. eiusdem tit. Parentibus fratribus, & tutoribus siue curatoribus virginum, diaconissarum, & cōsecratarum Deo viduarum, licet raptores earum, & qui eis auxilium tempore inuasionis præbent, in ipso actu deprehensos occidere. Sin autem fuga euaserint, inuestigant ipsos Constantinopoli Præfecti [Prætorio] & præfectus [urbis]: in prouincijs verò quicumq; magistratus & ciuiles: & post [testium] coactionem illos nulla admissa fori præscriptione ultimo supplicio afficiunt: ac bona raptoris, eiusque qui (vt dictum est) illi suppetias tulit, capit monasterium aut asceterium, vt inde vim passa illic alatur. Si verò quæ vim passa est, diaconissa duntaxat sit, non autem ascetria, neque monastria: proprietatem ipsius ecclesia, ipsa verò vsumfructum capit. Cæterùm qui alio modo ipsis adiuumento fuerunt, aut ministerium præbuerunt, aut conscij fuerunt, aut susceperunt, aut quamcunque opem attulerunt, ultimo tantummodo supplicio subiacent. Locum autem prædicta [habent,] tametsi volens dictarum mulierum aliqua rapta sit. Lib. 1. tit. 4. const. 3. Et in diebus Paschatis virginum raptores [in carcerem] includuntur & vinciuntur. Lib. 3. tit. 24. const. 1. Qui illustis non est, sed tantummodo clarissimus, si raptum virginis in prouincia commiserit: illic legibus subiugatur, nec fori præscriptione vitur. **S C H O L I V M.** Const. 5. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. neque [etiam] 53. neque verò tu illis auscultes. Const. 3. tit. 4. lib. 1. cod. est cap. 26. tit. 17. lib. 7. basil. inserta; est interpretationi cap. 25. præsentis 9. tit. quod legas. Const. 1. tit. 24. lib. 3. cod. po-

^a In lib. nostris 41. ^b ἐπ' αὐτῶ φάσι φάσι.

^c πρῶτον.

^d Pro ἡμετέροις, λέγο ἀρμαζή.

sita est in cap. 91. tit. 5. lib. 7. basil. Hoc autem cap. prætermissum est. **T E X T V S.** Tit. 41. const. 4. Qui dicit à seruo vxorem suam raptam esse, non dominum, sed ipsum accusare debet. Lib. 7. tit. 13. const. 3. Si seruus detulerit virginis raptum, pacto aut dissimulatione celatum, libertate donatur. Lib. 9. tit. 9. const. 7. Maritus de violenta virginis constupratione, ante matrimonium [facta], nisi [illa] sponsa eius fuerat, [actionem] mouere, tanquam maritus, non potest. Ipsa autem vnà cum curatoribus mouet. Tit. 10. const. 1. Si quis eam cuius tutor fuit, stuprauerit, deportatur, eiusque vniuersæ facultates publicantur. Tit. 11. const. 3. Si rapta fuerit sponsa filij mei, legem [Iuliam] de vi moueo. Lib. 9. tit. 13. const. 1. & vnica. Si quis qualemcunque mulierem, siue ingenuam siue seruam, rapuerit: tametsi ipsi desponsa fuerit, capitali sententia condemnatus moritur, & pariter cum eo qui in rapto auxilium tulerint. Raptarum autem patribus, fratribus, tutoribus vel curatoribus, patronis & dominis inuasionis tempore hos interficere licet. Sin autem fuga euaserint, inuestigant ipsos Byzantij præfecti [prætorio] & præfectus [urbis]: in prouincijs verò quicumque magistratus, magistri militum, & duces: atq; post [testium] coactionem interimunt, fori præscriptione aut prouocatione vti non queunt. Et si quidem ancilla vel libertina rapta fuerit, interficiuntur raptores: sed nullam substantiæ immi-nutionem sustinent. At si ingenua rapta sit, omnes res raptoris, eorumque qui ipsi auxilium præbuerunt, applicantur raptæ: quæ ne consentiente quidem patre raptori suo nubere potest. Eandem autem pœnam & mortis & [amissionis] rerum excipiunt, qui ad aggressuram raptorem comitati sunt. Sed conscij, & ministri, & susceptores, & qui quomodocunque raptoribus opem tulerint, [vtriuscunque] sexus, & cuiuscunque aut fortunæ, aut gradus, aut dignitatis sint: pœnam tantummodo capitalem subeunt, [idque] etiam si mulier volens rapta sit. Planè si parentes raptæ [mulieris] patientiam præbuerint & connixerint, deportantur. Serui &

^a In lib. nostris 8.

^b In lib. nost. 12.

ancillæ, qui *[in raptu]* ministerium præbuerint, concremantur. Porro quum hæc constitutio de raptu mulierum & sacratarum & viduarum sufficiat: cessant quæ de eo alibi constituta sunt omnia. SCHOLIUM. Constit. 4. tit. 41. lib. 3. cod. est cap. 46. tit. 5. lib. 60. quod dicit: Constitutio similis secundæ est & tertiæ: & dicit, quod dominus ignorans delictum serui *[iudicio]* duntaxat noxali teneatur: non ignorans autem, suo nomine. Vniuersum verò constitutionis ius huiusmodi est, vt si alienus seruus rapuerit, intra annum quadruplum *[vi]* bonorum raptorum actio exigat: post annum verò simplum, quod dominus seruum noxæ dedat, aut ipse in id quantum ad eum peruenit teneatur. At si conscio *[seruus]* rapuit, ad id quod competit, is omnino obstringatur, id est, ad quadruplum, aut ad simplum. Quod si uxorem tuam rapuit, contra ipsum seruum publicam accusationem instituas. Const. 3. tit. 13. lib. 7. cod. est cap. 3. tit. 18. lib. 48. basil. quod sic habet: Si seruus raptum virginis detulerit, aut per conniuentiam suppressum arguerit, liber fit. Const. 7. tit. 9. lib. 9. cod. non est posita in basil. Neque *[etiam]* tit. 10. eiusdem lib. neque 11. const. 1. tit. 13. lib. 9. cod. est cap. 1. tit. 58. lib. 60. atque iptum quidem insertum est 29. cap. præsentis 9. tit. circa finem: eius autem 2. thema hæc dicit: si itaque ex his quispiam aut à mulierum parentibus, aut fratribus, aut tutoribus, aut curatoribus, aut patronis, aut dominis in ipso raptu fuerit comprehensus: conuictus ^b proprijs ipsorum manibus interficitur. Præsertim *[verò]* si mulieres nuptas rapere conati fuerint. Atque hoc ipsum dicimus, si quis saltem sponsam suam rapuerit. Sed si tales effugere potuerint: & Constantinopoli & vbiunque terrarum magistratus atque magistri militum eam rem vindicanto, ipsosq; comprehensos puniunto, prouocare ipsis non concedentes. Et si quidem *[mulieres]* raptæ ancillæ vel libertinæ sint, raptores vtique *[supplicio]* obnoxij sunt; si verò ingenuæ, res raptorum, eorumque qui eis auxilium præbuerint, ipsarum dominio cedunt: *[idque]* prouidentia diuinitum

^a εις το
διαφύσει.

^b διὰ τὴν
εἰ.

iudicum atque parentum: *[vt]* illæ res in dotem *[ipsis procedant, aut]* si nubere nolint, *[pleno iure ab ipsis]* possideantur. Vt autem mulier ipsum raptorem in maritum deligat, aut parentes eius id ipsi iubeant, illicitum esto. Raptoribus porro, & qui in raptu auxilium ipsis præbuerunt, omnes constitutionis pœnæ incumbunt: conscij autem & ministri, quiq; illos susceperunt, aut quamcunque opem attulerunt, *[prius]* dictæ pœnæ, siue volentibus mulieribus siue nolentibus raptus factus sit, subiaccnto. Quinetiam mulieris parentes, si *[raptum]* patienter tulerint, deportantur. Si verò seruus etiam in ea re deprehendatur, *[is]* omnibus alijs pœnis cessantibus crematur. TEXTVS. Et lib. 47. tit. 2. digest. 39. Qui meretricem alienam ^b ancillam rapuit, vel ^a In lib. ^c In lib. ^d In lib. ^e In lib. ^f In lib. ^g In lib. ^h In lib. ⁱ In lib. ^j In lib. ^k In lib. ^l In lib. ^m In lib. ⁿ In lib. ^o In lib. ^p In lib. ^q In lib. ^r In lib. ^s In lib. ^t In lib. ^u In lib. ^v In lib. ^w In lib. ^x In lib. ^y In lib. ^z In lib. ^{aa} In lib. ^{ab} In lib. ^{ac} In lib. ^{ad} In lib. ^{ae} In lib. ^{af} In lib. ^{ag} In lib. ^{ah} In lib. ^{ai} In lib. ^{aj} In lib. ^{ak} In lib. ^{al} In lib. ^{am} In lib. ^{an} In lib. ^{ao} In lib. ^{ap} In lib. ^{aq} In lib. ^{ar} In lib. ^{as} In lib. ^{at} In lib. ^{au} In lib. ^{av} In lib. ^{aw} In lib. ^{ax} In lib. ^{ay} In lib. ^{az} In lib. ^{ba} In lib. ^{bb} In lib. ^{bc} In lib. ^{bd} In lib. ^{be} In lib. ^{bf} In lib. ^{bg} In lib. ^{bh} In lib. ^{bi} In lib. ^{bj} In lib. ^{bk} In lib. ^{bl} In lib. ^{bm} In lib. ^{bn} In lib. ^{bo} In lib. ^{bp} In lib. ^{bq} In lib. ^{br} In lib. ^{bs} In lib. ^{bt} In lib. ^{bu} In lib. ^{bv} In lib. ^{bw} In lib. ^{bx} In lib. ^{by} In lib. ^{bz} In lib. ^{ca} In lib. ^{cb} In lib. ^{cc} In lib. ^{cd} In lib. ^{ce} In lib. ^{cf} In lib. ^{cg} In lib. ^{ch} In lib. ^{ci} In lib. ^{cj} In lib. ^{ck} In lib. ^{cl} In lib. ^{cm} In lib. ^{cn} In lib. ^{co} In lib. ^{cp} In lib. ^{cq} In lib. ^{cr} In lib. ^{cs} In lib. ^{ct} In lib. ^{cu} In lib. ^{cv} In lib. ^{cw} In lib. ^{cx} In lib. ^{cy} In lib. ^{cz} In lib. ^{da} In lib. ^{db} In lib. ^{dc} In lib. ^{dd} In lib. ^{de} In lib. ^{df} In lib. ^{dg} In lib. ^{dh} In lib. ^{di} In lib. ^{dj} In lib. ^{dk} In lib. ^{dl} In lib. ^{dm} In lib. ^{dn} In lib. ^{do} In lib. ^{dp} In lib. ^{dq} In lib. ^{dr} In lib. ^{ds} In lib. ^{dt} In lib. ^{du} In lib. ^{dv} In lib. ^{dw} In lib. ^{dx} In lib. ^{dy} In lib. ^{dz} In lib. ^{ea} In lib. ^{eb} In lib. ^{ec} In lib. ^{ed} In lib. ^{ee} In lib. ^{ef} In lib. ^{eg} In lib. ^{eh} In lib. ^{ei} In lib. ^{ej} In lib. ^{ek} In lib. ^{el} In lib. ^{em} In lib. ^{en} In lib. ^{eo} In lib. ^{ep} In lib. ^{eq} In lib. ^{er} In lib. ^{es} In lib. ^{et} In lib. ^{eu} In lib. ^{ev} In lib. ^{ew} In lib. ^{ex} In lib. ^{ey} In lib. ^{ez} In lib. ^{fa} In lib. ^{fb} In lib. ^{fc} In lib. ^{fd} In lib. ^{fe} In lib. ^{ff} In lib. ^{fg} In lib. ^{fh} In lib. ^{fi} In lib. ^{fj} In lib. ^{fk} In lib. ^{fl} In lib. ^{fm} In lib. ^{fn} In lib. ^{fo} In lib. ^{fp} In lib. ^{fq} In lib. ^{fr} In lib. ^{fs} In lib. ^{ft} In lib. ^{fu} In lib. ^{fv} In lib. ^{fw} In lib. ^{fx} In lib. ^{fy} In lib. ^{gz} In lib. ^{ha} In lib. ^{hb} In lib. ^{hc} In lib. ^{hd} In lib. ^{he} In lib. ^{hf} In lib. ^{hg} In lib. ^{hh} In lib. ^{hi} In lib. ^{hj} In lib. ^{hk} In lib. ^{hl} In lib. ^{hm} In lib. ^{hn} In lib. ^{ho} In lib. ^{hp} In lib. ^{hq} In lib. ^{hr} In lib. ^{hs} In lib. ^{ht} In lib. ^{hu} In lib. ^{hv} In lib. ^{hw} In lib. ^{hx} In lib. ^{hy} In lib. ^{hz} In lib. ^{ia} In lib. ^{ib} In lib. ^{ic} In lib. ^{id} In lib. ^{ie} In lib. ^{if} In lib. ^{ig} In lib. ^{ih} In lib. ⁱⁱ In lib. ^{ij} In lib. ^{ik} In lib. ^{il} In lib. ^{im} In lib. ⁱⁿ In lib. ^{io} In lib. ^{ip} In lib. ^{iq} In lib. ^{ir} In lib. ^{is} In lib. ^{it} In lib. ^{iu} In lib. ^{iv} In lib. ^{iw} In lib. ^{ix} In lib. ^{iy} In lib. ^{iz} In lib. ^{ja} In lib. ^{jb} In lib. ^{jc} In lib. ^{jd} In lib. ^{je} In lib. ^{jf} In lib. ^{jj} In lib. ^{jk} In lib. ^{jl} In lib. ^{jm} In lib. ^{jn} In lib. ^{jo} In lib. ^{jp} In lib. ^{jq} In lib. ^{jr} In lib. ^{js} In lib. ^{jt} In lib. ^{ju} In lib. ^{ju} In lib. ^{kv} In lib. ^{kw} In lib. ^{kx} In lib. ^{ky} In lib. ^{kz} In lib. ^{la} In lib. ^{lb} In lib. ^{lc} In lib. ^{ld} In lib. ^{le} In lib. ^{lf} In lib. ^{lg} In lib. ^{lh} In lib. ^{li} In lib. ^{lj} In lib. ^{lk} In lib. ^{ll} In lib. ^{lm} In lib. ^{ln} In lib. ^{lo} In lib. ^{lp} In lib. ^{lq} In lib. ^{lr} In lib. ^{ls} In lib. ^{lt} In lib. ^{lu} In lib. ^{lv} In lib. ^{lw} In lib. ^{lx} In lib. ^{ly} In lib. ^{lz} In lib. ^{ma} In lib. ^{mb} In lib. ^{mc} In lib. ^{md} In lib. ^{me} In lib. ^{mf} In lib. ^{mg} In lib. ^{mh} In lib. ^{mi} In lib. ^{mj} In lib. ^{mk} In lib. ^{ml} In lib. ^{mm} In lib. ^{mn} In lib. ^{mo} In lib. ^{mp} In lib. ^{mq} In lib. ^{mr} In lib. ^{ms} In lib. ^{mt} In lib. ^{mu} In lib. ^{mv} In lib. ^{mw} In lib. ^{mx} In lib. ^{my} In lib. ^{mz} In lib. ^{na} In lib. ^{nb} In lib. ^{nc} In lib. nd In lib. ^{ne} In lib. ^{nf} In lib. ^{ng} In lib. ^{nh} In lib. ⁿⁱ In lib. ^{nj} In lib. ^{nk} In lib. ^{nl} In lib. ^{nm} In lib. ⁿⁿ In lib. ^{no} In lib. ^{np} In lib. ^{nq} In lib. ^{nr} In lib. ^{ns} In lib. ^{nt} In lib. ^{nu} In lib. ^{nv} In lib. ^{nw} In lib. ^{nx} In lib. ^{ny} In lib. ^{nz} In lib. ^{oa} In lib. ^{ob} In lib. ^{oc} In lib. ^{od} In lib. ^{oe} In lib. ^{of} In lib. ^{og} In lib. ^{oh} In lib. ^{oi} In lib. ^{oj} In lib. ^{ok} In lib. ^{ol} In lib. ^{om} In lib. ^{on} In lib. ^{oo} In lib. ^{op} In lib. ^{oq} In lib. ^{or} In lib. ^{os} In lib. ^{ot} In lib. ^{ou} In lib. ^{ov} In lib. ^{ow} In lib. ^{ox} In lib. ^{oy} In lib. ^{oz} In lib. ^{pa} In lib. ^{pb} In lib. ^{pc} In lib. ^{pd} In lib. ^{pe} In lib. ^{pf} In lib. ^{pg} In lib. ^{ph} In lib. ^{pi} In lib. ^{pj} In lib. ^{pk} In lib. ^{pl} In lib. ^{pm} In lib. ^{pn} In lib. ^{po} In lib. ^{pp} In lib. ^{pq} In lib. ^{pr} In lib. ^{ps} In lib. ^{pt} In lib. ^{pu} In lib. ^{pv} In lib. ^{pw} In lib. ^{px} In lib. ^{py} In lib. ^{pz} In lib. ^{qa} In lib. ^{qb} In lib. ^{qc} In lib. ^{qd} In lib. ^{qe} In lib. ^{qf} In lib. ^{qg} In lib. ^{qh} In lib. ^{qi} In lib. ^{qj} In lib. ^{qk} In lib. ^{ql} In lib. ^{qm} In lib. ^{qn} In lib. ^{qo} In lib. ^{qp} In lib. ^{qq} In lib. ^{qr} In lib. ^{qs} In lib. ^{qt} In lib. ^{qu} In lib. ^{qu} In lib. ^{rv} In lib. ^{rw} In lib. ^{rx} In lib. ^{ry} In lib. ^{rz} In lib. ^{sa} In lib. ^{sb} In lib. ^{sc} In lib. ^{sd} In lib. ^{se} In lib. ^{sf} In lib. ^{sg} In lib. ^{sh} In lib. ^{si} In lib. ^{sj} In lib. ^{sk} In lib. ^{sl} In lib. ^{sm} In lib. ^{sn} In lib. ^{so} In lib. ^{sp} In lib. ^{sq} In lib. ^{sr} In lib. ^{ss} In lib. st In lib. ^{su} In lib. ^{sv} In lib. ^{sw} In lib. ^{sx} In lib. ^{sy} In lib. ^{sz} In lib. ^{ta} In lib. ^{tb} In lib. ^{tc} In lib. ^{td} In lib. ^{te} In lib. ^{tf} In lib. ^{tg} In lib. th In lib. ^{ti} In lib. ^{tj} In lib. ^{tk} In lib. ^{tl} In lib. ^{tm} In lib. ^{tn} In lib. ^{to} In lib. ^{tp} In lib. ^{tq} In lib. ^{tr} In lib. ^{ts} In lib. ^{tt} In lib. ^{tu} In lib. ^{tv} In lib. ^{tw} In lib. ^{tx} In lib. ^{ty} In lib. ^{tz} In lib. ^{ua} In lib. ^{ub} In lib. ^{uc} In lib. ^{ud} In lib. ^{ue} In lib. ^{uf} In lib. ^{ug} In lib. ^{uh} In lib. ^{ui} In lib. ^{uj} In lib. ^{uk} In lib. ^{ul} In lib. ^{um} In lib. ^{un} In lib. ^{uo} In lib. ^{up} In lib. ^{uq} In lib. ^{ur} In lib. ^{us} In lib. ^{ut} In lib. ^{uu} In lib. ^{uv} In lib. ^{uw} In lib. ^{ux} In lib. ^{uy} In lib. ^{uz} In lib. ^{va} In lib. ^{vb} In lib. ^{vc} In lib. ^{vd} In lib. ^{ve} In lib. ^{vf} In lib. ^{vg} In lib. ^{vh} In lib. ^{vi} In lib. ^{vj} In lib. ^{vk} In lib. ^{vl} In lib. ^{vm} In lib. ^{vn} In lib. ^{vo} In lib. ^{vp} In lib. ^{vq} In lib. ^{vr} In lib. ^{vs} In lib. ^{vt} In lib. ^{vu} In lib. ^{vv} In lib. ^{vw} In lib. ^{vx} In lib. ^{vy} In lib. ^{vz} In lib. ^{wa} In lib. ^{wb} In lib. ^{wc} In lib. ^{wd} In lib. ^{we} In lib. ^{wf} In lib. ^{wg} In lib. ^{wh} In lib. ^{wi} In lib. ^{wj} In lib. ^{wk} In lib. ^{wl} In lib. ^{wm} In lib. ^{wn} In lib. ^{wo} In lib. ^{wp} In lib. ^{wq} In lib. ^{wr} In lib. ^{ws} In lib. ^{wt} In lib. ^{wu} In lib. ^{wv} In lib. ^{ww} In lib. ^{wx} In lib. ^{wy} In lib. ^{wz} In lib. ^{xa} In lib. ^{xb} In lib. ^{xc} In lib. ^{xd} In lib. ^{xe} In lib. ^{xf} In lib. ^{xg} In lib. ^{xh} In lib. ^{xi} In lib. ^{xj} In lib. ^{xk} In lib. ^{xl} In lib. ^{xm} In lib. ^{xn} In lib. ^{xo} In lib. ^{xp} In lib. ^{xq} In lib. ^{xr} In lib. ^{xs} In lib. ^{xt} In lib. ^{xu} In lib. ^{xv} In lib. ^{xw} In lib. ^{xx} In lib. ^{xy} In lib. ^{xz} In lib. ^{ya} In lib. ^{yb} In lib. ^{yc} In lib. ^{yd} In lib. ^{ye} In lib. ^{yf} In lib. ^{yg} In lib. ^{yh} In lib. ^{yi} In lib. ^{yj} In lib. ^{yk} In lib. ^{yl} In lib. ^{ym} In lib. ^{yn} In lib. ^{yo} In lib. ^{yp} In lib. ^{yq} In lib. ^{yr} In lib. ^{ys} In lib. ^{yt} In lib. ^{yu} In lib. ^{yv} In lib. ^{yw} In lib. ^{yx} In lib. ^{yy} In lib. ^{yz} In lib. ^{za} In lib. ^{zb} In lib. ^{zc} In lib. ^{zd} In lib. ^{ze} In lib. ^{zf} In lib. ^{zg} In lib. ^{zh} In lib. ^{zi} In lib. ^{zj} In lib. ^{zk} In lib. ^{zl} In lib. ^{zm} In lib. ^{zn} In lib. ^{zo} In lib. ^{zp} In lib. ^{zq} In lib. ^{zr} In lib. ^{zs} In lib. ^{zt} In lib. ^{zu} In lib. ^{zv} In lib. ^{zw} In lib. ^{zx} In lib. ^{zy} In lib. ^{zz} In lib. ^{aa} In lib. ^{ab} In lib. ^{ac} In lib. ^{ad} In lib. ^{ae} In lib. ^{af} In lib. ^{ag} In lib. ^{ah} In lib. ^{ai} In lib. ^{aj} In lib. ^{ak} In lib. ^{al} In lib. ^{am} In lib. ^{an} In lib. ^{ao} In lib. ^{ap} In lib. ^{aq} In lib. ^{ar} In lib. ^{as} In lib. ^{at} In lib. ^{au} In lib. ^{av} In lib. ^{aw} In lib. ^{ax} In lib. ^{ay} In lib. ^{az} In lib. ^{ba} In lib. ^{bb} In lib. ^{bc} In lib. ^{bd} In lib. ^{be} In lib. ^{bf} In lib. ^{bg} In lib. ^{bh} In lib. ^{bi} In lib. ^{bj} In lib. ^{bk} In lib. ^{bl} In lib. ^{bm} In lib. ^{bn} In lib. ^{bo} In lib. ^{bp} In lib. ^{bq} In lib. ^{br} In lib. ^{bs} In lib. ^{bt} In lib. ^{bu} In lib. ^{bv} In lib. ^{bw} In lib. ^{bx} In lib. ^{by} In lib. ^{bz} In lib. ^{ca} In lib. ^{cb} In lib. ^{cc} In lib. ^{cd} In lib. ^{ce} In lib. ^{cf} In lib. ^{cg} In lib. ^{ch} In lib. ^{ci} In lib. ^{cj} In lib. ^{ck} In lib. ^{cl} In lib. ^{cm} In lib. ^{cn} In lib. ^{co} In lib. ^{cp} In lib. ^{cq} In lib. ^{cr} In lib. ^{cs} In lib. ^{ct} In lib. ^{cu} In lib. ^{cv} In lib. ^{cw} In lib. ^{cx} In lib. ^{cy} In lib. ^{cz} In lib. ^{da} In lib. ^{db} In lib. ^{dc} In lib. ^{dd} In lib. ^{de} In lib. ^{df} In lib. ^{dg} In lib. ^{dh} In lib. ^{di} In lib. ^{dj} In lib. ^{dk} In lib. ^{dl} In lib. ^{dm} In lib. ^{dn} In lib. ^{do} In lib. ^{dp} In lib. ^{dq} In lib. ^{dr} In lib. ^{ds} In lib. ^{dt} In lib. ^{du} In lib. ^{dv} In lib. ^{dw} In lib. ^{dx} In lib. ^{dy} In lib. ^{dz} In lib. ^{ea} In lib. ^{eb} In lib. ^{ec} In lib. ^{ed} In lib. ^{ee} In lib. ^{ef} In lib. ^{eg} In lib. ^{eh} In lib. ^{ei} In lib. ^{ej} In lib. ^{ek} In lib. ^{el} In lib. ^{em} In lib. ^{en} In lib. ^{eo} In lib. ^{ep} In lib. ^{eq} In lib. ^{er} In lib. ^{es} In lib. ^{et} In lib. ^{eu} In lib. ^{ev} In lib. ^{ew} In lib. ^{ex} In lib. ^{ey} In lib. ^{ez} In lib. ^{fa} In lib. ^{fb} In lib. ^{fc} In lib. ^{fd} In lib. ^{fe} In lib. ^{ff} In lib. ^{fg} In lib. ^{fh} In lib. ^{fi} In lib. ^{fj} In lib. ^{fk} In lib. ^{fl} In lib. ^{fm} In lib. ^{fn} In lib. ^{fo} In lib. ^{fp} In lib. ^{fq} In lib. ^{fr} In lib. ^{fs} In lib. ^{ft} In lib. ^{fu} In lib. ^{fv} In lib. ^{fw} In lib. ^{fx} In lib. ^{fy} In lib. ^{fz} In lib. ^{ga} In lib. ^{gb} In lib. ^{gc} In lib. ^{gd} In lib. ^{ge} In lib. ^{gf} In lib. ^{gg} In lib. ^{gh} In lib. ^{gi} In lib. ^{gj} In lib. ^{gk} In lib. ^{gl} In lib. ^{gm} In lib. ^{gn} In lib. ^{go} In lib. ^{gp} In lib. ^{gq} In lib. ^{gr} In lib. ^{gs} In lib. ^{gt} In lib. ^{gu} In lib. ^{gv} In lib. ^{gw} In lib. ^{gx} In lib. ^{gy} In lib. ^{gz} In lib. ^{ha} In lib. ^{hb} In lib. ^{hc} In lib. ^{hd} In lib. ^{he} In lib. ^{hf} In lib. ^{hg} In lib. ^{hh} In lib. ^{hi} In lib. ^{hj} In lib. ^{hk} In lib. ^{hl} In lib. ^{hm} In lib. ^{hn} In lib. ^{ho} In lib. ^{hp} In lib. ^{hq} In lib. ^{hr} In lib. ^{hs} In lib. ^{ht} In lib. ^{hu} In lib. ^{hv} In lib. ^{hw} In lib. ^{hx} In lib. ^{hy} In lib. ^{hz} In lib. ^{ia} In lib. ^{ib} In lib. ^{ic} In lib. ^{id} In lib. ^{ie} In lib. ^{if} In lib. ^{ig} In lib. ^{ih} In lib. ⁱⁱ In lib. ^{ij} In lib. ^{ik} In lib. ^{il} In lib. ^{im} In lib. ⁱⁿ In lib. ^{io} In lib. ^{ip} In lib. ^{iq} In lib. ^{ir} In lib. ^{is} In lib. ^{it} In lib. ^{iu} In lib. ^{iv} In lib. ^{iw} In lib. ^{ix} In lib. ^{iy} In lib. ^{iz} In lib. ^{ja} In lib. ^{jb} In lib. ^{jc} In lib. ^{jd} In lib. ^{je} In lib. ^{jf} In lib. ^{jj} In lib. ^{jk} In lib. ^{jl} In lib. ^{jm} In lib. ^{jn} In lib. ^{jo} In lib. ^{jp} In lib. ^{jq} In lib. ^{jr} In lib. ^{js} In lib. ^{jt} In lib. ^{ju} In lib. ^{ju} In lib. ^{kv} In lib. ^{kw} In lib. ^{kx} In lib. ^{ky} In lib. ^{kz} In lib. ^{la} In lib. ^{lb} In lib. ^{lc} In lib. ^{ld} In lib. ^{le} In lib. ^{lf} In lib. ^{lg} In lib. ^{lh} In lib. ^{li} In lib. ^{lj} In lib. ^{lk} In lib. ^{ll} In lib. ^{lm} In lib. ^{ln} In lib. ^{lo} In lib. ^{lp} In lib. ^{lq} In lib. ^{lr} In lib. ^{ls} In lib. ^{lt} In lib. ^{lu} In lib. ^{lv} In lib. ^{lw} In lib. ^{lx} In lib. ^{ly} In lib. ^{lz} In lib. ^{ma} In lib. ^{mb} In lib. ^{mc} In lib. ^{md} In lib. ^{me} In lib. ^{mf} In lib. ^{mg} In lib. ^{mh} In lib. ^{mi} In lib. ^{mj} In lib. ^{mk} In lib. ^{ml} In lib. ^{mm} In lib. ^{mn} In lib. ^{mo} In lib. ^{mp} In lib. ^{mq} In lib. ^{mr} In lib. ^{ms} In lib. ^{mt} In lib. ^{mu} In lib. ^{mv} In lib. ^{mw} In lib. ^{mx} In lib. ^{my} In lib. ^{mz} In lib. ^{na} In lib. ^{nb} In lib. ^{nc} In lib. nd In lib. ^{ne} In lib. ^{nf} In lib. ^{ng} In lib. ^{nh} In lib. ⁿⁱ In lib. ^{nj} In lib. ^{nk} In lib. ^{nl} In lib. ^{nm} In lib. ⁿⁿ In lib. ^{no} In lib. ^{np} In lib. ^{nq} In lib. ^{nr} In lib. ^{ns} In lib. ^{nt} In lib. ^{nu} In lib. ^{nv} In lib. ^{nw} In lib. ^{nx} In lib. ^{ny} In lib. ^{nz} In lib. ^{oa} In lib. ^{ob} In lib. ^{oc} In lib. ^{od} In lib. ^{oe} In lib. ^{of} In lib. ^{og} In lib. ^{oh} In lib. ^{oi} In lib. ^{oj} In lib. ^{ok} In lib. ^{ol} In lib. ^{om} In lib. ^{on} In lib. ^{oo} In lib. ^{op} In lib. ^{oq} In lib. ^{or} In lib. ^{os} In lib. ^{ot} In lib. ^{ou} In lib. ^{ov} In lib. ^{ow} In lib. ^{ox} In lib. ^{oy} In lib. ^{oz} In lib. ^{pa} In lib. ^{pb} In lib. ^{pc} In lib. ^{pd} In lib. ^{pe} In lib. ^{pf} In lib. ^{pg} In lib. ^{ph} In lib. ^{pi} In lib. ^{pj} In lib. ^{pk} In lib. ^{pl} In lib. ^{pm} In lib. ^{pn} In lib. ^{po} In lib. ^{pp} In lib. ^{pq} In lib. ^{pr} In lib. ^{ps} In lib. ^{pt} In lib. ^{pu} In lib. ^{pv} In lib. ^{pw} In lib. ^{px} In lib. ^{py} In lib. ^{pz} In lib. ^{qa} In lib. ^{qb} In lib. ^{qc} In lib. ^{qd} In lib. ^{qe} In lib. ^{qf} In lib. ^{qg} In lib. ^{qh} In lib. ^{qi} In lib. ^{qj} In lib. ^{qk} In lib. ^{ql} In lib. ^{qm} In lib. ^{qn} In lib. ^{qo} In lib. ^{qp} In lib. ^{qq} In lib. ^{qr} In lib. ^{qs} In lib. ^{qt} In lib. ^{qu} In lib. ^{qu} In lib. ^{rv} In lib. ^{rw} In lib. ^{rx} In lib. ^{ry} In lib. ^{rz} In lib. ^{sa} In lib. ^{sb} In lib. ^{sc} In lib. ^{sd} In lib. ^{se} In lib. ^{sf} In lib. ^{sg} In lib. ^{sh} In lib. ^{si} In lib. ^{sj} In lib. ^{sk} In lib. ^{sl} In lib. ^{sm} In lib. ^{sn} In lib. ^{so} In lib. ^{sp} In lib. ^{sq} In lib. ^{sr} In lib. ^{ss} In lib. st In lib. ^{su} In lib. ^{sv} In lib. ^{sw} In lib. ^{sx} In lib. ^{sy} In lib. ^{sz} In lib. ^{ta} In lib. ^{tb} In lib. ^{tc} In lib. ^{td} In lib. ^{te} In lib. ^{tf} In lib. ^{tg} In lib. th In lib. ^{ti} In lib. ^{tj} In lib. ^{tk} In lib. ^{tl} In lib. ^{tm} In lib. ^{tn} In lib. ^{to} In lib. ^{tp} In lib. ^{tq} In lib. ^{tr} In lib. ^{ts} In lib. ^{tt} In lib. ^{tu} In lib. ^{tv} In lib. ^{tw} In lib. ^{tx} In lib. ^{ty} In lib. ^{tz} In lib. ^{ua} In lib. ^{ub} In lib. ^{uc} In lib. ^{ud} In lib. ^{ue} In lib. ^{uf} In lib. ^{ug} In lib. ^{uh} In lib. ^{ui} In lib. ^{uj} In lib. ^{uk} In lib. ^{ul}

num quàm istiusmodi scelus innotuit, [eas] facultates venerabiles domus non vindicent: fiscus illas accipit. Quas si præses vindicare neglexerit, cingulo priuatur, atque quinque libris [auri rebus Principis] priuatis [applicandis] multatur. Nouella autem 143. quæ de muliere rapta, quæ raptori nupsit, differit, istiusmodi [mulierem] res raptoris neque ex lege, neque ex ipsius testamento, nec [item res] eorum qui sceleris locij fuerunt, capere posse: sed illas parentes ipsius, nisi specialiter matrimonio consenserint, percipere: & si consenserint, aut [non] supersint, eadem confiscari dicit. SCHOLIUM. Digest. 39. tit. 2. lib. 47. est cap. 39. tit. 12. lib. 60. [quod habet,] vt in compendio propositum est. Scias tamen, quod tametsi talis vt fur aut plagiarius non teneatur: pecuniariè tamen à magistratu puniatur & castigetur. Quæras etiam thema vltimum tit. 37. lib. 60. quod circa finem dicit: Qui alienam ancillam stuprat, si diues est, pro delicto aureos triginta sex ancillæ domino præbeto: si verò vilis, verberator, & quatenus facere potest, triginta sex aureos dato. Digest. 29. tit. 5. lib. 48. est thema vlt. cap. 29. tit. 37. lib. 60. quod ita habet, vt scriptum est. Dig. 5. tit. 6. lib. 48. dig. est thema 2. cap. 5. tit. 18. lib. 60. quod habet, quomodo scriptum est. Constit. 1. tit. 1. nouellarum est cap. 12. nouellæ Iustiniani 6. sed non est posita in basil. nouella 17. quæ de mandatis differit, est cap. 21. tit. 3. lib. 6. basil. quod hæc ad verbum dicit: cæterum homicidis, & adulteris, & raptum virginum committentibus^a intra [sacros] terminos securitatem non seruabis: sed inde eos abstrahes, & supplicium illis irrogabis. Neque enim his qui ad hunc delinquant modum: sed^b cæteris, ne ab improbioribus talia patiantur, conuenit parcere. Præsertim [verò quum] sacrorum [locorum] immunitas à lege non iniuriantibus, sed affectis iniuria concessa sit. Atque [adeò] ne possibile [quidem] sit, vt vterque, tam qui iniuriam facit, quàm qui patitur, [ex æquo] in sacrosanctorum locorum immunitate protegatur. Constit. 2. eiusdem tit. nouellarum, est nouella Iusti-

^a ἢ ἐν τοῖς
ἕξουσιν.

^b ἢ ἀπὸ τῶν
ἑσθίων.

niani 123. [atque] posita in lib. 4. basil. tit. 1. cap. 12. hæc dicit: Si quis [ascetrium] rapuerit, &c. vt scripta sunt in textu. Nouella 143. posita est in cap. 2. tit. 58. lib. 60. quod tradit quemadmodum manifestatum est. Legas verò eundem 58. tit. etiam totum, vt qui speciosa quædam ac multa de quarumcunque mulierum raptoribus doceat.

DE SACRI ORDINIS HOMINIBUS, qui se cum mulieribus lauant.

^a ἰσχυρῶς
καὶ.

Cap. XXXI.

CONCILIJ Laodicensi canon 30. concilij sexti canon 77. TEXTVS. Nouella 117. quæ de repudijs [tractat,] facultatem marito dat, vt si præter voluntatem eius cum viris se vxor lauet, ipsi repudium mittat, & matrimonium dissoluat, eiusq; lucretur dotem. SCHOLIUM. Nouella Iustiniani 117. posita est in lib. 28. tit. 7. atque 4. thema cap. 1. hæc dicit in hæc verba: si vnà cum extraneis viris nolente marito ageret conuiuia, aut cum ijs se lauet. Atq; est hæc etiam vna caussarum, quæ matrimonium soluunt.

DE EPISCOPIS ET CLERICIS, QUI LAICI facti fuerint, aut^b ad [mundanas] dignitates peruenerint, aut militauerint.

^b ἀκατάστατον
πικρῶς.

Cap. XXXII.

APostolorum canon 83. concilij Nicæni canon 12. concilij Chalcedonensis canon 7. TEXTVS. Lib. 1. cod. tit. 3. const. 37. Serui qui voluntate dominorum monachi^c fiunt, libertatem consequuntur. At si relicto [monachali] exercitio ad alium statum transeant, in seruitutem retrahuntur. Et constit. 52. eiusdem tit. Si quis quum clericus sit, armatam militiam obeat, aut [iam] depositus in militiam concedat, ^d exauthoratur, & confestim suæ ciuitatis, aut alterius intra vnâ prouinciam, si ipsius ciuitas multos decu-

^c in lib.
nostri 35.

^d ἀπὸ τῆς
τῆς τῆς.

eriones habet, decurio fit. Quòd si deliteſcat, ipſius bona decuriones inuolant, & ſemiſſem ex reditibus [*iam*] conſtitutis aut emendis percipiunt; alter autem ſemiſ præſectorum menſæ infertur. Idem etiam in monacho, qui quomodo- cunque militat, aut dignitatem aſſumit, aut forenſem vitam ſectatur, [*obinet.*] S C H O L I V M. Conſt. 37. tit. 3. lib. 1. cod. non eſt poſita in baſil. neque eiufdem tit. 52. neque 53. Quæ- ras autem lib. baſil. 4. tit. 1. cap. 11. thema 3. quod ſic ait: Quòd ſi monachus monaſterium reliquerit, & ad ſecula- rem vitam tranſierit: hic militia primùm & honore, ſi quem habet, denudatus per locorum epiſcopum & prouincię præ- ſidem in monaſterium remittitor: & res quas poſtea habere monſtratus fuerit, ad monaſterium, in quod immittitur, pertinento. Si denuò quoque monaſterium relinquat: tunc præſes eum prouinciæ, in qua inuentus fuerit, detineto, & ſubiectæ ſibi cohorti accenſeto. Et cap. 3. eiufdem lib. & tit. quod ſic habet: cæterùm ſi quis ad monaſticam venire vi- tam voluerit, iubemus, vt ſi quidem de eo conſtet, quod nulli [*ſeruili*] conditioni obnoxius ſit: præſul monaſterij habitum illi, quando ſibi viſum fuerit, adhibeat. Si de eo non conſtet, cuiam conditioni obnoxius ſit, intra tres an- nos habitum iſ monaſticum non aſſumat, ſed intra prædi- ctum tempus monaſterij præſul periculum facito, ſi pedem referre velit. Et ſi intra triennium emergat aliquis, qui hunc vel ſeruum, vel colonum, vel aſcriptitium ſuum eſſe dicat, quodq; vel agricolationis laborem fugiens, vel aliquid fu- ratus, vel propter aliquod delictum in monaſterium ingreſ- ſus ſit, & hæc comprobata fuerint: reſtituitor iſ domino ſuo cum rebus quas in monaſterium intuliſſe probatus fuerit, data prius & accepta fide, quòd nihil à domino ſuo mali perpetietur. Si nemo intra triennium contra aliquam præ- dictarum perſonarum actionem & controuerſiam mouerit: monaſterij præſul poſt triennij decurſum tunc illi habitum præbeto, ſi iſtiusmodi hominem dignum iudicauerit: neque poſtea quiſquam ei negocium de ſtatu ac conditione ſua fa-

ceſſito, quamdiu tamen in monaſterio degit. Res verò quas in monaſterium intuliſſe videbitur, probanti id domino re- ſtituuntor. At ſi quis prædictarum perſonarum reliquerit monaſterium, & ad ſecularem vitam tranſierit, ſiue in vrbi- bus ſiue per agros oberrans: ſuæ fortunæ ac conditioni red- ditor. Et cap. 10. eiufdem tit. quod dicit: Interdicimus item parentibus, ne filios ſuos, ſimulatq; monaſticam vitam ele- gerint, è venerabilibus monaſterijs abſtrahant. T E X T V S. Conſt. 53. eiufdem tit. Non licet parentibus, vt impediant, quò minus liberi volentes monachi aut clerici fiant: aut propter hoc ſolum [*illos*] exhæredent. Sed ſi ipſi testamen- tum condant, neceſſe habent, vt illis quadrantem relin- quant: ſin autem, locus [*eſt*] ab inteſtato. Quòd ſi [*illi*] ec- cleſias aut monaſteria relinquunt, atq; mundani fiant: om- ne ipſorum ius ad monaſterium aut eccleſiam pertinet. Di- cit verò etiam conſt. 2. tit. 1. nouellarum, quòd ſiue presby- ter, ſiue diaconus, aut hypodiaconus, aut lector clericalem habitum relinquere, & ad aliud vitę genus tranſire voluerit: vel cum bonis curiæ, vel egenus cohortali conditioni aſcri- batur. Et conſt. 2. eiufdem tit. Nemo, inquit, [*eccleſiaſticam*] ſuam ſortem deſerens, mundanus efficitor. Alioqui digni- tate, quæ fortè ipſi obuenerit, aut militia priuabitur, & ſuæ ^{et ſi eis eiꝛōs} ciuitatis curiæ tradetur. Si ſeruus ſciente neque contradicente domino clericus factus fuerit: liber & ingenuus fit. ^{et ſi eiꝛōs} At ſi dominus ignorauerit, atque intra annum fortunam comprobet, illum recipit. Quòd ſi ita liber factus, ad mun- danam vitam trãſeat, traditur domino in ſeruitutem. Item: Si qui per monachatum liber factus eſt, mundanus fiat, aut in ciuitatibus vel in agris circumerret, ſuæ fortunæ reſtitui- tur. Et conſt. 13. eiufdem tit. ait: Si ſeruus ſecundum obser- uationem in illa [*traditam*] monachus factus, monaſterium relinquere, aliamq; vitæ rationem ſectari tentauerit: licebit domino, poſteaquam fortunam comprobarit, vt ipſum tra- hat, & inter ſeruos ſubijciat. Sed & conſt. 1. tit. 1. nouella- rum dicit: Si monachus laicus factus fuerit, denuatur mi-

litia: & cum ijs quæ acquisuerit, per episcopum in monasterium mittitur. Præses autem prouinciæ in qua comprehensus fuerit, adiungit ipsum prouinciali cohorti. SCHOLIVM. Constit. 53. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. quemadmodum etiam antea diximus. Quæras tamen lib. 4. tit. 1. cap. 9. quod sic habet: Nullam autem licentiam damus aut patribus, vt liberos: aut liberis, vt parentes, qui secularem conuersationem relinquunt, tanquam ingratos hæreditate sua excludant, per causam aliquam quæ monasticam vitam præcesserit. Const. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 6. Hoc autem eius cap. non est positum in basil. const. 2. eiusdem tit. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. posita [que est] in lib. basil. 3. tit. 1. cuius 34. cap. dicit, quæcunque in textu comprehenduntur. Legas [etiam] eiusdem lib. & tit. cap. 37. quod insertum est interpretationi cap. 36. tit. 1. præsentis operis. Const. 13. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 5. Hoc autem cap. non est positum in basil. Const. 2. eiusdem tit. est similiter nouella 123. posita [que est] in lib. basil. 4. tit. 1. cap. 11. quod ad verbum initio præsentis 32. cap. insertum legas.

DE IIS QUI CLERICOS DELINQVERE

sciunt, & non manifestant.

Cap. XXXIII.

Basilij canon 71. TEXTVS. De ijs qui fures, alijue criminibus obnoxios, aut recipiunt, aut occultant, aut quum possunt non tradunt, tractant tit. 39. lib. 9. cod. & tit. 16. lib. 47. digest. iam ipsos pœnis quæ contra illos competunt, subiicientes: iam diuersas pœnas inferentes. [Qui] etiam [tractant], quomodo rei qui in agris degunt, abstrahantur. Qui verò latronem cognatum aut propinquum custodit & conseruat, medio quodam modo punitur: vt dig. 2. dicti 16. tit. lib. 47. [docet.] SCHOLIVM. Tit. 39. lib. 9. cod. positus est in cap. 3. tit. 27. lib. 60. basil. & ait in hunc modum: Qui sciens quempiam obnoxium crimini recepe-

rit: eandem pœnam sustinebit. Qui fures receperit, & in iudicium non adduxerit: [substantia eius] publicator: aut pro qualitate personæ, prout iudici visum fuerit, punitor. Tit. 16. lib. 47. dig. positus est in cap. 1. eiusdem 27. tit. lib. 60. & ait: Latronum receptores, & qui quum apprehendere latrones possent, pecunia vel subreptorum parte accepta, [illos] dimiserunt: perinde atque latrones puniuntur. Digest. 2. tit. 16. lib. 47. dig. est cap. 2. dicti 27. tit. quod expressè habet, vt scriptum est. Legas etiam 4. eius cap. quod docet, quomodo criminibus obnoxij, qui in prædijs [rusticis] degunt, [inde] abstrahantur: & quòd nisi prædij domini hos magistratui offerant, eius dominio priuentur: primates autem prædij & procuratores, [nisi id faciant,] in exilium mittantur. Verum tu quæras totum 27. tit. 60. lib. [ac] legas etiam lib. 1. tit. 1. cap. 22. 50. 90. & lib. 60. tit. 39. cap. vlt. Complotuntur enim, quòd perinde atque heretici & incantatores, ij qui illos recipiunt & occultant, puniantur.

QUOD QVI CLERICI FIDEIYSSIONES DANT,
deponantur. Cap. XXXIII.

Apostolorum canon 20. TEXTVS. Constit. 25. & 32. ^a In lib. tit. 3. lib. cod. clericos litigantes fideiussiones dare ^{no. 31.} dicunt. Et constit. 2. tit. 1. nouellarum, clericos litigantes fideiufforem non dare, sed ^b confessionem pignoratitiam ^b ἐμφορ-
μίαν ἐν-
πίδημον. sine iuramento facere: episcopos autem litigantes neque fideiussiones dare, neque confessionem facere dicit. SCHOLIVM. Constit. 25. & 32. tit. 3. lib. 1. cod. non sunt positæ in basil. Constit. autem 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. posita [que est] in lib. 3. basil. tit. 1. cuius 44. & 45. cap. circa finem dicunt, quæcunque à Photio in compendio proposita sunt. Cæterum quæ scripta sunt in expositione 20. canonis sanctorum Apostolorum, ad solutionem ambiguitatis quæ de fideiussionibus episcoporum & clericorum inducitur, sufficiunt: quæ legas.

DE CLERICIS, QUI IN CAUPONA, VEL
publico diuersorio cibum capiunt.
Cap. XXXV.

A Postolorum canon 54. concilij Laodiceni canon 24. concilij Carthaginensis canon 40. concilij sexti canon 9. TEXTVS. Const. 14. tit. 1. nouellarum ait, quod monachum in caupona conuersantem castigari oporteat, in prouincijs quidem à ciuitatum defensoribus Constantino- poli verò à prætiorum præfecto: & à monasteriorum antistite expelli. [Tum etiam hanc] legem vbique valere, eamq; obseruandam præfectos atque præfides curare [debere.] SCHOLIUM. Const. 14. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniiani 133. posita [que est] in lib. 4. basil. tit. 1. cap. 16. quod sic habet, quemadmodum in compendio propositum est. Quæras [verò] etiam sanctorum Apostolorum canonem 42. & 43.

DE CLERICIS IMPERATOREM, EPISCOPVM,
magistratum, aut presbyterum contumelia afficientibus.
Cap. XXXVI.

A Postolorum canon 55. 56. 84. TEXTVS. De clericis contumelia afficientibus ciuilibus lex specialiter nihil tractat. Dicit autem in lib. 9. cod. tit. 7. constit. 1. eaque vnica, quod qui Imperatorem conuicijs inceserit, non puniatur, neque durum aliquid nec asperum sustineat. Aut enim [inquit] ex leuitate dixit, & contemnitur: aut ex insania, & miseratione dignus habetur: aut tanquam iniuriam passus, & condonatur. [Eam] autem [rem] ad Imperatorem referri, eumq; ex qualitate personæ iudicare, veniane dignanda, an verò punienda sit. Nam dicitur etiam lib. 48. tit. 4. digest. 7. iudices Principalis [maiestatis] veneratione abuti non debere, sed veritatem spectare, an [videlicet] persona [illa id] facere potuerit, & an antè fecerit, & an cogitauerit, & an sanæ mentis fuerit. Neque enim facillè garrulum puniri debere, nisi

nisi si tale delictum sit, quod ex certa lege, aut ^a ad exemplum puniatur. Acerbius autem in milites insurgi. Generaliter [verò] de ijs qui contumelia afficiunt, vel verberant, vel famosos [libellos] conficiunt, vel illos reperiunt, vel legunt & non disrumpunt, tractat liber 47. tit. 10. & lib. 9. cod. tit. 35. & 36. & Instit. [lib.] 4. tit. 4. in quibus dicitur, quod [iniuriarum actio] tum pecuniariè tum criminaliter moueatur. Et, quod iniuriarum damnatus infamis fiat: tametsi seruum alienum iniuria affecerit, aut amicè datis pecunijs [de ea actione] transegerit, vt lib. 3. tit. 2. digest. ^b 2. & ^c 6. [traditur]. Et, quod atrox iniuria sit, quæ magistratui, consuli, sacerdoti, [alioqui] ve ^d honore prædito fit. Et, quod intra annum duntaxat [hæc actio] moueatur. Cæterum in eos qui famosos [libellos] componunt, quive illos legunt, quive vim eorum aliquibus dicunt, capitalis pœna constituta est: quemadmodum lib. 9. tit. 36. [docet.] SCHOLIUM. Constit. 1. tit. 7. lib. 9. cod. est lib. 60. tit. 36. cap. 13. quod habet, quomodo in compendio propositum est. Digest. 7. tit. 4. lib. 48. est thema 2. cap. 8. tit. 36. lib. 60. quod expressè complectitur, quæcunque in textu scripta sunt. Nota itaq; vtrumque, vt ^e admirandum, & sanè quàm vtile. Tit. 10. lib. 47. dig. positus est in tit. 21. lib. 60. basil. ab initio, cuius diuersa capita quæras de iniurijs & famosis [libellis] differentia. Primum autem eiusdem tit. cap. hæc ad verbum dicit: Generaliter iniuria dicitur, ^f quicquid non iure fit: specialiter contumelia, & damnum [culpa datum], vt in [lege] Aquilia: & iniquitas, vt in eo qui iniquè & iniustè sententiam dixit. Tit. 35. lib. 9. cod. positus est in cap. 43. tit. 21. lib. 60. quod dicit: Qui iniuriarum actionem per calumniam instituit, aut relegatur, aut à dignitate amouetur. Tit. 36. eiusdem lib. positus est in lib. 60. tit. 63. cuius 1. cap. hæc dicit: Quicumque libellum famosum obsignatum aut non signatum reperiens, non statim combusserit, sed legerit: subiaceat pœnæ, quam author eius [deprehensus] subiret. Et cap. 2. Qui libellum famosum repererit, nulli alteri vim eius dicit: ^g

sed dirumpito, aut comburito. Qui hoc non fecerit, capitali pœnæ subiugabitur. Sanè verò quisque, quæ in famoso libello ponere vclit, cum fiducia deferto: sciens quòd si [illa] probauerit, honore dignandus: si non probauerit, puniendus erit. Istiusmodi autem libellus, eius in quem editus est existimationem non lædit. Tit. 4. [lib.] 4. Instit. non est positus in basil. Dicit autem iniuriarum actionem & pecuniariè & criminaliter moueri. Digest. 2. & 6. tit. 2. lib. 3. dig. posita sunt in initio cap. 1. tit. 2. lib. 21. basil. cuius eiusdem tit. diuersa cap. quæras, ac [simul] legas thema 3. cap. 1. eiusdem tit. & lib. quod insertum est 27. cap. præsentis tit. circa medium.

^{κατά τους.} DE IIS QUI CONIURATIONES AUT FACTIO-
nes faciunt. Cap. XXXVII.

Concilij Chalcedonenfis canon 18. concilij Carthaginensis canon 53. concilij sexti canon 34. TEXTVS. Ciuilibus etiam lex factiones atque coniurationes punit: quemadmodum lib. 48. tit. 4. & tit. 19. digestum 11. & lib. 16. [docent.] SCHOLIVM. Tit. 4. lib. 48. dig. positus est in tit. 36. lib. 60. basil. cuius 4. cap. quære. Ait autem illud, postquam ipsum præcedentia cap. quinam læsæ maiestatis crimine teneantur, dixerunt hæc in hæc verba: & qui effecit, vt aduersus rempublicam coniuraretur: & qui in exercitu insidias struxit, eum ve hostibus prodidit: & qui dolo [malo] impediit, quo minus hostes in potestatem Romanorum deuenirent: aut cuius opera hostes [commeatus] copia, armis, equis, pecunia, alio ve modo adiuti fuerint: aut ex reipublicæ amicis hostes fecit: aut qui impediuit, quo minus alia natio reipublicæ obtemperet: aut qui effecit, vt obsides, pecuniæ, aut iumenta hostibus^b darentur. Digest. 11. & 16. tit. 19. lib. 48. digest. est thema 3. cap. 11. tit. 51. lib. 60. & cap. 16. eiusdem tit. & libri. Vtrumque enim eos qui coniurationes aut factiones faciunt, punit.

<sup>Pro se-
stina, le-
go de
vau.</sup>

CVIVSMODI DELICTA ORDINATIO DILVAT.
Cap. XXXVIII.

Concilij Nicæni canon 9. concilij Ancyranî canon 12. & quæ in eo à nobis scripta sunt.

DE POENITENTIA, ET, QVINAM FACVLTA-
tem habeant dandi pœnitentibus^a absolutionem, & Quòd
sacerdoti liceat minuere & augere pœnas.

<sup>κατά τους
καζιμύς</sup>

Cap. XXXIX.

Postolorum canon 51. 52. concilij Nicæni canon 11. 12. concilij Ancyranî canon 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. concilij Neocæsariensis canon 1. 2. 11. 12. concilij Carthaginensis canon 6. 7. 27. 47. 48. concilij Laodicensi canon 2. concilij sexti canon 102. Basilij canon 5. 34. 74. 75. 76. 82. 84. Gregorij Nysseni canon 3. 4. 7. 8. TEXTVS. Constit. 3. tit. 7. lib. 1. cod. sustulit pœnitentiam orthodoxorum ad hæreticos deficientium. Nouella autem 37. quæ de Africanis ecclesijs differit, talibus pœnitentiæ tempus dedit. Constit. porrò 34. tit. 4. lib. 1. cod. & const. 2. tit. 1. nouellarum, episcopo videnti pœnitentiam clerici qui alea lusit, aut spectaculis [se] immiscuit, potestatem facit, vt pœnam minuat, & antequam statutum tempus completum sit, ipsum sacro ministerio restituat. Verùm hoc in episcopis speciale est. Nam ciuiles iudices facultatem habent, vt in ipsa sententia pœnam tum augeant, tum minuant: vt tamen in vtroque [moda] rationem non excedant: quemadmodum lib. 48. tit. 19. dig.^b 12. [traditur] tamen eiusdem lib. tit. 16. dig. 1. & lib. 50. tit. 1. digest. 15. [vel] maximè dicatur, quòd iudici facti quæstio, non autem legis^c persecutio commissa sit. Certè quidem qui iudicauit, sententiam euertere non potest. Dicitur namque lib. 7. cod. tit. 50. constit. 1. quòd neq; suam neque^d decessoris sui sententiam quisquam rescindere possit. Et lib. 9. tit. 47. const. 15. quòd præfidi pœnam sua dictam sententia reuocare non liceat. SCHOLIVM. Constit. 3. tit. 7. lib. 1. cod.

<sup>κατά τους
σιν.</sup>

<sup>κατά τους
σιν.</sup>

non est posita in basil. quanquam istiusmodi tit. in lib. 60. posirus tit. 54. cap. 23. nouella Iustiniani 37. quæ de ecclesijs Africanis differit, non est posita in basil. dat [interim] tamen his pœnitentiæ tempus. Constit. 34. tit. 4. lib. 1. cod. non est posita in basil. constit. 2. tit. 1. nouellarum, est cap. 22. tit. 1. lib. 3. basil. quod habet, vt in compendio propositum est, [quod idem] è nouella Iustiniani 123. cuius 15. cap. est. exemptum [est.] Digest. 12. & 13. tit. 19. lib. 48. dig. est cap. 11. tit. 51. lib. 60. quod sic habet: Pro qualitate delicti oportet pœnam pronounciari: & verò iudicem neque seuerum, neque mitem apparere: sed in leuioribus lenem esse ipsum oportet, ac in grauioribus cum benigno temperamēto seuerum. Et cap. 14. Qui extra ordinem de criminibus cognoscit, augere & minuere pœnam potest: ita tamen, vt in vtroque [modo] rationem non excedat. Digest. 1. tit. 16. lib. 48. dig. est cap. 10. tit. 1. lib. 60. quod circa finem dicit, quòd facti quidem quæstio iudici commissa sit, legis autem persecutio non item. Tit. 1. lib. 50. dig. positus est in lib. 54. basil. tit. 1. cap. 1. Dig. autem 15. ommissum est. Constit. 1. tit. 50. lib. 7. cod. est cap. 86. tit. 1. lib. 9. basil. quod sic habet: neque decessoris neque suam sententiam quenquam reuocare posse, in dubium non venit: nec ab huiusmodi decreto prouocationem proponi, explorati iuris est. Constit. 15. tit. 47. lib. 9. cod. est cap. 55. tit. 51. lib. 60. basil. quod sic dicit: Pœnam reuocare præfidi non licet. Quæras etiam tit. 50. eiusdem 60. lib. cap. 1. thema vlt. & lib. 7. tit. 2. cap. 20. & lib. 9. tit. 1. cap. 84. & 127. & lib. 56. tit. 8. cap. 29. TEXTVS. In digest. 45. tit. 1. lib. 42. pœnam sententia dictam, sine Principali authoritate neque ampliari neque minui posse dicitur. Et lib. 48. tit. 18. dig. 1. ait: Si seruus metu ad dominum reuertendi [crimen aliquod] in se confingat, & post condemnationem eo de conscijs quæsito, veritas appareat: liberatur pœna, eaque conditione ne ad dominum reuertatur à cohorte diuenditur, & precium domino datur. Iudex autem qui aliquem damnauit tanquam fontem, liberare in fontem com-

pertum non potest. Neq; enim quisquam sententiam suam reuocat, etiamsi pecuniaria sit. In criminibus igitur de eo ad Principem referre [iudicem] oportet. Et digest. 9. & 27. tit. 19. eiusdem lib. Decurio neq; in metallum, neque in opus metalli damnatur, nec furcæ subijcitur, neque exuritur. Sed tametsi tale quippiam iudicatum sit, liberatur: non [quidem] per iudicem, sed per Principem, qui [eam rem] edoctus pœnam aut permutat, aut remittit. Et: Præsides sententias suas non rescindunt. Si tamen in se quis mentitus, aut ob defectum testificationum condemnatus fuerit, & postmodum probationes quæ ipsum iuuent inueniantur, Princeps aut liberat eum, aut pœnam minuit. SCHOLIVM. Digest. 45. tit. 1. lib. 42. est thema penult. cap. 46. tit. 3. lib. 9. basil. quod habet, quomodo scriptum est. Interrogabit verò quispiam, quum cap. 13. tit. 51. lib. 60. paulo antè insertum, iudicem augere & minuere pœnam posse dicat: qua ratione hinc dicatur contrarium. [Sanè verò] qui extraordinariè de crimine iudicat, augere & minuere pœnam potest: qui autem de ordinaria causa, quæ ex lege definitam & certam pœnam habet, criminaliter iudicat, id facere non potest. Aut dicas, quòd ante sententiam quidem augere & minuere pœnam, etiam à lege definitam, possit: post sententiam autem non possit: desijt enim esse iudex. Quorsum quæras cap. 14. eiusdem 51. tituli lib. 60. [Atque] in hunc [quidem] modum soluas & 8. thema cap. 13. tit. 2. lib. 21. & 3. atque 4. cap. tit. 3. eiusdem libri. Digest. 1. tit. 18. lib. 48. est thema 19. cap. 1. tit. 50. lib. 60. quod eadem dicit, quæ in compendio sunt proposita. Digest. 9. tit. 19. eiusdem lib. dig. non est positum in basil. digest. 27. eiusdem tit. & lib. dig. est thema 2. cap. 27. tit. 51. lib. 60. quod sic habet: Si decuriones vel principales ciuitatum capitale aliquid committant, vti exilio, relegatione, aut capitali pœna digni sint, oportet præfidem eos vinctos custodire, & ad Principem referre, relationi adiuncta in ipsos lata sententia. Thema autem 1. eiusdem tit. ait: Præsides sententias suas rescindere nequeunt: & quæ de in-

ceps in compendio sunt proposita. TEXTVS. [Atque] hæc [quidem] de perfectis sententijs dicta sint. Siquidem quæ iudex in parte [aliqua iudicij] interlocutus fuerit, ea prorsus tollere & immutare potest: quemadmodum lib. 42. tit. 1. digest. 14. & lib. 4. tit. 8. digest. 19. 20. [traditur.] Et merito [quidem.] Nam qui interloquutus est, manet iudex: qui verò sententiam dixit, in ea dem [illa] re iudex esse desijt: vt lib. 42. tit. 1. dig. 55. [docetur.] SCHOLIUM. Digest. 14. tit. 1. lib. 42. digest. est cap. 14. tit. 3. lib. 9. quod paulo antè insertum est. Dig. 19. tit. 8. lib. 4. dig. & 20. sunt tit. 2. lib. 7. cap. 19. quod sic habet: Arbitrator prout sibi videtur iudicat, neque in [eius] sententiam inquirit prætor. Quod si in arbitrum [ita] compromissum sit, vt certam sententiam dicat: non valet [arbitrium], nec sententiam dicere cogitur. Dicit autem sententiam, qui in animo habet pronunciato suo omnem controuersiam decidere. Sed si de multis rebus [arbitrator] sumptus sit: sententiam dicere non videtur, nisi omnes controuersias finiat. Cæterum si iudicauerit aliquid dari, aut reum absolui: non potest postmodum contrariam sententiam dicere. Quæ verò de præparatione causæ interlocutus est, mutare potest: vt puta si iusserit calendis [iudicium] obseruare, & mox idibus iubeat. Et cap. 20. Et si errauerit in sententia dicenda, non corrigit. quandoquidem qui iudicauit, iudex esse desijt.

TITVLVS DECIMVS.

De administratione rerum ecclesiasticarum, & de [rebus] episcoporum proprijs.

QVOD OECONOMVM EX CLERO ecclesiæ, [cuius œconomus est] esse oporteat.

Cap. I.

ONCILII Chalcedonenfis canon 26. concilij Nicæni secundi canon 11. Theophili ex Commonitorio canon 9. TEXTVS. Const. 32. tit. 3. lib. 1. cod. œconomum ab episcopo fieri oportere dicit. Et cōst. 41. eiusdem tit. per^b explorationem fieri. Const. 24. eiusdem tit. quòd oporteat œconomos singulis, vel summum alternis mensibus apud arcarios rationes conficere, alioqui periclitari. Et, quòd quisque œconomus quæ suæ administrationis sunt: reliqui verò secundum iussionem patriarchæ non scriptam rationibus, subscribant, legi: quodque citra hanc obseruationem in rationem deducitur, id de suo œconomi dent. Et 42. eiusdem tit. quòd singulis quibusque annis œconomus rationes reddat tractus sui episcopo, & restituat, si quod damnum dedisse, aut lucrum fecisse videatur. Si verò ante [redditis] rationes moriatur, illis hæredes eius teneri. Teneri autem ob negligentiam, aut si [quid] eius qui soluendo non sunt elocauerit. Porrò 2. const. tit. 1. nouellarum, interdicat œconomis, & orphanotrophis, & reliquarum venerabilium domuum dispensatoribus, atque insuper quarumcunque [domuum] chartularijs, & horum parentibus simul & li-

^a In lib. nostris

^{31.}
^b domum
stat.

^c amogis.

beris, & alijs genere ipfis aut affinitate coniunctis, ne emphyteufes, aut locationes, aut hypothecas rerum venerabilibus domibus [competentium] vel per se vel per interpositas personas suscipiant. Alioquin [inquiens] & contractus irritus erit, & œconomorum, & chartulariorum, & dispensatorum, quibus [illi] prædicto modo coniuncti sunt, vniuersum patrimonium post ipsorum mortem ad venerabilem domum, vnde rem susceperunt, perueniet. SCHOLIUM. Const. 22. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. neque 21. neque 41. neque 42. Legas autem & 3. Iustiniani nouellam, siue cap. vlt. tit. 2. lib. 3. basil. quod sic habet: Quemadmodum autem ad eam [ecclesiam] pertinentes sumptus certa fine descripsimus, ita conuenit, vt sanctiss. pro temporibus patriarcha & reuerendiss. clerici circumspeciant, ne reliqui sumptus, qui ex ecclesiasticis redditibus fiunt, aliter quàm in pias & Deo placitas causas infumantur: & vt in illos conferantur, qui & reuera egent, nec aliunde habent vnde viuant. (Hæc enim Dominum Deum conciliare solent) non verò per patrocina & hominum studia in locupletes distribuant ea quæ ad ecclesiasticos sumptus suppetunt, vt exinde egenes vite necessarijs defraudentur. Nouerint enim Dei amatiss. œconomi, tam qui nunc, quàm qui olim pro temporibus futuri sunt, quòd si quid in his deliquerint, non tantum pœnis cœlestibus erunt obnoxij, sed etiam de substantia sua sacrosanctæ ecclesiæ indemnitate præstabunt. Notes ergo præsentem Iustiniani nouellam propter^a formas, quæ à patriarchis^b fraternitatem reliquarumq;^c frumentariarum pensionum nomine ad diuites atque potentes personas emittuntur: atque duas has secundum eius præscriptum esse inualidas: quæ verò ad egenos mittuntur, esse ratas. Const. 2. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 120. siue thema 2. cap. 7. tit. 2. lib. 5. basil. quod habet, vt in compendio propositum est.

^a τῶν πορρω-
των.
^b ἀδελφότη-
των.
^c στήθε-
σίων.

DE

DE RERVM ECCLESIASTICARVM ADMINISTRATIONE. Cap. II.

A Postolorum canon 38. 40. 41. concilij Antiocheni canon 24. 25. Cyrilli ex epistola ad Domnum caput 2. Theophili ex commonitorio caput 16. TEXTVS. Multa de rerum ecclesiasticarum administratione dicta sunt in tit. 2. lib. 1. cod. & multis nouellarum constitutionibus. Legas verò tit. 2. nouellarum, & præfertim 2. & 3. eius const. quæ comprehendunt quæcunque ad ecclesiasticas administrationes & priuilegia pertinent. SCHOLIUM. Tit. 2. lib. 1. cod. positus est in lib. 5. basil. tit. 1. à cap. 1. vsq; ad 11. const. 2. & 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 120. & 131. quarum altera posita est in lib. basil. 5. tit. 2. altera in eodem lib. tit. 3. quos tit. legas.

DE REBUS ET REDITIBVS ECCLESIAARVM,
quæ sine episcopo sunt. Cap. III.

Concilij Ancyranus canon 15. concilij Chalcedonensis canon 25. concilij sexti canon 35.

DE ALIENATIONE [RERVM] ECCLESIASTICARVM. Cap. IIII.

A Postolorum canon 38. 73. concilij Ancyranus canon 15. concilij Carthaginensis canon 22. 23. concilij Nicæni secundi canon 12. Cyrilli ex epistola ad Domnum cap. 2. Lege quæ annotata sunt in cap. 2. præsentis tit.

DE BONIS EPISCOPORVM ET CLERICORVM
post ordinationem acquisitis.
Cap. V.

Concilij Charthaginensis canon 32. concilij primi & secundi in æde sanctorum Apostolorum [habiti] canon 7. TEXTVS. Const. 33. tit. 3. lib. 1. cod. ait: Quæcunque episcopi & clerici & orthodoxi quo tempore in patria po-

^a Legendo
pro di, di-
su, hunc
sensum
elicio.

^b In lib.

nostris
32.

Y

testate essent acquisierint: ea tamen in potestate [adhuc] degant, propria habent, neque conferunt. Atque facultatem habent, ut [aut] viui illa alienent, aut testamento extraneis relinquunt, vel ad posteros transmittant. Et const. 41. eiusdem tit. Quæ post episcopatum acquisita sunt, alienare, aut de illis testamentum facere episcopus non potest (extra quam si à parentibus, aut patris, vel auunculis, aut fratribus ad ipsum peruenerint) sed ad ipsius ecclesiam pertinent, & post eius mortem rationes harum rerum ab œconomis exiguntur. Quæ verò ante episcopatum acquisita sunt, & alienat, & de ijs testamentum condit. Et const. 45. episcopi, clerici, & diaconi quasi castrensia [peculia] habent, & iure super illis testantur, neque testamentum de inofficioso [querelæ] est obnoxium. Const. 3. tit. 2. nouellarum: Quæ post episcopatum, inquit, [aut] mobiles aut se mouentes res acquisitæ sunt, eas episcopi ad cognatos alios-ve nullo modo transferunt: sed ad redemptionem captiuorum, aut pauperum alimoniam, aut in vtilitatem ecclesiæ suæ expendunt. Quæ verò ex his post illorum obitum superfuerint, ipsorum ecclesia vindicata. At quæ ante episcopatum habuisse comprobati fuerint, aut post episcopatum à cognatis, quibus ab intestato vsque ad quartum gradum succedere poterant, ad ipsos peruenerint: [eorum] alienandorum facultatem habent. Atque hæc [quidem] in orphanotrophis etiam obtinent, & ptochotrophis, & nosocomis, & gerontocomis, & xenodochis, & omnibus alijs venerabilium domuum dispensatoribus: in [rebus videlicet,] quæ dispensationis suæ tempore prædicto modo ad ipsos peruenerint. Const. 2. tit. 1. nouellarum, quæ post ordinationem ab episcopis acquisita sunt, ea ad ecclesias ipsorum pertinere, simpliciter dicit: Omnes, inquit, clerici (hoc est, presbyteri, diaconi, lectores, cantores) quas res quomodocumq; acquisierint, tamen sub patria potestate sunt, proprias habent, [eas] q; donare, ac de ijs testari [possunt:] ita tamen, ut ipsorum filij, aut his non subsistentibus, parentes, legitimam portio-

^a In lib.
nost. 38.

nem ferant. Const. 3. tit. 2. nouellarum ait: Quòd si episcopus, aut clericus cuiuscunque gradus, aut ecclesiæ diaconissa sine testamento vel legitimis decedat successoribus: horum successio ecclesiæ, in quam ordinati fuerunt, applicatur. SCHOLIVM. Const. 33. tit. 3. lib. 1. cod. est cap. 8. tit. 3. lib. 3. basil. quod sic habet: Quæcunque presbyter & diaconus sub patria potestate acquisierit, quolibet modo alienato, ac de ijs testator: neque illa ab ijs qui ipsum in potestate habent, vindicantur, aut cum fratribus eorum-ve filijs conferuntur: sed ipsius liberi, tamen intestatus decederit, capiuntur. Const. 41. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. similiter neque const. 45. eiusdem tit. & lib. Const. 3. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 131. [ac] posita [est] in lib. 5. tit. 3. Cuius sanè nouellæ cap. 10. hæc eadem docet, quæ in compendio sunt proposita, voce, immobiles, tantummodo adiecta. Dicit enim, neque mobilia, neque immobilia, neque se mouentia, ab episcopis post episcopatum acquisita, alienari. At tit. 10. nouellarum, ut ex textu constat, mobilium & se mouentium duntaxat meminit. Const. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. posita [que est] in lib. 3. basil. tit. 1. atque 42. eius cap. dicit, quæcunque in textu scripta sunt. Const. 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 131. posita [que est] in lib. 5. basil. tit. 3. ac circa 10. cap. in fine dicit, quæcunque in textu compendiosè proposita sunt.

DE PROPRIIS EPISCOPI REBUS, ET, QVOD
intestatus decedere non debeat.

Cap. VI.

A Postolorum canon 40. concilij Antiocheni canon 24. concilij Chalcedonensis canon 2. concilij Sardicensis canon 12. concilij Carthaginensis canon 22. 81. Legas quæ in 5. cap. præsentis tit. annotata sunt.

Y ij

VT QUÆ IN BARBARIS GENTIBVS SVNT DEI
ecclesiæ, secundum obtinentem consuetudinem
administrentur. Cap. VII.

Concilij Constantinopolitani canon 2. concilij Chalcedonensis canon 28. concilij sexti canon 30. 37. 9.

NE EPISCOPVS, NEQVE CLERICVS PER DO-
nationem aut testamentum [quicquam] hære-
tico det, tametsi ipsius cognatus sit.
Cap. VIII.

Concilij Carthaginensis canon 22. 81. TEXTVS. Ne-
dum ab episcopis & clericis accipere hæretici prohi-
bentur, verum etiam ab alijs. Dicitur enim lib. 1. tit. 5. const.
10. quòd orthodoxus rem immobilem quæ orthodoxam
ecclesiam habeat, nullo modo in hæreticum transferre pos-
sit: [aut] alioqui [illam] confiscari. Rursus const. 3. tit. 2. no-
uellarum ait: Si orthodoxus habens possessionem in qua
sancta sit ecclesia, [illam] alienauerit, vel reliquerit, vel in
emphyteusim dederit, vel locauerit, vel quocunque admi-
nistrationis genere præbuerit aut Iudæo, aut Samaritano,
aut Pagano, aut Montanistæ, aut Ariano, aut breuiter alij
hæretico: eius^b oppiduli ecclesia ipsius dominium vindica-
to. Lib. 1. tit. 5. const. 18. Si hæreticus, vt militiam vel dignita-
tem consequatur, aut publico munere fungatur, aut doceat,
aut causis patrocinetur, orthodoxum [se] simulet, & vxo-
rem aut filios hæreticos [ipsum] habere constet, eijcitur.
Sed etsi lateat, non potest quicquam rerum suarum dona-
re, alioqui-ve alienare in hæreticum. Verùm illas ipsiusq;
hæreditatem quæ hæretico defertur, vindicat fiscus. In vni-
uersum enim qui militiam [aliquam] dignitatem-ve obti-
nent: qui aduocationibus [vacant:] qui publico munere,
militari-ve magistratu [funguntur:] solos orthodoxos hæ-
redes habent: & quæ ab illis quomodocunque ad hæreti-
cos perueniunt, exigit fiscus. Rursus eadem const. dicit: ^d Si

^a In lib.
nostris 9.

^b ab eius.

^c aut potius
eos.
^d Habent
hac lib.
nostr. con-
stit. 11.

filiorum alij sint hæretici, alij orthodoxi: soli orthodoxi hæ-
redes sunt. Quòd si omnes sint hæretici, cognati orthodo-
xi hæreditatem capiunt. Si verò nulli sint, succedit fiscus.
Const. 19. Hæreticus hæretici filius neque donationem ne-
que hæreditatem patris percipit. Const. 22. Neque ex mi-
litis testamento hæreticus hæreditatem aut legatum capit.
SCHOLIUM. Constit. 10. tit. 5. libri 1. cod. non est posita
in basil. const. 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 135.
posita [que est] in lib. 5. basil. tit. 3. atque 3. thema cap. 11. eius-
dem tit. dicit, quæcunque in textu scripta sunt. Constit. 18.
tit. 5. lib. 1. cod. non est posita in basil. neque 19. neque 22.
TEXTVS. Quæ exhæreditationis causas ordinat nouella
115. ait: Si parens orthodoxus sentiat filios suos non esse or-
thodoxos, ipsos exhæredandi facultatem habet. Quòd si
è diuerso parens hæreticus sit, non alios, quàm orthodoxos
filios, aut his non subsistentibus orthodoxos cognatos, hæ-
redes scribendi facultatem habet. Sed si ex liberis aliqui
sint orthodoxi, aliqui verò non: substantia ad orthodoxos
peruenit: tametsi pater alios [etiam] hæredes scripserit. Si
verò postmodum hæretici fratres orthodoxi fiant, datur
ipsis competens portio: non autem etiam præteriti fructus,
neque administrationis rationes exigunt. Interim tamen
res [hæreditarias] orthodoxi alienare non possunt. At si ad
mortem vsque in errore permanerint, plenum dominium
orthodoxi [eorumque] hæredes acquirunt. Planè si omnes
liberi hæretici sint, cognati orthodoxi hæredes fiunt. Qui
si nulli sint, tum si clerici parentes fuerint, ecclesia ciuitatis,
in qua domicilium habuerunt, facultates percipit. Sed si
ecclesiastici intra annum illas vindicare neglexerint, capit
eas fiscus. At si laici fuerint, siue testati sint siue non, faculta-
tes fiscus capit. Eadem obtinent, si filius orthodoxus pa-
rentes hæreticos [esse] sentiat, quando [videlicet] ipse testa-
mentum facit, ei-ve succeditur. Constit. de Samaritanis
1. quæ 2. est tit. 3. nouellarum, permittit Samaritanis tum ex
donatione atque testamento capere, tum donare, & ad li-

^a In lib.
nostr. 13.

beros suos, parentes, cognatos Samaritanos transmittere. At de Samaritanis vlt. quæ est 3. tit. 3. nouellarum, dicit: Samaritani ex testamento aut ab intestato hæredes non fiunt, neque legata donationes-ve capiunt: sed nec Samaritanos, aut qui orthodoxos se simulant, non ita autem sentiunt, ab intestato successores habebunt. Neque [verò] testamentum faciunt aut legant, aut donant, nisi orthodoxis & fide & operibus: quibus non subsistentibus, bona post mortem ad fiscum perueniunt. Cæterum qui Samaritani terras colunt, parentes atque liberos suos hæredes scribere, atque ipsis & ex transuerso [cognatis], tametsi Samaritani sint, legare possunt. Quòd si horum nullus sit, prædij in quo defunctus agricolabatur, dominus substantiam capit: [quippe qui] vicem fisci in hoc obtineat. Constit. 3. tit. 2. nouellarum dicit: Nullus hæreticus per conductionem aut emphyteusim, aut emptionem, aut alio modo ab ecclesia alio-ve venerabili loco res immobiles capito. Alioqui hæreticus quæ hac de causa dedit, amittito: res autem ad locum ex quo data est recurrit: dispensator autem qui dedit de ceterò à dispensatione arcetor, & in monasterium conijcitor, & per annum à sancta communionem segregator. Rursus eadem constit. ait: Si quis hæreticorum, quibus connumerantur Nestoriani, Eutylianistæ, & Acephali, speluncam aufit religionis suæ exædificare, aut Iudæi nouam synagogam extruere: hæc ecclesia vindicatio. Si [quis] verò [quippiam] huiusmodi personæ in emphyteusim dederit, aut locauerit, aut quomodocunque administrandum concefferit: & quidem hæreticum illum [esse] sciens id fecerit: omnes redditus quamdiu contractus durat, ecclesia ciuitatis, sub qua possessio sita est, vindicat: sin ignorans, nullum illi damnum obuenit. Hæreticus autem in utroq; casu & à possessione abigitur, & [eius bona] publicantur. S C H O L I V M. Nouella 115. Imperatoris Iustiniani posita est in cap. 38. tit. 8. lib. 35. basil. Dicit autem eius 14. cap. hæc ad verbum: Si quis ex memoratis parentibus, quum ipse orthodoxus sit,

α. η. τ. ρ. σ.
7107.

sentiatur filium suum aut filios non esse catholicæ ecclesiæ, &c. quomodo sub compendio in textu sunt proposita. De Samaritanis constit. 1. quæ est 2. tit. 3. nouellarum, est nouella Iustiniani 129. sed non est posita in basil. Neque nouella 3. quæ est Iustiniani 144. Quæras autem cap. 51. tit. 1. lib. 1. ac legas illud cum reliquis cap. vsque ad finem tit. quæ complectuntur quæcunq; in textu compendiosè sunt proposita, & [in super] de hæreticis alia multa atque necessaria. Ex his enim integra castra (vti constat) & regiones Bogomilicas errare, atque in hæresi sua mori sinimus: vnum verò & vilis conditionis talem hæreticum in regia vrbe commorantem inuenientes, vehementer punimus. Constit. 3. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 131. posita [que est] in lib. basil. 3. cuius 11. cap. dicit quæcunque in textu compendiosè proposita sunt. Legas [autem] illud vsq; ad cap. 12. Nam omnia eiusdem 11. cap. themata istiusmodi docent.

TITVLVS VNDECIMVS. De monasterijs, & monachis.

DE EXTRVCTIONE MONASTERIORUM, & ne illa priuati [iuris] fiant, & de rebus monachorum.

Cap. I.

Concilij Chalcedonensis canon 4. 24. concilij sexti canon 49. concilij Niceni secundi canon 13. concilij primi & secundi in æde sanctorum Apostolorum [habiti] canon 1. & 6. T E X T V S. Const. 13. tit. 1. nouellarum ait: Qui monasterium ædificare vult, prius cum loco-

rum episcopo agito, quo ille veniens votum faciat, & crucem figat: atque tum [demum] ædificij fundamentum iactor. Et const. 3. tit. 2. nouellarum ait: Qui monasterium extruere vult non aliter ædificationem incipito, nisi locorum episcopus preces illic profuderit, & preciosam crucem fixerit. Certè qui semel extruere, vel vetus renouare cœpit, consummare cogitur. Legas [verò] etiam quæ annotata sunt in cap. 1. tit. 2. & cap. 14. tit. 3. præsentis operis. Constit. 1. tit. 2. nouellarum ait: Nemo monasterium, in quo altare erectum, aut sacrum ministerium exhibitum, aut monachalis exercitatio fuerit: [vel] vendito, vel permutato, vel donato. Alioqui quod factum fuerit, irritum erit: & qui ceperit, precijs excidet: qui autem vendiderit, & rei & precij amissione multabitur: atque illa sanctiss. eius loci ecclesiæ, venerabilibusq; eius loci monasterijs attribuentur. Quamobrem [ecclesiarum atque monasteriorum dispensatores] dispiciant, vt quod malè alienatum est, ad monasticæ [habitationis] formam reducant. Neque [verò] hypotheca in his valeto, sed irrita esto, & monasterium sancto ministerio addicator. Et constit. 2. tit. 2. nouellarum ait: Monasterium in hoc ne alienator, vt sacrata forma in priuatam conuersationem transformetur. Alioqui episcopi id monasterium vindicandi, & ad pristinam formam reducendi facultatem habent. Lib. 1. tit. 3. const. 38. ait: Qui monasteria sua relinquunt, non recipiunt quas ad illa [res] mobiles adduxerunt, cuiuscunque quantitatis fuerint: tametsi de illis nulla actorum monumenta confecta sint. In immobilibus autem ius seruari oportet, quoniam illi qui dedit, illarum vindicatio non interit. Et const. 13. tit. 1. nouellarum dicit: Si quis monachus recedere velit, quascunque res, quando [monasterium] ingressus est, habuit, in monasterij dominium cadent. Et: Quum monasterium ingreditur, quenque de rebus suis statuere oportet. Ingredientem enim [illæ] comitantur: tametsi id non expressè dixerit. Verùm si quum liberos habeat, illis res aliquas, quæ legitimam portionem substantiæ eius

con

conficiant, dotis donationis-ve ante nuptias nomine donauerit: in reliquis illi nullam communicationem habent. Sin nihil ipsis, aut minus legitima donauerit: etiam postquam ipse monachus factus fuerit, debetur illis legitima. Planè si maritus aut vxor vitam monasticam suscipiat: alter casum ex morte lucratur. Et, Si monachus in militiam, aut ad aliam vitæ formam abeat: substantia eius apud monasterium remanet, ipse verò prouincialis cohortalis fit. Sed & si quis in aliud monasterium transeat: facultates ipsius ad primum monasterium pertinent. Cæterùm præsules ipsum ne suscipiunt: atque hoc [ipsum] tum episcopi tum archimandritæ prohibent. Dicit verò etiam const. 52. tit. 3. lib. 1. Si quis^a ex casu si liberi non existent, restitutione vel substitutione grauatus fuerit, & quòd vitam monasticam præferat, matrimonium contrahere nolit: res [assignatas] retinet, atque dum viuit, insumit illas, aut quomodo vult relinquit, dummodo in pias causas. Sed & si sub conditione procreandorum liberorum ipsi relictæ sint, habet illas liberis non procreatis. Idem etiam de virginitatem sectantibus [mulieribus] eadem const. dicit. Quòd si vnus coniugum vitam monasticam suscipiat, alter repudium mittit, locusque [est] ex morte pactis, & quod inde lucrum prouenit, seruetur ex eodem matrimonio fortè existentibus liberis, aut^b id^b lucratur [ea] persona quæ ad secundum matrimonium non deuenit. Cæterùm si sponsus quispiam in monasterium concedat, simplices arræ adduntur, nullumq; damnum subitur: vt eiusdem tit. const. 54. SCHOLIUM. Constit. 13. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. positumq; est 52. eius cap. in lib. basil. 4. tit. 1. cap. 1. atque illa docet quæ in textu scripta sunt. Constit. 3. tit. 2. nouellarum, est nouella Iustiniani 131. posita [que est] in lib. basil. 5. tit. 3. Dicit autem 4. eiusdem tit. cap. quæcunque in textu compendiosè sunt proposita. Constit. 1. tit. 2. nouellarum, est cap. 10. Iustinianæ 7. nouellæ. Non est autem positum in basilic. Constit. 2. tit. 2. nouellarum, est nouella 120. posita [que est]

Z

in lib. basil. 5. tit. 2. Dicit autem 15. eiusdem tit. cap. quæcunque in textu scripta sunt. Const. 38. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. Neque const. 13. tit. 1. nouellarum, quæ est nouella Iustiniani 5. Neque const. 52. tit. 3. lib. 1. cod. Neq; 54. **T E X T V S.** Et quæ de repudio tractat nouella 117. ait: Si præter causas ab ipsa dictas mulier repudium miserit: dos marito aut in dominium, aut si liberi subsint in vsumfructum datur. Mulier autem per iudicem episcopo ciuitatis in qua habitat traditur, & per ipsum ad omnem eius vitam in monasterium conijcitur. Atq; si quidem liberos habeat, bensem substantiæ eius [illi] capiunt, trientem verò monasterium. Sin verò non liberos, sed parentes habeat: bensem monasterio, trientem autem parentibus dato: extra quam si qui illam in potestate habent, iniusto repudio assensum præbuerint. Tunc enim omnia monasterio applicantur, quemadmodum etiam quando neq; liberos neque parentes mulier habet. **S C H O L I V M.** Nouella Imperatoris Iustiniani 117. posita est ab initio cap. 9. in 7. tit. lib. 28. basil. Hoc autem cap. omissum est, & non insertum basil. Sed pro hoc in eodem 7. tit. de matrimonijs iusta de causa dissoluendis, ac de pœnis quæ citra rationem illa dirimentibus infliguntur, multa ex^a 117. nouella & 22. & alijs posita sunt cap. Quæras autem 7. tit. totum de solutione matrimoniorum tractantem. **T E X T V S.** Et const. 2. tit. 1. nouellarum ait: Quum seruus aut ascriptitius secundum hanc distinctionem monachus factus fuerit: res quas in monasterium attulerit, capit dominus. Non cohabitant monachi simul & monastriæ. Alioqui in alia loca transferuntur viri, & res [communes] inter ipsos pro eo quantum cuique iuris competit diuiduntur. Si qui sub conditione matrimonij, aut non suscipiendorum liberorum, legato vel restitutione grauatus est, aut si cui quicquam hac conditione donatum est, ad quemve [quicquam] peruenerit, monachus aut monastria fiat, extinguitur restitutio. Nam tametsi monasterijs [postmodum illi] egrediantur: istiusmodi tamen res cum ipsorum alijs ad

^a Male in
Græcis est
quæ. III.

monasteria pertinent. Si tamen ad redemptionem captiuorum, aut exhibitionem pauperum istiusmodi restitutio mandata sit, nullo prædictorum modorum excluditur. Eius bona qui monasterium intrat, si liberos non habet, ad monasterium pertinent. Sed si habet, nec de rebus suis priusquam intret statuit: statuendi postmodum facultatem habet. Non potest autem minuere legitimam. Sibi verò vnus filiorum portionem seruat, quæ monasterio applicari debet. Quòd si priusquam dispositionem faciat, in monasterio decedat: legitimam liberi capiunt, residuum verò monasterium. Nullus sponsus occasione arrarum dispendium facit, si vitam monasticam suscipit. [Porro] matrimonium etiam, quum alter [coniugum] monachalem habitum sumit, citra repudium dirimitur: & mulier dotem aliasque suas res recipit. Vtercunq; autem in monasterium non concedit: ei lucrum quod in mortem pactum est competit. Planè si ambo [mundum] valere iusserint: neuter ab altero. [quicquam] lucri sentit: nisi si sponte alter alteri [aliquid] donet. **S C H O L I V M.** Constit. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. positaq; est ab initio 52. sui cap. in tit. 1. lib. 4. basil. Legas autem cap. 3. huius tit. siue nouellæ cap. 54. quòd insertum est scholio 32. cap. tit. 9. præsentis operis. Proinde ne monachi & monastriæ simul habitent, dicit thema 2. cap. 4. tit. 1. lib. 4. basil. quòd est thema 2. cap. 55. nouellæ Iustinianæ 123. quæcunque in textu compendiosè proposita sunt. De ijs qui sub conditione matrimonij, aut non suscipiendorum liberorum legato vel restitutione grauati sunt, compendiosè proposuit Patriarcha circa finem cap. 1. tit. 2. præsentis operis nouellam Iustiniani 123. siue 5. cap. tit. 1. lib. 4. basil. quòd legas, atque insuper quæ hîc compendiosè proposita sunt, quæ eiusdem cap. pars sunt. **T E X T V S.** Quæ de vicarijs differit constit. 134. ait: Si mulier adulterij condemnata sit, competentibus subdita pœnis in monasterium conijcitur. Potestatem autem maritus habet, vt illam intra biennium recipiat: neq; per ea quæ medio tem-

pore [*facta sunt,*] matrimonium læditur. Sed si [*id*] tempus prætereat, aut non recepta illa [*maritus*] decedat: assumit habitum: & si quidem liberos habet, octo [*illi*] vncias capiunt, in monasterium autem quatuor, si ascendentes duntaxat, qui ad istam insolentiam opem non tulerint, capiunt [*illi*] vncias quatuor, monasterium autem octo. Sed si opem tulerint, aut omnino nulli neque ascendentes neque descendentes fuerint, monasteriorum omnia percipit. [*Interim tamen*] quæ in nuptialibus pactio[n]ibus [*comprehensa sunt,*] in omnibus casibus marito seruabuntur. Quòd si quis de adulterio accusatus per proditionem iudicis vel aliam causam pœnas effugerit, & postmodum [*vel*] viuo vel mortuo adulteræ marito, cum illa turpiter conuerfetur, aut in matrimonium ipsam assumpserit, matrimonium nullius est momenti: atque vir quidem à magistratu punitur, mulier verò castigata & tonsa in omne vitæ tempus in monasterium conijcitur. [*Utriusque*] autem res periculo (quomodo dictum est) comitis [*rerum*] priuatarum atque præsidis loci diuiduntur.

SCHOLIUM. De vicarijs Iustiniana 134. const. posita est in themate 2. cap. 1. tit. 7. lib. 28. basil. quod legas. Hic enim inserta non sunt, quoniam tum hic tum in 4. cap. tit. 13. præsentis operis, in compendio sunt proposita. Ac similiter nouella 17. in compendio est proposita: quam etiam legas. Illa verò de adulterij accusato, qui per proditionem iudicis pœnas effugerit, non sunt posita in basil. Legas [*verò*] etiam nouellam 32. Imperatoris dn. Leonis Philosophi [*cognitus sane*] maximè necessariam.

DE IIS QUI EX ALIIS MONASTERIIS
præsules aut clerici fiunt.

Cap. II.

Concilij Carthaginensis canon 80. concilij Nicæni secundum canon 21.

μη συνερ-
γήσωτες
τῷ ἀποστή-
ματι.

DE SERVIS QUI MONACHI FIUNT, ET PIETATIS
prætextu dominos contemnunt, neque [*illis*] seruiunt.

Cap. III.

Concilij Gangrensis canon 3. concilij sexti canon 85. concilij Chalcedonensis canon 4. TEXTVS. Const. 36. tituli tertij libri primi, cod. ait, quòd qui ascriptitij citra consensum dominorum monachi facti sunt, ita ipsis obnoxij sunt, tanquam monachi facti non essent. Constit. 37. Serui voluntate dominorum monachi facti, libertatem consequuntur. Sed si relicta vita solitaria ad alium [*vita*] statum transierint, seruituti denuò subiugantur. Constitutio decima tertia tituli primi nouellarum ait: Monasticæ vitæ candidati, siue liberi siue serui sint, [*admissionem*] per triennium toleranter expectant. [*Interea tamen*] tonsura & vestitu laicorum vtuntur, scripturas discunt, conditionem suam, & causam quare monachi fieri cupiant, ne fortè mala sit, fatentur, & admouentur. Et si triennium expectarint, digni-que qui monachi fiant videantur: tunc tondentur, atque seruitute liberantur. Si quis verò intra triennium in seruitutem quenquam asserat, ipsum quòd nonnulla surripuisset, ad monasterium accurisse dicens, ne confestim illum abstrahito: sed prius & seruum ipsum esse, & propter furtum vel enormia delicta aufugisse, probato: atque tum [*demum*] cum ijs, quæ in monasterium intulisse constabit, ipsum recipito. [*Prius*] tamen se nihil illi propter hoc mali facturum, fidem dato. Sin verò hæc non probentur, & ille ex vita monastica honestus appareat, quanquam triennium necdum elapsum sit, maneto in monasterio. Sanè qui post triennium dignus apparuerit, siue seruus siue liber sit, in monastica vita persuerato: neque ea de [*causa*], etiamsi antea quippiam commiserit, à quoquam deinceps molestia afficitur. Veruntamen quæ furto sublata esse constabit, vbicumque fuerint, domino redduntur. Et const. 2. eiusdem tit. ait: Si quis monasticum habitum assumere velit, si qui-

^a In lib.
nostris
34.

^b In lib.
nostr. 35.

^c Pro τῷ
ἐπινοώ-
τες, legο
περὶ τῶν
νοστέων.

^d ὡς ἐνός.

dem [seruili] conditioni ipsum non esse obnoxium constat, præful quando visum fuerit, illi habitum dato: sin ignoretur, differto. Et si quis intra triennium probet ipsum [suum] seruum, ascriptitium, aut colonum [effc:] * data illi fide, [vna] cum rebus quas surripuisse constabit, ipsum recipit. Quòd si nullus intra triennium [illum] conueniat, [atq; præful] dignum ipsum iudicet, habitum illi dato, neq; [ille] inquietator. Quas autem res in monasterium intulit, dominus capit. SCHOLIUM. Constit. 36. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. neque 37. Neq; [item] const. 13. tit. 1. nouellarum, quæ est nouella Iustiniani 5. De seruis autem, qui clerici vel monachi fiunt, aut ad episcopalem dignitatem procedunt, lege 36. cap. tit. 1. præsentis operis, quæq; in ipso [comprehenduntur], & nouellam Imperatoris dn. Leonis Philosophi II. Etenim horum etiam in dicto 36. cap. mentionem fecimus. TEXTVS. Eadem const. dicit: Episcopus abbatem aut archimandritam cuiusq; monasterij neutiquam secundum monachorum gradum creato: sed quem omnes monachi, aut qui bonæ existimationis sunt, elegerint, coram Euangelij agentes, quòd non per amicitiam aut gratiam ipsum elegerint, sed [ideo quòd] orthodoxum ipsum & honestum noverint, & administratione dignum: [quòd item] monachorum disciplinam atque monasterij statum conseruare possit. Eadem etiam in muliebribus monasterij atque asceterijs [seruari debere dicit.] Eadem quoque dicit eiusdem tit. const. 13. addens, digni electionem à primo, & sic deinceps per alios gradatim oportere fieri. Qui enim primi digni videntur, præferuntur inferioribus, vt const. 46. tit. 3. lib. 1. [traditur.] Eiusdem autem tit. const. 39. statuit, vt episcopi præfules, præfules autem monachos inspiciant: & ne duorum monasteriorum [vnus] idem [que] præful sit. SCHOLIUM. Const. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniani 123. posita [que est] in lib. 4. basil. tit. 1. cap. 3. & habent quæ in hoc cap. [continentur], quemadmodum in textu compendiosè proposita sunt. Infertum est autem à nobis hoc cap. ^b in scholio

cap. 32. tit. 9. præsentis operis: cuius illic explicationem quæras. Eadem 123. nouella, per 2. cap. tit. 1. lib. 4. basil. ait, quæcunque in textu compendiosè proposita sunt. Circa finem autem dicit: Atque omnia hæc quæ de præfulum promotione à nobis disposita sunt, præcipimus item valere in muliebribus monasterijs. Insuper hoc etiam, religiosiss. episcopo, sub quo monasterium constitutum est, omnibus modis præfulcan, qui eo modo electus est, promoturo. Const. 13. eiusdem tit. nouellarum, est nouella Iustiniani 5. Non est autem posita in basil. neque const. 46. tit. 3. lib. 1. cod. Neq; const. 39. eiusdem lib. & tit.

NE TEMERE MONACHVS MONASTERIVM
exeat, & negotia agat, & quòd monachi episcopo
subsint. Cap. IIII.

Concilij Chalcedonenfis canon 3. 4. 8. 23. concilij sexti canon 41. 42. 46. concilij primi & secundi in æde sanctorum Apostolorum [habiti] canon 2. 4. TEXTVS. Const. 29. tit. 3. lib. 1. cod. ait: Soli apocrisarij monasterijs exire & ciuitates ingredi possunt. Qui si docendo aut consulendo commouere simpliciores conspiciantur, castigantur. Et const. 38. eiusdem tit. Qui monasteria sua relinquunt, non recipiunt quas ad illa [res] mobiles adduxerunt, cuiuscunq; quantitatis fuerint: quanquam nulla de illis actorum monumenta confecta sint. In [rerum] autem immobilium donationibus ius seruari oportet: quoniam illi qui dedit, vindicatio non interit. Dicit verò etiam const. 2. tit. 1. nouellarum: Prouidentia episcopi neque monachi neque monastriæ in ciuitatibus circumerrant: sed in monasterijs manentes, per apocrisarios respondent. Quum monachus in aliud monasterium transmigrat, quas res habuit cum ingrederetur, ad primum monasterium pertinent. Legas quoque quæ in 1. cap. huius tit. & in cap. 32. tit. 9. præsentis operis perscripta sunt. SCHOLIUM. Constit. 29. tit. 3. lib. 1. cod. non est posita in basil. neque eiusdem tit. const. 38. Const. 2.

tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniana 123. posita [que est] in lib. basil. 4. tit. 1. ac dicit 63. cap. eiusdem nouellæ, siue 11. cap. dicti tit. lib. 4. quæcunque per patriarcham compendiosè proposita sunt.

^{Male in Graecis} **NE MONACHI MATRIMONIUM CONTRAHANT,**
aut cum aliquibus [mulieribus] tanquam sororibus² conuersentur, & ne uirginitatem professæ uiris cohabitent.

Cap. V.

Concilij Ancyрани canon 19. concilij Chalcedonensis canon 16. concilij sexti canon 40. 44. 48. Basilij canon 19. Legas quæ annotata sunt in cap. 14. tit. 8. & cap. 29. tit. 9. præsentis operis.

NE MONACHIS QUI FACTIONES AUT
coniurationes faciunt.

Cap. VI.

^{Male in Graecis} **C**oncilij Chalcedonensis canon^b 18. concilij sexti canon 34. Lege quæ annotata sunt in cap. 37. tit. 9. huius operis.

NE MONACHI LAVENTVR CVM MULIERIBUS. Cap. VII.

Concilij Laodicensi canon 30. concilij 6. canon 77.

DE CVSTODIA SACRATARVM VIRGINVM.

Cap. VIII.

Concilij Carthaginenses canon 44. concilij sexti canon 46. 47. 48. concilij Nicæni secundi canon 18. 20. 22.

DE VITIATIONE VIRGINVM.

Cap. IX.

Concilij sexti canon 4. Basilij canon 18. 20. 60. Lege annotationes 30. cap. tit. 9. præsentis operis.

DE

DE AETATE EORVM QUI HABITVM SVMVNT,
& cuiusmodi uirgo dicatur.

Cap. X.

Concilij Carthaginensis canon 122. 126. concilij sexti canon 40. 41. 43. 45. Basilij canon 18.

DE MONACHIS QUI CLERICI FIVNT, AVT² PRO-
phanos honores consequuntur, aut militant. ² λαϊκῶν ἀξιωματικῶν.

Cap. XI.

Concilij Nicæni canon 12. concilij Chalcedonensis canon 7. Cyrilli ex epistola ad Libyæ & Pentapolis episcopos canon 2. Lege annotationes cap. 32. tit. 9. præsentis operis.

DE IIS QUI MONASTICO HABITV VTVNTVR,
ac damnant eos qui vestitu cõmuni vtuntur.

Cap. XII.

Concilij Gangrensis canon 12. T E X T V S. Dicitur lib. 1. tit. 4. constit. 4. Mimi, & quæ corpore publicè quæstum faciunt, habitu sacratarum virginum ne vtuntur. Et constit. 2. tit. 1. nouellarum ait: Nemo laicus, minimè verò scenici & meretrices, habitu monastico vtitor, [eum] ve imitator. Alioqui & corporali pœna feritur, & exterminatur. SCHOLIUM. Constit. 4. tit. 4. lib. 1. cod. non est posita in basil. Constit. 2. tit. 1. nouellarum, est nouella Iustiniana 123. posita [que est] in lib. 4. basil. Eiusdem verò nouellæ cap. 64. siue 13. cap. eiusdem lib. & tit. dicit^b ad longum, quæ in præsentis 12. cap. compendiosè proposita sunt: addens, eos qui in sanctum habitum illudunt, per episcopos & magistratus puniri. ^b εἰς πλάγους.

Aa

DE MULIERE VIRILIA [INDUMENTA] gestante. Cap. XIII.

Concilij Gangrensis canon 13.

^a δὲ ἀσπι-
σιν. NE MULIERES^a RELIGIONIS ERGO DETON-
deantur. Cap. XIII.

Concilij Gangrensis canon 17.

^b παρὰ τὴν
ἐκκλησίαν. DE EO QVI^b PRAETEXTV RELIGIONIS
liberos aut parentes non alit.
Cap. XV.

Concilij Gangrensis canon 15. 16.

CVIVSMODI CIVILIA NEGOTIA VEL
procuraciones monachi obire possint.
Cap. XVI.

Concilij Chalcedonensis canon 3. Lege annotationes
cap. 3. tit. 9. praesentis operis.

TITVLVS DVODECIMVS.

^c ἐκκλησιῶν. De hæreticis, Iudæis, & paganis.

QVID SIT HAERESIS, QVID SCHISMA,
quid^d adulteratum conuenticulum.

Cap. I.

^d παρὰ τὴν
ἐκκλησίαν. BASILII canon.

QVID SIT HAERETICVS.
Cap. II.

Concilij Constantinopolitani canon 6. TEXTVS. Const.
I. tit. 1. lib. cod. ait: Qui sanctam trinitatem in vna dei-
tate^a pari potestate praeditam non^b credit: Christianus non^a ἰσοδύνα-
dicitur, sed vesanus, hæreticus, & infamis est, ac punitur. Et ^{μον.}
tit. 5. eiusdem lib. const. 2. Hæreticus est, ac latis aduersus ^b ἁδελφῶν.
hæreticos legibus succumbit, qui^c vel paululum ab ortho- ^c μικρὸν
doxa declinat fide. Et const. 12. eiusdem tit. Hæreticus est, ^{γῆν.}
qui non est orthodoxus. Const. 1. tit. 1. nouellarum hæreti-
cos dicit, ^d qui communicare non possunt. SCHOLIVM. ^d μὴ ὄντας
Constit. 1. tit. lib. 1. cod. est cap. 1. tit. 1. lib. 1. basil. quod sic ^e κοινονι-
habet, vt in textu compendiosè propositum est. Constit. 2. ^{κῆρ.}
tit. 5. eiusdem lib. 1. cod. est thema 2. cap. 18. tit. 1. lib. 1. ba-
sil. quod eadem complectitur. Const. 12. eiusdem lib. & tit.
cod. non est posita in basil. Const. 1. tit. 3. nouellarum, posi-
ta est in cap. 50. tit. 1. lib. 1. basil. [atque] est nouella Iustinia-
ni 109. comprehendens (vt in compendio dicam) nullam
militiam aut qualemcunque publicam functionem hæreti-
cos obire. Dicit autem hæreticos esse, quicumque in sancta
Dei ecclesia per sacerdotes participes non fiunt sanctifica-
tionum. Item: Hæreticis mulieribus non dantur priuilegia,
quæ data sunt orthodoxis: vt [videlicet] vice^e sufficientis de ^e εἰς ἰσάνω-
dotalibus suis rebus nuptialibusq; lucris cautionis, tacitas ^{σιν.}
contra maritorum suorum res habeant hypothecas, atque
in hypothecis etiam antiquiores vincant creditores. TEX-
TUS. Porrò quæ de hæreticis [dici debeant,] in tit. 5. lib. 1.
cod. ^f prolixè relata sunt, vbi priuilegium habere, docere, ^f ἐπιπλά-
clericos creare, & publicè vel in ædibus supplicationes fa- ^{ται.}
cere prohibentur. Alioqui officium præfecti [pretorio] cen-
tum libras [auri]: prouinciales verò [officiales] quinquagin-
ta dant: si [ipforum permissu] tale quippiam factum sit. [Ha-
betur ibidem], quòd ipforum^g congregationis loca ortho- ^g συναγωγῆ-
xa ecclesia capiat. Item, quòd Manichæi & Donatistæ vlti- ^{εἰα.}

mo supplicio afficiantur, [bona ipsorum] publicentur, testamentum non faciant, nullo modo contrahant, liberos si orthodoxi non sint heredes non habeant, post mortem accusentur, & ipsorum testamenta irrita sint: quod [in super] ab urbibus ejciantur: quod ædes in quibus hæretici consensu domini congregantur, ecclesijs applicentur. Item, quod à curialium aut cohortalium officijs non liberentur. Item, quod non construant monasteria, neque militent. Item, quomodo qui aduersus sacrosancta concilia scribunt, aut [talia scripta] habent vel legunt, puniantur. Item, quod legitime sepeliantur. Item, quod^a honores non consequantur, neque patroni causarum, aut defensores, aut ciuitatum patres, sed viles & abiecti fiant. Item quomodo liberos orthodoxos alere ac heredes scribere, ipsiq; dotem & donationem propter nuptias dare compellantur. Item, quod [ex] parentibus [inter se] contendentibus is præualeat, qui liberos ad orthodoxam fidem adducere vult. Item, quod liberi orthodoxi, si quid in parentes hæreticos delinquant, puniantur. Item, quod hæretici non baptizent, neque per se vel inter positas [personas] regiones curent aut administrent, neque doceant, neque heredes fiant, neque intra sacra septa negociantur. Item, quod in iudicio aduersus orthodoxum testimonium non dicant, nisi si in curiam orthodoxus protrahatur: vt const. 2. tit. 8. nouellarum, quæ in [nouellarum] corpore 42. est, [tradit.] In vltimis autem voluntatibus & contractibus testes sint. Lege quæ annotata sunt in cap. 8. tit. 10. præsentis operis. Cæterum de Iudæis tit. 9. lib. 1. cod. tractat, in quo dicitur, synagogas ipsorum hospitij immunitatem habere, neque ipsos in sabbatis aut festis suis^b corporaliter operari, neque in ius vocari, neque à Christianis vexari. [Item, quod Iudæi mulieres] Christianas in matrimonium non accipiant. Item, quod ipsi^c rerum suarum precia statuunt. Item, quod in pecuniarijs [causis] duntaxat priuatos iudices eligere possint. Item, quod primates ipsorum suo periculo^d auri coronarij canonem largi-

^a & γινονται
^b ἐξ ἑαυτῶν
^c οἱ.

^b ὁμοίαν
^c καὶ λατρεῖν
^d τὰ ἴδια
^e ἀργαρίων
^f μισθῶν
^g ἐξ ἑαυτῶν
^h καὶ κληρονομήσασιν.

tionibus inferant. Item, quod aduersum Christianos nihil illos audere oporteat. SCHOLIVM. Tit. 5. lib. 1. cod. positus est ab initio const. 2. in tit. 1. lib. 1. basil. cuius 18. cap. ait: Hæretici ne doceant, neque ordinationes faciant. 19. Hæretici supplicationes ne faciant: & quæ ab ipsis loca detinentur, ab ecclesijs vindicentur. 20. Manichæi & Donatistæ orthodoxorum priuilegia ne habeant, at verò supremo afficiantur supplicio. 21. Hæretici de ciuitatibus pellantur, & quæ quocunque modo ecclesijs, quæ [quidem] ab illis audacter [ita] vocantur, relicta sunt, à catholica ecclesia vindicentur. Quæ de curialium officijs differit constit. 7. tit. 5. lib. 1. cod. non est posita in basil. Neque const. 8. eiusdem tit. & lib. quæ statuit, ne ab hæreticis monasteria construantur, neque ad militiam aspiretur. [Interim] tamen cap. 21. tit. 1. lib. 1. basil. ait: Apollinaristæ, qui sanctis quatuor concilijs non obediunt, & quicumque contra sanctum Chalcedonense concilium aut dicere quippiam vel docere, aut scripta retinere audent, à præsentis constitutione dictis subijciuntur pœnis. Cap. 24. ait: Legitimis hæretici traduntur sepulturis. Eiusdem [verò] cap. thema 2. dicit: Manichæus in loco Romano degere deprehensus, decollator. Et: Hæretici honores non consequuntur, & deinceps [cætera] quæ in textu compendiosè sunt proposita. Cap. 25. hæc statuit: Si parentes diuersæ fidei atque religionis sint, eius voluntas [atque desiderium in successione] præualeto, qui inter filios orthodoxam fidem suscipit: tamen si pater sit qui contradicat. Neque verò [is filijs] idcirco succensens, necessaria ipsos alimonia alijs-ve necessarijs sumptibus priuato: sed neque vllam aliam [suæ] in illos iræ causam prætexens, data dote propter-ve nuptias donatione, orthodoxis ipsos personis in matrimonium coniungito. Vt autem liberi orthodoxi si quid in parentes hæreticos peccent, puniantur, non est transumptum in basil. cuius [profectò] etiam rei causa illorum architecto gratiæ [debentur]. Cap. 18. tit. 1. lib. 1. basil. ait: Nulli omnino hæretici neque^a interdicta conuenticula, ne-

^a πνευματικῶν, καὶ τῶν πνευματικῶν.

que adulterata baptisnata celebranto: nec vlllo modo adorandam communionem attingere audento: nec in quibus locis officinas habent, eorum priuilegijs vtuntor: [*alioqui*] eorum qui legibus aduerfantur, pœnas metuunt: qui [*verò illis*] ædes suas præbet, prædictis pœnis obnoxius est. Omnium minimè Montanistę quenquam eorum qui ab ipsis aut patriarchæ aut communicatores, aut episcopi, aut presbyteri, aut diaconi nuncupantur, Constantinopoli habent: atque intra fines eius propter subiectas cuique [*rei*] rationes negociari, lasciuos² cœtus impia-ve conuiuia celebrare, & mancipia mercari prohibentor. 29. cap. eiusdem lib. & tit. insertum est ad finem cap. 1. tit. 9. quod legas. Statuit [*autem*] ne heretici contra orthodoxos testimonium dicant. Constit. 2. tit. 8. nouellarum, est nouella Iustianiani 42. Hoc autem eius cap. non est positum in basil. Tit. 9. lib. 1. cod. positus est in cap. 32. tit. 1. lib. 1. basil. Et quæ in compendio à Patriarcha sunt proposita, sunt eiusdem tit. & lib. cap. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43.

DE LIBRIS HÆRETICORVM.

Cap. III.

A Postolorum canon 7. 60. concilij sexti canon 68. concilij Nicęni secundi canon 9. TEXTVS. Const. 3. tit. 1. lib. 1. cod. ait: Porphyrij aliorumque hereticorum aduersus Christianos libri comburuntor. [*Sic*] Nestorij etiam, & quicumque Nicęno Ephesinoque concilij, & Cyrillo [*episcopo*] Alexandrino, quorum fidem excedere non licet, non consonant. Qui verò dictos libros habent & legunt, vltimo supplicio afficiuntur. Tit. 4. constit. 10. Qui mathematici coram episcopis libros suos non concremant, neque ad orthodoxam fidem accedunt: omnibus pelluntur ciuitatibus inuenti deportantur. Tit. 5. const. 6. Quæ Nestorius aduersus concilium Ephesinum scripsit nemini habere, aut describere licet: sed comburi [*debent.*] Quum autem de fide disputatur, non est illorum mentio facienda: neque [*item*]

vlllo priuato sunt suscipienda loco. Qui legem transgreditur, [*eius substantia*] publicatur. Porro Nestoriani non Christiani vocantur, sed² Nestoriani, quemadmodum Ariani, Porphyriani. Const. 8. Nulli licet contra Chalcedonensem synodum scribere, legere, dictare, aut libros habere: alioqui in perpetuum deportatur. Qui [*aliquem illorum*] discendi causa adit, fisco decem libras [*auri*] dat. Qui verò vetita docet, supremo afficitur supplicio. Ad hæc omnes Eutychetis atque Apollinaris libri concremantor. Quod si [*prouinciarum*] moderatores, eorumque apparitores, & [*ciuitatum*] defensores non obseruauerint, in denas libras [*auri*] fisco multantur. Constit. 16. Qui Manichæorum libros habet, neque in propatulum profert vt concrementur, punitur. Et const. 5. tit. 1. nouellarum, eos qui Seueri scripta habent, nec comburunt, manibus mutilari iubet. Dicit verò etiam lib. 10. tit. 2. digest. 4. Inter hæredes non diuiduntur reperti in hæreditate magici libri, sed arbitrio iudicis corrumpuntur. Constit. 5. tit. 3. nouellarum permittit Iudæis, vt in synagogis suis Græcè aliisque linguis pro locorum [*ratione*] scripturas legant: [*idque*] secundum Septuaginta & Aquilę interpretationem. Qui verò hanc lectionem prohibet, publicatis [*bonis*] exterminatur. SCHOLIVM. Const. 3. tit. 1. lib. 1. cod. est cap. 3. tituli 1. lib. 1. basil. ac docet quæcunque in textu compendiosè sunt proposita. Constit. 10. tit. 4. lib. 1. cod. est cap. 17. tit. 1. lib. 1. basil. & habet quemadmodum scriptum est. Const. 6. tit. 5. lib. 1. cod. est cap. 22. tit. 1. lib. 1. basil. quod ad eundem modum habet. Constit. 8. est cap. 23. eiusdem libri & tituli basil. insertum-que est cap. 2. Hoc igitur legas, quæque vltra illud scripta sunt transcurras, vt quæ nihil operentur: sed eo quod in basil. non sint posita, vacent. Const. 16. est thema vlt. cap. 27. eiusdem lib. & tit. quod ait: Ad hæc omnes Manichæorum libri concremantor. Nullus illos vlla omnino causa prætexa habeto. [*Alioqui*] & ipse competentem pœnam metuito. Constit. 5. tit. 1. nouellarum, non est posita in basil. Tit. 2. lib. 10. dig.

² In Græcis scripturæ uariis.

fitus est in tit. 3. lib. 42. basil. Sed quod illius tit. dig. 4. ante Repurgationem positum fuit, ait, quod magici libri non diuidantur, quemadmodum compendiosè propositum fuit: thema [verò] 2. cap. 24. tit. 3. lib. 42. insertum est cap. 25. tit. 9. præsentis operis, quod etiam legas. Const. 5. tit. 3. nouellarum, est nouella Iustiniani 146. posita [que est] in cap. 55. tit. 1. lib. 1. basil. quod itidem legas.

DE TOLLENDIS SIMVLACHRIS.

Cap. III.

Concilij Carthaginensis canon 58. 84. Const. 1. tit. 11. lib. 1. cod. iubet, vt templa claudantur: quæ non est posita in basil.

DE NESTORIO, MVSÆO, EPTYCHIANO, PORPHYRIO, MAXIMO, CELESTIO, & HÆRETICIS QUI AB IPSIS [in ecclesijs] constituti sunt, atque orthodoxis qui eiecti sunt.

Cap. V.

Concilij Constantinopolitani canon 4. concilij Ephesini canon 1. 2. 3. 4. 5. concilij Sardicensis canon 20.

OBLATIONEM NON ESSE FACIENDAM præsentem hæretico. Cap. VI.

Timothei canon 9.

DE CLERICIS HÆRETICIS, QUI orthodoxæ Ecclesiæ accedunt.

Cap. VII.

Concilij Carthaginensis canon 57. 68. Basilij canon 1. Theophili ex commonitorio canon 1.

DE

DE EPISCOPIS ET CLERICIS QUI COMMVNICANT vel preces coniungunt cum hæreticis, aut ipsis [sacris] operari concedunt, aut ipsorum baptismum vel sacrificium suscipiunt.

Cap. VIII.

Postolorum canon 10. 45. 46. concilij Antiocheni canon 2. concilij Laodicensi canon 36. Lege quæ annotata sunt in cap. 15. tit. 3. præsentis operis.

DE EPISCOPIS ET CLERICIS QUI AB HÆRETICIS vel Iudæis benedictionem accipiunt: aut in ecclesijs vel monasterijs hæreticorum ethnicorum-ve orant: aut cum Iudæis sabbata eorum-ve festa obseruant: aut synagogis templis-ve gentium offerunt, & de Angelitis.

Cap. IX.

Postolorum canon 65. 70. concilij Laodicensi canon 9. 29. 32. 37. 38. 39. 42. concilij sexti canon 11. TEXTVS. Const. 1. tit. 9. lib. 1. cod. ait: Quod vniuersitati Iudæorum legatur, non petitur. Dicit verò etiam lib. 34. tit. 5. digest. 8. Quod licito corpori aut collegio legatur, valet. ^a In lib. Contrarium autem est in illicito: præterquam si in illo singulis legetur, tunc enim valet. Multas autem istiusmodi [iuris] ^b positiones tit. 48. lib. 6. cod. habet. Const. porrò 9. ^b de uera. tit. 11. lib. 1. ait: Si quid [quibuspiam] iocis aut personis ad constituendum paganorum errorem donatum aut relictum fuerit: ciuitas in qua personæ habitant, vel sub qua loca sita sunt, illud percipit, & ad similitudinem ciuiliū prouentuum infumitur. SCHOLIUM. Constit. 1. tit. 9. lib. 1. cod. non est posita in basil. Digest. 8. tit. 5. lib. 34. digest. est cap. 20. tit. 8. lib. 44. quod dicit quæcunq; in textu compendiosè sunt proposita. Tit. 48. lib. 6. cod. positus est in cap. 34. eiusdem 18. tituli lib. 44. quod quæras, atque [in super]

Bb

sequentia cap. Const. 9. tit. 11. lib. 1. cod. est cap. 14. tit. 1. lib. 1. basil. quod eadem iubet.

^a κοινωσι-
κοι. DE EPISCOPO QUI SCIENS, HAERETICVM^a AD
communione idoneum [esse] dicit.

Cap. X.

Concilij Carthaginensis canon 124.

NON EVNDVM ESSE AD HAERETICORVM
falsos martyres. Cap. XI.

Concilij Laodicensi canon 34.

NE HAERETICI ECCLESIAM INGREDIANTVR.
Cap. XII.

Concilij Laodicensi canon 6.

DE MATRIMONIO HAERETICORVM CVM
orthodoxis. Cap. XIII.

Concilij Laodicensi canon 10. 31. concilij Chalcedo-
nensis canon 14. concilij Carthaginensis canon 21. 24.
concilij sexti canon 72. TEXTVS. Ciuilis lex tametsi quum
exactissimè nuptias definit, dicat, lib. 23. tit. 2. digest. 1.
Nuptiæ sunt coniunctio maris & foeminae, consortium om-
nis vitæ, diuini & humani iuris communicatio: secundum
quam definitionem eos qui matrimonio coniunguntur,
eiusdem esse religionis oportet: agnoscit tamen atque ad-
mittit inter orthodoxum atque hæreticum, matrimonium.
Dicit namque lib. 1. cod. tit. 5. const. 12. quod quum paren-
tes litigant, potior sit qui liberos ad orthodoxam fidem ad-
ducere vult. Et const. 18. eiusdem tit. Quod si alter coniu-
gum orthodoxus sit, & alter hæreticus, liberos illorum
orthodoxos fieri oporteat. Et lib. 5. tit. 1. const. 5. Si sponsa
propter religionis diuersitatem coniugium recuset, si qui-
dem [eam] rem illa præsciuit, parentes eius tenentur: sin

ignorauit, aut postquam arras cepit, [ea] res incidit, sim-
plum redditur. [Quod] ipsum & in sponso [obtinet.] Const.
autem 6. tit. 9. lib. 1. cod. ait: Qui Christianus Iudeam [in ma-
trimonium] accipit, aut qui Iudæus Christianam, adulterij
accusatur. Quæras verò hac de [re] sanè quàm pulchrum ex
canonibus Basilij Magni ad Amphilochem, canonem 9.
circa finem. SCHOLIUM. Tit. 2. lib. 23. dig. positus est in
tit. 4. lib. 28. basil. atque digest. 1. dicit de nuptijs ad eun-
dem modum. Const. 12. tit. 5. lib. 1. cod. siue cap. 25. tit. 1.
lib. 1. basil. insertum est medio scholio cap. 2. præsentis tit.
Legas [verò] etiam 72. canonem concilij sexti in Trullo
[habitu:] ex quo discas, fidelem cum muliere infideli matri-
monij lege non coniungi: tametsi nonnulli ex fine eiusdem
canonis, de infidelibus qui post [initum] matrimonium cre-
diderunt, docente, in errorem delapsi, diuersum quiddam
audacter dixerunt. Verum enimvero quum Hispanos [esse]
orthodoxos, nostraque omnia amplecti sciam, atque illos
filias suas^a Sarracenis nuptum elocare videam: miror & ad-
dubito, quamobrem ab ipsis antistitibus qui diuinorum ca-
nonum oracula [et] sciunt & legunt, istud non prohibea-
tur. Quocirca hoc etiam opto, vt^b consilio & autoritate
optimi atque sancti Imperatoris nostri corrigatur. Const.
18. tit. 5. lib. 1. cod. non est in basil. Const. verò 5. tit. 1. lib. 5.
cod. est cap. 2. tit. 2. lib. 28. basil. Animaduertas autem, il-
lud. Propter religionis diuersitatem, non esse additum in
basil. Dicit enim 2. istud cap. hæc: Si mulier quæ sui iuris
perfectæque ætatis est, vbi arras acceperit, coniugium recu-
set: in duplum arras reddito. Si verò quum minor sit, ve-
niam ætatis petierit, atq; arras ceperit: rursus duplum red-
dito. Sin minor sit, nec ætatis veniam petijt: ipsa quod ce-
pit, simplum restituito. Quod si puellæ pater, aut etiam ma-
ter arras pro illa ceperit, vel auus pro nepte: [si quidem] per-
fectæ ætatis fuerint, ipsi quoque in duplum tenentur: si mo-
dò quum matrimonium procedere possit, [illud] recuset.
At si matrimonium consistere nequeat, ipsæ arræ simplæ

^a ἀγαπητοῖς

^b δι' ἐπιτοχῆς
ἢ ἀπὸ τῆς
θεοῦ.

redduntor. Verùm si quum matrimonium consistere queat, ob iustam [*id*] causam recusetur, si quidem [*eam*] causam ante sponsalia sciuerint, sibi imputanto, quòd istiusmodi sponsum delegerint: sin ignorauerint, aut post sponsalia [*huiusmodi*] causa sæpe inciderit, tunc simplum redditor. Eadem etiam de sponso, si sponsalia recusauerit, dicimus. Planè uti arræ, quando sponsa connubium recusat, quadruplentur, nunc non obtinet: extraquam si specialiter hoc ipsum pacto conuenerit. Porrò nulla extra huius constitutionis definitionem cautio facta, subsistere quito. Const. 6. tit. 9. lib. 1. cod. est cap. 33. tit. 1. lib. 1. basil. quod eadem dicit.

^a 28. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

DE HÆRETICIS AD RECTAM FIDEM CON-
uersis, & an hi in clerum allegi possint, & qui-nam illorum
baptizentur, qui-nam verò duntaxat ungantur, &
quòd benignè cum hæreticis agi oporteat, ut
conuertantur. Cap. XIII.

Concilij Nicæni canon 8. 19. concilij Laodiceni canon
68. concilij Constantinopolitani canon 7. concilij
Carthaginensis canon 44. 57. 66. concilij sexti canon 95.
Basilij canon 1. 47. Theophili ex epistola ad Aphyngium
episcopum. Concilium Cypriani [*temporibus habitum*] sta-
tuit, ut quicumq; hæreticus ad rectam fidem deuenit, bap-
tizetur: hæreticorum [*lotionem*] non esse baptismum dicens.

NE EPISCOPI AUT CLERICI HÆRETICIS
[*quippiam*] donent, aut in testamentis dent: tametsi
ipsum cognati sint. Cap. XV.

Concilij Carthaginensis canon 22. 81. Lege quæ anno-
tata sunt in cap. 8. tit. 10. præsentis operis.

DE HÆRETICIS POENITENTIAM AGENTIBVS.
Cap. XVI.

Basilij canon 5. Lege quæ in præsentis operis cap. 39. tit.
9. annotata sunt.

QUOMODO EPISCOPI QUÆ IPSIS COMPETVNT,
sed ab hæreticis detinentur, loca vindicent.

Cap. XVII.

Concilij Carthaginensis canon 121. Lege quæ annotata
sunt in 10. cap. tit. 8. præsentis operis.

DE IIS QUI REPROBARE CONANTVR, QUÆ
Ephesi acta sunt. Cap. XVIII.

Concilij Ephesini canon 6. Lege quæ in cap. 3. præsentis
tituli sunt annotata.

TITVLVS XIII.

De laicis.

UT QUI LAICVS TRIBVS DOMINICIS
diebus in ciuitate degens, in ecclesiam non conuene-
rit, à sancta communione remoueat.

Cap. I.

Concilij Sardicensis canon 11. concilij sexti canon 80.

DE LAICIS ITERVM SÆPIVS-VE MATRIMO-
nium contrahentibus, & vetitis nuptijs, ac commiffione.

Cap. II.

Postolorum canon 19. 48. concilij Ancyranum canon
16. 17. concilij Neocæsariensis canon 2. 3. 4. 7. concilij
Laodiceni canon 1. 10. 31. concilij Chalcedonensis ca-
Bb iij

non 16. concilij sexti canon 53. 54. 72. 98. Basilij canon 4. 18. 23. 24. 41. 50. 53. 66. 67. 75. 76. 78. 79. 80. eiusdem ex epistola ad Diodorum. Theophili ex epistola ad Agathonem episcopum. Τ Ε Χ Τ V S. Ciuilis lex iterum sæpius-ve repetitas non punit nuptias. [Interim] tamen parentibus, qui superstitibus ex priore coniuge liberis nuptias iterant, lucrorum amissionem inducit. De quibus^b latè tractat tit. 9. lib. 5. cod. & nouella de nuptijs. Ad hæc verò mulier propter commissionem sanguinis, annum lugubrem expectare cogitur: quod in viris locum non habet. Quæ itaque post mortem viri ante completum annum nubit, infamis redditur: neque amplius triente substantiæ suæ secundo marito donare, aut in testamento relinquere potest. Quin ipsa etiam ex hæreditate, aut legato, aut mortis causa donatione nil consequitur: sed hæc eius qui reliquit hæredes capiunt. Et si quid ipsi prior maritus reliquerit, capiunt [illud] gradatim decem personæ, hoc est ascendentes & descendentes, & ex transuerso vsque ad secundum gradum. Ab intestato verò cognatis ipsius ad tertium duntaxat vsque gradum^c succedit. [Denique] etiam omni dignitate, quæq; à priore marito [vel] occasione^d sponsalium munerum, vel [ipsius] morientis voluntate ad illam peruenerint, priuatur. Quòd si nullus dictarum decem personarum inueniatur, locus [fit] fisco. Neque [verò] donatione propter nuptias fruitur. Atque si hæres etiam scripta fuerit, si quidem ex parte, eius portio apud cohæredes manet: sin ex affe, ad [successores] ab intestato hæreditas abit. Cæterum infamia aboletur, si ipsa Imperatori preces offerat, illèq; istud largiatur. At si ipsi liberi ex priore matrimonio supersint, non aliter ea benignitate potietur, nec alijs pœnis aut infamia liberabitur, quàm si semissem substantiæ suæ, quam quum nuptias iteraret habuit, [et] vsusfructus & dominij [iure] illis donet: quemadmodum lib. 5. cod. tit. 9. const. 1. & 2. & nouella de nuptijs [traditur.] Interdum tamen citra periculum & damnum intra annum lugubrem nubit: ex Principis videlicet iussu, & quan-

^a δευτερο-
νομίου ἢ
πρωτο-
νομίου.
^b ἐν πρ. δ.
τρί.

^c Προ κλη-
ρονομίας,
legο κλη-
ρονομίας
ἕστ.
^d ἐπιπροσ-

do in lugubri anno peperit: vt lib. 3. Dig. tit. 2. digest. 10. 11. [docetur.] De illicitis porrò & interdictis nuptijs tractant tit. 5. 6. 7. lib. 5. cod. & lib. 23. tit. 2. digest. 38. 51. 55. 67. SCHOLIVM. Tit. 9. lib. 5. cod. non est positus in basil. Nouella de nuptijs, est nouella Imperatoris Iustiniani 22. posita [que est] in lib. basil. 28. tit. 14. cap. 1. [ac] iubet quæcunque compendiosè sunt proposita. Legas autem rotum illum 14. tit. [vt qui et] maximè necessarius sit, & de viris mulieribusque nuptias iterantibus multa summæ vtilitatis doceat. Digest. 10. & 11. tit. 2. lib. 3. dig. est lib. basil. 21. tit. 2. cap. 10. quod ita dicit: Ex Principis iussu mulier intra luctus tempus nuptias iterare potest. & cap. 11. thema 2. quod circa finem sic habet: Quæ verò in lugubri [anno] peperit, statim nubere potest. Tit. 5. lib. 5. cod. est lib. basil. 28. tit. 5. cap. 23. quod sic habet: Neminem, qui sub ditione sit Romani nominis duas vxores habere posse, patet: quum & in edicto prætoris huiusmodi homines infamia notati sint, quam rem competens iudex inultam esse non patietur. Tit. 6. eiusdem lib. 5. cod. est lib. basil. 28. tit. 4. cap. 41. & eiusdem tit. cap. 44. quod est const. 6. hæc ait: Si cui puellæ à tutore vel cura-^a Non 56.
tore tutelæ vel curæ ratio reddita sit, eaq; vigesimumquin-
tum annum excesserit, atque [in super] constitutus [annus vti-
lis] decurrerit: potest ipsam tutoris vel curatoris filius [vxo-
rem] ducere. Sanè si pater puellæ quum decederet, vt illa [in
matrimonium] tutoris vel curatoris filio iungeretur, postula-
uit: valet sic quoque matrimonium. Tit. 7. lib. 5. cod. situs
est in lib. basil. 28. tit. 5. cap. 27. quod caput hæc dicit: Si
quis qualemcunque gerens magistratum, puellam inuitam,
aut inuitis parentibus qualemcunque vxorem ducere cona-
tus fuerit: pro isto conamine decem librarum auri multam
pendito. Quando verò magistratu abierit: ne magistratus
priuilegijs [vni] tentato. Quod si faciat, illa ciuitate in qua
priuilegijs vti voluit, ad biennium eijcitor. Licet autem
puellæ, eiusque patri, quòd magistratus matrimonium per-
ficere voluerit, de hoc contestari. Atque [ea] contestatione

ut male
in Græcis

facta, tum in criminalibus tum in pecuniarijs [*negocijs*] extra ipsius iurisdictionem erunt. Et si quidem [*qui hoc tentat*] præses provinciae aut magistratus militaris sit, vicarij: sin vterque, [*et magistratus ordinarius et vicarius*], præfecti prætorio [*iurisdictioni*] subsunt. Digest. 38. 51. 55. & 67. tituli 2. libri 23. digest. sunt diuersa capita 4. & 5. tituli, libri basil. 28. Positus est enim tit. 2. lib. 23. digest. in cap. 19. tit. 4. lib. 28. basil. atque cap. 22. quod est digest. 38. dicit: Qui in provincia officium administrat: inde oriundam, vel ibi domicilium habentem vxorem ducere non potest, non tamen sponsare prohibetur. At si mulier post officij dispositionem nuptias contrahere nolit, arras tantummodo reddit. Verum antea desponsam, [*in matrimonium*] assumere potest: neque dos caduca fit, sed rata [*manet.*] Cap. 25. hæc: Quæ in illicitis nuptijs data sunt, dos esse non videntur, atque idcirco quæcunque ex ijs quæ ratione dotis data sunt, maritus ceperit: tam etsi præcipuè fructus ceperit, ab illo auferuntur. Eiusdem 25. cap. thema 3. hæc: Si tutor aut curator, dum curam gerit, adoptauerit maritum quondam pupillæ, aut cuius curator est, vel [*etiam*] mariti patrem: adoptio irrita est, non autem perimuntur nuptiæ: quemadmodum fit, quando quis generum suum adoptauerit. Et cap. 42. quod est constit. 2. tituli 6. lib. 5. cod. hæc: Emancipatum quidam filium habens, postquam ipsi vxorem duxerat, matrimonio iam inito, atque susceptis liberis, designatus est nurui suæ curator. Ergo huius filius, nurus maritus, ne idcirco matrimonium perimatur metuens, supplicauit Imperatori. Is rescripsit, matrimonium quidem ratum esse, sed patrem à cura desistere [*debere*]: ac substituto alio, ab illo rationes repetere. Enimvero quoniam de illegitimis nefarijsque nuptijs multa [*iam*] cap. in fine præsentis 2. cap. posuimus, quorum alia legitimè constitutum matrimonium ex postmodum superueniente malo non dissolui aiunt, alia verò illud dissoluiunt: quæro, de quo sæpe^a in concilijs quæstio mota est, si quis postquam rectè matrimonium contraxerit, cum so-

cru

^a συνδιδως.

cru sua [*alia*] ve qua vxorem suam contingente persona^a se incestet, soluetur [*ne*] matrimonium, an non? Nequaquam; sed incesti punientur. Dicit namque lex in lib. 2. tit. 3. cap. 85. themate 2. Quæ ab initio rata [*fuerunt.*] ex post facto non infirmantur. Verum si quum^b nondum solenne sacrificium celebratum fuerit, sed sponsalia duntaxat interuenerint, [*futurus*] maritus cum socru aliaue sponsam suam sanguine contingente persona^c se polluerit, mortificabitur matrimonium: [*idque*] propter regulam quæ dicit, si res [*quæpiam*] in [*eum*] statum deueniat, quo in [*statu*] initio consistere nequisset, irrita est: [*tum ideo*] etiam, quòd incestus scienter non permittatur. Atque hæc quidem eorum quæ à Patriarcha compendiosè proposita sunt, interpretandorum causa scripta sint. Scias verò, quòd hoc præsens secundum caput multa expositione indigeat. Multæ siquidem & diuersæ leges de prohibitis nuptijs latæ sunt. Cæterum quoniam tractatum de nuptias iterantibus iam explanauimus: discas etiam quæ sæpius matrimonium contrahentes, vetitasque nuptias concernunt. A veteri [*itaque*] lege ternæ agnoscebantur nuptiæ. Posteaquam autem temporibus Imperatoris dn. Leonis Sapientis in ecclesia inter principes sacerdotum schisma factum esset (maior enim pars tertias nuptias non concedebat) eaque diuisio vsque ad [*tempora*] filij eius Imperatoris dn. Constantini Porphyrogenetæ durasset: euulgata tunc^d decisio est, quæ reconciliationis dicitur, quæ tractat, quando tertiarum nuptiarum permittantur, & quando non; quam decisionem interpretationi 4. canonis sancti Basilij insertam lege. Supra tertias autem nuptias haud unquam alias fieri dixeris. Nam tertiarum etiam nuptiarum à veteribus legibus^e πολυγαμία dicebantur. Porro de vetitis nuptijs lege 1. & 2. cap. tituli 5. libri 28. Diuidunt enim cognationem trifariam, in ascendentes, descendentes, & qui [*contin-* gunt] ex transuerso. Ex quibus ascendentes quidem sint, parentes, aui, & deinceps: descendentes verò, filij, nepotes, pronepotes, & deinceps: ex transuerso autem fratres, fratris

Cc

^d τῶμος.

^e Id est nuptiarum multitudo.

^a ἀεὶ τοι
ἐξ ἑσθλῶν
^b Ἰδὲ ἐστὶ
coniun-
ctione so-
cerorum.

^c μὲν γὰρ
ἐκ τῆς βασι-
λεῦς ἵδου-
σῶ, quæ
phrasis
familia-
ris est In-
stiniano
in nouell.

¶ 47.
^d ἢ δὲ ὑπε-
ρῶν ἐξ ἑ-
σθλῶν ἢ
συμπέσει
τῶν διὰ τῶν
ἐξ ἑσθλῶν
τῶν.
^e ὁ νόμος μὴ
ἴσται.

^f ἀπὸ τῶν
φθῶν.
^g ἐπιπέται.
^h αὐτοὶ δι-
κασί.
ⁱ μετὰ τῶν
ἴσται.
^k ἀδελφῶν
ἴσται.

fororisue filij, patru vel auunculi, ^a patrucles, & deinceps. [Ac] deinde alteram etiam abusuè cognationem dicunt, quæ ex affinitate siue ^b συμπενοσείας est. Vbi autem hac de [re] sermonem habuerunt, atque cuiusque cognationis gradus docuerunt: ascendentium atque descendentium nuptias, etiam si ex legitimis nuptijs [nati] non sint, in infinitum prohiberi asserunt: ex transuerso autem cognatorum coniunctionem ab octauo gradu liberam faciunt, ac similiter affinium nuptias ^c vsque ad sextum gradum connumerandum impediunt. Verùm postquam temporibus sanctiss. illius patriarchæ dn. Alexij, de septimo gradu consanguineorum dubitatio incidit (negabant enim quidam posse ^d quempiam patru magni nepotis filiam ducere vxorem, propterea quòd à legibus consanguineorum nuptiæ ab initio octauo gradus permittantur: alij verò opponebant, cognationis sextum gradum prohiberi duntaxat, ac [proinde] septimum gradum impedimento vacare debere, utpote qui prohibitus non sit) statuit dictus sanctiss. patriarcha cum synodo tunc coacta hæc ad verbum: Quandoquidem igitur Basilius Theodisten septimo gradu contingit, & lex octauo gradu se inuicem contingentibus matrimonium permittit, ac verò sexto contingentibus interdicit, septimo autem nequaquam, ^e ordinatum est, vt istiusmodi matrimonium priusquam procedat, non permittatur: postquam autem processerit, non diuellatur: sed qui ita coniuncti fuerint, pœnis subijciantur. Obtinuit itaque synodicum hoc oraculum vsque ad tempora sanctiss. illius patriarchæ dn. Lucæ. Tunc autem, siue mense Aprili, indictione 14. anno [ab orbe condito] 6676. vbi ^f quondam sacratiss. metropolitanus Atheniensis & venerabilis dn. Nicolaus Hagiotheodoritus, magnam inde animarum iacturam aliquibus, qui in ^g iurisdictione sua pœnarum metu clam in septimo gradu matrimonium contraxissent, obuenerunt ^h in concilio retulissent: factum est synodicum statutum, quod hæc complectitur: Propter hæc igitur ⁱ moderatio nostra cum sanctorum ^k fra-

trum cœtu, factam à sanctiss. illo patriarcha dn. Alexio de consanguineorum in septimo gradu matrimonio, à ciuili lege neque expressè prohibito, neque euidenter permisso, synodicam ^a ordinationem corroborans & confirmans, ac ^b οὐνονο-
veluti interpretans & explanans, simul verò quod multis ^c μίαι.
noxium est & superuacaneum resecans, quasque ab ipsa radice reuellens: vt ne amplius illegitima suppullent germina, neque vituperabiles multiplicentur liberi, neque filiorum à diuinis legibus alienorum inaugeat [numerus]: istius gradus matrimonium non modò quum eius [contrahendi] facultas petitur, prohibet: verumetiam ante petitionem contractum distrahi iubet: vt ab hodierno die huiusmodi matrimonium prorsus cesset, censens: tamen vt iam contracta istiusmodi matrimonia modis omnib. indiuisa manere debeant. Qui itaque huiuscemodi matrimonium de ceterò contrahere audebunt, non solùm proposito sibi [fine] omnino non fruuntur: verùm post eius contractus distractionem, tanquam præsentis synodalis statuti contemptores, quiq; cognatum sanguinem confundunt, excommunicationi etiam subijciantur. Qui verò ita [matrimonium] contrahentibus assensum præbuerint, austeritate canonica tentabuntur. Et qui [tale matrimonium] consecrare ausi fuerint, deiectioni [desacerdotio] subijciantur. Edita est etiam præterea mense maio eiusdem indictionis potentis atque sancti nostri Imperatoris iussio, quæ partim hæc statuit: Quocirca etiam Imperatoria nostra maiestas, eandem de solutione propositæ quæstionis sententiam cum sanctiss. domino meo cœcumenico patriarcha & sancta diuinaq; synodo sustinens, synodale hoc ad eandem quæstionem responsum, aut vt quod res est dicam, ^b statutum, vt quod secundum diuinos cano- ^c οὐνονο-
nes ciuilesque leges editum sit, in posterum obtinere [oportere] iudicauit, & vt nullo vnquam tempore subuertatur statuit. Atque hoc quidem modo hæc acta sunt, atque obtinent. Scias tamen, quòd licet synodalis hæc decisio, & ipsam confirmans Imperatoria iussio, consanguineorum in
Cc ij.

septimo gradu matrimonium minanter prohibeat : indictione tamen 4. anno [ab orbe condito] 6694. cum dn. Basilii Camaterus patriarcha esset, ab Imperatore nostro sancto dn. Isaacio Angelo iussio facta sit, quæ statuit, ne ex dictis actis matrimonio post illa inter longè felicissimos Cæsares, dn. Iohannem Cantacuzenum videlicet, atque germanam Imperatoris sororem dn. Irenen contracto, quanquam in septimum consanguinitatis gradum referatur, præiudicetur : sed quantum ad illos, & [quidem] solos, quæ à synodo atque Imperatore dn. Manuele de istiusmodi nuptijs determinata sunt, inefficacia sint. Quod etiam à synodo approbatum est. Atq; de septimi quidem gradus nuptijs controuersia hunc in modum concilietur. Cæterum quoniam matrimonio affinium in sexto gradu coniunctorum (vt diximus) prohibito, temporibus sanctiss. illius patriarchæ dn. Sisinnij duo^b patruelus (vti videtur) duas sorores uxores ducebant : proposita à patriarcha decisio est, quæ circa finem hæc complectitur : Moderatio nostra decreuit, ne istiusmodi matrimonia inter Christianos de reliquo amplius locum habeant, neque vlllo vnquam tempore contrahantur. Ac^c suadet [ipse illam] in vniuersum omnibus, & potestate sacrosancti spiritus in patris dominiq; morem statuit, ne de cæterò quisquam omnium, quanquam ex potestatibus aliquis sit, quanquam facultatibus ac diuitijs superbiat, quanquam ex multis [vnus] & ex plebe sit, ad istiusmodi matrimonium deueniat. Quòd si quis deinceps [inquit] hoc statutum floccifaciens, in tale matrimonium se precipitet, liberose collocet : hic omnibus diebus vitæ suæ ab ecclesia^d pelletur : neque prius ad pœnitentiam recipietur, quàm distraxerit matrimonium, tametsi ex illa liberos susceperit. Quicumq; verò sacerdos tali matrimonio preces adhibuerit, plenæ [è sacerdotio] eiectioni succumbet. Cum itaq; hoc modo hæc se haberent, atque de istiusmodi contractu apud Imperatorium diuinum tribunal [quædam] ambiguitas incidisset: emissa est mense Iulio indictione 8. ab optimo & san-

^a ἀντιπάλαιος.

^b ἀδελφοί.

^c ἐπισημαίνω.

^d ἀποπέμπω.

cto nostro Imperatore nouella sanctio, quæ circa finem hæc narrat : Vt itaque vtrunque, & Imperatoriam Pontificiumque ordinationum maiestas, & legum canonumque cautio rectè conseruetur, atque veneratione afficiatur : neque omnino hæc decisio dissoluenda, neque rursus omnino illi efficacia concedenda est. Sed [via] media (quod aiunt) atque regia eundem est, & vtrumque conseruandum, erga decisionis scriptorem illum patriarcham, ac Imperatores qui istius decisionis mentionem fecerunt, reuerentia nempe, & ne quis legibus canonibusq; dissona præcipiat, quale [quiddam] hæc decisio [in medium] adduxit. Oportet autem ab hac decisione introductum [matrimonij] contractum, si iam consummatus sit, etiamsi eius faciendi facultas petita non fuerit, non distrahi: sed iudicio atque approbatione loci antistitis ita in matrimonium coniunctis pœnis granari iisdemq; coniugium conseruari. Quòd verò [istiusmodi matrimonium] petitur, non sine conuenientibus pœnis & præceptis, cuius causa superiùs [reuerentia] dicta est, concedi : neque [id] petentibus pro [ipsorum] arbitrio, aut promptè, aut citra criminationem, sed adhibita commonefactione permitti, quinimo dictæ decisionis, quæq; in ea ordinantur ab ecclesia ipsos suggestionem accipere : & si quidem oraculum [illud] venerari constituentes, quæ in illo comprehenduntur, inconcussa custodire velint, omnibus modis laudandi sunt: sin quod ab illo vetitum est, peragere malint, permittetur quidem id illis facere, sed non nisi competentibus pœnis subactis. Nota, quòd quæ in præsentī Imperatoria iussione ad abrogandam Sisinnij decisionem continentur, interea nostris temporibus nullam habuerint efficaciam. Atque precor equidem, ne vnquam vllam habeant: quum causam ob quam statuta sunt, in nuda voluntate sitam esse, ac propterea nihil boni adferre sciam. Hæc [autem] quanquam sanctiss. patriarchæ Sisinnij decisio, insuperq; Imperatoria iussio constituent : ne [tamen] omnes consanguineorum sexti gradus nuptiales contra-

^a ἐπισημαίνω.

^b πάλαιος.

ctus ab his perimi dixeris. Extat enim iussio semper celebrandi Imperatoris dn. Alexij Comneni, ad suggestionem proedri illius & hetæriarchi Bardæ Zeri, mense martio indictione decima quinta edita, & ad illius temporis sanctiff. patriarcham dn. Nicolaum ac sanctam diuinamque synodum missa, quæ^a amitam & ex fratre neptem cum patruo & ex fratre nepote, tametsi sexti gradus cognationem ex affinitate obtineant, citra impedimentum iungi statuit. Quam iussionem synodali commentario, qui in memorati patriarchæ dn. Nicolai codice reperitur, insertam legas. Proinde quoniam apud Imperatorium tribunal sermo aliquando incidit, an vnus atq; idem^b duorum fratrum neptes in matrimonium sumere possit, quod videlicet in septimum affinitatis gradum contractus referatur, ^cemissa est iussio potentis atque sancti nostri Imperatoris, quæ ne id vnquam fiat statuit: propterea quod maritus & vxor vnus [esse] gradus existimentur, & [matrimonij] contractus in sextum affinitatis gradum incurrat. Verùm quia hæc iussio in competentem librum relata non est, non habeo equidem quod amplius scribam. Ecclesia interim istiusmodi matrimonium prohibet. Legas verò etiam sexagesimumseptimum canonem sancti Basilij, quæque in illius interpretatione scripta sunt. Ad hæc scias, quod quum ante imperium semper celebrandi Imperatoris dn. Alexij Comneni aliter fieri sponsalia [solerent:] mense Iulio indictionis septimæ anni [ab orbe condito] 6592. emissa sit eiusdem Imperatoris nouella lex quæ hunc in modum habet: Sponsalium nuptiarumq; ^dterminos vetusta superiorisq; ætatis legislatio susque deque habuit. Eorum autem ^eefficientes causas magis quàm Mysorum & Phrygum [terminos (vt)] proverbium [habet] ^findicauit. Verùm qui sub foelicis memoriæ patriarcha dn. Iohanne Xiphilino synodi opera confectus est commentarius, cui etiam perpetuò inter Imperatores celebrandum dn. Nicephorum Botaniatam per aureæ bullæ scripturam authoritatem largitum esse compertum est, quæ multum

^a ἐπί τῆς
ἀνελευθέρου
ἐκείνου
ἀνελευθέρου.

^b ὁ αὐτὸς
ἄλλοτε
ἐκείνου.

^d ἐκείνου
ἄλλοτε.

^e τὸ μέτρον
ἐκείνου
ἄλλοτε.

inter se distabant, in vnum contraxisse cernitur. Qua ratione quod synodica decisio de nuptijs promulgauerat, hoc ille disertis verbis de sponsalibus censet, duobus fratribus duas patruelas sponsare non permittens. Atque promiscua quidem plebs indiscriminatim rem aggrediens, & [se] in synodali statuti sensum mergere prorsus nequiens, sine ratione quidnam sponsalia essent fingebat, neque quo pacto cautius firmarentur exactè constituere valebat. [Quin] interdum etiam mentis suæ inconsiderantiam aduersus absolutam ecclesiæ normam venditabat. Verùm Imperatoriæ nostræ maiestatis pietas scientius considerationem [illam] aspiciata, vbi apparentem contrarietatem rectè dijudicasset, per præsentem legislationem optimam adinuenit consonantiam. Posteaquam enim vetus lex sponsalia in sola contrahentium voluntate constituit, nihilq; amplius [quàm de] consensu, instrumentis, atque sponsalitijs arris elaborat: nostris autem [temporibus communis] vitæ negocia ad longè ornatius magisq; sacrum diuina gratia deuenerunt incrementum, atque hinc non nuptiæ solum, verumetiam sponsalia peragendam sacram benedictionem sibi coniunctam habent: ac [verò] certum tempus primæ coniugum coniunctioni per recentiore[m] sapientiff. Imperatoris dn. Leonis sanctionem est promulgatum (in maribus nempe, annus ætatis decimusquintus: in foeminis, decimustertius: quod prefectò tempus ad perfectam coniugum cohabitationem vetus lex sufficiens esse iussit) necessarium esse potentia nostra iudicauit, vt per præsens oraculum firmiter definiat, propriè illa esse sponsalia, & reuera secundum exactæ synodalis normæ considerationem cum nuptijs equipollere, quæcunque tempus quod Imperatoris dn. Leonis sanctio determinauit, integrum sibi [coniunctum] habuerunt, & [quæ] sacra [insuper] benedictio consequuta est: atque in illis synodalis decisionis obseruationem valere debere. Si namque [sponsalia] contrahentium alteram partem [aut] morte fortè aliove fortunæ casu, aut sententiæ mutatione recedere, ad aliud-

que vitæ consortium transferri contingat : non exiguus [profecto] hic absurditatis tractus existeret, [si] præambulæ nuptiarum preces in sponsalibus peractæ, tanquam vanum aliquid [temere] quæ accumulatum, reputentur, & indiscriminatim ea res intelligatur, quasi si Deus per sponsalia inter coniungendas personas introductus non esset. Hoc autem commemoratus celebris Imperator rectè sequutus, sancti vniuersalisque sexti Concilij [eum] canonem, qui sponsam, dum sponsus adhuc in viuis est, cum alio in matrimonij consuetudinem coire vetuit, adulterium [eam] rem [esse] manifestè statuens : cum aperta veteris legis contrarietate pulchrè conciliauit. Quoniam [quæ] post benedictionem sponsis factam [interuenit] separatio, ea [demum] secundum eius vocem iustorum sponsaliorum est solutio. Quòd si sponsalia quædam secundum multorum consuetudinem congruenter iam contracta fuerint, & instrumenta confecta sint : nondum autem statutum tempus, quo Christianis debita benedictio fieri consuevit, aduenerit, neque solennes super desponsatos preces per sacerdotem pronuntiatæ fuerint : hæc sponsalia quantum ad exactam ecclesiæ differtationem [attinet], neque esse, neque dici iusta [possunt] neque verò aduersus hæc synodalis commentarius efficaciam habet : sed tanquam hominum placita simpliciter per stipulationes confirmata, auctoritatem ferunt, vetusque legislatio in illis firmitatem obtinet. Hoc enim pacto cum vetulta lex, quæ antea de sponsalibus promulgata est, integra conseruabitur : tum synodi iudicium secundum hinc [positam] obseruationem & intellectum & interpretatum, intactum atq; intentatum custodietur. Quandoquidem verò hæc ad hunc modum [constituta,] & hæc vera [esse] sponsalia designata sunt, quæ cum sacra benedictione, statutoque tempore peracta esse noscuntur : quæ verò secundum antiquiorem legislationem fiunt, [ijs] velut hominum placita stipulationibus constabilita vim habere, atque [in super] soli prisce legi, quæ certas personas ad seiunctam sponsam ingredi

ingredi prohibitas recensuit, in his valere concessum est : quiddam cum conuenienti Christianis honestate coniunctum, præsentis oraculo nunc etiam addi oportet. Quia enim non secundum exactam conuenientemque rationem veteris nouæque legislationis [decreta] peragebantur, sed promiscuum vulgus antiquiori legum auctoritati ad hærescens, post septennale tempus citra dilationem sponsalia celebrabat, ac pro arbitrio quisque ad desponsatas ingrediebatur, continua consuetudine atque libertate ad colloquia congressus amoris flammam accendens : sacratio autem pars nouellam Imperatoris iussionem sequuta, inter sponsalia & nuptias distinctionem ponebat, primùm preces sponsalicias, ac deinde matrimoniales coniungendas accinens : atque [inde etiam] coniunctim simul & eodem [tempore] quando interea [vel] minimum quiddam incidere, isthæc perficiebantur, & sponsalia nuptiæq; vno [eodemq; temporis] spacio peragebantur : hoc tanquam sine disquisitione fiat, nostra pietas corrigens, per præsentem generalem iussionem sancit, [ut] qui ad annum contrahentium septimum, & deinceps vsq; ad decimum quartum aut duodecimum ² velut imaginarij sponsaliorum contractus fiunt, legitimorum ^{πφ.} firmorumque sponsaliorum vicem non obtineant : sed faltem tanquam confirmatæ stipulationes habeantur, atque secundum aliorum contractuum naturam operentur. Et ad hunc [quidem] modum apud omnes subditos nostros illa obtineant : [ut tamen interim] vetus lex, quæ de sponsalibus promulgata est, in personas ad seiunctam sponsam ingredi prohibitas, plenam efficaciam habere debeat : [idque] quò [is] status quem in Christianorum republica vigere conuenit, augmentum accipiat. Nam tametsi ea res secundum exactam rationem perfecta sponsalia non sint : attamen quia quod agitur, sponsaliorum propositum habere videtur, atque inde nuptiarum fundamentum iaci incipit : magna profectò ratio est, quamobrem à lege prohibita personarum iterum impediuntur, [adeo] que nemo impudenter procari præ-

sumat, vt in vxorem assumere audeat, quam vetus lex sponsam alicuius factam, diremptis sponsalibus in alterius manum conuenire non sinebat. Veruntamen vbi [id] tempus aduenerit, quod sponsalibus simul & nuptijs conuenire iudicauimus ([ubi] nempe foemina duodecimum annum, masculus vero decimum quartum excefferit) tunc in primis sponsalia decantandis sacris precibus, illorumque solenni- bus (arra videlicet, gratoque desponsatis osculo) obseruan- dis perficiantur: atque deinde exiguo longiorēue tempore, quomodo contrahentibus visum fuerit, intermisso, citra re- culationem legitimæ etiam nuptiæ procedant: non autem multum [inter se] disiunctæ res simul vno die, & [vt] sæpe [fieri solet, vna] hora effectum sortiantur. Taliter enim ordi- ne in nuptijs procedente, cum lex vetus, quæ prohibitarum personarum catalogum fecit, illis non permittens ad seiun- ctam ^a cognatæ personæ sponsam ingredi, obseruabitur: tum sapientissimi Imperatoris nouella iussio decorè in om- nibus & valere & in republica obtinere conspicietur: [quin] & contrahentes personæ ab intempestiuis & indecoris con- gressibus coercitæ, castam vitam ducent, opportuno tem- pore, quando sponsalia nuptiasque ipsis perfici conueniet, cum sacra inuocatione inuicem congressuræ. Quod si quis contrà atque præsentis potentia nostræ constitutione pro- hibitum est, sponsalia conficere præsumperit, neque hæc generaliter & aduersus omnes promulgata, quæ in poste- rum obtinere debent, ab ipsis calendis incuntis mensis Iu- lii, instantis 7. indictionis, anni [ab orbe condito] 6592. sequi visus fuerit, & ante legitimum tempus sacramque benedi- ctionem arras pacisci fuerit ausus, aut etiam in mutuum conspectum contrahentibus personis conuenire, atque in- ter se [omnia] promiscua habere permiserit: tabellio qui ar- rhabonicum contractum ^b conscripserit, à sua statione re- mouebitur, qui verò ante tempus sponsalia confecerint, hu- manæ diuinæque iræ se obnoxios reddiderunt. Fiscus nan- que propter præsentis iussionis contemptum ^c per rerum de-

^a ἐπιζῶν-
τες.

^b ἀρραβων-
ιστικόν.
^c διὰ τὴν
συνέταξιν
τοῦ βασιλέως.

mefficarum secretarium positam ex stipulatione in instru- mentis pœnam ab ipsorum singulis integram exiget. Credi- mus verò etiam ipsum Deum aduersus hos insurrecturum, quòd inter iuuenes nequitiam palàm [atque] destinatò in- trodúcere non erubuerint. Etenim si vetus lex irrita facta est, & perfecta sponsalia confici nequeunt: [ac] verò recen- tioris legislationis præscriptum ad effectum deducere con- trahentes recusant: quid aliud faciunt, quàm homines sibi mutuò secundum legem non obstrictos, contra legem in- ter se corrumpi sinunt, iuuenum [que] animis lasciuos amo- res per pollutam conuersationem ingenerant? Nota verò ex præsentis nouella, quòd malè permissum fuit ^a bellico- so dn. Michaeli [matrimonio] coniungi cum ^b rarissimæ for- mæ dn. Anna, quæ ^c patruclis erat Mariæ Serblii [filia] antea illi desponsæ. Nam tametsi lege mortis ante nuptias ab ea sponsa separatus est, neque cum illa se commiscuit: at- tamen ipsius patruelem [uxorem] ducere non debuit. Neq; enim coniunctio, sed precationum ceremoniæ, vt sponsalia tanquam nuptiæ reputentur, faciunt. Si igitur laicus tale quippiam facere prohibetur, [profectò] consecratus multò magis. Tali nanque temporibus sanctiss. illius patriarchæ dn. Michaelis Anchiali per synodalem commentarium ve- titum est legitimè coniungi cum [ea] muliere, quæ cognata eius fuerit, quæ ^d obligatorijs scriptis duntaxat illi obstricta fuisset, neq; sponsaliorum preces cum ipso excepisset, quòd aut mortua, aut pœnitudine ducta alteri viro coniuncta es- set: extraquam si eam necdum sexennem mors ^e arrhabonis instar abstulerit. Visum est enim concilio in sexennem mu- lierem ^f copulæ concupiscentiam non concipi. Verùm hoc in laicis non obtinebit. Nam qui altari [deseruiunt] soli vnus vxoris, eiusdemque virginis viri nominari, ipsiq; eiusdem status esse debent. Porrò quæ [hac] nouella de sponsalibus comprehenduntur, ex ipsa manifesta sunt. Scias verò, quòd in chartophylacij septo sanctiss. illius patriarchæ dn. Nico- lai [quidam] commentarius asseruatur, qui hæc ad verbum

^a δὲ πλεονε-
κτη, ἀβιν-
uenιενδῶν
ἀρμίσ.
^b ἀρραβων-
ιστικόν.
^c πατέρα
ἐξ ἀδελφῶν.

^d δεσποινι-
κῶν ἐγγε-
γραμ-
^e ἰσχυρο-
νίστη.
^f ἰσχυρο-
νίστη.

complectitur: Mensis Iulij die 4. indictione 15. quum sanctiss. noster dominus & œconomicus patriarcha Nicolaus in Thomaita præsideret, ac cum ipso Dei amantiss. metropolitani ille & ille considerent, Dei amantiss. metropolitanus Cyzici Simeon cum nostra moderatione confidens, dixit, quomodo [quidam] matricis suæ urbis clericus nomine Iohannes Diabatenus sponsalia inierat cum quadam Maria Theophili dicta, quæ esset ætate septennis: atque intellecto, propter sponsæ impubertatem præterius sponsalia esse [inita], tunc ab illa recesserat, ac post annos octo legitime ipsam in matrimonium assumpserat. Atque hæc quum dixisset, quid de clerico [illo] faciendum esset, discere voluit. Audiuit igitur à nostra moderatione, confidentiumq; fratrum cœtu, quòd non solum in nuptiali contractu arras dari receptum sit: verum etiam in [ceteris] contractibus omnibus: atque [id quidem] non coactè, sed spontè. Quemadmodum igitur in alijs contractibus non dicimus quod actum est, si arræ datæ non fuerint, esse irritum: ita quoque in contractu nuptiali, tametsi arra siue sponsalia ^a [non] processerint [quod actum fuerit,] firmum atque indiuisum erit. Itaq; [quanquam] quæ inter clericum & Mariam (vt dictum est) sponsalia processerunt, subsistere nequeant: habebit [tamen] indissolubiliter clericus vxorem ipsi per solam nuptialem consecrationem (vt explicatum est) coniunctam. De donatione tamen propter nuptias, propter quam sponsalia etiam fieri consuevere inter coniuges ipsorumue partes, non tractabitur: sed perinde atque si sponsalia non processissent, neq; ante nuptias donatio subsequuta esset, firmum erit matrimonium atque indisruptum. Similiter alia etiam eiusdem Imperatoris de eadem legislatione edita iussio est, quæ hanc vim habet: De nuptijs atque sponsalibus mense Iulio indictionis 5. anni ab orbe condito 6592. statuisse [nos] scimus, quæ in illa legislatione atque relatione comprehensa sunt. Atque eorum [quidem] nihil labefactari sustinemus, sed in æternum intentata & immutabilia manere volumus.

^a Negativam, particulam loci natura requirit.

Vt [videlicet] sponsalia [et] nuptiæ (quemadmodum dictum est) coagmententur: vt in [statuto] tempore nihil innouetur, & ex consociandis mas quatuordecim annis maior sit, fœmina verò duodecim. Quoniam verò nihil tum statutum est, an eo modo inita sponsalia, si [fortè] dirimantur, soluendæ pœnæ ^a [obnoxia] futura, an verò omnino indissolubilia mansura sint, atque ideò etiam ea de [renos] ipse interrogasti: sancimus, vt istiusmodi sponsalia, quæ propriè [ac verè] sponsalia sunt, immota, immutabilia, & omnino insolubilia maneat (quippe [quia] Deus inter consociandos inducatur, eamq; coniunctionem per precum ^b ceremonias communiat) & nunquam illa pœnis dandis soluantur, quæ [pœnæ] neque contractibus deinceps inscribentur: quia non ab illis, sed per Dei inuocationem sponsalia corroborantur, cuiuscemodi [sponsalia] omnino etiam insolubilia manebunt [ijsq;] duntaxat de causis soluentur, quibus matrimonia, quibus illa vt viribus æqualia sunt, statutum est. Cognatæ verò personæ in [contrahendis] nuptijs vel sponsalibus prout [iam] placitum est, impedientur, neque contra quàm hac constitutione vetitum est, quicquam à quoquam confiet, nisi si quando Imperator ^c quodam dispensationis modo & sponsalia & consecratione [peragendam] coniunctionem intra præstitutos annos permiserit. Licitum est enim Imperatoribus, vti aliter quàm secundum leges ^d dispensent: quemadmodum & sapiens Imperator & vetustiores legislationes dixere. Neq; verò ipsi quum tempus abbreviabunt, priusquam qui coniugentur, eorum masculus quartumdecimum, fœmina verò duo decimum annum excefferit, naturalem congressum permittent. [Quin] [et] parentes, nequid ante dictum tempus fiat, diligentem curam adhibere debebunt. Alioqui & qui intempestiuum coitum peregerit, & parentes ipsius legib. aduersus stupratores [latis] obnoxii erunt. Porro si quando Imperator sponsaliorum nuptiarumue tempus innouavit, coniungendi ante præfinitum [et] rei tempus morte disiuncti fuerint: impe-

^a ἔνοχα
aut simile
quiddam
in Græcis
omnissimum
est.
^b ἱερωσύνη
suis.

^c οἰκονομικῶν πρὸς τὸν δέον
ἔστω.

^d οἰκονομικῶν.

uella, est cap. 3. tit. 7. lib. 28. ba. fil. & dicit de mulieribus maritos suos milites absentes ob ijsse suspicantibus, quæcunq; in textu compendiosè proposita sunt.

DE IIS QUI DIVORTIVM FACIUNT.

Cap. IIII.

A Postolorum canon 5. concilij Gangrensis canon 14. concilij Carthaginensis canon 106. concilij sexti canon 87. Basilij canon 9. 35. 48. 77. T E X T V S. De dissolutione matrimoniorum multis locis civilis lex differit, maximè autem in lib. 25. tit. 2. & lib. cod. 5. tit. 17. & nouella de nuptijs. Perfectius autem nouella 117. [ut quæ] expressè causas exponit, ob quas [aut] maritus aut vxor repudium mittere possint. Atque [maritus quidem] dotem lucratur, eius dominium liberis ex eo matrimonio superstitibus seruaturus, si [quum mulier] aliquos Imperatoriæ maiestati infidari sciret, [id] marito suo non manifestauerit: illam [maritus] de adulterio accusauerit, & conuicerit: si quocunque modo vitæ mariti infidias collocauerit, aut alijs id [agentibus] conscia illi non manifestauerit: si [una] cum extraneis viris nolente marito agitet conuicia, aut cum [ijs se] lauet: si nolente marito extra ædes maneat, non [tamen] apud suos parentes, extra quàm si ipse citra dictas causas ipsam expulerit. Mulier autem mittit repudium, donationisq; propter nuptias, eius dominium ex eo matrimonio superstitibus liberis seruatura, lucratur, si contra maiestatem Imperatoriam [maritus] consilium captauerit, vel eius alijs conscius, maiestati non manifestauerit: [si] quolibet modo maritus uxoris vitæ infidias posuerit, aut alijs de hoc consultantibus sciens prudensque non manifestauerit ipsi, nec secundum leges vindicare studuerit: si castitati ipsius, vt adulterio polluat, infidari tentauerit: si maritus, vbi vxorem de adulterio accusauerit, [crimen] non probauerit. His verò de [causis] maritus non solum donatione propter nuptias multatur, verum etiam alterum eius

^a Hæc in
Græcis o-
missa esse,
ex clausu-
la patet.

dientur tunc etiam prohibitæ personæ, neque illis ad audendum non audenda bonam occasionem suppeditabit, quod sponsalia nuptiæue ante tempus quod nostris constitutionibus placuit, morte dissoluta sint. Quod enim perfecto sponsaliorum nuptiarumue tempori deest, [id] sup-
^a *νικονομία.* plens Imperatoris^a dispensatio perpetuum seruabit prohibitis impedimentum vt [illi] nullo modo vetitum contractum inire [possint]. Quare quicumque contractus ex iustis sponsalibus perfectisue nuptijs impediuntur, hi etiam ab
^b *οικονομία-
κός.* illis quæ intra legitimum tempus^b per dispensationem constituta & naturaliter dissoluta sunt, arcebuntur.

DE MULIERIBVS, QUÆ ABSENTES MARITOS SUOS OBÏSSE SUSPICANTES NUBUNT.

Cap. III.

Concilij sexti canon 93. Basilij canon 31. 36. 46. T E X T V S. Quæ de repudijs differit nouella 117. ait: Si miles, scholaris, fœderatus, aliusve [quispiam] armatus in expeditionibus degat, quotcunque annis [abfuerit,] ipsum eius vxor expectato, tametsi nullas ab ipso literas accipiat. Quòd si ipsum decessisse audierit, ne [adhuc quidem] nubito, nisi prius [vel] per se, vel per parentes suos, aliumue fide dignum primores & chartularios numeri, in quo [ille] militare [solet], & tribunum interrogarit, an reuera mortuus sit, & illi propositis sacrosanctis Euangelijs ipsum mortuum esse
^c *κατομή-
κός.* in^c instrumento deposuerint: [Ea] autem acta mulier capito, ac dein [adhuc] annum expectato, tumque [denique] legitime nubito. Si verò contra hoc præscriptum nupserit, & ipsa, & qui ipsam duxit, vt adulteri, puniuntur. At si qui deposuerunt, mentiti esse probentur, militia priuantur, & decem librarum [auri] multam dant [illi] quem mortuum esse dixerunt, atque [is] si velit, vxorem suam recipiendi facultatem habet. Si scholaris erat, à primoribus scholæ & actuario dicta depositio fiat: sin fœderatus, ab ipsius optione.
S C H O L I V M. De repudijs 117. Imperatoris Iustiniani no-

trientem ex alijs suis bonis [amittit]. [Cum] & pœnas sustinet, quas mulier damnata sustentura fuisset. Si [maritus] alteri in eadem domo eademue ciuitate cohabitaret, & ab vxore aut ab alio admonitus non abstineat: etiam de hac [caussa] trientem donationis ante nuptias alterum [vxor] lucratur, donationem eius matrimonij liberis seruatura. Si igitur extra has causas maritus repudium miserit, donationem [propter nuptias] eiusq; alterum trientem perdit. Sin mulier citra rationem repudium mittat, dotem perdit & insuper per omnem vitam suam in monasterium conijcitur, bonaque eius [ita] diuiduntur, vt liberi octo vncias, monasterium verò quatuor capiat. At si liberi non fuerint, parentes autem [sint,] qui repudio non consenserint, illi vncias quatuor, monasterium octo capit. Sin verò consenserint, monasterium vniuersam substantiam percipit. Possunt autem hæc etiam de viro citra causam repudiante dici, [idque] ex nouella 127. quæ pœnas temerariorum repudiorum æquales, & virum statutis in mulierem [pœnis] ex æquo obnoxium esse, dicit. Cæterum, sine damno soluitur matrimonium, si maritus per triennium post initum matrimonium cum vxore coire non potuerit, propter vitam monasticam etiam: & si maritus ab hostibus captus fuerit, ac an viuat ad quinquennium ignoretur. SCHOLIUM. Tit. 2. lib. 25. dig. est in tit. 11. lib. basil. 28. Tit. verò 17. lib. 5. cod. positus est in cap. 10. tit. 7. lib. 28. basil. Iustiniani autem nouella 117. posita est (vt sæpius diximus) in lib. 28. tit. 7. cap. 1. quæ sic pro parte habet, vt in textu compendiosè propositum est. De nuptijs nouella 22. posita est in lib. 28. tit. 4. & 14. Quod [verò] nouellæ 127. caput de repudijs differit, non est positum in basil. sed magis approbatum est cap. 13. nouellæ 134. quod cap. 4. tit. 7. lib. 28. est, ac temerariorum repudiorum in vtraque parte æquales esse pœnas dicit. Nouellæ Iustiniani 22. 4. cap. in tit. 7. lib. 28. positum, ait: Prædictis causis visum nobis est nominatim & hæc apponere, ex quibus matrimonia dissoluere vel citra pœnam licet: atq; continuo
causas

causas etiam adducit, vitæ monasticæ nempe, [Et si qui] intra triennium coniugem non attingat, & captiuitatis [causam denique.] Veruntamen ex duabus causis citra pœnam atque qualemcunque dationem coniugium solui, ait: quando verò alter coniugum vitam monasticam suscipit, hæc dicit: Nam hoc casu iubemus, vt tam viro quàm mulieri, ad meliora migranti, soluendi matrimonij simul & diuertendi potestas sit: [prius tamen] breui aliquo desertæ parti solatio derelicto. Quicquid enim contrahentes pacti sunt, vt post mortem alterius lucro cederet, id ab altera obtinere debet pars deserta, siue vir siue mulier existat: propterea quod & iste (quantum ad coniugem) mori videatur, quum alterum vitæ iter pro altero capeffit. Sed & nouella Iustiniani 123. siue 8. cap. 1. tit. lib. basil. 4. iubet, vt vter coniugum in mundo relictus est, à parte quæ tonsa est capiat, quidquid ex morte eius ratione pacti [conuenti] ipsi competiturum fuisset. Quod quidem nouella 22. omnino ad dandam ex alijs causis pœnam respiciens, paruum etiam solatium nominauit. Siquidem quod ex pacto [datur] pœna non reputatur. Atque hæc quidem ad hunc [se] modum habent. Quæro autem, quum nouella Imperatoris dn. Leonis Philosophi^a 117. ob tonsuram mariti vxori^b donationem propter nuptias non dari dicat: ac [verò] nouella Imperatoris Iustiniani^c 22. quæ superius scripta sunt statuatur, repeteturne à muliere quippiam nomine donationis propter nuptias à marito tonso [data], an non? Quondam non ex pacto, sed ex lege donatio propter nuptias dabatur. Siquid enim mulier dotis nomine dabat, tantundem in communes facultates maritus^d obijcere cogebatur: vnde etiam *ἡ ἀποβολή* [id est, obiectio, oppositio, suppositio, & tanquam contraria obligatio] est nominatum. Verum hoc abrogatum est, atque istiusmodi donationem propter nuptias maritus hodie non dat: sed ex pacto partem aliquam dat, quantam [videlicet si ipse] præmoriatur, vxori^e pacto promiserit. Quòd si nihil se donationis propter nuptias nomine daturum promiserit, neque
Ee

^a Nōdum
ergo habemus
plenum
nouellarū
numerū.
^b ἀποβολή.
λ.ο.ν.
^c Προ 22.
legο κ.β.
^d ἀποβολή.
λ.ο.ν.
^e συμφορῆσι.

dare quicquam compelletur. Nouellam igitur Imperatoris dn. Leonis Philosophi de donatione propter nuptias, quæ ex veteri lege cognita est, atque necessariò datur: Imperatoris autem Iustiniani de lucro quod ex morte secundum pactum datur, loqui arbitror. Quod ergo ex morte alterius coniugum superstiti dari conuenit, exiget post alterius tionem qui in [communi] vita relictus est, qualecunque [tandem] sit, ac quomodo cunque nuncupetur. Atque id contingit [quidem] hoc modo, vt si mulier tondeatur, maritus ex morte eius [sibi] superstiti dari promissam quantitatem, tametsi *κατ'εσολον* abusiue vocetur, exigat. TEXTVS. Quod porrò consensu coniuges inter se matrimonium dirimere [possint] dictum fuit olim, abrogatum autem est per dictam 117. nouellam, sed postmodum renouatum ab Imperatore Iustino. Planè qui maritus indotatam vxorem citra rationem eijcit, dat illi puræ substantiæ suæ quadrantem. At si fortè plures tribus liberi sint, non quadrantem, sed vnus liberorum portionem [illa] accipit. Non potest autem, quod illi datur, centum auri libras excedere. Huic [dationi] tamen^a quæ dotem non intulit mulier, si citra rationem à marito diuertat (quomodo eadem 117. nouella [tradit]) non est obnoxia. SCHOLIVM. Const. 9. tit. 17. lib. 5. cod. consensu matrimonium solui statuit, quæ in basil. non est. Sed neque [illud] 117. nouellæ cap. quod consensu [faciendus] matrimonij dissolutiones abrogat, in basil. positum est, sed pro eo positum est nouellæ 134. cap. 13. quod est cap. 4. tit. 7. lib. basil. 28. quod cum Imperatoris^b Iustiniani 117. legillatione idem valet. ^c Est autem nouella Iustiniani 140. quæ nullo modo in basil. posita est. Quòd autem indotata vxor ex maritalibus bonis, quum ille [ipsam] citra rationem repudiât, quadrantem capit, est pars nouellæ Imperatoris Iustiniani 117. sed neque hæc in basil. posita est. TEXTVS. Vsq; adeò autem matrimoniorum dissolutio impediri nequit, vt lib. 45. tit. 1. digest. 19. dicatur: Quòd si quis coniugum pœnam spononderit, si culpa sua diuortium fiat, [promissio]

^a *δοσι-
205.*

^b *Non Iu-
stini vt
Græcus.
^c Medofus
hic locus
est.*

non valet. Sufficit enim in talibus à lege constituta pœna: nisi si stipulatio tantundem comprehendat, & eiusdem tit. digest. 134. Non rectè stipulor ab aliqua pœnam, si mihi non nubat, neque item quæ mihi iam nupta est, ab ea pœnam stipulari possum, si diuortium fecerit. Eadem etiam de muliere à marito stipulante [intelligenda sunt] & lib. 8. cod. tit. 38. const. 2. Inualidè quis paciscitur, ne si bi diuortium^a facere non liceat: & quæ pœna in hac stipulatione constituta est, irrita est. SCHOLIVM. Dig. 18. tit. 1. lib. dig. 45. est cap. 18. tit. 1. lib. 43. basil. quod sic habet. Irrita est stipulatione constituta pœna, si culpa alterius coniugum diuortium factum fuerit, vt ne priuatorum hominum pactis pœna publica perimatur. Quæras lib. 29. tit. 5. cap. 5. & tit. 6. lib. 43. cap. 2. & thema 3. cap. 97. tit. 1. lib. 43. & thema 1. cap. 134. eiusdem lib. & tit. & thema 2. cap. 121. & lib. 2. tit. 2. cap. 243. & lib. 28. tit. 7. cap. 7. 8. 9. Digest. 134. tit. 1. lib. 45. digest. est cap. 134. tit. 1. lib. 43. basil. quod habet quemadmodum in textu scriptum est. Chumnus^b in margine scholium adscripsit, quod^c paucis [illud] cap. interpretatur: & docet, quando de futuro matrimonio conscriptæ^d obligationes efficaciam habere debeant, & quando non. Verum tu illi scholio ne auscultaueris: sed notes ex hoc cap. quòd matrimoniorum^e obligatoria instrumenta, si quidem à solis futuris coniugibus confecta fuerint, quantum ad pœnam ob illorum transgressionem exigendam, inualida sunt: si verò ab alijs quibuspiam efficaciam habeant, & si culpa vtriuscunque futurorum coniugum matrimonium perfectum non fuerit, ab eo qui se effecturum, vt ille matrimonium ineat, promiserit, pœna exigatur. Quæras etiam Paulum [in] cap. 1. tit. 1. lib. 28. & cap. 14. & 15. eiusdem lib. & tit. Const. 2. tit. 38. lib. 8. cod. est cap. 2. tit. 6. lib. 43. quod habet vt in textu scriptum est. Atque in his [quidem] ciuilibus lex [vertitur.] Scias verò quòd sæpenumerò quæsitum sit, an qui istiusmodi obligatoria de nuptijs instrumenta, aut^f etiam in^g infirmis sponsalibus, ^h nuptiales pactiones cumⁱ

^a *In lib.
nostris 39.*

^b *ἐξωθεν
^c πάλαι.
^d δεσμοπ.
κα.*

^e *δεσμοπ.
κα ἐστρα-
φα.*

^f *ἀσυστατα.
^g συμφύλα.*

^a ἡ ἀποστολή. muliere aliqua^a interposuit, postquam obligatoria instrumenta, vel præter ius [imita] sponsalia reprobavit, aliam vxorem ducere, aut in presbyteri^b statum euchi possit. Tu igitur dic, quòd si persona, quæ ei qui sacerdos fieri vult, desponsa est, tempore reprobationis instrumentorum sextum annum excefferit, non permittetur ei qui instrumenta vel^c à lege non confirmata sponsalia^d interposuit, vt alteri mulieri coniungatur, aut sic sacerdos fiat, tanquam bis matrimonio contraxisse reputetur: [idque] propter concupiscentiam, & quòd mulier amoris capax sit. Si verò quum pacta reprobarentur, persona illa sex annis minor fuerit: firmiter talis alteri mulieri coniungatur, aut ex eo tempore sacerdos fiat. A struas verò hæc etiam ex nouella legislatione Imperatoris dn. Alexij Comneni, quæ legitima sponsalia insolubilia esse statuit: & iubet, vt si sponsalia, tanquam legitimis temporibus non facta, solui contingat, facultatem non habeant cognatæ eorum, qui^e aduersantibus legibus in coniugij societatem coniuncti fuerant, prohibita personæ, vt [cum illis] coniungantur. Quam [quidem] nouellam cap. 2. præsentis tituli insertam etiam legas.

^c παρὰ τὸν νόμον.
^d ἀνεπίβετα.
^e ἄνευ.

^b παρὰ τὸν νόμον.
^c ἄνευ.

DE FORNICATIONE, ADULTERIO, STVPRO ET
pædicatione. Cap. V.

A Postolorum canon 61. concilij Ancyrani canon 8. concilij Neocæsariensis canon 8. concilij sexti canon 86. 87. Basilij canon 7. 18. 21. 22. 25. 26. 30. 34. 37. 39. 41. 58. 59. 62. 77. Gregorij Nysseni canon 3. TEXTVS. De stupro, adulterio, atque pædicatione tractat lex in lib. 9. cod. tit. 9. & lib. 48. titulo 5. talia delinquentibus pœnam inducens capitalem. Vbi [etiam] dicitur, quòd^f adulterij accusatio non solùm ob stupratam legitimam coniugem, verum etiam de instabili atq; illegitimo matrimonio & sponsalibus, & de concubinato instituat. SCHOLIUM. Tit. 9. lib. 9. cod. positus est in cap. 47. tit. 37. Lib. basil. 60. & tit. 5. lib. digest. 48. positus est in cap. 3. tit. 37. eiusdem 60. libri.

^f τὸ μυστήριον.
^g ἄνευ.

Cuius tit. diuersa cap. legas, quæ multa istiusmodi docent, cuiusmodi compendiosè sunt proposita. Verùm quòd adulteri, pædicones, aut stupratores capitali supplicio afficiantur, non est positum in basil. sed 73. cap. dicti 37. tit. ait: Adulteri verberati & tonsi naribus mutilantur: qui verò^a internuncij atque administri in^b impio illo scelere fuerint, verberati & tonsi in perpetuum exilium mittunt. Nouella autem Imperatoris Iustiniani 134. siue eius 12. cap. quod in tit. 7. lib. 28. positum est, circa initium hæc dicit: Si de adulterio maritus putet suam conuinci posse vxorem, conuenit, vt maritus prius contra vxorem, aut etiam adulterium in crimen subscribat. Et si quidem adulterij crimen manifestè probatum fuerit, tunc transmissio libello repudij, iubemus, vt illæ pœnæ delinquentibus irrogentur, quas præscribunt leges: illis quoque legitimis sustinentibus pœnas, qui quidem vel internuncij vel ministri tam impio crimini extiterunt. [Præterea] de substantia adulterij, si vxorem habeat, dos ei donatio^c ante nuptias conseruetur: aut si dotalia instrumenta^e [non] interuenerunt, portio quæ non^c infra defertur lege. Reliquam eius substantiam descendentes aut ascendentes (si qui sunt) vsque ad tertium gradum, capiant secundum ordines & gradus suos. Si nulli huiusmodi supersint, fisco hæc addici iubemus. Mulier verò quæ adulterium commisit, competentibus subdita pœnis, in monasterium conijciatur: & [sic] deinceps, quæ Patriarcha in compendium contraxit. Legas [verò] etiam nouellam Imperatoris dn. Leonis Philosophi 32. quæ quid adultero & adulteræ fieri debeat, statuit. Proinde de^d incestu cap. 76. tit. 37. lib. 60. hæc dicit: Incesti, siue parentes cum liberis, siue liberi cum parentibus siue fratres cum sororibus, [se commisceant] gladio puniuntur. Qui verò in alia cognatione se inuicem^e incestarint, puta pater & filij vxor, aut filius & patris vxor siue nouerca, aut vitricus & priuigna, aut frater & fratris vxor, aut patruus & ex fratre neptis, aut ex fratre nepos & amita, aut [extraneus] & duæ sorores, aut [extraneus]

^a μέσσοι.
^b ἀσκήματα.

^c Negatiuam particulam desiderari, luce clarius est.

^d ἀδελφότης.

^e συγγενεῖς.

& mater vnà cum filia: hi & mares & fœminæ (si [quidem] scientes [se] commiscuerint) verberati naribus mutilantor. Similiter etiam 77. cap. dicit: Si patruus horum liberari, nec ultra, [inter se], vel pater & filius cum matre & filia, vel duo fratres cum duabus sororibus vel duo fratres cum matre & filia, vel ex fratre nepos cum patru sui quondam vxore, siue patruus cum nepotis ex fratre quondam vxore, matrimonio coniungantur, alioquiue carnaliter commercium habeant, supra separationem verberantor. [Et] cap. 78. ait: Qui cum monachis, diaconissis, aut ascetrijs libidinem exercent, tanquam qui ecclesiam sponsam Christi coinquent, & ipsi & quæ cum ipsis se contaminant, naribus mutilantor. Cap. autem 79. Qui, inquit, cum^a concubina filij sui aut matrimonij pretextu [se] commiscet, aut alioqui clam commercium habet, vnà cum ipsa naribus mutilator: vt tamen prius à se inuicem separentur. Verùm si cum^b filij concubina maritata id perpetret, pœna eodem modo procedito, atque [illi] insuper verberantor. Legas etiam 6. thema cap. 10. tit. 5. lib. basil. 28. quod ait: Qui virginem aut viduam rapuit, hanc neque consentiente ipsius patre ad delictum condonante, ducere vxorem potest. Cæterùm qui de sancto baptisate aliquam suscepit, non potest ipsam postmodum in matrimonium assumere: quippe quæ tanquam ipsius filia facta sit: neque [item] eius matrem aut filiam: quin neque ipsius filius. Quandoquidem nihil aliud perinde paternum affectum iustumque matrimonij impedimentum introducere potest, atq; hoc vinculum, quo animæ ipsorum mediante Deo coalescunt. Lege eiusdem lib. & tit. cap. 3. thema 2. & 3. & cap. 11. & lib. 7. tit. 8. cap. 4. & lib. 45. tit. 2. cap. 6. thema 3. & cap. 10. thema 2. & 3. & lib. 2. tit. 3. cap. 8. & cap. 197. TEXTVS. Proinde fornicatio non laudatur quidem à ciuili lege, neque tamen prohibetur. Etenim dicitur lib. 12. tit. 5. dig. 4. Quod meretrici datur, non redditur. Quum enim meretrix sit, non turpe est ipsam accipere, tametsi meretricem esse turpe sit.

^a αὐτῆς
14.

^b ἡ πατρὸς
αὐτῆς υἱόν.

Et lib. 39. tit. 5. digest. ^a 6. quòd etiam ob inhonestam causam rectè donetur, veluti [si] meretrici [quippiam detur]: atque [id] ratum sit. Et lib. 47. tit. 2. digest. ^b 39. Qui alienam ancillam meretricem rapuit, aut celauit: neque tanquam plagiarius, neque tanquam fur tenetur. Non enim furti, sed libidinis causa id fecit. Nam si quis fores meretricis effregerit, & alij ingressi, non [autem] ab ipso inducti, res eius furati fuerint: [is] non tenetur tanquam fur. SCHOLIUM. Digest. 4. tit. 5. lib. 12. est thema 2. cap. 5. tit. 2. lib. basil. 24. quod eadem dicit. Digest. 6. tit. 5. lib. 39. est cap. 5. tit. 1. lib. basil. 47. quod habet, vt in textu compendiosè propositum est. Digest. 39. tituli 2. lib. 47. est cap. 39. tituli 12. lib. 60. basil. quod habet, quemadmodum declaratum est. Rectè autem dixit, quòd qui alienam ancillam meretricem rapit, non teneatur tanquam plagiarius, siue in metallum non condemnatur, vt est in basil. Nam qui ancillam quæ meretrix non est, rapit, in metallum condemnatur, [cuius rei causa] lib. 60. totum 38. tit. quæras. TEXTVS. Dicit verò etiam lib. 38. tituli 8. quòd^c vulgò quæsti non modò matri, sed etiam cognatis materni generis^d succedant, & [ipsis] ab his^e succedatur. Illustris autem [mulier] quæ liberos legitimos & spurios habet: non potest spurijs, neque^f inter viuos, neque quum moritur, quicquam suppeditare: quomodo lib. 6. C. tit. ^g 57. const. 5. [tradit.] Planè^h vulgò conceptus neque patrem habere dicitur: quemadmodum lib. 1. tit. 5. dig. 23. Porrò concubinatus legitimus est, & eas sine crimine concubinas habere possumus, in quas illicita non committuntur: veluti [fit] in concubina patris, vel aui, aut in filia sororis: vt lib. 25. tit. 7. & lib. 23. tit. 2. digest. ⁱ 55. & lib. 48. tit. 5. digest. ^k 11. [docent.] In concubinatu autem esse possunt libertinæ, & ingenuæ obscuro loco natæ. Qui verò ingenuam [eandem] que honestam in concubinatu habet, contestationem super hoc facere debet: alioquin vxorem ipsam habet, vel si hoc recusat, ^l stuprum cum ea committit, nam concubinatus nomen à legibus agnoscitur, vnde

^a In lib.
nostris 5.

^b In no-
stris 40.

^c πατρὸς
γενεῆς.

^d κληρονο-
μοῦσιν.

^e κληρονο-
μήσει.

^f ἐπιβίω.

^g In lib.
nostr. 56.

^h ὁ ἀπὸ
πατρὸς.

ⁱ In no-
stris 56.

^k In no-
stris 13.

^l ἀσπίλον.

lib. 6. cod. tit. 57. const. 5. dicitur, quod [mulier] libera, quæ legitimè cum homine libero in concubinato est, [liberos] ex illa consuetudine natos, cum legitimis liberis hæredes habitura sit. Breuiter, permulta [de] concubinarum liberis, siue illegitimis & naturalibus lex in cod. & nouellis complectitur, docens, quinam [illi] sint, & quomodo patri legitimi fieri, & quando ac quantum ex paternis bonis percipere possint. s c h o l i v m. Tit. 8. lib. 38. digest. positus est in cap. 6. tit. 2. lib. 45. basil. atque ait eiusdem tit. cap. 7. Hæc bonorum possessio omnes vocat cognatos, licet [iure] ciuili non vocentur. Vnde & vulgo quæriti fratres inter se, & in [bonis] matris, cognationis subsidium habent, & mater in illorum [bonis]. Eadem quoq; de ancilla prægnante manumissa dicimus. Et cad. 9. d. spurij hæreditas ad cognatos paternæ stirpis non pertinet; nam patrem non habet. Eius autem matri, eademq; matre natis fratribus proximitatis subsidium datur. Atque hæc quidem aiunt leges, eorum differentiam qui per fornicationem coniunguntur docentes, ac spurij succedi à maternæ stirpis cognatis: patrem autem, aut paternæ stirpis cognatos, ipsos non agnoscere: sed ex vna duntaxat vncia illegitimum filium patri hæredem fieri dicentes. Verùm [quæ] de nuptijs [tractant] leges atque canones, & agnoscunt, ex fornicatione cognationem, & qui ex fornicatione [inuicem se] contingunt, cognatos, si incestum committant, tanquam legitimos cognatos puniunt. Quorsum legas in 5. cap. positos canones, & nouellam Imperatoris Iustiniani 118. quæ est in fine tit. 3. lib. basil. 45. Const. 5. tit. 57. lib. 6. cod. est cap. 42. tit. 1. lib. basil. 45. quod dicit: Si qua illustri mulier filium ex iustis nuptijs procreauerit, & alterum spurium habuerit, cui pater incertus sit: quemadmodum res maternæ ad eos perueniât, siue tantummodo ad liberos iustos, siue etiam ad spurios, dubitatur. Sancimus itaque, vt neque ex testamento, neque ab intestato, neque ex liberalitate inter viuos habita, iustis liberis existentibus, aliquid penitus ab illustribus matribus

α βδζων.

β γησται.

* διαταγο-

γδ.

α παρογογε-

νδς.

ο δμοιου-

τελεις.

ε σφιστοιειν

βουδεται.

ε παροικιας.

α π παρτι-

νδν.

ε εν ζωη.

tribus ad spurios perueniat: quum in mulieribus ingenuis & illustribus, quibus castitatis obseruatio præcipuum debitum est, nominari spurios, satis iniuriosum, satisq; acerbum, & nostris temporibus indignum iudicemus: & hanc legem ipsi pudicitæ, quam semper colendam censemus, meritò dedicamus. Sin autem concubina liberæ conditionis constituta, filium aut filiam ex licita consuetudine cum homine libero habita procreauerit, eos etiam cum legitimis liberis ad materna venire bona, quæ illa iure legitimo & in patrimonio suo possidet, nulla inuidia est. Digest. 23. tit. 5. lib. 1. dig. est cap 19. tit. 1. lib. 46. quod ait: Qui ex legitimo matrimonio natus est, patrem sequitur; vulgò quæsitus autem, matrem. Et 24. cap. eiusdem lib. & tit. Qui non ex legitimo matrimonio nascitur, matrem sequitur: nisi lex specialis aliud quidpiam statuatur. Tit. 7. lib. 25. dig. non est positus in basil. Tit. 5. lib. 48. dig. est in lib. basil. 60. tit. 37. Digest. autem 11. non est transcriptum. Verùm ait thema 2. cap. 1. tit. 37. lib. 60. Qui mulierem honestam & ingenuam in concubinato habet, neq; per contestationem hoc manifestum facit, vel vxorem eam habet: vel si hoc recusat, stuprum, atque ad eò adulterium cum ea committit: dum videlicet corpore suo quæstum [illa] non fecerit. Const. 5. tit. 57. lib. 6. cod. non est integra posita, cuius initium est cap. 42. tit. 1. lib. 45. basil. cap. 2. nouellæ Iustiniani 12. & cap. 13. [nouelle] 18. & nouella 19. & cap. 3. 78. & cap. 3. 89. nouellarum Imperatoris Iustiniani, & alia cap. quæ de ijs docent, qui ex legitimis [postmodum vxoribus, aut] etiam ex concubinis [nati], & ex nothis legitimi filij [fiunt]: posita sunt in tit. 1. & 2. lib. 32. basil. quos legas. t e x t v s. Proinde & ancillas nostras in concubinato habere possumus. Dicitur namque lib. 6. tit. 4. const. 4. quæ [ancilla] domini sui legitimam vxorem non habentis, vsque ad mortem eius concubina fuerit, [eam] cum liberis suis in ingenuitatem rapi, & supra legitimam portionem peculium, quod quum dominus moreretur habebat, capere: neque liberos, aut hæ-

α σφιστοιειν

ου.

β εινωδων

ετα.

ο προ εν

νδων lego

ε ε ενδ-

ων.

des, aut cognatos defuncti in illamius patronatus habere. Et lib. 7. eiusdem cod. tit. 15. cōst. 3. ait: Qui ancillam ad mortem vsque in concubinato habet: potest dum viuit, de illa, & qui^a fortē ex ipsa nati erunt, quod visum fuerit, statuere, & in vltima voluntate nominatim alij hæredi relinquere. Sed si moriens nihil dixerit, in libertatem [illa], & qui fortē ex ea nati fuerint, eripiuntur: dummodo [tamen] defunctus legitimam vxorem non habuerit. Etenim qui vxorem habet, neque liberam, neque seruam in concubinato habere potest. Planē adulterij accusatio ob stupratam concubina[m] etiam instituitur: quomodo lib. 48. tit. 5. digest. ^b 12. [C] 13. [docent]. Cæterum concubina est, quæ legitimè cum aliquo sine nuptijs viuit: & quæ minus honesta est, ^c pellex vocatur: vt lib. 50. tit. 16. digest. 144. [traditur.] SCHOLIUM. Const. 4. tit. 4. lib. 6. cod. est thema 4. cap. 28. tit. 1. lib. 41. quod habet, vt in compendio propositum est. Const. 3. tit. 15. lib. 7. cod. est cap. 3. tit. 19. lib. 48. quod sic dicit: Si quis vxorem non habens, cum ancilla [sua] consuetudinem habeat, ac cum illa ad mortem vsque permaneat, neque quicumquam de illa in testamento suo dicat, siue liberos ex ea habeat, siue non, illa libera euadit. Quum autem liberam illam fieri, ex præsentis cap. audis: liberos eius seruituti obnoxios esse ne existimes. Nam & ipsi liberi fiunt, quomodo superius cap. lib. 41. & præsentis cap. veteres [leges] aiunt. Digest. 12. & 13. tit. 5. lib. 48. non sunt posita in basil. digest. 144. tit. 16. lib. 50. digest. est cap. 1444. tit. 2. lib. 2. basil. quod sic habet: Concubina est, quæ cum aliquo in domo eius extra legitimas nuptias viuit. Minus autem honesta, ^d amica appellatur.

SI LAICI VXOR ADVLTERIUM PASSA SIT.

Cap. VI.

Concilij Ancyрани canon 20. concilij Neocæsariensis canon 8. Lege quæ annotata sunt in cap. 32. tit. 1. præsentis operis.

DE STVPRO ET NVPTIIS VIDVÆ, ET, QVÆ
vidua dicatur. Cap. VII.

Basilij canon 18. 24.

DE IIS QVI MATRIMONII CAVSSA MVLIERES
rapiunt, aut violant, aut virgines constuprant,
& de ijs qui illis conscj sunt.

Cap. VIII.

Apostolorum canon 67. concilij Ancyрани canon 11. 25. concilij Chalcedonensis canon 27. concilij sexti canon 92. Basilij canon 22. 30. 33. 38. 53. Legas quæ annotata sunt in cap. 30. tit. 9. præsentis operis.

DE HIS QVÆ PRAETER VOLVNTATEM PA-
rentum aut dominorum nubunt.

Cap. IX.

Basilij canon 38. 41. 42. TEXTVS. Qui quæue in alterius potestate sunt, non possunt legitimè matrimonium contrahere, non consentiente eo qui illos in potestate habet: vt lib. 5. cod. tit. 4. & lib. 23. tit. 2. [traditur]: extra quam si [quis] filiam viginti quinque annos natam [in matrimonium] elocare differat. Tunc enim [illa] liberæ conditionis homini seipsam [matrimonio] iungere potest: quemadmodum quæ de ingratitudine hæredum [tractat] nouella 115. [docet.] SCHOLIUM. Tit. 4. lib. 5. cod. positus est in cap. 27. tit. 4. lib. basil. 28. Quale tamen cap. ^a in textu scriptum est, nullum in toto [illo] tit. est. Quod autem qui quæue in potestate sunt, citra consensum eius qui eos in potestate habet, legitimè matrimonium contrahere non possint: [id verò] ex multis cap. manifestum est. Tit. 2. lib. 23. dig. est in cap. 1. tit. 4. lib. 28. atque eiusdem tit. cap. 2. ait: Non consistunt nuptiæ, nisi qui coniungantur, quiq; eos in potestate habent, consentiant. Nouella 115. est in cap. 38. tit. 8. lib. 35.

Ffij

basil. atque 12. eius cap. hæc dicit: Si cui ex prædictis parentibus filia neptiue suæ maritum dare, & secundum vires patrimonij sui pro ea dotem offerre volenti, illa non consenserit, sed turpem vitam delegerit: sed si filia ad annum ætatis vigesimum quintum peruenierit, & parentes differant marito eam coniungere, & ex hoc contingat ut in corpus fortè suum peccet, hoc ad ingratitudinem imputari filie nolumus: quandoquidem non sua, sed parentum culpa hoc deliquisse dignoscitur. Atque hæc quidem [habet] basil. inserta nouella. Tu verò animaduertas, quòd filia post vigesimum quintum annum se præter voluntatem patris sui libera conditionis homini connubij iure iungere possit, [id] in basil. non esse assumptum, ideoque efficaciam non habere. Aliud

S C H O L I V M. Nota quæ in præsentis 9. cap. de filiabus in potestate constitutis scripta sunt. Quoniam verò nonnulli dixerunt, filiam quæ post vigesimum quintum annum fornicatur, secundum 12. cap. tit. 8. lib. 35. basil. quod hinc etiam insertum est, non posse exheredari: quæ verò nubit, posse: quod filiam post vigesimum quintum annum præter voluntatem patris sui se connubij iure viro iungere posse, non sit insertum basil. dico, quòd quum eadem, quæ causas ob quas parentes liberos exheredare possunt enumerat, Iustiniana nouella statuatur, ut qui filius præter [consensum] patris cum mimis aut arenarijs venatoribus conuersatur, exheredetur^b, debeamus dicere, fornicationem atque nuptias aliàs venia dignandas, aliàs non. Siquidem si filia, siue ante perfectam ætatem siue post, matrimonij lege cum viro^c [non omnino] vituperabili coniuncta fuerit: ut non grauem pater ex nuptijs iniuriam accipiat: matrimonium quidem tantquam quod consistere nequeat, ex aditione patris [adiudicem] dissoluetur, sed filia non exheredabitur. Quod ipsum sanè futurum etiam est, si simili modo fornicata fuerit. At siue per nuptias, siue per fornicationem [omnino] grauem patri iniuriam intulerit, exheredabitur. Idem verò & in filio fiet. De fornicatione autem^d adhibito discrimine quæ-

^a *ἡ ἀπορία*

^b *Ἠὲν δὲ ἀπορία ἔστι, εἰ μὴ πύργῳ ἢ ὀμίῳ τῶν πατρῶν ἐπιπέσειν ἐπιτρέψωμεν, ὡς ἐν τῇ νόμῳ ἐπιπέσειν ἐπιτρέψωμεν, ὡς ἐν τῇ νόμῳ ἐπιπέσειν ἐπιτρέψωμεν.*

^c *Ἠὲν δὲ ἀπορία ἔστι, εἰ μὴ πύργῳ ἢ ὀμίῳ τῶν πατρῶν ἐπιπέσειν ἐπιτρέψωμεν, ὡς ἐν τῇ νόμῳ ἐπιπέσειν ἐπιτρέψωμεν.*

^d *Ἠὲν δὲ ἀπορία ἔστι, εἰ μὴ πύργῳ ἢ ὀμίῳ τῶν πατρῶν ἐπιπέσειν ἐπιτρέψωμεν, ὡς ἐν τῇ νόμῳ ἐπιπέσειν ἐπιτρέψωμεν.*

retur. Alia enim diuturna, alia temporaria est.

DE MULIERIBVS FORNICANTIBVS, FOETVM PERIMENTIBVS, VEL^a AD NECANDOS FOETUS MEDICAMENTA CONFICIENTIBVS. ^a *ἡ ἀπορία.*
Cap. X.

Concilij Ancyrani canon 21. consilij sexti canon 91. Basilij canon 2. 8. 52. **T E X T V S.** Dicitur lib. 47. tit. II. dig. 4. quòd quæ data opera abortierit, in temporale exilium detur. Idem etiam lib. 48. tit. 8. dig. 8. In dig. verò 39. tit. 19. lib. 48. dicitur, quod quæ acceptis pecunijs partum abegerit, capite plectatur: quæ verò post diuortium odio mariti id fecerit, ad tempus exulare iubeatur. Et dig. 38. eiusdem tit. Qui abortionis poculum dederit, si vilis sit, in metallum damnatur: si honestus, ^b amissa parte bonorum relegatur. Siquis verò inde enectus fuerit, summum supplicium infligitur. [Atque] hæc [etiam], tametsi citra dolum abortionis medicamentum datum sit. **S C H O L I V M.** Digest. 4. tit. II. lib. 47. dig. est cap. 24. tit. 22. lib. 60. basil. quod dicit, ut scriptum est. Dig. 8. tit. 8. lib. 48. non positum est in basil. Dig. 39. tit. 19. lib. 48. dig. est cap. 39. tit. 51. lib. 60. basil. ac dicit quæcunque scripta sunt. Dig. 38. eiusdem lib. & tit. est thema 6. cap. 38. tit. 51. lib. 60. basil. quod, quæ compendiosè proposita sunt, narrat.

^b *Ἠὲν δὲ ἀπορία ἔστι, εἰ μὴ πύργῳ ἢ ὀμίῳ τῶν πατρῶν ἐπιπέσειν ἐπιτρέψωμεν, ὡς ἐν τῇ νόμῳ ἐπιπέσειν ἐπιτρέψωμεν.*

DE IIS QUI ABOMINANTVR MATRIMONIVM, carnem & vinum. Cap. XI.

A Postolorum canon 51. concilij Gangrensis canon 1. 2. 49. basil. canon 28. 85.

DE LAICIS SIBI VIRILIA AMPVTANTIBVS.

Cap. XII.

A Postolorum canon 22. 24. concilij Nicæni canon 1. Lege quæ annotata sunt in cap. 14. tit. I. præsentis operis.

DE LAICIS QUI COMEDUNT IDOLIS

immolata, vel carnes in sanguine, vel suffocata, vel à bestijs capta, vel morticina.

Cap. XIII.

A Postolorum canon 63. concilij Ancyrani canon 3. concilij Gangrensis canon 2. concilij sexti canon 67. Gregorij^a miraculis clari ex epistola de comedentibus idolis immolata, Basilij canon 8r.

^a Συμμε-
τουργη.

DE LAICO IMPERATOREM CONTVMELIA AFFICIENTE. Cap. XIII.

A Postolorum canon 84. Lege quæ annotata sunt in cap. 36. tit. 9. præsentis operis.

DE ORTHODOXIS, QUI AB HAERETICIS AUT Iudæis benedictiones accipiunt, vel cum illis festos dies agunt, vel cum Iudæis ieiunant, & quòd sabbati die feriandum non sit, sed quoad eius fieri potest, dominica, & de ijs qui in monasterijs aut ecclesijs hæreticorum orant.

Cap. XV.

A Postolorum canon 65. 70. concilij Laodiceni canon 9. 29. 32. 34. 37. 38. 39. concilij Carthaginensis canon 60. 38. 39. Lege quæ annotata sunt in cap. 15. tit. 3. præsentis operis, & cap. 4. tit. 7.

DE LAICIS, QUI CLERICOS MONASTERIORUM, ptochiorum, aut martyriorum sollicitant, ne sub potestate episcoporum maneant.

Cap. XVI.

Concilij Calchedonensis canon 8.

DE LAICIS, QUI EXCOMMUNICATIS

vel schisma facientibus presbyteris adhaerent, & sine [consensu] episcoporum suorum altaria erigunt.

^a ὑποτάξασθαι.
στ.
^b ἁποστασῆναι.
μύθων.

Cap. XVII.

A Postolorum canon 31. Lege quæ annotata sunt in cap. 14. tit. 9. præsentis operis.

DE PERIURIS, ET IN CVIVS MODI [casibus] eos qui iurant, non rectè iurare oporteat.

Cap. XVIII.

Basilij canon 10. 17. 29. 64. 82. TEXTVS. Deperiuris dicitur in lib. 12. tit. 2. & lib. cod. 4. tit. 1. Atque generalis quidem sermo vult, ne [in] periuria inquiratur. Sunt tamen quædam exceptiones. Dicitur enim lib. 12. tit. 2. dig. 31. In dubijs [causis] solet iudex iusiurandum deferre, & sic [deinde], iudicare. Si igitur eo modo condemnatus, postmodum [sed] instrumenta inuenisse dicat, ijsque solis vti velit, ex integro causam agit. Quòd si aduersarius iusiurandum deferat, non retractatur controuersia. SCHOLIUM. Tit. 2. lib. 12. dig. qui de iureiurando, siue voluntario, hoc est delato, siue necessario, siue iudiciali docet, est in principio tit. 5. lib. 22. basil. & ait 4. thema cap. 3. Mulier iurans se prægnantem esse, mittitur in possessionem: neq; post [præstitum] iusiurandum conuenitur, quasi calumniæ causa in possessionem missa sit: neq; in possessione vim patitur. Sed si aduersarius ipsam non prægnantem esse iurauerit, non mittitur. Verùm ex huiusmodi iureiurando non præiudicatur quæstioni de partu. Alterius nanque iusiurandum alteri neque prodest neq; obest. Et tit. 1. lib. 4. cod. est cap. 43. eiusdem 5. tit. lib. 22. basil. & ait: Causa iureiurando ex consen-

^c ἰσχυρῶς.
ματα.
^d ἀνὰ θεῷ.
κινεῖ.
^e ἁποστασῆναι.
πικρῶς.

^f καὶ συκοφαντῶν.

su vtriusque partis, vel aduersario inferente, præstito, vel remisso, decisa: nec periurij prætextu retractari potest, nisi specialiter hoc lege excipiatur. Digest. 31. tit. 2. lib. 12. dig. est cap. 31. eiusdem 5. tit. lib. 22. basil. ac dicit, quæcunque compendiosè propofita sunt. **TEXTVS.** Est tamen lib. 4. cod. tit. 1. const. 13. inuenire, etiam iusiurandum deferente aduersario præstitum retractari. Ait enim: Si qui legatum exigeret, quum testamentum non appareret, hærede deferente, deberi sibi iuravit, & acceperit: [ac] verò postmodum [inuento testamento] nihil ei derelictum fuisse: aut derelictum quidem, sed propter Falcidiam non totum capere debuisse, deprehensum fuerit, reddit. **SCHOLIUM.** Meminimus ^a superius legis, iusiurandum præstitum non retractari docentis. Item & alterius legis meminimus, nempe cap. 31. tit. 5. lib. 22. [similiter] præstitum iusiurandum non retractari, docentis. At sancti Basilij permulti canones periuros valde puniri statuunt. Quærendum est igitur, quando præstitum iusiurandum retractetur, vt aduersus peierantes canonicæ pœnæ locum habeant: & quando non. Dicimus itaq; propriè quadruplex esse iusiurandum: voluntarium [nempe], quod videlicet de voluntate partium extra iudicium præstatur: necessarium, quod deferente auctore, & ex ^b interlocutione iudicis datur: iudiciale, quod ex sententia iudicis vel inuitis litigatoribus controuersiam decidit: & [iusiurandum] in litem, quod litigiosè rei precium, quando illa dolo contumaciâ rei non datur, in certam quantitatem redigit. Est [tamen] etiam iusiurandum, [quod] propter calumniam [datur.] Ac voluntarium quidem nunquam retractatur. Necessarium verò in vno eoque solo casu retractatur, nempe vltimi cap. tit. 5. lib. 22. basil. Nam tametsi Gobidas & Stephanus, quum interpretantur cap. 31. tit. 5. lib. 22. solum voluntarium non retractari dicant: tu tamen illi dig. ascriptæ interpretationi ne auscultes. Etenim 43. cap. tit. 5. lib. 22. quod est const. 1. tit. 1. lib. 4. cod. ad hunc modum ait: causa iureiurando ex consensu vtriusque partis, vel aduersario inferente,

^a ἡπὸ τοῦ ἐπι-
σκόπου.

^b ἀπὸ τοῦ ἐπι-
σκόπου.

rente, delato & præstito, vel remisso decisa, nec periurij prætextu retractari potest, nisi specialiter hac lege excipiatur: sustulit Gobidæ & Stephani ad dig. conscriptam interpretationem. Reliquæ autem iurisiurandi [species], quemadmodum id memoratum 31. cap. ait, nouis instrumentis repertis retractantur. Hæc igitur quum ita [se] habeant, quodcunque iusiurandum retractari, quò si qui fortè periuri inueniantur, canonicis pœnis plectantur, ne dixeris. Sed illos secundum legum ^a tenorem, tanquam periuros [canonicis] pœnis feriri dicas, qui ex iurisiurandi retractatione condemnantur. Atque ad hunc [quidem] modum canones [cum legibus] concilia. Nam neque sanctus Basilius in iureiurando quod ex consensu datur, de periurio tractat: sed eos qui iurauerint, Deum vindicem habere ^b asserit, atque in reliquis [casibus] quæstionem de periurio instituit, & pœnas proponit. [Ceterum hinc] mihi excipias, quod à nonnullis per ^c pusillanimitatem, non [autem] ad delationem aduersarij, neq; ex iudiciali necessitate præstatur iusiurandum: puta, quando quis [se aut] non esurum carnes, aut Hierosolyma profecturum, aut aliud boni quippiam facturum iurat, nec id facit: similiter etiam quando quis hoc aut illud malum [se] facturum cum iureiurando negat, & facit nihilominus. Tunc enim tanquam periurus non puniendus, sed quomodocunque à loci episcopo [velut adhibita medicina] curandus erit. Const. 13. tit. 1. lib. 4. cod. est cap. vlt. tit. 5. lib. 22. basil. atque explicata est ^d superius. **TEXTVS.** Item quæ de iudicialis iurisiurandi ^e puritate tractat nouella 124. retractandi, siue iurati mendacium arguendi potestatem facit. Quin & lib. ^f 12. tit. 2. digest. 13. dicitur: Qui in repecuniaria [se] non debere, aut [sibi] ^g deberi per principem iurauerit, & fortè peierauerit: vel intra ^h certum tempus [se] daturum, [nec fecerit]: fustigatur. Et lib. 2. cod. tit. ⁱ 4. const. 41. Qui maior annis transactionem, per Deum aut Principem iurando libera voluntate confectam, Principem vel magistratus interpellando, aut quæ placuerint non faciendo, transgreditur: ^{Gracis.}

^a ἐπιδικασ-
τικῶν.

^b ἀσφαλισ-
τικῶν.

^c ἀπειροκα-
λίαν.

^d ἡπὸ τοῦ ἐπι-
σκόπου.

^e καὶ δὲ ἐπι-
σκόπου.

^f Non 2.
ut malè
in Græcis.

^g Νὸν ἔσται
σεῖ, sed
ἔσται σεῖ-
ται.

^h ἀσφαλισ-
τικῶν.

ⁱ Non 1.
ut perpe-
ram in
Græcis.

infamia notatur, & actione ipsaque quæ ex transactione lucraturus erat, excidit, atque *[in super]* constitutam pœnam dat. *[Qui verò in pactis]* perstiterint, omnia capiunt. Et constit. 42. Si ex falsis instrumentis pactum aut transactio inita fuerit, quamvis iusiurandum adhibitum sit evertitur *[tamen]*, etiamsi ^a ciuilitè falsum inuestigatum sit: nisi de eo ipso transactio facta fuerit. SCHOLIUM. Nouella Iustiniana 124. est in lib. basil. 7. tit. 4. cap. 6. quod insertum est interpretationi can. 15. concil. Carthagenens. quod de iudiciali iusiurando ^b hinc retractando agens, legas. Digest. 13. tit. c. 2. lib. ^d 12. habet perinde atque scriptum est. Const. 41. tit. c. 4. lib. 2. cod. est. cap. 58. tit. 2. lib. 11. quod dicit, quæcunque compendiosè proposita sunt. Cæterum illud etiam ^c iusiurandum iudiciale *[esse]* dixit. Propterea enim ex reprobatione eius *[vna]* cum damno infamia etiam consequitur. Const. 42. eiusdem lib. & tit. est cap. 59. tit. 2. lib. 11. quod perinde habet atque scriptum est. TEXTVS. Et lib. 4. cod. tit. 1. const. 2. Tametsi per salutem Principis calore *[quodam]* quis iuratus peierarit, non punitur, neque maiestatis crimine tenetur. Et lib. cod. 9. tit. 8. const. 2. *[se]* semper seruo suo iratum fore iuratus, si iram remittat, maiestatis crimine non tenetur. Dicit verò etiam lib. 2. tit. ^e 14. digest. 7. Aduersus commune ius pacisci aut legare non licet. Et si quis de his *[se]* non acturum iurarit, non est ratum. Planè, De scenicis, nouella 51. ait, quòd scenicæ, tametsi se nunquam à fornicatione destituras iurarint, *[ab ea]* recedant, ^f periurij pœnas non veriturræ. Et ^h in regulæ modum addit, in *[rebus]* turpibus iusiurandum seruari non oportere. SCHOLIUM. Const. 2. tit. 1. lib. 4. cod. est cap. 44. tit. 5. lib. 22. basil. quod sic habet: Nemo qui per Deum iurat, periclitatur. Satis enim iusiurandum Deum ultorem habet, si per illum præstitum sit. Quòd si *[quis]* per Principem quodam calore iurauerit, conniuetur. Animaduerte igitur, quòd tametsi cap. *[illud]* prius haberet, eum qui calore quodam per Principem, siue per Principis nomen iurasset, non teneri maiesta-

^a *ἡ ἐπιδικασίας.*

^b *ἡ ἐπιδικασίας.*

^c *ἡ ἐπιδικασίας.*

^d *ἡ ἐπιδικασίας.*

^e *ἡ ἐπιδικασίας.*

^f *ἡ ἐπιδικασίας.*

^g *ἡ ἐπιδικασίας.*

^h *ἡ ἐπιδικασίας.*

tis crimine, neque puniri: basil. architectus omnino conniueri dixerit. Qui verò non calore *[quodam]* peierarit, *[hunc]* fustigari dicas: *[idque]* secundum thema vlt. 13. cap. eiusdem tit. & lib. quod sic habet: Qui in re pecuniaria *[se]* non debere, aut *[sibi]* deberi per Principem iurauerit, & peieraue- rit: vel intra certum tempus *[se]* daturum, *[nec fecerit:]* fustigatur. Porrò quæ de eo quòd periurus Deum ultorem habeat, in dicto 44. cap. scripta sunt, interpretabere secundum ^a superius à nobis scriptum magnum scholium, ac dicas, quòd istiusmodi iusiurandum sit *[aut]* voluntarium, aut necessarium. Nam qui in iusiurando non tali peierat, grauius punitur. Quorsum quæras 81. canonem Basilij magni, & cap. vlt. tit. 38. lib. 60. & cap. 4. tit. 30. eiusdem lib. ac interpretaris, quemadmodum in dicto scholio diximus, eos qui calore *[quodam]*, & qui nullo peierant, alio atque alio puniri modo. Const. 2. tit. 8. lib. 9. cod. est cap. 15. tit. 36. lib. 60. quod habet, vt in textu scriptum est. Dicas itaque de hoc, quòd si calore *[quodam]* iurauerit, non teneatur: si nullo teneatur, vt superius dictum est. Digest. 7. tit. ^b 14. lib. 2. dig. est thema 13. tit. 1. lib. 11. basil. quod sic habet, vt in textu scriptum est. Dicas igitur ob istiusmodi iusiurandum neminem puniri, vt periurum: propterea quòd id aduersus ^c leges præstitum esse, nec subsistere, manifestum sit: atque tanquam præstitum non esset, reputetur. Nouella Imperatoris Iustiniani 51. quæ omne lenocinium prohibet, posita est in tit. 38. lib. basil. 60. Est autem in fine tit. cap. quod sic sonat: ^d In tabernis prostituta mulier, tametsi *[se]* à fornicatione non recessuram iurarit, datiq; fideiussoribus *[cauerit:]* ^e citra periculum desistit. Qui verò istiusmodi fideiussiones exegerit, periurij crimine tenetur, & denis pondo auri multatur. Nota igitur cap. *[illud]* quod peierantem mulierem non puniri, sed cum qui illam propter periurium ^f afflictat, tanquam periurum puniri docet: quod nouum est. Item nota, quòd periurium crimen sit, & *[quidem, vt]* arbitrò, pe- culatus.

^a *ἡ ἐπιδικασίας.*

^b *ἡ ἐπιδικασίας.*

^c *ἡ ἐπιδικασίας.*

^d *ἡ ἐπιδικασίας.*

^e *ἡ ἐπιδικασίας.*

^f *ἡ ἐπιδικασίας.*

ait: Porrò scena est, vbi quis consistit: & deinceps quæcunque de histrionibus in textu scripta sunt. De ijs qui cum bestijs pugnant, loquitur 8. 9. & 10. thema cap. 1. tit. 1. lib. basil. 8. quæ in textu compendiosè proposita sunt. Quòd athletarum ars famosos non faciat, est in cap. 4. tit. 2. lib. 21. basil. Et, quòd leno sit, qui istiusmodi quæstum, &c. est thema 2. & 3. eiusdem cap. quæ ita expressè habent, quemadmodum [*id*] textui insertum est. Quæret fortassè quispiam, quapropter qui operam suam in artem ludicram locauit, neque [*eam*] exhibuit, non notetur: qui verò vt cum bestijs depugnaret, se locauit, tametsi non pugnarit, famosus fiat? In arte ludicra ipsum factum, non autem propositum, infamiam irrogat. Quod manifestum fit ex eo, quòd non [*modò*] qui pro mercede, sed [*etiam*] gloriæ caussa artem ludicram fecerunt, infames reddantur. In eo verò qui cum bestijs pugnat, non factum, sed propositum, odiosum est. Nam reges etiam atque milites, generositatem suam ostentantes, cum bestijs depugnant. Ac propterea quidem, qui turpis lucri causa vitam suam prodidit, tametsi cum bestijs non pugnarit, famosus fit: qui verò rei ludicræ faciendæ caussa pecuniam cepit, si eam non fecerit, non notatur. Tit. 9. lib. 9. cod. positus est in lib. basil. 60. tit. 33. cap. 48. Constit. autem 2. omissa est. Est interim simile [*quiddam*] in lib. 4. cod. tit. 7. const. 5. Basil. verò lib. 24. tit. 2. cap. 14. quod sic habet in initio: Qui uxorem suam fornicari sciens tacet, lenocinium facit.

DE SPECTACVLIS, ET REBVS LVDICRIS.

Cap. XXII.

^b *Severus.*
^c *In lib. nost. 40.*
^d *sic deinceps.*
^e *Non 14.*
^f *μνομάζου.*

Concilij Carthaginensis canon 15. 60. 61. concilij sexti canon 51. 52. 62. 65. 71. 96. 105. TEXTVS. Quomodo spectacula peragantur, quomodo in illa sumptus fiat, & quòd ^b spectaculorum impensas præses ad murorum refectioem ad tempus deriuare possit, dicitur lib. cod. 11. tit. 41. 42. 45. & 46. Tit. ^d 43. tollit spectacula ^e gladiatorum.

SCHOLIUM. Tit. 41. lib. 11. cod. est tit. 37. lib. 54. basil. ac declaratus est ^a superius. Tit. 42. eiusdem lib. est in tit. 38. ^a *ἄπιδεν.* dicti 54. lib. basil. verum eius cap. non sunt posita in basil. Neque [*verò*] tit. 44. neque 45. neque 46. Tit. autem 41. 5. priora cap. posita sunt (vt dictum est) in tit. 37. lib. 54. reliqua in tit. 38. lib. 60. basil. quæ de lenonibus docent: ac iu-bent, vt qui serui turpe aliquid facere coguntur, à regionis episcopo liberentur. Quem tit. totum lege, & [*in super*] quæ in eo est Iustianica nouella, quæ ^b lenocinij exercitium, & ^b *πρωτεύεις.* quemcunque lenonem grauitèr punit.

DE FVRIBVS, SEPVLCHROVM VIOLATORIBVS, LATRONIBVS & SACRILEGIS.

Cap. XXIII.

Basilij canon 61. 66. Gregorij Nysseni canon 7. 8. 9. Lege quæ annotata sunt in cap. 27. tit. 9. præsentis operis. TEXTVS. De latronibus dicitur lib. 48. tit. 19. digest. 28. Qui prædandi caussa aggressuras faciunt, similes sunt latronibus. Et si cum ferro id faciant, & sæpius, atque in itineribus, capite puniuntur: cæteri ^c in exilium mittuntur, aut de-^c *ἡμετέρας* portantur. Famosi verò, quibus locis latrocinati sunt, furca ^c *lib. in me-* tallis dan-
^d *tur, vel in* figuntur, aut cum bestijs depugnant. ^d Mirabile [*quiddam*] ^d *insulas re-*
^e *legantur.* ait const. 2. tit. 18. lib. 7. cod. de latronum familia nempe de-^e *ἡμετέρας*
^f *ξορ.* cendentibus, ex largitione principali, vel autoritate fisca-^f *In Gra-*
^g *ciis est κα-* li seruis factis, interim libertatem. SCHOLIUM. Digest. ^g *καλλίων,*
^h *quæ for-* 28. tit. 19. lib. 48. digest. est thema 10. cap. 28. tit. 51. lib. 60. ^h *tasse vox*
ⁱ *eius tem-* quod eadem dicit, quæ in textu scripta sunt. Const. 2. tit. ⁱ *poris est.*
^k *ἡμετέρας* 18. lib. 7. cod. est cap. 3. tit. 9. lib. 48. basil. quod sic habet, ^k *ἡμετέρας*
^l *quæ for-* vt in textu compendiosè est propositum. De ijs verò qui ^l *tasse vox*
^m *eius tem-* mortuorum captas inuestigant, vt quæ in illis sunt præden- ^m *poris est.*
ⁿ *ἡμετέρας* tur: lege nouellam Imperatoris dn. Leonis Sapientis 96. ⁿ *ἡμετέρας*
^o *quæ for-* quæ statuit, vt qui semel in hoc deprehensi fuerint, veniam ^o *tasse vox*
^p *eius tem-* consequantur: qui iterum id mali ausi sint, ^p *poris est.* dorso verbera-
^q *ἡμετέρας* tione tonsioneque castigentur. Existimo autem hanc no-

uicellam in sepulchrorum violatoribus non habere locum. Aliud enim est reliquias mortuorum transferre, & aliud furandi animo aliquid eorum quæ inter ipsas sunt subripere: tametsi^a illud quoque^b sepulchrorum violatio abusuè dicatur. Legas etiam 27. cap. tit. 9. præsentis operis, quod circa finem de sepulchrorum violatione propriè docet.

^a ἄνευ.
^b τυμβω-
συχία.

NE IN NVPTIIS AD INSTRVMENTA
musica saltetur, aut tripudietur.

Cap. XXIII.

Concilij Laodicensi canon 53.

NE VIRI CVM MVLIERIBVS SE LAVENT.

Cap. XXV.

Concilij Laodicensi canon 30. concilij sexti canon 73. Lege quæ annotata sunt in cap. 31. tit. 9. præsentis operis.

DE IMBECILLOS SVBSANNANTE.

Cap. XXVI.

Postolorum canon 57.

NE MVLIERES AD ALTARE INTROEANT, ET,
quod solis^a sacri ordinis hominibus in
altari communicare liceat.

^a ἱερατικῶς.

Cap. XXVII.

Concilij Laodicensi canon 19.44. concilij sexti canon 69.

NE EX CONTRIBUTIONE CONVIVIA INSTI-
tuantur. Cap. XXVIII.

^c Pro συμ-
βουλῆς, le-
γο συμβου-
λῆς.

Concilij Laodicensi canon 55.

DE

DE IIS QVI ALEA LV DVNT, AVT INE-
briantur. Cap. XXIX.

Postolorum canon 43. concilij sexti canon 50. TEXTVS. Const. I. tit. 43. lib. 3. cod. ait: Qui in cotto victus est, non tenetur: & si soluit, cum successoribus à victore eiusq; heredibus perpetuò, etiam post triginta annos recipere [potest. Qui] si recuperare nolint, quicunq; & præcipuè ciuitatis in qua id factum est, pater aut defensor exigit, atque in ciuitatis opera insumit. Quæ verò in cotto cautio facta est, irrita est & redditur. Quòd si quis etiam cotto in speciem [representato] lupinis aliàue [qua] materia victus fuerit, non tenetur. Episcopi [autem] auxilio præfidum, patrum atque defensorum in hoc inquirendi facultatem habent. Proinde monòβολον duntaxat, & κεντομονόβολον, & κωλῶν κέντρα siue fibula, & περιχυτῶ, & ἰππηκῶ, sine dolo atque callidis adinventionib; ludere est licitum. Ac valde quidem diuites in vnum solidum vnaqua; appositione ludūt: reliqui verò in multo minus. [In] quod autem amplius [lusum est], non exigitur, & datum redditur. Harum [autem rerum] curam habēt præfides, atq; decem librarum multa incumbit transgressorib;.

Ἡ α'. Διάταξι. Ἐ μὲν. τίτ. Ἐ γ'. βιβλ. Ἐ κώδικος φησὶν, ὅτι ὁ ἡγήθεις εἰς * κόπτον, * Si κόπιος ὄν ἀπαυτίται. καὶ καταβαλὼν ἀ- idem est ναλαμβαίνῃ μὲν Διαιτόχων δὲ τὸ Ἐ quod κόπιος, νικήσωντος καὶ τῶ κληρονόμων αὐτοῦ, αὐτὸ κόπιος, διηνεκῶς καὶ πέρα τριακονταετίας. αὐτὸ κόπιος, εἰ δὲ μὴ θέλων ἀναλαβεῖν, ὁ θε- modiluwλων, καὶ μάλιστ' ὁ τῶ πόλεως ἐν ἡ digenus τῆτο γέγονε, πατήρ ἢ ἐκδικος ἀπαυ fuerit, σαπί, καὶ δαπανᾷ εἰς ἔργα τῶ πόλεως. tis à multis memo- καὶ ἡ γυρομένη ἐπὶ κέτιω ἀσφάλεια, tis memoria ακυρός ἐστὶ, καὶ ἀποδίδεται. εἰ δὲ καὶ menda- λῆς ἐν ἀρχῆματι κέτιω ἡγήθῃ * τερ- tum est. μίσις ἢ ἑτέρα ὕλη, ὄν ἀπαυτίται, * Quomodo τῶ δῖσι κἀπὼν ἀδειαν ἐχόντων τῶ do hoc aliter red- ταζητεῖν, βοηθούτων αὐτοῖς τῶ ἀρ- dam, im- χόντων, καὶ πατέρων, καὶ ἐκδικων. prasentiatuna μόνον ἢ παύζειν ἔξει μονόβολον, καὶ non oc- κεντομονόβολον, καὶ κωλῶν κέντρα κα χωρὶς τῶ πέριχης, καὶ περιχυτῶ, currit. καὶ ἰππηκῶ ἀνευ τέχνης καὶ δῖσι νό- ας. καὶ οἱ μὲν σφόδρα πλεῖστοι νομί- σματῶ ἐνὶ ἐκείσῃ σὺνθεσιν παύ- ζουν, εἰ δὲ λοιπὸν, πάντῃ ἡγήθῃ. τὸ δὲ πλεον ἀπέτησιν ὄν ἐχει, καὶ δι- δόμενον ἀποδίδεται. περὶ οὗτοι τῶτων, οἱ ἄρχοντες, δέκα λιτρῶν πιν- νῆς δῖσι κειμένης τῶς παραβαίνου- vnum solidum vnaqua; appositione ludūt: reliqui verò in multo minus. [In] quod autem amplius [lusum est], non exigitur, & datum redditur. Harum [autem rerum] curam habēt præfides, atq; decem librarum multa incumbit transgressorib;.

Hh

ἢ ἢ β'. Διάτ. Ἐ αὐτὰ πτ. Φησὶν, ὅτι
 ἔτε τοῖς καλῶ μένοις ζυλίνοις ἰππι-
 κῆς, ἔτε ἄλλῃ κυβεία παίζων ἔξε-
 σι, πλὴν τῶν Ἰππικῶν ἐν τῇ
 παλαιᾷ Διάτ. καὶ οἱ πόποι
 καθ' ἑσὶ ἐν τοῖς τοῖς ἰππικῆς
 παίζουσι, δημόσιοι γίνονται, καὶ δι-
 ὀμισνα δόσοι δόνται ἢ μὴ βουλο-
 μένων ἀναλαβεῖν τῶν δεδωκότων,
 ἀποπέμπου Διάτ. Ἐ ἐπαρχῶν, καὶ τῶν
 ἀρχόντων ἢ ἐπαρχῶν, καὶ πρῶτον
 ἔχοντα τοῖς ἐργοῖς τῆ πόλεως.

Ἡ α'. Διάτ. Ἐ μγ'. Ἐ γ'. βιβλ.
 Ἐ καὶ δ. ἐστὶ κεφ. αλ. ε'. Ἐ ἦ. πτ. Ἐ
 ξ'. βιβλ. τῆ βασιλικῶν, ἔτω λέ-
 γον. ἢ δι' αὐτῶν κωλύει τὰ παύγια,
 καὶ πέντε ἀπεξαιρέμενων ὀρίζει
 καὶ ἵνα Ἰππῆμια καὶ τῆ κυβείων-
 των, Ἰππικῶν καὶ τῶ ἐπαρχῶ
 τῆς πόλεως, καὶ τοῖς ἀρχῶν ἢ ἐπαρ-
 χῶν, καὶ τοῖς Ἰππικῶν ζήτην, καὶ
 κωλύειν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς γι-
 νόμενα συναλλάγματ' ἀπεπέμπν.
 οἰδωσι ἢ ἀγωγὰς ἐκ τῆ Ἰππικῶν
 μένων παύγιων, καὶ ἀπάτησιν τῆ ἐν-
 πύθεν χρεωστηθέντων, δέκα λιτρῶν
 Ἰππῆμιον ὀρίζουσι καὶ τῆ συγχω-
 ρῆτων παρεβῶται τῆ Διάτ. Ἐ ἢ ἢ
 β'. διάτ. Ἐ μγ'. πτ. Ἐ γ'. βιβλ. Ἐ
 καὶ δ. ἐστὶ κεφ. αλ. ε'. Ἐ ἦ. πτ. Ἐ ξ'.

Constit. 2. tit. 43. lib. 3. cod. est cap. 6. tit. 8. lib. basil. 60.

& trāsgressionem permitten-
 tibus. Const. verò 2. eiusdem
 tit. ait: Neq; ligneis equestri-
 bus [quomodo] vocantur, neq;
 alium [quemcumq;] aleæ ludum
 fas est ludere : præterquam
 ijs quæ in præcedente consti-
 tutione permiffa sunt. [Alio-
 quin] & loca in quibus huius-
 modi equestribus luditur, pu-
 blica fiunt, & data restituun-
 tur, aut si qui dederunt, reci-
 pere nolint, per præfectum &
 prouinciarum præfides exi-
 guntur, atque ciuitatum ope-
 ribus applicantur.

SCHOLIUM.

Const. 1. tit. 43. lib. 3. cod.
 est cap. 5. tit. 8. lib. basil. 60.
 quod sic loquitur: Constitutio
 lusus prohibet: ac quinq;
 exceptis, quasdam etiam pœ-
 nas aduersus eos qui alea lu-
 dunt, constituit: præfecto vr-
 bis, prouinciarum præfidibus
 & episcopis [uti hæc] inqui-
 rant, & quicumque de ijs con-
 tractus initi sint, euertant, in-
 iungens. Ex permiffis autem
 lufibus actionem, eorumque
 que inde debentur, exactio-
 nem dat. [Ac denique] aduersus eos qui constitutionem tem-
 merari permittunt, decem librarum multam constituit.

quod ita ad verbum ait: Con-
 stitutio ligneorū equestrium
 (quæ vocantur) [lufionem] in-
 terdicir: periculum aduersus
 lufores, atque publicationem
 aduersus domos, in quibus
 huiusmodi lusus peracti sunt,
 deposcens. Victo autem qui
 soluit, [id quod dedit], restitui-
 tur. Alioqui si recuperare no-
 lit, id in eius ciuitatis publica
 opera expendi iubet. Vnde
 nota, in basil. non esse posi-
 tum, quòd eorum quæ ex
 prohibito lusu data sunt, exa-
 ctio triennium excedat. Si-
 militer neq; quòd diuites ad
 vnum vsq; solidum in ludum
 cōstituant, multaq; alia. Quæ
 vbi ita sese habent, dicere de-
 bes, quòd quæ ex huiusmodi
 lufibus actiones [existunt,]
 quemadmodum omnis per-
 sonalis actio, triennio termi-
 nentur, atq; in quinq; conces-
 sis lufibus deponere in certa-
 men liceat, quemadmodum
 partibus videatur, non autem
 secundum veterem legislatio-
 nem vsq; ad vnum [duntaxat]
 solidum. Scias porrò, quòd
 μονόβολον dicatur cursus: κεντο-
 μονόβολον, saltus: κωλύωνος κόνταξ sine fibula, iaculatio sine fibu-
 la, siue ferro, à quodam Quinto ita nominata: περιχυντή, lucra:

βιβλ. τῶν βασιλικῶν, λέγον
 ἔτω ῥητῶς ἢ Διάτ. Ἐ κωλύει
 τὰ λεγόμενα ζυλίνα ἰππικῶν, κίν-
 δων ἀπαίεσαι καὶ τῶν παύγι-
 των, καὶ δήμευσι καὶ τῶν οἰκῶν, ἐν
 οἷς τὰ ποιῶντα γίνονται παύγια. γί-
 νεται καὶ ἀνάδοξις τῶ ἢ τῆ ἡτέλι καὶ
 κατὰ βασιλικῶν ἢ ἑὰν μὴ βέλεται ἀ-
 ναλαβεῖν, κελθεῖ ταῦτα εἰς ἐργα
 δημόσια τῆς πόλεως ἐκείνης δα-
 πανάδα. ὡς σημανε, ὅτι ἐν τῶ
 βασιλικῶν οὐκ ἐπέη, τῆ ὑπερ-
 βαίνειν τῶν τριακονταετίων τῶν
 ἀπάτησιν τῶν χάρων κεκαλυμένε
 παύγια δολήτων. ὡσαύτως εἰδὲ τῆ
 σωθηκίσειν οὐκ ὡσαύτως μέγισ-
 ἐνὸς νομισματιῶν, καὶ ἄλλα πολλά.
 καὶ ἐπεὶ τὰ ταῦτα ἔτῶς ἔχουσιν, ὀφεί-
 λεις εἰπεῖν, ὅτι καὶ αἱ περὶ τῶν
 των παύγιων ἀγωγῶν τῆ τριακον-
 ταετία κλείονται, καθὼς καὶ πῶσαι
 περὶ τῶν ἀγωγῶν. καὶ Ἰππῆ τῆ πέν-
 τε ἢ παύγιων τῶν Ἰππικῶν ἀμμένων
 ἔξεσι σωθηκίσειν, καθὼς τοῖς μέ-
 ρεσι δόξει, καὶ εἰ μέγιστος ἐνὸς νομί-
 σματιῶν καὶ τῶν παλαιῶν νομοθε-
 σίαν. γίνωσκε ἢ, ὅτι μονόβολον λέ-
 γεται ὁ δρόμος κεντομόβολον, τὸ
 πῆδημα κωλύωνος κόνταξ χωρὶς
 τῆς πέρας, ὁ ἀκηνισμός χωρὶς
 περόνης, ἢ γὰρ σιδήρε, δὲ κύντου
 ἴνὸς ἔτω κληθεῖς περιχυντή, ἢ πῶ-
 μονόβολον, saltus: κωλύωνος κόνταξ sine fibula, iaculatio sine fibu-
 la, siue ferro, à quodam Quinto ita nominata: περιχυντή, lucra:

λη· καὶ ἵππικῆ, ἢ ἵπποδρόμιον. περὶ ἧς ἔξυλινε ἵππικῆ πότε γέγονεν ἀμφιβολία παρὰ τῷ βασιλικῷ βήματι. Ἰνὲς μὲν γὰρ εἶπον εἶναι σὺν τῷ σωήθως παρὰ τῶν παίδων γινόμενον παίγνιον, ἔξωθεν τῆς ἵππικῆς, ἀντὶ ἵππων χρωμένων ἀνθρώποις εἰς διφραλασίαν. Ἰνὲς ἧ εἶπον εἶναι σὺν, ἔξυλινόν τε καὶ σκεδάσματα, ἀλλὰ κλιμακῶν ἔξυλο εἰδῶν ἀνυψώμενον, ἐχασῶν ἀλλὰ μέγιστον ὅπως ἀεφάρετος. οἱ γὰρ σωθήκοντες ἵππῳ τῷ ποικίλῳ παίγνιῳ, βώλας τέσσαρας ἐπεσοφῆς ἀνωθεν τῆς κλιμακῶν τεθεμένον, πρὸς τῷ κάταλις ἀπολύεσι· καὶ ὁ πρῶτος ἀπὸ τῶν βώλων ἐξερχόμενος ἀλλὰ τῶν ὀπίων, ἐκ τῆς τελευταίας ὀπίως πρὸς νικῶσαν δίδωσι τῷ ἔχοντι αὐτόν. εἰσκειν ἐν κἀμοῖς σὺν τῷ β. παίγνιον παρὰ τῷ νόμῳ ἀποτρέπεται καὶ κατὰ ἔαση, ὡς ἔχον αἰτίαν κέτις. περὶ ἧς κλυδόντων κληρικῶν, ἀναγίνωσκε καὶ τὴν πρῶτην νεαρόν τῷ βασιλικῶν κυρία λέοντος τῷ φιλοσόφῳ.

ἔξυλινε, Circenses ludi. Cæterum de equestri ligneo aliquando coram Imperatorio tribunali [quodam] incidit ambiguitas. Nonnulli enim id esse dicebāt lusum illum, qui frequenter à pueris extra circum peragitur, quum in aurigatione equorum vice hominibus vtuntur. Alij autem id ligneam quandam esse fabricam, quæ per ligneos gradulos multa per medium foramina habentes, protendatur in altum. Qui enim in hoc lusu deposito pignore certant, quatuor diuersicolores globulos supra gradulos ponentes, [eos] per decliue demittunt : & qui globulorum primus per foramina ex ultimo foramine egreditur, ei qui illum habet, victoriam defert. Videtur igitur mihi quoque, alterum hunc ludum à lege auerfabundè vitari & puniri:

utpote qui cottum confirmet. Porro de clericis qui alea ludunt, lege 87. nouellam Imperatoris dn. Leonis Philosophi.

DE OBSESSIS DAEMONE.

Cap. XXX.

A Postolorum canon 79. concilij sexti canon 66. 67. Timothei canon 2. 3. 14. 15. TEXTVS. Dicitur lib. 5. cod. tit. 70. const. 4. quòd si mulier sui iuris constituta fu-

riosa sit, solus maritus repudium mittere possit. Digest. verò 22. tit. 3. lib. 24. ait: Si alter coniugum furere cœperit, ipse quidem [furiosus] nuncium mittere non potest: atque si furor, siue perpetuus, siue per interualla [accedens] tolerabilis sit, neque compos mentis furenti nuncium mittere debet. Si tamen miserit, in pœnas iniusti diuortij incidit. Quòd si furor intolerabilis sit, nec vlla resipiscentiæ spes superfit: propter furoris metum, ac pro creandæ sobolis desiderium, citra vtriusque damnum, matrimonium repudio dissoluere licet. Sanè si [maritus] matrimonium [quidem] non dirimat, sed furentem [uxorem] negligat: compellitur per magistratum secundum dotis quantitatem alere illam, ac sanandam curare, nihilque eorum quæ maritum [prestare] conueniat, prætermittere. Sed si dotem diffipet, sequestratur [illa], quatenus ex ea mulier, eiusq; familia competens habeat solatium: seruandis [videlicet] ab initio [initis dotalibus] pactis. Verùm hæc hodie non procedunt, neque propter furorem rectè matrimonium soluitur: quum de repudijs nouella 117. certas causas recitet, atque præter eas, repudium mittentem nuptialium contributionum amissioni, alijsq; pœnis subijciat. Διέσιον autem est sonus musicus ita à philosophis nuncupatus, qui omnium [tonorum] concentum separat: vnde & διέχεια [id est distantia] dicitur. Quum itaque coniuges vnus concentus vicem obtineant (erunt enim inquit [sacra scriptura] in carne vna) si ex iusta causa diuisio & separatio inter illos quomocunque interueniat: διέσιον fieri dicimus, quod in sponsis propriè locum non habet, sed [pro eo] repudium. Nam tametsi [inter se] desponsi, matrimonio coniunctione; nondum initis, coniuncti esse videantur: attamen corporibus sunt separati, quemadmodum quæ sub iugo [sunt] animantia. Interim tamen de coniugibus etiam dici διέσιον, quod apud Latinos repudium nominatur, legislatoribus placuit. [Qua de re] legas lib. 2. cap. 102. SCHOLIUM. Constit. 4. tit. 70. lib. 5. cod. est cap. 21. tit. 10. lib. 38. quod eadem

dicit, quæ in textu scripta sunt. Digest. 22. tit. 3. lib. 24. digest. est thema 9. cap. 22. tit. 8. lib. basil. 28. quod habet, quomodo in textu scriptum est. Verumtamen scias, quod illud caput abrogatum sit à nouella Iustiniani 117. quæ in lib. basil. 28. tit. 7. posita est, & [quum] causas ob quas repudia mittuntur recenseat, nullam [tamen] omnino furoris mentionem facit. At verò 100. & 101. Imperatoris dn. Leonis Philosophi nouellæ statuunt, vt vir triennium duret, neque intra illud, postquam vxor furere cœperit coniugium dirimat: mulier autem, nisi quinquennium præterierit, à furente marito non separetur. Legas quoque nouellam Imperatoris dn. Nicephori Botanianæ, quæ de furentibus coniugibus eadem differit.

^aIn nostra
editione
III. &
112.

DE LAICO EXCOMMUNICATO,

Et ab altero præter voluntatem eius qui excommunicauit, recepto.

Cap. XXXI.

A Postolorum canon 12. 13. concilij Antiocheni canon 6.

DE IIS QVI DOMINICO SABBATIVE DIE
ieiunant. Cap. XXXII.

A Postolorum canon 66. concilij Gangrensis canon 18.
concilij 6. canon 55. 56.

DE IIS QVIDOCENT, DOMVM DEI
atque conuentus esse despiciendos.

^bausdite.

Cap. XXXIII.

Concilij Gangrensis canon 5. 20.

DE LAICIS, QVI ACTA CONCILII Ephesini reprobare conantur.

Cap. XXXIII.

Concilij Ephesini canon 6. Lege quæ annotata sunt in
cap. 6. tit. II. præsentis operis.

DE IIS QVI SCRIPTVRAS AVDIVNT, ET AD
finem vsque non manent, aut non communicant.

Cap. XXXV.

A Postolorum canon 9. concilij Antiocheni canon 2.

DE IIS QVI PRIVATIM COETVS COGVNT.

^aδιελη-
σται ζήτηται.

Cap. XXXVI.

Concilij Gangrensis canon 6. concilij sexti canon 31.
59. Lege quæ annotata sunt in cap. 14. tit. 3. præsentis
operis.

DE EO QVI CVM MVLIERE CONCVMBERE
concupiuit, non tamen fecit.

Cap. XXXVII.

Concilij Neocæsariensis canon 4.

DE IIS QVI QVADRAGESIMAM, QVARTAM
tam feriam & Parasceuen non ieiunant.

^bτελεσθη.

Cap. XXXVIII.

A Postolorum canon 69.

DE IIS QVI EX SACRA MEDE CERAM AVE
oleum auferunt. Cap. XXXIX.

A Postolorum canon 72.

<sup>α δελαιωνη-
των.</sup> DE LAICIS INCOMMVNICABILIBVS FACTIS.

Cap. XL.

Theophili ex epistola ad Menam episcopum.

NE LAICI DOCEANT.

Cap. XLI.

Concilij sexti canon 64.

TITVLVS DECIMVSQVARTVS.

De omnibus hominibus

promiscue.

DE AVARITIA.

Cap. I.

Gregorij Nicæni canon 6.

<sup>β δλοζανω-
ωδου.</sup> DE IIS ^β QVI CVM BRVTIS ANIMANTIBVS
commercium habent. Cap. II.

Concilij Ancyranum canon 16. 17. Basilij canon 63. Gregorij Nysseni canon 3.

DE HOMICIDIS ET LATRONIBVS

Cap. III.

Apostolorum canon 65. concilij Ancyranum canon 21.
22. 23. 25. Basilij canon 7. 8. 11. 13. 33. 43. 52. 54. 55. 56. 57.
Gregorij Nysseni canon 4.

VT

VT ^α QVI IN POENAM INCOMMVNICABILITATIS
inciderunt, morituri communicare debeant, & quid
fiat, si postquam ideo communicarunt, non
moriantur. Cap. IIII. <sup>α τος επι-
τιμων α-
κοινωνησις
εργατος.</sup>

Concilij Niceni canon 13. Gregorij Nysseni canon 5.

DE ^β EO CUI IN SOMNIS SEMEN FLUXERIT, ET,
de eo qui ab uxore sua secubat, volens communicare, &
quo die propter hoc à mutua mitione [coniuges]
debeant abstinere. Cap. V. <sup>β ενδεσθη-
τος.</sup>

Dionysij ex epistola ad Basilidem canon 3. 4. Timothei
canon 5. 12. 13.

QVOMODO OBLATIO FIAT PRO EO QVI
seipsum interemit. Cap. V.

Timothei canon 14.

DE EO QVI VXOREM DAEMONE OBSESSAM
habet, ac propterea aliam ducere vult.

Cap. VII.

Timothei canon 15. De præsentem cap. sufficienter scripsi-
mus in cap. 30. tit. 13. præsentis operis. In cuius scho-
lio compendiosè propositas Imperatoris dn. Leonis Phi-
losophi nouellas legas, & secundum eas dæmonijs obseffo-
rum diuortia fieri dicas.

FINIS.

ii

QVATVORDECIM
 titulorum à Patriarcha Pho-
 tio compositorum,
 exactus Index.

TITVLI PRIM I.

- Cap. I. **D**E theologia & orthodoxa fide.
2. Quòd canones valere oporteat.
3. Vt consuetudo ecclesiastica non scripta seruetur, ut lex, & quòd necesse non sit seruare leges Mosaicas.
4. Quòd non ab vno episcopo, sed à communi episcoporum cœtu canones promulgentur.
5. De patriarchis, metropolitans, & priuatis Africa, ut vocantur.
6. Qui, & ubi ordinentur episcopi, aut clerici, & si ordinatus per libellum episcopatum recuset.
7. Electionem sacerdotum promiscuæ plebi permittendam non esse.
8. De contradictione, quæ in episcopi ordinatione fit.
9. Intra quod tempus episcopi ordinandi sint.
10. Ne quisquam aut episcopus, aut presbyter, aut diaconus ordinetur, priusquam omnes domesticos suos effecerit Christianos orthodoxos.
11. De ijs qui ex laicorum statu episcopi fiunt.
12. Quomodo gentilis, aut agrotus, aut recens baptizatus, aut quisquam ex mala conuersatione prodiens, ordinetur aut episco-

pus aut clericus.

13. Quomodo episcopus episcopatum non habens, ad vacantem episcopatum perueniat.
14. Quando eunuchus, aut qui alioqui malè affecto corpore est, episcopus aut clericus creetur.
15. Vt qui dæmonem habet, clericus non fiat.
16. De eo qui suo episcopo non obedit, volenti ipsum ordinare in altiore gradum.
17. De episcopo, aut clerico ordinato, qui ab incolis non suscipitur, aut non suscipit, aut abire non potest.
18. Ne episcopus moriens possit alium pro se ordinare.
19. Ne temerè in parua ciuitate, aut pago episcopus fiat.
20. Ne in vna prouincia duo metropolitani sint, aut in vna ciuitate duo episcopi, aut in duabus ciuitatibus vnus clericus.
21. De his qui ordinant in ciuitatibus aut prouincijs, quæ ipsis non subsunt.
22. De his qui patrocinio magistratum ecclesias occupant.
23. De his qui propter matrimonium aut concubinatum non ordinantur episcopi, aut clerici.
24. De his qui datis pecunijs ordinantur, aut suscipiunt officia.
25. Ne ordinationes iterentur.

26. Ne episcopus aut clericus ex vna ciuitate in aliam transeat.
27. De eo qui dum obnoxius peccato esset, ordinatus est.
28. De ætate ordinandorum, siue mares siue femine sint.
29. De creatione episcoporum qui episcopis subsunt, & quando & quomodo offerant aut communicent, & quos ordinent, aut non.
30. Vt septem duntaxat diaconi sint, etiamsi ciuitas magna sit.
31. Quinam cleri, ecclesiasticiue ordinis sint.
32. Ne ordinetur, cuius vxor adulterium commisit, & si clerici vxor adulterium comiserit.
33. Ne clericus in liberum ministerium, sed omnino in certam ecclesiam aut monasterium ordinetur.
34. De circuitoribus, & vicorum ecclesijs.
35. Vt prochlorum, monasteriorum, & martyriorum clerici sub episcopo ciuitatis sint.
36. De seruis qui clerici fiunt.
37. De diaconissis, & quòd mulier presbytera non fiat.
38. De peccatis, quæ per ordinationem remittuntur.

TITVLI II.

Cap. I. **D**E extruendis ecclesijs, & dedicatione

- martyriorum nullas sanctorum reliquias habentium.
2. De sacris vasis & donarijs.
  3. De clericis schisma facientibus, & citra voluntatem episcoporum altaria erigentibus.

TITVLI III.

- Cap. I. **Q**uales preces populus audiat, & quapropter in orientem prospicientes precemur.
2. Quos, quomodo, qualia canere, precari, aut legere oporteat.
  3. In sabbatis Euangelium cum alijs sacris legi oportere.
  4. De sacra oblatione, atque communionem.
  5. Quomodo clerici & laici pacem dent.
  6. De his qui dubitant eucharistiæ sacramentum sumere à presbyteris coniugatis.
  7. Quòd ijs solis qui sacerdotalis ordinis sunt, in altari communicare liceat, & ne mulier ad altare ingrediatur.
  8. Quando offerant, ac communionem exhibeant episcoporum vicarij.
  9. Ne diaconus offerat, neque presbytero communionem exhibeat.
  10. De vestitu & ministerio lectorum, cantorum, & ministro-

- rum, & quòd non oporteat ministrum panem sacratum dare, aut calicem consecrare.
11. De ijs qui, quum in ciuitate sunt, in tribus hebdomadibus non communicant.
  12. De ijs qui scripturas audiunt, & in postremis precibus non permanent, neque communicant.
  13. De his qui damone obsessi sunt, quomodo communicent, aut non.
  14. De his qui extra ecclesias offerunt, aut cætus conuocant.
  15. De episcopis aut clericis, qui cum hæreticis aut Iudæis communicant, vel preces coniungunt, aut ipsis operari sacris permittunt, vel ipsorum sacrificium suscipiunt.
  16. Quòd non conueniat sanctas oblationes benedictorum munerum nomine in alias parochias mitti.
  17. Ne corporibus defunctorum sacramentum eucharistiæ detur.
  18. Quòd non conueniat mulierem in diebus purgationis suæ communicare.
  19. Quomodo communicet, cui in somnis semen fluxit.
  20. Ne presentibus hæreticis peragatur oblatio.
  21. Quando propter communicatio-

nem ab uxore abstinere oporteat.

22. Quomodo oblatio celebretur pro eo, qui seipsum interfecit.

TITVLI IV.

Cap. I. **N**eminem duab. septimanis post quadragesimam ad baptismum suscipi debere.

2. De his qui infideles religionem docent.

3. Quomodo baptizandum sit.

4. Quod qui ad baptismum recipiendum illuminantur, eos fidei articulos recitare oporteat.

5. Ut baptizentur, qui ignorant an baptizati sint.

6. Ne defuncti baptizentur.

7. De ijs qui ante baptismum peccant, & de ijs qui dum fidei initijs imbuuntur, impingunt.

8. De episcopis & clericis, qui hereticorum baptismum suscipiunt.

9. De ijs qui in morbo baptizantur.

10. De pregnantibus baptizanda.

11. Quod post sacrosanctum baptismum ungi debeamus.

12. De confectioe sacræ vntionis.

13. De ijs qui bis, aut non rite baptizantur, & qui infirmos non baptizant.

14. Quinam hereticorum ad orthodoxam fidem transeuntes baptizentur, & quinam tantummodo ungantur.

15. Quomodo demone obsessus, aut in morbo mente captus baptizetur.

16. Quod non conueniat mulierem tempore purgationis suæ baptizari.

17. Si qui in fide instituitur, ante baptismum communicauerit.

TITVLI V.

Cap. I. **D**e his qui docent, domum Dei, cætus & memorias, res contemptibiles esse.

2. Ne pauperibus in ecclesijs conuiuia exhibeantur, neque in ijs comedatur.

3. De his qui contemnunt passionem pauperum, & quod non conueniat, ad eas vocatos partem sumere.

TITVLI VI.

Cap. I. **D**e fructuum oblationibus.

2. Quisnam oporteat accipere aut dare fructuum oblationes, & de ijs qui in ecclesijs ceræ aut oleum surripiunt.

3. De ijs qui offerunt synagogis, aut templis gentium.

TITVLI VII.

Cap. I. **D**e ieiunio, & ijs quæ in quadragesima ieiuniorum vetita aut permissa sunt.

2. Ne puerpera, neque qui per morbum non possit, Pascha ieiunare cogatur.

3. De die atq; tempore Paschali, & Theophanijs.

4. Dominico die spectacula edi, aut Dominico die vel Pētecostes diebus genua flecti non debere, & quoad eius fieri potest, Dominico die ab operibus vacandum esse, non item Sabbato, & Sabbati die scripturas legi oportere.

5. Quæ sit causa geniculatiōis, & ne genua flectantur die dominico, aut diebus Pentecostes, & quare orientem versus spectantes precemur.

TITVLI VIII.

Cap. I. **D**e parochijs, & de nouationibus, quæ per Imperatorias formas fiunt.

2. Ne episcopus temerè peregrinetur, aut clericus in alia prouincia degat.

3. Episcopos itineris episcoporum suas ditiones transeuntium causas inquirere oportere.

4. De episcopis & clericis, qui ad Imperatorem, eiusue comitatum abeunt.

5. De peregrinorum susceptioe, & de pacificis commendatitijsque literis.

6. De differentia pacificarum & commendatitiarum literarum.

7. Quibus episcopos subuenire oporteat, & de episcopis, presbyteris, & diaconis, qui indigentibus ecclesiastici ordinis hominibus necessaria non suppeditant.

8. De synodis, & qui ad eas non accedunt.

9. Ne temerè episcopi aut clerici liberos suos emancipent.

10. Quomodo episcopi competentia sibi loca, quæ ab hereticis detinentur, vindicent.

11. Quod lectores plebem versus geniculari non debeant.

12. De episcopis, qui non conuertunt hereticos, & de episcopis & clericis, qui non docent populum, & quod episcopus pro populo Deo rationem reddat, & quando, quum populus peccauit, clerus excommunicetur.

13. De episcopis & clericis mundanum aliquid exercentibus, siue id publicum siue priuatum sit, aut etiam redempturam aut tutelam.

14. De episcopis & clericis, qui ascitijs mulieribus cohabitant.
15. Quomodo episcopos, clericos, aut castitatis voto obstrictos ad mulieres ingredi oporteat.
16. Quod clericus cum nuptias iterate, aut præter leges uxorem ducente, conuiuari non debeat.
17. Ne clerici sine episcopis suis quicquam faciant.
18. Ne clerici ex contributione conuiuia instituunt.
19. De diurno ordine episcoporum, & quomodo clerici se deant, & se inuicem honorent.

TITVLI IX.

Cap. I. **A** quibus & apud quos accusentur episcopi aut clerici.

2. Quot, & qui aduersus episcopos aut clericos testimonium dicant.
3. Si quis, ubi de multis criminibus clericum accusauit, primum propositum caput non probet.
4. De ijs qui suis episcopis non obediunt, & de episcopo qui à suo episcopo eiectum, aut à communionem exclusum recipit.
5. De controuersijs episcoporum & clericorum.
6. De retractatione sententiarum episcopali.

7. Si episcopus aduersus collegam actionem habens, non agat, sed cum illo transgat.

8. Quando episcopus contra episcopum apud civilem magistratum actionem mouere possit.

9. De episcopis & clericis, qui iniuste ex ecclesiastico ordine eiciuntur.

10. De his qui ab ecclesia vel communionem separantur, aut eiciuntur.

11. Ob cuiusmodi causas episcopus aut clericus, aut laicus à communionem segregetur, & si episcopus accusatus per libellum, episcopatum recuset, & quod non oporteat semel episcopum factum, postmodum autem sine iusta sine iniusta de causa eiectum, in presbyteri gradum deduci.

12. Quod quanto tempore episcopus non communicat cum eo, qui ab ipso sine iusta causa excommunicatus est: tanto etiam alij episcopi cum ipso qui excommunicauit non communicent.

13. Quot episcopi episcopum deponant.

14. Propter cuiusmodi causas aliquis deponatur.

15. Ob quales causas aliquis simul & excommunicetur & deponatur: aut deponatur, & à communionem vel ecclesia separetur.

16. Qu

16. Quas ob causas clericus aut laicus anathemate feriatur.
17. De eodem delicto bis non esse exigendam vindictam.
18. Ob quas causas aliquis omnino ab ecclesia eiciatur.
19. Quando aliquis sedem stationemque sacerdotalem retineat, non autem reliqui quicquam facit.
20. Ne credatur episcopo dicenti, clericum priuatum confessum esse peccatum.
21. De episcopis aut clericis carnes in sanguine, aut à bestijs captas, aut morticinas comedentibus.
22. Quod episcopi, presbyteri, diaconi, & quotquot sacra tractant, ab uxoribus suis abstinere debeant.
23. De clerico debiles subsannante.
24. De clerico sibi virilia amputante.
25. De clericis apostatis, immolatoribus, magis, incantatoribus, astrologis, mathematicis, diuinatoribus, ueneficis, & amuleta appendentibus.
26. De episcopis & clericis, qui percutiunt aut occidunt.
27. De episcopis & clericis, qui alea ludunt, inebriantur, spectacula uisunt, sepulchra uiolant, furantur, peierant, foenerantur, semisses usuras accipiunt, aut aliud sibi turpe lucrum excogitant.
28. De his qui matrimonium, uinum, aut carnes abominantur.
29. De permissis, aut prohibitis nuptijs, & quod lectores puberes facti interrogentur, an matrimonium contrahere uelint, & de concubinato, scortatione atque adulterio.
30. De ijs qui matrimonij causa mulieres rapiunt.
31. De sacri ordinis hominibus, qui se cum mulieribus lauant.
32. De episcopis & clericis, qui laici facti fuerint, aut ad mundanas dignitates peruenerint, aut militauerint.
33. De ijs qui clericos delinquere sciunt, & non manifestant.
34. Quod qui clerici fideiussionem dant, deponantur.
35. De clericis qui in caupona, vel publico diuersorio cibum capiunt.
36. De clericis Imperatorem, episcopum, magistratum, aut presbyterum contumelia afficientibus.
37. Cuiusmodi delicta ordinatio diluat.
38. De poenitentia, & quinam facultatem habeant dandi poeni-

Kk

tentibus absolutionem, & quòd sacerdoti liceat minuere & augere poenas.

TITVLI X.

Cap. I. **Q**uòd œconomus ex clero ecclesiæ, cuius œconomus est, esse oporteat.

2. De rerum ecclesiasticarum administratione.

3. De rebus & redditibus ecclesiarum, quæ sine episcopo sunt.

4. De alienatione rerum ecclesiasticarum.

5. De bonis episcoporum & clericorum post ordinationem acquisitis.

6. De proprijs episcopi rebus, & quòd intestatus decedere non debeat.

7. Ut quæ in barbaris gentibus sunt Dei ecclesiæ secundum obtinentem consuetudinem administrantur.

8. Ne episcopus, neque clericus per donationem aut testamentum quicquam hæretico det, tametsi ipsius cognatus sit.

TITVLI XI.

Cap. I. **D**e extruptione monasteriorum, & ne illa privati iuris fiant, & de rebus monachorum.

2. De ijs qui ex alijs monasterijs

præsules aut clerici sunt.

3. De seruis qui monachi sunt, & pietatis prætextu dominos contemnunt, neq; illis seruiunt.

4. Ne temerè monachus monasterium exeat, & negocia agat, & quòd monachi episcopo subsint.

5. Ne monachi matrimonium contrahant, aut cum aliquibus mulieribus, tanquam sororibus, conuersentur, & ne virginitatem professæ viris cohabitent.

6. De monachis, qui factiones aut coniurationes faciunt.

7. Ne monachi lauentur cum mulieribus.

8. De custodia sacratarum virginum.

9. De vitiatione virginum.

10. De atate eorum qui habitum sumunt, & cuiusmodi virgo dicatur.

11. De monachis qui clerici sũt, aut prophanos honores consequuntur, aut militant.

12. De ijs qui monastico habitu vtuntur, ac damnant eos qui vestitu communi vtuntur.

13. De muliere virilia indumentis gestante.

14. Ne mulieres religionis ergò detondeantur.

15. De eo qui prætextu religionis liberos aut parentes non alit.

16. Cuiusmodi ciuilia negocia vel procurationes monachi obire possunt.

TITVLI XII.

Cap. I. **Q**uid sit hæresis, quid schisma, quid adulteratum conuenticulum.

2. Quid sit hæreticus.

3. De libris hæreticorum.

4. De tollendis simulachris.

5. De Nestorio, Musæo, Euty-chiano, Porphyrio, Maximo, Celestio, & hæreticis qui ab ipsis in ecclesijs constituti, atque orthodoxis qui eiekti sunt.

6. Oblationem non esse faciendam præsentem hæretico.

7. De clericis hæreticis, qui orthodoxæ ecclesiæ accedant.

8. De episcopis & clericis, qui communicant, vel preces coniungunt cum hæreticis, aut ipsis sacris operari concedunt, aut ipsorum baptismum vel sacrificium suscipiunt.

9. De episcopis & clericis, qui ab hæreticis vel Iudæis benedictionem accipiunt: aut in ecclesijs vel monasterijs hæreticorum ethnicorumue orant: aut cum Iudæis sabbata eorumue festa obseruant, aut synagogis templisque gentium offerunt, & de Angelitis.

10. De episcopo, qui sciens hæreticum ad communionem idoneum esse dicit.

11. Non eundem esse ad hæreticorum falsos martyres.

12. Ne hæretici ecclesiam ingrediantur.

13. De matrimonio hæreticorum cum orthodoxis.

14. De hæreticis ad rectam fidem conuersis, & an hi in clerum allegi possint, & quinam illorum baptizentur, quinam verò duntaxat vngantur, & quòd benignè cum hæreticis agi oporteat, ut conuertantur.

15. Ne episcopi aut clerici hæreticis quippiam donent, aut in testamentis dent: tametsi ipsorum cognati sint.

16. De hæreticis pœnitentiam agentibus.

17. Quomodo episcopi, quæ ipsis competunt, sed ab hæreticis detinentur, loca vindicent.

18. De ijs qui reprobare conantur, quæ Ephesi acta sunt.

TITVLI XIII.

Cap. I. **V**T qui laicus tribus Dominicis diebus in ciuitate degens, in ecclesiam non conuenerit, à sancta communione remoueat.

2. De laicis iterum sæpius ma-

- trimonium contrahentibus: & vetitis nuptijs ac commixtione.
3. De mulieribus, quæ absentes maritos suos obijisse suspicantes nubunt.
4. De ijs qui diuortium faciunt.
5. De fornicatione, adulterio, stupro & pædicatione.
6. Si laici uxor adulterium passa sit.
7. De stupro & nuptijs viduæ, & quæ vidua dicatur.
8. De ijs qui matrimonij causa mulieres rapiunt, aut violant, aut virgines constuprant, & de ijs qui illis conscij sunt.
9. De his quæ præter voluntatem parentum aut dominorum nubunt.
10. De mulieribus fornicantibus, foetum perimentibus, vel ad necandos foetus medicamenta conficientibus.
11. De ijs qui abominantur matrimonium, carnem & vinum.
12. De laicis sibi virilia amputantibus.
13. De laicis qui comedunt idolis immolata, vel carnes in sanguine, vel suffocata, vel à bestijs capta, vel morticina.
14. De laico Imperatorem contumelia afficiente.
15. De orthodoxis, qui ab hereticis aut Iudæis benedictiones accipiunt, vel cum illis festos dies agunt, vel cum Iudæis ieiunant, & quod sabbati die feriandum non sit, sed quoad eius fieri potest, Dominico, & de ijs qui in monasterijs aut ecclesijs hereticorum orant.
16. De laicis qui clericos monasteriorum, prochorum, aut martyriorum sollicitant, ne sub potestate episcoporum maneant.
17. De laicis qui excommunicatis vel schisma facientibus presbyteris adherent, & sine consensu episcoporum suorum altaria erigunt.
18. De periuris, & in cuiusmodi casibus eos qui iurant, non rectè iurare oporteat.
19. De ijs qui profanae superstitionis iurandum iurant.
20. De apostatis, immolatoribus, magis, incantatoribus, mathematicis, diuinatoribus, & amuleta appendentibus.
21. De histrionibus, mimis, & similibus poenitentiam agentibus.
22. De spectaculis & rebus ludicris.
23. De furibus, sepulchrorum violatoribus, latronibus, & sacrilegis.
24. Ne in nuptijs ad instrumenta musica saltetur aut tripudietur.

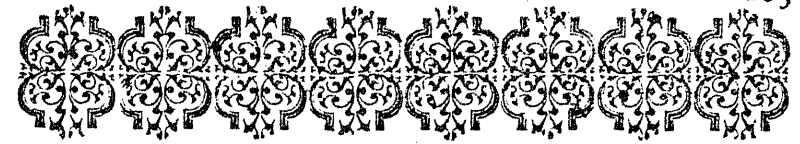
25. Ne viri cum mulieribus se lauent.
26. De imbecillos subsannante.
27. Ne mulieres ad altare introeant, & quod solis sacri ordinis hominibus in altari communicare liceat.
28. Ne ex contributione conuiuia instituantur.
29. De ijs qui alea ludunt, aut inebriantur.
30. De obsessis dæmone.
31. De laico excommunicato, & ab altero præter voluntatem eius qui excommunicauit recepto.
32. De ijs qui Dominico sabbatiue die ieiunant.
33. De ijs qui docent, domum Dei atque conuentus esse despicandos.
34. De laicis qui acta concilij Ephesini reprobare conantur.
35. De ijs qui Scripturas audiunt, & ad finem vsq; non manent, aut non communicant.
36. De ijs qui priuatim coetus cogunt.
37. De eo qui cum muliere concumbere concupiuit, non tamen fecit.
38. De ijs qui quadragesimam, quartam feriam, & parasceuen non ieiunant.
39. De ijs qui ex sacra aede ceram aut oleum auferunt.
40. De laicis incommunicabilibus factis.
41. Ne laici doceant.

TITVLI XIII.

Cap. I. DE auaritia.

2. De ijs qui cum brutis animantibus commercium habent.
3. De homicidis & latronibus.
4. Ut qui in poenam incommunicabilitatis inciderunt, morituri communicare debeant, & quid fiat, si postquam ideo communicarint, non moriantur.
5. De eo cui in somnis semen fluxit, & de eo qui ab uxore sua se cubat, volens communicare, & quo die propter hoc à mutua mitione coniuges debeant abstinere.
6. Quomodo oblatio fiat pro eo, qui seipsum interemit.
7. De eo qui uxorem dæmone obsessam habet, ac propterea aliam ducere vult.

FINIS.

PHOTII PATRIARCHAE
CONSTANTINOPOLITANI

EX EPISTOLA AD MICHAELEM

Bulgariæ Principem, de septem
concilijs œcumenicis.

CONCILIVM PRIMVM.

P R I M V M & œcumenicum sanctum concilium, in Nicæa Bithyniæ celebratum est. In quo trecenti decem & octo diuini Episcopi, veritatis iudicium susceperunt. Præerat & Alexander, qui sedem Constantinopolitanam obtinebat, vir cum senectute, tum prudentia grauis, vitæque splendore, ac summo pietatis fideique studio, & magna diuinis in rebus loquendi libertate insignis: & Syluester & Iulius illustres ac celebres Ecclesiæ Romanæ Pontifices. Quorum tamen neuter interfuit: sed * Bitonem & Vicentium nomine suo, vterque Pontificatus sui tempore communi congressui adesse voluerunt, homines virtute & presbyteri dignitate præstantes. Cum his coniunctus erat Codumbres, Episcopus qui in Græcis persecutionibus nomen suum reiposa verum esse demonstrauit. Cum enim Pius appellaretur, confessionem suam ab idolorum cultu, puram, integramque seruauit. Præterea Alexander Archiepiscopus Alexandria, sacris officijs exornatus, qui secum etiam comitem duxit Athanasium. Diaconorum tunc quidem Athanasius ordinem obtinebat, haud multò post autem illi successit etiam Archiepiscopatu. Aderat & præclarum Antiochenæ Eccle-

fiæ decus Eustachius, qui cum fide puritate fulgebat, tum verborum ac sententiarum modestia erat admirabilis. Macarius item Hierosolymorum Episcopus, multis virtutum generibus approbatus, & complures alij gratijs apostolicis, & martyrij cruciatibus, illustres: inter quos Paphnutius & Spitidon, Iacobus & Maximus, boni admirandique cœtus, boni admirabileque socij, atq; præfecti. In quibus omnibus magnus & admiratione dignus Constantinus Romani Imperij moderator excellebat, qui & Concilium congregandum curauerat & illud præsentia sua clarius efficiebat. Ex tot igitur ac talibus viris sacer ille cœtus constabat. Coactus autem erat, vt Arium quendam rerum nouarum studiosum, impietatis condemnaret & apostolicam atq; diuinam prædicationem confirmaret. Erat infelix iste, oriundus ex Alexandria, & in clerum electus illius ecclesiæ ac presbyteri gradum ascenderat. Primum aduersus pastorem suum superbam mentem extulerat, deinde contra communem pastorem & dominum furorem exercuit suum. Filium enim ac verbum Dei (ô temeraria lingua atque mens) in rerum quæ creatæ factæque sunt, numerum redigere conabatur: nec illud quod omnibus commune est & per se cognitum volebat considerare, nempe filios omnes eandem essentiam habere atque naturam, quam patres habent ex eoque fieri vt si filium creatum diceret patrem quoque creatum pronuntiaret. Quemadmodum qui Patrem essentia mundi effectricis, atque naturæ cognoscit esse sempiternæ, eiusdem quoque filium confitetur. Præterea vbi filij proprietates esset, si aliam pater, filius aliam haberet essentiam? Quid? Nonne gentium error confirmaretur, si diuinitas in maiorem minoremque naturam ita dissecta esset, vt illa primo Deo, mundi que opifici & seniori, hæc autem secundo, & ministro atque iuniori Deo tribueretur? Hæc ex improba Arii semente proficiscuntur. Sed nefariam atque impiam istius, qui maledicam in procreatorem linguam armauerat, sacer ille Põtificum cœtus hæresim patefecit, anathemateq; damna-

damnavit declarans eiusdem essentia, eiusdemque naturæ & sempiternum filium ac verbum Dei cum ipsius genitore & eandem habere potestatem, atq; idem imperium quemadmodum diuina oracula & pij sacrique scriptores tradiderunt. Neque enim ignorabant vt trinam monarchiam & principatum in vna persona concludere Iudaicum est & odio Christum prosequentium ita omni essentia, naturaq; præstantiorem & singularem Diuinitatem in naturas impares & inæquales dissectare, aliarum gentium esse, quæ deorum multitudinem colunt. Atque ira quidem se habet sanctum & œcumenicum primum concilium.

C O N C I L I V M S E C V N D V M.

Sanctum & œcumenicum secundum concilium, centum & quinquaginta Episcoporum, sacrum sibi locum ad disputandum & decernendum in regia ciuitate delegit. Præsides habuit Timotheum, qui Alexandria sedem, & admirabilem virum Meletium, qui sedem Antiochiæ, & Cyrillum, qui Hierosolymorum sedem obtinebat. Nectarium præterea, qui nuper ab initiatorum grege separatus, & ablutis diuino lauacro vitæ sordibus, purus iam purissimam sacri principatus dignitatem ex communi concilij consensu, & electorum suffragij simul & regie ciuitatis Episcopus, & concilij præses declaratus est. Inter hos fuit & Gregorius ille Nyssæ quæ in Cappadocia est, Episcopus & qui ex operibus Theologiæ cognomen adeptus est. Quibus haud multò post & Damasus Episcopus Romæ eadem confirmans atque idem sentiens accessit. Sacrosanctus hic chorus Macedonium quendam qui Constantinopolis sedem iam surripuerat, quoniam in sanctissimum vitæque principem spiritum maledicta coniecerat, condemnauit. Vt enim Arius aduersus filium egerat, sic Macedonius aduersus spiritum sanctum, vt eius in om-

nes imperium ac dominatum, in seruatorum ac ministrorum ordine collocaret. At qui facile poterat, si voluisset, infelix perspicere, quemadmodum illi, qui filium inter res collocant procreatas, non minore patrem afficiunt contumelia: ita qui sanctissimum ipsius spiritum in earum rerum, quæ procreatæ sunt, numero constituunt, par & simile in ipsum, maledictum conferre. Nam si spiritus creatus est, & ille cuius est spiritus, est procreatus. Quod si summa ista impietas, vel auditu est intolerabilis, cur non cauit ille miser, negare spiritum esse Deum, ne ad hæc impia argumenta necessario deueniret? Quomodo enim scrutatur etiam profunda Dei, & ei nihil est absconditum? Quomodo alter est paracletus? Quomodo cum patre & filio collocatur? Euntes enim, inquit ipse filius, docete omnes gentes baptizantes eos in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti. Si vnus ex tribus his in quibus illustramur, creatus est nec reliqui ab hac ignominia sunt alieni. Quod si creatus est, quomodo creat? Quomodo sanctificat? Quomodo viuificat? Quomodo gratias diuidit? Quomodo est Deus? Nihil horum stultus ille considerans, à principe & vnica atque inseparabili diuinitate eum abstrahere ac remouere conatus est. Quamobrem merita impietatis suæ præmia tulit, cum & ipse sacerdotio fuerit spoliatus, & omnes illi, qui impium aduersus Deum obstinatè bellum susceperant. Et quemadmodum ille sanctissimum spiritum ab vna trinitatis diuinitate secludere conabatur, sic eum à sacerdotio & fidelium communionem tanquam alterum Arium sanctum œcumenicumq; concilium exclusit. Sanctissimum vero vitæque authorem spiritum vt eiusdem naturæ, atque eiusdem essentiæ & æqualis potestatis atque omnipotentem, simul cum patre & filio adorandum, collaudandumque, & patrum Theologorumque doctrina declarauit, penitusque euulsit, si qua ex Ariano semine zizania pullularant. Tunc autem imperij habenas regebat magnus & vere magna laude dignus Theodosius qui ipse quoq; pietatis defensor extitit & propugnator. At-

que his quidem & hoc sanctum concilium concluditur.

CONCILIVM TERTIVM.

Ephesi, quod oppidum est in Asia, sanctum atque œcumenicum concilium tertium, celebratum est ducentorum Episcoporum. Ex quibus erant præfides, Cyrillus ille celeberrimus inter patres qui propter virtutem sapientiæque diuitias, magnæ ciuitatis Alexandria sedem obtinebat, & Cælestini Romani Pontificis implebat sedem, atque personam gerebat, & Memno cui Ecclesiæ Ephesiorum commissa erant gubernacula, & Iuuenalis Episcopus Hierosolymorum qui cum vniuerso concilio nefarium Nestorium, ob ea quæ impiæ commiserat, pœnis meritis affecerunt. Hic ex Antiochia quæ apud Orontem est, profectus, Constantinopolis sedem haud sanctè tractauit: sed cum turbida Diodori & Theodori fluenta exforbuisset, & in mentis ebrietatem incidisset, absurda & inepta verba ad gregis perniciem in multorum aures effudit. Christum enim filium vnum verum Deum nostrum qui propter nos & propter nostram salutem carnis & sanguinis, quemadmodum nos, particeps esse voluit: & massam nostram in seipsum suscipiens, vnus ex duobus contrarijs declaratus est, Deus idem existens atq; homo vnus Christus, vnus filius, idem sursum ex patre sine matre, idem deorsum ex matre sine patre, idem ipse & non alius, vna persona atque vna hypostasis: hunc, inquam, vnum Dominum nostrum Iesum Christum, in duas secare atque diuidere personas, miserimus ille non veritus alium quidem nudum hominem, & sine verbo humanitatem suscipiente, in propriam personam confinxit, alium Deum separatim, & à suscepta nudum humanitate. Metuebat enim homo stultus, ne quid Deus pateretur, si incredibili adductus benignitate, figmentum suum, vt illud curaret atque refingeret induisset.

Neque illud animaduvertebat quod si naturam humanam à verbi persona separaret eam proprijs morbis laborantem ac minime curatam, & salutis expertem reliquisset. Quid? quod ab his penitus digrediens ne matrem quidem ipsius quantum ad carnem pertinet, sanctissimam virginem, quæ proprie & verè Deum verbum carnem indutum peperit, vocandam Dei genitricem censebat: sed quemadmodum diuinitate filium, sic matrem eius hac Dei genitricis appellatione spoliabat. Itaque meritas tantæ dementiæ & maledicæ linguæ poenas luit. Nam ab illo beatorum Patrum cœtu sacerdotij spoliatus dignitate, vna cum execranda sententia sua anathemati traditus est sempiterno. Declaratum est autem Dominum nostrum Iesum Christum in vna eademq; persona, vt verè acpiè à patribus traditum est, adorandum ac prædicandum: & immaculatam eius, semperq; virginem matrem, propriè & verè appellandam summis cum laudibus Dei genitricem. Quæ enim Deum verbum, cum in carne nasci vellet, genuit, iure Dei genitrix vocata, celebrataque est. Atque hunc quidem finem & hoc tertium concilium habuit, cum Theodosium iuniorem Romana Respublica tranquillis oculis cerneret, paternum & regium imperium à tertia vsque progenie gubernantem.

CONCILIVM QVARTVM.

Sanctum & œcumenicum quartum concilium, præsentem atque fauentem habuit Marcianum pijsimum Imperatorem, delegitque sibi Chalcedonem insignem Bithyniæ ciuitatem; sexcenti & triginta Episcopi interfuerunt. Præsides declarati sunt Anatolius, qui sacras regiæ ciuitatis habenas moderabatur: & Paschasinus ac Lucentius episcopali dignitate præstantes, cum Bonifacio presbytero qui locum obtinebant Leonis sanctissimi Papæ Romani,

cuius gloria magna, magnusque pietatis ac religionis zelus est & studium. Et Maximus Antiochiæ Episcopus, & Iuuenalis Episcopus Hierosolymorum. Qui Eutychem illum infelicem, & defensorem ipsius atque arrogantem Dioscorum vt impios ad causam dicendam in iudicium vocarunt. Nam & isti errorem, ex diametro contrarium errori Nestoriano, defendentes in eandem miseriam inciderunt. Vnum enim Dominum nostrum Iesum Christum ex diuinitate atque humanitate constantem & in his duabus naturis adorandum, ad vnam audacter ac stulte naturam redigebant, & confundebant. Nec animaduvertebant homines infelices, se illum & diuina diuersum essentia ab humana alienum natura constituere. Nam si vna est Christi natura, aut diuina omnino est, aut humana. Si diuina sola, vbi humanitas? Sin humana tantum, vbi diuinitas? Sin tertium aliquid præter hæc (id enim videtur reliquum & huc magis vergit eorum sententia) nonne natura diuersus Christus & à patre & à nobis constituetur? Quo quid magis impium aut stultum fingi potest, Dei verbum ac Deum ita hominem factum esse dicere, vt & propriæ diuinitatis interitum passus sit & humanitatis assumptæ iacturam fecerit? Hoc enim omnino sequitur incommodum, si neutram Christo, sed diuersam naturam tribuant. Quamobrem sententiæ istius auctores, Christi que oppugnatores, meritas tantæ impietatis poenas dederunt. Sacerdotio enim spoliati, vna cum hæresi sua Christi oppugnatrice, ab Ecclesiæ totius communione fuerunt exclusi, anathematèq; damnati. Rectus autem & inuictus Ecclesiæ sensus, magis adhuc scripturarum patrumque testimonijs confirmatus atque illustratus est. Vnum esse Christum, seu vnam Christi personam esse duasque naturas nempe diuinitatem & humanitatem, sine confusione distractioneque consideratas, ita beatissimis illis Episcopis aperte declarantibus, & decernentibus vt sine dissensione ab omnibus crederetur & in omnes terrarum fines promulgaretur. Nonne perspicuè Christus diuinæ naturæ suæ dignitatem

ostendit, dum claudis crura corrigeret & confirmaret, cæcis videndi facultatem tribueret, mortuos ab inferorum portis in vitam reuocaret, & alia innumerabilia diuina signa perficeret ac demonstraret? Humanitatem verò, dum lassitudinem, labores, famem, sitim, & quæ his similia sunt, subiret atque perferret? Hæc enim partim Deo, partim homini congruentia, idem Christus verus Deus noster efficiens, vnam in se atque singularem personam, & duas ac differentes naturas sine confusione coniunctas, apertè sine vlla controuerfia demonstrauit. Atque hæc quidem in quarto concilio confecta sunt.

CONCILIUM QVINTVM.

SAnctum & œcumenicum quintum concilium centum sexaginta quinque Episcoporum præsentia & concursu, Constantinopoli celebratum est. Præfuerunt Menas primum, deinde Eutyechius ipsius regiæ ciuitatis antistites & Vigilus Romæ Episcopus (qui in ciuitate quidem erat, sed concilio non aderat: & quamuis ad sacri cœtus conuentum promptus non esset, communem tamen patrum fidem libello comprobauit) & Apollinarius Alexandria, Domnusque Antiochiæ Archiepiscopi, & Didymus & Euagrius, Eustoehij Hierosolymorum Episcopi vicem gerentes. Tunc autem & Iustinianus optimus Imperator Romanum Imperium obtinebat, & decretis fauebat ecclesiasticis. Hoc igitur sanctum œcumenicumque concilium, nefaria Nestorij dogmata iterumpullulantia penitus euulsi simul cum ipso fatore zizaniorum, Theodorumque ac Diodorum, quorum hic Tarsi erat Episcopus, ille autem Mopsuestiæ: qui cum Nestorij prius hæresim parturirent, eam denique scriptis etiam ediderunt mentisque suæ tanquam partus quosdam adulterinos, horrendosque reliquerunt. Præterea

damnarunt & anathemate confuderunt Origenem, & Didymum, & Euagrium veteres fidelium morbos qui sanè homines Græcorum fabulas in Dei Ecclesiam inferre conati fuerant. Docuerunt enim isti, animas ante corpora extitisse & vnam animam in plura ingredi corpora quæ quidem opinio impia est, & execranda, & vere solis ipsorum animis digna. Aeterni quoque supplicij finem fore dixerunt. Hoc autem nihil aliud est, nisi homines ad omnia peccata atque interitum adhortari. Præterea dæmonibus pristinam dignitatem reddiderunt. Reuersuros enim ad sublimem illam gloriam fingunt, ex qua deciderunt. Adhæc resurrectura cum animis corpora negarunt. Nudas enim animas, & corporis expertes, resurrecturas. Quam autem appellent resurrectionem non video. Siquidem resurrectio est illius, quod cecidit, aut casurum est, non autem illius, quod semper manet, & non corrumpitur, qualis est anima. Nec animaduertunt homines miseri, quantum nugis suis in iustum iudicem crimen conferant. Summam enim illius iniustitiam esse testantur qui corpora simul cum animis in virtutum studijs laborantia præmiorum priuet societate: contraque corporibus, quæ simul cum animis peccauerunt, impunitatem concedat, atque ita socijs corporibus exclusis, animas duplici vel supplicio vel præmio afficiat. Non solum autem hæc maledicta, sed etiam illam quæ paulò ante extiterat * Anthymo Trapezuntio qui Eutyechis opinionem fouebat, & Seucro, Petroque Apameensi & Zoagra auctoribus, cum reliqua illa scelerata atque multiplici ipsorum manu, sacer hic patrum chorus sustulit, anathematèque damnauit, huius sancti operis duce potissimum Agapeto Romæ Pontifice adiuantibus & collaborantibus illustribus Episcopis, inter quos fuit inclitus Antiochiæ antistes Ephrenius, & Petrus antistes Hierosolymorum. Diuinus igitur ille cœtus Episcoporum, his omnibus damnatis atque reiectis vera diuinaq; Catholicæ atque Apostolicæ Ecclesiæ decreta sanxit & confirmauit. Ac quintum quidem concilium his continetur.

 CONCILIVM SEXTVM.

 Anctum & œcumenicum sextum concilium, sibi quoque sacrum in vrbium regina arcanorum Ecclesiæ spectaculorum theatrum elegit. Centum autem & septuaginta diuinis viris fultum, in certamen ingrediens, pietatem & religionem splendidè victricem demonstravit. In hoc qui præessent iudicati sunt digni Georgius regię ipsius ciuitatis antistes, & Theodorus & Georgius in presbyterij dignitate constituti, vna cum Ioanne Diacono, qui Agathonis sanctissimi Papæ Romani loco, in eorum qui præerant, ordine numerati sunt. Et magnæ ciuitatis Alexandria sedis locum Petrus Monachus impleuit. Cum quibus & Georgius Monachus ac presbyter, in gradum Pontificiæ sedis Hierosolymorum ascendit. Hi simul cum alijs sacris sanctisq; patribus, Sergium Pyrrhum, Paulum Constantinopolitanos, Cyrumque Alexandrium & Theodorum Pharenses, qui mutuam mendacij catenam conficiebant: necnon & Macarium Antiochenum simul cum Stephano hæresis discipulo, & misero quodam sene, qui Polychronius vocabatur, cum superioribus consentiente & illorum impietatem defendente, meritò condemnarunt, quoniam in Christo vero Deo nostro, qui duas habet naturas, impiè absurdeque vnam tantum esse voluntatem, & vnam actionem audebāt affirmare. Nec illud, quod ad intelligendum facile ac promptum est, animaduertebant homines imperiti non eiusdem actionis esse, claudum auctoritate propria curare, & itineris laborem sentire: cæcos illuminare, & digitorum opera terram sputo commiscere, lutumque conficere, atque oculis imponere, mortuum suscitare, & super mortuum lacrymari. Itemque non eiusdem esse voluntatis, deprecari, vt mortis calix transeat, ipsumque rursus gloriam appellare, & quod noluerat, velle. Nec intelligebant

bant ex ipsorum opinione sequi, duas in Christo naturas non esse. Omnis enim natura, actionis est fons, & diuersis actionibus diuersæ respondent voluntates. Quare, si, vt ipsi falso opinantur vna est actio atque vna voluntas & natura, nimirum vna est ex qua illæ proficiuntur. Quod si duę naturæ sunt, nondum enim eo progressi sunt, vt hoc negent, cum in oculis habeant dispersionem & interitum eorum, qui illius erroris authores fuerunt: qui fieri poterit, vt vtraque illarum propriam non effundat actionem ac voluntatem? Verum & isti cum falsæ opinioni suæ nihil anteponebant, æterno damnati sunt anathemate. Et ille sanctorum patrum cœtus vt duas in vno Christo naturas, ita duas in eodem naturales voluntates, & duas actiones omnibus Ecclesijs rectè confitendas prædicandasque censuit. Constantinus autem Heraclij nepos, tunc auitam imperij sortem suscepisse se declarauit, cum & alijs in rebus faueret concilio, & rectam Ecclesiæ sententiam comprobaret. Ac sextum quidem concilium ita se habet.

 CONCILIVM SEPTIMVM.

 Anctum & œcumenicum septimum concilium Nicæam sibi quoque Bithyniæ ciuitatem delegit, in qua & antea rectorum dogmatum iudicium fuerat. Trecenti & sexaginta septem interfuerunt Episcopi, qui sacræ magnæque phalangis suæ ordinum duces ac præsidēs constituerunt Tharasium inter Episcopos celeberrimum. Diuinus hic vir atque optimus erat, ac dignus, vt si quis alius qui sacra regię ciuitatis gubernacula tractaret, & Petrum religiosissimum protopresbyterum Ecclesiæ Romanæ, & alterum Petrum presbyterum ipsum quoque, & illius mansionis præfectum sancti Sabæ. Hi sedis Apostolicæ sortiti sunt locum Adriano tunc Pontificiam dignitatem exercente: & Ioan-

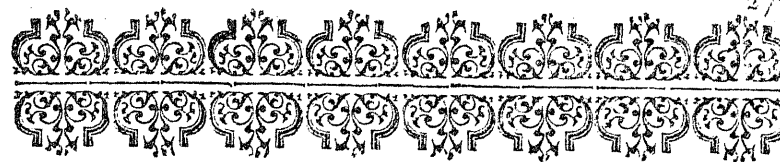

nem ac Thomam fringulari viuendi ratione celebres, & sacro honore insignes & totius orientis diœceses apostolicarum magnarumq; sedium gubernantes, nempe apollinarij, & Theodoriti, & Eliæ, quorum primus Alexandria, alter Antiochiæ, tertius Hierosolymorum erat antistes. Tunc Constantinus & Irene rectè de relligione sentientes, & pietatis gloria coronati, Imperij Romani purpuram induebāt. Hoc sacrum magnumque concilium recens patefactam & barbaram hæresim, quæ ab impijs & execrandis hominibus parta erat, diuina communique sententia simul cum ipsius authoribus condemnauit. Infelices enim homines isti, verbis non confitentes se Christo vero Deo nostro maledicere, factis omnia in eum maledicta & linguæ petulantiam congefferunt. Cumque illum sine medio, & sine aliquo velo contumelia afficere non auderent, per venerandam imaginem omnem, Christo inimicæ mentis cupiditatem expleuerunt. Adorandam enim Christi imaginem, per quam idolorum error occluditur (proh nefarium sceleratæ atque impiæ linguæ cogitationisque sonum) idolum appellauerunt, & omnibus ipsam ignominijs afficientes, & per plateas ac vias publicas trahentes, & pedibus conculcantes in ignem coniecerunt, spectaculum Christianis hominibus miserandum, & sola Christi hostium impietate dignum. Eadem & in reliquas sacras imagines contulerunt, cum celeribus pedibus sanguinem funderent, dirisque manibus & impuris labris petulantiam exercerent, nec vllam tanti furoris atque dementiæ societatem caperent homines pessimi sacras Christianorum notas & effigies non minus quam si gentium essent abominationes, imo vero magis, publicè detestabantur. Ex quo bellum grauissimum aduersus Christum, & sanctos eius cômouebatur. Omnibus enim perspicuum est honorem imaginibus habitum ad eos transire, quos illæ referunt. Verum isti noua Iudeorum Christi hostium progenies, dum Christi atq; sanctorum eius imagines afficiunt contumelia, ea perficiunt, in quibus patres ipsorum dete-

cerunt. Irruunt enim in facinora Iudeorum, singulatiq; alacritate partes suos superare conantur. Et dum non audent in medio Christianorum labris etiam Christum abnegare, in eundem ipsum Iudaicum paternumque zelum deprehenduntur incidere, & adulterinam hanc etiam ostendunt imitationem, nec vllò consistunt, loco sed tanquam veneno hæresis ebrij, huc illuc iactantur & ruunt. Christianos enim se esse profitentur, & aduersus Christum debacchatur. Iudæos se appellari nolunt, & imagines oppugnantes, zelum ipsorum Christo inimicum, imitantur & superāt. Idololatriæ nomen vitāt, & se in ipsos Christianos, diuinaq; Christianorum sanctaque mysteria nihilo idololatriæ leniores præbent. Quamobrem sanctum & œcumenicum concilium eos, qui adulteræ istius, & multis seminibus commistæ opinionis ignobilitatem fugere noluerunt, tanquam nothos & à fidelium nobilitate alienos, insolubilibus anathematis vinculis constringendos iudicauit. Imaginem autem Christi veri Dei nostri, ex Apostolorum & sanctorum Patrum traditionibus & sanctorum oraculorum testimonijs, ad honorem & venerationem illius quem ipsa refert, adorandam atque colendam suffragijs omnibus censuit & confirmauit. Cum adoratio nimirum atque honor adhibeatur eodem modo quo in alijs sacris notis & formis sanctissimæ latriæ vtimur. Neque enim in illis consistimus, honoremq; & adorationem concludimus, neque ad alios diuersos ac varios fines distrahimur: sed per diuersum & singularem ipsorum cultum & adorationem quæ cernitur sacra conuenientique ac minime diuisa ratione, animos nostros ad indiuisibilem illam singularemq; atque vnicam diuinitatem dirigimus. Sic venerabilem crucem adoramus, in qua Domini corpus extensum est, & sanguis ille, quo mundus vniuersus purgatus est, emanauit, & ligni natura illius fluxibus irrigata pro morte vitam perpetuam tulit. Sic crucis signum adoramus, quo dæmonum agmina fugantur & varij curantur morbi: cum semel in ipso exemplari gratia & vir-

tus exhibitā sit, & vsq; ad exemplaria similis vis sese diffundat. Hæc igitur singula, nempe Christi imaginem, & ipsam crucem, crucisq; notam, cultu adorationeque prosequentes honorem & adorationem non in ipsis concludimus, sed ad eum dirigimus, qui propter incredibiles diuitias amoris erga nos factus est homo & mortem pro nobis pertulit contumeliosam. Sic & sanctorum tēpla & sepulchra, & reliquias, ex quibus morborum curationes emanant, fideliter adoramus, Christum verum Deum nostrum qui gloria ipsos affectit, collaudantes & celebrantes. Et si quid his in mysticis & sanctis nostris sacrificijs simile est per munus & gratiam in illis exhibitam præcipuum authorem & principem causam agnoscimus & commendamus. Quapropter & diuinus ac sanctus ille beatorum atque sacrorum virorum cœtus, non solum imaginem Christi, quemadmodum diximus, verum etiam immaculatissimæ semperq; virginis Mariæ & Domine nostræ Dei genitricis & sacras sanctorum omnium imagines, pro ratione excellentiæ & sanctitatis exemplarium, colendas & adorandas communium oraculorum decretis constituit & confirmauit. Per ipsas enim ad præsentiam quodam modò atq; congressum, animi ducimus intentionem & per hanc diuina, naturamq; superante coniunctione copulamur cum illo qui summus est rerum expetendarum. Hæc igitur sapienter diuineq; septimum illud concilium decreuit atque constituit. Quo quidem factō omnem hæreticum pestem ac turpitudinem à grege ratione prædico depulit, propriumque decus ac pulchritudinem ecclesiam recipere ostendit, & tanquam sponsam non in fimbrijs aureis sed intelligibilibus decoratam imaginibus, ad Christi sponsi dextram constitutam, hilaribus & lætis oculis toti fidelium multitudini conspiciendam honorandamq; demonstrauit.

*Vide Possesinum in apparatu sacro, verb. Photius
Patriarcha Constantinopolitanus.*

NILI METROPOLITAE RHODII DE SANCTIS ET

OECUMENICIS SYNODIS

enarratio synoptica.

BONVS Pastor, qui cognoscit suos & cognoscitur à suis, *Profecti, inquit, docete omnes gentes, & ego sum vobiscum omnibus diebus vsque ad consummationem sæculi.*

Ex I. Pet. c. 5. v. 2.

Pastores pascite gregem qui est inter vos lubenter, non inuiti, nec turpis lucri causa, sed ut exemplaria gregis, & cum apparuerit ille pastorum princeps, reportabitis illam immarcescibilem coronam, quam præparauit Deus amantibus sui.

Ex Paulo, I. Cor. II. 23.

Ego accepi à Domino quod & tradidi vobis. Galat. I. 8. Si quis vobis euangelizet præter id quod euangelizauimus vobis, anathema esto. Actor. 20. 28. Attendite vos ipsos & totum gregem, in quo vos constituit spiritus sanctus Episcopos.

PRIMA SYNODVS.

SANCTA & œcumenica prima synodus Nicææ congregata trecentorum octodecim patrum piorum imperante magno Imperatore & apostolis æquali Constantino aduersus dementem Arium Alexandrinæ ecclesiæ presbyterum. Præerant synodo Syluester Romæ, Alexander

Mm iij

Constantinopolis, Alexander Alexandriae, Eustathius Antiochiae, & Macarius Hierosolymorum Episcopi. Habita est autem anno 5815. à creatione mundi, Christi 318. A prima synodo vsque ad secundam sunt anni 54. Nos vt accepimus sic credimus, nempe dominum nostrum Iesum Christum esse, non creaturam, sed Deum super omnia benedictum, secundum apostoli vocem, & consubstantialem Deo Patrique suo ac Spiritui Sancto secundum diuinitatem suam, & quisquis aliter sentit, eum anathematizamus.

SECUNDA.

SANCTA & œcumenica secunda synodus Constantinopoli habita est imperante Theodosio magno congregata à centum & quinquaginta Episcopis, aduersus Macedonium S. Spiritus hostem Constantinopolis patriarcham, Sabelium Africanum & Apollinarem Laodicenum. Præerant synodo Damasus Romæ, Nestarius Constantinopolis, Timotheus Alexandriae, Cyrillus Hierosolymitanus, Meletius Antiochenus, Gregorius Theologus, Gregorius Nyssæ, & Amphilocheus Iconij Episcopi. Erat autem annus mundi 5872. Christi 372. A secunda synodo ad tertiam sunt anni 41. Nos accepimus & credimus omnibus modis S. Spiritum esse verum Deum, consubstantialem Deo, tum Patrem Filio, quoniam Dominus Iesus sic dixit, vt baptizemur & credamus in nomen Patris & Filij & Spiritus Sancti, quod non dixisset, si creatura esset. Ei igitur, qui non ita sentit, anathema.

TERTIA.

SANCTA & œcumenica tertia synodus Ephesi habita est imperante Theodosio iuniore congregata à ducentis sanctis patribus, aduersus Nestorium Patriarcham Constantinopolitanum. Huic præerant Celestinus Romæ, Cyrillus Alexandriae, Iuuenalis Hierosolymorum, Memnon Ephesi Episcopi. Erat annus mundi 5913, Christi vero 413.

A tertia vsque ad quartam sunt anni triginta. Nos accepimus & credimus Dominum nostrum Iesum Christum esse filium Dei viuentis. Sic enim Petrus dixit interrogatus à Domino de ipso & laudatus est ab illo qui est ipsa veritas, ac testimonio confirmatum est cognitionem hanc à Deo & Patre reuelatam. Quapropter ei, qui sic non sentit, anathema.

QUARTA.

SANCTA & œcumenica quarta synodus Chalcedone habita est imperante Marciano, congregata à sexcentis triginta sanctis patribus aduersus Dioscorum Patriarcham Alexandrinum & Eutychem Archimandritam Constantinopolitanum. Huic præerant Leo Romæ, Anatolius Constantinopoli, Iuuenalis Hierosolymorum, Maximus Antiochiae Episcopi. Erat annus mundi 5943. A quarta vsque ad quintam sunt anni 102. Nos accepimus & credimus duas naturas, quæ in vnam Domini nostri hypostasim inconfuse concurrerunt, sic nunc quoque manere in se ipsis, vna quaque retinente suas operationes. Docuit hoc enim Dominus, nunc quidem dicens *anima mea turbata est, Pater libera me ab hac hora*, nunc verò dicens, *Nemo aufert animam meam à me, sed potestatem habeo ponendi & rursus accipiendi eam*; vt turbari quidem sit creaturæ naturæ, potestatem autem habere propriè cõueniat inhabitanti in ipsa diuinitati. Eos igitur qui dicunt in vnam naturam concurrisse ambas ac vnam in Christo naturam prædicantes anathemate percellimus.

QUINTA.

SANCTA & œcumenica quinta synodus habita est Constantinopoli imperante Iustiniano congregata à centum sexaginta sanctis patribus aduersus insanientem Origenem. Præerant synodo Vigilus Papa Romæ, Eutycheus Constantinopolis, Apollinaris Alexandriae, Domnus Antiochiae, & Damianus Hierosolymorum. Erat annus mun-

di 6045. Christi vero 545. A quinta vsque ad sextam sunt anni 102.

SEXTA.

SAncta & œcumenica sexta synodus habita est imperante Constantino Pogonato cōgregata à centum septuaginta sanctis Patribus, cui præerant Agatho Romæ, Georgius Constantinopolis, Petrus Monachus Alexandrini legatus, Theophanes Antiochiæ Episcopi aduersus Honorium Papam Romæ, Cyrum Alexandria, Sergium, Pyrrhum, Paulum & Petrum Constantinopolis Episcopos. Erat annus mundi 6179. Christi verò 719. A sexta ad septimam sunt anni nouem & centum.

SEPTIMA.

SAncta & œcumenica septima synodus Nicææ secundò habita est imperantib. Constantino & eius matre Irene, congregata à sexcentis sexaginta tribus sanctis Patribus aduersus iconomachos. Præerant huic Adrianus Papa Romæ, Tarasius Constantinopolis, Politianus Alexandria, Theodoritus Antiochiæ, Elias Hierosolymorum. Annus erat mundi . . . . . Christi vero 724. A septima ad octauam sunt anni centum viginti.

OCTAVA.

SAncta & œcumenica octaua synodus trecentorum octoginta sanctorum Patrum habita est imperante Basilio Macedone, in qua synodo coaluit pax cum occidentali Ecclesia ac reliquis Patriarchis manifestè profitentibus occidentalibus in hæc verba. Nos ita legimus ac credimus vt & vos absque vlla additione symbolum sanctum vt ita se habens sit verè symbolum veræ fidei. Sed & eos qui addunt aut detrahunt quid anathematizamus. Aderant illic Ioannes Papa Romæ, Photius Constantinopolis & legati Romanorum Ecclesiæ Paulus & Eugenius episcopi & Pe-

trus

trus Presbyter ac Cardinalis, alijque Patriarchæ per legatos, quibus congregatis pro communi Ecclesiarum concordia, Presbyteri quidem senioris Romæ conclamarunt, decorum est nihil aliud innouari, sed veterem definitionem & toto orbe obtinentem ac celebratam legi & confirmari. Cumque sanctum symbolum absque adiectione, sicuti se habet, lectum fuisset, sancta synodus acclamauit, nos secundum seruatoris doctrinam & apostolorum traditionem ac præterea secundum canonicos sanctorum & œcumenicarum septem synodorum typos, definitionem sincerissimæ Christianorum fidei antiquitus à patribus ad nos vsque propagatam mente & lingua comprobamus & omnibus constanter annunciamus nihil detrahentes nec adicientes menti nec verbis, nihil immutantes, nihil adulterantes. Postea legati Romæ & tota synodus acclamauit, si quis edat aliud symbolum aut hanc definitionem commoueat, vel adijciat detrahatur quidpiam huic sacro sanctoque symbolo, quomodo lectum est, anathema esto. Hæc etiam in Romanis canonibus actorum huius synodi comperiuntur ex epistola Ioannis Papæ Romani ad Photium Patriarcham Constantinopolis; Et tua fraternitas nouit quod cum ad nos venit, qui nuper ab ea missus est, vt probaret nos super sancto symbolo, inuenit nos illud conseruantes intemperatum prout antiquitus nobis traditum fuerat, neque quidquam adijcientes detrahentesve, cum probè nouerimus ijs qui talia audent grauem imminere condemnationem. Rursus igitur significamus reuerentiæ vestræ vt de hoc articulo ob quem inter ecclesias Dei scandalum exortum est, ita de nobis persuasum habeas quod non modò dicimus hoc, sed & eos qui primum ausi sunt sua temeritate hoc facere eos transgressores diuinorum sermonum censemus & interueros theologiæ Domini Christi sanctorumque patrum, qui synodicè symbolum hoc sanctum accepimus, eosque cum Iuda collocamus, quod idem ac ille sint ausi, non dominicum quidem corpus morti tradentes, sed fideles, qui

N n

sunt corporis eius membra lacerantes, & alios ab alijs dis-
cipulentes.

N O N A.

S ANCTA & œcumenica synodus nona habita est imperan-
te beato & celebri imperatore domino Andronico Pa-
leologo & Ioanne filio eius aduersus Barlaam & Acondy-
num. Docebant illi modo quidem nullam esse distinctio-
nem in diuina natura, essentia & operatione, sed eandem
esse & indistinctam; modo verò distinctionem quidem ali-
quam esse dicebant, verum ita vt substantiam quidem in-
creatam, substantiales verò eius operationes atque natura-
les concederent diuersas esse à proprietatibus humanæ na-
turæ, non tamen increatas sed creatas. Rursus diuinum il-
lud lumen quod in monte Thabor effulsit, phantasma pror-
sus & creaturam orientem ac intercidentem esse dicebāt, at
neque diuinæ naturæ fulgorem esse fatebantur, qui dicitur
diuinitas & lux inaccessa atque ardens. Aduersus hos igitur
ita docentes, congregata est hæc sancta synodus coarguens
insanientes illos ac mentientes modis omnibus reliquosq;
hereticos impietate superantes. Intererant huic synodo Isi-
dorus Constantinopolis, Lazarus Hierosolymorum Epi-
scopi, tum Alexandrinus ac Antiochenus per legatos, Gre-
gorius Palamas, Philotheus, Occinus & alij monachi multi
magnæ virtutis ac prudentiæ, qui etiam hos anathematiza-
uerunt. Accepimus voce Deus significari operantem,
voce verò diuinitatis operationem. Nihil autem horum
trium est operatio. Accepimus id quod nullam virtutem
aut operationem habet omnino non esse, illud, inquam,
nec est aliquid nec eius est positio vel detractio. Quod au-
tem habet, aliud omnino est ab eo quod habet.

DE SEX SYNODIS OECUMENE- NICIS AVCTORIS INCERTI.

S CIENDUM est esse sex sanctas & œcumenicas syno-
dos. Et prima quidem habita est Nicææ sub Impe-
ratore nostro Constantino magno & sanctis annu-
merando, & sub Syluestro Papa Romæ & Alexan-
dro Patriarcha Constantinopolis. Intererant sancti patres
trecenti octodecim. Cōgregati sunt autem aduersus Arium
dementem, qui fuerat quidem presbyter Ecclesiæ Alexan-
drinæ, blasphemabat autem aduersus filium Dei dominum
nostrum Iesum Christum. Creaturam enim illum esse dice-
bat impius ille, non autem consubstantialem Deo & Patri.
Quapropter illum veritatis inimicum, cum suffragatoribus
suis anathematizantes eiecerunt. Orthodoxam vero fidem
confirmarunt, consubstantialem patri prædicantes, crea-
torem omnium, non, inquam, creaturam sed verum Deum,
prout & tradit fidei symbolum, quod inspirante Spiritu
Sancto conscripserunt.

II.

Distat secunda synodus à prima annis 50.

S ECUNDA sancta & œcumenica synodus sanctorum 150.
patrum habita est Constantinopoli sub Imperatore
Theodosio Magno & Damaso Papa Romæ, & Nectario
Patriarcha Constantinopolis & Gregorio Theologo ad-
uersus Macedonium illum impium, qui prædatoriè pa-
triarchalem sedem inuaserat, & blasphemabat aduersus Spi-
ritum Sanctum. Dicebat enim illum non esse Deum, sed
alienum a diuinitate Patris. Quamobrem illum vt pietatis
hostem cum suis suffragatoribus anathemate damnarunt,
Deum autem verum & Dominum, & viuificantem modis
omnibus Sanctum Spiritum pronunciarunt esse, consub-

stantialem Patri & Filio prædicantes illum subsistere & eiusdem cum illis diuinitatis ac virtutis esse, prout habet fidei symbolum, quod ipsi dilucidius explicarunt Sancti Spiritus gratia. Præterea Apollinaris quoque Laodiceni blasphemiam cum ipso ac sequacibus eius anathematizarunt, vt qui animatam Domini nostri carnem inanimam esse diceret. Hanc illi confirmarunt habere animam animabus nostris consubstantialem.

III.

*Distat tertia synodus à secunda annis viginti nouem
& mensibus tribus.*

Tertia sancta & œcumenica synodus habita est Ephesi; est, inquam, Ephesina prima sub Imperatore Theodosio iuniore congregata, à sanctis patribus ducentis aduersus Nestorium hominis adoratorem & impium, qui fuerat quidem Patriarcha Constantinopolitanus, sed Christum diuidebat ac discernebat. Dicebat enim illum esse simpliciter hominem, non autem Deum incarnatum. Quamobrem sanctam virginem Mariam, quæ Dominum nostrum Iesum Christum peperit non Deiparam sed Christiparam vocabat. Hanc ob causam cum Celestino Papa Romæ, & pietatis propugnatore Cyrillo Papa Alexandriæ hæc sancta synodus submouit Nestorium in blasphemia sua permanentem, vt Iudaismo fauentem & hominis adoratorem. Demonstravit autem propriè ac verè Deiparam dici sanctam Mariam, ac pronunciauit Dominum nostrum Iesum Christum, qui ex illa sine semine incarnatus est, esse Dei filium & Deum verum. Nam synodus illa, quæ in eadem vrbe Epheso habita est sub eodem Imperatore Theodosio iuniore, planè reiecta est à sancta catholica & apostolica ecclesia, vt quæ prædatoria fuerit & quæ comperta sit sentire cum impio Dioscoro & temerario Eutyche.

IIII.

Quarta sancta & œcumenica synodus habita est Chalcedone sub religiosissimo imperatore Martino, & Leone Papa Romæ, & Anatolio Patriarcha Constantinopolis, & 630. patribus aduersus Dioscorum qui fuerat Alexandriæ Patriarcha & Eutychem. Illi enim Dei ac Seruatoris nostri Iesu Christi incarnationem propemodum prorsus abolebant dicentes eum carnis phantasma gestasse. Quamobrem eum fabulabantur vnus esse naturæ, quasi diuinitati suæ passiones suas tribuisset. Propterea ergo permanentes in hoc errore anathematizauerunt cum suis sequacibus. Diuinam autem definitionem promulgarunt prædicantes Dominum nostrum Iesum Christum esse perfectum Deum & perfectum hominem in duabus naturis inconfusè & indiuisibiliter. Epistolam autem Leonis ad sanctissimum Constantinopolis Patriarcham Flavianum tanquam orthodoxæ veritatis columnam pronunciarunt. Oportet autem nosse eos qui dicuntur Theodosiani à Theodosio quodam, & qui Iacobitæ à Iacobo quodam, & qui Seueriani à Severo dictos esse, qui sentiebant eadem cum ijs quæ de profanis hæreticis Dioscoro & Eutyche scripsimus, vt qui & ipsi profani essent, quamobrem cum reliquis hæreticis huic sanctæ & œcumenicæ quartæ synodo aduersantur se ipsos abalienantes à sancta catholica ecclesia.

V.

Distat quinta synodus à quarta annis 68.

Quinta sancta & œcumenica synodus habita est Constantinopoli sub Iustiniano seniore Imperatore & Vigilio Papa Romæ & Eutyche Patriarcha Constantinopolis, interfuerunt centum sexaginta quinque patres, quæ synodus Chalcedonensem confirmavit & vt orthodoxa retinuit omnia eius salutaria dogmata & hæreses ab illa

damnatas anathematizauit. Reiecit quoque & anathematizauit sancta illa synodus imprimis Origenem dementem & omnia eius impia dogmata ac scripta tum Euagrium & Didymum vt symmistas eius ac sequaces & paganorum dogmatibus scaturientes. Nam & illa corpora quæ nunc gestamus dementer dixerunt non excitatum iri à Deo, nec esse & in carne formatum non esse Adamum & finem esse suppliciorum ac dæmonum in priorem statum restitutionem. Nec ea tantum sed & alia quædam præter hæc, quæ quasi arcana celabantur, non omnino traducta sunt in synodo, etiam si quidam sanctorum ea haberent, nam & antiquiores hac sancta synodo fuerunt illi tres hæretici. Vbi verò populum ingentem deceperunt hi peruersi frutices, tunc & sancta synodus illa congregata illos ac sequaces cum suis blasphemijs anathematizauit. Præterea Mopsuestiæ Episcopum Theodorum Nestorij præceptorem cum suis blasphemis scriptis, vt impurum lolium abiecit, & quæ Theodorus perperam aduersus pietatis propugnatores Cyrilum ac impiè ediderat, & quæcunque aduersus primam Ephesinam sanctam synodum ac sinceram fidem nostram calumniatus fuerat impio Nestorio gratificans.

V I.

Distat sexta synodus à quinta annis 163.

Sexta sancta & œcumenica synodus habita est Constantinopoli sub Constantino patre Iustiniani, & sub Agathone Papa Romæ, & Georgio Patriarcha Constantinopolitano. Adfuerunt 170. sancti Patres. Congregati sunt autem aduersus eos, qui innouauerunt hæresin in sancta catholica ecclesia, aduersus Theodorum inquam Episcopum Pharanitanum, Honorium Romanum, Cyrum Alexandrinum, Sergium, Pyrrhum, Petrum & Paulum Constantinopolitanos Episcopos. Præterea aduersus eos, qui hæreticorum supra memoratorum hæresin in ipsa sancta synodo renouarant, puta, aduersus Macarium, qui dicebatur

Alexandrinus præsul, & Stephanum eius discipulum ac socios. Nam illi quos diximus hæretici Theodorus eiusque socij dementes ac impij ausi sunt dicere Dominum nostrum Iesum Christum vnâ tantum voluntatem & vnâ operationem habere volentes post incarnationem soluere vinculum orthodoxæ fidei. Quamobrem hæc sancta & œcumenica sexta synodus memoratos illos hæreticos anathematizauit, & omnia illorum blasphema dogmata & omnes qui cum illis sentiunt, ac porro sentient, si permaneant in sua peruicacia. Cum illis etiam damnauit Polychronium puerilem senem, qui magnificè gloriatus fuerat se per huius hæreseos errorem mortuos excitaturum, impuritatem consequutum, & eo ipso quod non excitauit maiore triumpho extollentem huius hæresis blasphemiam. Orthodoxæ verò fidei dogmata clariùs sancta illa synodus explicans duas voluntates naturales siue uolitiones & duas naturales operationes esse in Domino nostro Iesu Christo post incarnationem confirmauit. Non quod diuidantur personæ (absit) sed quod harum duarum in Christo naturarum nulla sit voluntatis aut operationis expers. Qui enim has naturarum proprietates tollunt operationes scilicet & voluntates, etiam naturas ipsas, quarum sunt proprietates, simul tollunt.

FINIS.

